Państwowa Akademia
Nauk Stosowanych
w Krośnie

PROGRAM STUDIÓW

KIERUNEK FIZJOTERAPIA

STUDIA JEDNOLITE MAGISTERSKIE

CYKL KSZTAŁCENIA OD ROKU AKADEMICKIEGO

2026/2027

Załącznik nr 1
do Zarządzenia nr 50/25
Rektora Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Krośnie z dnia 10 czerwca 2025 roku

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA KIERUNKU STUDIÓW

Nazwa kierunku studiów:	**Fizjoterapia**
Poziom studiów:	jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	stacjonarne
Czas trwania studiów (liczba semestrów) i łączna liczba godzin:	10
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie:	302
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom:	Magister fizjoterapii
Dziedzina/-y nauki, do której/-ych przyporządkowany jest kierunek studiów:	nauk medycznych i nauk o zdrowiu
Dyscyplina/-y naukowa/-e, do której/-ych przyporządkowany jest kierunek studiów:	nauki o zdrowiu (wiodąca), nauki o kulturze fizycznej, nauki medyczne
W przypadku programu studiów dla kierunku przyporządkowanego do więcej niż jednej dyscypliny należy określić procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdej z dyscyplin w łącznej liczbie punktów ECTS, ze wskazaniem dyscypliny wiodącej;	nauki o zdrowiu (wiodąca)- 76 % (231 ECTS) nauki o kulturze fizycznej- 15 % (44 ECTS) nauki medyczne- 9 % (27 ECTS)
Termin rozpoczęcia cyklu:	01.10.2026
Wskazanie związku kierunku studiów ze Strategią Uczelni:	Koncepcja kształcenia na kierunku Fizjoterapia w profilu praktycznym jest w pełni zgodna ze Strategią Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Krośnie, w szczególności z jej misją, wizją oraz celami strategicznymi. Misją Uczelni jest zapewnienie wysokiej jakości kształcenia o profilu praktycznym, przygotowującego studentów do realizacji karier zawodowych oraz twórczego funkcjonowania w społeczeństwie. Kierunek Fizjoterapia wprost wpisuje się w tę misję, oferując praktyczne przygotowanie do pracy w zawodzie regulowanym oraz odpowiadając na potrzeby zdrowotne regionu. Wizja Uczelni podkreśla konieczność kształcenia wysoko wykwalifikowanych i kompetentnych kadr, zdolnych do odpowiedzialnego działania w zmieniających się uwarunkowaniach społecznych, gospodarczych i zdrowotnych. Zawód fizjoterapeuty reprezentuje obszar szczególnie istotny dla bezpieczeństwa zdrowotnego społeczeństwa, co jest jednym z priorytetów wskazanych w wizji rozwoju PANS. Kierunek Fizjoterapia wpisuje się w realizację Celu Strategicznego 1: Doskonałość dydaktyczna, który zakłada rozwój kształcenia w obszarze nauk medycznych i nauk o zdrowiu z wykorzystaniem najnowszych osiągnięć nauki, wysokiej jakości kształcenia

	praktycznego oraz współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z podmiotami ochrony zdrowia. Ponadto kierunek pozostaje w pełni zgodny z Celem Strategicznym 2: Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, zakładając bliską współpracę z podmiotami leczniczymi regionu, udział praktyków w dydaktyce oraz organizację praktyk zawodowych w wyspecjalizowanych podmiotach ochrony zdrowia. W świetle strategii kierunek Fizjoterapia odpowiada na następujące priorytety Uczelni: • rozwój kształcenia praktycznego w obszarze nauk medycznych i o zdrowiu, • silne powiązanie programów studiów z potrzebami rynku pracy, • wspieranie rozwoju społecznego i gospodarczego regionu, wzmacnianie współpracy z placówkami zdrowotnymi i instytucjami z regionu, budowanie bezpieczeństwa zdrowotnego społeczności lokalnej, • realizowanie misji uczelni jako miejsca kształtującego odpowiedzialne postawy społeczne, co przejawia się rozwijaniem kompetencji etycznych, komunikacyjnych i społecznych niezbędnych w pracy fizjoterapeuty, • łączenie tradycji z nowoczesnością, poprzez wprowadzanie nowoczesnych metod terapeutycznych, technologii diagnostycznych oraz organizację kształcenia w oparciu o współczesne wytyczne medyczne i standardy nauk o zdrowiu. Kierunek Fizjoterapia wzmacnia profil uczelni jako ośrodka oferującego nowoczesne, praktyczne i społecznie potrzebne kształcenie, zgodne ze strategicznym celem rozwoju potencjału ludzkiego regionu krośnieńskiego..
Informacja na temat uwzględnienia w programie studiów potrzeb społeczno-gospodarczych oraz zgodności zakładanych efektów uczenia się z tymi potrzebami:	Program studiów na kierunku Fizjoterapia został opracowany z uwzględnieniem aktualnych potrzeb społecznych, zdrowotnych i gospodarczych regionu Podkarpacia oraz krajowego systemu ochrony zdrowia. Uwzględnia on zmiany demograficzne związane ze starzeniem się społeczeństwa, rosnące zapotrzebowanie na świadczenia rehabilitacyjne i fizjoterapeutyczne, wzrost liczby osób z chorobami przewlekłymi, schorzeniami narządu ruchu oraz następstwami urazów, zabiegów operacyjnych i udarów, a także rozwój fizjoterapii sportowej, profilaktyki zdrowotnej i aktywności prozdrowotnej. Program odpowiada również na potrzeby regionalnego rynku pracy, na którym obserwuje się niedobór wykwalifikowanych fizjoterapeutów w podmiotach leczniczych, zakładach rehabilitacji, uzdrowiskach, domach pomocy społecznej, zakładach opiekuńczo-leczniczych, hospicjach oraz prywatnych placówkach świadczących usługi fizjoterapeutyczne. Istotnym uwarunkowaniem jest także rozwój turystyki aktywnej i

	sportu w regionie, zwiększający zapotrzebowanie na specjalistów z zakresu fizjoterapii ortopedycznej, sportowej i profilaktyki urazów. Zakładane efekty uczenia się zostały ukierunkowane na przygotowanie absolwenta do samodzielnego planowania, prowadzenia i oceny procesu fizjoterapii zgodnie z aktualną wiedzą naukową, zasadami praktyki opartej na dowodach naukowych (Evidence-Based Practice) oraz wymaganiami obowiązujących standardów wykonywania zawodu fizjoterapeuty. Program kształcenia zapewnia rozwój kompetencji diagnostycznych, terapeutycznych, profilaktycznych, komunikacyjnych oraz kompetencji społecznych niezbędnych do pracy z pacjentami w każdym wieku i o zróżnicowanych potrzebach zdrowotnych. Istotnym elementem programu jest rozbudowane kształcenie praktyczne realizowane we współpracy z podmiotami leczniczymi i rehabilitacyjnymi regionu, umożliwiające studentom zdobycie doświadczenia zawodowego w rzeczywistych warunkach pracy. Program studiów pozostaje zgodny z potrzebami interesariuszy zewnętrznych oraz założeniami Strategii Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Krośnie, zakładającej dostosowywanie oferty dydaktycznej do potrzeb rynku pracy i otoczenia społeczno-gospodarczego.
Ogólne cele kształcenia oraz możliwości zatrudnienia, typowe miejsca pracy i możliwości kontynuacji kształcenia przez absolwentów:	Celem kształcenia na kierunku **Fizjoterapia** jest przygotowanie wysoko wykwalifikowanych specjalistów posiadających wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne niezbędne do samodzielnego wykonywania zawodu fizjoterapeuty zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, standardem kształcenia przygotowującym do wykonywania zawodu fizjoterapeuty oraz zasadami praktyki opartej na dowodach naukowych. Proces kształcenia umożliwia zdobycie pogłębionej wiedzy z zakresu nauk medycznych, nauk o zdrowiu i nauk o kulturze fizycznej oraz rozwój umiejętności niezbędnych do prowadzenia diagnostyki funkcjonalnej, planowania, realizacji i oceny procesu fizjoterapii u pacjentów w każdym wieku, z uwzględnieniem różnych jednostek chorobowych, dysfunkcji i ograniczeń funkcjonalnych. Program studiów przygotowuje również do prowadzenia działań z zakresu profilaktyki, promocji zdrowia, edukacji zdrowotnej oraz współpracy w interdyscyplinarnym zespole terapeutycznym. Istotnym celem kształcenia jest rozwijanie kompetencji społecznych, obejmujących odpowiedzialność zawodową, przestrzeganie zasad etyki, poszanowanie praw pacjenta, umiejętność skutecznej komunikacji oraz gotowość do ustawicznego doskonalenia zawodowego i podejmowania działań na rzecz podnoszenia jakości świadczonych usług fizjoterapeutycznych. Absolwent kierunku jest przygotowany do podjęcia pracy

	w podmiotach wykonujących działalność leczniczą oraz innych jednostkach prowadzących działalność w zakresie ochrony zdrowia i rehabilitacji. Typowymi miejscami zatrudnienia są w szczególności: • szpitale i kliniki, • przychodnie oraz poradnie rehabilitacyjne, • zakłady rehabilitacji leczniczej, • uzdrowiska i sanatoria, • zakłady opiekuńczo-lecznicze, domy pomocy społecznej i hospicja, • ośrodki rehabilitacji dziennej i ambulatoryjnej, • placówki medycyny sportowej oraz kluby i związki sportowe, • centra odnowy biologicznej, wellness i treningu medycznego, • prywatne gabinety fizjoterapeutyczne oraz własna praktyka zawodowa zgodnie z obowiązującymi przepisami. Absolwent posiada kwalifikacje umożliwiające wykonywanie zawodu fizjoterapeuty zgodnie z ustawą o zawodzie fizjoterapeuty oraz uzyskanie prawa wykonywania zawodu na zasadach określonych w obowiązujących przepisach. Ukończenie studiów stwarza również możliwość dalszego rozwoju zawodowego poprzez uczestnictwo w szkoleniach, kursach specjalistycznych i certyfikowanych formach doskonalenia zawodowego, realizację kształcenia podyplomowego oraz rozwój naukowy w ramach kształcenia w szkołach doktorskich, zgodnie z obowiązującymi przepisami i wymaganiami systemu szkolnictwa wyższego i nauki.
Informacja na temat uwzględnienia w programie studiów wniosków z analizy wyników monitoringu karier zawodowych studentów i absolwentów:	Kierunek Fizjoterapia jest nowo uruchamianym kierunkiem studiów, dlatego na etapie opracowania programu studiów nie było możliwe uwzględnienie wyników monitoringu karier zawodowych jego absolwentów. Po ukończeniu studiów przez pierwszych absolwentów Uczelnia będzie prowadzić monitoring ich karier zawodowych zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz wewnętrznymi procedurami zapewniania jakości kształcenia. Wyniki monitoringu będą podlegały systematycznej analizie i będą wykorzystywane w procesie doskonalenia programu studiów, w szczególności w zakresie aktualizacji efektów uczenia się, treści kształcenia, organizacji praktyk zawodowych oraz dostosowywania programu do zmieniających się potrzeb rynku pracy i oczekiwań pracodawców.
Informacja na temat uwzględnienia w programie studiów wymagań i zaleceń komisji akredytacyjnych,	Program studiów na kierunku Fizjoterapia został opracowany z uwzględnieniem obowiązujących standardów kształcenia oraz wymagań jakościowych

w szczególności Polskiej Komisji Akredytacyjnej:	określonych przez Polską Komisję Akredytacyjną. W procesie tworzenia kierunku wykorzystano zalecenia sformułowane przez Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej w uchwale dotyczącej wyrażenia pozytywnej opinii w sprawie utworzenia kierunku Fizjoterapia w Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Krośnie. Zalecenia Komisji dotyczyły przede wszystkim ujednolicenia dokumentacji programu studiów, doprecyzowania zapisów dotyczących efektów uczenia się, uzupełnienia literatury, zapewnienia spójności nazewnictwa zajęć, usunięcia rozbieżności w dokumentacji oraz dostosowania obsady wybranych zajęć do wymagań standardu kształcenia. W odpowiedzi na zalecenia Komisji dokonano również zmian w obsadzie zajęć, powierzając prowadzenie wskazanych przedmiotów nauczycielom akademickim posiadającym kwalifikacje, doświadczenie zawodowe i dorobek naukowy zgodne z wymaganiami standardu kształcenia dla kierunku Fizjoterapia. Wszystkie zalecenia Polskiej Komisji Akredytacyjnej zostały uwzględnione przed rozpoczęciem kształcenia. Wprowadzone zmiany przyczyniły się do zwiększenia spójności programu studiów, zgodności dokumentacji z obowiązującymi przepisami oraz dalszego podniesienia jakości procesu kształcenia.
Informacja na temat uwzględnienia w programie studiów przykładów dobrych praktyk:	Program studiów na kierunku Fizjoterapia został opracowany z uwzględnieniem dobrych praktyk stosowanych na kierunkach fizjoterapia prowadzonych przez wiodące uczelnie medyczne i akademickie w Polsce oraz obowiązujących standardów kształcenia dla jednolitych studiów magisterskich. Przy konstruowaniu programu wykorzystano rozwiązania uznawane za dobre praktyki w kształceniu fizjoterapeutów, w szczególności: - zapewnienie właściwych proporcji pomiędzy zajęciami teoretycznymi i praktycznymi, z dominującym udziałem zajęć rozwijających umiejętności praktyczne; - prowadzenie zajęć przez nauczycieli akademickich oraz praktyków posiadających doświadczenie zawodowe w fizjoterapii; - ścisłą współpracę z podmiotami leczniczymi i rehabilitacyjnymi przy realizacji zajęć praktycznych i praktyk zawodowych; - wykorzystanie specjalistycznej infrastruktury dydaktycznej umożliwiającej prowadzenie zajęć w warunkach zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy fizjoterapeuty; - uwzględnienie współczesnych metod diagnostyki funkcjonalnej, terapii ruchem, fizykoterapii. - rozwijanie kompetencji społecznych, komunikacyjnych oraz umiejętności pracy w zespołach interdyscyplinarnych. Program podlegać będzie systematycznej ocenie i

	doskonaleniu z wykorzystaniem opinii studentów, nauczycieli akademickich, interesariuszy zewnętrznych oraz wyników monitorowania losów zawodowych absolwentów, co umożliwi bieżące wdrażanie kolejnych dobrych praktyk w procesie kształcenia.
Informacja na temat współdziałania w zakresie przygotowania programu studiów z interesariuszami zewnętrznymi:	Program studiów na kierunku Fizjoterapia został opracowany zgodnie z obowiązującym standardem kształcenia przygotowującym do wykonywania zawodu fizjoterapeuty, który określa wymagane efekty uczenia się, zakres treści programowych oraz minimalny wymiar zajęć i praktyk zawodowych. W związku z tym zasadnicza struktura programu wynika z obowiązujących przepisów prawa. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi koncentrowała się przede wszystkim na tych elementach programu, które pozostają w kompetencji uczelni, w szczególności na kształtowaniu modułów autorskich, doborze treści specjalistycznych, organizacji zajęć praktycznych i praktyk zawodowych oraz rozwijaniu kompetencji odpowiadających aktualnym potrzebom rynku pracy. Szczególną rolę odegrały konsultacje dotyczące modułu zajęć do wyboru oraz autorskich propozycji programowych uczelni, których celem było lepsze dostosowanie programu do specyfiki regionu, oczekiwań pracodawców oraz współczesnych kierunków rozwoju fizjoterapii. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi będzie kontynuowana również po uruchomieniu kierunku poprzez cykliczne konsultacje programu studiów, analizę potrzeb rynku pracy oraz ocenę efektów uczenia się i kompetencji absolwentów.
Opis kompetencji oczekiwanych od kandydata ubiegającego się o przyjęcie na studia:	Kandydat ubiegający się o przyjęcie na kierunek Fizjoterapia powinien wykazywać predyspozycje osobowościowe i fizyczne niezbędne do wykonywania zawodu zaufania publicznego. Oczekuje się od niego wrażliwości społecznej, empatii, odpowiedzialności, odporności psychicznej, kultury osobistej oraz wysokiej motywacji do pracy z osobami przewlekle chorymi i z niepełnosprawnościami. Kandydat powinien charakteryzować się postawą etyczną i poczuciem misji zawodowej ukierunkowanej na pomoc drugiemu człowiekowi. Od kandydata oczekuje się zainteresowania naukami medycznymi, naukami o zdrowiu oraz naukami o kulturze fizycznej oraz gotowości do systematycznego poszerzania wiedzy z tego zakresu. Ważnym elementem jest dobra sprawność fizyczna, odporność psychiczna, łatwość nawiązywania kontaktu, wysoka kultura osobista oraz gotowość do pracy w zespole terapeutycznym.

Załącznik nr 2
do Zarządzenia nr 50/25
Rektora Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Krośnie z dnia 10 czerwca 2025 roku

OPIS ZAKŁADANYCH KIERUNKOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Ogólne efekty uczenia się na kierunku Fizjoterapia

1.1. W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

1) problematykę z zakresu dyscypliny naukowej – nauki biologiczne w tym rozwój, budowę i funkcje organizmu człowieka w warunkach prawidłowych i patologicznych;
2) problematykę z zakresu dyscypliny naukowej – nauki medyczne w tym etiologię, patomechanizm, objawy i przebieg najczęstszych chorób;
3) problematykę z zakresu dyscyplin naukowych – psychologia, pedagogika, nauki socjologiczne, filozofia i bioetyka;
4) zasady oddziaływania sił mechanicznych na organizm człowieka zdrowego i chorego, w tym osoby starszej, z różnymi dysfunkcjami i różnymi chorobami, w różnych warunkach;
5) mechanizm działania czynników fizykalnych na organizm człowieka oraz oddziaływanie zabiegów fizykalnych w leczeniu osób z różnymi chorobami i dysfunkcjami, w tym osób starszych, w różnych warunkach;
6) wskazania i przeciwskazania do wykonywania zabiegów z zakresu fizykoterapii i masażu, kinezyterapii i terapii manualnej oraz specjalnych metod fizjoterapii;
7) zalecenia do stosowania fizjoterapii w określonych stanach chorobowych;
8) zasady działania wyrobów medycznych i zasady ich stosowania w leczeniu osób z różnymi chorobami i dysfunkcjami, w tym osób starszych, w różnych warunkach;
9) specjalistyczne zagadnienia z zakresu teorii, metodyki i praktyki fizjoterapii;
10) zagadnienia z zakresu diagnostyki funkcjonalnej na potrzeby fizjoterapii, planowania postępowania fizjoterapeutycznego oraz kontrolowania jego efektów – w stopniu zaawansowanym;
11) zagadnienia związane z kształtowaniem, podtrzymywaniem i przywracaniem sprawności oraz wydolności osobom w różnym wieku, w tym osobom starszym, utraconej lub obniżonej wskutek różnych chorób lub urazów, a także zasady promocji zdrowia – w stopniu zaawansowanym;
12) prawne i ekonomiczne aspekty funkcjonowania podmiotów zajmujących się rehabilitacją osób z niepełnosprawnościami;
13) etyczne, prawne i społeczne uwarunkowania wykonywania zawodu fizjoterapeuty.

1.2. W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

1) wykonywać zabiegi z zakresu fizykoterapii, kinezyterapii, masażu i terapii manualnej oraz specjalnych metod fizjoterapii;
2) interpretować wyniki badań czynnościowych oraz przeprowadzać testy funkcjonalne niezbędne do doboru środków fizjoterapii i interpretować ich wyniki;
3) tworzyć, weryfikować i modyfikować programy fizjoterapii osób z różnymi dysfunkcjami, w tym osób starszych, stosownie do ich stanu klinicznego i funkcjonalnego, a także w ramach procesu kompleksowej rehabilitacji;
4) kontrolować efekty postępowania fizjoterapeutycznego;
5) dobierać wyroby medyczne stosownie do rodzaju dysfunkcji i potrzeb pacjenta na każdym etapie rehabilitacji oraz poinstruować pacjenta, jak z nich korzystać;
6) zastosować działania z zakresu adaptowanej aktywności fizycznej i sportu osób z niepełnosprawnościami dla planowania, doboru, modyfikowania oraz tworzenia różnych form zajęć rekreacyjnych i sportowych dla osób ze specjalnymi potrzebami, w tym osób starszych;
7) zastosować działania ukierunkowane na edukację zdrowotną, promocję zdrowia, profilaktykę niepełnosprawności, a także pierwotną i wtórną profilaktykę chorób;
8) wykazać wysoką sprawność fizyczną niezbędną do poprawnego demonstrowania i wykonywania zabiegów z zakresu kinezyterapii, masażu i terapii manualnej oraz stosowania

metod specjalnych u osób z różnymi chorobami, dysfunkcjami oraz z różnym rodzajem i stopniem niepełnosprawności;
9) planować własną aktywność edukacyjną i stale dokształcać się w celu aktualizacji wiedzy;
10) inspirować inne osoby do uczenia się oraz podejmowania aktywności fizycznej;
11) komunikować się z pacjentem i jego rodziną w atmosferze zaufania, z uwzględnieniem potrzeb pacjenta i jego praw;
12) komunikować się ze współpracownikami w zespole i dzielić się wiedzą;
13) wykorzystywać wiedzę w zakresie racjonalizacji i optymalizacji fizjoterapii, także współpracując w zespole terapeutycznym;
14) postępować zgodnie z zasadami etycznymi i bioetycznymi w wykonywaniu czynności właściwych dla zawodu fizjoterapeuty.

1.3. W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:
1) nawiązania i utrzymania pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych;
2) wykonywania zawodu, będąc świadomym roli, jaką fizjoterapeuta pełni na rzecz społeczeństwa, w tym społeczności lokalnej;
3) prezentowania postawy promującej zdrowy styl życia, propagowania i aktywnego kreowania zdrowego stylu życia i promocji zdrowia w trakcie działań związanych z wykonywaniem zawodu i określania poziomu sprawności niezbędnego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty;
4) przestrzegania praw pacjenta i zasad etyki zawodowej;
5) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;
6) korzystania z obiektywnych źródeł informacji;
7) wdrażania zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym;
8) formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej;
9) przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób.

Tabela odniesień kierunkowych efektów uczenia się [KEU] do charakterystyk efektów uczenia się [CEU]

<table>
<tr><td colspan="4">Nazwa kierunku studiów: Fizjoterapia
Dziedzina/-y nauki: nauk medycznych i nauk o zdrowiu
Dyscyplina/-y nauki: nauki o zdrowiu (wiodąca) – 76%, nauki o kulturze fizycznej – 15%, nauki medyczne – 9%
Poziom studiów: jednolite studia magisterskie
Profil studiów: praktyczny
Tytuł zawodowy: magister fizjoterapii</td></tr>
<tr><td colspan="4">Opis zakładanych kierunkowych efektów uczenia się dla kierunku studiów, poziomu i profilu uwzględnia efekty uczenia się zdefiniowane w postaci uniwersalnych charakterystyk poziomów 6 i 7 pierwszego stopnia typowych dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach systemu szkolnictwa wyższego określone w załączniku do ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (tj. Dz.U. z 2018 r. poz. 2153) oraz w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz.U. poz. 2218)</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Symbol efektu uczenia się</td><td rowspan="2">Po ukończeniu jednolitych studiów magisterskich na kierunku FIZJOTERAPIA, w kategorii:</td><td colspan="2">Odniesienie do charakterystyk efektów uczenia się [CEU]:</td></tr>
<tr><td>pierwszego</td><td>drugiego</td></tr>
</table>

dla kierunku studiów [KEU]		stopnia	stopnia Efekty z części I
WIEDZA **absolwent zna i rozumie:**			
A.W	**Biomedyczne podstawy fizjoterapii** (anatomia – anatomia prawidłowa, anatomia funkcjonalna, anatomia rentgenowska, anatomia palpacyjna; biologia medyczna; genetyka; biochemia; fizjologia – fizjologia ogólna, fizjologia wysiłku fizycznego, fizjologia bólu, diagnostyka fizjologiczna; farmakologia w fizjoterapii; biofizyka; biomechanika – biomechanika stosowana i ergonomia, biomechanika kliniczna; patologia ogólna; pierwsza pomoc)		
A.W1.	budowę anatomiczną poszczególnych układów organizmu ludzkiego i podstawowe zależności pomiędzy ich budową i funkcją w warunkach zdrowia i choroby, a w szczególności układu narządów ruchu,	P7U_W	P7S_WG
A.W2.	rodzaje metod obrazowania, zasady ich przeprowadzania i ich wartość diagnostyczną (zdjęcie RTG, ultrasonografia, tomografia komputerowa, rezonans magnetyczny),	P7U_W	P7S_WG
A.W3.	mianownictwo anatomiczne niezbędne do opisu stanu zdrowia	P7U_W	P7S_WG
A.W4.	podstawowe właściwości fizyczne, budowę i funkcje komórek i tkanek organizmu człowieka,	P7U_W	P7S_WG
A.W5.	rozwój embrionalny, organogenezę oraz etapy rozwoju zarodkowego i płciowego człowieka,	P7U_W	P7S_WG
A.W6.	podstawowe mechanizmy procesów zachodzących w organizmie człowieka w okresie od dzieciństwa przez dojrzałość do starości,	P7U_W	P7S_WG
A.W7.	podstawowe procesy metaboliczne zachodzące na poziomie komórkowym, narządowym i ustrojowym, w tym zjawiska regulacji hormonalnej, reprodukcji i procesów starzenia się oraz ich zmian pod wpływem wysiłku fizycznego lub w efekcie niektórych chorób,	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
A.W8.	podstawy funkcjonowania poszczególnych układów organizmu człowieka oraz narządów ruchu i narządów zmysłu,	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
A.W9.	kinezjologiczne mechanizmy kontroli ruchu i regulacji procesów metabolicznych zachodzących w organizmie człowieka oraz fizjologię wysiłku fizycznego,	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
A.W10.	metody oceny czynności poszczególnych narządów i układów oraz możliwości ich wykorzystania do oceny stanu funkcjonalnego pacjenta w różnych obszarach klinicznych	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
A.W11.	mechanizm działania środków farmakologicznych stosowanych w ramach różnych chorób i układów człowieka, zasady ich podawania oraz ograniczenia i działania uboczne, a także wpływ tych środków na sprawność pacjenta ze względu na konieczność jego uwzględnienia w planowaniu fizjoterapii,	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
A.W12.	zewnętrzne czynniki fizyczne i ich wpływ na organizm człowieka,	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
A.W13.	biomechaniczne zasady statyki ciała oraz czynności ruchowych człowieka zdrowego i chorego,	P7U_W	P7S_WG P7S_WK

A.W14.	zasady ergonomii codziennych czynności człowieka oraz czynności związanych z wykonywaniem zawodu, ze szczególnym uwzględnieniem ergonomii pracy fizjoterapeuty	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
A.W15.	zasady kontroli motorycznej oraz teorie i koncepcje procesu sterowania i regulacji czynności ruchowej,	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
A.W16.	podstawy uczenia się kontroli postawy i ruchu oraz nauczania czynności ruchowych,	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
A.W17.	mechanizmy rozwoju zaburzeń czynnościowych oraz patofizjologiczne podłoże rozwoju chorób,	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
A.W18.	metody ogólnej oceny stanu zdrowia oraz objawy podstawowych zaburzeń i zmian chorobowych,	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
A.W19.	metody oceny podstawowych funkcji życiowych człowieka w stanie zagrożenia zdrowia lub życia,	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
A.W20.	uwarunkowania genetyczne rozwoju chorób w populacji ludzkiej,	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
A.W21.	genetyczne i związane z fenotypem uwarunkowania umiejętności ruchowych.	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W	**Nauki ogólne** (język obcy; psychologia – psychologia ogólna, psychologia kliniczna, psychoterapia, komunikacja kliniczna; socjologia – socjologia ogólna, socjologia niepełnosprawności; pedagogika – pedagogika ogólna, pedagogika specjalna; dydaktyka fizjoterapii; podstawy prawa – prawa własności intelektualnej, prawa medycznego, prawa cywilnego, prawa pracy; zdrowie publiczne; demografia i epidemiologia; ekonomia i system ochrony zdrowia; zarządzanie i marketing; filozofia; bioetyka; historia fizjoterapii; technologie informacyjne; wychowanie fizyczne)		
B.W1.	psychologiczne i socjologiczne uwarunkowania funkcjonowania jednostki w społeczeństwie,	P7U_W	P7S_WK
B.W2.	psychologiczne i społeczne aspekty postaw i działań pomocowych,	P7U_W	P7S_WK
B.W3.	modele komunikowania się w opiece zdrowotnej, podstawowe umiejętności komunikowania się z pacjentem oraz członkami interdyscyplinarnego zespołu terapeutycznego,	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W4.	zasady motywowania pacjentów do prozdrowotnych zachowań i informowania o niepomyślnym rokowaniu, znaczenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej w procesie komunikowania się z pacjentami oraz pojęcie zaufania w interakcji z pacjentem,	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W5.	podstawowe metody psychoterapii,	P7U_W	P7S_WG
B.W6.	podstawowe zagadnienia z zakresu pedagogiki i pedagogiki specjalnej,	P7U_W	P7S_WG
B.W7.	ograniczenia i uwarunkowania kształcenia osób z niepełnosprawnościami, zasady radzenia sobie z problemami pedagogicznymi u tych osób oraz współczesne tendencje w rewalidacji osób z niepełnosprawnościami,	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W8.	podstawowe formy i sposoby przekazywania informacji z wykorzystaniem środków dydaktycznych w zakresie nauczania fizjoterapii, prowadzenia szkoleń i doskonalenia zawodowego	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W9.	zasady wykonywania zawodu fizjoterapeuty oraz funkcjonowania samorządu zawodowego fizjoterapeutów,	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W10.	regulacje prawne związane z wykonywaniem zawodu	P7U_W	P7S_WG

	fizjoterapeuty, w tym prawa pacjenta, obowiązki pracodawcy i pracownika, w szczególności wynikające z prawa cywilnego, prawa pracy, ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego, a także zasady odpowiedzialności cywilnej w praktyce fizjoterapeutycznej,		P7S_WK
B.W11.	czynniki decydujące o zdrowiu oraz o zagrożeniu zdrowia,	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W12.	zasady edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia oraz elementy polityki społecznej dotyczącej ochrony zdrowia,	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W13.	uwarunkowania zdrowia i jego zagrożenia oraz skalę problemów związanych z niepełnosprawnością w ujęciu demograficznym i epidemiologicznym,	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W14.	zasady analizy demograficznej oraz podstawowe pojęcia statystyki epidemiologicznej,	P7U_W	P7S_WG
B.W15	zasady organizacji i finansowania systemu ochrony zdrowia w Rzeczypospolitej Polskiej oraz ekonomiczne uwarunkowania udzielania świadczeń z zakresu fizjoterapii,	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W16.	zasady kierowania zespołem terapeutycznym oraz organizacji i zarządzania podmiotami prowadzącymi działalność rehabilitacyjną,	P7U_W	P7S_WK
B.W17.	zasady zatrudniania osób z różnym stopniem niepełnosprawności,	P7U_W	P7S_WK
B.W18.	zasady etyczne współczesnego marketingu medycznego,	P7U_W	P7S_WK
B.W19.	zasady przeprowadzania uproszczonej analizy rynku dla potrzeb planowania działań z zakresu fizjoterapii	P7U_W	P7S_WK
B.W20.	historię fizjoterapii oraz kierunki rozwoju nauczania zawodowego, a także międzynarodowe organizacje fizjoterapeutyczne i inne organizacje zrzeszające fizjoterapeutów	P7U_W	P7S_WG
B.W21.	narzędzia informatyczne i statystyczne służące do opracowywania i przedstawiania danych oraz rozwiązywania problemów.	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
C.W	**Podstawy fizjoterapii** (fizjoterapia ogólna; kształcenie ruchowe i metodyka nauczania ruchu; kinezyterapia; terapia manualna; medycyna fizykalna – fizykoterapia; balneoklimatologia, odnowa biologiczna; masaż; metody specjalne fizjoterapii – metody reedukacji posturalnej, reedukacji nerwowo-mięśniowej, neurorehabilitacji, terapii neurorozwojowej oraz terapii manualnej; adaptowana aktywność fizyczna, sport osób z niepełnosprawnościami; wyroby medyczne; fizjoprofilaktyka i promocja zdrowia)		
C.W1.	pojęcia z zakresu rehabilitacji medycznej, fizjoterapii oraz niepełnosprawności,	P7U_W	P7S_WG
C.W2.	mechanizmy zaburzeń strukturalnych i funkcjonalnych wywołanych chorobą lub urazem,	P7U_W	P7S_WG
C.W3.	mechanizmy oddziaływania oraz możliwe skutki uboczne środków i zabiegów z zakresu fizjoterapii,	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
C.W4.	metody oceny zaburzeń strukturalnych i funkcjonalnych wywołanych chorobą lub urazem, narzędzia diagnostyczne i metody oceny stanu pacjenta dla potrzeb fizjoterapii, metody oceny budowy i funkcji ciała pacjenta oraz jego aktywności w różnych stanach chorobowych,	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
C.W5.	zasady doboru środków, form i metod terapeutycznych w zależności od rodzaju dysfunkcji, stanu i wieku pacjenta	P7U_W	P7S_WG
C.W6.	teoretyczne i metodyczne podstawy procesu uczenia się i	P7U_W	P7S_WG

	nauczania czynności ruchowych,		
C.W7.	teoretyczne, metodyczne i praktyczne podstawy kinezyterapii, terapii manualnej i masażu oraz specjalnych metod fizjoterapii,	P7U_W	P7S_WG
C.W8.	wskazania i przeciwwskazania do ćwiczeń stosowanych w kinezyterapii, terapii manualnej i masażu oraz specjalnych metod fizjoterapii,	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
C.W9.	teoretyczne, metodyczne i praktyczne podstawy fizykoterapii, balneoklimatologii oraz odnowy biologicznej,	P7U_W	P7S_WG
C.W10.	wskazania i przeciwwskazania do stosowania zabiegów z zakresu fizykoterapii, balneoklimatologii oraz odnowy biologicznej,	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
C.W11.	terapeutycznej w procesie leczenia i podtrzymywania sprawności osób ze specjalnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami,	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
C.W12.	regulacje prawne dotyczące udziału osób z niepełnosprawnościami w sporcie osób z niepełnosprawnościami, w tym paraolimpiadach i olimpiadach specjalnych, oraz organizacji działających w sferze aktywności fizycznej osób z niepełnosprawnościami,	P7U_W	P7S_WK
C.W13.	zagrożenia i ograniczenia treningowe związane z niepełnosprawnością,	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
C.W14.	zasady działania wyrobów medycznych i zasady ich stosowania w leczeniu osób z różnymi chorobami i dysfunkcjami narządowymi,	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
C.W15.	regulacje dotyczące wykazu wyrobów medycznych określone w przepisach wydanych na podstawie art. 38 ust. 4 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 784, z późn. zm.),	P7U_W	P7S_WG
C.W16.	wskazania i przeciwwskazania do zastosowania wyrobów medycznych,	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
C.W17.	zagadnienia związane z promocją zdrowia i fizjoprofilaktyką.	P7U_W	P7S_WG
D.W	**Fizjoterapia kliniczna** (kliniczne podstawy fizjoterapii w: ortopedii i traumatologii, medycynie sportowej, reumatologii, neurologii i neurochirurgii, pediatrii, neurologii dziecięcej, kardiologii i kardiochirurgii, pulmonologii, chirurgii, ginekologii i położnictwie, geriatrii, psychiatrii, intensywnej terapii, onkologii i medycynie paliatywnej; fizjoterapia kliniczna w dysfunkcjach układu ruchu w: ortopedii i traumatologii, medycynie sportowej, reumatologii, neurologii i neurochirurgii, wieku rozwojowym; fizjoterapia w chorobach wewnętrznych w: kardiologii i kardiochirurgii, pulmonologii, chirurgii, ginekologii i położnictwie, pediatrii, geriatrii, psychiatrii, onkologii i medycynie paliatywnej; diagnostyka funkcjonalna w: dysfunkcjach układu ruchu, chorobach wewnętrznych, wieku rozwojowym; planowanie fizjoterapii w: dysfunkcjach układu ruchu, wieku rozwojowym, chorobach wewnętrznych)		
D.W1.	etiologię, patomechanizm, objawy i przebieg dysfunkcji narządu ruchu w zakresie ortopedii i traumatologii, medycyny sportowej, reumatologii, neurologii i neurochirurgii oraz pediatrii, neurologii dziecięcej, w	P7U_W	P7S_WG

	stopniu umożliwiającym racjonalne stosowanie środków fizjoterapii,		
D.W2.	zasady diagnozowania oraz ogólne zasady i sposoby leczenia najczęstszych dysfunkcji narządu ruchu w zakresie ortopedii i traumatologii, medycyny sportowej, reumatologii, neurologii, neurochirurgii oraz pediatrii, neurologii dziecięcej, w stopniu umożliwiającym racjonalne stosowanie środków fizjoterapii	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
D.W3.	etiologię, patomechanizm, objawy i przebieg najczęstszych chorób w zakresie kardiologii i kardiochirurgii, pulmonologii, chirurgii, ginekologii i położnictwa, geriatrii, psychiatrii, intensywnej terapii, onkologii i medycyny paliatywnej, w stopniu umożliwiającym racjonalne stosowanie środków fizjoterapii,	P7U_W	P7S_WG
D.W4.	zasady diagnozowania oraz ogólne zasady i sposoby leczenia w najczęstszych chorobach w zakresie kardiologii i kardiochirurgii, pulmonologii, chirurgii, ginekologii i położnictwa, geriatrii, psychiatrii, intensywnej terapii, onkologii i medycyny paliatywnej, w stopniu umożliwiającym racjonalne stosowanie środków fizjoterapii,	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
D.W5.	zasady postępowania z pacjentem nieprzytomnym, po urazie wielomiejscowym i wielonarządowym, z uszkodzeniem kręgosłupa i rdzenia kręgowego, kończyny górnej i kończyny dolnej, w zakresie bezpiecznego stosowania metod fizjoterapii,	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
D.W6.	ogólne zasady podmiotowego i przedmiotowego badania kardiologicznego, neurologicznego, ortopedycznego i geriatrycznego,	P7U_W	P7S_WG
D.W7.	zasady interpretacji wyników badań dodatkowych w diagnostyce chorób układu krążenia i w fizjoterapii kardiologicznej, w tym badania elektrokardiograficznego (EKG) i ultrasonograficznego, prób czynnościowych EKG, klinicznej oceny stanu zdrowia pacjenta z chorobą kardiologiczną według różnych skal, w zakresie bezpiecznego stosowania metod fizjoterapii,	P7U_W	P7S_WG
D.W8.	wyniki testów wysiłkowych w fizjoterapii kardiologicznej i pulmonologicznej (test na ergometrze rowerowym, bieżni ruchomej, testy marszowe, test spiroergometryczny), skalę niewydolności serca NYHA (New York Heart Association) oraz wartości równoważnika metabolicznego MET	P7U_W	P7S_WG
D.W9.	ogólne zasady podmiotowego i przedmiotowego badania pulmonologicznego dla potrzeb fizjoterapii, ważniejsze badania dodatkowe i pomocnicze oraz testy funkcjonalne, przydatne w kwalifikacji i monitorowaniu fizjoterapii oddechowej,	P7U_W	P7S_WG
D.W10.	zasady kwalifikacji do zabiegów operacyjnych oraz podstawowe zabiegi operacyjne, w tym amputacje z przyczyn naczyniowych, i zabiegi z zakresu chirurgii małoinwazyjnej,	P7U_W	P7S_WG
D.W11.	metody badania klinicznego i diagnostyki dodatkowej w zakresie badań stosowanych w ginekologii i położnictwie,	P7U_W	P7S_WG
D.W12.	fizjologię procesu starzenia się oraz zasady opieki i fizjoterapii geriatrycznej,	P7U_W	P7S_WG
D.W13.	zagrożenia związane z hospitalizacją osób starszych,	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
D.W14.	specyfikę postępowania z pacjentem z chorobą psychiczną i	P7U_W	P7S_WG

	zasady właściwego podejścia do niego,		
D.W15.	zasady postępowania z pacjentem nieprzytomnym, w okresie ostrej niewydolności krążenia, w okresie ostrej niewydolności oddechowej, we wstrząsie, ze zdiagnozowaną sepsą, wentylowanym mechanicznie, po urazie czaszkowo-mózgowym oraz po urazie mnogim ciała,	P7U_W	P7S_WG
D.W16.	założenia i zasady Międzynarodowej Klasyfikacji Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia (International Classification of Functioning Disability and Health, ICF).	P7U_W	P7S_WG
E.W	**Metodologia badań naukowych**		
E.W1.	metody i techniki badawcze stosowane w ramach realizowanego badania naukowego.	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
F.W	**Praktyki fizjoterapeutyczne** (praktyka asystencka; praktyka w zakresie kinezyterapii, fizykoterapii i masażu; praktyka w za kresie fizjoterapii klinicznej dzieci i osób dorosłych, w tym osób starszych; praktyka zawodowa)		
F.W1.	zjawiska fizyczne zachodzące w organizmie człowieka pod wpływem czynników zewnętrznych,	P7U_W	P7S_WG
F.W2.	teoretyczne, metodyczne i praktyczne podstawy kinezyterapii i terapii manualnej, specjalnych metod fizjoterapii, ergonomii oraz fizykoterapii i masażu leczniczego,	P7U_W	P7S_WG
F.W3.	metody oceny stanu układu ruchu człowieka służące do wyjaśnienia zaburzeń struktury i funkcji tego układu oraz do potrzeb fizjoterapii w dysfunkcjach układu ruchu i w chorobach wewnętrznych,	P7U_W	P7S_WG
F.W4.	metody oceny zaburzeń strukturalnych i funkcjonalnych wywołanych chorobą lub urazem oraz podstawowe reakcje człowieka na chorobę i ból w zakresie niezbędnym dla fizjoterapii,	P7U_W	P7S_WG
F.W5.	metody opisu i interpretacji podstawowych jednostek i zespołów chorobowych w stopniu umożliwiającym racjonalne stosowanie środków fizjoterapii i planowanie fizjoterapii,	P7U_W	P7S_WG
F.W6.	podstawy edukacji zdrowotnej, promocji zdrowia oraz profilaktyki z uwzględnieniem zjawiska niepełnosprawności,	P7U_W	P7S_WG
F.W7.	zasady doboru różnych form adaptowanej aktywności fizycznej oraz dyscyplin sportowych osób z niepełnosprawnościami w rehabilitacji kompleksowej i podtrzymywaniu sprawności osób ze specjalnymi potrzebami,	P7U_W	P7S_WG
F.W8.	zasady działania wyrobów medycznych stosowanych w rehabilitacji,	P7U_W	P7S_WG
F.W9.	zasady etyczne obowiązujące w pracy z pacjentem,	P7U_W	P7S_WG
F.W10.	zasady postępowania fizjoterapeutycznego oparte na dowodach naukowych (evidence based medicinephysiotherapy),	P7U_W	P7S_WG
F.W11.	standardy fizjoterapeutyczne,	P7U_W	P7S_WG
F.W12.	rolę fizjoterapeuty w procesie kompleksowej rehabilitacji i innych specjalistów w zespole terapeutycznym,	P7U_W	P7S_WG
F.W13.	prawne, etyczne i metodyczne aspekty prowadzenia badań klinicznych oraz rolę fizjoterapeuty w ich prowadzeniu,	P7U_W	P7S_WG
F.W14.	zasady promocji zdrowia, jej zadania oraz rolę	P7U_W	P7S_WG

	fizjoterapeuty w propagowaniu zdrowego stylu życia,		
F.W15.	podstawowe zagadnienia dotyczące zależności psychosomatycznych i metod z zakresu budowania świadomości ciała,	P7U_W	P7S_WG
F.W16.	zadania poszczególnych organów samorządu zawodowego fizjoterapeutów oraz prawa i obowiązki jego członków,	P7U_W	P7S_WG
F.W17.	zasady etyki zawodowej fizjoterapeuty,	P7U_W	P7S_WG
F.W18.	zasady odpowiedzialności zawodowej fizjoterapeuty.	P7U_W	P7S_WG
	Autorska oferta uczelni		
G.W1.	metody kontroli sprawności fizycznej człowieka i sposoby kształtowania zdolności motorycznych. Ma wiedzę na temat projektowania i prowadzenia badań diagnostycznych z uwzględnieniem specjalnych potrzeb pacjentów	P7U_W	P7S_WG
G.W2.	podstawowe teorie dotyczące wychowania, uczenia się i nauczania, rozumie różnorodne uwarunkowania tych procesów oraz przebieg procesu pedagogicznego.	P7U_W	P7S_WG
G.W3.	jak nauczać różnych form ruchu i elementów dyscyplin sportowych,	P7U_W	P7S_WG
G.W4.	posiada uporządkowaną wiedzę na temat zasad prawidłowego żywienia, roli makro- i mikroskładników, wybranych roślin leczniczych oraz suplementów diety, ich mechanizmów działania, wskazań, ze szczególnym uwzględnieniem ich znaczenia w procesach regeneracji, adaptacji wysiłkowej, profilaktyki zdrowotnej oraz wspomagania procesu rehabilitacji.	P7U_W	P7S_WG
	UMIEJĘTNOŚCI **absolwent potrafi:**		
A.U	**Biomedyczne podstawy fizjoterapii** (anatomia – anatomia prawidłowa, anatomia funkcjonalna, anatomia rentgenowska, anatomia palpacyjna; biologia medyczna; genetyka; biochemia; fizjologia – fizjologia ogólna, fizjologia wysiłku fizycznego, fizjologia bólu, diagnostyka fizjologiczna; farmakologia w fizjoterapii; biofizyka; biomechanika – biomechanika stosowana i ergonomia, biomechanika kliniczna; patologia ogólna; pierwsza pomoc)		
A.U1.	rozpoznawać i lokalizować na fantomach i modelach anatomicznych zasadnicze struktury ludzkiego ciała, w tym elementy układu ruchu, takie jak elementy układu kostno-stawowego, grupy mięśniowe i poszczególne mięśnie,	P7U_U	P7S_UW P7S_UO P7S_UU
A.U2.	palpacyjnie lokalizować wybrane elementy budowy anatomicznej i ich powiązania ze strukturami sąsiednimi, w tym kostne elementy będące miejscami przyczepów mięśni i więzadeł oraz punkty pomiarów antropometrycznych, mięśnie powierzchowne oraz ścięgna i wybrane wiązki naczyniowo-nerwowe,	P7U_U	P7S_UW P7S_UO P7S_UU
A.U3.	określić wskaźniki biochemiczne i ich zmiany w przebiegu niektórych chorób oraz pod wpływem wysiłku fizycznego, w zakresie bezpiecznego stosowania metod fizjoterapii,	P7U_U	P7S_UW P7S_UO P7S_UU
A.U4.	dokonać pomiaru i zinterpretować wyniki analiz podstawowych wskaźników czynności układu krążenia (tętno, ciśnienie tętnicze krwi), składu krwi oraz statycznych i dynamicznych wskaźników układu	P7U_U	P7S_UW P7S_UO P7S_UU

	oddechowego, a także ocenić odruchy z wszystkich poziomów układu nerwowego w zakresie bezpiecznego stosowania metod fizjoterapii,		
A.U5.	przeprowadzić podstawowe badanie narządów zmysłów i ocenić równowagę,	P7U_U	P7S_UW P7S_UO P7S_UU
A.U6.	przeprowadzić ocenę zdolności wysiłkowej, tolerancji wysiłkowej, poziomu zmęczenia i przetrenowania,	P7U_U	P7S_UW P7S_UO P7S_UU
A.U7.	wykorzystywać właściwości określonej grupy środków farmakologicznych w zabiegach fizykoterapeutycznych w różnych chorobach	P7U_U	P7S_UW P7S_UO P7S_UU
A.U8.	oceniać wpływ czynników fizycznych na organizm człowieka, odróżniając reakcje prawidłowe i zaburzone,	P7U_U	P7S_UW P7S_UO P7S_UU
A.U9.	oceniać stan układu ruchu człowieka w warunkach statyki i dynamiki (badanie ogólne, odcinkowe, miejscowe) w celu wykrycia zaburzeń jego struktury i funkcji,	P7U_U	P7S_UW P7S_UO P7S_UU
A.U10.	przeprowadzić szczegółową analizę biomechaniczną prostych i złożonych ruchów człowieka w warunkach prawidłowych i w przypadku różnych zaburzeń układu ruchu,	P7U_U	P7S_UW P7S_UO P7S_UU
A.U11.	przewidzieć skutki stosowania różnych obciążeń mechanicznych na zmienione patologicznie struktury ciała człowieka,	P7U_U	P7S_UW P7S_UO P7S_UU
A.U12.	ocenić poszczególne cechy motoryczne	P7U_U	P7S_UW P7S_UO P7S_UU
A.U13.	oceniać sprawność fizyczną i funkcjonalną w oparciu o aktualne testy dla wszystkich grup wiekowych,	P7U_U	P7S_UW P7S_UO P7S_UU
A.U14.	przeprowadzić wywiad i analizować zebrane informacje w zakresie potrzebnym dla prowadzenia fizjoterapii,	P7U_U	P7S_UW P7S_UO P7S_UU
A.U15.	rozpoznawać sytuacje zagrażające zdrowiu lub życiu człowieka oraz udzielać kwalifikowanej pierwszej pomocy w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia oraz przeprowadzić resuscytację krążeniowo-oddechową u osób dorosłych i dzieci.	P7U_U	P7S_UW P7S_UO P7S_UU
B.U	**Nauki ogólne** (język obcy; psychologia – psychologia ogólna, psychologia kliniczna, psychoterapia, komunikacja kliniczna; socjologia – socjologia ogólna, socjologia niepełnosprawności; pedagogika – pedagogika ogólna, pedagogika specjalna; dydaktyka fizjoterapii; podstawy prawa – prawa własności intelektualnej, prawa medycznego, prawa cywilnego, prawa pracy; zdrowie publiczne; demografia i epidemiologia; ekonomia i system ochrony zdrowia; zarządzanie i marketing; filozofia; bioetyka; historia fizjoterapii; technologie informacyjne; wychowanie fizyczne)		
B.U1.	porozumiewać się w jednym z języków obcych na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego,	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UU
B.U2.	dostrzegać i rozpoznawać, w zakresie bezpiecznego stosowania metod fizjoterapii, problemy psychologiczne u osób, w tym osób starszych, z różnymi dysfunkcjami i w	P7U_U	P7S_UW P7S_UK

	różnym wieku oraz oceniać ich wpływ na przebieg i skuteczność fizjoterapii,		
B.U3.	zastosować odpowiednie formy postępowania terapeutyczno-wychowawczego wspomagające proces rewalidacji osoby z niepełnosprawnością,	P7U_U	P7S_UW
B.U4	organizować działania ukierunkowane na edukację zdrowotną, promocję zdrowia i profilaktykę niepełnosprawności,	P7U_U	P7S_UW P7S_UO
B.U5	przeprowadzić badanie przesiewowe w profilaktyce dysfunkcji i niepełnosprawności,	P7U_U	P7S_UW P7S_UO
B.U6	oszacować koszt postępowania fizjoterapeutycznego	P7U_U	P7S_UW
B.U7	przeprowadzić uproszczoną analizę rynku dla potrzeb planowania działań z zakresu fizjoterapii,	P7U_U	P7S_UW P7S_UK
B.U8	identyfikować podstawowe problemy etyczne dotyczące współczesnej medycyny, ochrony życia i zdrowia oraz uwzględnić w planowaniu i przebiegu fizjoterapii uwarunkowania kulturowe, religijne i etniczne pacjentów,	P7U_U	P7S_UW P7S_UK
B.U9	wykazać umiejętności ruchowe z zakresu wybranych form aktywności fizycznej (rekreacyjnych i zdrowotnych),	P7U_U	P7S_UW
B.U10	przeprowadzić rozmowę z pacjentem dorosłym, dzieckiem i rodziną pacjenta z zastosowaniem techniki aktywnego słuchania i wyrażania empatii, a także rozmawiać z pacjentem o jego sytuacji zdrowotnej w atmosferze zaufania podczas całego postępowania fizjoterapeutycznego,	P7U_U	P7S_UW P7S_UK
B.U11	udzielać pacjentowi informacji o celu, przebiegu i ewentualnym ryzyku proponowanych działań diagnostycznych lub fizjoterapeutycznych i uzyskiwać jego świadomą zgodę na te działania,	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U12	komunikować się ze współpracownikami w ramach zespołu, udzielając im informacji zwrotnej i wsparcia.	P7U_U	P7S_UK P7S_UO
C.U	**Podstawy fizjoterapii** (fizjoterapia ogólna; kształcenie ruchowe i metodyka nauczania ruchu; kinezyterapia; terapia manualna; medycyna fizykalna – fizykoterapia; balneoklimatologia, odnowa biologiczna; masaż; metody specjalne fizjoterapii – metody reedukacji posturalnej, reedukacji nerwowo-mięśniowej, neurorehabilitacji, terapii neurorozwojowej oraz terapii manualnej; adaptowana aktywność fizyczna, sport osób z niepełnosprawnościami; wyroby medyczne; fizjoprofilaktyka i promocja zdrowia)		
C.U1.	przeprowadzić badanie podmiotowe, badanie przedmiotowe oraz wykonywać podstawowe badania czynnościowe i testy funkcjonalne właściwe dla fizjoterapii, w tym pomiary długości i obwodu kończyn, zakresu ruchomości w stawach oraz siły mięśniowej,	P7U_U	P7S_UW P7S_UK
C.U2.	wypełniać dokumentację stanu zdrowia pacjenta i programu zabiegów fizjoterapeutycznych,	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
C.U3.	dobierać i prowadzić kinezyterapię ukierunkowaną na kształtowanie poszczególnych zdolności motorycznych u osób zdrowych oraz osób z różnymi dysfunkcjami, przeprowadzić zajęcia ruchowe o określonym celu, prowadzić reedukację chodu i ćwiczenia z zakresu edukacji i reedukacji posturalnej oraz reedukacji funkcji kończyn górnych,	P7U_U	P7S_UW
C.U4.	instruować pacjenta w zakresie wykonywania ćwiczeń	P7U_U	P7S_UW

	ruchowych w domu, sposobu posługiwania się wyrobami medycznymi oraz wykorzystywania przedmiotów użytku codziennego w celach terapeutycznych, instruować opiekuna w zakresie sprawowania opieki nad osobą ze specjalnymi potrzebami oraz nad dzieckiem – w celu stymulowania prawidłowego rozwoju,		P7S_UK
C.U5.	konstruować trening medyczny, w tym różnorodne ćwiczenia, dostosowywać poszczególne ćwiczenia do potrzeb ćwiczących, dobrać odpowiednie przyrządy i przybory do ćwiczeń ruchowych oraz stopniować trudność wykonywanych ćwiczeń,	P7U_U	P7S_UW
C.U6.	dobrać poszczególne ćwiczenia dla osób z różnymi zaburzeniami i możliwościami funkcjonalnymi oraz metodycznie uczyć ich wykonywania, stopniując natężenie trudności oraz wysiłku fizycznego,	P7U_U	P7S_UW
C.U7.	wykazać umiejętności ruchowe konieczne do demonstracji i zapewnienia bezpieczeństwa podczas wykonywania poszczególnych ćwiczeń,	P7U_U	P7S_UW
C.U8.	zaplanować, dobrać i wykonać zabiegi z zakresu kinezyterapii, terapii manualnej i masażu oraz specjalnych metod fizjoterapii,	P7U_U	P7S_UW
C.U9.	obsługiwać i stosować urządzenia z zakresu kinezyterapii, fizykoterapii, masażu i terapii manualnej oraz specjalnych metod fizjoterapii,	P7U_U	P7S_UW
C.U10.	wykazać zaawansowane umiejętności manualne pozwalające na zastosowanie właściwej techniki z zakresu kinezyterapii, masażu i terapii manualnej oraz specjalnych metod fizjoterapii,	P7U_U	P7S_UW
C.U11.	zaplanować, dobrać i wykonać zabiegi z zakresu fizykoterapii, balneoklimatologii oraz odnowy biologicznej,	P7U_U	P7S_UW
C.U12.	obsługiwać aparaturę do wykonywania zabiegów z zakresu fizykoterapii, balneoklimatologii oraz odnowy biologicznej,	P7U_U	P7S_UW
C.U13.	poinstruować osoby ze specjalnymi potrzebami, w tym osoby z niepełnosprawnościami, w zakresie różnych form adaptowanej aktywności fizycznej, sportu, turystyki oraz rekreacji terapeutycznej,	P7U_U	P7S_UW P7S_UK
C.U14	poinstruować osoby z niepełnosprawnościami w zakresie samoobsługi i lokomocji, w tym w zakresie samodzielnego przemieszczania się i pokonywania przeszkód terenowych na wózku aktywnym,	P7U_U	P7S_UW P7S_UK
C.U15.	prowadzić zajęcia z wybranych dyscyplin sportowych dla osób z niepełnosprawnościami, w tym zademonstrować elementy techniki i taktyki w wybranych dyscyplinach sportowych dla osób z niepełnosprawnościami,	P7U_U	P7S_UW
C.U16.	dobrać wyroby medyczne stosownie do rodzaju dysfunkcji i potrzeb pacjenta na każdym etapie fizjoterapii oraz poinstruować pacjenta w zakresie posługiwania się nimi,	P7U_U	P7S_UW P7S_UK
C.U17.	podejmować działania promujące zdrowy styl życia na różnych poziomach oraz zaprojektować program profilaktyczny w zależności od wieku, płci, stanu zdrowia oraz warunków życia pacjenta, ze szczególnym uwzględnieniem aktywności fizycznej.	P7U_U	P7S_UW
D.U	**Fizjoterapia kliniczna** (kliniczne podstawy fizjoterapii w: ortopedii i traumatologii, medycynie sportowej, reumatologii, neurologii i neurochirurgii, pediatrii, neurologii dziecięcej,		

	kardiologii i kardiochirurgii, pulmonologii, chirurgii, ginekologii i położnictwie, geriatrii, psychiatrii, intensywnej terapii, onkologii i medycynie paliatywnej; fizjoterapia kliniczna w dysfunkcjach układu ruchu w: ortopedii i traumatologii, medycynie sportowej, reumatologii, neurologii i neurochirurgii, wieku rozwojowym; fizjoterapia w chorobach wewnętrznych w: kardiologii i kardiochirurgii, pulmonologii, chirurgii, ginekologii i położnictwie, pediatrii, geriatrii, psychiatrii, onkologii i medycynie paliatywnej; diagnostyka funkcjonalna w: dysfunkcjach układu ruchu, chorobach wewnętrznych, wieku rozwojowym; planowanie fizjoterapii w: dysfunkcjach układu ruchu, wieku rozwojowym, chorobach wewnętrznych)		
D.U1.	przeprowadzić szczegółowe badanie dla potrzeb fizjoterapii i testy funkcjonalne układu ruchu oraz zapisać i zinterpretować jego wyniki,	P7U_U	P7S_UW P7S_UK
D.U2.	przeprowadzić analizę biomechaniczną z zakresu prostych i złożonych ruchów człowieka w warunkach prawidłowych i w dysfunkcjach układu ruchu,	P7U_U	P7S_UW
D.U3.	dokonać oceny stanu układu ruchu człowieka w warunkach statyki i dynamiki (badanie ogólne, odcinkowe, miejscowe), przeprowadzić analizę chodu oraz zinterpretować uzyskane wyniki,	P7U_U	P7S_UW
D.U4.	dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i wykonywać zabiegi z zakresu fizjoterapii u osób po urazach w obrębie tkanek miękkich układu ruchu leczonych zachowawczo i operacyjnie, po urazach w obrębie kończyn (stłuczeniach, skręceniach, zwichnięciach i złamaniach) leczonych zachowawczo i operacyjnie, po urazach kręgosłupa bez porażeń oraz w przypadku stabilnych i niestabilnych złamań kręgosłupa,	P7U_U	P7S_UW
D.U5.	dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i wykonywać zabiegi z zakresu fizjoterapii osób po amputacjach planowanych (postępowanie przed- i pooperacyjne) oraz urazowych, prowadzić naukę chodzenia w protezie oraz postępowanie po amputacjach kończyn górnych, w tym instruktaż w zakresie posługiwania się protezą,	P7U_U	P7S_UW P7S_UK
D.U6.	dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i prowadzić postępowanie fizjoterapeutyczne przed- i pooperacyjne u osób po rekonstrukcyjnych zabiegach ortopedycznych, w tym po zabiegach artroskopowych i po endoprotezoplastyce,	P7U_U	P7S_UW
D.U7.	instruować pacjentów lub ich opiekunów w zakresie wykonywania ćwiczeń i treningu medycznego w domu, sposobu posługiwania się wyrobami medycznymi oraz wykorzystywania przedmiotów użytku codziennego w celach terapeutycznych,	P7U_U	P7S_UW P7S_UK
D.U8.	przeprowadzić testy funkcjonalne przydatne w reumatologii, takie jak ocena stopnia uszkodzenia stawów i ich deformacji, funkcji ręki oraz lokomocji u pacjentów z chorobami reumatologicznymi,	P7U_U	P7S_UW
D.U9.	planować, dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i wykonywać zabiegi z zakresu fizjoterapii u pacjentów z chorobami reumatologicznymi, chorobami przyczepów mięśni, zmianami zwyrodnieniowo-	P7U_U	P7S_UW

	wytwórczymi stawów oraz ograniczeniami zakresu ruchu lub pozastawowymi zespołami bólowymi o podłożu reumatycznym		
D.U10.	wykonywać pionizację i naukę chodzenia pacjentów z chorobami reumatologicznymi, a także usprawnianie funkcjonalne ręki w chorobie reumatoidalnej,	P7U_U	P7S_UW
D.U11.	instruować pacjentów z chorobami reumatologicznymi w zakresie wykonywania ćwiczeń w domu, sposobu posługiwania się wyrobami medycznymi, w tym poprawiającymi funkcję chwytną,	P7U_U	P7S_UW P7S_UK
D.U12.	przeprowadzić badanie neurologiczne dla potrzeb fizjoterapii i testy funkcjonalne przydatne w fizjoterapii neurologicznej, w tym ocenę napięcia mięśniowego, kliniczną ocenę spastyczności oraz ocenę na poziomie funkcji ciała i aktywności, w szczególności za pomocą skal klinicznych, a także zinterpretować ważniejsze badania dodatkowe (obrazowe i elektrofizjologiczne),	P7U_U	P7S_UW
D.U13.	planować, dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i wykonywać zabiegi z zakresu fizjoterapii u osób z objawami uszkodzenia pnia mózgu, móżdżku i kresomózgowia, ze szczególnym uwzględnieniem udaru mózgu, parkinsonizmu, chorób demielinizacyjnych oraz zabiegi z zakresu fizjoterapii u osób po złamaniach kręgosłupa z porażeniami, a także prowadzić postępowanie ukierunkowane na łagodzenie zaburzeń troficznych i wydalniczych, pionizację i naukę chodzenia lub poruszania się na wózku osób po urazach kręgosłupa,	P7U_U	P7S_UW
D.U14.	planować, dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i wykonywać zabiegi z zakresu fizjoterapii u osób po uszkodzeniach nerwów obwodowych, w polineuropatiach, w chorobach o podłożu nerwowo-mięśniowym, w chorobach pierwotnie mięśniowych oraz w różnych zespołach bólowych,	P7U_U	P7S_UW
D.U15.	układać pacjenta w łóżku oraz wykonywać kinezyterapię w łóżku u pacjentów z uszkodzeniem układu nerwowego, wykonywać pionizację i naukę chodzenia, a także prowadzić reedukację ruchową kończyny górnej u osób po udarach mózgu,	P7U_U	P7S_UW
D.U16.	instruować pacjentów z chorobami neurologicznymi w zakresie wykonywania ćwiczeń w domu, sposobu posługiwania się wyrobami medycznymi oraz wykorzystywania przedmiotów użytku codziennego w celach terapeutycznych,	P7U_U	P7S_UW P7S_UK
D.U17.	przeprowadzić wywiad oraz zebrać podstawowe informacje na temat rozwoju i stanu zdrowia dziecka,	P7U_U	P7S_UW P7S_UK
D.U18.	ocenić rozwój psychomotoryczny dziecka,	P7U_U	P7S_UW
D.U19.	przeprowadzić ocenę aktywności spontanicznej noworodka i niemowlęcia,	P7U_U	P7S_UW
D.U20.	dokonać oceny poziomu umiejętności funkcjonalnych dziecka w zakresie motoryki i porozumiewania się w oparciu o odpowiednie skale,	P7U_U	P7S_UW
D.U21.	przeprowadzić kliniczną ocenę podwyższonego lub obniżonego napięcia mięśniowego u dziecka w tym spastyczności i sztywności,	P7U_U	P7S_UW
D.U22.	przeprowadzić kliniczną ocenę postawy ciała, w tym badanie skoliometrem Bunnella, oraz punktową i	P7U_U	P7S_UW

	biostereometryczną ocenę postawy ciała, a także zinterpretować wyniki tych ocen,		
D.U23.	na podstawie zdjęcia RTG kręgosłupa wyznaczyć kąt Cobba, kąt rotacji według jednego z przyjętych sposobów oceny, dokonać oceny wieku kostnego na podstawie testu Rissera oraz zinterpretować ich wyniki i na tej podstawie zakwalifikować skoliozę do odpowiedniego postępowania fizjoterapeutycznego,	P7U_U	P7S_UW
D.U24.	planować, dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i prowadzić postępowanie fizjoterapeutyczne u dzieci i młodzieży z chorobami układu ruchu, takimi jak wady wrodzone, wady postawy ciała, jałowe martwice kości,	P7U_U	P7S_UW
D.U25.	planować, dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i prowadzić postępowanie przed- i pooperacyjne u dzieci leczonych operacyjnie,	P7U_U	P7S_UW
D.U26.	planować, dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i prowadzić postępowanie fizjoterapeutyczne u dzieci i młodzieży z zaburzeniami ruchowymi pochodzenia ośrodkowego, mózgowym porażeniem dziecięcym, z dysrafizmem rdzeniowym, z chorobami nerwowomięśniowymi, z okołoporodowymi uszkodzeniami splotów i nerwów obwodowych, z neuro- i miogennymi zanikami mięśni (atrofiami i dystrofiami mięśniowymi),	P7U_U	P7S_UW
D.U27.	instruować opiekunów dzieci w zakresie tzw. pielęgnacji ruchowej, oraz dzieci i ich opiekunów w zakresie wykonywania ćwiczeń w domu, sposobu posługiwania się wyrobami medycznymi oraz wykorzystywania przedmiotów użytku codziennego w celach terapeutycznych,	P7U_U	P7S_UW P7S_UK
D.U28.	przeprowadzić podstawowe pomiary i próby czynnościowe, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa, w tym pomiar tętna, pomiar ciśnienia tętniczego, test marszowy, test wstań i idź (get up and go), próbę czynnościową na bieżni ruchomej według protokołu Bruce'a oraz według zmodyfikowanego protokołu Naughtona oraz próbę wysiłkową na cykloergometrze,	P7U_U	P7S_UW
D.U29.	planować, dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i wykonywać zabiegi z zakresu fizjoterapii u pacjentów z niewydolnością serca, nadciśnieniem, chorobą niedokrwienną serca, po zawale serca, zaburzeniami rytmu serca i nabytymi wadami serca,	P7U_U	P7S_UW
D.U30.	planować, dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i wykonywać zabiegi z zakresu fizjoterapii u pacjentów zakwalifikowanych do operacji serca, po zabiegach kardiochirurgicznych, z wszczepionym stymulatorem serca oraz po leczeniu metodami kardiologii interwencyjnej,	P7U_U	P7S_UW
D.U31.	instruować pacjenta w zakresie wykonywania ćwiczeń oddechowych i technik relaksacyjnych w fizjoterapii kardiologicznej,	P7U_U	P7S_UW P7S_UK
D.U32.	instruować pacjenta z chorobami układu krążenia w zakresie wykonywania ćwiczeń ruchowych w domu oraz aktywności fizycznej, jako prewencji wtórnej,	P7U_U	P7S_UW P7S_UK
D.U33.	przeprowadzić badania czynnościowe układu oddechowego, w tym spirometrię oraz zinterpretować wyniki badania	P7U_U	P7S_UW

	spirometrycznego, badania wysiłkowego i badania gazometrycznego,		
D.U34.	planować, dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i wykonywać ćwiczenia w różnych chorobach układu oddechowego (ostrych i przewlekłych), w chorobach z przewagą zaburzeń restrykcyjnych oraz w chorobach z przewagą zaburzeń obturacyjnych,	P7U_U	P7S_UW
D.U35.	wykonywać zabiegi z zakresu fizjoterapii oddechowej w różnych chorobach pulmonologicznych, stanach po urazie klatki piersiowej, stanach po zabiegach operacyjnych na klatce piersiowej oraz po przeszczepach płuc,	P7U_U	P7S_UW
D.U36.	instruować pacjenta z chorobą układu oddechowego w zakresie wykonywania ćwiczeń w domu oraz stosowania środków prewencji wtórnej,	P7U_U	P7S_UW P7S_UK
D.U37.	planować, dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i wykonywać zabiegi fizjoterapeutyczne u pacjentów z czynnościowymi i organicznymi chorobami naczyń obwodowych oraz pacjentów po amputacji z przyczyn naczyniowych,	P7U_U	P7S_UW
D.U38.	wdrażać strategię wczesnego uruchamiania pacjenta po zabiegu na jamie brzusznej lub klatce piersiowej, wykonywać zabiegi fizjoterapeutyczne rozprężające płuca i ułatwiające oczyszczanie oskrzeli, instruować w zakresie profilaktyki wczesnych i późnych powikłań pooperacyjnych oraz udzielać zaleceń dotyczących pooperacyjnej fizjoterapii ambulatoryjnej,	P7U_U	P7S_UW
D.U39.	stosować Międzynarodową Klasyfikację Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia (International Classification of Functioning, Disability and Health, ICF),	P7U_U	P7S_UW
D.U40.	planować, dobierać i wykonywać zabiegi fizjoterapeutyczne po porodzie mające na celu likwidowanie niekorzystnych objawów, w szczególności ze strony układu krążenia, kostno-stawowego i mięśniowego,	P7U_U	P7S_UW
D.U41.	instruować kobiety ciężarne w zakresie wykonywania ćwiczeń przygotowujących do porodu i w okresie połogu,	P7U_U	P7S_UW P7S_UK
D.U42.	wykonywać zabiegi fizjoterapeutyczne u osób z nietrzymaniem moczu oraz instruować je w zakresie wykonywania ćwiczeń w domu,	P7U_U	P7S_UW P7S_UK
D.U43.	planować i dobierać ćwiczenia krążeniowo-oddechowe dla dzieci i młodzieży – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – oraz instruować opiekunów dzieci i młodzież w zakresie wykonywania tych ćwiczeń,	P7U_U	P7S_UW P7S_UK
D.U44.	przeprowadzić całościową ocenę geriatryczną i interpretować jej wyniki,	P7U_U	P7S_UW
D.U45.	dobierać i wykonywać zabiegi z zakresu fizjoterapii geriatrycznej oraz instruować osoby starsze w zakresie wykonywania ćwiczeń w domu oraz stosowania różnych form rekreacji,	P7U_U	P7S_UW P7S_UK
D.U46.	planować, dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i wykonywać zabiegi z zakresu fizjoterapii kobiet po mastektomii, w tym postępowanie w przypadku obrzęku limfatycznego i upośledzenia funkcji kończyny górnej,	P7U_U	P7S_UW
D.U47.	stosować zasady prawidłowej komunikacji z pacjentem oraz komunikować się z innymi członkami zespołu	P7U_U	P7S_UK P7S_UO

	terapeutycznego,		
D.U48.	podejmować działania mające na celu poprawę jakości życia pacjenta, w tym pacjenta w okresie terminalnym, z zastosowaniem sprzętu rehabilitacyjnego,	P7U_U	P7S_UW
D.U49.	planować, dobierać i modyfikować programy rehabilitacji pacjentów z różnymi dysfunkcjami narządu ruchu oraz chorobami wewnętrznymi w zależności od stanu klinicznego, funkcjonalnego i psychicznego (poznawczo-emocjonalnego) chorego, jego potrzeb oraz potrzeb opiekunów faktycznych.	P7U_U	P7S_UW
E.U	**Metodologia badań naukowych**		
E.U1.	zaplanować badanie naukowe i omówić jego cel oraz spodziewane wyniki,	P7U_U	P7S_UW P7S_UK
E.U2.	zinterpretować badanie naukowe i odnieść je do aktualnego stanu wiedzy,	P7U_U	P7S_UW P7S_UK
E.U3.	korzystać ze specjalistycznej literatury naukowej krajowej i zagranicznej,	P7U_U	P7S_UW
E.U4.	przeprowadzić badanie naukowe, zinterpretować i udokumentować jego wyniki,	P7U_U	P7S_UW
E.U5.	zaprezentować wyniki badania naukowego.	P7U_U	P7S_UW
F.U	**Praktyki fizjoterapeutyczne** (praktyka asystencka; praktyka w zakresie kinezyterapii, fizykoterapii i masażu; praktyka w za kresie fizjoterapii klinicznej dzieci i osób dorosłych, w tym osób starszych; praktyka zawodowa)		
F.U1.	przeprowadzić badania i zinterpretować ich wyniki oraz przeprowadzić testy funkcjonalne niezbędne do doboru środków fizjoterapii, wykonywania zabiegów i stosowania podstawowych metod terapeutycznych,	P7U_U	P7S_UW
F.U2.	samodzielnie wykonywać zabiegi z zakresu kinezyterapii, terapii manualnej, fizykoterapii i masażu leczniczego,	P7U_U	P7S_UW
F.U3.	tworzyć, weryfikować i modyfikować programy usprawniania osób z różnymi dysfunkcjami układu ruchu i innych narządów oraz układów, stosownie do ich stanu klinicznego i funkcjonalnego, oraz celów kompleksowej rehabilitacji,	P7U_U	P7S_UW
F.U4.	wykazać specjalistyczne umiejętności ruchowe z zakresu wybranych form aktywności fizycznej,	P7U_U	P7S_UW
F.U5.	dobierać wyroby medyczne stosownie do rodzaju dysfunkcji i potrzeb pacjenta na każdym etapie rehabilitacji,	P7U_U	P7S_UW
F.U6.	zastosować wyroby medyczne oraz poinstruować pacjenta, jak z nich korzystać,	P7U_U	P7S_UW
F.U7.	wykorzystywać i obsługiwać aparaturę, sprzęt do fizjoterapii i sprzęt do badań funkcjonalnych oraz przygotować stanowisko pracy,	P7U_U	P7S_UW
F.U8.	pracować w zespole interdyscyplinarnym zapewniającym ciągłość opieki nad pacjentem oraz komunikować się z innymi członkami zespołu, z pacjentem i jego rodziną,	P7U_U	P7S_UW
F.U9.	wprowadzić dane i uzyskane informacje oraz opis efektów zabiegów i działań terapeutycznych do dokumentacji pacjenta,	P7U_U	P7S_UW
F.U10.	inicjować, organizować i realizować działania ukierunkowane na edukację zdrowotną, promocję zdrowia i profilaktykę niepełnosprawności,	P7U_U	P7S_UW
F.U11.	określić zakres swoich kompetencji zawodowych i współpracować z przedstawicielami innych zawodów	P7U_U	P7S_UW

	medycznych,		
F.U12.	samodzielnie wykonywać powierzone zadania i właściwie organizować własną pracę oraz brać za nią odpowiedzialność,	P7U_U	P7S_UW
F.U13.	pracować w zespole i przyjmować odpowiedzialność za udział w podejmowaniu decyzji,	P7U_U	P7S_UW
F.U14.	aktywnie uczestniczyć w pracach zespołu terapeutycznego,	P7U_U	P7S_UW
F.U15.	aktywnie uczestniczyć w dyskusjach na temat problemów zawodowych, z uwzględnieniem zasad etycznych,	P7U_U	P7S_UW
F.U16.	stosować się do zasad deontologii zawodowej, w tym do zasad etyki zawodowej fizjoterapeuty,	P7U_U	P7S_UW
F.U17.	przestrzegać praw pacjenta,	P7U_U	P7S_UW
F.U18.	nawiązać relację z pacjentem i współpracownikami opartą na wzajemnym zaufaniu i szacunku	P7U_U	P7S_UW
	Autorska oferta uczelni		
G.U1.	komunikować się z jednostką, sprawdzić i określić potrzeby jednostki w zakresie ruchu, aktywności fizycznej i zdrowia. Potrafi określić wiek morfologiczny oraz poziom zdolności motorycznych i umiejętności na podstawie testów	P7U_U	P7S_UK P7S_UW
G.U2.	dobrać i zastosować metody, formy i środki kształtowania aktywności fizycznej w zależności od potrzeb pedagogiczno-zdrowotnych	P7U_U	P7S_UW
GU3.	nauczać różnych form aktywności fizycznej i elementów techniki w popularnych dyscyplinach sportowych i rekreacyjnych.	P7U_U	P7S_UW
G.U4	potrafi ocenić podstawowe nawyki żywieniowe pacjenta oraz sposób stosowania przez niego suplementów diety i preparatów ziołowych, a następnie – w granicach kompetencji fizjoterapeuty – sformułować bezpieczne, ogólne zalecenia wspierające proces rehabilitacji, regeneracji i poprawy sprawności funkcjonalnej, z uwzględnieniem stanu zdrowia, poziomu aktywności fizycznej oraz możliwych przeciwwskazań i interakcji.	P7U_U	P7S_UW
KOMPETENCJE SPOŁECZNE absolwent jest gotów do:			
KS1.	nawiązania i utrzymania pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych,	P7U_K	P7S_KK P7S_KO
KS2.	wykonywania zawodu, będąc świadomym roli, jaką fizjoterapeuta pełni na rzecz społeczeństwa, w tym społeczności lokalnej,	P7U_K	P7S_KO P7S_KR
KS3.	prezentowania postawy promującej zdrowy styl życia, propagowania i aktywnego kreowania zdrowego stylu życia i promocji zdrowia w trakcie działań związanych z wykonywaniem zawodu i określania poziomu sprawności niezbędnego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty,	P7U_K	P7S_KO
KS4.	przestrzegania praw pacjenta i zasad etyki zawodowej,	P7U_K	P7S_KO P7S_KR
KS5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych,	P7U_K	P7S_KK
KS6.	korzystania z obiektywnych źródeł informacji	P7U_K	P7S_KK P7S_KR
KS7.	wdrażania zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych	P7U_K	P7S_KK P7S_KO

	zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym,		P7S_KR
KS8.	formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej,	P7U_K	P7S_KR
KS9.	przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób.	P7U_K	P7S_KK P7S_KO P7S_KR

Załącznik nr 3
do Zarządzenia nr 50/25
Rektora Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Krośnie z dnia 10 czerwca 2025 roku w sprawie wzorcowej dokumentacji programu studiów dla kierunku studiów

Plan studiów 2026/2027

Lp.	Nazwa przedmiotu	Forma zaliczenia	Rok I 2026/2027										Rok II										Rok III										Rok IV										Rok V										Suma godzin	Suma ECTS	kwalifikacje
			Semestr 1					Semestr 2					Semestr 3					Semestr 4					Semestr 5					Semestr 6					Semestr 7					Semestr 8					Semestr 9					Semestr 10							
			W	Ćw	Pws	Pz	ECTS	W	Ćw	Pws	Pz	ECTS	W	Ćw	Pws	Pz	ECTS	W	Ćw	Pws	Pz	ECTS	W	Ćw	Pws	Pz	ECTS	W	Ćw	Pws	Pz	ECTS	W	Ćw	Pws	Pz	ECTS	W	Ćw	Pws	Pz	ECTS	W	Ćw	Pws	Pz	ECTS	W	Ćw	Pws	Pz	ECTS			
	Łącznie w semestrze		*175*	*280*	*253*	*0*	*28*	*150*	*340*	*195*	*150*	*30*	*160*	*365*	*243*	*0*	*30*	*120*	*250*	*130*	*300*	*31*	*145*	*295*	*205*	*100*	*30*	*100*	*285*	*185*	*200*	*30*	*140*	*320*	*200*	*100*	*30*	*70*	*270*	*230*	*200*	*30*	*105*	*255*	*445*	*0*	*31*	*0*	*30*	*320*	*510*	*32*	**7821**	**302**	
A	**Biomedyczne podstawy fizjoterapii**		**60**	**75**	**90**	**0**	**9**	**70**	**90**	**80**	**0**	**9**	**50**	**55**	**73**	**0**	**7**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**643**	**25**	**400**
1	Anatomia	EGZ2	30	30 A	40		4	30	30 A	40		4																																									**200**	**8**	120
2	Biologia medyczna	EGZ1	15	15 A	20		2																																													**50**	**2**	30
3	Fizjologia	EGZ3						15	30 A	15		2	15	30 A	30		3																																				**135**	**5**	90
4	Biochemia	EGZ1	15	15 A	20		2																																													**50**	**2**	30
5	Biofizyka	ZO											10	10 A	8		1																																				**28**	**1**	20
6	Biomechanika (stosowana i ergonomia, biomechanika kliniczna)	EGZ2						15	30 A	15		2																																									**60**	**2**	45
7	Patologia ogólna	ZO											15	15 A	20		2																																				**50**	**2**	30
8	Farmakologia w fizykoterapii	ZO											10		15		1																																				**25**	**1**	10
9	Genetyka	ZO						10		10		1																																									**20**	**1**	10
10	Pierwsza pomoc	ZO		15 Wa	10		1																																													**25**	**1**	15
B	**Nauki ogólne**		**40**	**85**	**53**	**0**	**6**	**15**	**85**	**10**	**0**	**3**	**10**	**30**	**15**	**0**	**2**	**10**	**30**	**25**	**0**	**3**	**20**	**0**	**30**	**0**	**2**	**10**	**0**	**15**	**0**	**1**	**10**	**0**	**15**	**0**	**1**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**508**	**18**	**345**
1	Język obcy*	EGZ4		30 Le			1		30 Le			1		30 Le			1		30 Le	20		2																																**140**	**5**	120
2	Psychologia	ZO						10	10 A	5		1																																									**25**	**1**	20
3	Pedagogika (ogólna i specjalna)	ZO	10	10 A	8		1																																													**28**	**1**	20
4	Dydaktyka fizjoterapii	ZO						5	15 A	5		1																																									**25**	**1**	20
5	Socjologia ogólna i niepełnosprawności	ZO	10		5		1																																													**15**	**1**	10
6	Podstawy prawa	ZO											10		15		1																																				**25**	**1**	10
7	Technologie informacyjne	ZO		15 L	10		1																																													**25**	**1**	15
8	Bioetyka	ZO	10		15		1																																													**25**	**1**	10
9	Filozofia	ZO																					10		15		1																										**25**	**1**	10
10	Demografia i epidemiologia	ZO																					10		15		1																										**25**	**1**	10
11	Ekonomia i system ochrony zdrowia	ZO																															10		15		1														**25**	**1**	10
12	Historia fizjoterapii	ZO	10		15		1																																													**25**	**1**	10
13	Zarządzanie i marketing	ZO																										10		15		1																				**25**	**1**	10
14	Zdrowie publiczne	ZO																10		5		1																														**15**	**1**	10
15	Wychowanie fizyczne			30 P			0		30 P			0																																								**60**	**0**	60
C	**Podstawy fizjoterapii**		**15**	**30**	**30**	**0**	**3**	**60**	**95**	**80**	**0**	**9**	**45**	**120**	**60**	**0**	**9**	**35**	**100**	**40**	**0**	**7**	**25**	**40**	**30**	**0**	**4**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**10**	**25**	**15**	**0**	**2**	**60**	**120**	**100**	**0**	**11**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1135**	**45**	**780**
1	Kształcenie ruchowe i metodyka nauczania ruchu	EGZ2	15	30 P	30		3	15	30 P	30		3																																								**150**	**6**	90
2	Kinezyterapia	EGZ3						20	45 P	35		4	20	45 P	35		4																																				**200**	**8**	130
3	Fizjoterapia ogólna	ZO						25	20 P	15		2																																									**60**	**2**	45
4	Terapia manualna	ZO																					15	30 Wa	25		3																										**70**	**3**	45
5	Medycyna fizykalna-fizykoterapia	EGZ4											15	45 P	15		3	15	45 P	15		3																														**150**	**6**	120
6	Masaż	ZO											10	30 Wa	10		2	5	30 Wa	15		2																														**100**	**4**	75
7	Metody specjalne fizjoterapii-metody neurorehabilitacji i terapi neurorozwojowej	ZO																																													15	25 P	15		2					**55**	**2**	40
8	Metody specjalne fizjoterapii-metody reedukacji nerwowo-mięśniowej	ZO																																													10	25 P	15		2					**50**	**2**	35

L.p.	Nazwa przedmiotu	Forma zaliczenia	Rok I 2026/2027										Rok II										Rok III										Rok IV										Rok V										Suma godzin	Suma ECTS	Kontakt
			Semestr 1					Semestr 2					Semestr 3					Semestr 4					Semestr 5					Semestr 6					Semestr 7					Semestr 8					Semestr 9					Semestr 10							
			W	Ćw	Pws	Pz	ECTS	W	Ćw	Pws	Pz	ECTS	W	Ćw	Pws	Pz	ECTS	W	Ćw	Pws	Pz	ECTS	W	Ćw	Pws	Pz	ECTS	W	Ćw	Pws	Pz	ECTS	W	Ćw	Pws	Pz	ECTS	W	Ćw	Pws	Pz	ECTS	W	Ćw	Pws	Pz	ECTS	W	Ćw	Pws	Pz	ECTS			
	Łącznie w semestrze		*175*	*280*	*253*	*0*	*28*	*150*	*340*	*195*	*150*	*30*	*160*	*365*	*243*	*0*	*30*	*120*	*250*	*130*	*300*	*31*	*145*	*295*	*205*	*100*	*30*	*100*	*285*	*185*	*200*	*30*	*140*	*320*	*200*	*100*	*30*	*70*	*270*	*230*	*200*	*30*	*105*	*255*	*445*	*0*	*31*	*0*	*30*	*320*	*510*	*32*	**7821**	**302**	
9	Metody specjalne fizjoterapii-metody reedukacji posturalnej	ZO																																								10	20 P	20		2						**50**	**2**	30
10	Metody specjalne fizjoterapii-metody terapii manualnej	ZO																																								10	25 P	15		2						**50**	**2**	35
11	Odnowa biologiczna i balneoklimatologia	ZO																15	25 Wa	10		2																															**50**	**2**	40
12	Adaptowana aktywność fizyczna, sport osób z niepełnosprawnościami	ZO																																								15	30 P	30		3						**75**	**3**	45
13	Fizjoprofilaktyka i promocja zdrowia	ZO																					10	10 A	5		1																									**25**	**1**	20
14	Wyroby medyczne	ZO																																								10	20 A	20		2						**50**	**2**	30
D	**Fizjoterapia kliniczna**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**15**	**30**	**30**	**0**	**3**	**75**	**90**	**55**	**0**	**9**	**100**	**195**	**105**	**0**	**16**	**90**	**270**	**160**	**0**	**21**	**115**	**295**	**170**	**0**	**23**	**45**	**215**	**185**	**0**	**18**	**45**	**90**	**90**	**0**	**9**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**2465**	**99**	**1670**
1	**Kliniczne podstawy fizjoterapii**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**15**	**30**	**30**	**0**	**3**	**75**	**90**	**55**	**0**	**9**	**100**	**120**	**55**	**0**	**11**	**90**	**90**	**40**	**0**	**9**	**115**	**145**	**70**	**0**	**13**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1120**	**45**	870
a	Kliniczne podstawy fizjoterapii w ortopedii i traumatologii	EGZ4											15	30 P	30		3	30	30 P	15		3																															**150**	**6**	105
b	Kliniczne podstawy fizjoterapii w medycynie sportowej	ZO																					10	30 P	10		2																									**50**	**2**	40
c	Kliniczne podstawy fizjoterapii w reumatologii	EGZ6																										30	30 P	15		3																			**75**	**3**	60
d	Kliniczne podstawy fizjoterapii w neurologii i neurochirurgii	EGZ5																15	30 P	25		3	30	30 P	15		3																									**145**	**6**	105
e	Kliniczne podstawy fizjoterapii w pediatrii	EGZ6																										30	30 P	10		3																			**70**	**3**	60
f	Kliniczne podstawy fizjoterapii w kardiologii kardiochirurgii	EGZ5																					30	30 P	15		3																									**75**	**3**	60
g	Kliniczne podstawy fizjoterapii w pulmonologii	EGZ6																										30	30 P	15		3																			**75**	**3**	60
h	Kliniczne podstawy fizjoterapii w chirurgii	EGZ4																30	30 P	15		3																															**75**	**3**	60
i	Kliniczne podstawy fizjoterapii w ginekologii i położnictwie	EGZ7																															30	30 P	15		3															**75**	**3**	60
j	Kliniczne podstawy fizjoterapii w geriatrii	EGZ7																															30	30 P	15		3															**75**	**3**	60
k	Kliniczne podstawy fizjoterapii w psychiatrii	ZO																															10	25 P	15		2															**50**	**2**	35
l	Kliniczne podstawy fizjoterapii w intensywnej terapii	EGZ5																					30	30 P	15		3																									**75**	**3**	60
m	Kliniczne podstawy fizjoterapii w neurologii dziecięcej	ZO																															15	30 P	10		2															**55**	**2**	45
n	Kliniczne podstawy fizjoterapii w onkologii i medycynie paliatywnej	EGZ7																															30	30 P	15		3															**75**	**3**	60
2	**Fizjoterapia kliniczna w dysfunkcjach narządu ruchu**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**75**	**50**	**0**	**5**	**0**	**105**	**70**	**0**	**7**	**0**	**75**	**50**	**0**	**5**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**425**	**17**	255
a	Fizjoterapia kliniczna w ortopedii i traumatologii	ZO																						30 P	20		2		30 P	20		2																			**50**	**2**	60
b	Fizjoterapia kliniczna w medycynie sportowej	ZO																											30 P	20		2																			**50**	**2**	30
c	Fizjoterapia kliniczna w reumatologii	ZO																																30 P	20		2															**50**	**2**	30
d	Fizjoterapia kliniczna w neurologii i neurochirurgii	ZO																											45 P	30		3		45 P	30		3															**150**	**6**	90
e	Fizjoterapia kliniczna w wieku rozwojowym	ZO																						45 P	30		3																									**0**	**0**	45
3	**Fizjoterapia kliniczna w chorobach narządów wewnętrznych**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**75**	**50**	**0**	**5**	**0**	**75**	**50**	**0**	**5**	**0**	**125**	**95**	**0**	**9**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**470**	**19**	275
a	Fizjoterapia kliniczna w kardiologii i kardiochirurgii	ZO																											45 P	30		3																			**75**	**3**	45
b	Fizjoterapia kliniczna w pulmonologii	ZO																																30 P	20		2															**0**	**0**	30
c	Fizjoterapia kliniczna w geriatrii	ZO																																					45 P	30		3										**75**	**3**	45
d	Fizjoterapia kliniczna w psychiatrii	ZO																																					20 P	25		2										**45**	**2**	20
e	Fizjoterapia kliniczna w chirurgii i intensywnej terapii	ZO																											30 P	20		2																			**50**	**2**	30
f	Fizjoterapia kliniczna w ginekologii i położnictwie	ZO																																					30 P	20		2										**50**	**2**	30
g	Fizjoterapia kliniczna w pediatrii	ZO																																45 P	30		3															**75**	**0**	45
h	Fizjoterapia kliniczna w onkologii i medycynie paliatywnej	ZO																																					30 P	20		2										**50**	**2**	30

Lp.	Nazwa przedmiotu	Forma zaliczenia	Rok I 2026/2027										Rok II										Rok III										Rok IV										Rok V										Suma godzin	Suma ECTS	Uwagi
			Semestr 1					Semestr 2					Semestr 3					Semestr 4					Semestr 5					Semestr 6					Semestr 7					Semestr 8					Semestr 9					Semestr 10							
			W	Ćw	Pws	Pz	ECTS	W	Ćw	Pws	Pz	ECTS	W	Ćw	Pws	Pz	ECTS	W	Ćw	Pws	Pz	ECTS	W	Ćw	Pws	Pz	ECTS	W	Ćw	Pws	Pz	ECTS	W	Ćw	Pws	Pz	ECTS	W	Ćw	Pws	Pz	ECTS	W	Ćw	Pws	Pz	ECTS	W	Ćw	Pws	Pz	ECTS			
	Łącznie w semestrze		*175*	*280*	*253*	*0*	*28*	*150*	*340*	*195*	*150*	*30*	*160*	*365*	*243*	*0*	*30*	*120*	*250*	*130*	*300*	*31*	*145*	*295*	*205*	*100*	*30*	*100*	*285*	*185*	*200*	*30*	*140*	*320*	*200*	*100*	*30*	*70*	*270*	*230*	*200*	*30*	*105*	*255*	*445*	*0*	*31*	*0*	*30*	*320*	*510*	*32*	**7821**	**302**	
4	**Diagnostyka funkcjonalna i planowanie fizjoterapii**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**45**	**90**	**90**	**0**	**9**	**45**	**90**	**90**	**0**	**9**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**450**	**18**	270
a	w dysfunkcjach układu ruchu	EGZ9																																			15	30 P	30		3	15	30 P	30		3						**150**	**6**	90
b	w chorobach wewnętrznych	EGZ9																																			15	30 P	30		3	15	30 P	30		3						**150**	**6**	90
c	w wieku rozwojowym	EGZ9																																			15	30 P	30		3	15	30 P	30		3						**150**	**6**	90
E	**Praktyki fizjoterapeutyczne**	0	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**150**	**5**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**300**	**11**	**0**	**0**	**0**	**100**	**4**	**0**	**0**	**0**	**200**	**7**	**0**	**0**	**0**	**100**	**4**	**0**	**0**	**0**	**200**	**7**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**510**	**20**	**1560**	**58**	1560
1	Praktyka asystencka wakacyjna	ZO									150	5																																								**150**	**5**	
2	Wakacyjna praktyka z kinezyterapii	ZO																			300	11																														**300**	**11**	
3	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu I	ZO																								100	4																								**100**	**4**	
4	Wakacyjna praktyka profilowana-wybieralna I	ZO																													200	7																		**200**	**7**	
5	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu II	ZO																																		100	4														**100**	**4**	
6	Wakacyjna praktyka profilowana-wybieralna II	ZO																																						200	7										**200**	**7**	
7	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu- semestralnie	ZO																																																	**510**	**20**	
F	**Metodologia badań naukowych**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**15**	**10**	**5**	**0**	**1**	**15**	**15**	**20**	**0**	**2**	**0**	**30**	**245**	**0**	**10**	**0**	**30**	**320**	**0**	**12**	**705**	**25**	**115**
1	Metodologia badań naukowych	ZO																															15	10 A	5		1	15	15 A	20		2										**80**	**3**	55
2	Seminarium magisterskie (przygotowanie pracy dyplomowej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego)	ZO																																									30 Se	245		10		30 Se	320		12	**565**	**22**	0
G	**Autorska oferta uczelni**		**60**	**90**	**80**	**0**	**10**	**5**	**70**	**25**	**0**	**4**	**40**	**130**	**65**	**0**	**9**	**0**	**30**	**10**	**0**	**1**	**0**	**60**	**40**	**0**	**4**	**0**	**15**	**10**	**0**	**1**	**0**	**15**	**10**	**0**	**1**	**0**	**15**	**10**	**0**	**1**	**0**	**15**	**10**	**0**	**1**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**805**	**32**	**545**
1	Ćwiczenia w wodzie z elementami pływania korekcyjnego	ZO							15 Wa	10		1		15 Wa	10		1																																				**50**	**2**	30
2	Podstawy żywienia człowieka	ZO	15	15 A	20		2																																												**50**	**0**	30
3	Korekcja wad postawy ciała	ZO											15	30 P	10		2																																		**55**	**0**	45
4	Obóz zimowy z elementami narciarstwa adaptacyjnego	ZO												40 T	10		2																																		**50**	**2**	40
5	Sprawność fizyczna ukierunkowana na zdrowie/Podstawy treningu zdrowotnego*	ZO	15	15 A	20		2																																											**50**	**0**	30
6	Podstawy rekreacji ruchowej/Podstawy treningu sportowego*	ZO						5	15 A	5		1																																							**25**	**1**	20
7	Ćwiczenia relaksacyjne/Trening seniora*	ZO																						15 P	10		1																									**25**	**1**	15
8	Trening funkcjonalny/ Trening siłowy*	ZO		30 P	20		2																																											**50**	**0**	30
9	Podstawy kształtowania zdolności wysiłkowych	ZO											10	15 P	5		1																																		**30**	**1**	25
10	Wybrane metody diagnostyczne sprawności fizycznej	ZO												15 L	10		1																																		**25**	**1**	15
11	Suplementy diety/Dietetyczny/Żywienie	ZO											15	15 A	20		2																																		**50**	**2**	30
12	Kompleksowa terapia przeciwobrzękowa/Elementy terapii zajęciowej*	ZO																						30 A	20		2																								**50**	**2**	30
13	Rekreacyjne formy aktywności ruchowej do wyboru **	ZO																						15 P	10		1		15 P	10		1		15 P	10		1		15 P	10		1		15 P	10		1					**125**	**5**	75
14	Obóz leśni	ZO							40 T	10		2																																						**50**	**2**	40
15	Gry zespołowe do wyboru*	ZO		30 P			2																																											**30**	**2**	30
16	Gry i zabawy ruchowe dzieci i dorosłych	ZO																	30 P	10		1																													**40**	**1**	30
17	Komunikacja społeczna/Elementy kultury współczesnej*	ZO	30		20		2																																											**50**	**0**	30
	Łącznie w semestrze		*175*	*280*	*253*	*0*	*28*	*150*	*340*	*195*	*150*	*30*	*160*	*365*	*243*	*0*	*30*	*120*	*250*	*130*	*300*	*31*	*145*	*295*	*205*	*100*	*30*	*100*	*285*	*185*	*200*	*30*	*140*	*320*	*200*	*100*	*30*	*70*	*270*	*230*	*200*	*30*	*105*	*255*	*445*	*0*	*31*	*0*	*30*	*320*	*510*	*32*	**7821**	**274**	3855

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | |

Załącznik nr 4
do Zarządzenia nr 50/25
Rektora Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Krośnie z dnia 10 czerwca 2025 roku

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Anatomia (A1)**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Anatomy
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Punkty ECTS:	8
Język wykładowy:	Język polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	1,2
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu		
Przedmiot Anatomia obejmuje kompleksowe kształcenie w zakresie anatomii ogólnej, prawidłowej, funkcjonalnej, palpacyjnej oraz rentgenowskiej człowieka. Treści kształcenia dotyczą budowy, topografii i funkcji układów oraz narządów organizmu człowieka w warunkach prawidłowych, ze szczególnym uwzględnieniem narządu ruchu oraz ośrodkowego, obwodowego i autonomicznego układu nerwowego. Przedmiot stanowi podstawę do zrozumienia mechanizmów fizjologicznych i patologicznych oraz przygotowuje studenta do dalszych zajęć klinicznych i praktycznych w fizjoterapii.		
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Wykład	60 h
	Ćwiczenia praktyczne	60 h
	Praca własna studenta	80 h

Cele kształcenia

C1. Zapoznanie studentów z budową, topografią i funkcjonowaniem ciała człowieka.

C2. Wykształcenie umiejętności identyfikacji struktur anatomicznych w badaniu palpacyjnym, na modelach oraz w obrazowaniu diagnostycznym.

C3. Ukształtowanie rozumienia zależności pomiędzy budową anatomiczną a funkcją narządów i układów.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
A.W01.	budowę anatomiczną i funkcje poszczególnych układów organizmu człowieka, w szczególności układu ruchu, oraz podstawowe zależności między ich budową i funkcją w warunkach zdrowia i choroby	**A.W1.**	wykład, ćwiczenia, samokształcenie	Egzamin pisemny, kolokwium
A.W02.	rodzaje metod obrazowania, zasady ich przeprowadzania i ich wartość diagnostyczną (zdjęcie RTG, ultrasonografia, tomografia komputerowa, rezonans magnetyczny);	**A.W2.**	wykład, ćwiczenia, samokształcenie	Egzamin pisemny
A.W03.	mianownictwo anatomiczne niezbędne do opisu stanu zdrowia;	**A.W3.**	wykład, ćwiczenia, samokształcenie	Egzamin pisemny
A.W04	podstawy funkcjonowania poszczególnych układów organizmu człowieka oraz narządu ruchu i narządów zmysłów	**A.W8**	wykład, ćwiczenia, samokształcenie	Egzamin pisemny, kolokwium, zaliczenie praktyczne
w zakresie umiejętności potrafi:				
A.U01.	rozpoznawać i lokalizować na fantomach i modelach anatomicznych zasadnicze struktury ludzkiego ciała, w tym elementy układu ruchu (elementy układu kostnostawowego, grupy mięśniowe i poszczególne mięśnie	**A.U1.**	ćwiczenia	Oceana wykonania ćwiczenia praktycznego
A.U02.	palpacyjnie lokalizować wybrane elementy budowy anatomicznej i ich powiązania ze strukturami sąsiednimi, w tym kostne elementy będące miejscami przyczepów mięśni i więzadeł oraz punkty pomiarów antropometrycznych, mięśnie powierzchowne oraz ścięgna i wybrane wiązki naczyniowo-nerwowe;	**A.U2.**	ćwiczenia	Ocena wykonania ćwiczenia praktycznego
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
A1_K01	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	**KS5**	wykład, ćwiczenia	Obserwacja 360 stopni, samoocena, uczestnictwo i aktywność na zajęciach

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	8	Stacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Wykład	60h
	Ćwiczenia	50h
	Ćwiczenia VR	10h
	W sumie	120h
	ECTS	5
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Przygotowanie się do zajęć, egzaminu **w sumie:** **ECTS**	50h **30** 80h 3
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia VR ECTS	10h 0,3

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**Semestr 1** **Wykłady (Anatomia ogólna i prawidłowa)** 1. Wprowadzenie do anatomii: zakres i znaczenie anatomii w fizjoterapii. Osie i płaszczyzny ciała, pozycja anatomiczna, mianownictwo anatomiczne. 2. Tkanki i narządy. Budowa i funkcje tkanek organizmu człowieka. 3. Układ kostny – budowa kości, podział kośćca, połączenia kości. 4. Kręgosłup i klatka piersiowa – budowa, krzywizny fizjologiczne, funkcja. 5. Układ mięśniowy – budowa mięśni, mechanizm skurczu, czynność mięśni. 6. Obręcz i kończyna górna – kości, stawy, mięśnie, zależności funkcjonalne. 7. Obręcz i kończyna dolna – kości, stawy, mięśnie, zależności funkcjonalne. **Ćwiczenia (Anatomia prawidłowa i palpacyjna – podstawy)** 1. Kości i połączenia kości kończyny górnej – identyfikacja na modelach. 2. Kości i połączenia kości kończyny dolnej – identyfikacja na modelach. 3. Kręgosłup i klatka piersiowa – topografia i elementy anatomiczne. 4. Mięśnie kończyny górnej – przyczepy, czynność, palpacja. 5. Mięśnie kończyny dolnej – przyczepy, czynność, palpacja. 6. Mięśnie tułowia – budowa, czynność, palpacja struktur powierzchownych. **Semestr 2**

<table>
<tr><td></td><td>Wykłady (Anatomia funkcjonalna i rentgenowska)
8. Układ nerwowy ośrodkowy – budowa i funkcja mózgowia i rdzenia kręgowego.
9. Układ nerwowy obwodowy i autonomiczny – budowa i znaczenie funkcjonalne.
10. Anatomia funkcjonalna narządu ruchu – zależności budowa–funkcja.
11. Układ krążenia i limfatyczny – budowa i funkcja.
12. Układ oddechowy – budowa i czynność.
13. Układ pokarmowy – budowa i topografia.
14. Układ moczowo-płciowy – budowa i funkcja.
15. Układ dokrewny i narządy zmysłów.
16. Podstawy anatomii rentgenowskiej i obrazowania (RTG, TK, MR, USG).

Ćwiczenia (Anatomia funkcjonalna, palpacyjna i rentgenowska)
7. Układ nerwowy – drogi nerwowe, unerwienie kończyn.
8. Anatomia funkcjonalna stawów kończyny górnej – analiza ruchu.
9. Anatomia funkcjonalna stawów kończyny dolnej – analiza ruchu.
10. Anatomia palpacyjna obręczy barkowej i kończyny górnej.
11. Anatomia palpacyjna obręczy miednicznej i kończyny dolnej.
12. Anatomia palpacyjna kręgosłupa i tułowia.
13. Anatomia rentgenowska narządu ruchu – interpretacja obrazów.
14. Anatomia rentgenowska klatki piersiowej i kręgosłupa.
15. Powtórzenie i integracja wiedzy anatomicznej w kontekście fizjoterapii.</td></tr>
<tr><td>Metody i techniki kształcenia:</td><td>Wykłady – metody podające: wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie.
Ćwiczenia – metody praktyczne: instruktaż, pokaz, objaśnienie, metody VR, ćwiczenia palpacyjne, analiza obrazów diagnostycznych, pokaz, demonstracja.</td></tr>
<tr><td>Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:</td><td>Wykład
Forma zaliczenia końcowego: egzamin pisemny
Kryterium uzyskania oceny pozytywnej jest udzielenie poprawnych odpowiedzi na 60% pytań egzaminacyjnych. Punktacja – za każde pytanie 1 punkt.
Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uzyskanie pozytywnego zaliczenia z ćwiczeń.

Podstawę do uzyskania zaliczenia z ćwiczeń stanowi:
– obecność na ćwiczeniach 100%
– aktywny udział w ćwiczeniach (włączanie się do dyskusji inicjowanej przez wykładowcę, przejawianie zainteresowania zagadnieniami omawianymi w trakcie ćwiczeń)
– uzyskanie pozytywnej oceny z wykonanego ćwiczenia, prawidłowy pokaz, interpretacja obrazu,</td></tr>
<tr><td>Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:</td><td>Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów .</td></tr>
<tr><td>Sposób obliczania oceny końcowej:</td><td>
<table>
<tr><th>Zakres Wartości</th><th>0 – 2,99</th><th>3,00 – 3,24</th><th>3,25 – 3,74</th><th>3,75 - 4,24</th><th>4,25 - 4,74</th><th>Powyżej 4,74</th></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

Ocena słownie	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena liczbowo	**2**	**3**	**3,5**	**4**	**4,5**	**5**

Rodzaj zajęć (wg planu studiów)	**Liczba godzin**	**Waga**	**Ocena**	**Wynik**
Wykład + samokształcenie (egzamin)	**30+20**	**0,6**	Ocena uzyskana przez studenta	Iloraz wagi oraz oceny
Ćwiczenia (zaliczenie)	**30**	**0,4**	Ocena uzyskana przez studenta	Iloraz wagi oraz oceny
Suma	**80**	**1**	Ocena	Odczytywany z tabeli powyżej

Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:		Prowadzący zajęcia określa sposób i termin uzupełnienia zaległości powstałych na wskutek nieobecności studenta na zajęciach (np. przygotowanie prezentacji, praca pisemna).
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		Wiedza z zakresu biologii.
Zalecana literatura	**podstawowa**	1. Krechowiecki A., Czerwiński F.: Zarys anatomii człowieka, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2019. 2. Maciejewski R., Torres K. - Anatomia czynnościowa – podręcznik dla studentów pielęgniarstwa, fizjoterapii, ratownictwa medycznego, analityki medycznej i dietetyki – Lublin, 2007, wydawnictwo CZELEJ Sp. z o.o. 3. Sobotta J. - Atlas anatomii człowieka, Wrocław, 2001, Urban & Partner
	uzupełniająca	1. Bochenek A., Reicher M. - Anatomia człowieka, Warszawa, 2009, PZWL. 2. Daniel B. i in. - Anatomia radiologiczna, Warszawa, 2007, PZWL 3. Sokołowska-Pituchowa J. - Anatomia człowieka, Warszawa, 2007, PZWL 4. Sieroń D. - Diagnostyka obrazowa w fizjoterapii i rehabilitacji, Warszawa, 2017, PZWL

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Biologia medyczna A2**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Medical biology
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	Stacjonarna
Punkty ECTS:	2
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	
Semestr:	1
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu		
Budowa i funkcja komórek i tkanek organizmu człowieka. Rozwój embrionalny, organogeneza oraz etapy rozwoju zarodkowego i rozwoju płciowego człowieka. Podstawowe mechanizmy procesów zachodzących w organizmie człowieka w okresie od dzieciństwa przez dojrzałość do starości.		
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Wykład	15
	Ćwiczenia praktyczne	20
	Praca własna studenta	15

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
A2_W01	podstawowe właściwości fizyczne, budowę i funkcje komórek i tkanek organizmu człowieka	A.W4	wykład	egzamin pisemny
A2_W02	rozwój embrionalny, organogeneza oraz etapy rozwoju zarodkowego i płciowego człowieka	A.W5	wykład	egzamin pisemny
A2_W03	podstawowe mechanizmy procesów zachodzących w organizmie człowieka w każdym okresie życia	A.W6	wykład	egzamin pisemny
w zakresie umiejętności potrafi:				

A2_U1	ocenić wpływ czynników fizycznych na organizm człowieka i rozpoznawać reakcje prawidłowe i nieprawidłowe	A.U8		egzamin pisemny
A2_U2	określić wskaźniki biochemiczne i ich zmiany w przebiegu niektórych chorób oraz pod wpływem wysiłku fizycznego w celu bezpiecznego stosowania metod fizjoterapii	A.U3		egzamin pisemny
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
A2_K01	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych,	K.S5		obserwacja, samoocena
A2_K02	korzystania z obiektywnych źródeł informacji	K.S6		obserwacja, samoocena

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	2	Stacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Wykład Ćwiczenia **w sumie** **ECTS**	**15** **20** **35** **1,4**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Przygotowanie do egzaminu, zajęć, **w sumie:** **ECTS**	15 **15** **0,6**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS		

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**Wykład** Budowa i funkcje komórki eukariotycznej. Podstawowoe zjawiska dotyczące funkcjonowania komórki eukariotycznej. Błony komórkowe i ich udział w funkcjonowaniu komórki oraz tworzenia środowiska reakcji biochemicznych. Cytoszkielet I jego udział w utrzymaniu struktury komórek I tkanek oraz przekazywaniu informacji od błony komórkowej do jądra. Białka adhezji komórkowej I ich udział w oddziaływaniach komórka-komórka oraz komórka-macierz pozakomórkowa. Znaczenie białek adhezji komórkowej dla wzrostu, róznicowania I mogracj komórek, ze szczególnym uwzglednieniem komórek

<table>
<tr><td></td><td>mięśniowych. Macierz pozakomórkowa i jej znaczenie w przstrzennej organizacji tkanek.

Ćwiczenia
Tkanka nabłonkowa – budowa i funkcje. Typy nabłonków. Tkanka mięśniowa gładka, poprzecznie prążkowana szkieletowa i serca– budowa i funkcje. Tkanka nerwowa – typy neuronów, nerwy, tkanka glejowa – budowa i funkcje.
Krew. Tkanka chrzęstna - typy, występowanie, funkcja. Tkanka kostna. Tkanka łączna właściwa i powięź. Tkanka tłuszczowa
Gruczoły wydzielania wewnętrznego. Mechanizm działania hormonów.
Biologia gonad człowieka. Jajnik, jajowód, macica; Jądra, drogi odprowadzające nasienie: przewody jądra i najądrza, nasieniowód. Gametogeneza: oogeneza – przebieg, cykl miesięczny, kontrola hormonalna, dojrzewanie i wędrówka jaja przez drogi rodne. Spermatogeneza i spermiogeneza – przebieg, kontrola hormonalna. Zaplemnienie i zapłodnienie, kapacytacja, implantacja blastocysty, bruzdkowanie, gastrulacja, różnicowanie się: ektodermy, endodermy, mezodermy, organogeneza.
Etiologia wad wrodzonych. Czynniki genetyczne – mutacje genowe, aberracje chromosomowe.</td></tr>
<tr><td>Metody i techniki kształcenia:</td><td>Wykłady – wykład z prezentacją multimedialną
Ćwiczenia – burza mózgów, dyskusja, prezentacje tablic tematycznych</td></tr>
<tr><td>Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:</td><td>Wykład
Forma zaliczenia końcowego: egzamin pisemny
Kryterium uzyskania oceny pozytywnej jest udzielenie poprawnych odpowiedzi na 60% pytań egzaminacyjnych. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uzyskanie pozytywnego zaliczenia z ćwiczeń.

Podstawę do uzyskania zaliczenia z ćwiczeń stanowi:
obecność na ćwiczeniach 100%
aktywny udział w ćwiczeniach (włączanie się do dyskusji inicjowanej przez wykładowcę,</td></tr>
<tr><td>Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:</td><td>Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów . Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.</td></tr>
<tr><td>Sposób obliczania oceny końcowej:</td><td>
<table>
<tr><th>Zakres Wartości</th><th>0 – 2,99</th><th>3,00 – 3,24</th><th>3,25 – 3,74</th><th>3,75-4,24</th><th>4,25-4,74</th><th>Powyżej 4,74</th></tr>
<tr><td>Ocena słownie</td><td>Niedostateczny</td><td>Dostateczny</td><td>Plus Dostateczny</td><td>Dobry</td><td>Plus Dobry</td><td>Bardzo dobry</td></tr>
<tr><td>Ocena liczbowo</td><td>2</td><td>3</td><td>3,5</td><td>4</td><td>4,5</td><td>5</td></tr>
</table>
<table>
<tr><th>Rodzaj zajęć (wg planu studiów)</th><th>Liczba godzin</th><th>Waga</th><th>Ocena</th><th>Wynik</th></tr>
<tr><td>Wykład</td><td>15</td><td>0,4</td><td>Ocena uzyskana przez studenta</td><td>Iloraz wagi oraz oceny</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

		Ćwiczenia (zaliczenie)	**20**	**0,6**	Ocena uzyskana przez studenta	Iloraz wagi oraz oceny
		Suma	**35**	**1**	Ocena	Odczytywany z tabeli powyżej
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:		Prowadzący zajęcia określa sposób i termin uzupełnienia zaległości powstałych na wskutek nieobecności studenta na zajęciach (np. przygotowanie prezentacji, praca pisemna).				
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		Podstawowa wiedza z zakresu biologii człowieka				
Zalecana literatura	**podstawowa**	1. Mizgajska-Wiktor H, Jarosz W, Fogt-Wyrwas R. Podstawy biologii człowieka. PWN Warszawa, 2022. 2. Alberts B i wsp. Podstawy biologii komórki. PWN Warszawa, 2024. 3. Sawicki W, Malejczyk J. Histologia. PZWL Warszawa 2012. 4. Bartel H. Embriologia. PZWL Warszawa 2020.				
	uzupełniająca	Phil P., McLennan A, Bates A, White M.. Biologia molekularna. Krótkie wykłady. PWN 2021				

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**FIZJOLOGIA A3**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Physiology
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Punkty ECTS:	5
Język wykładowy:	Język polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	2,3
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu		
Budowa i funkcje życiowe organizmu człowieka. Zwrócenie uwagi na fenomen homeostazy w organizmach oraz zdolności adaptacyjne poszczególnych układów człowieka jako odpowiedź na warunki środowiska, w tym wysiłek i stres. Wskazanie powiązania fizjologii narządów z przemianami metabolicznymi.		
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów: **Nie dotyczy studiów drugiego stopnia*	Wykład	30 h
	Ćwiczenia audytoryjne	60 h
	Praca własna studenta*	45 h

Cel przedmiotu

C1. Przygotowanie studentów do rozumienia mechanizmów funkcjonowania organizmu człowieka w warunkach prawidłowych oraz ich zmian pod wpływem wysiłku fizycznego i procesów chorobowych
C2. Wykształcenie umiejętności interpretacji podstawowych parametrów fizjologicznych wykorzystywanych w praktyce fizjoterapeutycznej.
C3. Zapoznanie studentów z fizjologicznymi i patofizjologicznymi mechanizmami bólu oraz metodami jego oceny w kontekście planowania fizjoterapii.
C4. Przygotowanie studentów do bezpiecznego i świadomego stosowania diagnostyki fizjologicznej w praktyce zawodowej fizjoterapeuty.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
A3_W01	podstawowe mechanizmy procesów zachodzących w organizmie człowieka w każdym okresie życia	**A.W6.**	Wykład, ćwiczenia, praca własna studenta	Egzamin pisemny
A3_W02	podstawowe procesy metaboliczne zachodzące na poziomie komórkowym, narządowym i ustrojowym oraz ich zmiany pod wpływem wysiłku fizycznego lub w efekcie niektórych dysfunkcji i chorób, w tym zjawiska regulacji hormonalnej, reprodukcji i procesy starzenia się;	**A.W7.**	Wykład, ćwiczenia, praca własna studenta	Egzamin pisemny
A3_W03	podstawy funkcjonowania poszczególnych układów organizmu człowieka oraz narządu ruchu i narządów zmysłów,	**A.W8.**	Wykład, ćwiczenia	Egzamin pisemny
A3_W04	kinezjologiczne mechanizmy kontroli ruchu i mechanizmy regulacji procesów metabolicznych zachodzących w organizmie człowieka oraz fizjologię wysiłku fizycznego,	**A.W9.**	Wykład, ćwiczenia, praca własna studenta	Egzamin pisemny
A3_W05	czynniki determinujące wydolność fizyczną człowieka oraz metody jej bezpośredniej i pośredniej oceny, zasady doboru obciążeń treningowych i wpływ tych obciążeń na organizm człowieka, w tym na mechanizmy rozwoju zjawiska zmęczenia i przemęczenia	**A.W10.**	Wykład, ćwiczenia	Egzamin pisemny
A3_W06	mechanizmy prowadzące do bólu fizjologicznego i bólu patologicznego oraz metody ich oceny.	**A.W23**	Wykład,	Egzamin pisemny
w zakresie umiejętności potrafi:				
A3_U01	określić wskaźniki biochemiczne i ich zmiany w przebiegu niektórych chorób oraz pod wpływem wysiłku fizycznego w celu bezpiecznego stosowania metod fizjoterapii	**A.U3.**	ćwiczenia	

A3_U02	dokonać pomiaru i zinterpretować wyniki analiz podstawowych wskaźników czynności układu krążenia (tętno, ciśnienie tętnicze krwi), składu krwi oraz statycznych i dynamicznych wskaźników układu oddechowego	**A.U4.**	ćwiczenia	
A3_U02	przeprowadzić podstawowe badanie narządów zmysłów i ocenić równowagę;	**A.U5.**	ćwiczenia	Egzamin pisemny, realizacja zadania
A3_U03	przeprowadzić ocenę poziomu wydolności fizycznej, tolerancji wysiłkowej, zmęczenia i przetrenowania oraz zinterpretować wyniki,	**A.U6.**	ćwiczenia	realizacja zadania
A3_U04	wyjaśnić uwarunkowania biologiczne metod oceny bólu fizjologicznego oraz patologicznego.	**A.U16**	Wykład, ćwiczenia	
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
A3_K01	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń zawodowych, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;	**K05**	Wykład, ćwiczenia, praca własna studenta	Aktywność i zaangażowanie na zajęciach

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	**5**	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Wykład Ćwiczenia audytoryjne w sumie: ECTS	30 h 60 h 3,6
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Przygotowanie do zajęć, egzaminu **w sumie:** **ECTS**	45h 1,4
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	ćwiczenia ECTS	60 2,2

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**SEMESTR 2** **Wykłady (15 godz.)** 1. Homeostaza i regulacja funkcji organizmu człowieka. 2. Fizjologia komórki – pobudliwość, przewodzenie impulsów. 3. Fizjologia układu nerwowego i mięśniowego w kontekście ruchu. 4. Układ krążenia – regulacja, adaptacja, podstawowe wskaźniki. 5. Układ oddechowy – mechanika oddychania i wymiana gazowa. 6. Metabolizm i regulacja hormonalna w fizjologii wysiłku.

	7. Podstawy diagnostyki fizjologicznej w fizjoterapii. **Ćwiczenia (30 godz.)** • Pomiar i interpretacja tętna oraz ciśnienia tętniczego • Ocena czynności układu oddechowego (spirometria) • Badanie odruchów i czucia • Analiza podstawowych parametrów fizjologicznych • Interpretacja wyników w kontekście bezpieczeństwa pacjenta • Studium przypadków klinicznych **SEMESTR 3** **Wykłady (15 godz.)** 1. Fizjologia wysiłku fizycznego – klasyfikacja i adaptacja. 2. Wydolność fizyczna – determinanty i metody oceny. 3. Zmęczenie i przetrenowanie – mechanizmy fizjologiczne. 4. Fizjologia bólu – powstawanie i modulacja. 5. Patofizjologia bólu. 6. Diagnostyka bólu w praktyce fizjoterapeuty. 7. Znaczenie fizjologii w planowaniu fizjoterapii. **Ćwiczenia (30 godz.)** • Testy wydolności fizycznej • Ocena tolerancji wysiłku • Analiza zmęczenia i przetrenowania • Metody oceny bólu • Interpretacja wyników badań funkcjonalnych • Praca na przykładach klinicznych
Metody i techniki kształcenia:	ćwiczenia praktyczne z wykorzystaniem aparatury diagnostycznej, instruktaż stanowiskowy, demonstracja i samodzielne wykonywanie pomiarów, analiza przypadków klinicznych, praca zespołowa, wykład problemowy ukierunkowany na zastosowanie praktyczne.
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	**Wykład** Forma zaliczenia końcowego: **egzamin pisemny** Kryterium uzyskania oceny pozytywnej jest udzielenie poprawnych odpowiedzi na 60% pytań egzaminacyjnych. Punktacja – za każde pytanie 1 punkt. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uzyskanie pozytywnego zaliczenia z ćwiczeń. **Podstawę do uzyskania zaliczenia z ćwiczeń stanowi:** – aktywny udział w ćwiczeniach (włączanie się do dyskusji inicjowanej przez wykładowcę, przejawianie zainteresowania zagadnieniami omawianymi w trakcie ćwiczeń) – wykazanie się wiedzą w zakresie materiału obejmującego treści kształcenia przedmiotu – odpowiedź ustna lub zaliczenie pisemne – zaliczenie wszystkich zadań realizowanych na ćwiczeniach. – 100% obecności na ćwiczeniach

<table>
<tr><td></td><td>Szczegółowe warunki zaliczenia przedmiotu i dopuszczenia do egzaminu omawiane są na pierwszych zajęciach ćwiczeniowych.</td></tr>
<tr><td>Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:</td><td>Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.</td></tr>
<tr><td>Sposób obliczania oceny końcowej:</td><td>
<table>
<tr><td>Zakres Wartości</td><td>0 – 2,99</td><td>3,00 – 3,24</td><td>3,25 – 3,74</td><td>3,75 - 4,24</td><td>4,25 - 4,74</td><td>Powyżej 4,74</td></tr>
<tr><td>Ocena słownie</td><td>Niedostateczny</td><td>Dostateczny</td><td>Plus Dostateczny</td><td>Dobry</td><td>Plus Dobry</td><td>Bardzo dobry</td></tr>
<tr><td>Ocena liczbowo</td><td>2</td><td>3</td><td>3,5</td><td>4</td><td>4,5</td><td>5</td></tr>
</table>
<table>
<tr><th>Rodzaj zajęć (wg planu studiów)</th><th>Liczba godzin</th><th>Waga</th><th>Ocena</th><th>Wynik</th></tr>
<tr><td>Wykład + praca własna studenta (egzamin)</td><td>30+45</td><td>0,5</td><td>Ocena uzyskana przez studenta</td><td>iloczyn wagi oraz oceny</td></tr>
<tr><td>Ćwiczenia</td><td>60</td><td>0,5</td><td>Ocena uzyskana przez studenta</td><td>iloczyn wagi oraz oceny</td></tr>
<tr><td>Suma</td><td>90</td><td>1</td><td>Ocena</td><td>Odczytywany z tabeli powyżej</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:</td><td>Prowadzący zajęcia określa sposób i termin uzupełnienia zaległości powstałych na wskutek nieobecności studenta na zajęciach (np. przygotowanie prezentacji, praca pisemna).</td></tr>
<tr><td>Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:</td><td>Student posiada podstawową wiedzę z zakresu biologii człowieka, anatomii, biochemii oraz fizjologii na poziomie szkoły średniej, niezbędną do bezpiecznego wykonywania podstawowych czynności diagnostycznych.</td></tr>
<tr><td>Zalecana literatura podstawowa</td><td>1. Badowska-Kozakiewicz A. M. (red. nauk.): Fizjologia człowieka w zarysie: zintegrowane podejście, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2019.
2. Konturek S.: Fizjologia człowieka, Edra Urban & Partner, Wrocław 2019.</td></tr>
</table>

ra		3. Górski J. — Fizjologiczne podstawy wysiłku fizycznego, Warszawa, 2006, Wyd. Lek.PZWL Naukowe PWN
	uzupełniająca	1. Konturek S.: Fizjologia człowieka: podręcznik dla studentów wydziałów medycznych. T. 4, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2018. 2. Rożek T.: Człowiek, Wydawnictwo W. A. B., Warszawa 2016. 3. Hansen J.T., Koeppen B.M. wyd. polskie (red.) Konturek S.l — Atlas fizjologii człowieka Nettera., Wrocław, 2005, Urban&Partner Wyd. Med..

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Biochemia A4**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Biochemistry
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	2
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	1
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	Przedmiot obejmuje podstawowe zagadnienia dotyczące struktury i funkcji związków chemicznych budujących organizm człowieka oraz procesów metabolicznych zachodzących na poziomie komórkowym, narządowym i ustrojowym. Szczególny nacisk położono na znaczenie procesów biochemicznych w fizjologii i patologii, interpretację podstawowych wskaźników biochemicznych oraz ich znaczenie dla bezpiecznego planowania fizjoterapii.
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów: **Nie dotyczy studiów drugiego stopnia*	Wykład: sem. 1 -15g. , Ćwiczenia: sem. 1 - 15 g., Praca własna: 20g.,.

Cele kształcenia

C1. Zapoznanie studentów z podstawami budowy biochemicznej organizmu człowieka oraz mechanizmami przemian metabolicznych.
C2. Wyjaśnienie roli procesów biochemicznych w regulacji homeostazy organizmu oraz ich zaburzeń w chorobach.
C3. Przygotowanie studentów do interpretacji podstawowych parametrów biochemicznych w kontekście praktyki fizjoterapeutycznej.

Efekty szczegółowe

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				

A4_W01	podstawowe właściwości fizyczne, budowę i funkcje komórek i tkanek organizmu człowieka.	A.W4	Wykład, ćwiczenia	egzamin pisemny, kolokwium
A4_W02	podstawowe procesy metaboliczne zachodzące na poziomie komórkowym, narządowym i ustrojowym oraz ich zmiany pod wpływem wysiłku fizycznego lub w efekcie niektórych dysfunkcji i chorób, w tym zjawiska regulacji hormonalnej, reprodukcji i procesy starzenia się	A.W7	wykład	egzamin pisemny
W zakresie umiejętności potrafi:				
A4_U01	określić wskaźniki biochemiczne i ich zmiany w przebiegu niektórych chorób oraz pod wpływem wysiłku fizycznego w celu bezpiecznego stosowania metod fizjoterapii	A.U3	ćwiczenia	kolokwium, ćwiczenia praktyczne
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
A4_K1	korzystania z obiektywnych źródeł informacji	KS6.	Wykład, ćwiczenia	obserwacja pracy studenta, aktywność na zajęciach, ocena przygotowania zadanego materiału

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	2	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Wykład Ćwiczenia **w sumie** **ECTS**	15 15 **30** **1,2**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Praca własna (przygotowanie do ćwiczeń, egzaminu) w sumie	20 20

	ECTS	**0,8**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia **w sumie** **ECTS**	15 15 **0,6**

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**Wykład – 15 godz.** 1. **Budowa biochemiczna organizmu człowieka** – aminokwasy, peptydy i białka (3 godz.) 2. **Enzymy i regulatory biochemiczne** – mechanizm działania, kinetyka, znaczenie kliniczne (3 godz.) 3. **Węglowodany i lipidy** – struktura, funkcje, bilans energetyczny (3 godz.) 4. **Metabolizm węglowodanów** – glikoliza, cykl Krebsa, regulacja glikemii (3 godz.) 5. **Metabolizm lipidów i białek** – biosynteza, katabolizm, zaburzenia metaboliczne (3 godz.) **Ćwiczenia – 15 godz.** 1. Organizacja pracy w laboratorium biochemicznym, BHP (2 godz.) 2. Analiza właściwości białek i enzymów (3 godz.) 3. Oznaczanie i interpretacja podstawowych parametrów biochemicznych (4 godz.) 4. Zaburzenia metaboliczne w wybranych jednostkach chorobowych (4 godz.) 5. Kolokwium zaliczeniowe (2 godz.)
Metody i techniki kształcenia:	wykład informacyjny ćwiczenia praktyczne analiza przypadków klinicznych praca z danymi laboratoryjnymi dyskusja dydaktyczna
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	**Wykład** Egzamin pisemny (test jednokrotnego / wielokrotnego wyboru). Kryterium uzyskania oceny pozytywnej z testu jest udzielenie poprawnych odpowiedzi na min 60% pytań. Punktacja: za każde pytanie – 1 punkt. Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnego zaliczenia z ćwiczeń. **Podstawę do zaliczenia ćwiczeń stanowią:** aktywność i obecność na zajęciach ; zaliczenie kolokwium
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.
Sposób obliczania oceny końcowej:	

Zakres wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,24	3,25 – 3,74	3,75 – 4,24	4,25 – 4,74	powyżej 4,74

Ocena słownie	niedostateczny	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry
Ocena liczbowo	2,0	3,0	3,5	4,0	4,5	5,0

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Wykład (Sk)	15	0,5	ocena uzyskana przez studenta	odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Ćwiczenia	15	0,5		
Suma	30	1		

Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:		Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacja, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		Brak formalnych wymagań wstępnych.
Zalecana literatura	**podstawowa**	1. Kedryna T. — Chemia ogólna z elementami biochemii, Kraków, 2010, Wydawnictwo Zamiast Korepetycji 2. Berg JM, Stryer L, Tymoczko JL. — Biochemia, Warszawa, 2011, Wydawnictwo Naukowe PWN. 3. Harpers Illustrated Biochemistry, PZWL.
	uzupełniająca	1. Hames BD, Hooper NM. — Biochemia-krótkie wykłady, Warszawa, 2010, Wydawnictwo Naukowe PWN

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	A5
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Biofizyka (biophysics)
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	Praktyczny
Forma studiów:	stacjonarne
Punkty ECTS:	1
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	3
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Podstawy fizyczne funkcjonowania organizmu człowieka. Treści programowe obejmują zagadnienia: podstawy fizyczne oddziaływania na ustrój pól elektrycznych i magnetycznych, przepływu prądu o różnej częstotliwości, promieniowania jonizującego i niejonizującego, fal elektromagnetycznych oraz drgań i dźwięków				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	**w.10h, ćw.10 h, pr.wł.8h**			
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
A5_W01	zewnętrzne czynniki fizyczne i ich wpływ na organizm człowieka.	A.W12	Wykład/ ćwiczenia	zaliczenie
A5_U01	ocenić wpływ czynników fizycznych na organizm człowieka i rozpoznawać reakcje prawidłowe i nieprawidłowe	A.U8	Wykład ćwiczenia	Praktyczne kontrole umiejętności z partii materiału, zaliczenie testowe
A5_U02	ocenić wpływ czynników fizycznych na organizm człowieka i rozpoznawać reakcje prawidłowe i nieprawidłowe	A.U8	ćwiczenia	Obserwacja pracy studenta na ćwiczeniach,

				praktyczna kontrola
A5_K01	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;	KS5	Wykład ćwiczenia	Aktywność i zaangażowanie na zajęciach

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)		
Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	0,4(W)+0,2(Ćw)+0,4(Pws)	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	obecność na wykładach udział w ćwiczeniach **w sumie:** ECTS	10 10 20 0,8
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	Przygotowanie do zajęć przygotowanie i obecność na zaliczeniu praca w czytelni, w sieci **w sumie:** ECTS	8 2 10 20 0,8
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	udział w ćwiczeniach praca praktyczna samodzielna **w sumie:** ECTS	10 8 18 0,7

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**Wykład**: 1. **Wprowadzenie do biofizyki.** Biofizyka jako nauka interdyscyplinarna. Zakres i znaczenie biofizyki w fizjoterapii. Podstawowe wielkości i prawa fizyczne wykorzystywane w biofizyce*(1 godz.)* 2. **Zewnętrzne czynniki fizyczne i ich wpływ na organizm człowieka.** Klasyfikacja czynników fizycznych. Mechanizmy oddziaływania bodźców fizycznych na organizm człowieka w warunkach zdrowia i choroby *(1 godz.)*. 3. **Biofizyka tkanek mięśniowej i kostnej.** Mechanizm skurczu mięśnia, energetyka pracy mięśniowej. Właściwości biomechaniczne tkanki kostnej: odkształcenia, naprężenia, wytrzymałość, proces remodelingu *(1 godz.)* 4. **Biofizyka układu krążenia.** Podstawy mechaniki płynów. Przepływ krwi, opory naczyniowe, ciśnienie krwi. Mechaniczna praca serca i energetyka pracy mięśnia sercowego *(1 godz.)*. 5. **Biofizyka układu oddechowego.** Mechanika oddychania. Rola ciśnień w procesie wentylacji płuc. Praca oddechowa w warunkach fizjologicznych i patologicznych *(1 godz.)* 6. **Podstawy biotermodynamiki.** Układy termodynamiczne w biologii. Wpływ temperatury i wilgotności na organizm człowieka. Termoregulacja *(1 godz.)*

	7. **Fale mechaniczne i drgania.** Infradźwięki, ultradźwięki, hałas – charakterystyka i mechanizmy oddziaływania na organizm człowieka. Zastosowanie ultradźwięków w diagnostyce i terapii (*1 godz.)* 8. **Zjawiska elektryczne i elektromagnetyczne w biofizyce** Tkanki jako przewodniki i izolatory. Oddziaływanie prądu elektrycznego oraz pól elektromagnetycznych na organizm człowieka *(1 godz.).* 9. **Promieniowanie elektromagnetyczne niejonizujące.** IR, UV, laser – podstawy biofizyczne, mechanizmy działania, znaczenie w medycynie i fizjoterapii *(1 godz.).* 10. **Metody obrazowania medycznego – ujęcie biofizyczne.** Podstawy fizyczne RTG, TK, MRI i USG. Znaczenie metod obrazowania w diagnostyce i planowaniu postępowania fizjoterapeutycznego *(1 godz.)* **Ćwiczenia:** 1. **Ocena wpływu czynników fizycznych na organizm człowieka.** Analiza reakcji prawidłowych i zaburzonych na wybrane bodźce fizyczne *(1 godz.).* 2. **Bodźce cieplne i zimne.** Wpływ temperatury na układ krążenia i metabolizm tkanek. Zastosowanie krioterapii i termoterapii – analiza mechanizmów działania *(1 godz.).* 3. **Ciśnienie i przepływ płynów w organizmie.** Biofizyczne podstawy przepływu krwi. Interpretacja zmian ciśnienia i przepływu w warunkach fizjologicznych i patologicznych *(1 godz.).* 4. **Oddziaływanie fal mechanicznych.** Analiza skutków działania ultradźwięków i wibracji na tkanki organizmu człowieka *(1 godz.).* 5. **Promieniowanie jonizujące – aspekty biofizyczne.** Mechanizmy oddziaływania promieniowania jonizującego na komórki i tkanki. Podstawy radioterapii *(1 godz.).* 6. **Promieniowanie niejonizujące i fotomedycyna** IR, UV, laser – analiza biofizycznych podstaw zastosowania w diagnostyce i terapii*(1 godz.).* 7. **Pole elektryczne i magnetyczne.** Oddziaływanie pól elektromagnetycznych na organizm człowieka. Zastosowania w medycynie fizykalnej *(1 godz.).* 8. **Biofizyczne podstawy elektrostymulacji** Mechanizmy pobudzenia nerwów i mięśni. Analiza parametrów bodźców elektrycznych *(1 godz.).* 9. **Analiza piśmiennictwa naukowego z zakresu biofizyki** Krytyczna ocena wybranych publikacji dotyczących zastosowań czynników fizycznych w fizjoterapii *(1 godz.)* 10. **Podsumowanie i integracja treści.** Analiza przypadków klinicznych z uwzględnieniem oddziaływania czynników fizycznych na organizm człowieka. *(1 godz.)*
Metody i techniki kształcenia:	**Wykład –** Metody podające: wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie, dyskusja **Ćwiczenia laboratoryjne** – Metody praktyczne: opis, pokaz, objaśnienie, **Praca własna studenta**
Warunki i sposób zaliczenia	**Podstawę do zaliczenia przedmiotu stanowią:**

poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	uzyskanie pozytywnej oceny z zaliczenia ćwiczeń i z wykładów
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Obowiązek aktywnego uczestnictwa we wszystkich formach zajęć
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach w ramach pracy własnej studenta. Nieobecności na ćwiczeniach muszą zostać odpracowane.
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	Biologia, Fizyka
Zalecana literatura:	Jaroszyk F., (red.), Biofizyka: Podręcznik dla studentów, Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa 2014 Jaroszyk F., Biofizyka, Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa 2008 Jóźwiak Z., Bartosz G., Biofizyka – wybrane zagadnienia wraz z ćwiczeniami, PWN, Warszawa 2005

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**A6 Biomechanika (stosowana i ergonomia, biomechanika kliniczna)**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	Stacjonarna
Punkty ECTS:	2
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	2
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu		
Studenci poznają biomechaniczne zasady statyki i dynamiki ciała człowieka, podstawy analizy ruchu i obciążeń narządu ruchu oraz zasady ergonomii w codziennych czynnościach i pracy fizjoterapeuty. Uczą się praktycznego wykorzystania biomechaniki w ocenie postawy, ruchu i czynności funkcjonalnych w warunkach zdrowia i choroby.		
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Wykład	15 h
	Ćwiczenia praktyczne	30 h
	Praca własna studenta	12 h

Cel przedmiotu

C1. Przekazanie studentom wiedzy z zakresu biomechanicznych zasad statyki i dynamiki ciała człowieka zdrowego i chorego.

C2. Kształtowanie umiejętności analizy biomechanicznej ruchów prostych i złożonych oraz oceny obciążeń mechanicznych działających na narząd ruchu.

C3. Przygotowanie studentów do praktycznego wykorzystania zasad biomechaniki i ergonomii w fizjoterapii klinicznej, w tym w ocenie ruchu, postawy i stanowiska pracy.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
A6_W01	biomechaniczne zasady statyki ciała oraz	A.W13	Wykład	Egzamin pisemny, kolokwium

	czynności ruchowych człowieka zdrowego i chorego;			zaliczeniowe
A6_W02	zasady ergonomii codziennych czynności człowieka oraz czynności związanych z wykonywaniem zawodu, ze szczególnym uwzględnieniem ergonomii pracy fizjoterapeuty	A.W14	Wykład	Egzamin pisemny, kolokwium zaliczeniowe
A6_W03	zasady kontroli motorycznej oraz teorie i koncepcje procesu sterowania i regulacji czynności ruchowej	A.W15	Wykład	Egzamin pisemny, kolokwium zaliczeniowe, test z interpretacją wykresów i schematów biomechanicznych, analiza przypadku biomechanicznego
A6_W04	kinezjologiczne mechanizmy kontroli ruchu	A.W9	Wykład	Egzamin pisemny, kolokwium zaliczeniowe, test z interpretacją wykresów i schematów biomechanicznych
A6_W05	metody diagnostyczne biomechaniki	A.W10	Wykład	Egzamin pisemny, kolokwium zaliczeniowe
w zakresie umiejętności potrafi:				
A6_U01	oceniać stan układu ruchu człowieka w warunkach statyki i dynamiki (badanie ogólne, odcinkowe, miejscowe) w celu wykrycia zaburzeń jego struktury i funkcji;	A.U9	Ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne, projekt, raport z ćwiczeń
A6_U02	przeprowadzić szczegółową analizę biomechaniczną prostych i złożonych ruchów człowieka w warunkach prawidłowych i w przypadku różnych zaburzeń układu ruchu;	A.U10	Ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne, raport z ćwiczeń
A6_U03	przewidzieć skutki stosowania różnych obciążeń mechanicznych na zmienione patologicznie	A.U11	Ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne, raport z ćwiczeń

	struktury ciała człowieka.			
A6_U04	obsługiwać aparaturę biomechaniczną	A.U10	Ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
A6_K01	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych,	KS5	W/Ć	obserwacja, samoocena, ocena pracy zespołowej

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	2	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Wykład	15
	Ćwiczenia	30
	w sumie	**45**
	ECTS	**1,7**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Przygotowanie do egzaminu, zajęć, przygotowanie projektu	12
	w sumie:	**12**
	ECTS	**0,3**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia	30
	Projekt	5
	w sumie:	**35**
	ECTS	**1,3**

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**Wykłady (15 godz.)** 1. **Wprowadzenie do biomechaniki** – definicja, zakres biomechaniki, biomechanika stosowana i kliniczna, relacje z anatomią, fizjologią i fizjoterapią. 2. **Podstawy statyki i dynamiki ciała człowieka** – siła, moment siły, dźwignie biologiczne, równowaga i stabilność. 3. **Kinematyka i kinetyka ruchu** – osie i płaszczyzny ruchu, łańcuchy kinematyczne, ruchomość i ruchliwość stawów. 4. **Biomechanika mięśni** – rodzaje pracy mięśniowej, zależności długość–napięcie, momenty sił mięśniowych. 5. **Biomechanika chodu** – fazy chodu, parametry kinematyczne i kinetyczne, chód prawidłowy i patologiczny. 6. **Kontrola motoryczna i uczenie się ruchu** – teorie sterowania ruchem, adaptacja i kompensacja w dysfunkcjach narządu ruchu. 7. **Podstawy ergonomii** – ergonomia korekcyjna i koncepcyjna, ergonomia stanowiska pracy, ergonomia pracy fizjoterapeuty. **Ćwiczenia (30 godz.)** 1. **Analiza pozycji ciała i postawy** – osie, płaszczyzny, środek ciężkości, stabilność.

<table>
<tr><td></td><td>
2. Analiza biomechaniczna ruchów prostych – ćwiczenia statyczne i dynamiczne.
3. Analiza biomechaniczna ruchów złożonych – ruchy funkcjonalne, wzorce ruchowe.
4. Biomechanika kręgosłupa – obciążenia, mechanika krążka międzykręgowego, ochrona kręgosłupa.
5. Biomechanika kończyn górnych i dolnych – analiza stawów, sił i momentów w ruchach funkcjonalnych.
6. Analiza chodu – obserwacja chodu, parametry kinematyczne, kompensacje.
7. Obciążenia mechaniczne narządu ruchu – skutki przeciążeń, profilaktyka urazów.
8. Ergonomia pracy fizjoterapeuty – pozycje robocze, ręczne przemieszczanie pacjenta, zapobieganie przeciążeniom.
9. Ergonomia stanowisk pracy i środowiska życia – ergonomia pracy siedzącej i stojącej, dostosowanie stanowisk dla osób z niepełnosprawnościami.
10. Zaliczenie praktyczne – analiza biomechaniczna wybranego ruchu lub czynności funkcjonalnej.
</td></tr>
<tr><td>Metody i techniki kształcenia:</td><td>Wykład informacyjny, prezentacje multimedialne, ćwiczenia praktyczne, analiza przypadków klinicznych, obserwacja i analiza ruchu.</td></tr>
<tr><td>Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:</td><td>
Wykład
Forma zaliczenia końcowego: egzamin pisemny
Kryterium uzyskania oceny pozytywnej jest udzielenie poprawnych odpowiedzi na 60% pytań egzaminacyjnych. Punktacja – za każde pytanie 1 punkt.
Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uzyskanie pozytywnego zaliczenia z ćwiczeń.

Podstawę do uzyskania zaliczenia z ćwiczeń stanowi:
– obecność na ćwiczeniach 100%
– aktywny udział w ćwiczeniach (włączanie się do dyskusji inicjowanej przez wykładowcę,
– uzyskanie pozytywnej oceny z projektu
– znajomość obsługi aparatury badawczej

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest zaliczenie ćwiczeń.
</td></tr>
<tr><td>Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:</td><td>Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów . Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.</td></tr>
<tr><td>Sposób obliczania oceny końcowej:</td><td>
<table>
<tr><th>Zakres Wartości</th><th>0 – 2,99</th><th>3,00 – 3,24</th><th>3,25 – 3,74</th><th>3,75-4,24</th><th>4,25-4,74</th><th>Powyżej 4,74</th></tr>
<tr><td>Ocena słownie</td><td>Niedostateczny</td><td>Dostateczny</td><td>Plus Dostateczny</td><td>Dobry</td><td>Plus Dobry</td><td>Bardzo dobry</td></tr>
<tr><td>Ocena liczbowo</td><td>2</td><td>3</td><td>3,5</td><td>4</td><td>4,5</td><td>5</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td colspan="2"></td><td>
<table>
<tr><th>Rodzaj zajęć (wg planu studiów)</th><th>Liczba godzin</th><th>Waga</th><th>Ocena</th><th>Wynik</th></tr>
<tr><td>Wykład</td><td>15</td><td>0,4</td><td>Ocena uzyskana przez studenta</td><td>Iloraz wagi oraz oceny</td></tr>
<tr><td>Ćwiczenia (zaliczenie)</td><td>30</td><td>0,6</td><td>Ocena uzyskana przez studenta</td><td>Iloraz wagi oraz oceny</td></tr>
<tr><td>Suma</td><td>80</td><td>1</td><td>Ocena</td><td>Odczytywany z tabeli powyżej</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td colspan="2">Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:</td><td>Prowadzący zajęcia określa sposób i termin uzupełnienia zaległości powstałych na wskutek nieobecności studenta na zajęciach (np. przygotowanie prezentacji, praca pisemna).</td></tr>
<tr><td colspan="2">Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:</td><td>Podstawowa wiedza z zakresu anatomii i fizyki</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Zalecana literatura</td><td>podstawowa</td><td>1. Bober, T., Zawadzki, J. Biomechanika układu ruchu człowieka, Wrocław, 2001, Wydawnictwo BK.
2. Błaszczyk J., - Biomechanika kliniczna, Warszawa 2004, PZWL
3. Błaszczyk J. Biomechanika kliniczna. Podręcznik dla studentów medycyny i fizjoterapii. Warszawa 2024, PZWL</td></tr>
<tr><td>uzupełniająca</td><td>5. McGinnis P. M. Biomechanika w sporcie i ćwiczeniach ruchowych. wyd.Edra 2021</td></tr>
</table>

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Patologia ogólna A7**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	General Pathology
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	2
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	4
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	Przedmiot treścią obejmuje podstawowe mechanizmy rozwoju chorób, reakcje adaptacyjne i obronne organizmu oraz patofizjologiczne podłoże zaburzeń czynnościowych narządów i układów. Zajęcia przygotowują studenta do rozumienia procesów chorobowych w kontekście klinicznym oraz do bezpiecznego planowania postępowania fizjoterapeutycznego.
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów: **Nie dotyczy studiów drugiego stopnia*	Wykład: sem. 1 -15g. , Ćwiczenia: sem. 1 - 15 g., Praca własna: 20g.,

Cele kształcenia

C1. Zapoznanie studentów z etiologią i patogenezą chorób oraz podstawowymi mechanizmami zaburzeń czynnościowych.

C2. Wykształcenie umiejętności rozumienia objawów chorobowych w odniesieniu do funkcjonowania organizmu.

C3. Przygotowanie do interpretacji zmian patologicznych istotnych w praktyce fizjoterapeutycznej.

Efekty szczegółowe

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
A7_W01	budowę anatomiczną poszczególnych układów organizmu ludzkiego i podstawowe zależności	A.W1	Wykład, ćwiczenia	Kolokwium, odpowiedź ustna,

	pomiędzy ich budową i funkcją w warunkach zdrowia i choroby, a w szczególności układu narządów ruchu,			
A7_W02	mechanizmy rozwoju zaburzeń czynnościowych oraz patofizjologiczne podłoże rozwoju chorób	A.W17	wykład	Kolokwium, odpowiedź ustna, zaliczenie końcowe
A7_W03	zna metody ogólnej oceny stanu zdrowia oraz objawy podstawowych zaburzeń i zmian chorobowych.	A.W18	Wykład, ćwiczenia	kolokwium, test,
W zakresie umiejętności potrafi:				
A7_U01	interpretować podstawowe wskaźniki kliniczne i biochemiczne w przebiegu chorób, istotne dla planowania fizjoterapii.	A.U3	Ćwiczenia, wykład	kolokwium, ćwiczenia praktyczne, zaliczenie koncowe
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
A7_K01	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	KS5.	Wykład, ćwiczenia	obserwacja pracy studenta, aktywność na zajęciach, ocena przygotowania zadanego materiału

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	2	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Wykład Ćwiczenia **w sumie** **ECTS**	15 15 **30** **1,2**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Praca własna (przygotowanie do ćwiczeń, egzaminu) w sumie ECTS	20 20 **0,8**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia **w sumie** **ECTS**	15 15 **0,6**

Dodatkowe elementy

<table>
<tr><td>Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:</td><td>

Wykład – 15 godz.

1. Pojęcie zdrowia i choroby. Etiologia i patogeneza chorób (3 godz.)
2. Zapalenie, odporność, reakcje immunologiczne (2 godz.)
3. Zaburzenia metaboliczne i hormonalne (3 godz.)
4. Zaburzenia narządu ruchu: Uszkodzenia neuronów nadrzędnych. Uszkodzenia neuronów podrzędnych. Choroby jąder podstawy mózgu. Uszkodzenia móżdżku. Wstrząs rdzeniowy. Hipokinezja (2 godz)
5. Patologia układu krążenia i oddechowego (3 godz.)
6. Nowotworzenie, procesy adaptacyjne i śmierć komórki (2 godz.)

Ćwiczenia – 15 godz.

1. Objawy chorobowe i ich znaczenie funkcjonalne (3 godz.)
2. Patofizjologia mięśni szkieletowych: kliniczny obraz miopatii. Zaburzenia przetwarzania impulsu nerwowego w bodziec skurczowy. Niedobór i nadmiar sodu, potasu, wapnia i magnezu. Zanik mięśni. Zmiany zwyrodnieniowe (3 godz.)
3. Choroby układu krążenia – mechanizmy i konsekwencje (3 godz.)
4. Choroby układu oddechowego i nerwowego (3 godz.)
5. Patologia bólu i procesów przewlekłych (3 godz.)

</td></tr>
<tr><td>Metody i techniki kształcenia:</td><td>wykład z prezentacją multimedialną
ćwiczenia audytoryjne
analiza przypadków klinicznych
dyskusja dydaktyczna</td></tr>
<tr><td>Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:</td><td>Wykład
Kolokwium pisemne. Kryterium uzyskania oceny pozytywnej z kolokwium jest uzyskanie min 60% punktów możliwych do zdobycia
Punktacja: za każde pytanie – 1 punkt. Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnego zaliczenia z ćwiczeń.

Podstawę do zaliczenia ćwiczeń stanowią:
aktywność i obecność na zajęciach ; zaliczenie kolokwium</td></tr>
<tr><td>Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:</td><td>Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.</td></tr>
<tr><td>Sposób obliczania oceny końcowej:</td><td>

<table>
<tr><td>Zakres wartości</td><td>0 – 2,99</td><td>3,00 – 3,24</td><td>3,25 – 3,74</td><td>3,75 – 4,24</td><td>4,25 – 4,74</td><td>powyżej 4,74</td></tr>
<tr><td>Ocena słownie</td><td>niedostateczny</td><td>dostateczny</td><td>dostateczny plus</td><td>dobry</td><td>dobry</td><td>bardzo dobry</td></tr>
</table>

</td></tr>
</table>

					plus	
Ocena liczbowo	2,0	3,0	3,5	4,0	4,5	5,0

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Wykład (Sk)	15	0,5	ocena uzyskana przez studenta	odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Ćwiczenia	15	0,5		
Suma	30	1		

Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:		Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacja, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		Podstawowa wiedza z przedmiotów: anatomia, fizjologia, biochemia.
Zalecana literatura	**podstawowa**	1.Zahorska-Markiewicz B., Małecka-Tendera E., M. Olszanecka-Glinianowicz M, Chudek J: "Patofizjologia kliniczna" Edra Urban&Partner Wrocław 2017 2. Cudnoch-Jędrzejewska A, L. Puchalska L., Kawara M.: "Fizjologia i patofizjologia. Podręcznik dla studentów" Edra Urban&Partner, Wrocław 2024/2025
	uzupełniająca	1. Silbernagl S.: "Atlas patofizjologii", Wyd. Medpharm Polska 2011 Waugh A., Grant A. red pol. B. Ciszek, R. Maciejewski. "Anatomia i fizjologia człowieka w warunkach zdrowia i choroby" Edra Urban&Partner Wrocław 2012

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Farmakologia w fizjoterapii A8**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Pharmacology in Physiotherapy
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	Praktyczny
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Punkty ECTS:	1
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	3
Koordynator:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	
Przedmiot obejmuje podstawowe zagadnienia z zakresu farmakologii ogólnej oraz farmakoterapii wybranych schorzeń istotnych z punktu widzenia praktyki fizjoterapeutycznej. Zajęcia przygotowują studenta do rozumienia mechanizmów działania leków, ich wpływu na sprawność pacjenta oraz do bezpiecznego planowania i prowadzenia postępowania fizjoterapeutycznego z uwzględnieniem stosowanej farmakoterapii.	
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Wykład – 10 godz. . Praca własna studenta – 15 godz.

Cele kształcenia

C1. Przekazanie wiedzy z zakresu mechanizmów działania leków oraz ich wpływu na organizm człowieka i proces fizjoterapii.

C2. Przygotowanie studenta do uwzględniania farmakoterapii w planowaniu i realizacji postępowania fizjoterapeutycznego.

C3. Kształtowanie świadomości konieczności aktualizacji wiedzy z zakresu farmakologii w praktyce zawodowej fizjoterapeuty.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
	w zakresie wiedzy zna i rozumie:			

A 8_W01	mechanizm działania środków farmakologicznych stosowanych w ramach różnych chorób i układów człowieka, zasady ich podawania oraz ograniczenia i działania uboczne, a także wpływ tych środków na sprawność pacjenta ze względu na konieczność ich uwzględnienia w planowaniu fizjoterapii.	**A.W11.**	wykład praca własna studenta	Zaliczenie pisemne
w zakresie umiejętności student potrafi:				
A 8_U01	wykorzystywać właściwości określonej grupy środków farmakologicznych w zabiegach fizykoterapeutycznych w różnych chorobach;	**A.U7**	wykład praca własna studenta	Zaliczenie pisemne
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
A8_K01	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych w zakresie wiedzy farmakologicznej.	**K.S5**	wykład	Obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)		
Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	**1**	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	Wykłady **w sumie:** **ECTS**	10 h 0,4
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	Praca własna studenta **ECTS**	15h 0,6
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	-	- -

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	1. Podstawowe pojęcia farmakologii: lek, źródła leków, drogi podania, dawka, stężenie, biodostępność. 2. Farmakokinetyka i farmakodynamika: losy leku w organizmie (LADME), mechanizmy działania leków, teoria receptorowa. 3. Interakcje lekowe, okno terapeutyczne, działania niepożądane i toksyczne leków, lekomanii. 4. Leki przeciwbólowe (opioidowe i nieopioidowe) oraz ich znaczenie w procesie fizjoterapii i rehabilitacji. 5. Leki wpływające na napięcie mięśniowe, proces gojenia tkanek oraz leki stosowane miejscowo (jonoforeza, fonoforeza). 6. Wpływ farmakoterapii na zdolności wysiłkowe i funkcjonalne pacjenta; znaczenie farmakologii w planowaniu fizjoterapii.
Metody i techniki kształcenia:	**Wykłady –** metody podające: prezentacja multimedialna, wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie. **Praca własna studenta:** samodzielne opanowanie przez studenta wskazanej tematyki
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	**Wykłady** Forma zaliczenia końcowego: **zaliczenie pisemne –** test (jedno- lub wielokrotnego wyboru). Kryterium uzyskania oceny pozytywnej jest udzielenie poprawnych odpowiedzi na 60% pytań egzaminacyjnych. Punktacja – za każde pytanie 1 punkt. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest 100% obecność na wykładach **Praca własna studenta** – warunkiem zaliczenia jest samodzielne opanowanie wiedzy z tematyki przewidzianej na prace własną studenta – z każdego efektu uczenia się przyporządkowanego do pracy własnej studenta zostanie ułożone jedno pytania do zaliczenia pisemnego – do uzyskania zaliczenia uprawnia minimum 60% poziom zaliczenia tych pytań.
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Prowadzący zajęcia określa sposób i termin uzupełnienia zaległości powstałych na wskutek nieobecności studenta na zajęciach (np. przygotowanie prezentacji, praca pisemna).
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie	Biologia - wiedza biologiczna z zakresu szkoły średniej, zdobyte wiadomości i umiejętności z zakresu podstaw biochemii oraz, anatomii i fizjologii człowieka podczas kształcenia na studiach

w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	
Literatura podstawowa:	1. H. P. Rang, M. M. Dale, J. M. Ritter. Farmakologia kliniczna. Czelej, Lublin 2001
Literatura uzupełniająca:	1. Janusz Bromboszcz J., Dylewicz P: Rehabilitacja kardiologiczna - stosowanie ćwiczeń fizycznych, Elipsa-Jaim Wydawnictwo Kraków 2009, wyd.3

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**GENETYKA (A9)**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Genetics
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	Praktyczny
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Punkty ECTS:	1
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	2
Koordynator:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	
Struktura i analiza kwasów nukleinowych, organizacji genomu człowieka, regulacji procesów transkrypcji i translacji, molekularnych podstaw mutagenezy, teratogenezy i onkogenezy człowieka. Podstawy diagnostyki genetycznej i zasad poradnictwa genetycznego oraz praktycznych wiadomości dotyczących patogenezy najczęstszych chorób genetycznych i wad wrodzonych.	
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Wykład – 10 godz. . Praca własna studenta – 10 godz.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
	w zakresie wiedzy zna i rozumie:			
A 9_W01	podstawowe właściwości fizyczne, budowę i funkcje komórek i tkanek organizmu człowieka;	**A.W4.**	wykład praca własna studenta	Zaliczenie pisemne
A 9_W02	podstawowe procesy metaboliczne zachodzące na poziomie komórkowym, narządowym i ustrojowym oraz ich zmiany pod wpływem wysiłku fizycznego lub w efekcie niektórych	**A.W7.**	wykład praca własna studenta	Zaliczenie pisemne

	dysfunkcji i chorób, w tym zjawiska regulacji hormonalnej, reprodukcji i procesy starzenia się			
A 9_W03	uwarunkowania genetyczne rozwoju chorób w populacji ludzkiej;	**A.W20.**	wykład praca własna studenta	Zaliczenie pisemne
A 9_W04	genetyczne i związane z fenotypem uwarunkowania umiejętności ruchowych.	**A.W21**	wykład praca własna studenta	Zaliczenie pisemne
	w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:			
A9_K01	przestrzegania praw pacjenta i zasad etyki zawodowej;	**K.S4**	wykład	Obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna
A9_K02	korzystania z obiektywnych źródeł informacji;	**K.S6**	wykład	Obserwacja pracy studenta, wypowiedź ustna

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)		
Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	**1**	Stacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	Wykłady **w sumie:** **ECTS**	10 h 0,4
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	Praca własna studenta **ECTS**	15h 0,6 -
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	**-**	- -

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach	**Wykłady** 1. Pojęcie genu a jego ekspresja – punkty regulacji i przekazywania sygnałów na poziomie molekularnym. Mitoza, mejoza.

poszczególnych form zajęć:	2. Podstawy dziedziczenia - mutacja genowe, aberracje chromosomowe; dziedziczenie klasyczne (mendlowskie) autosomalne - dominujące i recesywne oraz sprzężone z chromosomem X (płcią) , genotyp a fenotyp. 3. Klasyfikacja chorób z uwzględnieniem czynnika genetycznego w ich etiologii – omówienie wybranych przypadków. 4. Uwarunkowania genetyczne krwi człowieka oraz konfliktu serologicznego w układzie Rh. 5. Wrodzone zaburzenia rozwojowe i funkcjonalne – ciężkie i łagodne wady rozwojowe. 6. Teoria epigenezy. 7. Komórki macierzyste. Źródła komórek macierzystych 8. Inżynieria genetyczna **Praca własna studenta:** 1. Diagnostyka genetyczna – nieinwazyjna i inwazyjna; Wady wrodzone. 2. Technika PCR w diagnostyce laboratoryjnej. 3. Medycyna personalizowana. 4. Zastosowanie badań genetycznych w diagnostyce medycznej.
Metody i techniki kształcenia:	**Wykłady –** metody podające: prezentacja multimedialna, wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie. **Praca własna studenta:** samodzielne opanowanie przez studenta wskazanej tematyki
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	**Wykłady** Forma zaliczenia końcowego: **zaliczenie pisemne –** test. Kryterium uzyskania oceny pozytywnej jest udzielenie poprawnych odpowiedzi na 60% pytań egzaminacyjnych. Punktacja – za każde pytanie 1 punkt. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest 100% obecność na wykładach **Praca własna studenta** – warunkiem zaliczenia jest samodzielne opanowanie wiedzy z tematyki przewidzianej na prace własną studenta – z każdego efektu uczenia się przyporządkowanego do pracy własnej studenta zostanie ułożone jedno pytania do zaliczenia pisemnego – do uzyskania zaliczenia uprawnia minimum 60% poziom zaliczenia tych pytań.
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na	Prowadzący zajęcia określa sposób i termin uzupełnienia zaległości powstałych na wskutek nieobecności studenta na zajęciach (np. przygotowanie prezentacji, praca pisemna).

zajęciach:	
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	Biologia - wiedza biologiczna z zakresu szkoły średniej, zdobyte wiadomości i umiejętności z zakresu podstaw biochemii oraz, anatomii i fizjologii człowieka podczas kształcenia na studiach
Literatura podstawowa:	1. Drewa G, Ferenc T; Genetyka medyczna. Podręcznik dla studentów. Edra Urban & Partner, Wrocław 20201 2. Tobias E, Connor M, Ferguson-Smith M; Genetyka Medyczna, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2013
Literatura uzupełniająca:	2. Jorde LB, Carey JC, Bamshad M; Genetyka medyczna, Edra Urban & Partner, Wrocław, 20131. 3. Winter PC, Hickey GH, Fletner HI; Genetyka. Krótkie wykłady. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2021

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Pierwsza pomoc (A10)**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	First Aid
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Punkty ECTS:	1
Język wykładowy:	Język polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	1
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu		
Treści programowe obejmują podstawową wiedzę oraz umiejętności w postępowaniu w stanach zagrożenia życia pochodzenia wewnętrznego oraz zewnętrznego w tym m.in. wzywanie pomocy oraz współpracę z jednostkami systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego, ocenę poszkodowanego oraz zalecane postępowanie w zależności od jego stanu, chorób oraz obrażeń we wszystkich grupach wiekowych.		
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów: **Nie dotyczy studiów drugiego stopnia*	Wykład	-
	Ćwiczenia praktyczne	15 h
	Praca własna studenta*	10 h

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1- Przygotowanie studenta do udzielenia pierwszej pomocy przedmedycznej osobie poszkodowanej

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
A10_W1.	metody oceny podstawowych funkcji życiowych człowieka w stanie zagrożenia zdrowia	**A.W20.**	Ćwiczenia, praca własna studenta	Zaliczenie pisemne

	lub życia			
w zakresie umiejętności potrafi:				
A10_U1.	rozpoznawać sytuacje zagrażające zdrowiu lub życiu człowieka oraz udzielać kwalifikowanej pierwszej pomocy w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia oraz przeprowadzić resuscytację krążeniowo-oddechową u osób dorosłych i dzieci.	**A.U15**	Ćwiczenia, praca własna studenta	Wykonanie ćwiczenia praktycznego
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
A10_K1.	przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób.	**KS9.**	Ćwiczenia praktyczne	Obserwacja, samoocena, uczestnictwo i aktywność na zajęciach

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	0,6 (Ćw) + 0,4 (Pws)=1	Stacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Wykład	-
	Ćwiczenia	15h
	W sumie	**15h**
	ECTS	**0,6**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Praca własna studenta **w sumie:** **ECTS**	10h **10h** **0,4**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia ECTS	15 0.6

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**Ćwiczenia praktyczne:** 1. Nagłe zatrzymanie krążenia: - łańcuch przeżycia, definicja, rozpoznanie - algorytm BLS (Basic Life Support) u dorosłych i dzieci w oparciu o obowiązujący algorytm ERC (2025r) 2. AED - Automatyczna defibrylacja zewnętrzna –wykorzystanie podczas prowadzenia podstawowych czynności resuscytacyjnych. 3. Postępowanie w stanach zagrożenia życia pochodzenia zewnętrznego – urazy, obrażenia oraz działanie czynników

		zewnętrznych. 4. Postępowanie w stanach zagrożenia życia pochodzenia wewnętrznego – m.in. ostry zespół wieńcowy, astma, epilepsja, cukrzyca itp.
Metody i techniki kształcenia:		**Ćwiczenia praktyczne** – metody praktyczne z wykorzystaniem symulacji medycznej, pokaz, instruktaż,
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:		**Podstawę do uzyskania zaliczenia z ćwiczeń praktycznych stanowi:** – obecność na ćwiczeniach praktycznych - 100% – aktywny udział w ćwiczeniach praktycznych (włączanie się do dyskusji inicjowanej przez wykładowcę, przejawianie zainteresowania zagadnieniami omawianymi w trakcie ćwiczeń praktycznych) – uzyskanie pozytywnej oceny z wykonanego ćwiczenia praktycznego. Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia końcowego jest uzyskanie pozytywnego zaliczenia z ćwiczeń oraz pracy własnej studenta. Do uzyskania zaliczenia uprawnia minimum 60% poziom zaliczenia tych pytań.
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:		Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:		Prowadzący zajęcia określa sposób i termin uzupełnienia zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach (np. przygotowanie prezentacji, praca pisemna).
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		Wiedza z zakresu pierwszej pomocy w ramach Edukacji Dla Bezpieczeństwa
Zalecana literatura	**podstawowa**	4. Rakesh Jalali; Pierwsza pomoc dla studentów uczelni medycznych Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2025. 5. Mariusz Goniewicz; Pierwsza pomoc. Podręcznik dla studentów Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2012.
	uzupełniająca	6. Magdalena Witt, Agata Dąbrowska, Marek Dąbrowsk; Ratownictwo medyczne - kwalifikowana pierwsza pomoc UM Poznań, 2014

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Lektorat języka obcego B1**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Foreign Language
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	Praktyczny
Forma studiów:	Stacjonarne / niestacjonarne
Punkty ECTS:	5
Język wykładowy:	polski / angielski/ niemiecki
Rok akademicki:	2026 / 2027
Semestr:	1,2,3,4
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	
1. Opanowanie języka obcego (gramatyka, leksyka, sprawności językowe) na poziomie komunikacyjnym B2 po semestrach 1-3. Opanowanie języka obcego specjalistycznego na poziomie komunikacyjnym B2+ po semestrze 4. Przygotowanie do korzystania z obcojęzycznych źródeł.	
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Lektorat: 120h

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
U1.	porozumiewać się w jednym z języków obcych na poziomie co najmniej B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego posługiwać się wybranym językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego – semestr 4	B.U1	Lektorat	Pisemny i ustny test sprawdzający umiejętność posługiwania się językiem, ocena bieżącego przygotowania do zajęć, ocena zadań domowych, projekt, egzamin po semestrze 4.

Nakład pracy studenta

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	5	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	Ćwiczenia **w sumie:** ECTS	120 120 4

B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	Przygotowanie ogólne Praca nad projektem Przygotowanie do egzaminu **w sumie:** ECTS	15 5 5 25 1
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	**w sumie:** ECTS	0

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

JĘZYK ANGIELSKI

ZAKRES GRAMATYCZNY

I SEMESTR
Rodzaje pytań
Wyrazy posiłkowe i ich zastosowanie.
Czasy: Present Simple, Present Continuous, Present Perfect, Present Perfect Continuous, Past Simple, Past Continuous, Future Simple, Past Perfect, Past Perfect Continuous
Stopniowanie przymiotników, kolejność przymiotników
Zdania porównujące.
Czasowniki złożone.
Użycie przymiotnika w funkcji rzeczownika.
Konstrucja *so/such...that* - użycie w zdaniach
Pozycja przysłówków i wyrażeń przysłówkowych w zdaniu
Zerowy i pierwszy okres warunkowy
Zdania czasowe dotyczące przyszłości

II SEMESTR
Drugi i trzeci okres warunkowy
Zdania z *"wish"*
Przymiotniki zakończone na -ed i -ing
Forma gerundialna i bezokolicznikowa czasownika
Konstrukcje*: used to, be used to, get used to; would rather*
Czasowniki modalne *must, may, can't* w wyrażaniu prawdopodobieństwa
Użycie wyrazu *"as"*

III SEMESTR
Strona bierna; konstrukcje *it is said that…*, *he is thought to…*; *have something done*
Mowa zależna**,** czasowniki wprowadzające
Wyrażanie kontrastu i celu;
Przysłówki *whatever, whenever itd*
Rzeczowniki policzalne i niepoliczalne
Zaimki ilościowe: *all, both* itp.
Przedimki określone i nieokreślone

ZAKRES LEKSYKALNY

I SEMESTR
Job interviews rozmowy kwalifikacyjne.
Employment (zatrudnienie)
Personality, compound adjectives (cechy osobowości, przymiotniki złożone)
Illnesses, injuries, symptoms (choroby, kontuzje, objawy)
Clothes, fashion (ubrania, moda)

Describing people (opisywanie osób)
Air travel (podróżowanie samolotem)
Books, reading habits (książki, nawyki czytelnicze)

II SEMESTR
Ecology, weather (ekologia, pogoda)
Predictions- wyrażenia *definietely, probably, likely/unlikely* (przewidywanie przyszłości)
Risky behaviour and hobbies (ryzykowne zachowania i hobby)
Road safety (bezpieczeństwo na drodze)
Addictions (uzależnienia)
Positive and negative feelings (pozytywne i negatywne uczucia)

III SEMESTR
Music, musical instruments (muzyka, instrumenty muzyczne)
Sleep, sleeping disorders (Sen i zaburzenia snu)
Confusing verbs e.g. *matter/mind* (czasowniki często mylone np. *matter/mind*)
Verbs of senses – czasowniki zmysłów: *look, taste, smell, sound*
Crimes and legal system (przestępstwa i system karny)

SŁOWNICTWO SPECJALISTYCZNE

IV SEMESTR

1.Anatomy and Physiology for Physiotherapy – nazewnictwo układów, struktur i funkcji organizmu.
2.Musculoskeletal System Disorders – słownictwo związane z urazami, schorzeniami i ich diagnostyką.
3.Neurological, Cardiovascular and Respiratory Rehabilitation – pojęcia dotyczące rehabilitacji pacjentów neurologicznych, kardiologicznych i pulmonologicznych
4.Assessment and Evaluation Methods – słownictwo dotyczące wywiadu, testów funkcjonalnych, skal oceny.
5.Therapeutic Exercises and Training – ćwiczenia lecznicze, trening funkcjonalny, programowanie terapii.
6.Sports Injuries and Sports Physiotherapy – urazy sportowe, rehabilitacja sportowców, prewencja kontuzji.
7. Post-surgery Rehabilitation – procedury, etapy rehabilitacji pooperacyjnej.

JĘZYK NIEMIECKI

ZAKRES GRAMATYCZNY

I SEMESTR

Czasownik: czasowniki mocne i słabe, złożone, zwrotne i nieregularne w czasach *Perfekt, Präteritum*, wprowadzenie czasu *Futur I i II*
Rzeczownik: użycie rzeczownika w dopełniaczu
Przeczenia: *nichts, niemand, nie*
Zaimek: dzierżawczy w dopełniaczu, osobowy w dopełniaczu, wskazujący *dieser, jener oraz alle i beide*
Przyimek: przyimki z celownikiem, biernikiem, celownikiem i biernikiem *(Präpositionen mit Dativ, Akkusativ und mit beiden Präpostionen)*
Przymiotnik: odmiana przymiotnika po rodzajniku określonym, nieokreślonym i bez rodzajnika
Przedrostki i przyrostki *przymiotników (ur- / über- / un- / miss- / il- / -los / -lich / -bar / -ig / -ent / -el*

II SEMESTR

Zdania: zdania współrzędnie złożone (*sonst, trotzdem*), zdania poboczne (*als,*

	wenn, obwohl) Czasownik: czas *Plusquamperfekt* następstwo czasów Rzeczownik: rzeczowniki odmiany przymiotnikowej Przyimek: przyimki z dopełniaczem (*Präpositionen mit Genitiv*) Str0na bierna – *Vorgangspassiv und Zustandspassiv* Strona bierna z czasownikiem modalnym Tworzenie rzeczowników od czasowników i przymiotników (*achten – Achtung*) Zdania pytające zależne – *indirekte Fragesätze* (Kannst du mir sagen, wie hoch der Turm ist?) **III SEMESTR** Zdania: pozostałe podstawowe typy zdań pobocznych: Zdania okolicznikowe skutku (*so…dass*) Zdania okolicznikowe sposobu (indem / dadurch…dass / anstatt…dass / ohne…dass) Zdania porównawcze (*wie / als / je...desto / je…umso*) Rekcja rzeczownika (Achtung vor) Mowa zależna: (do tekstów prasowych) Tryb przypuszczający: (wszystkie czasy) **ZAKRES LEKSYKALNY** **I SEMESTR** Arbeit, Berufe, Bewerbung, Arbeitslosigkeitsprobleme-praca, zawody, ubieganie się o pracę, problem bezrobocia Ausbildung, Auslandsstudien, lebenslanges Lernen-edukacja, studia uniwersyteckie, studia zagraniczne, uczenie się przez całe życie Gesundheit, Hygiene, Ernährung, Stress-zdrowie, higiena, odżywianie, stres Inlands- und Auslandsreisen, Tourismus, Verkehrsmittel-Podróże krajowe i zagraniczne, turystyka, formy transportu **II SEMESTR** Einkäufe, Geld-zakupy, pieniądze, konsumpcja Kultur (Theater, Musik, Film, Literatur), Globalisierung der Kultur-kultura (teatr, muzyka, film, literatura), globalizacja kultury Gefahren im Cyberspace, sicherer Umgang mit sozialen Medien, Multimedia-główne zagrożenia w cyberprzestrzeni, zasady bezpiecznego korzystania z mediów społecznościowych, multimedia Mensch und Natur, Ökologie-człowiek a przyroda, ekologia **III SEMESTR** Deutschsprachige Länder als multikulturelle Gesellschaften-kraje niemieckojęzyczne jako kraje wielokulturowe Hauptsozialprobleme (Kriminalität, Einwanderungsprobleme und Konflikte auf kultureller Ebene-główne problemy społeczne (przestępczość, problem imigracji i konflikty na płaszczyźnie kulturowej) Vorbereitung einer multimedialen Präsentation zu einem gewählten Thema

	(przygotowanie prezentacji multimedialnej na wybrany temat) **IV SEMESTR** **SŁOWNICTWO SPECJALISTYCZNE** Anatomie und Physiologie für die Physiotherapie – nazewnictwo układów, struktur i funkcji organizmu. Erkrankungen des Bewegungsapparates – słownictwo dotyczące urazów, schorzeń ortopedycznych i ich diagnostyki. Sportverletzungen und Sportphysiotherapie – kontuzje sportowe, prewencja, rehabilitacja sportowa. Untersuchungs- und Bewertungsmethoden – wywiad, testy funkcjonalne, ocena pacjenta. Manuelle Therapie und Mobilisationstechniken – nazewnictwo technik manualnych Therapeutische Übungen und Trainingsprogramme – ćwiczenia lecznicze, trening funkcjonalny, planowanie terapii. Postoperative Rehabilitation – etapy i procedury rehabilitacji po operacjach. Patientenkommunikation und Berufsethik – komunikacja z pacjentem, dokumentacja, zasady etyczne.
Metody i techniki kształcenia:	metody podające: opis, prezentacja, objaśnienie, film metody aktywizujące: dyskusja, gry dydaktyczne, inscenizacje, metody sytuacyjne metody praktyczne: ćwiczenia, projekt
*** Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:**	Zaliczenie poszczególnych treści na ćwiczeniach w formie testów, zaliczeń ustnych, prezentacji i prac pisemnych. Wymagana jest ocena pozytywna z każdej ocenianej aktywności. Zaliczenie poprawkowe powinno być dokonane do końca każdego semestru.
*** Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:**	Uczestnictwo studenta w zajęciach jest obowiązkowe
Sposób obliczania oceny końcowej:	Semestr 1: średnia ocen z poszczególnych prac i testów Semestr 2: średnia ocen z poszczególnych prac i testów Semestr 3: średnia ocen z poszczególnych prac i testów Semestr 4: średnia ocen z poszczególnych prac i testów (40%) + egzamin (60%)
*** Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:**	Jeśli student nie był obecny na zajęciach, musi samodzielnie w domu opracować materiał, który był realizowany podczas jego nieobecności. Może również odrobić zajęcia w grupie realizującej ten sam materiał, jeśli istnieje taka grupa i prowadzący wyrazi na to zgodę. Prowadzący może również poprosić studenta, aby przygotował projekt dotyczący realizowanego w czasie jego nieobecności materiału lub sprawdzić wiedzę studenta w tym zakresie. Jeśli w czasie nieobecności studenta był test lub inna forma pomiaru wiedzy student ma obowiązek zaliczyć materiał w terminie poprawkowym.
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	Znajomość języka obcego na poziomie B1
Zalecana literatura:	**<u>Język angielski</u>** 1. Oxenden C., Latham-Koenig Ch., New English File: Upper-Intermediate (Fourth Edition), Student's Book, Oxford University Press, 2019

Literatura uzupełniająca:

1. Antosz- Kasprzyk A., English Vocabulary for Nurses and Medical Professionals, PWSZ 2019
2. Dooley J., Evans V., Hartley S., Career Paths. Physiotherapy. Student's Book, Express Publishing, 2015
3. Oxenden C., Latham-Koenig Ch., New English File: Upper-Intermediate (Fourth Edition), Workbook, Oxford University Press, 2019
4. Murphy R., English Grammar in Use, Third Edition, Cambridge University Press, 2015.

Język niemiecki

1.Sicher! Aktuell B2, Podręcznik z ćwiczeniami, Dr. Michaela Perlmann – Balme, Schwalb Susanne, Hueber Verlag, 2019
2.Sag's besser! Ein Arbeitsbuch für Fortgeschrittene. Teil 1, Grammatik, Földeak, Hans, Ismaning; München: Verlag Für Deutsch, 2000

Literatura uzupełniająca:
1.Menschen im Beruf. Medizin B2-C1, Gr. Alfred Schmidt, Dorothee Thommes, Hueber, 2016

2.Deutsch für Mediziner, podręcznik, Szafrański Marceli, Wydawnictwo lekarskie PZWL, 2008

3.Grundlagen der Physiotherapie, Gesing Verena, Reinecke Sarah, Urban & Fischer/Elsevier, 2025

4. Nowe repetytorium z gramatyki języka niemieckiego dla średniozaawansowanych i zaawansowanych B1/C1, Bęza Stanisław, PWN, 2023

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Psychologia (B2)**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Psychology
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Punkty ECTS:	1
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	2
Koordynator przedmiotu:	dr Iryna Durkalevych

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu		
Treści programowe dotyczą psychologicznych podstaw pracy z pacjentem, w odniesieniu do postaw i działań pomocowych; sposobów komunikowania się w opiece zdrowotnej z pacjentami i innymi specjalistami oraz sposobów motywowania pacjentów.		
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Wykład	10
	Ćwiczenia audytoryjne	10

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
B2_W01.	psychologiczne i socjologiczne uwarunkowania funkcjonowania jednostki w społeczeństwie	B.W1.	Wykład	Zaliczenie pisemne (test)
B2_W02.	psychologiczne i społeczne aspekty postaw i działań pomocowych;	B.W2.	Wykład	Zaliczenie pisemne (test)
B2_W03.	modele komunikowania się w opiece zdrowotnej, podstawowe umiejętności komunikowania się z pacjentem oraz członkami interdyscyplinarnego zespołu terapeutycznego;	B.W3.	Wykład, samokształcenie	Zaliczenie pisemne (test)

B2_W04.	zasady motywowania pacjentów do prozdrowotnych zachowań i informowania o niepomyślnym rokowaniu, znaczenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej w procesie komunikowania się z pacjentem oraz pojęcie zaufania w interakcji z pacjentem	B.W4.	Wykład	zaliczenie pisemne (test)
B2_B.W5.	podstawowe metody psychoterapii.	B.W5	Wykład	zaliczenie pisemne (test)
w zakresie umiejętności potrafi:				
B2_B.U2.	dostrzegać i rozpoznawać, w zakresie bezpiecznego stosowania metod fizjoterapii, problemy psychologiczne u osób, w tym osób starszych, z różnymi dysfunkcjami i w różnym wieku oraz oceniać ich wpływ na przebieg i skuteczność fizjoterapii;	B.U2.	Ćwiczenia	Aktywność na zajęciach, kolokwium pisemne (test)
B2_B.U10.	przeprowadzić rozmowę z pacjentem dorosłym, dzieckiem i rodziną pacjenta z zastosowaniem techniki aktywnego słuchania i wyrażania empatii, a także rozmawiać z pacjentem o jego sytuacji zdrowotnej w atmosferze zaufania podczas całego postępowania fizjoterapeutycznego;	B.U10.	Ćwiczenia	Aktywność na zajęciach, kolokwium pisemne (test)
B2_B.U12	komunikować się ze współpracownikami w ramach zespołu, udzielając im informacji zwrotnej i wsparcia.	B.U12.	Ćwiczenia	Aktywność na zajęciach, kolokwium pisemne (test)
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
-B2_K01	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	KS5	Wykład, ćwiczeina	Dyskusja, aktywność studenta, samoocena

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	1	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Wykład Ćwiczenia audytoryjne W sumie ECTS	10 10 20 0,8
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Samokształcenie ECTS	5 0,2
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	komunikacji z pacjentem, wywiad motywujący, analiza przypadków ECTS	10 **0,4**

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**Wykłady:** 1. Wprowadzenie do psychologii: przedmiot i metody badań psychologicznych. 2. Psychologiczne aspekty postaw i działań pomocowych. 3. Komunikacja interpersonalna w relacji terapeuta – pacjent. Definicja i funkcje komunikowania się, modele i style komunikacji społecznej. Zasady prawidłowej komunikacji interpersonalnej z podopiecznym i jego bliskimi, członkami interdyscyplinarnego zespołu terapeutycznego. 4. Motywacja i emocje w procesie rehabilitacji. 5. Dialog motywujący w opiece zdrowotnej. **Ćwiczenia:** 1. Komunikacja werbalna i niewerbalna. Bariery komunikacyjne. Techniki rozmowy z pacjentem: wywiad motywujący. Praktykowanie wywiadu motywującego. 2. Emocje w relacji lekarz-pacjent. Rola empatii w komunikowaniu się z pacjentem. 3. Prowadzenie rozmowy z dzieckiem i jego opiekunami. Podstawowe zasady relacji terapeutycznej. 4. Porozumiewanie się z nastolatkiem. Podstawowe zasady relacji terapeutycznej. 5. Zasady komunikowania się z pacjentem w podeszłym wieku. Podstawowe zasady relacji terapeutycznej. 6. Komunikacja z pacjentami odmiennych kultur. 7. Komunikacja zawodowa jako umiejętność interpersonalna.
Metody i techniki kształcenia:	**Wykład** – metody podające (wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny, wykład problemowy), aktywizujące (studium przypadku, dyskusja, giełda pomysłów), eksponujące (film). **Ćwiczenia audytoryjne** – metody aktywizujące (studium przypadku, praca w parach, rozmowa sokratyczna, dyskusja dydaktyczna, giełda pomysłów).

<table>
<tr><td>Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:</td><td>Wykład
Zaliczenie pisemne (test). Kryterium uzyskania oceny pozytywnej z testu jest udzielenie poprawnych odpowiedzi na 60% pytań.
Punktacja: za każde pytanie – 1 punkt. Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnego zaliczenia z ćwiczeń.

Podstawę do zaliczenia ćwiczeń stanowią:
aktywność na zajęciach (40%);
ocena z kolokwium – pytania testowe (60%).

Samokształcenie
Warunkiem zaliczenia samokształcenia jest samodzielne opanowanie wiedzy z tematyki przewidzianej na samokształcenie (analiza artykułu naukowego). Z efektów uczenia się przyporządkowanych do samokształcenia zostaną ułożone pytania do testu egzaminacyjnego.</td></tr>
<tr><td>Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:</td><td>Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów . Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.</td></tr>
<tr><td>Sposób obliczania oceny końcowej:</td><td>
<table>
<tr><td>Zakres wartości</td><td>0 – 2,99</td><td>3,00 – 3,24</td><td>3,25 – 3,74</td><td>3,75 – 4,24</td><td>4,25 – 4,74</td><td>powyżej 4,74</td></tr>
<tr><td>Ocena słownie</td><td>niedostateczny</td><td>dostateczny</td><td>dostateczny plus</td><td>dobry</td><td>dobry plus</td><td>bardzo dobry</td></tr>
<tr><td>Ocena liczbowo</td><td>2,0</td><td>3,0</td><td>3,5</td><td>4,0</td><td>4,5</td><td>5,0</td></tr>
</table>
<table>
<tr><td>Rodzaj zajęć</td><td>Liczba godzin</td><td>Waga</td><td>Ocena</td><td>Wynik</td></tr>
<tr><td>Wykład (Sk)</td><td>10</td><td>0,5</td><td rowspan="3">ocena uzyskana przez studenta</td><td rowspan="3">odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny</td></tr>
<tr><td>Ćwiczenia</td><td>10</td><td>0,5</td></tr>
<tr><td>Suma</td><td>20</td><td>1</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:</td><td>Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą.</td></tr>
</table>

Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		-
Zalecana literatura	**podstawowa**	1. Makara-Studzińska, M. (2024). Komunikacja z pacjentem. Wydawca: Czelej. 2. Rollnick, S., Miller, W. R., Butler, C. C. (2010). Wywiad motywujący w opiece zdrowotnej. Jak pomóc pacjentom w zmianie złych nawyków i ryzykownych zachowań. Warszawa: Wydawca Akademica. 3. Sajewicz-Radtke, U. (2023). Psychologia w praktyce lekarskiej. Warszawa: Medical Tribune Polska. 4. Trzcienieckiej-Green, A. (red.) (2012). Psychologia: podręcznik dla studentów kierunków medycznych. Kraków: Universitas. 5. Zimbardo, P. G. (2018-2020). Psychologia: kluczowe koncepcje, T. 1-5, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
	uzupełniająca	1. Kowalik, S. (2018). Stosowana psychologia rehabilitacji. Warszawa: Wydawnictwo Scholar. 2. Maxwell, J., Marczak, Ł., Lesińska-Sawicka, M. (2023). Komunikacja międzykulturowa w pracy pielęgniarskiej. Wydawca: Alfa Medica Press.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Pedagogika ogólna i specjalna- B3**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	The Education - B3
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	studia jednolite magisterskie
Profil:	praktyczny (P)
Forma studiów:	studia stacjonarne
Punkty ECTS:	1
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	Od 2026/2027
Semestr:	1
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu		
Treści programowe obejmują zagadnienia z zakresu pedagogiki ogólnej i pedagogiki specjalnej, w tym podstawowe pojęcia, cele i funkcje pedagogiki, proces wychowania i kształcenia, edukację zdrowotną oraz pedagogiczne uwarunkowania pracy z osobami z niepełnosprawnościami. Zajęcia dotyczą również zasad rewalidacji, metod postępowania terapeutyczno-wychowawczego, komunikacji w relacji terapeuta–pacjent oraz współpracy z rodziną i środowiskiem osoby z niepełnosprawnością, co zapewnia osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.		
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Wykład	10 h
	Ćwiczenia praktyczne	10 h
	Praca własna studenta	8 h

Cele przedmiotu

C1. Zapoznanie studenta z podstawowymi zagadnieniami pedagogiki ogólnej i pedagogiki specjalnej w kontekście pracy fizjoterapeuty.
C2. Kształtowanie umiejętności rozumienia uwarunkowań edukacyjnych i wychowawczych osób z niepełnosprawnościami.
C3. Rozwijanie kompetencji w zakresie komunikacji, edukacji zdrowotnej oraz postępowania terapeutyczno-wychowawczego.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				

B3_W01	podstawowe zagadnienia z zakresu pedagogiki i pedagogiki specjalnej	B.W6	Wykład	Zaliczenie pisemne, kolokwium
B3_W02	ograniczenia i uwarunkowania kształcenia osób z niepełnosprawnościami, zasady radzenia sobie z problemami pedagogicznymi u tych osób oraz współczesne tendencje w rewalidacji osób z niepełnosprawnościami	B.W7	Wykład	Zaliczenie pisemne, kolokwium
w zakresie umiejętności potrafi:				
B3_U01	zastosować odpowiednie formy postępowania terapeutyczno-wychowawczego wspomagające proces rewalidacji osoby z niepełnosprawnością	B.U3	Ćwiczenia	praca pisemna / analiza przypadku
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
A6_K01	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych,	KS5	W/Ć	obserwacja, samoocena, ocena pracy zespołowej

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	1	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Wykład Ćwiczenia audytoryjne W sumie ECTS	10 10 20 0,8
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Samokształcenie ECTS	5 0,2
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	analiza przypadków, komunikacja terapeutyczna i edukacja pacjenta ECTS	10 **0,4**

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**Wykłady (10 godz.)** 1. **Pedagogika jako nauka** Przedmiot, cele i funkcje pedagogiki. Miejsce pedagogiki w systemie nauk. Związki pedagogiki z naukami o zdrowiu. 2. **Podstawowe pojęcia pedagogiki ogólnej** Wychowanie, kształcenie, edukacja, edukacja zdrowotna. Cele i metody wychowania. 3. **Proces wychowania i kształcenia** Struktura procesu wychowawczego. Uwarunkowania osobowe i środowiskowe. 4. **Wprowadzenie do pedagogiki specjalnej** Pojęcie niepełnosprawności. Deficyt, niepełnosprawność sprzężona. Klasyfikacje niepełnosprawności. 5. **Rewalidacja osób z niepełnosprawnościami** Cele, kierunki, metody i zasady rewalidacji. Współczesne tendencje w pedagogice specjalnej. 6. **Działy pedagogiki specjalnej** Oligofrenopedagogika, surdopedagogika, tyflopedagogika, pedagogika terapeutyczna, pedagogika osób ze spektrum autyzmu. 7. **Pedagogiczne aspekty pracy fizjoterapeuty** Fizjoterapeuta jako edukator. Relacja terapeuta–pacjent. 8. **Komunikacja w procesie terapeutyczno-wychowawczym** Psychopedagogiczne uwarunkowania skutecznej komunikacji. 9. **Rodzina i środowisko pacjenta** Współpraca fizjoterapeuty z rodziną pacjenta. Postawy rodzicielskie. 10. **Znaczenie pedagogiki w procesie rehabilitacji** Interdyscyplinarne podejście do pracy z osobą z niepełnosprawnością. **Ćwiczenia audytoryjne:** 1. Analiza procesu wychowawczego i jego struktury. 2. Edukacja zdrowotna pacjenta – cele, metody, formy. 3. Postępowanie terapeutyczno-wychowawcze wobec osób z niepełnosprawnościami. 4. Rewalidacja dzieci i dorosłych – studia przypadków. 5. Funkcjonowanie osób z niepełnosprawnością w środowisku rodzinnym. 6. Autyzm – charakterystyka, potrzeby edukacyjne, wsparcie terapeutyczne. 7. Pedagogiczne aspekty pracy z pacjentem przewlekle chorym. 8. Komunikacja terapeutyczna – ćwiczenia praktyczne. 9. Analiza przypadków klinicznych w kontekście pedagogicznym. 10. Podsumowanie i integracja wiedzy – praca problemowa.
Metody i techniki kształcenia:	Wykład informacyjny i problemowy Dyskusja, burza mózgów Analiza przypadków Praca z tekstem naukowym
*** Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a**	Kryteria oceny końcowej ćwiczenia audytoryjne i warsztatowe: merytoryczne przygotowanie do każdej z formy zajęć, aktywność merytoryczna na obu formach zajęć, przygotowanie referatu wraz z prezentacją w PowerPoint na

także warunki dopuszczenia do egzaminu:	każdą z form zajęć, pozytywna ocena z kolokwium, pozytywna ocena z zaliczenia końcowego. Obecność na zajęciach obowiązkowa. Dopuszczalna nieobecność nieusprawiedliwiona – 2h. W razie nieobecności większej niż 2 godziny konieczne jest usprawiedliwienie nieobecności wraz z niezwłocznym dostarczeniem stosownego pisemnego zaświadczenia. Przy > niż 2 godziny nieobecności w ramach semestru należy zaliczyć wszystkie godziny po uzgodnieniu formy i czas tego zaliczenia z osobą prowadzącą zajęcia. Dotyczy to tematów które były realizowane na zajęciach, na których student był nieobecny. Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia końcowego jest zaliczenie wszelkich ćwiczeń audytoryjnych. Inne wymagania – zgodne z Regulaminem Studiów PANS w Krośnie.
*** Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:**	Zajęcia obowiązkowe
Sposób obliczania oceny końcowej:	Ocena końcowa z przedmiotu: średnia arytmetyczna ocen cząstkowych
*** Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:**	Zaliczenie na konsultacjach z osobą prowadzącą zajęcia. Temat i forma zaliczenia oraz czas – po uzgodnieniu z osobą prowadzącą zajęcia.
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	**----------**
Zalecana literatura:	**Podstawowa:** 1. Ciechaniewicz W. (red.): Pedagogika. Warszawa 2008 2. Chrzanowska I.: Pedagogika specjalna. Od tradycji do współczesności. Oficyna Wyd. Impuls, Kraków 2015. 3. Konarska J.: Niepełnosprawność w ujęciu interdyscyplinarnym. Oficyna Wyd. AFM, Kraków 2019 **Uzupełniająca:** 1. Zawiślak A.: Wybrane zagadnienia z pedagogiki specjalnej. Oficyna Wyd. Impuls, Kraków 2010

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Dydaktyka fizjoterapii B4
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Physiotherapy teaching
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny (P)
Forma studiów:	studia stacjonarne
Punkty ECTS:	1
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	2
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu		
Treści programowe obejmują zagadnienia z zakresu dydaktyki ogólnej i dydaktyki fizjoterapii, w tym zasady nauczania i uczenia się, metody i środki dydaktyczne, planowanie procesu kształcenia oraz przekazywania wiedzy i umiejętności ruchowych. Zajęcia dotyczą również komunikacji dydaktycznej, edukacji zdrowotnej, nauczania dorosłych oraz znaczenia ustawicznego kształcenia w zawodzie fizjoterapeuty, co umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.		
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	wykłady	5 h
	ćwiczenia	15h
	Praca własna studenta	10 h

Cele przedmiotu

C1. Zapoznanie studentów z podstawami dydaktyki oraz metodami przekazywania wiedzy i nauczania ruchu w fizjoterapii.

C2. Przygotowanie do planowania i prowadzenia działań edukacyjnych, szkoleń i instruktażu w obszarze fizjoterapii.

C3. Kształtowanie postawy ustawicznego kształcenia i doskonalenia zawodowego fizjoterapeuty.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
B4_W01	podstawowe formy i sposoby przekazywania informacji z wykorzystaniem środków dydaktycznych w zakresie nauczania fizjoterapii,	B.W8	Wykład	kolokwium, wypowiedzi ustne scenariusz zajęć

	prowadzenia szkoleń i doskonalenia zawodowego			
B4_W02	podstawowe zagadnienia z zakresu pedagogiki i dydaktyki, w tym proces nauczania i uczenia się	B.W6	Wykład	kolokwium, wypowiedzi ustne scenariusz zajęć
w zakresie umiejętności student potrafi:				
B4_U01	organizować działania ukierunkowane na edukację zdrowotną, promocję zdrowia i profilaktykę niepełnosprawności	B.U4	ćwiczenia	scenariusz zajęć, zadanie praktyczne
B4_U02	przeprowadzić rozmowę z pacjentem dorosłym, dzieckiem i rodziną pacjenta z zastosowaniem techniki aktywnego słuchania i wyrażania empatii oraz przekazywać informacje w sposób dostosowany do potrzeb i możliwości odbiorcy	B.U10	ćwiczenia	symulacja, obserwacja, zadanie praktyczne
B4_U03	udzielać pacjentowi informacji o celu, przebiegu i ewentualnym ryzyku proponowanych działań diagnostycznych lub fizjoterapeutycznych oraz sprawdzać zrozumienie przekazywanych informacji	B.U11	ćwiczenia	symulacja, instruktaż, obserwacja
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	KS.5	Wykład, ćwiczenia	dyskusja, obserwacja

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	1	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Wykład ćwiczenia **w sumie** **ECTS**	5 15 **20** **0,8**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Praca własna studenta: przygotowanie się do kolokwium, **w sumie** **ECTS**	 **5** **0,2**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia ECTS	15 0,6

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**Wykłady 5 godz.** **1. Dydaktyka ogólna, medyczna i dydaktyka fizjoterapii – 1 godzina** • Pojęcie dydaktyki i jej miejsce w naukach pedagogicznych. • Dydaktyka ogólna, dydaktyka medyczna i dydaktyka fizjoterapii. • Podstawowe pojęcia: nauczanie, uczenie się, kształcenie, edukacja, instruktaż, samokształcenie i doskonalenie zawodowe. • Rola fizjoterapeuty jako edukatora: o pacjenta, o rodziny, o opiekuna, o grupy pacjentów, o studentów i współpracowników. • Różnica między: o nauczaniem czynności ruchowej, o przekazywaniem wiedzy, o edukacją zdrowotną, o prowadzeniem szkolenia. • Znaczenie dydaktyki dla bezpieczeństwa pacjenta, przestrzegania zaleceń i samodzielności funkcjonalnej. **2. Zasady nauczania i uczenia się w fizjoterapii – 1 godzina** • Zasada świadomego i aktywnego udziału odbiorcy. • Zasada poglądowości, przystępności, systematyczności, trwałości wiedzy i łączenia teorii z praktyką. • Uczenie się osób dorosłych – podstawy andragogiki. • Wpływ wieku, doświadczenia, motywacji, bólu, lęku, zmęczenia i stanu poznawczego na uczenie się. • Indywidualizacja procesu dydaktycznego. • Bariery w uczeniu się i przekazywaniu informacji. • Znaczenie aktywizowania odbiorcy i włączania go w proces edukacyjny. • Uczenie formalne, nieformalne i samokształcenie. **3. Metody, formy i środki dydaktyczne w fizjoterapii – 1 godzina** • Metody: o podające, o problemowe, o eksponujące, o aktywizujące, o praktyczne. • Formy: o indywidualna, o grupowa, o warsztatowa, o stacyjna, o projektowa, o zdalna i hybrydowa. • Środki dydaktyczne: o instrukcja pisemna, o prezentacja, o fotografia, o schemat,

- infografika,
- film,
- model anatomiczny,
- aplikacja,
- platforma e-learningowa.

- Dobór metody i środka do celu, treści i odbiorcy.
- Zalety i ograniczenia technologii cyfrowych.
- Błędy w stosowaniu prezentacji multimedialnych i materiałów edukacyjnych.

4. Planowanie procesu dydaktycznego i edukacji pacjenta – 1 godzina

- Rozpoznawanie potrzeb edukacyjnych.
- Formułowanie celu głównego i celów operacyjnych.
- Dobór treści, metod, form i środków dydaktycznych.
- Planowanie:
  - rozmowy edukacyjnej,
  - instruktażu,
  - krótkiego szkolenia,
  - warsztatu,
  - prezentacji.
- Struktura scenariusza lub konspektu zajęć.
- Zasady stopniowania trudności i porządkowania treści.
- Ewaluacja procesu dydaktycznego.
- Sprawdzanie zrozumienia i skuteczności przekazu.
- Metoda teach-back.

5. Samokształcenie, kształcenie ustawiczne i rozwój zawodowy fizjoterapeuty – 1 godzina

- Znaczenie stałego doskonalenia zawodowego.
- Rozpoznawanie własnych deficytów wiedzy i umiejętności.
- Planowanie indywidualnego rozwoju zawodowego.
- Kursy, szkolenia, konferencje, studia podyplomowe i specjalizacja.
- Korzystanie z wiarygodnych źródeł informacji.
- Rola literatury naukowej i baz danych w przygotowaniu szkoleń i materiałów.
- Krytyczna ocena źródeł internetowych.
- Uczenie się refleksyjne i samoocena.
- Podstawowe zasady przygotowania krótkiego wystąpienia dydaktycznego.

Ćwiczenia – 15 godzin

1. Rozpoznawanie potrzeb edukacyjnych i formułowanie celów – 3 godziny

- Analiza krótkich przypadków pacjentów.
- Rozpoznawanie:
  - poziomu wiedzy pacjenta,
  - jego przekonań,
  - oczekiwań,
  - obaw,
  - ograniczeń poznawczych i sensorycznych.
- Ustalanie, czego pacjent rzeczywiście powinien się nauczyć.
- Rozróżnianie potrzeb:

	o pacjenta, o rodziny, o opiekuna. • Formułowanie celu ogólnego i celów operacyjnych. • Tworzenie celów możliwych do sprawdzenia. • Dobór treści do czasu i możliwości odbiorcy. • Opracowanie prostego planu rozmowy edukacyjnej. • Ocena, czy cel został sformułowany z perspektywy pacjenta, a nie wyłącznie terapeuty. **Przykładowe zadania** • edukacja pacjenta przed rozpoczęciem terapii, • edukacja osoby starszej w profilaktyce upadków, • edukacja rodziny pacjenta po udarze, • przekazanie zaleceń po urazie, • edukacja dotycząca aktywności fizycznej. **2. Metody i środki dydaktyczne w praktyce fizjoterapeuty – 3 godziny** • Dobór metod dydaktycznych do różnych odbiorców. • Ćwiczenie metod: o objaśniania, o dyskusji, o burzy mózgów, o analizy przypadku, o metody problemowej, o demonstracji, o pracy projektowej. • Porównanie skuteczności metod podających i aktywizujących. • Dobór środków dydaktycznych. • Ocena jakości: o ulotki, o prezentacji, o filmu, o infografiki, o instrukcji obrazkowej. • Wskazywanie błędów: o nadmiar tekstu, o język specjalistyczny, o brak celu, o nieczytelny układ, o brak informacji o bezpieczeństwie. • Projektowanie prostego materiału edukacyjnego. **Zadanie praktyczne** Każda grupa otrzymuje ten sam temat i przygotowuje go trzema różnymi metodami dydaktycznymi, a następnie porównuje ich skuteczność. **3. Komunikacja dydaktyczna i edukacja pacjenta – 3 godziny** • Formułowanie jasnych i zrozumiałych komunikatów. • Upraszczanie języka specjalistycznego bez utraty poprawności merytorycznej. • Dostosowanie komunikacji do:

	o dziecka, o osoby starszej, o osoby z bólem, o osoby z lękiem, o osoby z ograniczeniami słuchu lub wzroku, o osoby z ograniczoną zdolnością rozumienia informacji zdrowotnych. • Ćwiczenie aktywnego słuchania. • Zadawanie pytań otwartych. • Sprawdzanie rozumienia metodą teach-back. • Reagowanie na błędne przekonania pacjenta. • Przekazywanie informacji o celu, przebiegu i ryzyku proponowanego działania. • Edukacja rodziny i opiekuna. • Poszanowanie autonomii, godności i poufności. **Zadanie praktyczne** Symulacja rozmowy: • student jako fizjoterapeuta, • student jako pacjent, • student jako obserwator. Obserwator ocenia: • jasność przekazu, • dobór języka, • sposób sprawdzenia zrozumienia, • szacunek i empatię. **4. Planowanie i przygotowanie krótkich zajęć lub szkolenia – 3 godziny** • Struktura scenariusza zajęć: o temat, o odbiorcy, o cel, o treści, o metody, o środki, o czas, o sposób ewaluacji. • Formułowanie celów operacyjnych. • Planowanie kolejności treści. • Dobór jednej dominującej metody dydaktycznej i metod uzupełniających. • Przygotowanie konspektu krótkich zajęć. • Planowanie edukacji indywidualnej i grupowej. • Tworzenie materiału wspierającego zajęcia. • Przygotowanie prostego narzędzia oceny efektu: o pytania kontrolne, o karta obserwacji, o krótki test, o zadanie praktyczne. • Analiza przygotowanych konspektów.

	• Korekta błędów. **Tematy przykładowych projektów** • profilaktyka upadków, • ergonomia pracy, • bezpieczna aktywność seniora, • profilaktyka bólu kręgosłupa, • znaczenie aktywności fizycznej, • bezpieczeństwo w korzystaniu ze sprzętu pomocniczego. **5. Prowadzenie krótkiego instruktażu lub mini-szkolenia – 3 godziny** • Przygotowanie 5–8-minutowego wystąpienia. • Przedstawienie celu zajęć. • Wprowadzenie do tematu. • Przekazanie kluczowych informacji. • Wykorzystanie co najmniej jednego środka dydaktycznego. • Aktywizowanie uczestników. • Zadawanie pytań. • Reagowanie na odpowiedzi. • Zarządzanie czasem. • Podsumowanie. • Sprawdzenie, czy odbiorcy osiągnęli cel. • Samoocena prowadzącego. • Informacja zwrotna od grupy i prowadzącego.
Metody i techniki kształcenia:	**Wykład –**metody podające (wykład informacyjny i konwersatoryjny), dyskusja, fragmenty filmu.
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	Student: przygotowuje scenariusz, opracowuje materiał dydaktyczny, prowadzi krótkie zajęcia lub instruktaż, stosuje co najmniej dwie metody dydaktyczne, sprawdza zrozumienie odbiorców, dokonuje samooceny.
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach., dopuszcza się jedną nieusprawiedliwioną nieobecności podczas wszystkich zajęć.
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacja, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego.
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	Student powinien rozumieć istotne znaczenia aktywności ruchowej w życiu człowieka, jej wszechstronne oddziaływanie , m.in. w aspekcie zdrowotnym i wychowawczym, także posiadać na wysokim poziomie empatię do innych osób, by w przyszłości pomagać i służyć im nie tylko z racji wykonywanych obowiązków zawodowych, ale także z potrzeby serca.
Zalecana | **Podstawowa**	1. Gąsior P. : Elementy kształcenia ruchowego i metodyki nauczania

literatura		ruchu - skrypt dla studentów fizjoterapii. PPWSZ, Nowy Targ 2015 2. Kupisiewicz C., Kupisiewicz M. (2018). Dydaktyka. Podręcznik akademicki. Impuls, Kraków. 3. Denek K. (2019). Dydaktyka ogólna. Wydawnictwo Naukowe UAM. 4. Dent J.A., Harden R.M., Hunt D. (2021). A Practical Guide for Medical Teachers. Elsevier. 5. Schmidt R.A. i wsp. (2019). Motor Control and Learning. Human Kinetics.
	Uzupełniająca	1. Knowles M.S. i wsp. (2015). The Adult Learner. Routledge.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Socjologia ogólna i niepełnosprawności (B5)**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Sociology
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	Praktyczny
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Punkty ECTS:	1
Język wykładowy:	Polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	1
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu		
Treści programowe obejmują podstawowe zagadnienia socjologii ogólnej oraz socjologii niepełnosprawności, w tym społeczne i kulturowe uwarunkowania zdrowia, choroby i niepełnosprawności, modele niepełnosprawności, postawy społeczne wobec osób z niepełnosprawnościami oraz rolę instytucji społecznych i systemu ochrony zdrowia, co zapewnia osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w zakresie wiedzy		
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Wykład Praca własna studenta*	10 15

Cele przedmiotu

C1. Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami i teoriami socjologicznymi odnoszącymi się do zdrowia, choroby i niepełnosprawności.
C2. Ukazanie społecznych i kulturowych uwarunkowań funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami.
C3. Kształtowanie świadomości społecznej roli fizjoterapeuty w pracy z osobami chorymi i z niepełnosprawnościami.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się

w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
B5_W01	psychologiczne i socjologiczne uwarunkowania funkcjonowania jednostki w społeczeństwie;	**B.W1**	Wykład, Samokształcenie	Zaliczenie pisemne
B5_W02	psychologiczne i społeczne aspekty postaw i działań pomocowych;	**B.W2**	Wykład, samokształcenie	Zaliczenie pisemne
B5_W03	ograniczenia i uwarunkowania kształcenia osób z niepełnosprawnościami oraz zasady radzenia sobie z problemami pedagogicznymi u tych osób	**B.W7**	Wykład, Samokształcenie	Zaliczenie pisemne
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
B1_K02	wykonywania zawodu, będąc świadomym roli, jaką fizjoterapeuta pełni na rzecz społeczeństwa, w tym społeczności lokalnej;	**B.K2**	wykład	Aktywność i zaangażowanie na zajęciach.

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	1	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Wykład ECTS	10 0,4
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Praca własna, przygotowanie do zajęć, zaliczenia ECTS	15 0,6
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS		

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	1. Socjologia jako nauka – przedmiot, metody i znaczenie dla nauk o zdrowiu. 2. Podstawowe pojęcia socjologiczne: społeczeństwo, struktura społeczna, kultura, normy i wartości. 3. Zdrowie i choroba jako zjawiska społeczno-kulturowe. 4. Modele zdrowia i choroby – biomedyczny, społeczny i biopsychospołeczny. 5. Pojęcie niepełnosprawności – ujęcie socjologiczne. 6. Modele niepełnosprawności: medyczny, społeczny, biopsychospołeczny, prawno-człowieczy. 7. Społeczne postawy wobec osób z niepełnosprawnościami – stereotypy, uprzedzenia, stygmatyzacja.

		8. Wykluczenie społeczne i integracja osób z niepełnosprawnościami. 9. Rodzina, środowisko społeczne i instytucje w funkcjonowaniu osoby z niepełnosprawnością. 10. Rola fizjoterapeuty w kontekście społecznym i systemie ochrony zdrowia.
Metody i techniki kształcenia:		wykład informacyjny i problemowy prezentacja multimedialna
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:		**Wykład:** Zaliczenie pisemne- test. Czas trwania: 30 minut, liczba pytań - 20. Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny jest udzielenie poprawnej odpowiedzi na 60% pytań. **Praca własna studenta:** Warunkiem uzyskania zaliczenia jest samodzielne opanowanie wiedzy z tematyki przewidzianej na samokształcenie i przygotowanie prezentacji na wskazany przez wykładowcę temat z zakresu całokształtu materiału.
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:		Obecność zgodnie z regulaminem studiowania.
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:		Konsultacje w czasie dyżurów wykładowcy, wyrównywanie zaległości powstałych w wyniku nieobecności.
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		Pedagogika, psychologia
Zalecana literatura	**podstawowa**	1.Giddens A., (2019). Socjologia, Warszawa: PWN. 2. Tobiasz-Adamczyk B., Relacje lekarz–pacjent w perspektywie socjologii medycyny, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2002. 3.Ostrowska A., Socjologia medycyny. Podejmowane problemy. Kategorie analizy, IFiS PAN, Warszawa 2009
	uzupełniająca	1.Kubicki P. (2017), Polityka publiczna wobec osób z niepełnosprawnościami. Warszawa: Oficyna Wydawnicza SGH

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Technologia informacyjna B7
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Information Technology
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	Praktyczny
Forma studiów:	Stacjonarne
Punkty ECTS:	1
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	od 2026/2027
Semestr:	1
Koordynator przedmiotu:	

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	
Praca z plikami i folderami. Funkcje i obsługa pakietu MS Office w tym Office365 (online). Programy do tworzenia prezentacji. Korzystanie z platformy Moodle. Zasady bezpiecznej pracy w Internecie, korzystanie z rzetelnych źródeł, weryfikacja źródeł.	
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Ćwiczenia laboratoryjne – 15 h

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
B7_W01	narzędzia informatyczne i statystyczne służące do opracowywania i przedstawiania danych oraz rozwiązywania problemów	B.W21	Ćwiczenia laboratoryjne	Kolokwium zaliczeniowe – test
B7_U01	tworzyć i formatować dokumenty tekstowe, wykorzystywać arkusz kalkulacyjny, tworzyć, obsługiwać i korzystać z prezentacji multimedialnych		Ćwiczenia laboratoryjne	Zaliczenie poszczególnych części programowych – kolokwium pisemne, przygotowanie projektu z Worda i Excela oraz ocena z prezentacji

B7_U02	wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować informacje z wykorzystaniem tradycyjnych i nowoczesnych źródeł wiedzy, w tym sztucznej inteligencji, korzystając z nowych technologii z zachowaniem zasad bezpieczeństwa		Ćwiczenia laboratoryjne	Zaliczenie poszczególnych części programowych, przygotowanie projektu z Worda i Excela oraz ocena z prezentacji
B7_K02	świadomego, odpowiedzialnego i celowego wykorzystania z narzędzi cyfrowych oraz sprzętu i oprogramowania komputerowego pochodzącego z legalnych źródeł	KS6	Ćwiczenia laboratoryjne	Na podstawie obserwacji aktywności studentów przy realizowanych ćwiczeniach i rozmowy

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)		
Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	1	Stacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	Ćwiczenia laboratoryjne **w sumie:** ECTS	15 **15** **0,6**
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	Przygotowanie do ćwiczeń laboratoryjnych Przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego Wykonanie prezentacji **w sumie:** ECTS	2 4 4 **10** **0,4**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Całość prac zgodnie z treściami szczegółowymi przedmiotu **w sumie:** ECTS	**15** **15** **0,6**
Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**Ćwiczenia:** 1. Użytkowanie komputerów – podstawowe funkcje systemu operacyjnego. Najważniejsze parametry konfiguracyjne. Typy plików, praca z plikami i folderami. 2. Korzystanie z platformy Moodle oraz chmury Office365. 3. Przetwarzanie tekstu – zasady tworzenia i redagowania dokumentów. Organizacja widoku strony. Redagowanie podstawowych dokumentów urzędowych. Tabele. Warstwa graficzna edytora. Mechanizmy usprawniające redagowanie dokumentów tekstowych potrzebnych przy	

	pisaniu i formatowaniu dokumentów, np. prac zaliczeniowych i pracy dyplomowej (automatyczne numeracje, cytowania, przypisy, korekta błędów, automatyczny spis treści) 4. Arkusz kalkulacyjnych - wybrane narzędzia wspomagające pracę naukową i zawodową fizjoterapeuty. Funkcje przetwarzania danych. Organizacja skoroszytów i arkuszy. Komórki i ich formatowanie. Typy danych. Adresowanie komórek i bloków. Graficzna prezentacja wyników obliczeń – tworzenie i edycja wykresów. Praktyczne zastosowanie arkusza do wykonywania obliczeń. 5. Tworzenie grafiki prezentacyjnej – tworzenie nowej prezentacji, wstawianie do prezentacji obiektów w tym wykresów, ustawianie animacji dla slajdów. Projektowanie slajdów. Tworzenie przycisków sterujących. Przegląd i zasady stosowania efektów multimedialnych. Wykonanie prezentacji w Power Point na wybrany temat. Posługiwanie się siecią do zbierania materiałów na zadany temat. 6. Wykorzystanie formularza Google do tworzenia i udostępnia formularzy badawczych (ankieta na wybrany temat). 7. Wykorzystanie narzędzi sztucznej inteligencji (ChatGPT) w pracy fizjoterapeuty – aspekty praktyczne, informacyjne i etyczne.
Metody i techniki kształcenia:	Ćwiczenia praktyczne
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	Zaliczenie ćwiczeń na podstawie praktycznego kolokwium z poszczególnych bloków tematycznych oraz przygotowanej prezentacji (test wiedzy, Word, Excel, Power Point). Minimalna liczba punktów potrzebna na jego zaliczenie wynosi 55%.
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Udział w zajęciach obowiązkowy
Sposób obliczania oceny końcowej:	Ocena końcowa z przedmiotu jest średnią ważoną ocen cząstkowych z kolokwium z poszczególnych bloków tematycznych. Oceny z poszczególnych bloków ćwiczeń muszą być ocenami pozytywnymi. Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest: – aktywne uczestnictwo oraz obecność studentów na ćwiczeniach – **5%** końcowej oceny z ćwiczeń – pozytywna ocena końcowa z prezentacji multimedialnej – **20%** końcowej oceny z ćwiczeń

	– pozytywna ocena z praktycznego kolokwium z zakresu programu Ms Word **– 25%** końcowej oceny z ćwiczeń – pozytywna ocena z praktycznego kolokwium z zakresu programu Ms Excel – **25%** końcowej oceny z ćwiczeń – pozytywna ocena z kolokwium w formie testu sprawdzającego stopień opanowania przez studentów materiału podanego w trakcie ćwiczeń oraz wskazanej literatury – **25%** końcowej oceny z ćwiczeń
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Jeśli student nie był obecny na zajęciach samodzielnie opracowuje materiał, który był realizowany na zajęciach.
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	Student ma podstawową wiedzę z zakresu szkoły średniej z przedmiotu Technologie informacyjne (potrafi posługiwać się pakietem Office – Word, Excel, Power Point, wybrana przeglądarka Internetowa).
Zalecana literatura:	1. Kopertowska-Tomczak M.: ECDL Przetwarzanie tekstów. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2020. 2. Kopertowska-Tomczak M.: ECDL Arkusze kalkulacyjne. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2023. 3. Żarowska-Mazur A., Mazur D.: ECDL Współpraca online. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2020. 4. Kopertowska-Tomczak M.: ECDL Grafika menadżerska i prezentacyjna. Wydawnictwo MIKOM, Warszawa, 2019. 5. Nowakowski Z., Sikorski W.: ECDL e-obywatel. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2021. 6. Wrotek W., Office 2021 PL. Kurs. Wyd. Helion, Gliwice 2022. 7. Wrotek W., Excel 2021 PL. Wyd. Helion, Gliwice 2022

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Bioetyka B8**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Bioethics
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	1
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	1
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	Przedmiot obejmuje podstawowe pojęcia, zasady i teorie etyczne odnoszące się do ochrony życia i zdrowia człowieka oraz wykonywania zawodów medycznych. Zajęcia przygotowują studenta do identyfikowania i analizy problemów etycznych pojawiających się w praktyce fizjoterapeutycznej, z uwzględnieniem godności osoby ludzkiej, autonomii pacjenta, jego praw oraz zasad etyki zawodowej.
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów: **Nie dotyczy studiów drugiego stopnia*	Wykład: sem. 1 -10g. , Praca własna: 15g.,

Cele kształcenia

C1. Celem zajęć jest przekazanie studentowi wiedzy z zakresu podstawowych pojęć i kategorii w etyce medycznej, bioetycznych problemów dotyczących życia ludzkiego oraz etycznych standardów w pracy fizjoterapeuty

Efekty szczegółowe

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
B8_W01	psychologiczne i socjologiczne uwarunkowania funkcjonowania	B.W1	wykład	odpowiedzi ustne zaliczenie pisemne (test / praca problemowa z elementami analizy

	jednostki w społeczeństwie			przypadku)
B8_W02	zasady etyczne współczesnego marketingu medycznego	B.W18	Wykład	odpowiedzi ustne zaliczenie pisemne (test / praca problemowa z elementami analizy przypadku)
B8_W03	psychologiczne i społeczne aspekty postaw i działań pomocowych,	B.W2	wykład	odpowiedzi ustne zaliczenie pisemne (test / praca problemowa z elementami analizy przypadku)
B8_W04	Podstawowe pojęcia bioetyki i etyki medycznej: działanie moralne, normy i wartości moralne, odpowiedzialność etyczna w zawodach medycznych	B.W4, B.W9	Wykład	odpowiedzi ustne zaliczenie pisemne (test / praca problemowa z elementami analizy przypadku)
W zakresie umiejętności potrafi:				
B8_W03	identyfikować podstawowe problemy etyczne dotyczące współczesnej medycyny, ochrony życia i zdrowia oraz uwzględnić w planowaniu i przebiegu fizjoterapii uwarunkowania kulturowe, religijne i etniczne pacjentów,	B.U8	Wykład	obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, zaliczenie pisemne
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
B8_K01	nawiązania i utrzymania pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych,	KS1.	Wykład	obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	1	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Wykład **ECTS**	10 **0,4**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Praca własna (przygotowanie do zajęć, opracowania zadania w sumie	15 15

	ECTS	**0,6**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS		

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:		1. **Historia bioetyki i etyki medycznej** – geneza, rozwój, znaczenie (2 godz.) 2. **Podstawowe pojęcia i teorie etyczne**: utylitaryzm, deontologia, etyka cnót, zasada czterech zasad (2 godz.) 3. **Godność osoby ludzkiej, autonomia i prawa pacjenta** – świadoma zgoda, odpowiedzialność zawodowa (2 godz.) 4. **Bioetyczne problemy współczesnej medycyny** – granice terapii, opieka paliatywna, konflikty moralne (2 godz.) 5. **Kodeks etyki fizjoterapeuty i dylematy etyczne w praktyce zawodowej** (2 godz.)
Metody i techniki kształcenia:		analiza przypadków dyskusja problemowa analiza aktów prawnych i kodeksów etycznych
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:		**Wykład** Kolokwium pisemne. Kryterium uzyskania oceny pozytywnej z kolokwium jest uzyskanie min 60% punktów możliwych do zdobycia
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:		Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:		Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacja, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		Brak
Zalecana literatura	**podstawowa**	Chańska W., Różyńska J. (red.) Bioetyka. Wolters Kluwer Polska, Warszawa, 2013. Szawarski Z. (red.) Bioetyka. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2017. Kodeks Etyki Fizjoterapeuty Rzeczypospolitej Polskiej. Krajowa Izba Fizjoterapeutów, Warszawa, aktualnie obowiązująca wersja.
	uzupełniająca	Krajnik M., Różyńska J., Chańska W. (red.) Komunikacja kliniczna. Medical Education, Warszawa, 2022.

		Beauchamp T.L., Childress J.F. Principles of Biomedical Ethics. 8th ed., Oxford University Press, New York, 2019. Sgreccia E. Manual of Bioethics. National Catholic Bioethics Center, Philadelphia, 2012.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Filozofia B9**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Philosophy
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Studia magisterskie jednolite
Profil:	Praktyczny
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Punkty ECTS:	1
Język wykładowy:	Polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	3
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	Treści programowe obejmują podstawowe zagadnienia filozofii, w tym wybrane nurty i pojęcia filozoficzne, elementy antropologii filozoficznej oraz etyki, a także refleksję nad problemami zdrowia, choroby i ciała. Realizacja treści umożliwia osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie wiedzy oraz umiejętności identyfikowania problemów etycznych w medycynie
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Wykład: sem. 1 -10g. , Praca własna: 15g.,

Cele przedmiotu

C1. Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami i nurtami filozofii.
C2. Ukazanie znaczenia refleksji filozoficznej i etycznej w naukach o zdrowiu i zawodach medycznych.
C3. Kształtowanie refleksyjnej postawy wobec problemów współczesnej medycyny, zdrowia i ciała.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
B9_W01	psychologiczne i socjologiczne uwarunkowania funkcjonowania jednostki	**B.W1**	Wykład	Kolokwium

	w społeczeństwie			
B9_W02	psychologiczne i społeczne aspekty postaw i działań pomocowych	**B.W2**	Wykład	Zaliczenie pisemne
w zakresie umiejętności potrafi:				
B9_U01	identyfikować podstawowe problemy etyczne dotyczące współczesnej medycyny, ochrony życia i zdrowia oraz uwzględnić w planowaniu i przebiegu fizjoterapii uwarunkowania kulturowe, religijne i etniczne pacjentów;	**B.U8**	Wykład Praca własna	Kolokwium Zaliczenie lektury
W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
B9_K01	nawiązania i utrzymania pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych;	**B.K1.**	Wykład Praca własna	Kolokwium Zaliczenie lektury

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	1 ECTS (wykład, praca własna)	Stacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Wykład ECTS	10 0,4
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Praca własna, przygotowanie do zaliczenia, lektura ECTS	15 0,6
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS		

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	1. Filozofia jako nauka – przedmiot, funkcje i znaczenie dla nauk o zdrowiu. 2. Podstawowe pojęcia filozoficzne: byt, poznanie, prawda, wartość. 3. Główne nurty filozofii europejskiej – zarys historyczny. 4. Człowiek jako podmiot refleksji filozoficznej – elementy antropologii filozoficznej.

		5. Filozofia ciała – ciało, zdrowie, choroba. 6. Wprowadzenie do etyki – podstawowe stanowiska etyczne. 7. Etyka w zawodach medycznych. 8. Filozoficzne i etyczne aspekty ochrony życia i zdrowia. 9. Współczesne problemy etyczne medycyny. 10. Znaczenie refleksji filozoficznej w pracy fizjoterapeuty – podsumowanie.
Metody i techniki kształcenia:		Wykład: konwersatoryjny, informacyjny i problemowy. Dyskusja, analiza tekstów. Praca własna studenta.
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:		Wykład – kolokwium. **Praca własna studenta:** Warunkiem uzyskania zaliczenia jest zaliczenie lektury filozoficznej.
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:		Obecność zgodnie z regulaminem studiowania.
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:		Konsultacje w czasie dyżurów wykładowcy, wyrównywanie zaległości powstałych w wyniku nieobecności.
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		brak
Zalecana literatura	**podstawowa**	1. Hartman J. Wstęp do filozofii. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, wydania późniejsze (np. wznowienia po 2015 r.). 2. Gadamer H.-G. O skrytości zdrowia (Über die Verborgenheit der Gesundheit). Oficyna Naukowa, Warszawa, wydanie polskie. 3. Carel H. Phenomenology of Illness. Oxford University Press, Oxford, 2016.
	uzupełniająca	1. Pellegrino E.D., Thomasma D.C. For the Patient's Good: The Restoration of Beneficence in Health Care. Oxford University Press, New York, 1988. 2. Sgreccia E. Personalist Bioethics: Foundations and Applications. The National Catholic Bioethics Center, Philadelphia, 2012.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Demografia i epidemiologia B10**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Demography and Epidemiology
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	1
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	3
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	Przedmiot Demografia i epidemiologia wprowadza studentów w podstawowe zagadnienia dotyczące struktury i dynamiki populacji oraz rozpowszechnienia chorób i innych zjawisk zdrowotnych w populacji. Treści kształcenia obejmują uwarunkowania zdrowia i choroby w ujęciu demograficznym i epidemiologicznym, podstawowe mierniki stanu zdrowia populacji, metody badań epidemiologicznych oraz zasady profilaktyki chorób i niepełnosprawności. Przedmiot przygotowuje studenta do rozumienia procesów zdrowotnych zachodzących w populacjach oraz do świadomego wykorzystywania danych epidemiologicznych w praktyce fizjoterapeutycznej.
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów: **Nie dotyczy studiów drugiego stopnia*	Wykład: sem. 1 -10g. , Praca własna: 15g.,

Cele kształcenia

C1. Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami i metodami demografii i epidemiologii.
C2. Ukształtowanie umiejętności analizy problemów zdrowotnych populacji na podstawie danych demograficznych i epidemiologicznych.
C3. Przygotowanie studentów do wykorzystania wiedzy epidemiologicznej w profilaktyce i promocji zdrowia.

Efekty szczegółowe

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
B10_W01	uwarunkowania zdrowia i jego zagrożenia oraz skalę problemów związanych z niepełnosprawnością w ujęciu demograficznym i epidemiologicznym.	B.W13	Wykład	odpowiedzi ustne test pisemny (zaliczenie na ocenę).
B10_W02	zasady analizy demograficznej oraz podstawowe pojęcia statystyki epidemiologicznej.	B.W14	wykład	odpowiedzi ustne test pisemny (zaliczenie na ocenę).
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
B10_K01	korzystania z obiektywnych źródeł informacji.	KS6.	Wykład	test pisemny (zaliczenie na ocenę).

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	1	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Wykład **ECTS**	10 **0,4**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Praca własna (przygotowanie do zajęć, opracowania zadania w sumie ECTS	15 15 **0,6**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS		

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	1. Demografia i epidemiologia jako nauki o zdrowiu publicznym – zakres, cele i znaczenie dla fizjoterapii. 2. Podstawowe pojęcia demografii: struktura i dynamika populacji, zdarzenia demograficzne, starzenie się społeczeństwa. 3. Zdrowie populacji – definicje, uwarunkowania zdrowia i choroby, mierniki stanu zdrowia. 4. Epidemiologia – podstawowe pojęcia, zakres i zadania.

		5. Źródła danych demograficznych i epidemiologicznych. 6. Podstawowe współczynniki i wskaźniki epidemiologiczne. 7. Rodzaje badań epidemiologicznych. 8. Epidemiologia chorób przewlekłych i cywilizacyjnych. 9. Epidemiologia chorób zakaźnych i zagrożeń zdrowotnych. 10. Profilaktyka chorób i niepełnosprawności – znaczenie dla praktyki fizjoterapeutycznej.
Metody i techniki kształcenia:		Wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną.
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:		**Wykład** Kolokwium pisemne. Kryterium uzyskania oceny pozytywnej z kolokwium jest uzyskanie min 60% punktów możliwych do zdobycia Punktacja: za każde pytanie – 1 punkt.
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:		Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:		Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacja, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		Brak
Zalecana literatura	**podstawowa**	1. Pająk A., Kozela M., Stepaniak U., Ilościowe badania naukowe w medycynie i naukach o zdrowiu, Medycyna Praktyczna, Kraków 2023.
	uzupełniająca	1. Webb P., Bain C., Page A., Epidemiologia. Podręcznik dla studentów i praktyków, Scholar, Warszawa 2021.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**B11 Ekonomia i system ochrony zdrowia**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Economics and the healthcare system
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	Stacjonarna
Punkty ECTS:	1
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	7
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu		
Treści programowe obejmują zagadnienia z zakresu organizacji i finansowania systemu ochrony zdrowia w Rzeczypospolitej Polskiej, podstaw ekonomii w ochronie zdrowia oraz uwarunkowań ekonomicznych udzielania świadczeń zdrowotnych. Zajęcia dotyczą także zasad funkcjonowania systemu ubezpieczeń zdrowotnych, roli Narodowego Funduszu Zdrowia, prawnych i organizacyjnych aspektów wykonywania zawodu fizjoterapeuty oraz zasad zatrudniania w ochronie zdrowia, co zapewnia osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w zakresie wiedzy.		
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Wykład	10 h
	Praca własna studenta	15 h

Cel przedmiotu

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami z zakresu ekonomii oraz organizacji i finansowania systemu ochrony zdrowia w Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem uwarunkowań ekonomicznych udzielania świadczeń zdrowotnych. Przedmiot ma na celu kształtowanie wiedzy niezbędnej do rozumienia zasad funkcjonowania systemu ochrony zdrowia oraz roli fizjoterapeuty w tym systemie.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				

B11_W01	zasady wykonywania zawodu fizjoterapeuty oraz funkcjonowania samorządu zawodowego fizjoterapeutów	B.W9.	Wykład	Kolokwium zaliczeniowe, ocena wypowiedzi studenta, prezentacja
B11_W02	zasady organizacji i finansowania systemu ochrony zdrowia w Rzeczypospolitej Polskiej oraz ekonomiczne uwarunkowania udzielania świadczeń z zakresu fizjoterapii	B.W15.	Wykład	Kolokwium zaliczeniowe, ocena wypowiedzi studenta, prezentacja
B11_W03	zasady zatrudniania osób z różnym stopniem niepełnosprawności	B.W18.	Wykład	Kolokwium zaliczeniowe, ocena wypowiedzi studenta, prezentacja
B11_W04	zasady kierowania zespołem fizjoterapeutycznym oraz organizacji i zarządzania podmiotami prowadzącymi działalność leczniczą w zakresie fizjoterapii i rehabilitacj	B.W17.	Wykład	Kolokwium zaliczeniowe, ocena wypowiedzi studenta, prezentacja

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	1	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Wykład **ECTS**	10 **0,4**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Praca własna studenta **w sumie:** **ECTS**	15h **15h** **0,6**

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**Wykład** 1. Wprowadzenie do ekonomii (podstawowe pojęcia, zasady i założenia analizy mikroekonomicznej), związki ekonomii z innymi dyscyplinami nauki. 2. Mikroekonomia a makroekonomia 3. Systemy ochrony zdrowia. Modele ubezpieczeń społecznych. Polski system ubezpieczeń społecznych. 4. Czynniki wzrostu gospodarczego 5. Cele, rola i zadania Narodowego Funduszu Ochrony Zdrowia. Budżet Państwa i jego rola w alokacji zasobów. Rola i zadania finansów publicznych. 6. Nacjonalizacja, prywatyzacja, restrukturyzacja i komercjalizacja w odniesieniu do usług zdrowotnych. Ekonomiczno-finansowe aspekty funkcjonowania organizacji ochrony zdrowia. 7. Cel, misja i zasady funkcjonowania podmiotów leczniczych. 8. Mechanizmy wspierające proces podejmowania decyzji ekonomicznych w sferze usług medycznych. 9. Mechanizmy wspierające proces podejmowania decyzji

		ekonomicznych w sferze usług medycznych. 10. Planowanie kosztów fizjoterapii i kosztów funkcjonowania jednostek ochrony zdrowia.
Metody i techniki kształcenia:		Wykłady – metody podające: wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie.
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:		**Wykład** Forma zaliczenia końcowego: kolokwium pisemne Kryterium uzyskania oceny pozytywnej jest udzielenie poprawnych odpowiedzi na 60% pytań na kolokwium. Punktacja – za każde pytanie 1 punkt. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest obecność na wykładach, przygotowanie prezentacji i jej przedstawienie.
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:		Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów . Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.
Sposób obliczania oceny końcowej:		1. Frekwencja i aktywność na zajęciach – 20% 2. Ocena z kolokwium – 50% 3. Przygotowanie prezentacji i jej przedstawienie – 30%
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:		Prowadzący zajęcia określa sposób i termin uzupełnienia zaległości powstałych na wskutek nieobecności studenta na zajęciach (np. przygotowanie prezentacji, praca pisemna).
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		Podstawowa wiedza na poziomie szkoły średniej z zakresu ekonomii i funkcjonowania opieki zdrowotnej w Polsce.
Zalecana literatura	**podstawowa**	1. Golinowska S., *Od ekonomii do ekonomiki zdrowia. Podręcznik ekonomiki zdrowia*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2015. 2. Nojszewska E., *System ochrony zdrowia w Polsce*, Wolters Kluwer, Warszawa 2011. 3. Paszkowska M., *Polski system ochrony zdrowia*, Warszawa: Difin, 2020.
	uzupełniająca	1. Suchecka J., Haczyński J., Skrzypczak Z. (red.), *Ochrona zdrowia i gospodarka. Przegląd współczesnych problemów systemu opieki zdrowotnej*, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2022.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Historia fizjoterapii B12
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	History Physiotherapy
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny (P)
Forma studiów:	studia stacjonarne
Punkty ECTS:	1
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	1
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu		
Treści programowe obejmują zagadnienia związane z genezą i rozwojem fizjoterapii oraz rehabilitacji na przestrzeni dziejów, w tym rozwój metod i technik fizjoterapeutycznych, powstawanie ośrodków rehabilitacyjnych oraz kształtowanie się systemu kształcenia fizjoterapeutów i organizacji zawodowych, co zapewnia osiągnięcie efektu uczenia się B.W20.		
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	wykłady	10 h
	Praca własna studenta	15 h

Cel przedmiotu

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z genezą i rozwojem fizjoterapii oraz rehabilitacji na świecie i w Polsce, a także z kierunkami rozwoju kształcenia zawodowego i działalnością organizacji zrzeszających fizjoterapeutów.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
B12_WO1	historię fizjoterapii oraz kierunki rozwoju nauczania zawodowego, a także	B.W20.	Wykład,	kolokwium, wypowiedzi ustne

	międzynarodowe organizacje fizjoterapeutyczne i inne organizacje zrzeszające fizjoterapeutów			
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
B12_K02	korzystania z obiektywnych źródeł informacji	KS.6	Praca samodzielna studenta	Praca samodzielna studenta

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	1	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Wykład **w sumie** **ECTS**	10 **10** **0,4**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Praca własna studenta: przygotowanie się do kolokwium, Przygotowanie się do zajęć **w sumie** **ECTS**	7 8 **15** **0,6**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	-	-

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	1. Pojęcie rehabilitacji i fizjoterapii – rys historyczny. 2. Elementy fizjoterapii w starożytnych cywilizacjach. 3. Rozwój fizjoterapii w epoce renesansu i oświecenia. 4. Europejskie systemy gimnastyczne XIX wieku. 5. Rozwój rehabilitacji i fizjoterapii w XX wieku. 6. Polska szkoła rehabilitacji – twórcy i główne ośrodki. 7. Rozwój metod i technik fizjoterapii w ujęciu historycznym. 8. Historia kształcenia fizjoterapeutów w Polsce i na świecie. 9. Organizacje fizjoterapeutyczne krajowe i międzynarodowe. 10. Znaczenie historii fizjoterapii dla współczesnej praktyki zawodowej.
Metody i techniki kształcenia:	**Wykład –**metody podające (wykład informacyjny i konwersatoryjny), dyskusja, fragmenty filmu.
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	**Wykład:** kolokwium sprawdzające wiedzę z omawianego materiału. Praca własna studenta: Obowiązkowe przygotowanie zaleconych zagadnień..

Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:		Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach., dopuszcza się jedną nieusprawiedliwioną nieobecności podczas wszystkich zajęć.
Sposób obliczania oceny końcowej:		**Podstawę do zaliczenia przedmiotu stanowią:** aktywność na zajęciach oraz przygotowanie zleconych zagadnień - średnia z ocen cząstkowych (40%); ocena z kolokwium(60%). - treści realizowane podczas wykładu (test składający się z 20 pytań otwartych i zamkniętych, 60% odpowiedzi – 3,0, 65% - 3,5, 70% - 4,0, 80%- 4,5, 90% i więcej- 5,0)
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:		Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach poprzez udział w konsultacja, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego.
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		Podstawowa znajomość historii ogólnej oraz podstawowa wiedza o kulturze fizycznej na poziomie szkoły ponadpodstawowej.
Zalecana literatura	**Podstawowa**	1. Jandziś S., Migała M.. Rys historyczny rozwoju rehabilitacji w Polsce i na świecie. Wyd. Instytut Śląski Sp. z o.o. Opole 2015 2. Jandziś S., Kwolek A.: Rozwój Rehabilitacji w wybranych specjalnościach medycznych w Polsce. Rzeszów 2014. 3. Kiwerski J., Kwolek A., Śliwiński Z., Woźniewski M.,: Rehabilitacja Polska 1945 – 2009. Wrocław 2009.
	Uzupełniająca	1. Historia medycyny pod red. T. Brzezińskiego. Warszawa 2004.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Zarządzanie i marketing B13**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Management and marketing
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	Praktyczny
Forma studiów:	Stacjonarne
Punkty ECTS:	1
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	od 2026/2027
Semestr:	9
Koordynator przedmiotu:	

Cel przedmiotu

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawowymi zasadami zarządzania i marketingu w ochronie zdrowia, ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki działalności fizjoterapeutycznej, uwarunkowań organizacyjnych i ekonomicznych funkcjonowania podmiotów leczniczych oraz etycznych aspektów marketingu usług zdrowotnych.

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	
Treści programowe obejmują zagadnienia z zakresu podstaw zarządzania i marketingu w ochronie zdrowia, w tym zasady funkcjonowania i organizacji podmiotów rehabilitacyjnych, kierowania zespołem terapeutycznym, uwarunkowania prawno-ekonomiczne działalności fizjoterapeutycznej oraz podstawy analizy rynku usług zdrowotnych	
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Wykład – 15 h Praca własna studenta- 10 h

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	**Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:**	**Powiązanie z KEU**	**Forma zajęć dydaktycznych**	**Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się**
B13_W01	zasady kierowania zespołem terapeutycznym oraz organizacji i zarządzania podmiotami prowadzącymi działalność rehabilitacyjną.	B.W16.	Wykład	Pisemne zaliczenie części wykładowej
B13_W02	zasady zatrudniania osób z różnym stopniem	B.W17.	Wykład	Pisemne zaliczenie

	niepełnosprawności.			części wykładowej
B13_W03	zasady przeprowadzania uproszczonej analizy rynku dla potrzeb planowania działań z zakresu fizjoterapii	B.W19.	Wykład	Pisemne zaliczenie części wykładowej
w zakresie kompetencji społecznych student jest gotowy do:				
B13_K01	wykonywania zawodu, będąc świadomym roli, jaką fizjoterapeuta pełni na rzecz społeczeństwa, w tym społeczności lokalnej;	KS2.	wykład	Ocena aktywności w czasie zajęć, samoocena

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)		
Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	**1**	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	wykład **w sumie:** ECTS	15 **15** **0,6**
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	Praca własna studenta **w sumie:** ECTS	10 **10** **0,4**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:		
Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	1. Zarządzanie jako nauka – podstawowe pojęcia i funkcje. 2. Specyfika zarządzania w ochronie zdrowia i fizjoterapii. 3. Organizacja i funkcjonowanie podmiotów świadczących usługi fizjoterapeutyczne. 4. Kierowanie zespołem terapeutycznym – role, style, komunikacja. 5. Motywowanie i przywództwo w zespołach medycznych. 6. Podstawy marketingu – pojęcie, cele, funkcje. 7. Marketing usług zdrowotnych – specyfika i ograniczenia. 8. Etyczne i prawne aspekty marketingu w ochronie zdrowia. 9. Rynek usług fizjoterapeutycznych – charakterystyka i uwarunkowania. 10. Podstawy analizy rynku usług zdrowotnych. 11. Zachowania pacjentów jako konsumentów usług zdrowotnych. 12. Budowanie wizerunku i marki gabinetu fizjoterapeutycznego. 13. Komunikacja marketingowa w ochronie zdrowia. 14. Ryzyka i zagrożenia działalności rynkowej w fizjoterapii. 15. Podsumowanie i przygotowanie do zaliczenia.	

Metody i techniki kształcenia:	Wykład multimedialny (informacyjny oraz problemowy), dyskusja dydaktyczna- prezentacje tematyczne
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	Zaliczenie pisemne części wykładowej
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Obecność obowiązkowa
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Indywidualnie na konsultacjach
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	-
Zalecana literatura:	1. Griffin R.W., 2017, Podstawy zarządzania organizacjami, Wydawnictwo Naukowe PWN S.A., Warszawa. 2. Bukowska-Piestrzyńska A. Marketing usług zdrowotnych Agnieszka Bukowska – Piestrzyńska CeDeWU, Warszawa 2019, wyd.7 3. Kotler P., Keller K. L., 2016, Marketing, Wydawnictwo Rebis, Poznań. 4. Nowotarska-Romaniak, B. (2013). Marketing usług zdrowotnych, ABC Warszawa

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Zdrowie publiczne B14**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Public Health
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	1
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	4
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	Treści programowe obejmują zagadnienia z zakresu zdrowia publicznego, w tym determinanty zdrowia, edukację i promocję zdrowia, profilaktykę zdrowotną oraz organizację i finansowanie systemu ochrony zdrowia, co zapewnia osiągnięcie efektów uczenia się B.W11, B.W12, B.W15.
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Wykład: sem. 1 -10g. , Praca własna: 15g.,

Cele kształcenia

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z zakresem i znaczeniem zdrowia publicznego, w tym z czynnikami determinującymi zdrowie populacji, zasadami promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej oraz organizacją i finansowaniem systemu ochrony zdrowia.

Efekty szczegółowe

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
B14_W01	czynniki decydujące o zdrowiu oraz o zagrożeniu zdrowia	B.W11	wykład	odpowiedzi ustne test pisemny (zaliczenie na ocenę).
B14_W02	zasady edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia oraz elementy polityki społecznej	B.W12	wykład	odpowiedzi ustne test pisemny (zaliczenie na ocenę).

	dotyczącej ochrony zdrowia			
B14_W03	zasady organizacji i finansowania systemu ochrony zdrowia w Rzeczypospolitej Polskiej oraz ekonomiczne uwarunkowania udzielania świadczeń zdrowotnych	B.W15.	Wykład	test pisemny (zaliczenie na ocenę).

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	1	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Wykład **ECTS**	10 **0,4**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Praca własna (przygotowanie do zajęć, opracowania zadania w sumie ECTS	15 15 **0,6**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS		

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	1. Pojęcie i zakres zdrowia publicznego. 2. Determinanty zdrowia populacji. 3. Nierówności w zdrowiu i ich uwarunkowania. 4. Edukacja zdrowotna i promocja zdrowia. 5. Profilaktyka zdrowotna – poziomy i przykłady. 6. Polityka zdrowotna państwa. 7. System ochrony zdrowia w Polsce – organizacja. 8. Finansowanie systemu ochrony zdrowia. 9. Rola rehabilitacji i fizjoterapii w zdrowiu publicznym. 10. Współczesne wyzwania zdrowia publicznego – podsumowanie.
Metody i techniki kształcenia:	Wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną.
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	**Wykład** Kolokwium pisemne. Kryterium uzyskania oceny pozytywnej z kolokwium jest uzyskanie min 60% punktów możliwych do zdobycia Punktacja: za każde pytanie – 1 punkt.

Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:		Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:		Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach poprzez udział w konsultacja, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		Brak
Zalecana literatura	**podstawowa**	1. Włodarczyk C. (2007), Zdrowie publiczne w perspektywie międzynarodowej, Wydawnictwo UJ, Kraków 2. Golinowska S., Czepiel J. (red.), Zdrowie publiczne. Wymiar społeczny i ekologiczny, 2015
	uzupełniająca	1. Wojtczak A., Zdrowie publiczne – najważniejsze zagadnienia, 2019

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Wychowanie fizyczne (K02)**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Physical education
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	jednolite studia magisterskie
Profil:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Punkty ECTS:	0
Język wykładowy:	Polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	1, 2
Koordynator przedmiotu:	dr Monika Musijowska

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	
Poziom wydolności fizycznej, sprawności motorycznej, koordynacji ruchowej. Aktywne sposoby wykorzystywania czasu wolnego. Postawy zdrowego stylu życia.	
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Semestr 1: Ćw – 30h Semestr 2: Ćw – 30h

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
w zakresie umiejętności potrafi:				
	wykazać umiejętności ruchowe z zakresu wybranych form aktywności fizycznej (rekreacyjnych i zdrowotnych),	B.U9	Ćwiczenia	Frekwencja i aktywność na zajęciach
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
	prezentowania postawy promującej zdrowy styl życia, propagowania i aktywnego kreowania zdrowego stylu życia i promocji zdrowia w trakcie działań związanych z	KS3.	Ćwiczenia	Aktywność i zaangażowanie na zajęciach

	wykonywaniem zawodu i określania poziomu sprawności niezbędnego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty,			

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A+B)		Stacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	Ćwiczenia w sumie: ECTS:	60 60 0
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	samokształcenie	20
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Ćwiczenia w sumie:	60 60 - - - - -

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	W ramach zajęć wychowania fizycznego, studenci mają do wyboru następujące zajęcia: pływanie, aerobik, tenis stołowy, badminton, kulturystyka, tańce, zespołowe gry sportowe (piłka siatkowa, piłka koszykowa, piłka nożna halowa, unihokej) oraz łyżwiarstwo i turystyka piesza, rowerowa forma obozów letnich – wodne i obozy zimowe narciarskie, a dla osób czasowo lub stale niezdolnych do wyżej wymienionych zajęć organizowane są zajęcia korekcyjno-wyrównawcze i inne formy dostosowane do studenta. Studenci bez przeciwwskazań zdrowotnych biorą udział w badaniach wydolnościowych (beep test) wraz z pomiarem tętna na sporttesterze i pomiarem składu masy ciała (waga).
Metody i techniki kształcenia:	Ćwiczenia
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia	Aktywny udział studenta w zajęciach Podstawą zaliczenia jest frekwencja na zajęciach

<table>
<tr><td>do egzaminu:</td><td></td></tr>
<tr><td>Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:</td><td>Obowiązek aktywnego uczestnictwa w ćwiczeniach</td></tr>
<tr><td>Sposób obliczania oceny końcowej:</td><td>
<table>
<tr><td>Zakres wartości frekwencja</td><td>11 i mniej</td><td>12</td><td>13</td><td>14-15</td></tr>
<tr><td>Ocena słownie</td><td>niedostateczny</td><td>dostateczny</td><td>dobry</td><td>bardzo dobry</td></tr>
<tr><td>Ocena liczbowo</td><td>2,0</td><td>3,0</td><td>4,0</td><td>5,0</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:</td><td>Student ma możliwość odrobienia zajęć na innych formach według harmonogramu zajęć wychowania fizycznego</td></tr>
<tr><td>Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:</td><td>Stan zdrowia umożliwiający udział w wybranej formie zajęć</td></tr>
</table>

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Kształcenie ruchowe i metodyka nauczania ruchu C1**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Movement Education and Methodology of Teaching Movement
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterski
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Punkty ECTS:	6
Język wykładowy:	Język polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	1,2,
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu		
Treści programowe obejmują zagadnienia z zakresu teorii i metodyki kształcenia ruchowego, systematyki i nauczania ćwiczeń ruchowych, planowania i prowadzenia zajęć ruchowych oraz edukacji i reedukacji ruchowej. Realizacja treści w formie wykładów i ćwiczeń praktycznych zapewnia osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności określonych w standardzie kształcenia fizjoterapeuty.		
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Wykład	30 h
	Ćwiczenia audytoryjne	60 h
	Praca własna studenta*	60 h

Cel przedmiotu

C1. Zdobycie wiedzy z zakresu metodyki nauczania ruchów oraz kształtowania umiejętności i wzorców ruchowych.
C2. Przygotowanie studenta do planowania, organizowania i prowadzenia zajęć ruchowych z wykorzystaniem różnych form, metod i środków dydaktycznych.
C3. Kształtowanie umiejętności praktycznych w zakresie demonstracji, instruowania i korekcji ćwiczeń ruchowych z zachowaniem zasad bezpieczeństwa.
C4. Rozwijanie kompetencji w zakresie edukacji i reedukacji ruchowej osób zdrowych oraz osób z różnymi dysfunkcjami.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się

w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
C1_W01	teoretyczne i metodyczne podstawy procesu uczenia się i nauczania czynności ruchowych	**C.W6**	Wykład, ćwiczenia, praca własna studenta	Egzamin pisemny
C1_W02	zasady doboru środków, form i metod terapeutycznych w zależności od rodzaju dysfunkcji, stanu i wieku pacjenta;	**C.W5**	Wykład, ćwiczenia, praca własna studenta	Egzamin pisemny
w zakresie umiejętności potrafi:				
C1_U01	konstruować trening medyczny, w tym różnorodne ćwiczenia, dostosowywać je do potrzeb ćwiczących, dobierać przyrządy i przybory oraz stopniować trudność ćwiczeń	**C.U5.**	ćwiczenia	Zajęcia praktyczne, przygotowanie konspektu, ocean doboru ćwiczeń I przyrzadów do celu zajęć
C1_U02	Umie dobierać i prowadzić ćwiczenia ruchowe ukierunkowane na kształtowanie poszczególnych zdolności motorycznych u osób zdrowych oraz osób z różnymi dysfunkcjami. Potrafi przeprowadzić zajęcia ruchowe o określonym celu, prowadzić reedukację chodu i ćwiczenia z zakresu edukacji i reedukacji posturalnej oraz reedukacji funkcji kończyn górnych.	**C.U3**	ćwiczenia	Ocean znajomości metodyki, Zajęcia praktyczne, przygotowanie konspektu, ocean doboru ćwiczeń I przyrzadów do celu zajęć
C1_U03	dobierać ćwiczenia dla osób z różnymi zaburzeniami i możliwościami funkcjonalnymi oraz metodycznie uczyć ich wykonywania	**C.U6**	ćwiczenia	Ocean znajomości metodyki, Zajęcia praktyczne, przygotowanie konspektu, ocean doboru ćwiczeń I przyrządów do celu zajęć, ocena prowadzenia zajęć
C1_U04	wykazać umiejętności ruchowe konieczne do demonstracji i zapewnienia bezpieczeństwa podczas wykonywania ćwiczeń	**C.U7.**	ćwiczenia	Ocena demonstracji i opisu ćwiczenia
C1_U05	podejmować działania promujące zdrowy styl życia oraz projektować programy profilaktyczne z uwzględnieniem aktywności fizycznej	**C.U17**	ćwiczenia	Ocena konspektu na zadany temat
C1_U06	Umie instruować pacjenta w zakresie wykonywania ćwiczeń ruchowych w domu, z wykorzystywaniem przedmiotów użytku codziennego oraz podstawowych przyborów/przyrządów, w celach terapeutycznych.	**C.U4**	Wykład, ćwiczenia	Ocean prowadzenia zajęć lub jego fragmentu

w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
C1_K01	Jest gotów do prezentowania postawy promującej zdrowy styl życia, propagowania i aktywnego kreowania zdrowego stylu życia i promocji zdrowia w trakcie działań związanych z wykonywaniem zawodu i określania poziomu sprawności niezbędnego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty	**KS3**	Wykład, ćwiczenia, praca własna studenta	Aktywność i zaangażowanie na zajęciach

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	**6**	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Wykład Ćwiczenia audytoryjne w sumie: ECTS	30 h 60 h 3,6
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Przygotowanie do zajęć, egzaminu, samokształcenie **w sumie:** **ECTS**	60h 60 2,4
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	ćwiczenia ECTS	60 2,4

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**Wykłady – semestr I (15 h)** **WYKŁADY – SEMESTR I, 15 godzin** **1. Kształcenie ruchowe jako obszar przygotowania zawodowego fizjoterapeuty – 2 godz.** • Pojęcie ruchu, czynności ruchowej, zachowania ruchowego, aktywności fizycznej, ćwiczenia ruchowego, zadania ruchowego i umiejętności ruchowej. • Różnice między ruchem spontanicznym, ruchem celowym, ćwiczeniem ruchowym i zadaniem ruchowym. • Kształcenie ruchowe, edukacja ruchowa i reedukacja ruchowa – zakres pojęć i wzajemne relacje. • Ruch jako środek podtrzymywania, rozwijania i odzyskiwania sprawności funkcjonalnej. • Rola demonstracji, instrukcji, obserwacji i informacji zwrotnej w nauczaniu czynności ruchowych. • Podmiotowość i aktywny udział osoby uczącej się ruchu. • Znaczenie samodzielności, poczucia bezpieczeństwa i zrozumienia celu wykonywanego zadania. **2. Podstawy uczenia się czynności ruchowych – 2 godz.** • Pojęcie uczenia motorycznego i umiejętności ruchowej. • Różnica między wykonaniem ruchu a trwałym opanowaniem umiejętności. • Etap poznawania zadania ruchowego, etap doskonalenia wykonania i etap utrwalania umiejętności.

	• Rola obserwacji, demonstracji, instrukcji słownej, powtarzania i samodzielnego podejmowania prób. • Znaczenie wcześniejszych doświadczeń ruchowych w uczeniu się nowych czynności. • Wpływ uwagi, motywacji, zmęczenia, niepewności, bólu i obawy przed ruchem na jakość uczenia. • Znaczenie liczby, częstotliwości i jakości powtórzeń. • Utrwalanie umiejętności oraz przenoszenie jej na zmienione warunki wykonania. • Najczęstsze przyczyny trudności w nauczaniu prostych czynności ruchowych. • Dostosowanie liczby i rodzaju informacji do poziomu opanowania zadania. **3. Człowiek, zadanie i środowisko jako czynniki warunkujące wykonanie ruchu – 2 godz.** • Ruch jako rezultat współdziałania możliwości człowieka, wymagań zadania i warunków środowiska. • Czynniki osobnicze wpływające na wykonanie ruchu: budowa ciała, zakres ruchu, siła, koordynacja, równowaga, wydolność, doświadczenie i stan psychiczny. • Czynniki związane z zadaniem: cel, kierunek, zakres, tempo, dokładność, obciążenie, liczba elementów i czas wykonania. • Czynniki środowiskowe: rodzaj podłoża, wielkość przestrzeni, dostępność podparcia, rozmieszczenie sprzętu, oświetlenie, hałas i obecność innych osób. • Wpływ zmiany pozycji wyjściowej na sposób i trudność wykonania. • Wpływ szerokości podstawy podparcia, liczby punktów podparcia i wysokości środka ciężkości na stabilność. • Wpływ tempa, zakresu, obciążenia i liczby równoczesnych czynności na wymagania zadania. • Różne skuteczne strategie wykonania tej samej czynności. • Zmienność ruchu jako naturalna cecha działania człowieka. • Rozróżnianie indywidualnej strategii wykonania, błędu ruchowego i wykonania niebezpiecznego. **4. Klasyfikacja umiejętności i zadań ruchowych – 2 godz.** • Umiejętności stabilizacyjne, lokomocyjne, manipulacyjne, samoobsługowe, rekreacyjne i zawodowe. • Zadania proste i złożone. • Zadania pojedyncze, seryjne i ciągłe. • Zadania wykonywane w stałych i zmiennych warunkach. • Zadania inicjowane samodzielnie i wykonywane w odpowiedzi na sygnał zewnętrzny. • Czynności jednostronne, obustronne, symetryczne, asymetryczne i naprzemienne. • Zadania statyczne, dynamiczne, rytmiczne, cykliczne i acykliczne. • Zadania wymagające dokładności, szybkości, siły, równowagi, koordynacji lub płynności. • Znaczenie klasyfikacji zadania dla wyboru sposobu demonstracji i instrukcji. • Stopniowanie zadań od prostych do złożonych, od przewidywalnych do zmiennych i od stabilnych do wymagających większej kontroli. **5. Obserwacja i opis jakości wykonania ruchu – 2 godz.** • Obserwacja jako metoda rozpoznawania sposobu wykonania

	czynności ruchowej. • Różnica między opisem ruchu, oceną wykonania i interpretacją przyczyn obserwowanego zachowania. • Określanie celu obserwowanej czynności. • Analiza pozycji wyjściowej, rozpoczęcia ruchu, przebiegu ruchu i pozycji końcowej. • Dobór miejsca i kierunku obserwacji. • Ocena skuteczności, płynności, rytmu, tempa, dokładności, symetrii, stabilności, ekonomii i bezpieczeństwa. • Obserwacja liczby i rodzaju punktów podparcia. • Obserwacja kierunku przemieszczania segmentów ciała i środka ciężkości. • Pojęcie kompensacji i jej znaczenie dla wykonania zadania. • Rozróżnianie błędu istotnego i nieistotnego dla celu czynności. • Neutralny, opisowy język obserwacji ruchu. • Zasady krótkiego zapisu obserwacji prostych czynności ruchowych. **6. Instrukcja i demonstracja w nauczaniu ruchu – 2 godz.** • Cel i znaczenie instrukcji ruchowej. • Cechy komunikatu zrozumiałego, krótkiego, jednoznacznego i dostosowanego do odbiorcy. • Kolejność przekazywania informacji dotyczących pozycji, kierunku, zakresu, tempa i celu ruchu. • Instrukcja udzielana przed rozpoczęciem zadania, podczas wykonania i po zakończeniu próby. • Konsekwencje przekazywania nadmiernej liczby informacji. • Demonstracja całościowa i fragmentaryczna. • Demonstracja w tempie naturalnym i zwolnionym. • Pokaz z przodu, z boku i od tyłu. • Demonstracja z komentarzem i bez komentarza. • Ustawienie osoby demonstrującej względem osoby ćwiczącej lub grupy. • Łączenie demonstracji z instrukcją słowną. • Kierowanie uwagi na ułożenie ciała, kierunek ruchu, punkt w przestrzeni i efekt zadania. • Wykorzystanie analogii, wyobrażeń i prostych punktów odniesienia. • Naprowadzanie słowne, wzrokowe, dotykowe i środowiskowe. • Zasady uzyskania zgody i informowania o celu kontaktu manualnego. **7. Informacja zwrotna i korekcja wykonania ruchu – 2 godz.** • Cel informacji zwrotnej w procesie nauczania ruchu. • Informacja o wyniku zadania i informacja o sposobie wykonania. • Informacja zwrotna słowna, wzrokowa, dotykowa i dźwiękowa. • Wykorzystanie lustra, nagrania i punktów orientacyjnych. • Informacja bezpośrednia, opóźniona, udzielana po pojedynczej próbie i po serii prób. • Częstotliwość informacji zwrotnej i jej wpływ na samodzielność ćwiczącego. • Informacja pozytywna, opisowa i korekcyjna. • Wybór jednego najważniejszego elementu wymagającego poprawy. • Budowanie komunikatu obejmującego wskazanie elementu prawidłowego, elementu do zmiany i wskazówki do kolejnej próby.

	• Samoocena osoby ćwiczącej. • Pytania wspierające rozpoznawanie własnych błędów i sposobów ich poprawy. • Korekcja przez zmianę instrukcji, ponowną demonstrację, zmianę pozycji, tempa, zakresu lub warunków zadania. • Stopniowe ograniczanie pomocy i informacji zwrotnej. **8. Bezpieczeństwo i organizacja nauczania czynności ruchowych – 1 godz.** • Odpowiedzialność osoby prowadzącej za organizację i bezpieczeństwo wykonywania zadań. • Ocena przestrzeni, podłoża, sprzętu i możliwości bezpiecznej asekuracji. • Przygotowanie stanowiska i rozmieszczenie przyborów. • Ustawienie osoby prowadzącej względem osoby ćwiczącej. • Zasady asekuracji podczas prostych zadań statycznych i dynamicznych. • Bezpieczne wykorzystanie materacy, ławek, drabinek, piłek, taśm, podestów i niestabilnego podłoża. • Kryteria przerwania wykonywania zadania. • Reagowanie na ból, zawroty głowy, duszność, osłabienie, utratę kontroli lub niepokój. • Organizacja pracy indywidualnej, w parach i w małej grupie. **ĆWICZENIA – SEMESTR I, 30 godzin** **1. Język opisu ruchu i orientacja przestrzenna – 2 godz.** • Przyjmowanie i nazywanie podstawowych pozycji ciała. • Rozpoznawanie ustawienia głowy, tułowia i kończyn. • Określanie kierunku i zakresu ruchu. • Opisywanie zmian położenia segmentów ciała. • Formułowanie poleceń dotyczących ustawienia stóp, kończyn, tułowia i głowy. • Formułowanie poleceń dotyczących kierunku, zakresu i tempa ruchu. • Odtwarzanie pozycji na podstawie instrukcji słownej bez demonstracji. • Rozpoznawanie poleceń niejednoznacznych i ich poprawianie. • Posługiwanie się językiem anatomicznym i językiem zrozumiałym dla osoby ćwiczącej. • Sprawdzanie, czy polecenie zostało prawidłowo zrozumiane. **2. Pozycje wyjściowe i ich stabilność – 2 godz.** • Leżenie tyłem, przodem i bokiem. • Siad prosty, skrzyżny i siad na krześle. • Klęk prosty, klęk podparty i klęk jednonóż. • Podpór przodem i bokiem. • Pozycja stojąca w różnych ustawieniach stóp. • Wielkość i kształt płaszczyzny podparcia. • Liczba punktów podparcia. • Położenie środka ciężkości względem podstawy podparcia. • Stabilność i swoboda ruchu w poszczególnych pozycjach. • Bezpieczne przyjmowanie i opuszczanie pozycji wyjściowych. **3. Zmiana pozycji jako sposób modyfikowania zadania – 2 godz.** • Wykonywanie tego samego ruchu w leżeniu, siadzie, klęku i staniu. • Porównanie wymagań ruchu wykonywanego z podparciem i bez podparcia.

	• Zmiana szerokości i liczby punktów podparcia. • Wpływ pozycji na stabilność, zakres ruchu, tempo i kontrolę. • Dobieranie pozycji łatwiejszej i trudniejszej. • Tworzenie kilku wariantów jednego ruchu w różnych pozycjach. • Uzasadnianie wpływu zmiany pozycji na sposób wykonania. • Bezpieczne przechodzenie między pozycjami. **4. Systematyka ćwiczeń jako narzędzie opisu i konstruowania ruchu – 2 godz.** • Ćwiczenia wolne. • Ćwiczenia z przyborem. • Ćwiczenia z oporem. • Ćwiczenia ze współćwiczącym. • Ćwiczenia wykonywane na przyrządzie. • Ruch wykonywany samodzielnie i z pomocą. • Zadania statyczne i dynamiczne. • Zadania rytmiczne, cykliczne i acykliczne. • Ćwiczenia jednostronne, obustronne, symetryczne, asymetryczne i naprzemienne. • Przekształcanie jednego ćwiczenia w różne warianty. • Precyzyjne nazywanie i opisywanie ćwiczeń. • Rozpoznawanie nazw niejednoznacznych i zastępowanie ich opisem ruchu. **5. Demonstracja prostych czynności ruchowych – 2 godz.** • Przygotowanie miejsca demonstracji. • Ustawienie osoby demonstrującej. • Ustawienie partnera lub grupy względem demonstratora. • Demonstracja całościowa. • Demonstracja fragmentaryczna. • Pokaz w tempie naturalnym i zwolnionym. • Pokaz z przodu, z boku i od tyłu. • Wskazywanie najważniejszych elementów ruchu. • Łączenie demonstracji z krótkim komentarzem. • Ocena widoczności, poprawności, płynności, bezpieczeństwa i zwięzłości pokazu. • Nagrywanie krótkiej demonstracji i jej samoocena. **6. Formułowanie instrukcji słownej – 2 godz.** • Tworzenie instrukcji jednoetapowych i wieloetapowych. • Ustalanie najważniejszej informacji przed rozpoczęciem zadania. • Opisywanie pozycji wyjściowej. • Określanie kierunku, zakresu, tempa i punktu zakończenia ruchu. • Skracanie zbyt długich komunikatów. • Zastępowanie terminologii specjalistycznej prostym językiem. • Formułowanie instrukcji opartej na celu, kierunku, efekcie i punkcie odniesienia. • Nauczanie ruchu wyłącznie za pomocą polecenia słownego. • Sprawdzanie zrozumienia instrukcji. • Modyfikowanie instrukcji po nieprawidłowym wykonaniu zadania. **7. Łączenie demonstracji z instrukcją – 2 godz.** • Ustalanie kolejności instrukcji i pokazu. • Wybór informacji przekazywanej słownie i elementu wymagającego demonstracji. • Demonstracja całościowa poprzedzona krótką instrukcją. • Demonstracja fragmentaryczna z komentarzem.

	• Wskazywanie elementów trudnych do zauważenia. • Powtarzanie pokazu po niezrozumieniu zadania. • Porównanie skuteczności demonstracji z komentarzem i bez komentarza. • Ograniczanie liczby równocześnie przekazywanych informacji. • Dostosowanie tempa demonstracji do złożoności zadania. **8. Obserwacja prostych czynności ruchowych – 2 godz.** • Obserwacja przyjmowania i utrzymywania siadu. • Obserwacja wstawania i siadania. • Obserwacja przysiadu do krzesła. • Obserwacja sięgania. • Obserwacja skłonu i podnoszenia lekkiego przedmiotu. • Określanie celu czynności. • Analiza pozycji wyjściowej, przebiegu ruchu i pozycji końcowej. • Ocena płynności, tempa, rytmu, stabilności, symetrii i skuteczności. • Wybór właściwego miejsca obserwacji. • Oddzielanie opisu ruchu od interpretacji przyczyny. • Sporządzanie krótkiej notatki opisowej. **9. Rozróżnianie strategii ruchowej i błędu wykonania – 2 godz.** • Porównywanie różnych sposobów wykonania tej samej czynności. • Ocena, czy cel zadania został osiągnięty. • Ocena bezpieczeństwa wykonania. • Rozpoznawanie różnic indywidualnych. • Rozpoznawanie wykonania skutecznego pomimo odmiennej strategii. • Rozpoznawanie błędu wpływającego na cel, płynność lub bezpieczeństwo. • Wybór elementu rzeczywiście wymagającego korekcji. • Uzasadnianie decyzji o pozostawieniu lub zmianie sposobu wykonania. **10. Podstawowa korekcja wykonania ruchu – 2 godz.** • Celowe wykonywanie prostego zadania z określonym błędem. • Identyfikowanie błędu przez obserwatora. • Wybieranie jednego priorytetu korekcji. • Korekcja przez zmianę instrukcji. • Korekcja przez ponowną demonstrację. • Korekcja przez zmianę pozycji wyjściowej. • Korekcja przez zmianę zakresu lub tempa. • Korekcja przez zastosowanie punktu odniesienia. • Korekcja przez uproszczenie zadania. • Ocena wpływu korekcji na kolejną próbę. • Ograniczanie nadmiernego przerywania i poprawiania wykonania. **11. Informacja zwrotna w praktyce – 2 godz.** • Udzielanie informacji o osiągniętym wyniku. • Udzielanie informacji o jakości wykonania. • Informacja pozytywna i korekcyjna. • Informacja opisowa zamiast ogólnej oceny. • Informacja bezpośrednia i opóźniona. • Feedback po pojedynczej próbie i po serii prób. • Stosowanie pytań wspierających samoocenę. • Udzielanie jednej konkretnej wskazówki do kolejnej próby.

	• Ograniczanie częstotliwości informacji zwrotnej. • Wykorzystanie lustra i nagrania. • Ocena wpływu zbyt dużej liczby korekt na samodzielność ćwiczącego. **12. Naprowadzanie wzrokowe, dotykowe i środowiskowe – 2 godz.** • Wykorzystanie znacznika i punktu w przestrzeni. • Ustawienie przyboru wyznaczającego kierunek lub zakres ruchu. • Wykorzystanie ściany, lustra lub podłoża jako punktu odniesienia. • Kontakt dotykowy informujący o ułożeniu segmentu ciała. • Dotyk jako wskazówka kierunkowa. • Informowanie o miejscu i celu kontaktu. • Uzyskanie zgody na kontakt manualny. • Stopniowanie pomocy od większego wsparcia do samodzielnego wykonania. • Wycofywanie pomocy po uzyskaniu poprawy. • Porównanie wykonania z naprowadzaniem i bez naprowadzania. **13. Progresja i regresja prostego zadania – 2 godz.** • Zmiana pozycji wyjściowej. • Zmiana szerokości podstawy podparcia. • Zmiana liczby punktów podparcia. • Zmiana zakresu ruchu. • Zmiana tempa. • Zmiana liczby powtórzeń. • Zmiana obciążenia. • Zmiana liczby elementów. • Zmiana przewidywalności. • Dodanie lub usunięcie podparcia. • Tworzenie wersji łatwiejszych i trudniejszych tego samego zadania. • Ocena, czy zadanie jest zbyt łatwe, optymalne, zbyt trudne lub niebezpieczne. • Wybieranie kolejnego poziomu na podstawie jakości wykonania. **14. Wykorzystanie przyborów i organizacja stanowiska – 2 godz.** • Taśmy elastyczne. • Laski gimnastyczne. • Piłki różnej wielkości. • Małe obciążenia. • Materace, podesty, ławki i drabinki. • Krzesła i przedmioty codziennego użytku. • Kontrola stanu technicznego sprzętu. • Bezpieczne mocowanie oporu. • Rozmieszczenie przyborów. • Zachowanie przestrzeni do bezpiecznego wykonania ruchu. • Tworzenie kilku wariantów zadania z wykorzystaniem jednego przyboru. • Ocena, czy przybór ułatwia osiągnięcie celu, czy niepotrzebnie komplikuje zadanie. **15. Integracja umiejętności nauczania prostego zadania ruchowego – 2 godz.** • Formułowanie prostego celu ruchowego. • Przygotowanie stanowiska. • Przedstawienie zadania. • Przeprowadzenie instrukcji. • Demonstracja ruchu.

	• Obserwacja wykonania. • Wybór jednego elementu wymagającego poprawy. • Udzielenie informacji zwrotnej. • Wprowadzenie prostej regresji lub progresji. • Ocena realizacji celu. • Krótkie podsumowanie wykonania. • Samoocena osoby prowadzącej. • Ocena koleżeńska według ustalonych kryteriów. **WYKŁADY – SEMESTR II, 15 godzin** **1. Projektowanie zadania ruchowego – 2 godz.** • Pojęcie i struktura zadania ruchowego. • Cel zadania jako podstawa doboru sposobu wykonania. • Formułowanie celu jednoznacznego, obserwowalnego i możliwego do oceny. • Pozycja wyjściowa i końcowa. • Sposób rozpoczęcia i zakończenia zadania. • Kierunek, zakres, tempo i czas wykonania. • Warunki środowiska i wymagany sprzęt. • Kryterium poprawnego wykonania. • Kryterium osiągnięcia celu. • Kryterium bezpieczeństwa. • Przewidywane trudności i najczęstsze błędy. • Zasady upraszczania i zwiększania wymagań zadania. • Różnica między przypadkowym ćwiczeniem a zadaniem dobranym do określonego celu. **2. Zasady modyfikowania trudności zadania ruchowego – 2 godz.** • Pojęcie progresji i regresji zadania. • Zachowanie tego samego celu przy zmianie poziomu trudności. • Progresja techniczna, koordynacyjna, równoważna, siłowa, poznawcza i środowiskowa. • Modyfikowanie pozycji wyjściowej. • Modyfikowanie płaszczyzny i liczby punktów podparcia. • Modyfikowanie zakresu i tempa ruchu. • Modyfikowanie oporu, czasu trwania, liczby prób i długości serii. • Modyfikowanie liczby elementów i stopnia złożoności. • Modyfikowanie dokładności i przewidywalności. • Wprowadzanie dodatkowego zadania. • Zasada zmiany jednego parametru i obserwacji jej skutku. • Kryteria rozpoznawania zadania zbyt łatwego, optymalnego, zbyt trudnego i niebezpiecznego. • Kryteria przechodzenia do łatwiejszego lub trudniejszego wariantu. **3. Dobór przyborów i projektowanie środowiska ruchowego – 2 godz.** • Funkcje przyborów w nauczaniu ruchu. • Przybór jako źródło podparcia, oporu, informacji, celu lub punktu orientacyjnego. • Kryteria doboru sprzętu do celu zadania. • Dobór przyboru do możliwości osoby ćwiczącej. • Bezpieczeństwo, trwałość i łatwość wykorzystania sprzętu. • Wykorzystanie taśm, piłek, lasek, obciążeń, podestów, znaczników, krzeseł i ściany. • Wykorzystanie przedmiotów codziennego użytku. • Wpływ rodzaju podłoża na trudność zadania. • Znaczenie odległości, wysokości, kierunku i rozmieszczenia

	przedmiotów. • Wielkość dostępnej przestrzeni i liczba bodźców środowiskowych. • Upraszczanie stanowiska i ograniczanie zbędnego sprzętu. • Organizacja środowiska ułatwiającego samodzielne rozumienie celu zadania. **4. Konstruowanie zestawu i sekwencji ćwiczeń ruchowych – 2 godz.** • Pojęcie ćwiczenia, wariantu ćwiczenia, zestawu, sekwencji i sesji ćwiczeń. • Wspólny cel jako podstawa doboru elementów zestawu. • Kolejność od ćwiczeń prostych do złożonych. • Kolejność od zadań znanych do nowych. • Kolejność od pozycji stabilnych do wymagających większej kontroli. • Łączenie pojedynczych elementów w sekwencję ruchową. • Płynność przechodzenia między zadaniami. • Ograniczanie niepotrzebnych zmian pozycji i sprzętu. • Dobór liczby ćwiczeń do dostępnego czasu. • Planowanie liczby powtórzeń, czasu wykonania, serii i przerw. • Równowaga między powtarzalnością i zmiennością. • Zapobieganie przypadkowemu zestawianiu ćwiczeń. • Planowanie wersji łatwiejszej i trudniejszej dla wybranych elementów. **5. Projektowanie sesji ćwiczeń ruchowych – 2 godz.** • Sesja ćwiczeń jako uporządkowany ciąg zadań podporządkowanych określonemu celowi. • Formułowanie celu głównego i celów cząstkowych. • Część przygotowawcza i jej związek z zadaniem głównym. • Dobór zadań do części głównej. • Stopniowanie trudności w przebiegu sesji. • Planowanie czasu przeznaczonego na instrukcję, demonstrację, wykonanie i informację zwrotną. • Planowanie sposobu organizacji i wykorzystania sprzętu. • Przewidywanie najczęstszych błędów. • Planowanie regresji i progresji. • Planowanie kryterium osiągnięcia celu. • Zakończenie i podsumowanie sesji. • Elementy planu sesji ćwiczeń ruchowych. • Zasady opracowania krótkiego scenariusza sesji. **6. Organizacja pracy indywidualnej, w parach i w małej grupie – 2 godz.** • Charakterystyka pracy indywidualnej. • Dostosowanie tempa, liczby prób i rodzaju informacji do jednej osoby. • Podział ról podczas pracy w parach. • Naprzemienne wykonywanie i obserwowanie zadania. • Zasady wzajemnej asekuracji. • Organizacja małej grupy. • Ustawienie uczestników względem osoby prowadzącej. • Zapewnienie widoczności demonstracji. • Organizacja pracy jednoczesnej, naprzemiennej i stanowiskowej. • Wykorzystanie krótkiego obwodu zadaniowego. • Ograniczanie czasu oczekiwania. • Dostosowanie formy organizacyjnej do liczby osób, przestrzeni, sprzętu i stopnia trudności. • Obserwowanie całej grupy i reagowanie na sytuacje wymagające

	pomocy. • Zarządzanie przepływem osób i zmianą stanowisk. **7. Prowadzenie i modyfikowanie sesji ćwiczeń ruchowych – 2 godz.** • Rola osoby prowadzącej podczas realizacji planu sesji. • Przedstawienie celu i zasad wykonania. • Ustawienie uczestników i sprzętu. • Utrzymanie odpowiednich proporcji między objaśnieniem a aktywnym wykonaniem. • Obserwowanie rozumienia zadania. • Ocena, czy trudność jest odpowiednia. • Reagowanie na zmęczenie, niepewność i spadek jakości wykonania. • Decyzja o pozostawieniu, uproszczeniu lub utrudnieniu zadania. • Ponowna demonstracja i modyfikacja instrukcji. • Zmiana liczby powtórzeń, czasu wykonania lub długości przerwy. • Korekcja indywidualna i korekcja skierowana do całej grupy. • Zachowanie płynności sesji mimo pojawiających się błędów. • Reagowanie na brak sprzętu, ograniczoną przestrzeń i zróżnicowany poziom uczestników. • Podsumowanie realizacji celu. • Samoocena działań osoby prowadzącej. **8. Ocena jakości prowadzenia sesji ćwiczeń ruchowych – 1 godz.** • Kryteria poprawnego sformułowania celu. • Ocena przygotowania stanowiska i organizacji przestrzeni. • Ocena jakości demonstracji i instrukcji. • Ocena bezpieczeństwa. • Ocena adekwatności poziomu trudności. • Ocena jakości obserwacji i informacji zwrotnej. • Ocena trafności zastosowanej progresji lub regresji. • Ocena logicznej kolejności ćwiczeń. • Ocena wykorzystania czasu. • Ocena aktywności uczestników. • Samoocena prowadzącego. • Ocena koleżeńska oparta na ustalonych kryteriach. • Formułowanie konkretnych wskazówek doskonalących prowadzenie sesji. **ĆWICZENIA – SEMESTR II, 30 godzin** **1. Formułowanie celu zadania ruchowego – 2 godz.** • Odróżnianie celu od ogólnej nazwy ćwiczenia. • Formułowanie celu jednoznacznego i możliwego do obserwacji. • Określanie oczekiwanego efektu ruchowego. • Ustalanie warunków wykonania. • Ustalanie kryterium zakończenia zadania. • Ustalanie kryterium poprawnego wykonania. • Ustalanie kryterium bezpieczeństwa. • Poprawianie celów sformułowanych zbyt ogólnie. • Dobieranie zadania do wcześniej określonego celu. • Ocena zgodności ćwiczenia z celem. **2. Projektowanie pojedynczego zadania ruchowego – 2 godz.** • Określanie pozycji wyjściowej. • Opisywanie przebiegu ruchu. • Określanie kierunku, zakresu, tempa i liczby prób. • Dobieranie przyborów. • Organizacja przestrzeni. • Przygotowanie instrukcji. • Przygotowanie demonstracji.

	• Określanie przewidywanych błędów. • Opracowanie kryterium poprawności i bezpieczeństwa. • Zaplanowanie wersji łatwiejszej i trudniejszej. • Prezentacja i uzasadnienie projektu zadania. **3. Tworzenie regresji zadania ruchowego – 2 godz.** • Zmiana pozycji na bardziej stabilną. • Zwiększenie liczby punktów podparcia. • Wprowadzenie dodatkowego podparcia. • Zmniejszenie zakresu ruchu. • Zmniejszenie obciążenia. • Zmniejszenie liczby elementów. • Zwolnienie tempa. • Skrócenie czasu wykonania. • Zwiększenie przewidywalności. • Uproszczenie instrukcji. • Tworzenie kilku stopni regresji. • Ocena, czy modyfikacja zachowuje podstawowy cel zadania. **4. Tworzenie progresji zadania ruchowego – 2 godz.** • Zmniejszenie liczby punktów podparcia. • Zmiana pozycji na wymagającą większej kontroli. • Zwiększenie zakresu ruchu. • Zwiększenie oporu. • Zmiana tempa. • Zwiększenie czasu wykonania lub liczby prób. • Dodanie elementu koordynacyjnego. • Dodanie zmiany kierunku. • Zwiększenie dokładności. • Zmiana warunków środowiskowych. • Dodanie dodatkowego zadania. • Tworzenie kilku stopni progresji. • Uzasadnianie wpływu każdej modyfikacji na trudność. **5. Dobór poziomu trudności na podstawie obserwacji wykonania – 2 godz.** • Obserwacja skuteczności zadania. • Obserwacja płynności i powtarzalności. • Ocena liczby i znaczenia błędów. • Ocena stabilności i kontroli. • Rozpoznawanie oznak nadmiernej trudności. • Rozpoznawanie wykonania niebezpiecznego. • Rozpoznawanie zadania zbyt łatwego. • Wybór wersji podstawowej, regresji lub progresji. • Uzasadnienie decyzji. • Ponowna ocena po wprowadzeniu zmiany. **6. Projektowanie zadania z wykorzystaniem przyboru – 2 godz.** • Określanie funkcji przyboru w zadaniu. • Wykorzystanie przyboru jako podparcia. • Wykorzystanie przyboru jako oporu. • Wykorzystanie przyboru jako celu lub punktu orientacyjnego. • Tworzenie zadania z taśmą, piłką, laską, podestem, znacznikiem lub krzesłem. • Przygotowanie wersji łatwiejszej i trudniejszej. • Kontrola stanu technicznego i bezpiecznego ustawienia sprzętu. • Ocena, czy przybór wspiera realizację celu. • Upraszczanie stanowiska przez usunięcie niepotrzebnego sprzętu. **7. Projektowanie środowiska ruchowego – 2 godz.** • Zmiana rodzaju podłoża. • Zmiana dostępności podparcia.

	• Zmiana odległości i wysokości celu. • Zmiana kierunku wykonywania zadania. • Zmiana wielkości dostępnej przestrzeni. • Rozmieszczenie znaczników i przeszkód. • Zmiana liczby bodźców. • Tworzenie kilku wariantów tego samego zadania przez zmianę wyłącznie warunków środowiska. • Ocena wpływu środowiska na sposób wykonania. • Dobór środowiska wspierającego samodzielność ćwiczącego. **8. Konstruowanie krótkiego zestawu ćwiczeń – 2 godz.** • Wybór wspólnego celu zestawu. • Dobór 3–5 ćwiczeń. • Uporządkowanie ćwiczeń od prostszych do trudniejszych. • Ograniczenie zbędnych zmian pozycji i przyborów. • Planowanie czasu wykonania. • Określenie liczby powtórzeń, serii i przerw. • Zaplanowanie wariantu łatwiejszego i trudniejszego. • Ocena spójności zestawu. • Eliminowanie ćwiczeń niezwiązanych z celem. • Prezentacja zestawu i uzasadnienie kolejności. **9. Budowanie sekwencji ruchowej – 2 godz.** • Łączenie pojedynczych czynności w sekwencję. • Ustalanie kolejności elementów. • Nauczanie pierwszego elementu i stopniowe dodawanie kolejnych. • Wykorzystanie sygnałów rozpoczynających i porządkujących. • Doskonalenie płynnych przejść. • Dostosowanie tempa. • Rozpoznawanie przeciążenia informacyjnego. • Upraszczanie sekwencji. • Tworzenie wersji rozszerzonej. • Nauczanie partnera całej sekwencji. • Ocena samodzielności wykonania. **10. Projektowanie planu sesji ćwiczeń ruchowych – 2 godz.** • Formułowanie tematu i celu sesji. • Określenie liczby uczestników. • Dobór miejsca i sprzętu. • Planowanie części przygotowawczej. • Dobór zadań głównych. • Ustalanie logicznej kolejności. • Planowanie czasu dla poszczególnych elementów. • Przewidywanie błędów. • Przygotowanie regresji i progresji. • Planowanie sposobu obserwacji. • Planowanie informacji zwrotnej. • Określanie kryterium osiągnięcia celu. • Planowanie zakończenia i podsumowania. **11. Prowadzenie części przygotowawczej sesji – 2 godz.** • Przedstawienie celu części przygotowawczej. • Ustawienie uczestników. • Wprowadzenie prostych zadań aktywizujących. • Stopniowe zwiększanie wymagań. • Dobór ćwiczeń związanych z zadaniem głównym. • Demonstracja i instrukcja. • Obserwacja uczestników. • Modyfikacja tempa i zakresu.

	• Reagowanie na trudności. • Kontrola czasu. • Zakończenie części przygotowawczej i przejście do zadania głównego. **12. Organizacja pracy w parach i w małej grupie – 2 godz.** • Podział ról podczas pracy w parach. • Zasady naprzemiennego wykonywania i obserwowania. • Organizacja wzajemnej asekuracji. • Ustawienie małej grupy względem prowadzącego. • Zapewnienie widoczności demonstracji. • Organizacja pracy jednoczesnej. • Organizacja pracy na stanowiskach. • Przygotowanie krótkiego obwodu zadaniowego. • Ograniczanie czasu oczekiwania. • Zasady zmiany stanowisk. • Obserwowanie bezpieczeństwa całej grupy. • Dostosowanie zadania do zróżnicowanego poziomu uczestników. **13. Prowadzenie głównej części sesji ćwiczeń – 2 godz.** • Przedstawienie celu głównego zadania. • Organizacja stanowiska. • Instrukcja i demonstracja. • Prowadzenie serii prób. • Obserwacja jakości wykonania. • Udzielanie informacji zwrotnej. • Wybór jednego elementu do poprawy. • Wprowadzanie regresji lub progresji. • Reagowanie na zmęczenie i niepewność. • Zachowanie ciągłości sesji. • Ocena realizacji celu. • Krótkie podsumowanie wykonania. **14. Analiza i modyfikacja przeprowadzonej sesji – 2 godz.** • Analiza zrozumiałości celu i instrukcji. • Ocena widoczności oraz poprawności demonstracji. • Ocena organizacji przestrzeni. • Ocena aktywności uczestników. • Ocena adekwatności trudności. • Ocena jakości informacji zwrotnej. • Rozpoznawanie zbędnych przerw. • Ocena wykorzystania sprzętu. • Ocena wykorzystania czasu. • Identyfikowanie błędów osoby prowadzącej. • Przygotowanie poprawionej wersji planu. • Ponowne przeprowadzenie wybranego fragmentu. **15. Zaliczenie praktyczne z projektowania i prowadzenia sesji – 2 godz.** • Analiza wylosowanego zadania. • Sformułowanie celu ruchowego. • Przygotowanie stanowiska. • Dobór przyborów. • Przeprowadzenie instrukcji. • Demonstracja ruchu. • Organizacja wykonania indywidualnego lub grupowego. • Obserwacja jakości wykonania. • Udzielenie informacji zwrotnej.

<table>
<tr><td></td><td>

Wprowadzenie regresji lub progresji.
Ocena osiągnięcia celu.
Podsumowanie sesji.
Uzasadnienie doboru zadania i sposobu jego modyfikacji.
Samoocena prowadzącego.

</td></tr>
<tr><td>Metody i techniki kształcenia:</td><td>ćwiczenia praktyczne z wykorzystaniem aparatury diagnostycznej,
instruktaż stanowiskowy,
demonstracja i samodzielne wykonywanie pomiarów,
analiza przypadków klinicznych,
praca zespołowa,
wykład problemowy ukierunkowany na zastosowanie praktyczne.</td></tr>
<tr><td>Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:</td><td>Wykład
Forma zaliczenia końcowego: egzamin pisemny
Kryterium uzyskania oceny pozytywnej jest udzielenie poprawnych odpowiedzi na 60% pytań egzaminacyjnych. Punktacja – za każde pytanie 1 punkt.
Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uzyskanie pozytywnego zaliczenia z ćwiczeń.

Podstawę do uzyskania zaliczenia z ćwiczeń stanowi:
– zaliczenie wszystkich zadań realizowanych na ćwiczeniach. Zaliczenie prowadzenia zajęć lub jego fragmentu. Opracowanie konspektów.
– aktywny udział w ćwiczeniach (włączanie się do dyskusji inicjowanej przez wykładowcę, przejawianie zainteresowania zagadnieniami omawianymi w trakcie ćwiczeń)
– Opanowanie umiejętności ruchowych.
– wykazanie się wiedzą w zakresie materiału obejmującego treści kształcenia przedmiotu – odpowiedź ustna lub zaliczenie pisemne
Szczegółowe warunki zaliczenia przedmiotu i dopuszczenia do egzaminu omawiane są na pierwszych zajęciach ćwiczeniowych.</td></tr>
<tr><td>Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:</td><td>Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.</td></tr>
<tr><td>Sposób obliczania oceny końcowej:</td><td>
<table>
<tr><td>Zakres Wartości</td><td>0 – 2,99</td><td>3,00 – 3,24</td><td>3,25 – 3,74</td><td>3,75-4,24</td><td>4,25-4,74</td><td>Powyżej 4,74</td></tr>
<tr><td>Ocena słownie</td><td>Niedostateczny</td><td>Dostateczny</td><td>Plus Dostateczny</td><td>Dobry</td><td>Plus Dobry</td><td>Bardzo dobry</td></tr>
<tr><td>Ocena liczbowo</td><td>2</td><td>3</td><td>3,5</td><td>4</td><td>4,5</td><td>5</td></tr>
</table>
<table>
<tr><td>Rodzaj zajęć (wg planu studiów)</td><td>Liczba godzin</td><td>Waga</td><td>Ocena</td><td>Wynik</td></tr>
<tr><td>Wykład + praca</td><td>30+45</td><td>0,4</td><td>Ocena uzyskana</td><td>iloczyn wagi oraz oceny</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

			własna studenta (egzamin)			przez studenta	
			Ćwiczenia	**60**	**0,6**	Ocena uzyskana przez studenta	iloczyn wagi oraz oceny
			Suma	90	**1**	Ocena	Odczytywany z tabeli powyżej
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:		Prowadzący zajęcia określa sposób i termin uzupełnienia zaległości powstałych na wskutek nieobecności studenta na zajęciach (np. przygotowanie prezentacji, praca pisemna).					
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		Student posiada podstawową wiedzę z zakresu biologii człowieka, anatomii, biochemii oraz fizjologii na poziomie szkoły średniej, niezbędną do bezpiecznego wykonywania podstawowych czynności diagnostycznych.					
Zalecana literatura	**podstawowa**	1. Nowotny J.: Edukacja i reedukacja ruchowa. Kasper 2003. 2. Kasperska K., Smolis-Bąk E., Białoszewski D. Metodyka nauczania ruchu. Warszawski Uniwersytet Medyczny. 2011. 3. Talaga J.: Sprawność fizyczna i ogólna. Testy. Poznań 2004					
	uzupełniająca	4. Motylewski S., Poziomska-Piątkowska E. (red.), Podstawy teorii i metodyki kształcenia umiejętności ruchowych, 2008					

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólen

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Kinezyterapia C2**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Kinesitherapy
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	8
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	2,3
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	Historia leczenia ruchem, ruch jako środek leczniczy. Miejsce kinezyterapii w fizjoterapii. Diagnostyka w kinezyterapii. Systematyka kinezyterapii. Kinezyterapia w różnych schorzeniach.
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów: **Nie dotyczy studiów drugiego stopnia*	Wykład: sem. 2 -20g. , sem. 3 -20 g.
	Ćwiczenia: sem. 2 - 45 g., sem.3 – 45 g.
	Praca własna: sem.2 – 25g., sem.3 – 25g.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Efekty ogólne z zakresu wiedzy:

Student zna i rozumie:

EU1 W roz.1.1.pkt.6 wskazania i przeciwskazania do wykonywania zabiegów z zakresu (...) kinezyterapii;

Efekty ogólne z zakresu umiejętności:

Student potrafi:

EU1 U roz.1.2.pkt.1 wykonywać zabiegi z zakresu kinezyterapii

EU2 U roz.1.2.pkt.2 interpretować wyniki badań czynnościowych oraz przeprowadzać testy funkcjonalne niezbędne do doboru środków fizjoterapii i interpretować ich wyniki;

Efekty ogólne z zakresu kompetencji społecznych

student jest gotów do:

EU1 O roz.1.3.pkt.1 nawiązania i utrzymania pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, (...);

Efekty szczegółowe

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
C2_W01	Teoretyczne, metodyczne i praktyczne podstawy kinezyterapii	C.W7	Wykład,ćwiczenia	Pisemne zaliczenie teoretyczne, egzamin, zaliczenia praktyczne
C2_W02	wskazania i przeciwwskazania do ćwiczeń stosowanych w kinezyterapii	C.W8.	wykład	Pisemne zaliczenie teoretyczne, egzamin
C2_W03	metody oceny zaburzeń strukturalnych i funkcjonalnych wywołanych chorobą lub urazem, narzędzia diagnostyczne i metody oceny stanu pacjenta dla potrzeb fizjoterapii, metody oceny budowy i funkcji ciała pacjenta oraz jego aktywności w różnych stanach chorobowych,	C.W4.	Wykład, ćwiczenia	Zaliczenie ustne, zaliczenie praktyczne, egzamin końcowy
C2_W04	zasady doboru środków, form i metod terapeutycznych w zależności od rodzaju dysfunkcji, stanu i wieku pacjenta	C.W5.	Wykład, ćwiczenia	Zaliczenie ustne, egzamin końcowy
W zakresie umiejętności potrafi:				
C2_U01	Potrafi przeprowadzić badanie podmiotowe i przedmiotowe dla potrzeb kinezyterapii	C.U1.	ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne, demonstracja umiejętności wykonywana w warunkach symulowanych, demonstracja umiejętności, realizacja zleconego zadania
C2_U02	Potrafi zaplanować, dobrać i wykonywać zabiegi z zakresu kinezyterapii indywidualnej.	C.U8.	ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne, demonstracja umiejętności wykonywana w warunkach symulowanych, demonstracja umiejętności, realizacja zleconego zadania
C2_U03	Konstruować różnorodne ćwiczenia,	C.U5.	ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne, demonstracja umiejętności wykonywana w warunkach

	dostosowywać poszczególne ćwiczenia do potrzeb ćwiczących, dobrać odpowiednie przyrządy i przybory do ćwiczeń ruchowych oraz stopniować trudność wykonywanych ćwiczeń;			symulowanych, demonstracja umiejętności, realizacja zleconego zadania
C2_U04	wypełniać dokumentację stanu zdrowia pacjenta i programu zabiegów fizjoterapeutycznych,	C.U2.	ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne, demonstracja umiejętności wykonywana w warunkach symulowanych, demonstracja umiejętności, realizacja zleconego zadania
C2_U05	obsługiwać i stosować urządzenia z zakresu kinezyterapii	C.U9.	ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne, demonstracja umiejętności wykonywana w warunkach symulowanych, demonstracja umiejętności, realizacja zleconego zadania
C2_U06	wykazać zaawansowane umiejętności manualne pozwalające na zastosowanie właściwej techniki z zakresu kinezyterapii	C.U10.	ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne, demonstracja umiejętności wykonywana w warunkach symulowanych, demonstracja umiejętności, realizacja zleconego zadania
C2_U7	dobierać i prowadzić kinezyterapię ukierunkowaną na kształtowanie poszczególnych zdolności motorycznych u osób z różnymi dysfunkcjami, prowadzić reedukację chodu	CU3.	ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne, demonstracja umiejętności wykonywana w warunkach symulowanych, demonstracja umiejętności, realizacja zleconego zadania
C2_U8	instruować pacjenta w zakresie wykonywania ćwiczeń ruchowych w domu, sposobu wykorzystywania przedmiotów użytku codziennego w celach terapeutycznych;	CU4	ćwiczenia	demonstracja umiejętności wykonywana w warunkach symulowanych, demonstracja umiejętności, realizacja zleconego zadania
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
C2_K01	Nawiązywania kontaktu i współpracy z pacjentem na zasadach partnerstwa i poszanowania	K.S1.	wykład	Dyskusja, omawianie przypadków, wymiana poglądów
C2_U02	Propagowania zdrowego stylu życia, wykazywania	K.S3.	Wykład, ćwiczenia	Dyskusja, wymiana poglądów, egzamin końcowy

	się sprawnością fizyczną i etyczną postawą.			

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	8	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Wykład Ćwiczenia **w sumie** **ECTS**	40 90 **130** **5,1**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Praca własna (przygotowanie do ćwiczeń, egzaminu) w sumie ECTS	70 70 **2,9**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia **ECTS**	90 **3,5**

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**Wykłady:** Historia leczenia ruchem, gimnastyka lecznicza. Rola ruchu w życiu człowieka. Wpływ ruchu na poszczególne układy ciała ludzkiego oraz na procesy fizjologiczne. Lecznicze oddziaływanie ruchu. Diagnostyka dla potrzeb kinezyterapii. Badanie podmiotowe i przedmiotowe. Rodzaje i podział ćwiczeń – systematyka kinezyterapii. Działania bierne i czynne. Ćwiczenia miejscowe, ogólnoustrojowe i specjalne. Zastosowanie kinezyterapii w leczeniu schorzeń układów: ruchu, nerwowego, oddechowego, krążenia. Kinezyterapia osób w różnym wieku: dzieci, dorosłych i w geriatrii. Profilaktyczna rola ruchu. Rola i znaczenie kinezyterapii w fizjoterapii i rehabilitacji medycznej. **Ćwiczenia:** Rola i działanie mięśni. Rodzaje skurczów mięśniowych w pracy statycznej i dynamicznej. Udział mięsni w ruchach w poszczególnych stawach. Badanie dla potrzeb kinezyterapii: przeprowadzanie wywiadu (badanie podmiotowe), pomiary długości i obwodów, zakresu ruchów w stawach, ocena siły mięśniowej, ocena stanu funkcjonalnego i czynności życia codziennego, testy i próby specjalne. Ćwiczenia lecznicze: oddziaływania bierne i czynne. Rodzaje ćwiczeń w kinezyterapii: bierne, czynno-bierne, wspomagane, wolne, z oporem. Ćwiczenia specjalne usprawniające różne zdolności motoryczne oraz w schorzeniach różnych układów ciała ludzkiego. Ćwiczenia miejscowe i ogólnoustrojowe.
Metody i techniki kształcenia:	**Wykład –** metody podające (wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny, wykład problemowy), aktywizujące (studium przypadku, dyskusja, giełda pomysłów), eksponujące (film). **Ćwiczenia audytoryjne** – metody aktywizujące (studium przypadku, praca w parach, rozmowa sokratyczna, dyskusja dydaktyczna, giełda pomysłów).

<table>
<tr><td>Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:</td><td>Wykład
Egzamin pisemny (test). Liczba pytań testu – 20. Kryterium uzyskania oceny pozytywnej z testu jest udzielenie poprawnych odpowiedzi na 60% pytań.
Punktacja: za każde pytanie – 1 punkt. Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnego zaliczenia z ćwiczeń.

Podstawę do zaliczenia ćwiczeń stanowią:
aktywność I obecność na zajęciach ;
ocena z kolokwium (pytania testowe), demonstracji umiejetności, realizacji zadania –%</td></tr>
<tr><td>Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:</td><td>Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.</td></tr>
<tr><td>Sposób obliczania oceny końcowej:</td><td>
<table>
<tr><td>Zakres wartości</td><td>0 – 2,99</td><td>3,00 – 3,24</td><td>3,25 – 3,74</td><td>3,75 – 4,24</td><td>4,25 – 4,74</td><td>powyżej 4,74</td></tr>
<tr><td>Ocena słownie</td><td>niedostateczny</td><td>dostateczny</td><td>dostateczny plus</td><td>dobry</td><td>dobry plus</td><td>bardzo dobry</td></tr>
<tr><td>Ocena liczbowo</td><td>2,0</td><td>3,0</td><td>3,5</td><td>4,0</td><td>4,5</td><td>5,0</td></tr>
</table>
<table>
<tr><td>Rodzaj zajęć</td><td>Liczba godzin</td><td>Waga</td><td>Ocena</td><td>Wynik</td></tr>
<tr><td>Wykład (Sk)</td><td>30</td><td>0,4</td><td rowspan="3">ocena uzyskana przez studenta</td><td rowspan="3">odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny</td></tr>
<tr><td>Ćwiczenia</td><td>120</td><td>0,6</td></tr>
<tr><td>Suma</td><td>150</td><td>1</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:</td><td>Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacja, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego</td></tr>
<tr><td>Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:</td><td>Wiedza z zakresu anatomii, fizjologii, biomechaniki, kinezjologii, metodyki nauczania.</td></tr>
<tr><td>Zalecana literatura</td><td>podstawowa
1. Zembaty A.: Kinezyterapia. t.1,2. Wydawnictwo Kasper 2003
2. Milanowska K., Dega W.: Rehabilitacja medyczna. PZWL 2001
3. Nowotny J.: Podstawy fizjoterapii. cz.1-3. Wydawnictwo Kasper 2005</td></tr>
</table>

		4. Dumas I.: Metodyka i technika ćwiczeń leczniczych w kinezyterapii. Wydawnictwo Medpfarm 2013
	uzupełniająca	1. Śliwiński Z., Sieroń A.: Wielka fizjoterapia t.1-3. Urban & Partner 2022 2. Rosławski A., Skolimowski T.:Technika wykonywania ćwiczeń leczniczych. PZWL 2009 3. Fiodorenko-Dumas Z.: Kinezyterapia w praktyce fizjoterapeuty. Górnicki Wydawnictwo Medyczne 2010

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Fizjoterapia ogólna C3**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Physiotherapy
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	jednolite studia magisterskie
Profil:	Praktyczny
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	2
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	2
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	
Treści programowe obejmują podstawowe zagadnienia z zakresu fizjoterapii ogólnej, w tym definicje, cele i zasady rehabilitacji, metody badania pacjenta, środki i metody fizjoterapii oraz ogólne zasady postępowania usprawniającego. Realizacja treści w formie wykładów i ćwiczeń praktycznych zapewnia osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.	
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Wykład: 25 godz.
	Ćwiczenia: 20 godz.
	Praca własna studenta: 10 godz.

Cele przedmiotu

C1. Zapoznanie studenta z podstawowymi pojęciami i zakresem fizjoterapii oraz rehabilitacji medycznej.
C2. Przekazanie wiedzy dotyczącej ogólnych zasad fizjoterapii, środków i metod postępowania usprawniającego.
C3. Przygotowanie studenta do wykonywania podstawowych czynności diagnostycznych i terapeutycznych w fizjoterapii.
C4. Kształtowanie odpowiedzialnej postawy zawodowej fizjoterapeuty.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
C3_W01	pojęcia z zakresu rehabilitacji	CW1	Wykład,	Zaliczenie pisemne

	medycznej, fizjoterapii oraz niepełnosprawności		ćwiczenia	
C3_W02	mechanizmy oddziaływania oraz możliwe skutki uboczne środków i zabiegów z zakresu fizjoterapii	CW3	Wykład, ćwiczenia	Zaliczenie pisemne, dyskusja, wymiana poglądów
C3_W03	mechanizmy zaburzeń strukturalnych i funkcjonalnych wywołanych chorobą lub urazem.	CW2	Wykład	Kolokwium,
C3_W04	metody oceny zaburze strukturalnych i funkcjonalnych wywołanych chorobą lub urazem, narzędzia diagnostyczne i metody oceny stanu pacjenta dla potrzeb fizjoterapii, metody oceny budowy i funkcji ciała pacjenta oraz jego aktywności w różnych stanach chorobowych.	CW4	Wykład, ćwiczenia	Zaliczenie pisemne I praktyczne,
Umiejętności. Student potrafi				
C3_U01	przeprowadzić badanie podmiotowe, badanie przedmiotowe oraz wykonywać podstawowe badania czynnościowe i testy funkcjonalne właściwe dla fizjoterapii, w tym pomiary długości i obwodu kończyn, zakresu ruchomości w stawach oraz siły mięśniowej;	CU1	ćwiczenia	Cząstkowe sprawdziany praktyczne, zaliczenie praktyczne końcowe
C3_U02	wypełniać dokumentację stanu zdrowia pacjenta i programu zabiegów fizjoterapeutycznych.	CU2	ćwiczenia	zaliczenie praktyczne końcowe
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
C3_K01	wykonywania zawodu, będąc świadomym roli, jaką fizjoterapeuta pełni na rzecz społeczeństwa, w tym społeczności lokalnej.	KS2	Wykład, ćwiczenia	Dyskusja, wymiana poglądów, zaliczenie końcowe
C3_K02	korzystania z obiektywnych źródeł informacji.	KS6	Wykład, ćwiczenia	zaliczenie końcowe

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	2	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	wykład ćwiczenia **w sumie** **ECTS**	25 g. 20g 45 1,8.

B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Przygotowanie do zajęć, do zaliczenia, egzaminu ECTS	10 g. 0,2
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	20 g. **ECTS**	 0,8

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**WYKŁADY 25 h** 1. Fizjoterapia jako dyscyplina nauk medycznych i zawód medyczny (2 godz.) • Definicja fizjoterapii, rehabilitacji medycznej i niepełnosprawności. • Cele fizjoterapii. • Miejsce fizjoterapii w systemie ochrony zdrowia. 2. Historia i rozwój fizjoterapii (2 godz.) • Rozwój rehabilitacji na świecie i w Polsce. • Polska Szkoła Rehabilitacji. • Współczesne kierunki rozwoju fizjoterapii. 3. Podstawowe działy i środki fizjoterapii (3 godz.) • Kinezyterapia. • Fizykoterapia. • Masaż. • Terapia manualna. • Fizjoterapia specjalistyczna. 4. Proces fizjoterapeutyczny (3 godz.) • Etapy postępowania fizjoterapeutycznego. • Znaczenie badania funkcjonalnego. • Cele i dokumentowanie procesu fizjoterapii. 5. Podstawy diagnostyki funkcjonalnej (3 godz.) • Badanie podmiotowe. • Badanie przedmiotowe. • Podstawowe pomiary i testy funkcjonalne. • Dokumentacja badania. **6**. Niepełnosprawność i Międzynarodowa Klasyfikacja Funkcjonowania (ICF) (2 godz.) • Pojęcie niepełnosprawności. • Model biomedyczny i biopsychospołeczny. • Struktura klasyfikacji ICF. 7. Fizjoterapia w głównych działach medycyny (3 godz.) • Fizjoterapia w ortopedii. • Neurologii. • Reumatologii. • Kardiologii. • Pediatrii. • Geriatrii.

	8. Bezpieczeństwo pacjenta i fizjoterapeuty (2 godz.) • Przeciwwskazania ogólne. • Zasady bezpieczeństwa. • Ergonomia pracy. 9. Aspekty etyczne i prawne wykonywania zawodu (3 godz.) • Kompetencje fizjoterapeuty. • Odpowiedzialność zawodowa. • Prawa pacjenta. • Dokumentacja medyczna. • Evidence Based Practice w fizjoterapii. ĆWICZENIA (20 godzin) 1. Organizacja stanowiska pracy fizjoterapeuty (2 godz.) BHP. Ergonomia. Przygotowanie stanowiska pracy. 2. Komunikacja z pacjentem (2 godz.) Wywiad. Komunikacja terapeutyczna. Budowanie relacji. 3. Badanie podmiotowe (2 godz.) Zbieranie wywiadu. Dokumentowanie informacji. 4. Badanie przedmiotowe (2 godz.) Oglądanie. Palpacja.Ocena postawy. 5. Podstawowe pomiary funkcjonalne (2 godz.) Zakres ruchu. Obwody kończyn. Długość kończyn. Podstawowa ocena siły mięśniowej. 6. Obserwacja funkcjonalna pacjenta (2 godz.) Chód. Zmiana pozycji. Podstawowe czynności funkcjonalne. 7. Środki fizjoterapii – rozpoznawanie i zasady bezpiecznego stosowania (2 godz.) Sprzęt wykorzystywany w fizjoterapii. Zastosowanie poszczególnych metod. Przeciwwskazania ogólne. 8. Dokumentacja fizjoterapeutyczna (2 godz.) Wypełnianie podstawowej dokumentacji. Opis badania funkcjonalnego. 9. Analiza prostych przypadków klinicznych (2 godz.) Identyfikacja problemu funkcjonalnego. Wyznaczenie celu fizjoterapii. Dyskusja nad wyborem postępowania. 10. Integracja umiejętności praktycznych (2 godz.) Symulacja pierwszego kontaktu z pacjentem. Omówienie przebiegu badania. Podsumowanie zajęć.
Metody i techniki kształcenia:	**Wykład –** metody podające (wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny, wykład problemowy), aktywizujące (studium przypadku, dyskusja, giełda pomysłów), eksponujące (film). **Ćwiczenia audytoryjne** – metody aktywizujące (studium

<table>
<tr><td></td><td>przypadku, praca w parach, rozmowa sokratyczna, dyskusja dydaktyczna, giełda pomysłów).</td></tr>
<tr><td>Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:</td><td>Wykład
Zaliczenie pisemne.. Kryterium uzyskania oceny pozytywnej z testu jest udzielenie poprawnych odpowiedzi na 60% pytań.
Punktacja: za każde pytanie – 1 punkt. Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnego zaliczenia z ćwiczeń.

Podstawę do zaliczenia ćwiczeń stanowią:
ocena z kolokwium – pytania testowe (60%),

Samokształcenie
Warunkiem zaliczenia samokształcenia jest samodzielne opanowanie wiedzy z tematyki przewidzianej na samokształcenie (analiza artykułu naukowego). Z efektów uczenia się przyporządkowanych do samokształcenia zostaną ułożone pytania do testu egzaminacyjnego.</td></tr>
<tr><td>Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:</td><td>Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.</td></tr>
<tr><td>Sposób obliczania oceny końcowej:</td><td>
<table>
<tr><td>Zakres wartości</td><td>0 – 2,99</td><td>3,00 – 3,24</td><td>3,25 – 3,74</td><td>3,75 – 4,24</td><td>4,25 – 4,74</td><td>powyżej 4,74</td></tr>
<tr><td>Ocena słownie</td><td>nds t</td><td>dst</td><td>plus dst</td><td>db</td><td>plus db</td><td>bdb</td></tr>
<tr><td>Ocena liczbowo</td><td>2,0</td><td>3,0</td><td>3,5</td><td>4,0</td><td>4,5</td><td>5,0</td></tr>
</table>
<table>
<tr><td>Rodzaj zajęć</td><td>Liczba godzin</td><td>Waga</td><td>Ocena</td><td>Wynik</td></tr>
<tr><td>Wykład</td><td>15</td><td>0,5</td><td rowspan="3">ocena uzyskana przez studenta</td><td rowspan="3">odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny</td></tr>
<tr><td>Ćwiczenia</td><td>15</td><td>0,5</td></tr>
<tr><td>Suma</td><td>30</td><td>1</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:</td><td>Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacja, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego</td></tr>
<tr><td>Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:</td><td>Wiedza z zakresu biologii, anatomii, fizjologii, biomechaniki i kinezjologii.</td></tr>
<tr><td>Zalecana literatura</td><td>podstawowa
1. Jandziś S., Kiljański M., Migała M.: Historia polskiej fizjoterapii. Oficyna wydawnicza Politechnika Opolska, Opole 2013
2. Zembaty A.: Zarys podstaw teoretycznych fizjoterapii. AWF</td></tr>
</table>

		Katowice 1995 3. Śliwiński Z., Sieroń A.: Wielka fizjoterapia. Tom 1-3. Urban & Partner 2022 4. Orzech J.: Rozwój koncepcji, technik i metod fizjoterapii. Wydawnictwo Sport i rehabilitacja. Tarnów 2001 5. Nowotny J.: Podstawy fizjoterapii. cz.1-3. Wydawnictwo Kasper Kraków 2005.
	uzupełniająca	1. Jandziś S., Migała M.: Rys historyczny rozwoju rehabilitacji w Polsce i na świecie. Wydawnictwo Instytut Śląski, Opole 2015. 2. Mika T., Kasprzak W.: Fizykoterapia. PZWL Warszawa 2001. 3. Straburzyński G., Straburzyńska-Lupa A.: Fizjoterapia. PZWL

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Terapia manualna C4**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Manual therapy
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	3
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	5
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	Podstawy teoretyczne, biomechaniczne i patofizjologiczne terapii manualnej. Diagnostyka funkcjonalna narządu ruchu. Trakcje, mobilizacje i manipulacje. Wybrane koncepcje terapii manualnej (Kaltenborn, Maitland, Mulligan, McKenzie). Wskazania i przeciwwskazania oraz bezpieczeństwo terapii manualnej.
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów: **Nie dotyczy studiów drugiego stopnia*	Wykład-15g. ,. Ćwiczenia - 30 g., Praca własna – 25g,

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Efekty ogólne z zakresu wiedzy – Student zna i rozumie:

- 1.1 ppkt 6 – wskazania i przeciwwskazania do wykonywania zabiegów z zakresu kinezyterapii, terapii manualnej oraz specjalnych metod fizjoterapii
- 1.1 ppkt 9–10 – specjalistyczne zagadnienia z zakresu teorii, metodyki i praktyki fizjoterapii oraz diagnostyki funkcjonalnej na potrzeby planowania postępowania fizjoterapeutycznego

Efekty ogólne z zakresu umiejętności – Student potrafi:

- 1.2 ppkt 1 – wykonywać zabiegi z zakresu kinezyterapii, terapii manualnej oraz specjalnych metod fizjoterapii
- 1.2 ppkt 2 – interpretować wyniki badań czynnościowych oraz przeprowadzać testy funkcjonalne niezbędne do doboru środków fizjoterapii i interpretować ich wyniki

Efekty ogólne z zakresu kompetencji społecznych – Student jest gotów do:

- 1.3 ppkt 4 – przestrzegania praw pacjenta oraz zasad etyki zawodowej

- 1.3 ppkt 9 – przyjęcia odpowiedzialności za decyzje podejmowane w ramach działalności zawodowej

Efekty szczegółowe

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
C4_W01	teoretyczne i biomechaniczne podstawy terapii manualnej	C.W7	Wykład, ćwiczenia	Pisemne zaliczenie teoretyczne, odpowiedź ustna
C4_W02	wskazania i przeciwwskazania do ćwiczeń stosowanych w kinezyterapii	C.W8.	wykład	Pisemne zaliczenie teoretyczne,
C4_W03	zasady diagnostyki funkcjonalnej w terapii manualnej	C.W4.,C W5	Wykład, ćwiczenia	zaliczenie praktyczne, zaliczenie pisemne, odpowiedź ustna
W zakresie umiejętności potrafi:				
C4_U01	Przeprowadzić badanie funkcjonalne i palpacyjne	C.U1.	ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne, demonstracja umiejętności wykonywana w warunkach symulowanych, demonstracja umiejętności, realizacja zleconego zadania
C4_U02	planować i wykonywać zabiegi terapii manualnej	C.U8.	ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne, demonstracja umiejętności wykonywana w warunkach symulowanych, demonstracja umiejętności, realizacja zleconego zadania
C4_U03	wykazać zaawansowane umiejętności manualne pozwalające na zastosowanie właściwej techniki z zakresu terapii manualnej	C.U10.	ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne, demonstracja umiejętności wykonywana w warunkach symulowanych, demonstracja umiejętności, realizacja zleconego zadania
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
C4_K01	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K.S5.	wykład	Dyskusja, omawianie przypadków, wymiana poglądów

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	3	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Wykład Ćwiczenia **w sumie** **ECTS**	15 30 **45** **1,8**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Praca własna (przygotowanie do ćwiczeń, zaliczenia), samokształcenie w sumie ECTS	30 30 **1,2**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia praca własna w domu **w sumie** **ECTS**	30 20 50 **2**

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**Wykłady (15 godz.)** 1. Podstawy teoretyczne terapii manualnej – definicja, cele, miejsce w procesie fizjoterapii. 2. Biomechaniczne i patofizjologiczne podstawy terapii manualnej. 3. Diagnostyka funkcjonalna narządu ruchu w terapii manualnej. 4. Zasady stosowania technik terapii manualnej – trakcje, mobilizacje, manipulacje. 5. Reguła wklęsło–wypukła, gra stawowa, bariery ruchu. 6. Wybrane koncepcje terapii manualnej (Kaltenborn, Maitland, Mulligan, McKenzie). 7. Wskazania i przeciwwskazania do stosowania terapii manualnej oraz zasady bezpieczeństwa pracy z pacjentem. Ćwiczenia (30 godz.) 1. Badanie funkcjonalne i palpacyjne w terapii manualnej. 2. Terapia manualna stawu ramiennego i obręczy barkowej. 3. Terapia manualna stawu łokciowego, nadgarstka i ręki. 4. Terapia manualna stawu biodrowego. 5. Terapia manualna stawu kolanowego i skokowego. 6. Terapia manualna stawu krzyżowo-biodrowego. 7. Terapia manualna kręgosłupa lędźwiowego. 8. Terapia manualna kręgosłupa piersiowego. 9. Terapia manualna kręgosłupa szyjnego.

<table>
<tr><td></td><td>10. Integracja diagnostyki i terapii manualnej – postępowanie kompleksowe, zaliczenie praktyczne.</td></tr>
<tr><td>Metody i techniki kształcenia:</td><td>Wykład – metody podające (wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny, wykład problemowy), aktywizujące (studium przypadku, dyskusja, giełda pomysłów), eksponujące (film).
Ćwiczenia audytoryjne – metody aktywizujące (studium przypadku, praca w parach), pokaz, demonstracja, ćwiczenia praktyczne,.</td></tr>
<tr><td>Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:</td><td>Wykład
Zaliczenie pisemne. Liczba pytań testu – 10. Kryterium uzyskania oceny pozytywnej z testu jest udzielenie poprawnych odpowiedzi na min 60% pytań.
Punktacja: za każde pytanie – 1 punkt. Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnego zaliczenia z ćwiczeń.

Podstawę do zaliczenia ćwiczeń stanowią:
aktywność I obecność na zajęciach ;
ocena z kolokwium (pytania testowe), demonstracji umiejetności, realizacji zadania W przypadku niezaliczenia – obowiązuje zaliczenie poprawkowe w terminie wyznaczonym przez prowadzącego.</td></tr>
<tr><td>Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:</td><td>Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.</td></tr>
<tr><td>Sposób obliczania oceny końcowej:</td><td>
<table>
<tr><td>Zakres wartości</td><td>0 – 2,99</td><td>3,00 – 3,24</td><td>3,25 – 3,74</td><td>3,75 – 4,24</td><td>4,25 – 4,74</td><td>powyżej 4,74</td></tr>
<tr><td>Ocena słownie</td><td>niedostateczny</td><td>dostateczny</td><td>dostateczny plus</td><td>dobry</td><td>dobry plus</td><td>bardzo dobry</td></tr>
<tr><td>Ocena liczbowo</td><td>2,0</td><td>3,0</td><td>3,5</td><td>4,0</td><td>4,5</td><td>5,0</td></tr>
</table>
<table>
<tr><td>Rodzaj zajęć</td><td>Liczba godzin</td><td>Waga</td><td>Ocena</td><td>Wynik</td></tr>
<tr><td>Wykład (Sk)</td><td>15</td><td>0,4</td><td rowspan="3">ocena uzyskana przez studenta</td><td rowspan="3">odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny</td></tr>
<tr><td>Ćwiczenia</td><td>30</td><td>0,6</td></tr>
<tr><td>Suma</td><td>45</td><td>1</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:</td><td>Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacja, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego</td></tr>
</table>

Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		Wiedza z zakresu anatomii, fizjologii, biomechaniki, kinezjologii, metodyki nauczania.
Zalecana literatura	**podstawowa**	1. Kaltenborn F.M., Evjenth O., Kaltenborn T.B., *Manualne mobilizacje stawów kończyn*. Wyd. Elsevier Urban & Partner, Wrocław. 2. Kaltenborn F.M., Evjenth O., Kaltenborn T.B., *Manualne mobilizacje stawów kręgosłupa*. Wyd. Elsevier Urban & Partner, Wrocław. 3. Olson K.A., *Terapia manualna kręgosłupa*. Wyd. Elsevier Urban & Partner, Wrocław. 4. Petty N.J., *Badanie i ocena narządu ruchu*. Wyd. Elsevier Urban & Partner, Wrocław.
	uzupełniająca	1. Maitland G.D., Hengeveld E., Banks K., English K., *Maitland's Vertebral Manipulation*. Elsevier, London. 2. Mulligan B., *Manual Therapy – NAGS, SNAGS, MWMS etc.* Plane View Services Ltd. 3. McKenzie R., May S., *The Lumbar Spine: Mechanical Diagnosis and Therapy*. Spinal Publications, New Zealand.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Medycyna fizykalna – fizykoterapia C5**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Physical medicine
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	Praktyczny
Forma studiów:	Stacjonarna
Punkty ECTS:	6
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	III, IV
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu		
Celem przedmiotu jest nabycie podstawowej wiedzy i umiejętności z zakresu medycyny fizykalnej. Przedmiot przygotowuje studenta do prowadzenia fizjoterapii w zakresie wykorzystania bodźców fizykalnych.		
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Wykład	30
	Ćwiczenia praktyczne	90
	Praca własna studenta	30

Ogólne efekty uczenia

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

1.1.5) mechanizm działania czynników fizykalnych na organizm człowieka oraz oddziaływanie zabiegów fizykalnych w leczeniu osób z różnymi chorobami i dysfunkcjami, w tym osób starszych, w różnych warunkach;

1.1.6) i C.W.10. wskazania i przeciwwskazania do wykonywania zabiegów z zakresu fizykoterapii;

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

1.2.1) wykonywać zabiegi z zakresu fizykoterapii;

1.2.13) wykorzystywać wiedzę z zakresie racjonalizacji i optymalizacji fizjoterapii.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

1.3.9) przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej związanych z wykonywaniem zabiegów z zakresu medycyny fizykalnej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób.

1.3.6) korzystania z obiektywnych źródeł informacji

Opis szczegółowych efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
C5_W01	teoretyczne, metodyczne i praktyczne podstawy fizykoterapii, balneoklimatologii oraz odnowy biologicznej.	C.W9	wykład	egzamin pisemny
C5_W02	wskazania i przeciwwskazania do stosowania zabiegów z zakresu fizykoterapii, balneoklimatologii oraz odnowy biologicznej.	C.W10	wykład	egzamin pisemny
w zakresie umiejętności potrafi:				
C5_U01	obsługiwać i stosować urządzenia z zakresu kinezyterapii, fizykoterapii, masażu i terapii manualnej oraz specjalnych metod fizjoterapii.	C.U9	ćwiczenia	zaliczenie praktyczne
C5_U02	zaplanować, dobrać i wykonać zabiegi z zakresu fizykoterapii, balneoklimatologii oraz odnowy biologicznej.	C.U11	ćwiczenia	zaliczenie praktyczne,
C5_U03	obsługiwać aparaturę do wykonywania zabiegów z zakresu fizykoterapii, balneoklimatologii oraz odnowy biologicznej.	C.U12	ćwiczenia	zaliczenie praktyczne,
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
C5_K01	przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób.	KS9.	wykład/ćwiczenia	obserwacja, samoocena, ocena pracy zespołowej

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	6	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Wykład Ćwiczenia **w sumie** **ECTS**	**30** **90** **120** **4,8**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Przygotowanie do egzaminu, zajęć, praca własna w laboratorium **w sumie:** **ECTS**	15 15 **30** **1,2**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących	Ćwiczenia	90

umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	praca własna w laboratorium **w sumie:** **ECTS**	15 **105** **4**

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**Wykłady** Rys historyczny fizykoterapii. Fizykoterapia jako składowa fizjoterapii. Rodzaje czynników fizykalnych Światłolecznictwo - właściwości fizyczne oraz zastosowanie promieniowania ultrafioletowego, podczerwonego, światła widzialnego oraz laseroterapii. Wskazania i przeciwwskazania. Ultradźwięki - fizyczne właściwości energii mechanicznej, zastosowanie ultradźwięków w lecznictwie. Wskazania i przeciwwskazania. Pola magnetyczne – właściwości fizyczne, wskazania i przeciwwskazania. Prądy: diadynamiczne (DD), Traberta, prąd stały (jonoforeza) Cel zastosowania, parametry, wskazania i przeciwskazania. Przezskórna elektrostymulacja nerwów (TENS) – charakterystyka, dobór parametrów, cel zastosowania. Prądy średniej częstotliwości (AMF) – charakterystyka, dobór parametrów, cel zastosowania. Elektrostymulacja wysokonapięciowa (HVS) – charakterystyka, dobór parametrów, leczenie obrzęków oraz ran. Terapia skojarzona – charakterystyka, dobór parametrów, terapia punktów spustowych. Zasady fizykalnego leczenia bólu. Zasady fizykalnego leczenia zapaleń. Leczenie fizykalne obrzęków pourazowych i limfatycznych. Fizjologiczny przebieg gojenia się tkanek miękkich. Czynniki wpływające na proces gojenia tkanek. Fizykalne wspomaganie gojenia uszkodzonych tkanek. Elektrodiagnostyka układu nerwowo-mięśniowego (krzywa i/t). Elektrostymulacja mięśni (prądy Kotza) zasady doboru parametrów. Elektrostymulacje mięśni prawidłowo unerwionych, osłabionych lub będących w zaniku prostym z bezczynności oraz mięśni porażonych wiotko lub spastycznie. **Ćwiczenia** Organizacja zajęć, zasady BHP, regulamin pracowni fizykoterapii. Światłolecznictwo różnicowanie odczynów naczyniowych. Metodyka i technika wykonywania naświetlań. Podstawowe wskazania i przeciwwskazania do naświetlań IR i UV oraz światła widzialnego. Laseroterapia - metodyka i technika wykonywania zabiegów z wykorzystaniem promieniowania laserowego. Zasady bezpieczeństwa. Podstawowe wskazania i przeciwwskazania do laseroterapii. Ultradźwięki – metodyka i technika wykonywania zabiegów z użyciem ultradźwięków. Zabiegi łączone ultradźwięków z prądami zmiennymi. Podstawowe wskazania i przeciwwskazania do stosowania ultradźwięków. Pola magnetyczne - metodyka i technika wykonywania zabiegów z wykorzystaniem ciągłych i impulsowych pól magnetycznych i elektrycznych z zakresu promieniowania krótkofalowego, długofalowego i mikrofalowego. Prąd stały metodyka i technika wykonywania zabiegów z użyciem prądu stałego. Podstawowe wskazania i przeciwwskazania do zabiegów z użyciem prądu stałego. Elektrodiagnostyka zasady wykonywania diagnostyki jakościowej i ilościowej układu nerwowo-mięśniowego. Metodyka wykonywania chronaksymetrii i wyznaczania krzywej I/t.

<table>
<tr><td></td><td>Ocena stopnia odnerwienia mięśni. Elektrostymulacja mięśni prawidłowo unerwionych, osłabionych lub w zaniku z bezczynności oraz mięśni porażonych wiotko lub spastycznie, elektrostymulacja funkcjonalna (FES). Metodyka i technika wykonywania elektrostymulacji mięśni. Podstawowe wskazania i przeciwwskazania do elektrostymulacji
Elektroterapia przeciwbólowa (prądy diadaynamiczne, Traberta, prąd stały, TENS, HVS, prądy interferencyjne). Zastosowanie, metodyka i technika wykonywania zabiegów. Planowanie i przeprowadzanie terapii przeciwbólowej w bólu ostrym, podostrym i przewlekłym. Planowanie i przeprowadzanie terapii przeciwzapalnej. Planowanie i przeprowadzanie terapii przeciwobrzękowej. Planowanie i przeprowadzanie terapii w przypadku ran i owrzodzeń.</td></tr>
<tr><td>Metody i techniki kształcenia:</td><td>Wykłady – prezentacja slajdów i omówienie obowiązujacej tematyki
Ćwiczenia – instruktaż, pokaz, objaśnienie, konspekty zabiegowe, wykonanie zabiegu</td></tr>
<tr><td>Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:</td><td>Podstawę do uzyskania zaliczenia z wykładu stanowi:
otrzymanie minimum 60% poprawnych odpowiedzi z egzaminu pisemnego.
Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uzyskanie pozytywnego zaliczenia z ćwiczeń.
Podstawę do uzyskania zaliczenia z ćwiczeń stanowi:
stuprocentowa obecność na ćwiczeniach,
aktywny udział w ćwiczeniach wykonywanie zabiegów,
znajomość obsługi aparatury służącej do wykonywania zabiegów z zakresu fizykoterapii,
uzyskanie pozytywnej oceny z zaliczenia praktycznego wykonania i omówienia zabiegu.</td></tr>
<tr><td>Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:</td><td>Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów . Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.</td></tr>
<tr><td>Sposób obliczania oceny końcowej:</td><td>
<table>
<tr><th>Zakres Wartości</th><th>0 – 2,99</th><th>3,00 – 3,24</th><th>3,25 – 3,74</th><th>3,75-4,24</th><th>4,25-4,74</th><th>Powyżej 4,74</th></tr>
<tr><td>Ocena słownie</td><td>Niedostateczny</td><td>Dostateczny</td><td>Plus Dostateczny</td><td>Dobry</td><td>Plus Dobry</td><td>Bardzo dobry</td></tr>
<tr><td>Ocena liczbowo</td><td>2</td><td>3</td><td>3,5</td><td>4</td><td>4,5</td><td>5</td></tr>
</table>
<table>
<tr><th>Rodzaj zajęć (wg planu studiów)</th><th>Liczba godzin</th><th>Waga</th><th>Ocena</th><th>Wynik</th></tr>
<tr><td>Wykład</td><td>30</td><td>0,4</td><td>ocena uzyskana przez studenta</td><td>iloraz wagi oraz oceny</td></tr>
<tr><td>Ćwiczenia (zaliczenie)</td><td>105</td><td>0,6</td><td>ocena uzyskana przez studenta</td><td>iloraz wagi oraz oceny</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

		<table><tr><td>**Suma**</td><td>**135**</td><td>**1**</td><td>ocena</td><td>odczytywany z tabeli powyżej</td></tr></table>
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:		Prowadzący zajęcia określa sposób i termin uzupełnienia zaległości powstałych na wskutek nieobecności studenta na zajęciach (np. przygotowanie prezentacji, praca pisemna).
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		Podstawowa wiedza z zakresu anatomii, fizjologii i patofizjologii.
Zalecana literatura	**podstawowa**	1. Robertson V, Ward A, Low J, Reed A. Fizykoterapia aspekty kliniczne i biofizyczne. Elsevier Urban & Partner Wrocław2009 2. Łazowski J. Podstawy fizykoterapii. Wyd. AWF, Wrocław, 2000. 3. Medycyna fizykalna w praktyce klinicznej. Kasprzak W, Mańkowska A. PZWL, 2020 4. Fizykoterapia, medycyna uzdrowiskowa i SPA. Kasprzak W, Mańskowska A. PZWL 2020 5. Laseroterapia. Skrypt dla studentów fizjoterapii. Sieroń-Stołtny K (red). Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach, Katowice: 2013. 6. Medycyna fizykalna - wybrane zagadnienia. Skrypt dla studentów fizjoterapii. Sieroń-Stołtny K (red). Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach. Katowice: 2014.
	uzupełniająca	1. Strong J., Unruh AM., Wright A., Baxter GD.: Ból: podręcznik dla fizjoterapeutów. DB Publishing. Warszawa, 2008. 2. Sieroń A., Cieślar G. (red.): Pola magnetyczne i światło w medycynie i fizjoterapii. Alfa Medica Press, Bielsko-Biała, 2013

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Masaż
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Massage
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne,
Punkty ECTS:	4
Język wykładowy:	Polski
Rok akademicki:	Od 2026/2027
Semestr: **Koordynator przedmiotu:**	3,4

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu		
Treści programowe obejmują zagadnienia z zakresu teorii i metodyki masażu, technik masażu klasycznego oraz masażu stosowanego w wybranych jednostkach chorobowych. Realizacja treści w formie wykładów oraz ćwiczeń praktycznych umożliwia osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności manualnych oraz kompetencji społecznych określonych w standardzie kształcenia fizjoterapeuty.		
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Wykład	15
	Ćwiczenia praktyczne	60
	Praca własna studenta	30

Cele przedmiotu

C1. Zapoznanie studentów z teoretycznymi, metodycznymi i praktycznymi podstawami masażu leczniczego.

C2. Przygotowanie studenta do prawidłowego planowania i wykonywania masażu klasycznego oraz specjalistycznego.

C3. Kształtowanie zaawansowanych umiejętności manualnych niezbędnych w pracy fizjoterapeuty.

C4. Kształtowanie odpowiedzialnej postawy zawodowej, z uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa i etyki.

Opis szczegółowych efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się

w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
C6_W01	teoretyczne, metodyczne i praktyczne podstawy masażu oraz specjalnych metod fizjoterapii	C.W7	wykład	zaliczenie pisemne
C6_W02	wskazania i przeciwwskazania do ćwiczeń i zabiegów stosowanych w masażu	C.W8	wykład	zaliczenie pisemne
w zakresie umiejętności potrafi:				
C6_U01	zaplanować, dobrać i wykonać zabiegi z zakresu masażu	C.U8	ćwiczenia	zaliczenie praktyczne
C6_U02	obsługiwać i stosować urządzenia wykorzystywane w masażu	C.U9	ćwiczenia	zaliczenie praktyczne,
C6_U03	wykazać zaawansowane umiejętności manualne pozwalające na zastosowanie właściwej techniki masażu	C.U10	ćwiczenia	zaliczenie praktyczne,
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
C6_K01	przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób.	KS9.	wykład/ćwiczenia	obserwacja, samoocena, ocena pracy zespołowej

Dodatkowe elementy (* - opcjonalnie)

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Semestr. 3 (45h), w.10 h, ćw.30h, Semestr 4 (35h) w 5, ćw.30 **Treści kształcenia: wykłady** Wykłady (10 h) Historia masażu i jego miejsce w fizjoterapii. Mechanizm działania masażu – działanie miejscowe i ogólne. Wpływ masażu na układy i narządy organizmu. Wskazania i przeciwwskazania do masażu. Podstawowe techniki masażu klasycznego. Zasady bezpieczeństwa i ergonomii pracy masażysty. Organizacja gabinetu masażu. Masaż w sporcie i odnowie biologicznej. Masaż w wybranych schorzeniach. Podsumowanie treści. **Ćwiczenia 30 h** Nauka chwytów: głaskanie, rozcieranie, ugniatanie, oklepywanie, wibracja Metodyka masażu klasycznego: grzbiet, kark, kręgosłup Masaż kończyny górnej i dolnej Masaż klatki piersiowej i brzucha Doskonalenie technik masażu klasycznego Zaliczenie praktyczne **Sem.4** **Wykłady (5 h)** Masaż segmentarny – podstawy fizjologiczne. Zasady dawkowania masażu.

	Masaż w chorobach narządu ruchu. Masaż w chorobach neurologicznych. Masaż w schorzeniach reumatycznych. Masaż w profilaktyce zdrowotnej. Dokumentacja zabiegów masażu. **Ćwiczenia (30 h)** Masaż segmentarny – techniki i zastosowanie Masaż w wybranych jednostkach chorobowych Planowanie zabiegu masażu na podstawie badania pacjenta Doskonalenie zaawansowanych technik manualnych Samodzielne prowadzenie zabiegu masażu Zaliczenie praktyczne
Metody i techniki kształcenia:	**metody praktyczne**: ćwiczenia praktyczne, **metody podające**: wykład, opis i objaśnienie podstaw masażu z eliminowaniem popełnianych błędów, **metody eksponujące**: pokaz, nauczanie i doskonalenie technik masażu
*** Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:**	Obowiązkowy, aktywny udział w wykładach i ćwiczeniach zgodnie z harmonogramem zajęć. Dopuszcza się jedną nieusprawiedliwioną nieobecność w semestrze. Zaliczenie - Ocena wiedzy – kolokwium sem 3 i sem 4, ocena umiejętności - pokaz technik masażu Ocena 5 znajomość treści kształcenia i umiejętności masażu - 90-100 % Ocena 4,5 znajomość treści kształcenia i umiejętności masażu - 89-80% Ocena 4 znajomość treści kształcenia i umiejętności masażu - 79-70% Ocena 3,5 znajomość treści kształcenia i umiejętności masażu - 69 - 61% Ocena 3 znajomość treści kształcenia i umiejętności masażu - 60-56% Ocena 2 znajomość treści kształcenia i umiejętności masażu poniżej 55%
*** Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:**	Obowiązek aktywnego uczestnictwa studenta we wszystkich formach zajęć
Sposób obliczania oceny końcowej:	Ocena końcowa z przedmiotu (w poszczególnych semestrach), jest średnią arytmetyczną ocen wystawionych w oparciu o następujące kryteria: Frekwencja i aktywność na zajęciach: 20% Ocena poziomu umiejętności masażu (prawidłowy pokaz) 40% Ocena wiedzy teoretycznej: 40 %
*** Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności**	Udział w konsultacjach i samodoskonalenie w technice masażu

studenta na zajęciach:	
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	Znajomość podstaw anatomii funkcjonalnej i fizjologii człowieka
Zalecana literatura:	1. Magiera L. Klasyczny masaż leczniczy. 2. Magiera L. Automasaż. Wydawnictwo Bio-Styl Kraków 2009 3. Zborowski A. Masaż klasyczny, AZ 2008 4. Podgórski T. Masaż w rehabilitacji i sporcie. Studio Medicon 2007 5. Allen, Pounds, (red. Walocha J). Masaż leczniczy. Podstawy anatomiczne i techniki. Wyd.3, Edra Urban & Partner Wrocław 2018 6. Magiera L. Historia masażu. Bio-Styl Kraków 2007 7. Kasperczyk T. i wsp. Masaż z elementami rehabilitacji. Rehmed Kraków 2006 *8.* Walaszek R., Kasperczyk T.,Magiera L. Diagnostyka w kinezyterapii i masażu, Biosport 2007

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Metody specjalne fizykoterapii – metody neurorehabilitacji i terapii neurorozwojowej C7**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Special Methods in Physiotherapy – Neurorehabilitation and Neurodevelopmental Therapy
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	jednolite studia magisterskie
Profil:	Praktyczny
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	2
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	8
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	
Treści programowe obejmują zagadnienia z zakresu neurorehabilitacji i terapii neurorozwojowej, ze szczególnym uwzględnieniem zasad diagnostyki funkcjonalnej, planowania postępowania fizjoterapeutycznego oraz praktycznego stosowania metod neurorozwojowych w pracy z pacjentami z uszkodzeniami układu nerwowego.	
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Wykład: 15 godz.
	Ćwiczenia: 25 godz.
	Praca własna studenta: 10 godz.

Cele przedmiotu

C1. Zapoznanie studentów z teoretycznymi podstawami metod neurorehabilitacji i terapii neurorozwojowej.

C2. Nabycie umiejętności doboru odpowiednich metod terapeutycznych w zależności od rodzaju dysfunkcji neurologicznej.

C3. Przygotowanie studenta do planowania i realizacji postępowania fizjoterapeutycznego z wykorzystaniem metod neurorozwojowych.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
C7_W01	zasady doboru środków, form	CW5	Wykład,	zaliczenie pisemne

	i metod terapeutycznych w zależności od rodzaju dysfunkcji, stanu i wieku pacjenta		ćwiczenia	
C7_W02	teoretyczne, metodyczne i praktyczne podstawy specjalnych metod fizjoterapii	CW7	Wykład, ćwiczenia	zaliczenie pisemne
C7_W03	wskazania i przeciwwskazania do stosowania specjalnych metod fizjoterapii	C.W8	Wykład	zaliczenie pisemne
Umiejętności. Student potrafi				
C7_U01	zaplanować, dobrać i wykonać zabiegi z zakresu metod neurorehabilitacji i terapii neurorozwojowej	CU8	ćwiczenia	sprawdziany praktyczne, zaliczenie praktyczne końcowe
C7_U02	wykazać zaawansowane umiejętności manualne pozwalające na zastosowanie właściwych technik terapeutycznych	CU10	ćwiczenia	sprawdziany praktyczne, zaliczenie praktyczne końcowe
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
C7_K01	przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób.	KS9	Wykład, ćwiczenia	Dyskusja, wymiana poglądów, egzamin końcowy

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	2	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	wykład ćwiczenia **w sumie** **ECTS**	15 g. 25g 40 1,4
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Przygotowanie do zajęć, do zaliczenia, egzaminu ECTS	15 g. 0,6
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia . **ECTS**	25 1

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**Wykłady (15 godz.)** 1. Podstawy neurorehabilitacji – cele, zadania i miejsce w fizjoterapii. 2. Neuroplastyczność i jej znaczenie w procesie usprawniania.

	3. Charakterystyka metod neurorozwojowych (NDT-Bobath, PNF, Vojta) – założenia teoretyczne. 4. Wskazania i przeciwwskazania do stosowania metod neurorehabilitacji. 5. Diagnostyka funkcjonalna pacjenta neurologicznego. 6. Planowanie postępowania fizjoterapeutycznego w neurorehabilitacji. 7. Reedukacja chodu i postawy ciała w zaburzeniach neurologicznych. 8. Neurorehabilitacja po udarze mózgu. 9. Neurorehabilitacja w chorobach neurodegeneracyjnych. 10. Bezpieczeństwo pacjenta i odpowiedzialność zawodowa fizjoterapeuty. Ćwiczenia praktyczne (25 godz.) 1. Badanie funkcjonalne pacjenta neurologicznego. 2. Nauka pozycji wyjściowych i ułożeniowych w terapii neurorozwojowej. 3. Elementy metody NDT-Bobath – normalizacja napięcia mięśniowego. 4. Metoda PNF – wzorce ruchowe i techniki torowania. 5. Zastosowanie metody PNF w reedukacji chodu. 6. Podstawy metody Vojty – zasady i zastosowanie kliniczne. 7. Planowanie programu usprawniania neurologicznego. 8. Praca z przypadkiem klinicznym. 9. Ocena efektów terapii i modyfikacja programu. 10. Zaliczenie praktyczne.
Metody i techniki kształcenia:	□wykład problemowy, □ pokaz i demonstracja, □ ćwiczenia praktyczne na współćwiczących,□ analiza przypadków klinicznych
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	**Wykład** zaliczenie pisemne (test). Kryterium uzyskania oceny pozytywnej z testu jest udzielenie poprawnych odpowiedzi na 60% pytań. Punktacja: za każde pytanie – 1 punkt. Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnego zaliczenia z ćwiczeń. **Podstawę do zaliczenia ćwiczeń stanowią:** Zaliczenie praktyczne, pokaz, ocena z kolokwium – pytania testowe

<table>
<tr><td colspan="2"></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Zasady udziału
w poszczególnych zajęciach
ze wskazaniem, czy
obecność studenta na zajęciach
jest obowiązkowa:</td><td>Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Sposób obliczania
oceny końcowej:</td><td>
<table>
<tr><td>Zakres wartości</td><td>0 – 2,99</td><td>3,00 – 3,24</td><td>3,25 – 3,74</td><td>3,75 – 4,24</td><td>4,25 – 4,74</td><td>powyżej 4,74</td></tr>
<tr><td>Ocena słownie</td><td>ndst</td><td>dst</td><td>plus dst</td><td>db</td><td>plus db</td><td>bdb</td></tr>
<tr><td>Ocena liczbowo</td><td>2,0</td><td>3,0</td><td>3,5</td><td>4,0</td><td>4,5</td><td>5,0</td></tr>
</table>
<table>
<tr><td>Rodzaj zajęć</td><td>Liczba godzin</td><td>Waga</td><td>Ocena</td><td>Wynik</td></tr>
<tr><td>Wykład</td><td>10</td><td>0,4</td><td rowspan="3">ocena uzyskana przez studenta</td><td rowspan="3">odczytywan z tabeli powyżej, jes wynikiem ilorazu wag oraz oceny</td></tr>
<tr><td>Ćwiczenia</td><td>25</td><td>0,6</td></tr>
<tr><td>Suma</td><td>35</td><td>1</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td colspan="2">Sposób i tryb wyrównywania
zaległości powstałych wskutek
nieobecności studenta
na zajęciach:</td><td>Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacja, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego</td></tr>
<tr><td colspan="2">Wymagania wstępne
i dodatkowe, szczególnie
w odniesieniu do
sekwencyjności przedmiotów:</td><td>Wiedza z zakresu biologii, anatomii, fizjologii, biomechaniki i kinezjologii.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Zalecana
literatura</td><td>podstawowa</td><td>1. Adler S.S., Beckers D., Buck M., PNF w praktyce, DB Publishing, 2014
2. Mikołajewska E., Metoda NDT-Bobath w neurorehabilitacji, PZWL, 2012
3. Shacklock M., Neurodynamika kliniczna, Elsevier, 2008</td></tr>
<tr><td>uzupełniająca</td><td>1. Kwolek A., Fizjoterapia w rehabilitacji neurologicznej, Urban & Partner, 2010
2. Lennon S., Stokes M., Fizjoterapia w rehabilitacji neurologicznej, Elsevier, 2010</td></tr>
</table>

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Metody specjalne fizykoterapii –metody reedukacji nerwowo-mięśniowej C8**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Special Methods in Physiotherapy – Neuromuscular Re-education
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	jednolite studia magisterskie
Profil:	Praktyczny
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	2
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	8
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	
Treści programowe obejmują zagadnienia z zakresu reedukacji nerwowo-mięśniowej, w tym neurofizjologiczne podstawy kontroli ruchu, diagnostykę funkcjonalną oraz planowanie i praktyczne stosowanie specjalnych metod fizjoterapii ukierunkowanych na poprawę kontroli nerwowo-mięśniowej	
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Wykład: 10 godz.
	Ćwiczenia: 25 godz.
	Praca własna studenta: 15 godz.

Cele przedmiotu

C1. Zapoznanie studentów z teoretycznymi podstawami reedukacji nerwowo-mięśniowej w fizjoterapii.

C2. Przygotowanie studenta do doboru i stosowania specjalnych metod reedukacji nerwowo-mięśniowej w zależności od stanu funkcjonalnego pacjenta.

C3. Kształtowanie zaawansowanych umiejętności manualnych i terapeutycznych w pracy z pacjentem z zaburzeniami kontroli nerwowo-mięśniowej.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
C8_W01	zasady doboru środków, form i metod terapeutycznych w	CW5	Wykład, ćwiczenia	zaliczenie pisemne

	zależności od rodzaju dysfunkcji, stanu i wieku pacjenta			
C8_W02	teoretyczne, metodyczne i praktyczne podstawy specjalnych metod fizjoterapii	CW7	Wykład, ćwiczenia	zaliczenie pisemne
C8_W03	wskazania i przeciwwskazania do stosowania specjalnych metod fizjoterapii	C.W8	Wykład	zaliczenie pisemne
Umiejętności. Student potrafi				
C8_U01	dobierać i prowadzić terapię ukierunkowaną na reedukację nerwowo-mięśniową oraz poprawę kontroli ruchu	CU3	ćwiczenia	Ocena pokazu, techniki wykonania, zaliczenie praktyczne końcowe
C8_U02	zaplanować, dobrać i wykonać zabiegi z zakresu reedukacji nerwowo-mięsniowej	CU8	ćwiczenia	Ocena pokazu, techniki wykonania, zaliczenie praktyczne końcowe
C8_U03	wykazać zaawansowane umiejętności manualne pozwalające na zastosowanie właściwych technik terapeutycznych	CU10	ćwiczenia	Ocena pokazu, techniki wykonania, zaliczenie praktyczne końcowe
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
C8_K01	przestrzegania praw pacjenta i zasad etyki zawodowej	KS4	Wykład, ćwiczenia	Dyskusja, wymiana poglądów, egzamin końcowy

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	2	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	wykład ćwiczenia **w sumie** **ECTS**	10 g. 25g 35 1,4
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Przygotowanie do zajęć, do zaliczenia, egzaminu ECTS	15 g. 0,6
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia . **ECTS**	25 1

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**Wykłady (10 godz.)** 1. Pojęcie reedukacji nerwowo-mięśniowej i jej miejsce w fizjoterapii. 2. Neurofizjologiczne podstawy kontroli ruchu i napięcia mięśniowego. 3. Zaburzenia kontroli nerwowo-mięśniowej –

	charakterystyka kliniczna. 4. Wskazania i przeciwwskazania do stosowania metod reedukacji nerwowo-mięśniowej. 5. Przegląd metod reedukacji nerwowo-mięśniowej (PNF, elementy NDT, techniki torowania). 6. Diagnostyka funkcjonalna w reedukacji nerwowo-mięśniowej. 7. Planowanie postępowania fizjoterapeutycznego. 8. Reedukacja nerwowo-mięśniowa w zaburzeniach ortopedycznych. 9. Reedukacja nerwowo-mięśniowa w zaburzeniach neurologicznych. 10. Bezpieczeństwo pacjenta i odpowiedzialność fizjoterapeuty. Ćwiczenia praktyczne (25 godz.) 1. Badanie funkcjonalne układu nerwowo-mięśniowego. 2. Nauka pozycji wyjściowych i stabilizacji posturalnej. 3. Techniki torowania nerwowo-mięśniowego. 4. Reedukacja napięcia mięśniowego. 5. Reedukacja kontroli ruchu kończyny górnej. 6. Reedukacja kontroli ruchu kończyny dolnej. 7. Reedukacja stabilizacji centralnej. 8. Zastosowanie wzorców ruchowych w reedukacji nerwowo-mięśniowej. 9. Planowanie terapii indywidualnej. 10. Praca z przypadkiem klinicznym. 11. Ocena efektów terapii i modyfikacja programu. 12. Zaliczenie praktyczne.
Metody i techniki kształcenia:	□wykład problemowy, □ pokaz i demonstracja, □ ćwiczenia praktyczne na współćwiczących,□ analiza przypadków klinicznych
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	**Wykład** zaliczenie pisemne (test). Kryterium uzyskania oceny pozytywnej z testu jest udzielenie poprawnych odpowiedzi na 60% pytań. Punktacja: za każde pytanie – 1 punkt. Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnego zaliczenia z ćwiczeń. **Podstawę do zaliczenia ćwiczeń stanowią:** Zaliczenie praktyczne, pokaz, ocena z kolokwium – pytania testowe
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach	Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych

<table>
<tr><td>ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:</td><td>programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.</td></tr>
<tr><td>Sposób obliczania oceny końcowej:</td><td>
<table>
<tr><td>Zakres wartości</td><td>0 – 2,99</td><td>3,00 – 3,24</td><td>3,25 – 3,74</td><td>3,75 – 4,24</td><td>4,25 – 4,74</td><td>powyżej 4,74</td></tr>
<tr><td>Ocena słownie</td><td>ndst</td><td>dst</td><td>plus dst</td><td>db</td><td>plus db</td><td>bdb</td></tr>
<tr><td>Ocena liczbowo</td><td>2,0</td><td>3,0</td><td>3,5</td><td>4,0</td><td>4,5</td><td>5,0</td></tr>
</table>
<table>
<tr><th>Rodzaj zajęć</th><th>Liczba godzin</th><th>Waga</th><th>Ocena</th><th>Wynik</th></tr>
<tr><td>Wykład</td><td>10</td><td>0,4</td><td rowspan="3">ocena uzyskana przez studenta</td><td rowspan="3">odczytywan z tabeli powyżej, jes wynikiem ilorazu wag oraz oceny</td></tr>
<tr><td>Ćwiczenia</td><td>25</td><td>0,6</td></tr>
<tr><td>Suma</td><td>35</td><td>1</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:</td><td>Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacja, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego</td></tr>
<tr><td>Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:</td><td>Wiedza z zakresu biologii, anatomii, fizjologii, biomechaniki i kinezjologii.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Zalecana literatura</td><td>podstawowa</td><td>1. Kwolek A. (red.) Fizjoterapia w neurologii i neurochirurgii. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2012. (Rozdział: Fizjoterapia w rehabilitacji neurologicznej zawiera metody reedukacji nerwowo-mięśniowej.)
2. Adler S.S., Beckers D., Buck M. PNF w praktyce. Ilustrowany przewodnik. DB Publishing, Warszawa, 2014.
3. Lennon S., Stokes M. Fizjoterapia w rehabilitacji neurologicznej. Elsevier Urban & Partner, Wrocław, 2010.
4. Mikołajewska E. Metoda NDT-Bobath w neurorehabilitacji dorosłych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2012.</td></tr>
<tr><td>uzupełniająca</td><td>1. Horst R. Trening strategii motorycznych i PNF. Top School, Kraków, 2010.
2. Martin S.T., Kessler M. Techniki terapeutyczne w fizjoterapii neurologicznej. Elsevier Urban & Partner, Wrocław, 2012.
3. Bobath B. Adult Hemiplegia: Evaluation and Treatment. 3rd ed., Butterworth-Heinemann / Elsevier, Oxford, 1990.</td></tr>
</table>

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Metody specjalne fizykoterapii –metody reedukacji posturalnej C9**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Special Methods in Physiotherapy – Postural Re-education
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	jednolite studia magisterskie
Profil:	Praktyczny
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	2
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	9
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	
Treści programowe obejmują zagadnienia z zakresu diagnostyki postawy ciała, zasad reedukacji posturalnej oraz praktycznego stosowania specjalnych metod fizjoterapii ukierunkowanych na korekcję zaburzeń posturalnych i poprawę funkcji układu mięśniowo-szkieletowego.	
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Wykład: 10 godz.
	Ćwiczenia: 20 godz.
	Praca własna studenta: 20 godz.

Cele przedmiotu

C1. Zapoznanie studentów z teoretycznymi, metodycznymi i praktycznymi podstawami reedukacji posturalnej.

C2. Przygotowanie studenta do oceny postawy ciała oraz planowania postępowania fizjoterapeutycznego ukierunkowanego na reedukację posturalną.

C3. Kształtowanie umiejętności doboru i stosowania specjalnych metod fizjoterapii w reedukacji układu mięśniowo-szkieletowego.

C4. Rozwijanie odpowiedzialnej i refleksyjnej postawy zawodowej fizjoterapeuty.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				

C9_W01	zasady doboru środków, form i metod terapeutycznych w zależności od rodzaju dysfunkcji, stanu i wieku pacjenta	CW5	Wykład, ćwiczenia	zaliczenie pisemne
C9_W02	teoretyczne, metodyczne i praktyczne podstawy specjalnych metod fizjoterapii	CW7	Wykład, ćwiczenia	zaliczenie pisemne
C9_W03	wskazania i przeciwwskazania do stosowania specjalnych metod fizjoterapii	C.W8	Wykład	zaliczenie pisemne
Umiejętności. Student potrafi				
C9_U01	wykonać podstawowe badanie funkcjonalne i ocenę postawy ciała	CU1	ćwiczenia	Ocena pokazu, techniki wykonania, zaliczenie praktyczne końcowe
C9_U02	zaplanować, dobrać i wykonać zabiegi z zakresu specjalnych metod fizjoterapii	CU8	ćwiczenia	Ocena pokazu, techniki wykonania, zaliczenie praktyczne końcowe
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
C9_K01	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	KS5	Wykład, ćwiczenia	Dyskusja, wymiana poglądów, egzamin końcowy

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	2	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	wykład ćwiczenia **w sumie** **ECTS**	10 g. 20g 30 1,2
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Przygotowanie do zajęć, do zaliczenia, egzaminu ECTS	20 g. 0,8
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia . **ECTS**	20 0,8

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**Wykłady (10 godz.)** 1. Reedukacja posturalna – definicja, cele i miejsce w fizjoterapii. 2. Neurofizjologiczne i biomechaniczne podstawy kontroli postawy. 3. Postawa ciała – mechanizmy kompensacji i adaptacji.

	4. Zaburzenia posturalne – charakterystyka kliniczna. 5. Diagnostyka postawy ciała w ujęciu funkcjonalnym. 6. Zasady planowania reedukacji posturalnej. 7. Przegląd metod reedukacji posturalnej stosowanych w fizjoterapii. 8. Wskazania i przeciwwskazania do reedukacji posturalnej. 9. Rola reedukacji posturalnej w profilaktyce i leczeniu. 10. Odpowiedzialność fizjoterapeuty i bezpieczeństwo pacjenta. Ćwiczenia praktyczne (20 godz.) 1. Ocena postawy ciała – obserwacja i analiza funkcjonalna. 2. Nauka autokorekcji postawy ciała. 3. Techniki reedukacji posturalnej w pozycjach niskich. 4. Reedukacja posturalna w pozycjach wysokich. 5. Stabilizacja centralna w reedukacji posturalnej. 6. Reedukacja napięcia mięśniowego. 7. Nauka prawidłowych wzorców ruchowych. 8. Planowanie programu reedukacji posturalnej. 9. Praca z przypadkiem klinicznym. 10. Zaliczenie praktyczne.
Metody i techniki kształcenia:	□wykład problemowy, □ pokaz i demonstracja, □ ćwiczenia praktyczne na współćwiczących,□ analiza przypadków klinicznych
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	**Wykład** zaliczenie pisemne (test). Kryterium uzyskania oceny pozytywnej z testu jest udzielenie poprawnych odpowiedzi na 60% pytań. Punktacja: za każde pytanie – 1 punkt. Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnego zaliczenia z ćwiczeń. **Podstawę do zaliczenia ćwiczeń stanowią:** Zaliczenie praktyczne, pokaz, ocena z kolokwium – pytania testowe
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.
Sposób obliczania oceny końcowej:	

Zakres wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,24	3,25 – 3,74	3,75 – 4,24	4,25 – 4,74	powyżej 4,74

Ocena słownie	ndst	dst	plus dst	db	plus db	bdb
Ocena liczbowo	2,0	3,0	3,5	4,0	4,5	5,0

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Wykład	10	0,4	ocena uzyskana przez studenta	odczytywan z tabeli powyżej, jes wynikiem ilorazu wag oraz oceny
Ćwiczenia	25	0,6		
Suma	35	1		

Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:		Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacja, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		Wiedza z zakresu biologii, anatomii, fizjologii, biomechaniki i kinezjologii.
Zalecana literatura	**podstawowa**	1. Comerford M., Mottram S. Kinetic Control. The Management of Uncontrolled Movement. Elsevier, Edinburgh, 2012. 2. Lee D. The Pelvic Girdle. An Integration of Clinical Expertise and Research. 5th ed., Elsevier, Edinburgh, 2011. 3. Shumway-Cook A., Woollacott M.H. Motor Control: Translating Research into Clinical Practice. 6th ed., Wolters Kluwer, Philadelphia, 2022. 4. Kisner C., Colby L.A., Borstad J. Therapeutic Exercise. Foundations and Techniques. 8th ed., F.A. Davis, Philadelphia, 2022. 5, Kutzner-Kozińska M. (red.) Proces korygowania wad postawy
	uzupełniająca	1. Nowotny J., Saulicz E., Niektóre zaburzenia statyki ciała i ich korekcja, 1998

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Metody specjalne fizjoterapii – metody terapii manualnej C10**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Special Methods in Physiotherapy – Manual Therapy
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	jednolite studia magisterskie
Profil:	Praktyczny
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	2
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	9
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	
Treści programowe obejmują zagadnienia z zakresu diagnostyki funkcjonalnej narządu ruchu, zasad terapii manualnej oraz praktycznego stosowania technik mobilizacyjnych i manipulacyjnych. Realizacja treści w formie wykładów i ćwiczeń praktycznych umożliwia osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności manualnych oraz kompetencji społecznych.	
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Wykład: 10 godz.
	Ćwiczenia: 25 godz.
	Praca własna studenta: 15 godz.

Cele przedmiotu

C1. Zapoznanie studentów z teoretycznymi, metodycznymi i praktycznymi podstawami terapii manualnej.
C2. Przygotowanie studenta do oceny funkcjonalnej narządu ruchu oraz planowania postępowania terapeutycznego z wykorzystaniem metod terapii manualnej.

C3. Kształtowanie zaawansowanych umiejętności manualnych niezbędnych w pracy z pacjentem z zaburzeniami układu mięśniowo-szkieletowego.

C4. Rozwijanie odpowiedzialnej i etycznej postawy zawodowej fizjoterapeuty.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				

C10_W01	Zna zasady doboru środków, form i technik manualnych w zależności od rodzaju dysfunkcji, stanu i wieku pacjenta	C.W5	Wykład, ćwiczenia	zaliczenie pisemne
C10_W02	teoretyczne, metodyczne i praktyczne podstawy specjalnych metod fizjoterapii	CW7	Wykład, ćwiczenia	zaliczenie pisemne
C10_W03	wskazania i przeciwwskazania do wykonywania zabiegów z zakresu terapii manualnej oraz specjalnych metod fizjoterapii	C.W8	Wykład	zaliczenie pisemne
Umiejętności. Student potrafi				
C10_U01	zaplanować, dobrać i wykonać zabiegi z zakresu terapii manualnej	C.U8	ćwiczenia	Ocena pokazu, techniki wykonania, zaliczenie praktyczne końcowe
C10_U02	obsługiwać i stosować urządzenia oraz środki wykorzystywane w terapii manualnej	C.U9	ćwiczenia	Ocena pokazu, techniki wykonania, zaliczenie praktyczne końcowe
C10_U03	wykazać zaawansowane umiejętności manualne pozwalające na zastosowanie właściwych technik terapii manualnej	C.U10	ćwiczenia	Ocena pokazu, techniki wykonania, zaliczenie praktyczne końcowe
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
C10_K1	nawiązywania i utrzymywania pełnego szacunku kontaktu z pacjentem	KS1	Wykład, ćwiczenia	Dyskusja, wymiana poglądów, egzamin końcowy

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	2	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	wykład ćwiczenia **w sumie** **ECTS**	10 g. 25g 35 1,4
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Przygotowanie do zajęć, do zaliczenia, ECTS	15 g. 0,6
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia . **ECTS**	25 1

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Wykłady (10 godz.) • **Wprowadzenie do terapii manualnej.** Miejsce terapii

	manualnej w fizjoterapii. Zakres i cele terapii manualnej. Bezpieczeństwo pacjenta i terapeuty • Wskazania i przeciwwskazania do terapii manualnej. Przeciwwskazania bezwzględne i względne. Ryzyko powikłań. Odpowiedzialność zawodowa fizjoterapeuty • Diagnostyka funkcjonalna w terapii manualnej. Ocena dysfunkcji ruchowych. Elementy badania klinicznego. Zasady kwalifikacji pacjenta do terapii manualnej. • T**erapia manualna stawów krzyżowo-biodrowych.** Patomechanika dysfunkcji. Najczęstsze zespoły bólowe. Zasady postępowania terapeutycznego. • **Terapia manualna odcinka lędźwiowego kręgosłupa.** Dysfunkcje ruchowe i dyskopatie. Różnicowanie kliniczne. Strategia leczenia manualnego. • **Terapia manualna odcinka piersiowego kręgosłupa.** Dysfunkcje ruchowe. Dyskopatie odcinka piersiowego. Specyfika technik manualnych. • **Terapia manualna odcinka szyjnego kręgosłupa.** Dysfunkcje ruchowe. Dyskopatie szyjne. Ryzyko i bezpieczeństwo terapii. • **Metody terapii punktów spustowych.** Patofizjologia punktów spustowych. Wskazania i przeciwwskazania. Rola terapii punktów spustowych w leczeniu bólu. • **Dobór technik terapii manualnej.** Zasady planowania terapii. Dobór technik do obrazu klinicznego. Integracja terapii manualnej z innymi metodami fizjoterapii. • **Nowoczesne elementy diagnostyki funkcjonalnej.** sEMG mięśni kręgosłupa. Inklinometryczne badanie ruchomości kręgosłupa. Znaczenie obiektywizacji terapii **Ćwiczenia 25 h** **Ćwiczenia 1 (2h)** Zasady BHP. Organizacja pracy na ćwiczeniach. Omówienie form i warunków zaliczenia. Wprowadzenie do specjalistycznych metod terapii manualnej **Ćwiczenia 2–3 (4 h)** Terapia manualna stawów krzyżowo-biodrowych. Diagnostyka dysfunkcji.Testy funkcjonalne. Dobór technik. Wykonanie technik manualnych (z przyborami i bez). **Ćwiczenia 4–5 (4 h)** Dolegliwości bólowe stawów krzyżowo-biodrowych. Różnicowanie przyczyn bólu. Postępowanie manualne. Doskonalenie technik terapeutycznych.

<table>
<tr><td></td><td>

Ćwiczenia 6–7 (4 h)

Terapia manualna odcinka lędźwiowego kręgosłupa. Dysfunkcje ruchowe. Dyskopatie lędźwiowe. Zaawansowane techniki manualne.

Ćwiczenia 8–9 (4 h)

Terapia manualna odcinka piersiowego kręgosłupa. Dysfunkcje i dyskopatie. Techniki mobilizacyjne. Praca z przypadkiem klinicznym

Ćwiczenia 10–11 (4 h)

Terapia manualna odcinka szyjnego kręgosłupa. Diagnostyka funkcjonalna. Bezpieczne techniki manualne. Postępowanie w zespołach bólowych.

Ćwiczenia 12 (3 h)

Terapia punktów spustowych i diagnostyka funkcjonalna. Techniki terapii punktów spustowych. Zastosowanie sEMG. Inklinometryczna ocena ruchomości. Integracja diagnostyki i terapii

</td></tr>
<tr><td>Metody i techniki kształcenia:</td><td>wykład problemowy, pokaz i demonstracja, ćwiczenia praktyczne na współćwiczących, analiza przypadków klinicznych</td></tr>
<tr><td>Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:</td><td>Wykład
zaliczenie pisemne (test). Kryterium uzyskania oceny pozytywnej z testu jest udzielenie poprawnych odpowiedzi na 60% pytań.
Punktacja: za każde pytanie – 1 punkt. Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnego zaliczenia z ćwiczeń.

Podstawę do zaliczenia ćwiczeń stanowią:
Zaliczenie praktyczne, pokaz, ocena z kolokwium – pytania testowe</td></tr>
<tr><td>Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:</td><td>Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.</td></tr>
<tr><td>Sposób obliczania oceny końcowej:</td><td>

Zakres wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,24	3,25 – 3,74	3,75 – 4,24	4,25 – 4,74	powyżej 4,74
Ocena słownie	nds t	dst	plus dst	db	plus db	bdb
Ocena liczbowo	2,0	3,0	3,5	4,0	4,5	5,0

</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td colspan="2"></td><td colspan="3"><table>
<tr><th>Rodzaj zajęć</th><th>Liczba godzin</th><th>Waga</th><th>Ocena</th><th>Wynik</th></tr>
<tr><td>Wykład</td><td>10</td><td>0,4</td><td rowspan="3">ocena uzyskana przez studenta</td><td rowspan="3">odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny</td></tr>
<tr><td>Ćwiczenia</td><td>25</td><td>0,6</td></tr>
<tr><td>Suma</td><td>35</td><td>1</td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td colspan="2">Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:</td><td colspan="3">Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacja, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego</td></tr>
<tr><td colspan="2">Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:</td><td colspan="3">Wiedza z zakresu biologii, anatomii, fizjologii, biomechaniki i kinezjologii.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Zalecana literatura</td><td>podstawowa</td><td colspan="3">
Nowotny J. (red.) Podstawy fizjoterapii. Cz. 1. Podstawy teoretyczne i wybrane aspekty praktyczne. Wydawnictwo Kasper, Kraków, 2004.
Nowotny J. (red.) Podstawy fizjoterapii. Cz. 2. Podstawy metodyczne i technika wykonywania niektórych zabiegów. Wydawnictwo Kasper, Kraków, wyd. 4, 2017.
Nowotny J. (red.) Podstawy fizjoterapii. Cz. 3. Wybrane metody fizjoterapii. Wydawnictwo Kasper, Kraków, 2005.
Kwolek A. (red.) Rehabilitacja medyczna. Tom I–II. Wydawnictwo Medyczne Urban & Partner, Wrocław, wyd. 2, 2011–2013.
Kaltenborn F.M., Evjenth O. Manualna mobilizacja stawów kończyn. Elsevier Urban & Partner, Wrocław.
Kaltenborn F.M., Evjenth O. Manualna mobilizacja stawów kręgosłupa. Elsevier Urban & Partner, Wrocław.
Mulligan B.R. Manual Therapy: NAGS, SNAGS, MWMS etc. Plane View Services Ltd., Wellington, New Zealand, 2015.
</td></tr>
<tr><td>uzupełniająca</td><td colspan="3">
Lewit K. Terapia manualna w rehabilitacji narządu ruchu. MedPharm, Wrocław.
Magee D.J. Badanie ortopedyczne. Ocena diagnostyczna. Elsevier Urban & Partner, Wrocław (wydanie polskie).
Petty N.J. (red.) Badanie i ocena narządu ruchu. Elsevier Urban & Partner, Wrocław.
</td></tr>
</table>

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Odnowa biologiczna i balneoklimatologia C11**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Health Recovery and Balneoclimatology
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	Stacjonarna
Punkty ECTS:	2
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	4
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu		
Celem przedmiotu jest uzyskanie przez studentów kompetencji w zakresie pojęć odnowy biologicznej i balneoklimatologii uzdrowiskowej. Wykorzystania wiedzy oraz jej praktycznego stosowania w postępowaniu leczniczym i zabiegach fizykalnych. Integralną częścią zajęć jest zapoznanie studentów z metodami zastosowania naturalnych i sztucznych czynników fizycznych, chemicznych w leczeniu uzdrowiskowym. W ramach przedmiotu realizowane są zagadnienia wiedzy w zakresie odnowy biologicznej Studenci zapoznają się z kształtowaniem umiejętności i kompetencji w zakresie wybranych zabiegów odnowy biologicznej. Przedmiot obejmuje również wykorzystanie aparatury i urządzeń do odnowy biologicznej.		
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Wykład	15 h
	Ćwiczenia praktyczne	25 h
	Praca własna studenta	10 h

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Ogólne efekty uczenia się

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

1.1.5) mechanizm działania czynników fizykalnych na organizm człowieka oraz oddziaływanie zabiegów fizykalnych w leczeniu osób z różnymi chorobami i dysfunkcjami, w tym osób starszych, w różnych warunkach;

1.1.6) wskazania i przeciwskazania do wykonywania zabiegów z zakresu fizykoterapii, balneoklimatologii, masażu, specjalnych metod fizjoterapii oraz odnowy biologicznej;

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

1.2.1) wykonywać zabiegi z zakresu fizykoterapii, masażu oraz specjalnych metod fizjoterapii;

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

1.3.9) przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób.

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
C11_W02	zasady doboru środków, form i metod terapeutycznych w zależności od rodzaju dysfunkcji, stanu i wieku pacjenta	C.W5	Wykład	Egzamin pisemny, kolokwium zaliczeniowe,
C11_W04	teoretyczne, metodyczne i praktyczne podstawy fizykoterapii, balneoklimatologii oraz odnowy biologicznej,	C.W9	Wykład	Egzamin pisemny, kolokwium zaliczeniowe
C11_W05	wskazania i przeciwwskazania do stosowania zabiegów z zakresu fizykoterapii, balneoklimatologii oraz odnowy biologicznej,	C.W10	Wykład	Egzamin pisemny, kolokwium zaliczeniowe
w zakresie umiejętności potrafi:				
C11_U02	zaplanować, dobrać i wykonać zabiegi z zakresu fizykoterapii, balneoklimatologii oraz odnowy biologicznej,	C.U11	Ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne,
C11_U03	obsługiwać aparaturę do wykonywania zabiegów z zakresu fizykoterapii, balneoklimatologii oraz odnowy biologicznej,	C.U12	Ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne,
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
C11_K01	samooceny kompetencji	K_K01	Wykład Ćwiczenia	obserwacja, samoocena, ocena pracy zespołowej
C11_K02	działać odpowiedzialnie i bezpiecznie	K_K06	Ćwiczenia	obserwacja, samoocena, ocena pracy zespołowej
C11_K03	współpracy w zespole	K_K05	Ćwiczenia	obserwacja, samoocena, ocena pracy zespołowej

Dodatkowe elementy

Całkowita liczba punktów ECTS	2	Stacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Wykład	15
	Ćwiczenia	25
	w sumie	40
	ECTS	1,7
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Przygotowanie do egzaminu, do zajęć, **w sumie:** **ECTS**	10 10 **0,3**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia praca własna **w sumie:** **ECTS**	25 10 **1,3**

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Wykład 1. Podstawy kliniczne balneoklimatologii i medycyny fizykalnej 2. Profile lecznicze uzdrowisk, poziomy referencyjne w leczeniu uzdrowiskowym pacjentów 3. Wskazania i przeciwwskazania do lecznictwa uzdrowiskowego 4. Fizjologiczne podstawy odnowy biologicznej 5. Odnowa biologiczna i jej zastosowanie w fizjoterapii, sporcie i rekreacji 6. Wspomaganie procesów odnowy psychosomatycznej 7. Diagnoza procesów zmęczenia i postępowanie odnawiające Ćwiczenia 1. Leczenie uzdrowiskowe – w chorobach reumatologicznych i neurologicznych 2. Leczenie uzdrowiskowe – choroby kardiologiczne i ortopedyczne 3. Leczenie uzdrowiskowe – w chorobach układu oddechowego 4. Leczenie uzdrowiskowe – choroby neurologiczne 5. Leczenie uzdrowiskowe – w chorobach ginekologicznych i onkologicznych 6. Leczenie uzdrowiskowe – zwiększona masa ciała i postępowanie dietetyczne 7. Postępowanie odnawiające w treningu sportowym 8. Celowość stosowania zabiegów masażu i terapii manualnej w odnowie biologicznej 9. Profilaktyka i leczenie urazów narządu ruchu sportowców rolowanie, streching, taping 10. Stosowanie bodźców fizykalnych w odnowie, usuwanie bólu po treningach 11. SPA i wellness w postępowaniu odnawiającym 12. Programowanie zabiegów z zakresu balneologii, medycyny fizykalnej i odnowy biologicznej

<table>
<tr><td>Metody i techniki kształcenia:</td><td>Wykłady – metody podające: wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie.
Ćwiczenia – metody praktyczne: instruktaż, pokaz, objaśnienie, analiza przypadku.</td></tr>
<tr><td>Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:</td><td>Wykład
Forma zaliczenia końcowego: egzamin pisemny
Kryterium uzyskania oceny pozytywnej jest udzielenie poprawnych odpowiedzi na 60% pytań egzaminacyjnych. Punktacja – za każde pytanie 1 punkt.
Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uzyskanie pozytywnego zaliczenia z ćwiczeń.

Podstawę do uzyskania zaliczenia z ćwiczeń stanowi:
– obecność na ćwiczeniach 100%
– aktywny udział w ćwiczeniach (włączanie się do dyskusji inicjowanej przez wykładowcę,
– uzyskanie pozytywnej oceny z zaliczenia

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest zaliczenie ćwiczeń.</td></tr>
<tr><td>Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:</td><td>Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.</td></tr>
<tr><td>Sposób obliczania oceny końcowej:</td><td>
<table>
<tr><th>Zakres Wartości</th><th>0 – 2,99</th><th>3,00 – 3,24</th><th>3,25 – 3,74</th><th>3,75-4,24</th><th>4,25-4,74</th><th>Powyżej 4,74</th></tr>
<tr><td>Ocena słownie</td><td>Niedostateczny</td><td>Dostateczny</td><td>Plus Dostateczny</td><td>Dobry</td><td>Plus Dobry</td><td>Bardzo dobry</td></tr>
<tr><td>Ocena liczbowo</td><td>2</td><td>3</td><td>3,5</td><td>4</td><td>4,5</td><td>5</td></tr>
</table>
<table>
<tr><th>Rodzaj zajęć (wg planu studiów)</th><th>Liczba godzin</th><th>Waga</th><th>Ocena</th><th>Wynik</th></tr>
<tr><td>Wykład</td><td>15</td><td>0,4</td><td>Ocena uzyskana przez studenta</td><td>Iloraz wagi oraz oceny</td></tr>
<tr><td>Ćwiczenia (zaliczenie)</td><td>25</td><td>0,6</td><td>Ocena uzyskana przez studenta</td><td>Iloraz wagi oraz oceny</td></tr>
<tr><td>Suma</td><td>40</td><td>1</td><td>Ocena</td><td>Odczytywany z tabeli powyżej</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:</td><td>Prowadzący zajęcia określa sposób i termin uzupełnienia zaległości powstałych na wskutek nieobecności studenta na zajęciach (np. przygotowanie prezentacji, praca pisemna).</td></tr>
</table>

Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		Podstawowa wiedza z zakresu anatomii i fizjologii człowieka
Zalecana literatura	**podstawowa**	1. Ponikowska I., Kochański J.W. (red.) Wielka księga balneologii, medycyny fizykalnej i uzdrowiskowej. Wydawnictwo Aluna, Konstancin-Jeziorna, 2021. 2. Ponikowska I., Ferson D. Nowoczesna medycyna uzdrowiskowa. Med Press, Warszawa, 2009. 3. Gieremek K., Dec L. Zmęczenie i regeneracja sił. Odnowa biologiczna. HAS-MED, Katowice, 2007. 4. Wilk M., Zając A. (red.) Odnowa biologiczna i wspomaganie regeneracji w sporcie. Akademia Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki, Katowice, 2021. 5. Kellmann M. (red.) Recovery and Well-Being in Sport and Exercise. Routledge, London–New York, 2018.
	uzupełniająca	1. Jethon J., Żychowska M. Fizjologiczne podstawy odnowy biologicznej. PZWL, Warszawa. 2. Bompa T.O., Buzzichelli C. Periodization: Theory and Methodology of Training. 6th ed., Human Kinetics, Champaign, 2019. 3. Hausswirth C., Mujika I. (red.) Recovery for Performance in Sport. Human Kinetics, Champaign, 2013. 4. WHO. WHO Guidelines on Physical Activity and Sedentary Behaviour. World Health Organization, Geneva, 2020.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Adaptowana aktywność fizyczna, sport osób z niepełnosprawnościami C12**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Adapted Physical Activity and Sport for Persons with Disabilities
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	3
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	9
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	Przygotowanie studenta do planowania, realizacji oraz oceny adaptowanej aktywności fizycznej u osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności oraz specjalnymi potrzebami
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów: **Nie dotyczy studiów drugiego stopnia*	Wykład: sem.9 -15g. h
	Ćwiczenia: sem. 9 - 30 g.
	Praca własna: 30g,

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Efekty ogólne z zakresu wiedzy – Student zna i rozumie:

- 1.1 ppkt 4, 6 – zasady oddziaływania aktywności fizycznej oraz wskazania i przeciwwskazania do adaptowanej aktywności fizycznej.

Efekty ogólne z zakresu umiejętności – Student potrafi:

- 1.2 ppkt 6, zastosować działania z zakresu adaptowanej aktywności fizycznej i sportu osób z niepełnosprawnościami dla planowania, doboru, modyfikowania oraz tworzenia różnych form zajęć rekreacyjnych i sportowych dla osób ze specjalnymi potrzebami, w tym osób starszych
- 1.2 ppkt 7-zastosować działania ukierunkowane na edukację zdrowotną, promocję zdrowia, profilaktykę niepełnosprawności,

Efekty ogólne z zakresu kompetencji społecznych – Student jest gotów do:

- 1.3 ppkt 2wykonywania zawodu, będąc świadomym roli, jaką fizjoterapeuta pełni na rzecz społeczeństwa, w tym społeczności lokalnej

Efekty szczegółowe

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
C12_W01	zasady doboru różnych form adaptowanej aktywności fizycznej, sportu, turystyki oraz rekreacji terapeutycznej w procesie leczenia, usprawniania i podtrzymywania sprawności osób ze specjalnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami.	C.W11	Wykład, ćwiczenia	kolokwium pisemne (test jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pytania otwarte), odpowiedź ustna, analiza przypadku (studium przypadku)
C12_W02	regulacje prawne dotyczące udziału osób z niepełnosprawnościami w sporcie osób z niepełnosprawnościami, w tym paraolimpiadach i olimpiadach specjalnych, oraz zasady funkcjonowania organizacji działających w obszarze adaptowanej aktywności fizycznej.	C.W12	wykład	kolokwium pisemne, zadanie problemowe (analiza aktu prawnego / struktury organizacyjnej), dyskusja dydaktyczna.
C12_W03	C9_W03 zagrożenia i ograniczenia treningowe związane z niepełnosprawnością oraz zasady bezpieczeństwa prowadzenia aktywności fizycznej u osób z różnymi rodzajami dysfunkcji.	C.W13	Wykład, ćwiczenia	kolokwium pisemne, analiza studium przypadku, odpowiedź ustna.
W zakresie umiejętności potrafi:				
C12_U01	dobrać poszczególne ćwiczenia dla osób z różnymi zaburzeniami i możliwościami funkcjonalnymi oraz metodycznie uczyć ich wykonywania, stopniując natężenie trudności oraz wysiłku fizycznego	C.U6	ćwiczenia	realizacja zadania praktycznego (projekt zajęć), obserwacja pracy studenta, prawidłowy pokaz
C12_U02	poinstruować osoby ze specjalnymi potrzebami, w tym	C.U13	ćwiczenia	obserwacja zachowań w trakcie ćwiczeń, demonstracja

	osoby z niepełnosprawnościami, w zakresie różnych form adaptowanej aktywności fizycznej, sportu, turystyki oraz rekreacji terapeutycznej.			umiejętności, ocena pracy w grupie.
C12_U03	poinstruować osoby z niepełnosprawnościami w zakresie samoobsługi i lokomocji, w tym samodzielnego przemieszczania się oraz pokonywania przeszkód terenowych, w szczególności z wykorzystaniem wózka aktywnego.	C.U14	ćwiczenia	obserwacja zachowań, sprawdzian praktyczny, demonstracja umiejętności w warunkach symulowanych.
C12_U04	prowadzić zajęcia z wybranych dyscyplin sportowych dla osób z niepełnosprawnościami oraz demonstrować elementy techniki i taktyki w wybranych dyscyplinach sportu osób z niepełnosprawnościami.	C.U15	ćwiczenia	obserwacja pracy studenta, sprawdzian praktyczny, ocena pracy zespołowej.
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
C12_K01	przestrzegania praw pacjenta oraz zasad etyki zawodowej w pracy z osobami z niepełnosprawnościami i osobami ze specjalnymi potrzebami.	K.S4.	Wykład, ćwiczenia	obserwacja zachowań, dyskusja dydaktyczna, analiza sytuacji problemowych.
C12_K02	korzystania z obiektywnych źródeł informacji oraz podejmowania odpowiedzialnych decyzji zawodowych w zakresie planowania i realizacji adaptowanej aktywności fizycznej.	K.S6	Wykład, ćwiczenia	realizacja zadania projektowego, ocena przygotowanej dokumentacji, ocena pracy indywidualnej lub zespołowej.

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	3	

A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Wykład Ćwiczenia **w sumie** **ECTS**	15 30 **45** **1,9**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Praca własna (przygotowanie do ćwiczeń, zaliczenia), samokształcenie ECTS	30 **1,1**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia praca własna w domu **w sumie** **ECTS**	30 **1,1**

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**Wykłady (15 h)** 1. **Geneza i rozwój adaptowanej aktywności fizycznej (AAF)** Definicja AAF, cele i zakres. Miejsce adaptowanej aktywności fizycznej w kulturze fizycznej, rehabilitacji i fizjoterapii. 2. **Klasyfikacja niepełnosprawności a aktywność fizyczna** Podstawowe rodzaje niepełnosprawności: ruchowa, sensoryczna, intelektualna. Znaczenie klasyfikacji funkcjonalnej w planowaniu aktywności ruchowej. 3. **Adaptowana aktywność fizyczna w rehabilitacji i usprawnianiu** Rola AAF w procesie leczenia, usprawniania i podtrzymywania sprawności osób z niepełnosprawnościami. 4. **Wskazania i przeciwwskazania do stosowania AAF** Zagrożenia i ograniczenia treningowe wynikające z rodzaju dysfunkcji. Zasady bezpieczeństwa. 5. **Organizacja i struktura sportu osób z niepełnosprawnościami** Krajowe i międzynarodowe organizacje sportowe. Podstawy regulacji prawnych. 6. **Sport osób z niepełnosprawnościami – charakterystyka i klasyfikacja** Systemy klasyfikacyjne, zasady rywalizacji sportowej. 7. **Wybrane dyscypliny sportowe osób z niepełnosprawnościami** Charakterystyka i specyfika dyscyplin: lekkoatletyka, pływanie, goalball, boccia, koszykówka na wózkach. 8. **Trening zdrowotny osób z niepełnosprawnościami** Cele, zasady planowania treningu zdrowotnego, intensywność i objętość obciążeń. 9. **Trening sportowy osób z niepełnosprawnościami** Specyfika treningu sportowego, periodyzacja, regeneracja. 10. **Adaptowana aktywność fizyczna w promocji zdrowia** Wpływ AAF na jakość życia, zdrowie fizyczne i psychiczne. 11. **Adaptowana aktywność fizyczna a integracja społeczna** Znaczenie aktywności fizycznej w procesach integracji i inkluzji społecznej. 12. **Rola fizjoterapeuty w prowadzeniu AAF** Zakres kompetencji, współpraca interdyscyplinarna. 13. **Bezpieczeństwo w zajęciach AAF**

	Ocena ryzyka, zapobieganie urazom, odpowiedzialność prowadzącego. 14. **Odpowiedzialność prawna i etyczna fizjoterapeuty** Aspekty prawne i etyczne prowadzenia zajęć AAF i sportu osób z niepełnosprawnościami. 15. **Podsumowanie i integracja treści wykładowych** Omówienie dobrych praktyk, przygotowanie do zaliczenia. **Ćwiczenia 30 h** 1. **Podstawy planowania zajęć adaptowanej aktywności fizycznej** Cele, formy i środki AAF. Dobór aktywności do możliwości funkcjonalnych uczestników. 2. **Formy AAF w różnych grupach niepełnosprawności** Modyfikacja ćwiczeń dla osób z niepełnosprawnością ruchową, sensoryczną i intelektualną. 3. I**nstruktaż i komunikacja w pracy z osobami ze specjalnymi potrzebami** Komunikacja werbalna i niewerbalna, zasady instruktażu i bezpieczeństwa. 4. **Studium przypadków w adaptowanej aktywności fizycznej** Analiza przypadków, dobór odpowiednich form aktywności. 5. **Projektowanie zajęć adaptowanej aktywności fizycznej** Opracowanie prostego programu zajęć AAF dla wybranej grupy uczestników. 6. **Planowanie i prowadzenie zajęć AAF – poziom zaawansowany** Tworzenie kompleksowych programów zajęć dla różnych grup uczestników. 7. **Instruktaż samoobsługi i lokomocji** Nauka przemieszczania się, pokonywania przeszkód, elementy jazdy na wózku aktywnym. 8. **Adaptacja ćwiczeń i sprzętu sportowego** Modyfikacja ćwiczeń, przyborów i przestrzeni do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. 9. P**rowadzenie zajęć sportowych dla osób z niepełnosprawnościami** Demonstracja elementów techniki i taktyki w wybranych dyscyplinach sportowych. 10. **Organizacja zajęć i wydarzeń sportowo-rekreacyjnych** Planowanie zajęć grupowych, zasady bezpieczeństwa i współpracy zespołowej. 11. **Zajęcia praktyczne z analizą i oceną pracy własnej** Samoocena, ocena pracy zespołowej, omówienie błędów i dobrych praktyk.
Metody i techniki kształcenia:	**Wykład** – metody podające (wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny, wykład problemowy), aktywizujące (studium przypadku, dyskusja), eksponujące (film). **Ćwiczenia praktyczne** – metody aktywizujące (studium przypadku, praca w parach, obsługa sprzętu, organizacja zajęć,pokaz Metody eksponujące: prezentacja multimedialna, projekcja materiałów filmowych i instruktażowych
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia	**Wykład** Zaliczenie pisemne. Kryterium uzyskania oceny pozytywnej z testu jest udzielenie poprawnych odpowiedzi na min 60% pytań. Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnego zaliczenia z ćwiczeń.

<table>
<tr><td>do egzaminu:</td><td>Podstawę do zaliczenia ćwiczeń stanowią:
Zaliczenie ćwiczeń odbywa się na podstawie:
aktywnego i systematycznego udziału w zajęciach,
obecności na zajęciach zgodnie z regulaminem studiów,
wykonania i zaliczenia zadań praktycznych,
pozytywnej oceny demonstracji umiejętności praktycznych,

Ocena z ćwiczeń uwzględnia:
przygotowanie merytoryczne studenta,
poprawność i bezpieczeństwo wykonywanych ćwiczeń,
umiejętność instruktażu i pracy z grupą,
zaangażowanie oraz współpracę zespołową.

W przypadku niezaliczenia ćwiczeń student zobowiązany jest do uzupełnienia braków poprzez:
odrobienie zajęć z inną grupą (za zgodą prowadzącego),
wykonanie dodatkowych zadań praktycznych lub teoretycznych,
zaliczenie sprawdzianu praktycznego w terminie poprawkowym.

W przypadku niezaliczenia – obowiązuje zaliczenie poprawkowe w terminie wyznaczonym przez prowadzącego.</td></tr>
<tr><td>Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:</td><td>Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.</td></tr>
<tr><td>Sposób obliczania oceny końcowej:</td><td>
<table>
<tr><td>Zakres wartości</td><td>0 – 2,99</td><td>3,00 – 3,24</td><td>3,25 – 3,74</td><td>3,75 – 4,24</td><td>4,25 – 4,74</td><td>powyżej 4,74</td></tr>
<tr><td>Ocena słownie</td><td>niedostateczny</td><td>dostateczny</td><td>dostateczny plus</td><td>dobry</td><td>dobry plus</td><td>bardzo dobry</td></tr>
<tr><td>Ocena liczbowo</td><td>2,0</td><td>3,0</td><td>3,5</td><td>4,0</td><td>4,5</td><td>5,0</td></tr>
</table>
<table>
<tr><td>Rodzaj zajęć</td><td>Liczba godzin</td><td>Waga</td><td>Ocena</td><td>Wynik</td></tr>
<tr><td>Wykład (Sk)</td><td>15</td><td>0,4</td><td rowspan="3">ocena uzyskana przez studenta</td><td rowspan="3">odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny</td></tr>
<tr><td>Ćwiczenia</td><td>30</td><td>0,6</td></tr>
<tr><td>Suma</td><td>45</td><td>1</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:</td><td>Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacja, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego</td></tr>
<tr><td>Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do</td><td>Student posiada wiedzę i umiejętności uzyskane w ramach wcześniej realizowanych przedmiotów z zakresu:
anatomii człowieka, fizjologii i patofizjologii, biomechaniki i kinezjologii,</td></tr>
</table>

sekwencyjności przedmiotów:		podstaw fizjoterapii i rehabilitacji medycznej, kinezyterapii, metodyki nauczania ruchu. Student posiada podstawową wiedzę z zakresu: pedagogiki ogólnej i specjalnej, psychologii ogólnej i rozwojowej, komunikacji interpersonalnej w pracy z osobami ze specjalnymi potrzebami.
Zalecana literatura	**podstawowa**	1. Morgulec-Adamowicz N. (red**.)**, *Adaptowana aktywność fizyczna dla fizjoterapeutów*. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2014. 2. Kowalik S. (red.), *Kultura fizyczna osób z niepełnosprawnością. Dostosowana aktywność ruchowa*. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2009. 3. Kosmol A., *Teoria i praktyka sportu osób z niepełnosprawnościami*. Akademia Wychowania Fizycznego, Warszawa 2008. 4. DePauw K.P., Gavron S.J., *Disability Sport*. Human Kinetics, Champaign 2005. 5. Sherrill C., *Adapted Physical Activity, Recreation and Sport: Crossdisciplinary and Lifespan*. Human Kinetics, Champaign 2004.
	uzupełniająca	1. Winnick J.P., Adapted Physical Education and Sport. Human Kinetics, Champaign. 2. Hutzler Y., Psychological Perspectives on Physical Activity and Disability. Human Kinetics. 3. Brittain I., The Paralympic Games Explained. Routledge, London. 4. Tweedy S.M., Vanlandewijck Y.C., International Paralympic Committee position stand: background and scientific principles of classification in Paralympic sport.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Fizjoprofilaktyka i promocja zdrowia- C13**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Physioprophylaxis and Health Promotion
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	studia jednolite magisterskie
Profil:	praktyczny (P)
Forma studiów:	studia stacjonarne
Punkty ECTS:	1
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	Od 2026/2027
Semestr:	3
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu		
Treści programowe obejmują podstawowe zagadnienia z zakresu fizjoprofilaktyki i promocji zdrowia, w tym uwarunkowania zdrowia, rolę aktywności fizycznej w zapobieganiu chorobom oraz metody planowania działań prozdrowotnych. Realizacja treści w formie wykładów i ćwiczeń umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.		
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Wykład	10 h
	Ćwiczenia praktyczne	10 h
	Praca własna studenta	5 h

Cel przedmiotu

Celem przedmiotu jest przygotowanie studenta do rozpoznawania i analizowania problemów zdrowotnych jednostki i grup społecznych oraz do planowania i realizacji działań z zakresu fizjoprofilaktyki i promocji zdrowia, ze szczególnym uwzględnieniem roli aktywności fizycznej w zapobieganiu chorobom i utrzymaniu sprawności funkcjonalnej.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
C13_W01	zagadnienia związane z promocją zdrowia i fizjoprofilaktyką	C.W17	Wykład	Zaliczenie pisemne, kolokwium

w zakresie umiejętności potrafi:				
C13_U01	podejmować działania promujące zdrowy styl życia oraz zaprojektować program profilaktyczny w zależności od wieku, płci, stanu zdrowia i warunków życia pacjenta, ze szczególnym uwzględnieniem aktywności fizycznej	C.U17	Ćwiczenia	praca pisemna
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
C13_K01	prezentowania postawy promującej zdrowy styl życia i aktywnego kreowania działań prozdrowotnych w pracy zawodowej fizjoterapeuty	KS3	W/Ć	obserwacja, samoocena, ocena pracy zespołowej

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	2	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	wykład ćwiczenia **w sumie** **ECTS**	10 g. 10g 20 0,8
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Przygotowanie do zajęć, do zaliczenia, egzaminu ECTS	5 g. 0,2
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Analiza przypadków, projektowanie działań **ECTS**	5 0,2

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**Wykłady (10 godz.)** 1. Zdrowie jako pojęcie w edukacji zdrowotnej – definicje i modele zdrowia. 2. Fizjoprofilaktyka – cele, zadania i znaczenie w fizjoterapii. 3. Uwarunkowania zdrowia – czynniki biologiczne, środowiskowe i społeczne. 4. Choroby cywilizacyjne jako wyzwanie dla fizjoprofilaktyki. 5. Rola aktywności fizycznej w profilaktyce zdrowotnej. 6. Promocja zdrowia – cele, strategie i obszary działań. 7. Zdrowy styl życia jako element promocji zdrowia. 8. Rola fizjoterapeuty w edukacji i promocji zdrowia. 9. Instytucje i programy promocji zdrowia w Polsce. 10. Odpowiedzialność zawodowa i etyczna fizjoterapeuty w działaniach prozdrowotnych. **Ćwiczenia audytoryjne:** 1. Analiza problemów zdrowotnych wybranych grup społecznych. 2. Styl życia a zdrowie – identyfikacja czynników ryzyka.

	3. Aktywność fizyczna jako narzędzie fizjoprofilaktyki. 4. Projektowanie prostych działań prozdrowotnych. 5. Planowanie programu fizjoprofilaktycznego – praca w grupach. 6. Dobór ćwiczeń fizycznych w profilaktyce zdrowotnej. 7. Edukacja zdrowotna w praktyce fizjoterapeuty. 8. Prezentacja i omówienie projektów studenckich. 9. Ocena skuteczności działań prozdrowotnych. 10. Podsumowanie i zaliczenie ćwiczeń.
Metody i techniki kształcenia:	wykład problemowy z prezentacją multimedialną, praca w grupach, metoda projektu, analiza przypadków
*** Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:**	Kryteria oceny końcowej ćwiczenia audytoryjne i warsztatowe: merytoryczne przygotowanie do każdej z formy zajęć, aktywność merytoryczna na obu formach zajęć, przygotowanie referatu na każdą z form zajęć, pozytywna ocena z kolokwium, pozytywna ocena z zaliczenia końcowego. Obecność na zajęciach obowiązkowa. Dopuszczalna nieobecność nieusprawiedliwiona – 2h. W razie nieobecności większej niż 2 godziny konieczne jest usprawiedliwienie nieobecności wraz z niezwłocznym dostarczeniem stosownego pisemnego zaświadczenia. Przy > niż 2 godziny nieobecności w ramach semestru należy zaliczyć wszystkie godziny po uzgodnieniu formy i czas tego zaliczenia z osobą prowadzącą zajęcia. Dotyczy to tematów które były realizowane na zajęciach, na których student był nieobecny. Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia końcowego jest zaliczenie wszelkich ćwiczeń audytoryjnych. Inne wymagania – zgodne z Regulaminem Studiów PANS w Krośnie.
*** Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:**	Zajęcia obowiązkowe
Sposób obliczania oceny końcowej:	Ocena końcowa z przedmiotu: średnia arytmetyczna ocen cząstkowych
*** Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:**	Zaliczenie na konsultacjach z osobą prowadzącą zajęcia. Temat i forma zaliczenia oraz czas – po uzgodnieniu z osobą prowadzącą zajęcia.
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	
Zalecana literatura:	1. Woynarowska B. Edukacja zdrowotna. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2017. 2. Karski J.B. Praktyka i teoria promocji zdrowia. CeDeWu, Warszawa, 2011.

	3. Gromadzka-Ostrowska J. Edukacja prozdrowotna i promocja zdrowia. Wydawnictwo SGGW, Warszawa, 2019. 4. Korzeniowska E., Puchalski K. (red.) Promocja zdrowia – wybrane zagadnienia teorii i praktyki. Instytut Medycyny Pracy im. prof. J. Nofera, Łódź.
Literatura uzupełniejaca	1. World Health Organization (WHO). WHO Guidelines on Physical Activity and Sedentary Behaviour. World Health Organization, Geneva, 2020. 2. World Health Organization (WHO). Global Action Plan on Physical Activity 2018–2030: More Active People for a Healthier World. WHO, Geneva, 2018. 3. Ostrowska A. (red.) Profilaktyka i promocja zdrowia. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa. 4. Kulik T.B., Latalski M. (red.) Zdrowie publiczne. Czelej, Lublin.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Wyroby medyczne (ortotyka i protetyka)- C14**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Medical Devices (Orthotics and Prosthetics)
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny (P)
Forma studiów:	studia stacjonarne
Punkty ECTS:	2
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	Od 2026/2027
Semestr:	5
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu		
Treści programowe obejmują zagadnienia dotyczące klasyfikacji, zasad doboru i użytkowania wyrobów medycznych, w szczególności protez i ortez, a także regulacji prawnych związanych z ich refundacją. Realizacja treści w formie wykładów i ćwiczeń praktycznych umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności praktycznych.		
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Wykład	10 h
	Ćwiczenia praktyczne	15 h
	Praca własna studenta	20 h

Cele przedmiotu

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z zasadami doboru, stosowania i użytkowania wyrobów medycznych z zakresu ortotyki i protetyki oraz przygotowanie ich do instruowania pacjenta w zakresie bezpiecznego i efektywnego korzystania z zaopatrzenia ortopedycznego w procesie fizjoterapii.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
C14_W01	zasady działania wyrobów medycznych i zasady ich stosowania w leczeniu osób z różnymi chorobami i dysfunkcjami narządowymi	C.W14	Wykład	Zaliczenie pisemne, kolokwium

C14_W02	regulacje dotyczące wykazu wyrobów medycznych określone w przepisach wydanych na podstawie ustawy o refundacji	C.W15	Wykład	Zaliczenie pisemne, kolokwium
C14_W03	wskazania i przeciwwskazania do zastosowania wyrobów medycznych	C.W16		Zaliczenie pisemne, kolokwium
w zakresie umiejętności potrafi:				
C14_U01	dobrać wyroby medyczne stosownie do rodzaju dysfunkcji i potrzeb pacjenta na każdym etapie fizjoterapii oraz poinstruować pacjenta w zakresie posługiwania się nimi	C.U16	Ćwiczenia	zaliczenie praktyczne z ćwiczeń (dobór wyrobu medycznego i instruktaż pacjenta)
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
C14_K01	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych,	KS5	W/Ć	obserwacja, samoocena, ocena pracy zespołowej

Nakład pracy studenta

Całkowita liczba punktów ECTS	2	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Wykład Ćwiczenia **w sumie** **ECTS**	10 15 **25** **1**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Praca własna (przygotowanie do ćwiczeń, egzaminu) w sumie ECTS	20 20 **1**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia **w sumie** **ECTS**	15 15 **0,6**

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**Wykłady (10 godz.)** 1. Wyroby medyczne – definicja, klasyfikacja i rola w fizjoterapii. 2. Regulacje prawne dotyczące wyrobów medycznych i ich refundacji. 3. Wskazania i przeciwwskazania do stosowania wyrobów medycznych. 4. Zasady doboru wyrobów medycznych w zależności od rodzaju dysfunkcji. 5. Protezy – podział i zasady działania. 6. Ortezy – podział i zasady działania. 7. Obuwie ortopedyczne i wkładki – charakterystyka. 8. Środki pomocnicze w lokomocji (kule, laski, balkoniki). 9. Rola fizjoterapeuty w doborze i użytkowaniu wyrobów medycznych. 10. Odpowiedzialność zawodowa i bezpieczeństwo pacjenta. **Ćwiczenia (15 godz.)** 1. Analiza potrzeb pacjenta w zakresie zaopatrzenia ortopedycznego. 2. Dobór i zakładanie ortez tułowia – instruktaż dla pacjenta. 3. Dobór i zakładanie ortez kończyny górnej. 4. Dobór i zakładanie ortez kończyny dolnej. 5. Dobór kul, lasek i balkoników – nauka prawidłowego użytkowania. 6. Podstawy doboru protez – omówienie przypadków klinicznych. 7. Instruktaż użytkowania wyrobów medycznych – ćwiczenia praktyczne. 8. Analiza przypadków klinicznych – praca w grupach. 9. Integracja zaopatrzenia ortopedycznego z procesem fizjoterapii. 10. Zaliczenie praktyczne.
Metody i techniki kształcenia:	wykład z prezentacją multimedialną, pokaz i demonstracja, ćwiczenia praktyczne, analiza przypadków klinicznych
*** Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:**	Zajęcia obowiązkowe
Sposób obliczania oceny końcowej:	Ocena końcowa z przedmiotu: średnia arytmetyczna ocen cząstkowych z wykładów i ćwiczeń
*** Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na**	Zaliczenie na konsultacjach z osobą prowadzącą zajęcia. Temat i forma zaliczenia oraz czas – po uzgodnieniu z osobą prowadzącą zajęcia.

zajęciach:	
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	
Zalecana literatura:	1. Gieremek K., Janicki Sz., Przeździek B., Woźniewski M. Wyroby medyczne. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2020. 2. Nowakowski A., Rohde L., Król J., Rohde A. Zaopatrzenie ortopedyczne i protezowanie. Exemplum, Poznań, 2018. 3. Lusardi M.M., Jorge M., Nielsen C.C. (red.) Orthotics and Prosthetics in Rehabilitation. 4th ed., Elsevier, St. Louis, 2020. 4. AAOS (American Academy of Orthopaedic Surgeons). Atlas of Orthoses and Assistive Devices. 5th ed., Elsevier, Philadelphia, 2019.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Kliniczne podstawy fizjoterapii w ortopedii i traumatologii D1a
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Clinical foundations of physiotherapy in orthopedics and traumatology
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	6
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	3,4
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	Treści programowe obejmują badanie ortopedyczne, interpretację badań obrazowych, zasady postępowania w złamaniach, skręceniach, zwichnięciach oraz po zabiegach rekonstrukcyjnych i endoprotezoplastyce. Student nabywa umiejętność kwalifikowania pacjenta do odpowiedniego postępowania fizjoterapeutycznego, planowania rehabilitacji przed- i pooperacyjnej oraz monitorowania efektów terapii w dysfunkcjach narządu ruchu.
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Wykład: sem. 3 -15g., sem.4- 30 g .
	Ćwiczenia: sem. 3 - 30g., sem 4- 30 g
	Praca własna: 45g.

Cele przedmiotu

C1. Przedstawienie etiologii, patomechanizmu, objawów i przebiegu schorzeń narządu ruchu w ortopedii i traumatologii.
C2. Nabycie umiejętności klinicznego badania ortopedycznego i interpretacji badań obrazowych.
C3. Przygotowanie do planowania i realizacji fizjoterapii w leczeniu zachowawczym i operacyjnym.
C4. Kształcenie myślenia klinicznego i przyczynowo-skutkowego.
C5. Przygotowanie do pracy z pacjentem ortopedycznym w warunkach klinicznych (profil praktyczny).

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Efekty ogólne z zakresu wiedzy:

Student zna i rozumie:

EU1 W roz.1.1.pkt.6 wskazania i przeciwskazania do wykonywania zabiegów z zakresu fizykoterapii i masażu, kinezyterapii i terapii manualnej oraz specjalnych metod fizjoterapii;

Efekty ogólne z zakresu umiejętności:

Student potrafi:

EU1 U roz.1.2.pkt.1 wykonywać zabiegi z zakresu fizykoterapii, kinezyterapii, masażu i terapii manualnej oraz specjalnych metod fizjoterapii;

Efekty ogólne z zakresu kompetencji społecznych

student jest gotów do:

EU1 O roz.1.3.pkt.1 nawiązania i utrzymania pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych

Efekty szczegółowe

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
D1a_W01	etiologię, patomechanizm, objawy i przebieg dysfunkcji narządu ruchu w zakresie: ortopedii i traumatologii, medycyny sportowej, reumatologii, neurologii i neurochirurgii oraz pediatrii, neurologii dziecięcej, w stopniu umożliwiającym racjonalne stosowanie środków fizjoterapii	D.W1	wykład	Pisemne zaliczenie teoretyczne, egzamin pisemny
D1a_W02	zasady diagnozowania oraz ogólne zasady i sposoby leczenia najczęstszych dysfunkcji narządu	D.W2	wykład	Pisemne zaliczenie teoretyczne, egzamin pisemny

	ruchu w zakresie: ortopedii i traumatologii, medycyny sportowej, reumatologii, neurologii, neurochirurgii oraz pediatrii, neurologii dziecięcej, w stopniu umożliwiającym racjonalne stosowanie środków fizjoterapii			
D1a_W03	ogólne zasady podmiotowego i przedmiotowego badania ortopedycznego	D.W6	wykład	Pisemne zaliczenie teoretyczne
W zakresie umiejętności potrafi:				
D1a_U01	Przeprowadzić badanie funkcjonalne i interpretuje jego wyniki	D.U1	ćwiczenia	obserwacja pracy studenta, ocena pokazu i demonstracji, praca w parach, , ocena w warunkach symulowanych
D1a_U02	dokonać oceny stanu układu ruchu człowieka w warunkach statyki i dynamiki (badanie ogólne, odcinkowe, miejscowe), przeprowadzić analizę chodu oraz zinterpretować uzyskane wyniki	D.U3	ćwiczenia	obserwacja pracy studenta, ocena pokazu i demonstracji, praca w parach, , ocena w warunkach symulowanych
D1a_U03	dokonać analizy biomechanicznej ruchu.	D.U3	ćwiczenia	obserwacja pracy studenta, ocena pokazu i demonstracji, praca w parach, , ocena w warunkach symulowanych
D1a_U04	dobierać i wykonuje zabiegi fizjoterapeutyczne po urazach i operacjach ortopedycznych.	D.U4, D.U6	ćwiczenia	obserwacja pracy studenta, ocena pokazu i demonstracji, praca w parach, , ocena w warunkach symulowanych
D1a_U05	prowadzić instruktaż domowy i edukację pacjenta.	D.U7	ćwiczenia	obserwacja pracy studenta, ocena pokazu i demonstracji, praca w parach, , ocena w warunkach symulowanych
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
D1a_K01	nawiązania i utrzymania pełnego	KS1	wykład	obserwacja pracy studenta

	szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych			

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	6	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Wykład Ćwiczenia **w sumie** **ECTS**	45 60 **105** **4,1**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Praca własna (przygotowanie do ćwiczeń, egzaminu) w sumie ECTS	45 45 **1,8**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia **ECTS**	60 **2,4**

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**SEMESTR 3** **WYKŁAD (15 h)** 1. Wprowadzenie do ortopedii i traumatologii – zakres, klasyfikacje, diagnostyka kliniczna. 2. Badanie ortopedyczne – wywiad, badanie przedmiotowe, testy funkcjonalne. 3. Diagnostyka obrazowa: RTG, TK, MRI, USG, densytometria. 4. Choroba zwyrodnieniowa stawów biodrowych i kolanowych. 5. Urazy tkanek miękkich – więzadła, ścięgna, mięśnie (ACL, łąkotki, stożek rotatorów). 6. Złamania – klasyfikacje, gojenie, leczenie zachowawcze i operacyjne. 7. Podstawy fizjoterapii pourazowe **ĆWICZENIA (30 h)** 1. Badanie ortopedyczne – praktyczne wykonanie testów klinicznych. 2. Interpretacja zdjęć RTG (kąt Cobba, Risser). 3. Ocena chodu. 4. Postępowanie po rekonstrukcji ACL. 5. Postępowanie po endoprotezoplastyce biodra i kolana.

	6. Planowanie fizjoterapii w złamaniach. 7. Tworzenie dokumentacji medycznej. **SEMESTR 4** **WYKŁAD (30 h)** 1. Choroby kręgosłupa – dyskopatia, stenoza, kręgozmyk. 2. Skoliozy – klasyfikacja, pomiar kąta Cobba. 3. Endoprotezoplastyka – wskazania, technika operacyjna, powikłania. 4. Osteoporoza i złamania patologiczne. 5. Urazy kończyny górnej i dolnej. 6. Wady wrodzone narządu ruchu. 7. Amputacje – postępowanie przed i pooperacyjne. 8. Nowotwory narządu ruchu. 9. Powikłania pourazowe i pooperacyjne. **ĆWICZENIA (30 h)** 1. Kompleksowa ocena pacjenta ortopedycznego. 2. Planowanie terapii po operacjach ortopedycznych. 3. Nauka chodu po amputacji. 4. Praca z pacjentem po złamaniach niestabilnych. 5. Postępowanie w zespołach przeciążeniowych. 6. Analiza przypadków klinicznych. 7. Projektowanie programów fizjoterapii.
Metody i techniki kształcenia:	□ wykład problemowy □ prezentacja multimedialna □ analiza przypadków klinicznych □ demonstracja technik □ ćwiczenia praktyczne □ praca w grupach □ dyskusja kliniczna
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	**Wykład** Egzamin pisemny. Kryterium uzyskania oceny pozytywnej z testu jest udzielenie poprawnych odpowiedzi na 60% pytań. Punktacja: za każde pytanie – 1 punkt. Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnego zaliczenia z ćwiczeń. **Podstawę do zaliczenia ćwiczeń stanowią:** zaliczenie praktyczne (badanie ortopedyczne), analiza przypadku klinicznego, pozytywna ocena demonstracji i umiejętności, prawidłowa interpretacja wyników, aktywność i obecność na zajęciach ; ocena z kolokwium (pytania testowe),
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.

<table>
<tr><td colspan="2">Sposób obliczania oceny końcowej:</td><td>
<table>
<tr><td>Zakres wartości</td><td>0 – 2,99</td><td>3,00 – 3,24</td><td>3,25 – 3,74</td><td>3,75 – 4,24</td><td>4,25 – 4,74</td><td>powyżej 4,74</td></tr>
<tr><td>Ocena słownie</td><td>niedostateczny</td><td>dostateczny</td><td>dostateczny plus</td><td>dobry</td><td>dobry plus</td><td>bardzo dobry</td></tr>
<tr><td>Ocena liczbowo</td><td>2,0</td><td>3,0</td><td>3,5</td><td>4,0</td><td>4,5</td><td>5,0</td></tr>
</table>
<table>
<tr><td>Rodzaj zajęć</td><td>Liczba godzin</td><td>Waga</td><td>Ocena</td><td>Wynik</td></tr>
<tr><td>Wykład</td><td>45</td><td>0,4</td><td rowspan="3">ocena uzyskana przez studenta</td><td rowspan="3">odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny</td></tr>
<tr><td>Ćwiczenia</td><td>60</td><td>0,6</td></tr>
<tr><td>Suma</td><td>105</td><td>1</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td colspan="2">Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:</td><td>Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacja, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego</td></tr>
<tr><td colspan="2">Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:</td><td>Wiedza z zakresu anatomii prawidłowej i fizjologii narządu ruchu</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Zalecana literatura</td><td>podstawowa</td><td>1. Nowakowski A., Mazurek T. Ortopedia i traumatologia – podręcznik dla studentów. Poznań, 2017.
2. Szulc A. Wiktora Degi ortopedia i rehabilitacja. Wybrane zagadnienia z zakresu chorób i urazów narządu ruchu dla studentów i lekarzy. PZWL, 2015.
3. Kwolek A. Rehabilitacja medyczna. Elsevier Urban & Partner, 2013.
4. Białoszewski D. (red.) Fizjoterapia w ortopedii. PZWL, 2015.
5. Ciborowski D. Testy kliniczne w fizjoterapii. Badanie narządu ruchu. Body Medica, 2022.</td></tr>
<tr><td>uzupełniająca</td><td>1. Maxey L., Magnusson J. Pooperacyjna rehabilitacja pacjentów ortopedycznych. DB Publishing, 2016.
2. Drużbicki M., Perenc L. (red.) Diagnostyka funkcjonalna – podręcznik dla studentów fizjoterapii. Wydawnictwo UR, 2023.</td></tr>
</table>

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Kliniczne podstawy fizjoterapii w medycynie sportowej D1b**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Clinical Foundations of Physiotherapy in Sports Medicine
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	2
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	5
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	Treści programowe obejmują diagnostykę i postępowanie w najczęstszych urazach sportowych (skręcenia, naderwania, uszkodzenia ACL, tendinopatie, przeciążenia), zasady badania funkcjonalnego zawodnika, analizę biomechaniki ruchu oraz planowanie procesu powrotu do sportu (return to play). Student nabywa kompetencje w zakresie oceny czynników ryzyka urazów, doboru postępowania fizjoterapeutycznego w urazach ostrych i przeciążeniowych oraz projektowania programów prewencji urazów (m.in. FMS).
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Wykład: sem. 5 -10g
	Ćwiczenia: sem. 5 - 30g.,
	Praca własna: 10g.

Cele przedmiotu

C1. Przekazanie wiedzy dotyczącej etiologii, patomechanizmu i leczenia urazów sportowych.
C2. Nabycie umiejętności klinicznej oceny zawodnika oraz planowania postępowania fizjoterapeutycznego.
C3. Kształcenie umiejętności profilaktyki urazów w sporcie.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Efekty ogólne z zakresu wiedzy:

Student zna i rozumie:

Efekty ogólne z zakresu wiedzy

Student zna i rozumie:

EU_W1 (Rozdz. 1.1 pkt 6)

Wskazania i przeciwwskazania do wykonywania zabiegów z zakresu fizykoterapii i masażu, kinezyterapii i terapii manualnej oraz specjalnych metod fizjoterapii.

EU_W2 (Rozdz. 1.1 pkt 7)

Zalecenia do stosowania fizjoterapii w określonych stanach chorobowych.

.**Efekty ogólne z zakresu umiejętności**:

Student potrafi:

EU1 U roz.1.2.pkt.1 wykonywać zabiegi z zakresu fizykoterapii, kinezyterapii, masażu i terapii manualnej oraz specjalnych metod fizjoterapii;

EU_U2 (Rozdz. 1.2 pkt 2)

Interpretować wyniki badań czynnościowych oraz przeprowadzać testy funkcjonalne niezbędne do doboru środków fizjoterapii.

Efekty ogólne z zakresu kompetencji społecznych

student jest gotów do:

EU_K1 (Rozdz. 1.3 pkt 4)

Przestrzegania praw pacjenta i zasad etyki zawodowej.

EU_K2 (Rozdz. 1.3 pkt 7)

Wdrażania zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole specjalistów.

EU1 O roz.1.3.pkt.1 nawiązania i utrzymania pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych

Efekty szczegółowe

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
D1b_W01	etiologię, patomechanizm, objawy i przebieg urazów sportowych.	D.W1	wykład	Pisemne zaliczenie teoretyczne
D1b_W02	zasady diagnozowania i leczenia	D.W2	wykład	Pisemne zaliczenie teoretyczne,

	najczęstszych dysfunkcji narządu ruchu w sporcie.			
D1b_W03	zasady badania ortopedycznego w medycynie sportowej	D.W6	wykład	Pisemne zaliczenie teoretyczne
W zakresie umiejętności potrafi:				
D1b_U01	przeprowadzić badanie funkcjonalne i interpretuje jego wyniki	D.U1	ćwiczenia	obserwacja pracy studenta, ocena pokazu i demonstracji, praca w parach, , ocean w warunkach symulowanych
D1b_U02	dobierać i prowadzić postępowanie fizjoterapeutyczne w urazach ostrych i przeciążeniowych	D.U4, D.U6	ćwiczenia	obserwacja pracy studenta, ocena pokazu i demonstracji, praca w parach, , ocean w warunkach symulowanych
D1b_U03	dokonać analizy biomechanicznej ruchu identyfikować czynniki ryzyka urazów	D.U2	ćwiczenia	obserwacja pracy studenta, ocena pokazu i demonstracji, praca w parach, , ocean w warunkach symulowanych
D1b_U05	planować działania profilaktyczne (np. FMS) oraz edukację zawodnika	D.U7	ćwiczenia	obserwacja pracy studenta, ocena pokazu i demonstracji, praca w parach, , ocean w warunkach symulowanych
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
D1b_K01	nawiązania i utrzymania pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych	O.K1	wykład	obserwacja pracy studenta

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	2	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Wykład Ćwiczenia **w sumie** **ECTS**	10 30 **40** **1,6**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Praca własna (przygotowanie do ćwiczeń, egzaminu)	10

	ECTS	**0,6**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia **ECTS**	30 **1,2**

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**WYKŁAD (10 h)** 1. Medycyna sportowa – zakres, zespół medyczny, rola fizjoterapeuty. 2. Korzyści i zagrożenia zdrowotne wynikające z uprawiania sportu. 3. Urazy ostre i przeciążeniowe – klasyfikacja, etiologia, patomechanizm. 4. Najczęstsze urazy w sporcie (ACL, skręcenia stawu skokowego, uszkodzenia stożka rotatorów, tendinopatie). 5. Zasady leczenia i rehabilitacji w sporcie. 6. Profilaktyka urazów – FMS, prewencja pierwotna i wtórna. **ĆWICZENIA (30 h**) 1. Badanie w medycynie sportowej – wywiad, testy funkcjonalne. 2. Ocena biomechaniki ruchu i analiza przeciążeń. 3. Postępowanie w urazach tkanek miękkich (więzadła, ścięgna, mięśnie). 4. Rehabilitacja po skręceniach, naderwaniach, złamaniach. 5. Postępowanie po rekonstrukcji ACL. 6. Terapia manualna i kinezyterapia w sporcie. 7. Trening medyczny i powrót do sportu (return to play). 8. Projektowanie programu profilaktycznego dla zawodnika.
Metody i techniki kształcenia:	□ wykład problemowy □ prezentacja multimedialna □ analiza przypadków klinicznych □ demonstracja technik □ ćwiczenia praktyczne □ praca w grupach □ dyskusja kliniczna
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	**Wykład** zaliczenie pisemne. Kryterium uzyskania oceny pozytywnej z testu jest udzielenie poprawnych odpowiedzi na 60% pytań. Punktacja: za każde pytanie – 1 punkt. Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnego zaliczenia z ćwiczeń. **Podstawę do zaliczenia ćwiczeń stanowią:** zaliczenie praktyczne (badanie ortopedyczne), analiza przypadku klinicznego, pozytywna ocena demonstracji i umiejętności, prawidłowa interpretacja wyników, aktywność i obecność na zajęciach ; ocena z kolokwium (pytania testowe),
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na	Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w

<table>
<tr><td colspan="2">zajęciach jest obowiązkowa:</td><td>obowiązkowych zajęciach.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Sposób obliczania oceny końcowej:</td><td>
<table>
<tr><td>Zakres wartości</td><td>0 – 2,99</td><td>3,00 – 3,24</td><td>3,25 – 3,74</td><td>3,75 – 4,24</td><td>4,25 – 4,74</td><td>powyżej 4,74</td></tr>
<tr><td>Ocena słownie</td><td>niedostateczny</td><td>dostateczny</td><td>dostateczny plus</td><td>dobry</td><td>dobry plus</td><td>bardzo dobry</td></tr>
<tr><td>Ocena liczbowo</td><td>2,0</td><td>3,0</td><td>3,5</td><td>4,0</td><td>4,5</td><td>5,0</td></tr>
</table>
<table>
<tr><th>Rodzaj zajęć</th><th>Liczba godzin</th><th>Waga</th><th>Ocena</th><th>Wynik</th></tr>
<tr><td>Wykład</td><td>45</td><td>0,3</td><td rowspan="3">ocena uzyskana przez studenta</td><td rowspan="3">odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny</td></tr>
<tr><td>Ćwiczenia</td><td>60</td><td>0,7</td></tr>
<tr><td>Suma</td><td>105</td><td>1</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td colspan="2">Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:</td><td>Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacja, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego</td></tr>
<tr><td colspan="2">Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:</td><td>Wiedza z zakresu anatomii prawidłowej i fizjologii narządu ruchu</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Zalecana literatura</td><td>podstawowa</td><td>1. Jegier A., Nazar K., Dziak A. Medycyna sportowa. Warszawa 2013.
2. McMahon P.J. Medycyna sportowa. PZWL, 2009.
3. Brukner P., Khan K. Kliniczna medycyna sportowa. DB Publishing, 2011.
4. Dziak A., Tayara S. Urazy i uszkodzenia w sporcie. Kraków 2000.
5. Brukner P., Khan K., Cook J., Crossley K., McCrory P., Bahr R. Brukner & Khan's Clinical Sports Medicine: Injuries. 6th ed. McGraw-Hill Education, Sydney, 2024.</td></tr>
<tr><td>uzupełniająca</td><td>1. Brukner & Khan’s Clinical Sports Medicine: Injuries. McGraw-Hill, 2012.
2. Horschig A., Sonthana K. Rekonstrukcja Milona. Galaktyka, 2021.
3. „Fizjoterapia Polska” – artykuły aktualne.</td></tr>
</table>

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Kliniczne podstawy fizjoterapii w reumatologii
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Clinical Foundations of Physiotherapy in Rheumatology
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	3
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	6
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	Treści obejmują kliniczną analizę chorób zapalnych i zwyrodnieniowych narządu ruchu (RZS, ZZSK, toczeń, łuszczycowe zapalenie stawów, osteoporoza) oraz naukę funkcjonalnej oceny deformacji stawów, funkcji ręki i lokomocji. Student nabywa kompetencje w zakresie różnicowania fazy zaostrzenia i remisji choroby, bezpiecznego doboru ćwiczeń, ochrony stawów, planowania długofalowej fizjoterapii oraz edukacji pacjenta w zakresie samodzielnego programu usprawniania.
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Wykład: 30 g . Ćwiczenia: 30g., Praca własna: 15g.

Cele przedmiotu

C1. Przekazanie wiedzy dotyczącej patogenezy i obrazu klinicznego chorób reumatycznych.
C2. Przygotowanie do funkcjonalnej oceny pacjenta reumatologicznego zgodnie z ICF.
C3. Nabycie umiejętności planowania i modyfikacji fizjoterapii w zależności od aktywności choroby.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Efekty ogólne z zakresu wiedzy:

Student zna i rozumie:

EU1 W roz.1.1.pkt.6 wskazania i przeciwskazania do wykonywania zabiegów z zakresu fizykoterapii i masażu, kinezyterapii i terapii manualnej oraz specjalnych metod fizjoterapii;

EU_W2 (Rozdz. 1.1 pkt 7)- zalecenia do stosowania fizjoterapii w określonych stanach chorobowych, w tym w chorobach autoimmunologicznych.

EU_W3 (Rozdz. 1.1 pkt 10)- zasady diagnostyki funkcjonalnej i planowania postępowania fizjoterapeutycznego.

Efekty ogólne z zakresu umiejętności:

Student potrafi:

EU_U1 (Rozdz. 1.2 pkt 1)- wykonywać zabiegi fizjoterapeutyczne adekwatnie do fazy choroby (zaostrzenie/remisja).

Efekty ogólne z zakresu kompetencji społecznych

student jest gotów do:

EU_K2 (Rozdz. 1.3 pkt 7)- współpracy w zespole terapeutycznym (lekarz reumatolog, fizjoterapeuta, terapeuta zajęciowy).

Efekty szczegółowe

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
D1c_W01	etiologię, patomechanizm, objawy kliniczne oraz przebieg chorób reumatologicznych (RZS, ZZSK, toczeń, łuszczycowe zapalenie stawów, osteoporoza).	D.W1	wykład	Pisemne zaliczenie teoretyczne, egzamin pisemny
D1c_W02	zasady diagnozowania oraz leczenia dysfunkcji narządu ruchu w reumatologii.	D.W2	wykład	Pisemne zaliczenie teoretyczne, egzamin pisemny
D1c_W03	założenia i zasady Międzynarodowej Klasyfikacji Funkcjonowania (ICF) w ocenie	D.W16	wykład	Pisemne zaliczenie teoretyczne

	pacjenta reumatologicznego.			
W zakresie umiejętności potrafi:				
D1c_U01	przeprowadzać testy funkcjonalne służące ocenie deformacji stawów, funkcji ręki i lokomocji u pacjentów z chorobami reumatycznymi.	D.U8	ćwiczenia	obserwacja pracy studenta, ocena pokazu i demonstracji, praca w parach, , ocean w warunkach symulowanych
D1c_U02	planować i dobierać postępowanie fizjoterapeutyczne w zależności od aktywności choroby, stopnia uszkodzenia stawów i ograniczeń funkcjonalnych.	D.U9	ćwiczenia	obserwacja pracy studenta, ocena pokazu i demonstracji, praca w parach, , ocean w warunkach symulowanych
D1c_U03	wykonywać usprawnianie funkcjonalne ręki oraz pionizację i naukę chodu u pacjentów reumatologicznych.	D.U10	ćwiczenia	obserwacja pracy studenta, ocena pokazu i demonstracji, praca w parach, , ocean w warunkach symulowanych
D1c_U04	instruować pacjenta w zakresie ćwiczen domowych, ochrony stawów oraz stosowania wyrobów medycznych.	D.U11	ćwiczenia	obserwacja pracy studenta, ocena pokazu i demonstracji, praca w parach, , ocean w warunkach symulowanych, ocean instruktażu
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
D1c_K01	respektowania zasad etyki zawodowej,	KS4.	wykład	obserwacja pracy studenta

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	3	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Wykład Ćwiczenia **w sumie** **ECTS**	30 30 **60** **2,4**

B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Praca własna (przygotowanie do ćwiczeń, egzaminu) w sumie ECTS	15 15 **0,6**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia **ECTS**	30 **1,2**

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**WYKŁAD (30 h)** 1. Klasyfikacja chorób reumatycznych. 2. Reumatoidalne zapalenie stawów – patogeneza, deformacje, leczenie farmakologiczne i rehabilitacyjne. 3. Zesztywniające zapalenie stawów kręgosłupa – progresja zmian. 4. Łuszczycowe zapalenie stawów. 5. Toczeń rumieniowaty, twardzina, zapalenia mięśni. 6. Młodzieńcze idiopatyczne zapalenie stawów. 7. Choroba zwyrodnieniowa stawów w ujęciu reumatologicznym. 8. Osteoporoza i złamania niskoenergetyczne. 9. Ból przewlekły i zmiany pozastawowe. 10. ICF w ocenie funkcjonalnej pacjenta reumatologicznego. 11. Współczesne wytyczne EULAR. **ĆWICZENIA (30 h)** 1. Badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta reumatologicznego. 2. Ocena aktywności RZS (DAS28 – omówienie). 3. Ocena funkcji ręki – testy chwytu, siła uścisku. 4. Ocena deformacji i zakresu ruchu. 5. Planowanie ćwiczeń w fazie zaostrzenia. 6. Planowanie ćwiczeń w remisji. 7. Ochrona stawów i ergonomia. 8. Projekt programu domowego. 9. Analiza przypadków klinicznych.
Metody i techniki kształcenia:	□ wykład problemowy □ prezentacja multimedialna □ analiza przypadków klinicznych □ demonstracja technik □ ćwiczenia praktyczne □ praca w grupach □ dyskusja kliniczna
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych,	**Wykład** Egzamin pisemny. Kryterium uzyskania oceny pozytywnej z testu jest udzielenie poprawnych odpowiedzi na 60% pytań. Punktacja: za każde pytanie – 1 punkt. Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia

<table>
<tr><td>a także warunki dopuszczenia do egzaminu:</td><td>przedmiotu jest uzyskanie pozytywnego zaliczenia z ćwiczeń.
Podstawę do zaliczenia ćwiczeń stanowią: zaliczenie praktyczne (badanie ortopedyczne), analiza przypadku klinicznego, pozytywna ocena demonstracji i umiejętności, prawidłowa interpretacja wyników, aktywność i obecność na zajęciach ; ocena z kolokwium (pytania testowe),</td></tr>
<tr><td>Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:</td><td>Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.</td></tr>
<tr><td>Sposób obliczania oceny końcowej:</td><td>
<table>
<tr><td>Zakres wartości</td><td>0 – 2,99</td><td>3,00 – 3,24</td><td>3,25 – 3,74</td><td>3,75 – 4,24</td><td>4,25 – 4,74</td><td>powyżej 4,74</td></tr>
<tr><td>Ocena słownie</td><td>niedostateczny</td><td>dostateczny</td><td>dostateczny plus</td><td>dobry</td><td>dobry plus</td><td>bardzo dobry</td></tr>
<tr><td>Ocena liczbowo</td><td>2,0</td><td>3,0</td><td>3,5</td><td>4,0</td><td>4,5</td><td>5,0</td></tr>
</table>
<table>
<tr><td>Rodzaj zajęć</td><td>Liczba godzin</td><td>Waga</td><td>Ocena</td><td>Wynik</td></tr>
<tr><td>Wykład</td><td>30</td><td>0,4</td><td rowspan="3">ocena uzyskana przez studenta</td><td rowspan="3">odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny</td></tr>
<tr><td>Ćwiczenia</td><td>30</td><td>0,6</td></tr>
<tr><td>Suma</td><td>60</td><td>1</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:</td><td>Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacja, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego</td></tr>
<tr><td>Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:</td><td>Wiedza z zakresu anatomii prawidłowej i fizjologii narządu ruchu</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Zalecana literatura</td><td>podstawowa</td><td>1. Księżopolska-Orłowska K. Fizjoterapia w reumatologii. PZWL, 2024
2. Pfeil A. i wsp. Reumatologia. Urban & Partner, 2019
3. Bolanowski J., Wrzostek Z. Choroby reumatyczne. AWF Wrocław, 2007</td></tr>
<tr><td>uzupełniająca</td><td>1. Samborski W., Brzosko M. Reumatologia praktyczna. 2011
2. Aktualne wytyczne EULAR</td></tr>
</table>

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Kliniczne podstawy fizjoterapii w neurologii i neurochirurgii D1d
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Clinical Foundations of Physiotherapy in Neurology and Neurosurgery
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	6
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	4,5
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	Treści obejmują kliniczną analizę udaru mózgu, SM, choroby Parkinsona, SLA, urazów czaszkowo-mózgowych, uszkodzeń rdzenia kręgowego i nerwów obwodowych. Student uczy się przeprowadzać badanie neurologiczne, interpretować podstawowe badania obrazowe i elektrofizjologiczne oraz planować fizjoterapię w zależności od poziomu i rodzaju uszkodzenia układu nerwowego. Nabywa kompetencje w zakresie bezpiecznej pionizacji, reedukacji chodu, pracy z pacjentem z deficytem ruchowym i spastycznością oraz edukacji pacjenta i rodziny.
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Wykład: sem. 4 -15g., sem.5- 30 g . Ćwiczenia: sem. 4 - 30g., sem 5- 30 g Praca własna: 45g.

Cele przedmiotu

C1. Poznać etiologię, patomechanizm i obraz kliniczny chorób neurologicznych i neurochirurgicznych.
C2. Nabyć umiejętność przeprowadzania badania neurologicznego dla potrzeb fizjoterapii.
C3. Przygotować do planowania i realizacji fizjoterapii w ostrym i przewlekłym okresie choroby.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Efekty ogólne z zakresu wiedzy:
Student zna i rozumie:
EU_W1 (Rozdz. 1.1 pkt 6) – wskazania i przeciwwskazania do stosowania metod fizjoterapii u pacjentów z uszkodzeniami układu nerwowego.

EU_W2 (Rozdz. 1.1 pkt 7) – zalecenia do stosowania fizjoterapii w określonych jednostkach neurologicznych

Efekty ogólne z zakresu umiejętności:

Student potrafi:

EU_U1 (Rozdz. 1.2 pkt 1) – wykonywać zabiegi fizjoterapeutyczne w zależności od rodzaju i poziomu uszkodzenia układu nerwowego.

EU_U2 (Rozdz. 1.2 pkt 3) – planować i modyfikować program fizjoterapii w ostrym i przewlekłym okresie choroby.

Efekty ogólne z zakresu kompetencji społecznych

student jest gotów do:

EU_K2 (Rozdz. 1.3 pkt 7) – współpracy w interdyscyplinarnym zespole terapeutycznym.

Efekty szczegółowe

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
D1d_W01	etiologię, patomechanizm, objawy i przebieg udaru mózgu, SM, SLA, choroby Parkinsona, urazów OUN, uszkodzeń rdzenia kręgowego i nerwów obwodowych.	D.W1	wykład	Pisemne zaliczenie teoretyczne, egzamin pisemny
D1d_W02	zasady diagnozowania oraz leczenia zachowawczego i operacyjnego schorzeń neurologicznyc	D.W2	wykład	Pisemne zaliczenie teoretyczne, egzamin pisemny
D1d_W03	zasady postępowania z pacjentem nieprzytomnym, po urazie wielonarządowym i z uszkodzeniem rdzenia kręgowego.	D.W5	wykład	Pisemne zaliczenie teoretyczne, egzamin pisemny
D1d_W04	ogólne zasady badania neurologicznego.	D.W5	Wykład, ćwiczenia	Pokaz i demonstracja
W zakresie umiejętności potrafi:				
D1d_U01	przeprowadzać szczegółowe badanie funkcjonalne i interpretować jego wynik	D.U1	ćwiczenia	obserwacja pracy studenta, ocena pokazu i demonstracji, praca w parach, , ocean w warunkach symulowanych
D1d_U02	przeprowadzać badanie neurologiczne, oceniać napięcie	D.U12	ćwiczenia	obserwacja pracy studenta, ocena pokazu i demonstracji, praca w parach, , ocean w warunkach symulowanych

	mięśniowe i spastyczność oraz stosować skale kliniczne (np. GCS, skale funkcjonalne).			
D1d_U03	planować i wykonywać fizjoterapię u pacjentów po uszkodzeniach nerwów obwodowych i w polineuropatiach.	D.U14	ćwiczenia	obserwacja pracy studenta, ocena pokazu i demonstracji, praca w parach, , ocean w warunkach symulowanych
D1d_U04	wykonywać pionizację, naukę chodu oraz reedukację ruchową kończyny górnej po udarze.	D.U15,	ćwiczenia	obserwacja pracy studenta, ocena pokazu i demonstracji, praca w parach, , ocena w warunkach symulowanych
D1d_U05	instruować pacjenta neurologicznego w zakresie programu domowego.	D.U16	ćwiczenia	ocena instruktażu, obserwacja pracy studenta, ocena pokazu i demonstracji, praca w parach,
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
D1d_K01	nawiązywania i utrzymywania pełnego szacunku kontaktu z pacjentem neurologicznym, w tym z pacjentem z deficytami poznawczymi i komunikacyjnymi, oraz okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych.	KS1	Wykład, ćwiczenia	obserwacja pracy studenta, dyskusja, ocena wypowiedzi
D1d_K02	dostrzegania własnych ograniczeń w pracy z pacjentem neurologicznym i podejmowania działań w celu aktualizacji wiedzy.	KS5	Wykład, ćwiczenia	obserwacja pracy studenta, dyskusja, ocena wypowiedzi

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	6	

A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Wykład Ćwiczenia **w sumie** **ECTS**	45 60 **105** **4,1**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Praca własna (przygotowanie do ćwiczeń, egzaminu) w sumie ECTS	45 45 **1,8**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia **ECTS**	60 **2,4**

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**SEMESTR 4** **WYKŁAD (15 h)** **1. Powtórzenie kliniczne anatomii i fizjologii OUN i PNS** • drogi piramidowe i pozapiramidowe • móżdżek, pień mózgu • rdzeń kręgowy – segmentacja • neuroplastyczność **2. Badanie neurologiczne – struktura i interpretacja** • wywiad neurologiczny • ocena świadomości (GCS) • odruchy fizjologiczne i patologiczne (Babiński) • ocena napięcia mięśniowego (spastyczność, sztywność) **3.Diagnostyka w neurologii** • CT, MRI – wskazania i interpretacja kliniczna • EMG, ENG • badania laboratoryjne w chorobach zapalnych OUN **4. Udar mózgu** • podział (niedokrwienny, krwotoczny) • patofizjologia niedowładu połowiczego • fazy kliniczne udaru • rokowanie funkcjonalne **5. Stwardnienie rozsiane** • mechanizm demielinizacji • postacie SM • objawy ruchowe i czuciowe • leczenie farmakologiczne a fizjoterapia **6. Choroba Parkinsona i zespoły parkinsonowskie** • zaburzenia jąder podstawy • bradykinezja, sztywność, drżenie • wpływ leczenia operacyjnego (DBS)

	7. Choroby nerwowo-mięśniowe • SLA • dystrofie mięśniowe • miastenia **ĆWICZENIA (30 h)** **SEMESTR 4** **1. Kompleksowe badanie neurologiczne** • ocena nerwów czaszkowych • testy koordynacyjne • próba Romberga • ocena chodu **2. Ocena napięcia mięśniowego i spastyczności** • skala Ashwortha • analiza wzorców patologicznych **3. Pacjent po udarze** • analiza deficytów • pozycjonowanie • wczesna pionizacja • planowanie usprawniania **4. SM i Parkinson** • analiza objawów • strategie terapeutyczne • elementy reedukacji równowagi **5. Choroby nerwowo-mięśniowe** • ocena siły wg Lovetta • zmęczenie patologiczne • planowanie bezpiecznego wysiłku **6. Analiza przypadków klinicznych** • interpretacja dokumentacji medycznej • planowanie programu usprawniania **7. Dokumentacja i ICF** • kwalifikacja deficytów • formułowanie celów terapii **WYKŁADY (30 h)** Sem.5 **1. Urazy czaszkowo-mózgowe** • wstrząśnienie, stłuczenie • krwiaki przymózgowe • pourazowe zaburzenia świadomości **2. Guzy mózgu** • objawy ogniskowe • objawy wzmożonego ciśnienia śródczaszkowego • leczenie operacyjne **3. Uszkodzenia rdzenia kręgowego** • szok rdzeniowy • poziomy uszkodzeń • klasyfikacja ASIA **4. Neurochirurgia kręgosłupa**

	• dyskopatia • stenoz a kanału kręgowego • wskazania do leczenia operacyjnego **5. Polineuropatie i uszkodzenia nerwów obwodowych** • neuropatia cukrzycowa • zespół cieśni nadgarstka • radikulopatie **6. Zespoły bólowe pochodzenia neurologicznego** • rwa kulszowa • rwa barkowa • mechanizmy bólu neuropatycznego **7. Wodogłowie i zespoły uciskowe** • wodogłowie normotensyjne • zespół Arnolda-Chiariego **8. Postępowanie w stanie ostrym** • pacjent wentylowany • wczesna rehabilitacja na OIT **ĆWICZENIA (30 h), sem.5** **1. Pacjent po urazie czaszkowo-mózgowym** • ocena funkcjonalna • postępowanie w zaburzeniach świadomości **2. Uszkodzenie rdzenia kręgowego** • klasyfikacja poziomu • pionizacja • nauka poruszania się na wózku **3. Neuropatie obwodowe** • analiza deficytu ruchowego • reedukacja funkcji kończyny **4. Zespoły bólowe kręgosłupa o podłożu neurologicznym** • badanie różnicowe • kwalifikacja do fizjoterapii **5. Planowanie programu długoterminowego** • cele krótko- i długoterminowe • modyfikacja terapii **6. Edukacja pacjenta i rodziny** • prewencja wtórna • adaptacja środowiska domowego
Metody i techniki kształcenia:	□ wykład problemowy □ prezentacja multimedialna □ analiza przypadków klinicznych □ demonstracja technik □ ćwiczenia praktyczne □ praca w grupach □ dyskusja kliniczna
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych,	**Wykład** Test wielokrotnego wyboru. Skala ocen zgodnie z regulaminem (≥60% – ocena pozytywna). Punktacja: za każde pytanie – 1 punkt. Warunkiem dopuszczenia do

<table>
<tr><td>a także warunki dopuszczenia do egzaminu:</td><td>zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnego zaliczenia z ćwiczeń. Podstawę do zaliczenia ćwiczeń stanowią: zaliczenie praktyczne, analiza przypadku klinicznego, pozytywna ocena demonstracji i umiejętności, prawidłowa interpretacja wyników, aktywność i obecność na zajęciach ; ocena z kolokwium (pytania testowe),</td></tr>
<tr><td>Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:</td><td>Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.</td></tr>
<tr><td>Sposób obliczania oceny końcowej:</td><td>
<table>
<tr><td>Zakres wartości</td><td>0 – 2,99</td><td>3,00 – 3,24</td><td>3,25 – 3,74</td><td>3,75 – 4,24</td><td>4,25 – 4,74</td><td>powyżej 4,74</td></tr>
<tr><td>Ocena słownie</td><td>niedostateczny</td><td>dostateczny</td><td>dostateczny plus</td><td>dobry</td><td>dobry plus</td><td>bardzo dobry</td></tr>
<tr><td>Ocena liczbowo</td><td>2,0</td><td>3,0</td><td>3,5</td><td>4,0</td><td>4,5</td><td>5,0</td></tr>
</table>
<table>
<tr><th>Rodzaj zajęć</th><th>Liczba godzin</th><th>Waga</th><th>Ocena</th><th>Wynik</th></tr>
<tr><td>Wykład</td><td>45</td><td>0,5</td><td rowspan="3">ocena uzyskana przez studenta</td><td rowspan="3">odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny</td></tr>
<tr><td>Ćwiczenia</td><td>60</td><td>0,5</td></tr>
<tr><td>Suma</td><td>105</td><td>1</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:</td><td>Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacja, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego</td></tr>
<tr><td>Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:</td><td>Wiedza z zakresu anatomii prawidłowej i fizjologii narządu ruchu</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Zalecana literatura</td><td>podstawowa</td><td>1. Kwolek A. (red.) Fizjoterapia w neurologii i neurochirurgii. PZWL, 2023
2. Prusinski A. Neurologia praktyczna. PZWL, 2023
3. Lindsay K., Bone I., Fuller G. Neurologia i neurochirurgia. Elsevier, 2013</td></tr>
<tr><td>uzupełniająca</td><td>1. Lennon S., Stokes M. Fizjoterapia w rehabilitacji neurologicznej. 2009
2. Fuller G. Badanie neurologiczne – to proste. 2015</td></tr>
</table>

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Kliniczne podstawy fizjoterapii w pediatrii D1e
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Clinical Foundations of Physiotherapy in Pediatrics
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	3
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	6
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	Treści obejmują analizę prawidłowego i zaburzonego rozwoju psychoruchowego dziecka oraz kliniczną charakterystykę najczęstszych schorzeń wieku rozwojowego (wcześniactwo, wady wrodzone, choroby oddechowe, metaboliczne i onkologiczne). Student uczy się przeprowadzać wywiad pediatryczny, oceniać rozwój psychomotoryczny, identyfikować nieprawidłowości rozwojowe oraz planować bezpieczne postępowanie fizjoterapeutyczne adekwatne do wieku i stanu zdrowia dziecka. Nabywa kompetencje w zakresie edukacji opiekunów i współpracy z zespołem terapeutycznym.
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Wykład: 30 g .
	Ćwiczenia: 30g.,
	Praca własna: 15g.

Cele przedmiotu

C1. Poznać prawidłowy rozwój ontogenetyczny dziecka.
C2. Poznać najczęstsze schorzenia wieku dziecięcego wymagające wsparcia fizjoterapeutycznego.
C3. Nabyć umiejętność oceny rozwoju psychoruchowego oraz planowania fizjoterapii u dziecka.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Efekty ogólne z zakresu wiedzy:

Student zna i rozumie:

EU1 W roz.1.1.pkt.6 wskazania i przeciwwskazania do stosowania metod fizjoterapii u dzieci w różnych okresach rozwojowych.

EU_W2 (Rozdz. 1.1 pkt 7)- zalecenia do stosowania fizjoterapii w określonych stanach chorobowych wieku dziecięcego..

EU_W3 (Rozdz. 1.1 pkt 10)- zasady diagnostyki funkcjonalnej i planowania postępowania fizjoterapeutycznego u dzieci.

Efekty ogólne z zakresu umiejętności:

Student potrafi:

EU_U1 (Rozdz. 1.2 pkt 1)- wykonywać zabiegi fizjoterapeutyczne adekwatnie do wieku i stanu klinicznego dziecka

Efekty ogólne z zakresu kompetencji społecznych

student jest gotów do:

EU_K1 (Rozdz. 1.3 pkt 1)- nawiązywania profesjonalnego kontaktu z dzieckiem i jego opiekunami z poszanowaniem ich potrzeb i przekonań.

Efekty szczegółowe

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
D1e_W01	etiologię, patomechanizm, objawy i przebieg najczęstszych chorób wieku dziecięcego wymagających wsparcia fizjoterapeutycznego (wcześniactwo, wady wrodzone, choroby układu oddechowego, metaboliczne, reumatyczne, onkologiczne).	D.W1	wykład	Pisemne zaliczenie teoretyczne, egzamin pisemny
D1e_W02	zasady diagnozowania i leczenia najczęstszych dysfunkcji w pediatrii w stopniu umożliwiającym racjonalne stosowanie środków fizjoterapii.	D.W2	wykład	Pisemne zaliczenie teoretyczne, egzamin pisemny

D1e_W03	założenia i zasady ICF w ocenie funkcjonalnej dziecka.	D.W16	wykład	Pisemne zaliczenie teoretyczne
W zakresie umiejętności potrafi:				
D1e_U01	przeprowadzać wywiad z opiekunami oraz zbierać informacje dotyczące rozwoju i stanu zdrowia dziecka.	D.U17	ćwiczenia	obserwacja pracy studenta, ocena pokazu i demonstracji, praca w parach, , ocean w warunkach symulowanych
D1e_U02	oceniać rozwój psychomotoryczny dziecka.	D.U18	ćwiczenia	obserwacja pracy studenta, ocena pokazu i demonstracji, praca w parach, ocena w warunkach symulowanych
D1e_U03	przeprowadzać ocenę aktywności spontanicznej noworodka i niemowlęcia	D.U10	ćwiczenia	Ocena na podsatwie filmu, obserwacja pracy studenta, ocena pokazu i demonstracji, praca w parach, , ocean w warunkach symulowanych
D1e_U04	dokonywać oceny poziomu umiejętności funkcjonalnych dziecka w oparciu o odpowiednie skale.	D.U20	ćwiczenia	obserwacja pracy studenta, ocena pokazu i demonstracji, praca w parach, , ocena w warunkach symulowanych, ocean instruktażu
D1e_U05	planować i prowadzić postępowanie fizjoterapeutyczne u dzieci z zaburzeniami rozwojowymi i somatycznymi.	D.U26	ćwiczenia	zaliczenia pisemne, sprawdzian praktyczny
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
D1e_K01	dostrzegania ograniczeń własnych kompetencji w pracy z pacjentem pediatrycznym.	KS5.	Wykład, ćwiczenia	obserwacja pracy studenta

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	3	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Wykład Ćwiczenia **w sumie** **ECTS**	30 30 **60** **2,4**

B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Praca własna (przygotowanie do ćwiczeń, egzaminu) w sumie ECTS	15 15 **0,6**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia **ECTS**	30 **1,2**

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**WYKŁAD (30 h)** 1. Wprowadzenie do pediatrii – okresy rozwojowe dziecka. 2. Prawidłowy rozwój psychoruchowy w pierwszym roku życia. 3. Rozwój dziecka w wieku przedszkolnym i szkolnym. 4. Wcześniactwo – następstwa funkcjonalne i potrzeby rehabilitacyjne. 5. Aberracje chromosomalne (np. zespół Downa) – charakterystyka kliniczna. 6. Choroby układu oddechowego u dzieci (astma, mukowiscydoza, zapalenie płuc) – rola fizjoterapii. 7. Choroby metaboliczne i endokrynologiczne (otyłość, cukrzyca typu I). 8. Choroby reumatyczne wieku dziecięcego (MIZS). 9. Wady wrodzone serca – ograniczenia wysiłkowe i postępowanie usprawniające. 10. Choroby onkologiczne wieku dziecięcego – rola rehabilitacji w trakcie i po leczeniu. 11. Oparzenia i urazy u dzieci – podstawy postępowania usprawniającego. 12. ICF w pediatrii – planowanie terapii. **ĆWICZENIA (30 h)** 1. Wywiad pediatryczny i dokumentacja. 2. Ocena rozwoju psychomotorycznego – analiza kamieni milowych. 3. Ocena noworodka i niemowlęcia (Apgar, aktywność spontaniczna). 4. Ocena napięcia posturalnego i wzorców ruchowych. 5. Identyfikacja „czerwonych flag” w rozwoju dziecka. 6. Planowanie terapii w opóźnieniu rozwoju. 7. Postępowanie usprawniające w chorobach układu oddechowego. 8. Postępowanie w otyłości dziecięcej. 9. Edukacja opiekunów – pielęgnacja ruchowa i program domowy. 10. Analiza przypadków klinicznych..
Metody i techniki kształcenia:	☐ wykład ☐ film, prezentacja multimedialna ☐ analiza przypadków klinicznych ☐ demonstracja technik

<table>
<tr><td></td><td colspan="2">☐ ćwiczenia praktyczne
☐ praca w grupach
☐ dyskusja kliniczna</td></tr>
<tr><td>Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:</td><td colspan="2">Wykład
Egzamin pisemny. Kryterium uzyskania oceny pozytywnej z testu jest udzielenie poprawnych odpowiedzi na 60% pytań.
Punktacja: za każde pytanie – 1 punkt. Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnego zaliczenia z ćwiczeń.
Podstawę do zaliczenia ćwiczeń stanowią: analiza przypadku klinicznego, zaliczenie praktyczne (ocena dziecka + plan terapii), kolokwium, aktywność i przygotowanie do zajęć.</td></tr>
<tr><td>Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:</td><td colspan="2">Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.</td></tr>
<tr><td>Sposób obliczania oceny końcowej:</td><td colspan="2">
<table>
<tr><td>Zakres wartości</td><td>0 – 2,99</td><td>3,00 – 3,24</td><td>3,25 – 3,74</td><td>3,75 – 4,24</td><td>4,25 – 4,74</td><td>powyżej 4,74</td></tr>
<tr><td>Ocena słownie</td><td>niedostateczny</td><td>dostateczny</td><td>dostateczny plus</td><td>dobry</td><td>dobry plus</td><td>bardzo dobry</td></tr>
<tr><td>Ocena liczbowo</td><td>2,0</td><td>3,0</td><td>3,5</td><td>4,0</td><td>4,5</td><td>5,0</td></tr>
</table>
<table>
<tr><th>Rodzaj zajęć</th><th>Liczba godzin</th><th>Waga</th><th>Ocena</th><th>Wynik</th></tr>
<tr><td>Wykład</td><td>30</td><td>0,4</td><td rowspan="3">ocena uzyskana przez studenta</td><td rowspan="3">odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny</td></tr>
<tr><td>Ćwiczenia</td><td>30</td><td>0,6</td></tr>
<tr><td>Suma</td><td>60</td><td>1</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:</td><td colspan="2">Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacja, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego</td></tr>
<tr><td>Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:</td><td colspan="2">Wiedza z zakresu anatomii prawidłowej i fizjologii narządu ruchu</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Zalecana literatura</td><td>podstawowa</td><td>1. Kawalec W., Grenda R., Ziółkowska H. Pediatria. PZWL, 2020
2. Lissauer T., Carroll W. Pediatria. Elsevier, 2022
3. Kulinski W., Zeman K. Fizjoterapia w pediatrii. PZWL, 2021</td></tr>
<tr><td>uzupełniająca</td><td>1. Murphy K.M. Pediatric Rehabilitation: Principles and Practice. 2020</td></tr>
</table>

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Kliniczne podstawy fizjoterapii w kardiologii i kardiochirurgii D1f**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Clinical Foundations of Physiotherapy in Cardiology and Cardiac Surgery
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	3
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	5
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	Treści obejmują analizę patomechanizmu i obrazu klinicznego choroby niedokrwiennej serca, zawału, niewydolności serca, nadciśnienia oraz powikłań po zabiegach kardiochirurgicznych. Student uczy się interpretować EKG, testy wysiłkowe i skalę NYHA, kwalifikować pacjenta do rehabilitacji oraz planować bezpieczny program ćwiczeń w I, II i III etapie rehabilitacji kardiologicznej. Nabywa kompetencje w zakresie monitorowania parametrów życiowych, reagowania na objawy zagrożenia oraz prowadzenia edukacji w zakresie prewencji wtórnej.
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Wykład: 30 g .
	Ćwiczenia: 30g.,
	Praca własna: 15g.

Cele przedmiotu

C1. Poznać etiologię i patomechanizm najczęstszych chorób układu krążenia.

C2. Nabyć umiejętność interpretacji badań kardiologicznych i testów wysiłkowych.

C3. Nabyć kompetencje planowania i prowadzenia fizjoterapii w kardiologii i kardiochirurgii**.**

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Efekty ogólne z zakresu wiedzy:

Student zna i rozumie:

EU1 W roz.1.1.pkt.6 wskazania i przeciwwskazania do stosowania kinezyterapii i fizykoterapii u pacjentów z chorobami serca..

EU_W2 (Rozdz. 1.1 pkt 7)- zalecenia do stosowania fizjoterapii w chorobach układu krążenia.

Efekty ogólne z zakresu umiejętności:

Student potrafi:

EU_U1 (Rozdz. 1.2 pkt 1)- wykonywać zabiegi fizjoterapeutyczne adekwatnie do stanu klinicznego pacjenta kardiologicznego.

EU_U2 (Rozdz. 1.2 pkt 3) – planować i modyfikować program rehabilitacji kardiologicznej.

Efekty ogólne z zakresu kompetencji społecznych

student jest gotów do:

EU_K1 (Rozdz. 1.3 pkt 1)- przestrzegać zasad bezpieczeństwa i etyki w pracy z pacjentem wysokiego ryzyka sercowo-naczyniowego.

Efekty szczegółowe

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
D1f_W01	etiologię, patomechanizm, objawy i przebieg choroby niedokrwiennej serca, zawału serca, nadciśnienia tętniczego, niewydolności serca, zaburzeń rytmu, wad zastawkowych.	D.W3	wykład	Pisemne zaliczenie teoretyczne, egzamin pisemny
D1f_W02	zasady diagnozowania i leczenia zachowawczego oraz operacyjnego w kardiologii i kardiochirurgii	D.W4	Wykład,	Pisemne zaliczenie teoretyczne, egzamin pisemny,
D1f_W03	zasady interpretacji EKG, testów wysiłkowych, skal klinicznych (NYHA) i parametrów MET.	D.W7	Wykład, ćwiczenia	interpretacja wyników
D1f_W04	zasady kwalifikacji do rehabilitacji kardiologicznej oraz etapy rehabilitacji.	D.W8	wykład	Pisemne zaliczenie teoretyczne, egzamin pisemny

W zakresie umiejętności potrafi:				
D1f_U01	przeprowadzać badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta kardiologicznego.	D.U1	ćwiczenia	ocena pokazu i demonstracji, praca w parach, , ocena w warunkach symulowanych, ocena badania
D1f_U02	wykonywać pomiar tętna, ciśnienia tętniczego, test marszowy, próbę wysiłkową zgodnie z zasadami bezpieczenstwa.	D.U28	ćwiczenia	Ocena wykonania pomiaru, ocena pokazu i demonstracji, praca w parach, ocena w warunkach symulowanych
D1f_U03	planować i prowadzić fizjoterapię u pacjentów z niewydolnością serca, po zawale, z nadciśnieniem i zaburzeniami rytmu.	D.U29	ćwiczenia	Kolokwium, ocena przygotowaina I demonstracji program usprawniania w warunkach symulowanych,
D1f_U04	planować postępowanie fizjoterapeutyczne u pacjentów po operacjach kardiochirurgicznych (CABG, wymiana zastawki, zabiegi interwencyjne).	D.U30	ćwiczenia	kolokwium
D1f_U05	instruować pacjenta w zakresie aktywności fizycznej i prewencji wtórnej.	D.U32	ćwiczenia	Ocena instruktazu
D1f_U06	instruować pacjenta w zakresie wykonywania ćwiczeń oddechowych i technik relaksacyjnych w fizjoterapii kardiologicznej	D.U31	ćwiczenia	Ocena instruktazu i techniki wykonania ćwiczeń
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
D1f_K01	przestrzegać zasad bezpieczeństwa i etyki w pracy z pacjentem wysokiego ryzyka sercowo-naczyniowego.	KS4.	Wykład, ćwiczenia	obserwacja pracy studenta

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	3	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Wykład Ćwiczenia **w sumie** **ECTS**	30 30 **60** **2,4**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Praca własna (przygotowanie do ćwiczeń, egzaminu) w sumie ECTS	15 15 **0,6**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia **ECTS**	30 **1,2**

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**WYKŁAD (30 h)** 1. Anatomia i fizjologia układu krążenia – aspekty kliniczne. 2. Choroba niedokrwienna serca i ostry zespół wieńcowy. 3. Niewydolność serca – patofizjologia, klasyfikacja NYHA. 4. Nadciśnienie tętnicze i zespół metaboliczny. 5. Zaburzenia rytmu serca. 6. Wady zastawkowe. 7. Diagnostyka kardiologiczna: EKG, echo serca, próby wysiłkowe. 8. Testy wysiłkowe – MET, protokół Bruce'a, Naughtona. 9. Rehabilitacja kardiologiczna – modele (I, II, III etap). 10. Kardiochirurgia – wskazania, powikłania, zasady usprawniania po sternotomii. 11. Prewencja pierwotna i wtórna chorób serca. **ĆWICZENIA (30 h)** 1. Badanie pacjenta kardiologicznego – wywiad, ocena ryzyka. 2. Pomiar parametrów życiowych i interpretacja wyników. 3. Analiza EKG w kontekście bezpieczeństwa wysiłku. 4. Kwalifikacja do rehabilitacji. 5. Planowanie ćwiczeń w I etapie rehabilitacji (szpitalnej). 6. Program rehabilitacji po zawale serca. 7. Usprawnianie po zabiegach kardiochirurgicznych. 8. Dobór obciążeń treningowych. 9. Kryteria przerwania wysiłku. 10. Edukacja pacjenta i rodziny...

<table>
<tr><td>Metody i techniki kształcenia:</td><td>
 wykład
 film, prezentacja multimedialna
 analiza przypadków klinicznych
 demonstracja technik
 ćwiczenia praktyczne
 praca w grupach
 dyskusja kliniczna
</td></tr>
<tr><td>Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:</td><td>
Wykład
Egzamin pisemny. Kryterium uzyskania oceny pozytywnej z testu jest udzielenie poprawnych odpowiedzi na 60% pytań.
Punktacja: za każde pytanie – 1 punkt. Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnego zaliczenia z ćwiczeń.
Podstawę do zaliczenia ćwiczeń stanowią: analiza przypadku klinicznego, zaliczenie praktyczne , kolokwium, aktywność i przygotowanie do zajęć. Prawidłowa demonstracja
</td></tr>
<tr><td>Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:</td><td>
Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.
</td></tr>
<tr><td>Sposób obliczania oceny końcowej:</td><td>
<table>
<tr><td>Zakres wartości</td><td>0 – 2,99</td><td>3,00 – 3,24</td><td>3,25 – 3,74</td><td>3,75 – 4,24</td><td>4,25 – 4,74</td><td>powyżej 4,74</td></tr>
<tr><td>Ocena słownie</td><td>niedostateczny</td><td>dostateczny</td><td>dostateczny plus</td><td>dobry</td><td>dobry plus</td><td>bardzo dobry</td></tr>
<tr><td>Ocena liczbowo</td><td>2,0</td><td>3,0</td><td>3,5</td><td>4,0</td><td>4,5</td><td>5,0</td></tr>
</table>
<table>
<tr><td>Rodzaj zajęć</td><td>Liczba godzin</td><td>Waga</td><td>Ocena</td><td>Wynik</td></tr>
<tr><td>Wykład</td><td>30</td><td>0,5</td><td rowspan="3">ocena uzyskana przez studenta</td><td rowspan="3">odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny</td></tr>
<tr><td>Ćwiczenia</td><td>30</td><td>0,5</td></tr>
<tr><td>Suma</td><td>60</td><td>1</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:</td><td>Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacja, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego</td></tr>
<tr><td>Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:</td><td>Wiedza z zakresu anatomii prawidłowej i fizjologii narządu ruchu</td></tr>
<tr><td>Zalecana literatura</td><td>podstawowa</td><td>
1. Kuch M., Janiszewski M., Mamcarz A. Rehabilitacja kardiologiczna. Medical Education, Warszawa, 2014.
2. Smolis-Bąk E. Fizjoterapia kardiologiczna w praktyce. PZWL, 2025.
3. Śliwiński Z., Sieroń A., Stanek A., Szczegielniak J., Żak M. Wielka
</td></tr>
</table>

		Fizjoterapia. Tom II. Elsevier Urban & Partner, 2022.
	uzupełniająca	1. Bromboszcz J., Dylewicz P. Rehabilitacja kardiologiczna. Stosowanie ćwiczeń fizycznych. ELIPSA-JAIM, 2009. 2. Standardy rehabilitacji kardiologicznej (PTK) – materiały aktualizowane.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Kliniczne podstawy fizjoterapii w pulmonologii D1g**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Clinical Foundations of Physiotherapy in Pulmonology
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	3
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	6
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	Treści obejmują analizę patomechanizmu i obrazu klinicznego astmy, POChP, mukowiscydozy i niewydolności oddechowej oraz naukę interpretacji spirometrii, testów marszowych i gazometrii. Student uczy się planować rehabilitację pulmonologiczną, dobierać ćwiczenia oddechowe i trening wytrzymałościowy oraz monitorować bezpieczeństwo wysiłku. Nabywa kompetencje w zakresie kwalifikacji do rehabilitacji i edukacji pacjenta z przewlekłą chorobą płuc.
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Wykład: 30 g .
	Ćwiczenia: 30g.,
	Praca własna: 15g.

Cele przedmiotu

C1. Poznać etiologię i patomechanizm najczęstszych chorób układu oddechowego.

C2. Nabyć umiejętność interpretacji badań czynnościowych układu oddechowego.

C3. Nabyć kompetencje planowania i prowadzenia fizjoterapii pulmonologicznej zgodnie z aktualnymi wytycznymi**.**

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Efekty ogólne z zakresu wiedzy:

Student zna i rozumie:

EU1 W roz.1.1.pkt.6 wskazania i przeciwwskazania do stosowania metod fizjoterapii w chorobach układu oddechowego.

EU_W2 (Rozdz. 1.1 pkt 7)- zalecenia do stosowania fizjoterapii w wybranych jednostkach pulmonologicznych.

Efekty ogólne z zakresu umiejętności:

Student potrafi:

EU_U1 (Rozdz. 1.2 pkt 1)- wykonywać zabiegi fizjoterapeutyczne adekwatnie do stanu klinicznego pacjenta z niewydolnością oddechową.

EU_U2 (Rozdz. 1.2 pkt 3) – planować i modyfikować program rehabilitacji pulmonologicznej.

Efekty ogólne z zakresu kompetencji społecznych

student jest gotów do:

EU_K1 (Rozdz. 1.3 pkt 1)- przestrzegać zasad bezpieczeństwa i etyki w pracy z pacjentem z dusznością i hipoksemią.

Efekty szczegółowe

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
D1g_W01	etiologię, patomechanizm, objawy i przebieg astmy, POChP, mukowiscydozy, zapalenia płuc, rozedmy, niewydolności oddechowej.	D.W3	wykład	Pisemne zaliczenie teoretyczne, egzamin pisemny
D1g_W02	zasady diagnozowania i leczenia w najczęstszych chorobach pulmonologicznych	D.W4	Wykład, ćwiczenia	Pisemne zaliczenie teoretyczne, egzamin pisemny, sprawdzian praktyczny
D1g_W03	interpretację wyników testów wysiłkowych, testów marszowych, spiroergometrii oraz wartości MET.	D.W8	Wykład, ćwiczenia	interpretacja wyników
D1g_W04	zasady badania podmiotowego i przedmiotowego pacjenta pulmonologicznego.	D.W9	Wykład, ćwiczenia	Pisemne zaliczenie teoretyczne, egzamin pisemny, pokaz i demonstracja
W zakresie umiejętności potrafi:				
D1g_U01	przeprowadzać	D.U1	ćwiczenia	ocena pokazu i

	badanie funkcjonalne pacjenta z chorobą układu oddechowego.			demonstracji, ocena w warunkach symulowanych, ocena badania
D1g_U02	wykonywać i interpretować spirometrię, test 6-minutowego marszu oraz analizować wyniki gazometrii	D.U33	ćwiczenia	Ocena wykonania pomiaru, ocena prawidłowej interpretacji wyników
D1g_U03	monitorować parametry życiowe podczas wysiłku i kwalifikować do treningu.	D.U28	ćwiczenia	Ocena wykonania pomiaru, ocena prawidłowej interpretacji wyników
D1g_U04	instruować pacjenta w zakresie ćwiczeń oddechowych i drenażu oskrzeli.	D.U7	ćwiczenia	Ocena wykonania zadania praktycznego, ocena instruktażu, znajomość ćwiczeń
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
D1g_K01	przestrzegać zasad bezpieczeństwa i etyki w pracy z pacjentem	KS4.	Wykład, ćwiczenia	obserwacja pracy studenta

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	3	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Wykład Ćwiczenia **w sumie** **ECTS**	30 30 **60** **2,4**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Praca własna (przygotowanie do ćwiczeń, egzaminu) w sumie ECTS	15 15 **0,6**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia **ECTS**	30 **1,2**

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**WYKŁAD (30 h)** 1. Anatomia i fizjologia układu oddechowego – aspekty kliniczne. 2. Mechanika oddychania, wentylacja, perfuzja, dyfuzja. 3. Astma oskrzelowa – patogeneza, leczenie. 4. POChP – fenotypy kliniczne, GOLD.

<table>
<tr><td></td><td>
5. Niewydolność oddechowa – klasyfikacja, hipoksemia.
6. Zapalenie płuc i powikłania.
7. Rozedma, mukowiscydoza.
8. Diagnostyka pulmonologiczna: RTG, TK, spirometria, gazometria.
9. Testy wysiłkowe w pulmonologii.
10. Rehabilitacja pulmonologiczna – definicja, cele, etapy.
11. Kwalifikacja do przeszczepu płuc.
12. Prewencja chorób układu oddechowego.
ĆWICZENIA (30 h)
1. Wywiad pulmonologiczny i ocena duszności (skala mMRC).
2. Badanie toru oddechowego i ruchomości klatki piersiowej.
3. Interpretacja spirometrii.
4. Test 6-minutowego marszu.
5. Analiza gazometrii.
6. Ćwiczenia oddechowe – przeponowe, segmentarne.
7. Drenaż ułożeniowy i techniki oczyszczania drzewa oskrzelowego.
8. Trening wytrzymałościowy w POChP.
9. Kwalifikacja i monitorowanie wysiłku.
10. Edukacja pacjenta w zakresie samoopieki i prewencji zaostrzeń.
</td></tr>
<tr><td>Metody i techniki kształcenia:</td><td>
 wykład
 analiza przypadków klinicznych
 demonstracja technik
 ćwiczenia praktyczne
 praca w grupach, w parach
 dyskusja kliniczna
</td></tr>
<tr><td>Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:</td><td>
Wykład
Egzamin pisemny. Kryterium uzyskania oceny pozytywnej z testu jest udzielenie poprawnych odpowiedzi na 60% pytań.
Punktacja: za każde pytanie – 1 punkt. Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnego zaliczenia z ćwiczeń.
Podstawę do zaliczenia ćwiczeń stanowią: prawidłowa demonstracja ćwiczeń, prawidlowa interpretacja wyników badań, zaliczenie praktyczne,. kolokwium, aktywność i przygotowanie do zajęć
</td></tr>
<tr><td>Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:</td><td>
Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.
</td></tr>
<tr><td>Sposób obliczania oceny końcowej:</td><td>
<table>
<tr><td>Zakres wartości</td><td>0 – 2,99</td><td>3,00 – 3,24</td><td>3,25 – 3,74</td><td>3,75 – 4,24</td><td>4,25 – 4,74</td><td>powyżej 4,74</td></tr>
<tr><td>Ocena słownie</td><td>niedostateczny</td><td>dostateczny</td><td>dostateczny plus</td><td>dobry</td><td>dobry plus</td><td>bardzo dobry</td></tr>
<tr><td>Ocena liczbowo</td><td>2,0</td><td>3,0</td><td>3,5</td><td>4,0</td><td>4,5</td><td>5,0</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td colspan="2"></td><td>
<table>
<tr><th>Rodzaj zajęć</th><th>Liczba godzin</th><th>Waga</th><th>Ocena</th><th>Wynik</th></tr>
<tr><td>Wykład</td><td>30</td><td>0,4</td><td rowspan="3">ocena uzyskana przez studenta</td><td rowspan="3">odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny</td></tr>
<tr><td>Ćwiczenia</td><td>30</td><td>0,6</td></tr>
<tr><td>Suma</td><td>60</td><td>1</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td colspan="2">Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:</td><td>Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacja, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego</td></tr>
<tr><td colspan="2">Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:</td><td>Wiedza z zakresu anatomii prawidłowej i fizjologii narządu ruchu</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Zalecana literatura</td><td>podstawowa</td><td>1. Interna Szczeklika 2021. Medycyna Praktyczna, 2021
2. Włoch T. (red.). Rehabilitacja pulmonologiczna. Elsevier Urban & Partner, 2013
3. Paprocka-Borowicz M. Fizjoterapia w chorobach układu oddechowego. Górnicki, 2009
4. Rochester C.L. i wsp. (2023). Pulmonary Rehabilitation for Adults with Chronic Respiratory Disease: An Official American Thoracic Society Clinical Practice Guideline.</td></tr>
<tr><td>uzupełniająca</td><td>1. Milanowski A. (red.). Choroby układu oddechowego. PZWL, 2015
2. Global Initiative for Chronic Obstructive Lung Disease (GOLD). Global Strategy for the Diagnosis, Management, and Prevention of Chronic Obstructive Pulmonary Disease: 2025 Report. GOLD, 2025.</td></tr>
</table>

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Kliniczne podstawy fizjoterapii w chirurgii D1h
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Clinical Foundations of Physiotherapy in Surgery
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	3
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	4
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	Treści obejmują charakterystykę najczęstszych zabiegów chirurgicznych oraz powikłań pooperacyjnych, zasady kwalifikacji do operacji i organizację opieki w oddziale chirurgicznym. Student uczy się planować fizjoterapię w okresie przed- i pooperacyjnym, prowadzić wczesną pionizację, zapobiegać powikłaniom oddechowym i zakrzepowo-zatorowym oraz postępować z pacjentem po amputacji. Nabywa kompetencje bezpiecznej pracy w środowisku chirurgicznym i współpracy z zespołem terapeutycznym.
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Wykład: 30 g .
	Ćwiczenia: 30g.,
	Praca własna: 15g.

Cele przedmiotu

C1. Poznanie etiologii i przebiegu najczęstszych jednostek chorobowych leczonych chirurgicznie.

C2. Poznanie zasad kwalifikacji do zabiegów operacyjnych oraz charakterystykę podstawowych procedur chirurgicznych.

C3. Nabycie umiejętności planowania fizjoterapii w okresie przed- i pooperacyjnym.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Efekty ogólne z zakresu wiedzy:

Student zna i rozumie:

EU1 W roz.1.1.pkt.6 wskazania i przeciwwskazania do stosowania metod fizjoterapii w chirurgii.

EU_W2 (Rozdz. 1.1 pkt 7)- zalecenia do stosowania fizjoterapii w stanach pooperacyjnych.

Efekty ogólne z zakresu umiejętności:

Student potrafi:

EU_U1 (Rozdz. 1.2 pkt 1)- wykonywać zabiegi fizjoterapeutyczne adekwatnie do stanu klinicznego pacjenta chirurgicznego.

EU_U2 (Rozdz. 1.2 pkt 3)- planować i modyfikować postępowanie fizjoterapeutyczne w zależności od rodzaju zabiegu operacyjnego.

Efekty ogólne z zakresu kompetencji społecznych

student jest gotów do:

EU_K1 (Rozdz. 1.3 pkt 1)- nawiązywać profesjonalny kontakt z pacjentem w okresie okołooperacyjnym.

Efekty szczegółowe

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
D1h_W01	etiologię, patomechanizm i przebieg najczęstszych chorób leczonych chirurgicznie.	D.W3	wykład	Pisemne zaliczenie teoretyczne, egzamin pisemny
D1h_W02	zasady diagnozowania oraz ogólne zasady leczenia w chirurgii	D.W4	Wykład, ćwiczenia	Pisemne zaliczenie teoretyczne, egzamin pisemny
D1h_W03	zasady kwalifikacji do zabiegów operacyjnych oraz podstawowe zabiegi operacyjne, w tym amputacje z przyczyn naczyniowych i zabiegi małoinwazyjne.	D.W10	wykład	Pisemne zaliczenie teoretyczne, egzamin
W zakresie umiejętności potrafi:				
D1h_U01	dobierać i wykonywać zabiegi fizjoterapeutyczne u pacjentów po urazach i zabiegach	D.U4	ćwiczenia	obserwacja pracy studenta, ocena pokazu i demonstracji, praca w parach, ocena postępowania w warunkach

	operacyjnych w obrębie kończyn i kręgosłupa.			symulowanych, kolokwium
D1h_U02	instruować pacjentów i opiekunów w zakresie ćwiczeń domowych oraz posługiwania się wyrobami medycznymi.	D.U7	ćwiczenia	Ocena poprawności instrukcji, obserwacja pracy studenta, ocena pokazu i demonstracji, praca w parach, ocena w warunkach symulowanych
D1h_U03	planować i prowadzić postępowanie fizjoterapeutyczne u pacjentów z chorobami naczyń obwodowych oraz po amputacjach.	D.U37	ćwiczenia	ocena pokazu i demonstracji, ocena czynności w warunkach symulowanych , kolokwium
D1h_U04	planować, dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i wykonywać zabiegi z zakresu fizjoterapii kobiet po mastektomii, w tym postępowanie w przypadku obrzęku limfatycznego i upośledzenia funkcji kończyny górnej,	D.U46	ćwiczenia	obserwacja pracy studenta, ocena pokazu i demonstracji, praca w parach,, ocena w warunkach symulowanych, ocena instruktażu
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
D1h_K01	przestrzegać zasad bezpieczeństwa i etyki w pracy na oddziale chirurgicznym.	KS4.	Wykład, ćwiczenia	obserwacja pracy studenta

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	3	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Wykład Ćwiczenia **w sumie** **ECTS**	30 30 **60** **2,4**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Praca własna (przygotowanie do ćwiczeń, egzaminu) w sumie ECTS	15 15 **0,6**

C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia **ECTS**	30 **1,2**

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**WYKŁAD (30 h)** 1. Organizacja pracy oddziału chirurgicznego i OIT. 2. Standardy opieki nad pacjentem chirurgicznym. 3. Kwalifikacja do zabiegów operacyjnych. 4. Charakterystyka podstawowych zabiegów chirurgicznych (jama brzuszna, klatka piersiowa, naczynia). 5. Amputacje z przyczyn naczyniowych – wskazania i powikłania. 6. Powikłania pooperacyjne (zakrzepica, zatorowość, zapalenie płuc, odleżyny). 7. Postępowanie z pacjentem nieprzytomnym i wentylowanym mechanicznie. 8. Ból pooperacyjny i delirium. 9. Fizjoterapia w okresie przedoperacyjnym. 10. Fizjoterapia w okresie pooperacyjnym – cele i etapy. 11. Profilaktyka powikłań oddechowych i zakrzepowo-zatorowych. **ĆWICZENIA (30 h)** 1. Wywiad i badanie pacjenta przed zabiegiem. 2. Ocena ryzyka powikłań pooperacyjnych. 3. Nauka ćwiczeń oddechowych przed operacją. 4. Wczesna pionizacja po zabiegu. 5. Postępowanie w zaburzeniach oddychania po torakotomii. 6. Ćwiczenia przeciwzakrzepowe. 7. Postępowanie po laparotomii. 8. Postępowanie po amputacji kończyny dolnej. 9. Edukacja pacjenta w zakresie samoopieki po wypisie. 10. Analiza przypadków klinicznych.
Metody i techniki kształcenia:	□ wykład □ film, prezentacja multimedialna □ analiza przypadków klinicznych □ demonstracja technik □ ćwiczenia praktyczne □ praca w grupach □ dyskusja kliniczna
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady	**Wykład** Egzamin pisemny. Kryterium uzyskania oceny pozytywnej z testu jest udzielenie poprawnych odpowiedzi na 60% pytań. Punktacja: za każde pytanie – 1 punkt. Warunkiem dopuszczenia do

<table>
<tr><td>zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:</td><td>zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnego zaliczenia z ćwiczeń.
Podstawę do zaliczenia ćwiczeń stanowią: ocena prawidłowej demonstracji, analiza przypadku klinicznego, kolokwium, aktywność i przygotowanie do zajęć.</td></tr>
<tr><td>Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:</td><td>Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.</td></tr>
<tr><td>Sposób obliczania oceny końcowej:</td><td>
<table>
<tr><td>Zakres wartości</td><td>0 – 2,99</td><td>3,00 – 3,24</td><td>3,25 – 3,74</td><td>3,75 – 4,24</td><td>4,25 – 4,74</td><td>powyżej 4,74</td></tr>
<tr><td>Ocena słownie</td><td>niedostateczny</td><td>dostateczny</td><td>dostateczny plus</td><td>dobry</td><td>dobry plus</td><td>bardzo dobry</td></tr>
<tr><td>Ocena liczbowo</td><td>2,0</td><td>3,0</td><td>3,5</td><td>4,0</td><td>4,5</td><td>5,0</td></tr>
</table>
<table>
<tr><td>Rodzaj zajęć</td><td>Liczba godzin</td><td>Waga</td><td>Ocena</td><td>Wynik</td></tr>
<tr><td>Wykład</td><td>30</td><td>0,4</td><td rowspan="3">ocena uzyskana przez studenta</td><td rowspan="3">odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny</td></tr>
<tr><td>Ćwiczenia</td><td>30</td><td>0,6</td></tr>
<tr><td>Suma</td><td>60</td><td>1</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:</td><td>Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacja, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego</td></tr>
<tr><td>Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:</td><td>Wiedza z zakresu anatomii prawidłowej i fizjologii narządu ruchu</td></tr>
<tr><td>Zalecana literatura</td><td>podstawowa</td><td>1. Śliwiński Z., Sieroń A., Stanek A., Szczegielniak J., Żak M. (red.). Wielka Fizjoterapia. Tom II. Elsevier Urban & Partner, Wrocław, 2022.
2. Noszczyk W. (red.). Chirurgia. Repetytorium. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2021.
3. Sierżantowicz R., Daniluk J. (red.). Podstawy chirurgii dla fizjoterapeutów i innych zawodów medycznych. PZWL, Warszawa. (Jeżeli uczelnia posiada tę pozycję – jest bardziej ukierunkowana na fizjoterapię niż klasyczne podręczniki chirurgii).</td></tr>
</table>

	uzupełniająca	1. Townsend C.M. Jr., Beauchamp R.D., Evers B.M., Mattox K.L. (red.). Sabiston Textbook of Surgery: The Biological Basis of Modern Surgical Practice. 21st ed. Elsevier, Philadelphia, 2022. 2. Ljungqvist O., Scott M., Fearon K.C.H. Enhanced Recovery After Surgery: A Review. JAMA Surgery. 2017;152(3):292–298.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Kliniczne podstawy fizjoterapii w ginekologii i położnictwie D1i**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Clinical Foundations of Physiotherapy in Gynecology and Obstetrics
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	3
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	7
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	Treści obejmują analizę fizjologii i patologii narządu rodnego kobiety, przebiegu ciąży, porodu i połogu oraz najczęstszych dysfunkcji dna miednicy (nietrzymanie moczu, obniżenie narządów, zespoły bólowe). Student uczy się przeprowadzać badanie funkcjonalne, planować ćwiczenia w ciąży i połogu, dobierać terapię w zaburzeniach statyki miednicy oraz postępować po zabiegach operacyjnych. Nabywa kompetencje edukacyjne i profilaktyczne w pracy z pacjentką.
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Wykład: 30 g .
	Ćwiczenia: 30g.,
	Praca własna: 15g.

Cele przedmiotu

C1. Poznać fizjologię i patologię narządu rodnego kobiety.

C2. Poznać zmiany biomechaniczne zachodzące w ciąży i połogu.

C3. Nabyć umiejętność planowania fizjoterapii w ciąży, połogu i wybranych jednostkach ginekologicznych.

C4. Przygotować do pracy z pacjentką z dysfunkcjami dna miednicy**.**

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Efekty ogólne z zakresu wiedzy:

Student zna i rozumie:

EU1 W roz.1.1.pkt.6 wskazania i przeciwwskazania do stosowania fizjoterapii w ciąży, połogu i schorzeniach ginekologicznych.

EU_W2 (Rozdz. 1.1 pkt 7)- zalecenia do stosowania fizjoterapii w nietrzymaniu moczu, zaburzeniach statyki miednicy oraz po zabiegach operacyjnych.

Efekty ogólne z zakresu umiejętności:

Student potrafi:

EU_U1 (Rozdz. 1.2 pkt 1)- wykonywać zabiegi fizjoterapeutyczne adekwatnie do stanu klinicznego pacjentki.

EU_U2 (Rozdz. 1.2 pkt 3)- planować i modyfikować postępowanie fizjoterapeutyczne w zależności od rodzaju zabiegu operacyjnego.

Efekty ogólne z zakresu kompetencji społecznych

student jest gotów do:

EU_K1 (Rozdz. 1.3 pkt 4)- przestrzegać praw pacjentki i zasad etyki zawodowej.

Efekty szczegółowe

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
D1i_W01	etiologię, patomechanizm, objawy i przebieg najczęstszych chorób w zakresie ginekologii i położnictwa.	D.W3	wykład	Pisemne zaliczenie teoretyczne, egzamin pisemny
D1i_W02	zasady diagnozowania oraz ogólne zasady leczenia w jednostkach ginekologicznych i położniczych.	D.W4	Wykład, ćwiczenia	Pisemne zaliczenie teoretyczne, egzamin pisemny, odpowiedź ustna
D1i_W03	metody badania klinicznego i diagnostyki dodatkowej stosowane w ginekologii i położnictwie.	D.W11	Wykład, ćwiczenia	Pisemne zaliczenie teoretyczne, egzamin, pokaz praktyczny
W zakresie umiejętności potrafi:				
D1i_U01	planować, dobierać i wykonywać zabiegi fizjoterapeutyczne po porodzie w celu redukcji	D.U40	ćwiczenia	ocena pokazu i demonstracji, obserwacja pracy studenta, praca w parach, ocena postępowania w warunkach

	dolegliwości ze strony układu mięśniowo-szkieletowego i krążeniowego.			symulowanych, kolokwium
D1i_U02	instruować kobiety ciężarne w zakresie ćwiczeń przygotowujących do porodu i w okresie połogu.	D.U41	ćwiczenia	Ocena poprawności instrukcji, obserwacja pracy studenta, ocena pokazu i demonstracji, praca w parach, ocena w warunkach symulowanych
D1i_U03	stosować Międzynarodową Klasyfikację Funkcjonowania (ICF) w ocenie pacjentki.	D.U39	ćwiczenia	Kolokwium, ocena poprawności analizy
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
D1i_K01	korzystać z obiektywnych źródeł informacji naukowej.	KS6.	Wykład, ćwiczenia	obserwacja pracy studenta, egzamin, zaliczenia

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	3	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Wykład Ćwiczenia **w sumie** **ECTS**	30 30 **60** **2,4**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Praca własna (przygotowanie do ćwiczeń, egzaminu) w sumie ECTS	15 15 **0,6**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia **ECTS**	30 **1,2**

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**WYKŁAD (30 h)** 1. Anatomia i fizjologia narządu rodnego kobiety. 2. Fizjologia zapłodnienia, ciąży i porodu. 3. Zmiany biomechaniczne w ciąży. 4. Połóg – fizjologia i powikłania. 5. Menopauza – diagnostyka i leczenie. 6. Nietrzymanie moczu i zaburzenia statyki miednicy.

<table>
<tr><td></td><td>
7. Zespoły bólowe miednicy mniejszej.
8. Zapalenia narządu rodnego.
9. Endometrioza i bolesne miesiączkowanie.
10. Ginekologia operacyjna – histerektomia, zabiegi w wysiłkowym nietrzymaniu moczu.
11. Onkologia ginekologiczna – podstawy.
12. Analiza badań naukowych i przypadków klinicznych.
ĆWICZENIA (30 h)
1. Wywiad i badanie funkcjonalne pacjentki.
2. Ocena mięśni dna miednicy.
3. Ćwiczenia dna miednicy (PFMT).
4. Program ćwiczeń w ciąży.
5. Przygotowanie do porodu – techniki oddechowe i relaksacyjne.
6. Postępowanie po porodzie naturalnym i cesarskim cięciu.
7. Fizjoterapia w nietrzymaniu moczu.
8. Fizjoterapia w obniżeniu narządów miednicy.
9. Postępowanie po zabiegach ginekologicznych.
10. Edukacja pacjentki i profilaktyka dysfunkcji dna miednicy.
</td></tr>
<tr><td>Metody i techniki kształcenia:</td><td>
 wykład
 film, prezentacja multimedialna
 analiza przypadków klinicznych
 demonstracja technik
 ćwiczenia praktyczne
 praca w grupach
 dyskusja kliniczna
</td></tr>
<tr><td>Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:</td><td>
Wykład
Egzamin pisemny. Kryterium uzyskania oceny pozytywnej z testu jest udzielenie poprawnych odpowiedzi na 60% pytań.
Punktacja: za każde pytanie – 1 punkt. Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnego zaliczenia z ćwiczeń.
Podstawę do zaliczenia ćwiczeń stanowią: ocena prawidłowej demonstracji, analiza przypadku klinicznego, kolokwium, aktywność i przygotowanie do zajęć.
</td></tr>
<tr><td>Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:</td><td>
Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.
</td></tr>
<tr><td>Sposób obliczania oceny końcowej:</td><td>
<table>
<tr><td>Zakres wartości</td><td>0 – 2,99</td><td>3,00 – 3,24</td><td>3,25 – 3,74</td><td>3,75 – 4,24</td><td>4,25 – 4,74</td><td>powyżej 4,74</td></tr>
<tr><td>Ocena</td><td>niedostatecz</td><td>dostatecz</td><td>dostatecz</td><td>dobr</td><td>dobr</td><td>bardzo</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td></td><td colspan="2">
<table>
<tr><td>słownie</td><td>ny</td><td>ny</td><td>ny plus</td><td>y</td><td>y plus</td><td>dobry</td></tr>
<tr><td>Ocena liczbowo</td><td>2,0</td><td>3,0</td><td>3,5</td><td>4,0</td><td>4,5</td><td>5,0</td></tr>
</table>
<table>
<tr><th>Rodzaj zajęć</th><th>Liczba godzin</th><th>Waga</th><th>Ocena</th><th>Wynik</th></tr>
<tr><td>Wykład</td><td>30</td><td>0,4</td><td rowspan="3">ocena uzyskana przez studenta</td><td rowspan="3">odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny</td></tr>
<tr><td>Ćwiczenia</td><td>30</td><td>0,6</td></tr>
<tr><td>Suma</td><td>60</td><td>1</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td colspan="2">Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:</td><td>Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacja, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego</td></tr>
<tr><td colspan="2">Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:</td><td>Wiedza z zakresu anatomii prawidłowej i fizjologii narządu ruchu</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Zalecana literatura</td><td>podstawowa</td><td>1. Szukiewicz D. Fizjoterapia w ginekologii i położnictwie. PZWL, 2022.
2. Tanzberger R., Kuhn A., Mobs G., Baumgartner U. Dno miednicy. Edra Urban & Partner, 2020.</td></tr>
<tr><td>uzupełniająca</td><td>1. Kozłowska J. Rehabilitacja w ginekologii i położnictwie. AWF Kraków, 2006.</td></tr>
</table>

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Kliniczne podstawy fizjoterapii w geriatrii D1j**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Clinical Foundations of Physiotherapy in Geriatrics
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	3
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	7
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	Treści obejmują analizę fizjologii starzenia, wielochorobowości, sarkopenii, zespołu kruchości i następstw hospitalizacji. Student uczy się przeprowadzać całościową ocenę geriatryczną, identyfikować czynniki ryzyka upadków, planować usprawnianie w warunkach polipragmazji i ograniczeń poznawczych oraz prowadzić profilaktykę powikłań unieruchomienia. Nabywa kompetencje komunikacyjne i organizacyjne niezbędne w pracy z pacjentem starszym i jego rodziną.
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Wykład: 30 g .
	Ćwiczenia: 30g.,
	Praca własna: 15g.

Cele przedmiotu

C1. Poznać fizjologię starzenia się i specyfikę chorowania w wieku podeszłym.
C2. Poznać wielkie problemy geriatryczne i zasady całościowej oceny geriatrycznej.
C3. Nabyć umiejętność planowania fizjoterapii w warunkach wielochorobowości i polipragmazji.
C4. Przygotować do pracy z pacjentem geriatrycznym w warunkach ambulatoryjnych i szpitalnych.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Efekty ogólne z zakresu wiedzy:

Student zna i rozumie:

EU1 W roz.1.1.pkt.6 wskazania i przeciwwskazania do stosowania fizjoterapii u osób starszych z wielochorobowością.

EU_W2 (Rozdz. 1.1 pkt 7)- zalecenia do stosowania fizjoterapii w najczęstszych stanach geriatrycznych.

Efekty ogólne z zakresu umiejętności:

Student potrafi:

EU_U1 (Rozdz. 1.2 pkt 1)- wykonywać zabiegi fizjoterapeutyczne adekwatnie do stanu funkcjonalnego pacjenta w wieku podeszłym.

EU_U2 (Rozdz. 1.2 pkt 3)- planować i modyfikować program usprawniania z uwzględnieniem ograniczeń poznawczych i ruchowych.

Efekty ogólne z zakresu kompetencji społecznych

student jest gotów do:

EU_K1 (Rozdz. 1.3 pkt 4)- przestrzegać praw pacjenta i zasad etyki zawodowej..

Efekty szczegółowe

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
D1j_W01	fizjologię procesu starzenia się oraz zasady opieki i fizjoterapii geriatrycznej,	D.W12	wykład	Pisemne zaliczenie teoretyczne, egzamin pisemny
D1j_W02	zagrożenia związane z hospitalizacją osób starszych (zespół unieruchomienia, delirium, odleżyny, powikłania zakrzepowe).	D.W13	Wykład,	Pisemne zaliczenie teoretyczne, egzamin pisemny, odpowiedź ustna
W zakresie umiejętności potrafi:				
D1j_U01	interpretować wyniki badań czynnościowych oraz przeprowadzać testy funkcjonalne (TUG, test wstawania z krzesła, test równowagi).	D.U2, DU3	ćwiczenia	Ocena prawidłowości wykonania testów i interpretacji wyników, ocena pokazu i demonstracji, praca w parach, ocena postępowania w warunkach symulowanych, kolokwium
D1j_U02	przeprowadzać elementy całościowej oceny geriatrycznej.	D.U44	ćwiczenia	ocena diagnozowania w warunkach symulowanych, kolokwium
D1j_U03	dobierać i wykonywać zabiegi	D.U45.	ćwiczenia	Ocena poprawności wykonania zadania

	z zakresu fizjoterapii geriatrycznej oraz instruować osoby starsze w zakresie wykonywania ćwiczeń w domu oraz stosowania różnych form rekreacji,			praktycznego, ocena poprawności instruktażu, kolokwium,
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
D1j_K01	nawiązywać pełen szacunku kontakt z pacjentem w wieku podeszłym.	KS1.	Wykład, ćwiczenia	obserwacja pracy studenta, egzamin, zaliczenia

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	3	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Wykład Ćwiczenia **w sumie** **ECTS**	30 30 **60** **2,4**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Praca własna (przygotowanie do ćwiczeń, egzaminu) w sumie ECTS	15 15 **0,6**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia **ECTS**	30 **1,2**

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	WYKŁAD (30 h) 1. Geriatria i gerontologia – pojęcia podstawowe. 2. Demograficzne starzenie się społeczeństwa. 3. Fizjologia procesu starzenia – zmiany inwolucyjne. 4. Wielochorobowość i polipragmazja. 5. Wielkie problemy geriatryczne (upadki, sarkopenia, zespół kruchości). 6. Osteoporoza w wieku podeszłym. 7. Zespół unieruchomienia i następstwa hospitalizacji. 8. Delirium i zaburzenia poznawcze. 9. Całościowa ocena geriatryczna (CGA). 10. Prewencja gerontologiczna i rola aktywności fizycznej.

<table>
<tr><td></td><td>11. Fizjoterapia w opiece paliatywnej.
ĆWICZENIA (30 h)
1. Wywiad geriatryczny i ocena funkcjonalna.
2. Testy oceny równowagi i ryzyka upadków.
3. Ocena siły mięśniowej i wydolności.
4. Planowanie programu usprawniania w zespole kruchości.
5. Ćwiczenia w sarkopenii.
6. Postępowanie po złamaniu szyjki kości udowej.
7. Profilaktyka odleżyn i powikłań unieruchomienia.
8. Planowanie terapii w warunkach ambulatoryjnych i domowych.
9. Edukacja rodziny i opiekunów.
10. Analiza przypadków klinicznych.</td></tr>
<tr><td>Metody i techniki kształcenia:</td><td>□ wykład
□ film, prezentacja multimedialna
□ analiza przypadków klinicznych
□ demonstracja technik
□ ćwiczenia praktyczne
□ praca w grupach
□ dyskusja kliniczna</td></tr>
<tr><td>Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:</td><td>Wykład
Egzamin pisemny. Kryterium uzyskania oceny pozytywnej z testu jest udzielenie poprawnych odpowiedzi na 60% pytań.
Punktacja: za każde pytanie – 1 punkt. Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnego zaliczenia z ćwiczeń.
Podstawę do zaliczenia ćwiczeń stanowią: ocena prawidłowej demonstracji, analiza przypadku klinicznego, kolokwium, aktywność i przygotowanie do zajęć.</td></tr>
<tr><td>Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:</td><td>Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.</td></tr>
<tr><td>Sposób obliczania oceny końcowej:</td><td>
<table>
<tr><td>Zakres wartości</td><td>0 – 2,99</td><td>3,00 – 3,24</td><td>3,25 – 3,74</td><td>3,75 – 4,24</td><td>4,25 – 4,74</td><td>powyżej 4,74</td></tr>
<tr><td>Ocena słownie</td><td>niedostateczny</td><td>dostateczny</td><td>dostateczny plus</td><td>dobry</td><td>dobry plus</td><td>bardzo dobry</td></tr>
<tr><td>Ocena liczbowo</td><td>2,0</td><td>3,0</td><td>3,5</td><td>4,0</td><td>4,5</td><td>5,0</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td colspan="2"></td><td>
<table>
<tr><th>Rodzaj zajęć</th><th>Liczba godzin</th><th>Waga</th><th>Ocena</th><th>Wynik</th></tr>
<tr><td>Wykład</td><td>30</td><td>0,4</td><td rowspan="3">ocena uzyskana przez studenta</td><td rowspan="3">odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny</td></tr>
<tr><td>Ćwiczenia</td><td>30</td><td>0,6</td></tr>
<tr><td>Suma</td><td>60</td><td>1</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td colspan="2">Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:</td><td>Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacja, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego</td></tr>
<tr><td colspan="2">Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:</td><td>Wiedza z zakresu anatomii prawidłowej i fizjologii narządu ruchu</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Zalecana literatura</td><td>podstawowa</td><td>1. Guccione A., Wong R., Avers D. Fizjoterapia kliniczna w geriatrii. Elsevier Urban & Partner, 2014.
2. Skrzek A., Wieczorowska-Tobis K. Fizjoterapia w geriatrii. PZWL, Warszawa, 2019.
3. Borowicz A., Wieczorowska-Tobis K. Fizjoterapia w geriatrii – atlas ćwiczeń. PZWL, Warszawa.</td></tr>
<tr><td>uzupełniająca</td><td>1. Marchewka A., Dąbrowski Z., Żołądź J. Fizjologia starzenia się. Profilaktyka i rehabilitacja. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2012.
2. Cruz-Jentoft A.J. i wsp. Sarcopenia: Revised European Consensus on Definition and Diagnosis. Age and Ageing. 2019;48(1):16–31.
3. World Health Organization. UN Decade of Healthy Ageing (2021–2030). Geneva: WHO; 2021.</td></tr>
</table>

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Kliniczne podstawy fizjoterapii w psychiatrii D1k**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Clinical Foundations of Physiotherapy in Psychiatry
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	2
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	7
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	Treści obejmują charakterystykę najczęstszych zaburzeń psychicznych (depresja, schizofrenia, zaburzenia lękowe, uzależnienia, otępienia) oraz specyfikę kontaktu z pacjentem psychiatrycznym. Student uczy się zasad komunikacji terapeutycznej, rozpoznawania objawów zaburzeń psychicznych, planowania bezpiecznej fizjoterapii oraz współpracy w zespole interdyscyplinarnym. Nabywa kompetencje etyczne i komunikacyjne niezbędne w pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi.
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Wykład: 25 g .
	Ćwiczenia: 10g.,
	Praca własna: 15g.

Cele przedmiotu

C1. Poznanie etiologii i obrazu klinicznego najczęstszych zaburzeń psychicznych.

C2. Poznanie specyfiki pracy z pacjentem z chorobą psychiczną.

C3. Nabycie umiejętności komunikacji terapeutycznej i współpracy interdyscyplinarnej.

C4. Określenie roli fizjoterapii w rehabilitacji psychiatrycznej**.**

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Efekty ogólne z zakresu wiedzy:

Student zna i rozumie:

EU_W2 (Rozdz. 1.1 pkt 7)- zalecenia do stosowania fizjoterapii w określonych stanach chorobowych, w tym w zaburzeniach psychicznych.

Efekty ogólne z zakresu umiejętności:

Student potrafi:

EU_U2 (Rozdz. 1.2 pkt 3)- planować postępowanie fizjoterapeutyczne adekwatnie do stanu psychicznego pacjenta.

Efekty ogólne z zakresu kompetencji społecznych

student jest gotów do:

EU_K1 (Rozdz. 1.3 pkt 4)- przestrzegać praw pacjenta i zasad etyki zawodowej.

Efekty szczegółowe

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
D1k_W01	etiologie, patomechanizm, objawy i przebieg najczestszych chorób w zakresie: psychiatrii w stopniu umozliwiajacym racjonalne stosowanie srodków fizjoterapii	D.W4		
D1k_W02	zalecenia do stosowania fizjoterapii w określonych stanach chorobowych psychiatrycznych.	O.W7	wykład	Pisemne zaliczenie teoretyczne
D1k_W03	zasady diagnozowania oraz ogólne zasady leczenia w najczęstszych chorobach psychiatrycznych w stopniu umożliwiającym racjonalne stosowanie środków fizjoterapii.	D.W4	wykład	Pisemne zaliczenie teoretyczne,
D1k_W04	specyfikę postępowania z pacjentem z chorobą psychiczną i zasady właściwego	D.W14	Wykład,	Pisemne zaliczenie teoretyczne, odpowiedź ustna

	podejścia do niego.			
W zakresie umiejętności potrafi:				
D1k_U01	stosować zasady prawidłowej komunikacji z pacjentem oraz członkami zespołu terapeutycznego.	D.WU47	ćwiczenia	Ocena zachowania i instruowania, kolokwium
D1k_U02	stosować działania z zakresu edukacji zdrowotnej i profilaktyki.	O.U7	ćwiczenia	Kolokwium, odpowiedź ustna
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
D1k_K01	korzystania z obiektywnych zródeł informacji	KS.6	Wykład, ćwiczenia	obserwacja pracy studenta, egzamin, zaliczenia

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	2	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Wykład Ćwiczenia **w sumie** **ECTS**	25 10 **35** **1,4**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Praca własna (przygotowanie do ćwiczeń, egzaminu) w sumie ECTS	15 15 **0,6**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia **ECTS**	10 **0,4**

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	WYKŁAD (25 h) 1. Podstawy psychiatrii – etiologia i epidemiologia zaburzeń psychicznych. 2. kliniczne-podstawy-fizjoterapii 3. Psychopatologia ogólna – zaburzenia myślenia, nastroju, percepcji. 4. Zaburzenia afektywne i depresyjne – obraz kliniczny. 5. Schizofrenia i zaburzenia psychotyczne. 6. Zaburzenia lękowe i osobowościowe. 7. Uzależnienia i zaburzenia odżywiania. 8. Otępienia i zaburzenia poznawcze. 9. Model psychiatrycznej opieki zdrowotnej w Polsce. 10. Rola fizjoterapeuty w leczeniu psychiatrycznym. 11. Dylematy etyczne w pracy z pacjentem psychiatrycznym

<table>
<tr><td></td><td>ĆWICZENIA (10 h)
1. Zasady kontaktu z pacjentem z chorobą psychiczną.
2. Podstawy oceny stanu psychicznego.
3. Postawa terapeuty i granice relacji.
4. Komunikacja w sytuacji urojeń, halucynacji, pobudzenia.
5. Rehabilitacja psychiatryczna a rehabilitacja w psychiatrii.
6. Psychoedukacja i profilaktyka nawrotów.
7. Rola rodziny w leczeniu.
8. Współpraca interdyscyplinarna (lekarz, psycholog, pielęgniarka, terapeuta zajęciowy).
9. Analiza przypadków klinicznych.</td></tr>
<tr><td>Metody i techniki kształcenia:</td><td>□ wykład
□ film, prezentacja multimedialna
□ analiza przypadków klinicznych
□ demonstracja technik
□ ćwiczenia praktyczne
□ praca w grupach
□ dyskusja kliniczna</td></tr>
<tr><td>Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:</td><td>Wykład
zaliczenie pisemne. Kryterium uzyskania oceny pozytywnej z testu jest udzielenie poprawnych odpowiedzi na 60% pytań.
Punktacja: za każde pytanie – 1 punkt. Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnego zaliczenia z ćwiczeń.
Podstawę do zaliczenia ćwiczeń stanowią: pozytywna ocena z kolokwium, prawidłowa analiza przypadku klinicznego, aktywność i przygotowanie do zajęć.</td></tr>
<tr><td>Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:</td><td>Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.</td></tr>
<tr><td>Sposób obliczania oceny końcowej:</td><td>
<table>
<tr><td>Zakres wartości</td><td>0 – 2,99</td><td>3,00 – 3,24</td><td>3,25 – 3,74</td><td>3,75 – 4,24</td><td>4,25 – 4,74</td><td>powyżej 4,74</td></tr>
<tr><td>Ocena słownie</td><td>niedostateczny</td><td>dostateczny</td><td>dostateczny plus</td><td>dobry</td><td>dobry plus</td><td>bardzo dobry</td></tr>
<tr><td>Ocena liczbowo</td><td>2,0</td><td>3,0</td><td>3,5</td><td>4,0</td><td>4,5</td><td>5,0</td></tr>
</table>
<table>
<tr><td>Rodzaj zajęć</td><td>Liczba godzin</td><td>Waga</td><td>Ocena</td><td>Wynik</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td colspan="2"></td><td><table>
<tr><td>Wykład</td><td>25</td><td>0,6</td><td rowspan="3">ocena uzyskana przez studenta</td><td rowspan="3">odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny</td></tr>
<tr><td>Ćwiczenia</td><td>10</td><td>0,4</td></tr>
<tr><td>Suma</td><td>35</td><td>1</td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td colspan="2">Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:</td><td>Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacja, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego</td></tr>
<tr><td colspan="2">Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:</td><td>Wiedza z zakresu anatomii prawidłowej i fizjologii narządu ruchu</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Zalecana literatura</td><td>podstawowa</td><td>1. Bilikiewicz A. (red.). Psychiatria. Podręcznik dla studentów medycyny. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2022.
2. Jarema M. (red.). Psychiatria. PZWL, 2021.
3. Florkowski A. (red.). Fizjoterapia w psychiatrii. PZWL, 2015.</td></tr>
<tr><td>uzupełniająca</td><td>1. Kępiński A. Poznanie chorego. Wydawnictwo Literackie, 2013.
2. American Psychiatric Association. Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (DSM-5-TR). 5th ed., Text Revision. American Psychiatric Association Publishing, Washington, DC, 2022.
3. World Health Organization. ICD-11 Clinical Descriptions and Diagnostic Requirements for Mental, Behavioural and Neurodevelopmental Disorders (CDDR). World Health Organization, Geneva, 2024.</td></tr>
</table>

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Kliniczne podstawy fizjoterapii w intensywnej terapii D1l**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Clinical Foundations of Physiotherapy in Intensive Care
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	3
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	5
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	Treści obejmują zasady funkcjonowania oddziału intensywnej terapii, charakterystykę stanów krytycznych (ostra niewydolność oddechowa i krążeniowa, sepsa, MODS), podstawy wentylacji mechanicznej oraz profilaktykę powikłań unieruchomienia. Student uczy się monitorować parametry życiowe, kwalifikować do wczesnej mobilizacji, prowadzić bezpieczne ćwiczenia oddechowe i wdrażać strategię wczesnej rehabilitacji. Nabywa kompetencje pracy w zespole interdyscyplinarnym i odpowiedzialnego podejmowania decyzji terapeutycznych.
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Wykład: 30 g .
	Ćwiczenia: 30g.,
	Praca własna: 15g.

Cele przedmiotu

C1. Poznanie etiologii i patomechanizmu stanów krytycznych wymagających leczenia w OIT.

C2. Poznanie zasady monitorowania i bezpieczeństwa pacjenta wentylowanego mechanicznie.

C3. Nabycie umiejętności planowania wczesnej rehabilitacji w OIT.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Efekty ogólne z zakresu wiedzy:

Student zna i rozumie:

EU1 W roz.1.1.pkt.6 wskazania i przeciwwskazania do stosowania metod fizjoterapii u pacjentów w stanie krytycznym.

EU_W2 (Rozdz. 1.1 pkt 7)- zalecenia do stosowania fizjoterapii w intensywnej terapii.

Efekty ogólne z zakresu umiejętności:

Student potrafi:

EU_U1 (Rozdz. 1.2 pkt 1)- wykonywać zabiegi fizjoterapeutyczne adekwatnie do stanu klinicznego pacjenta w OIT.

EU_U2 (Rozdz. 1.2 pkt 3) – planować i modyfikować postępowanie fizjoterapeutyczne u pacjenta wentylowanego mechanicznie.

Efekty ogólne z zakresu kompetencji społecznych

student jest gotów do:

EU_K1 (Rozdz. 1.3 pkt 2)- wykonywać zawód z uwzględnieniem odpowiedzialności społecznej.

Efekty szczegółowe

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
D1l_W01	zalecenia do stosowania fizjoterapii w okreslonych stanach chorobowych	D.W2	wykład	Pisemne zaliczenie teoretyczne, egzamin pisemny
D1l_W02	etiologię, patomechanizm, objawy i przebieg stanów krytycznych w intensywnej terapii.	D.W3	wykład	Pisemne zaliczenie teoretyczne, egzamin pisemny
D1l_W03	zasady diagnozowania oraz ogólne zasady leczenia w intensywnej terapii.	D.W4	Wykład, ćwiczenia	Pisemne zaliczenie teoretyczne, egzamin pisemny, sprawdzian praktyczny
D1l_W04	zasady postępowania z pacjentem nieprzytomnym, w ostrej niewydolności krążenia i oddychania, we wstrząsie, sepsie, wentylowanym mechanicznie oraz po urazie mnogim.	D.W15	Wykład, ćwiczenia	interpretacja wyników

W zakresie umiejętności potrafi:				
D1l_U01	wdrażać strategię wczesnego uruchamiania pacjenta w OIT oraz wykonywać zabiegi rozprężające płuca i ułatwiające oczyszczanie oskrzeli.	D.U38	ćwiczenia	ocena pokazu i demonstracji, ocena w warunkach symulowanych,
D1l_U02	układać pacjenta w łóżku oraz wykonywać kinezyterapię w łóżku	D.U15	ćwiczenia	Ocena czynności praktycznych
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
D1l_K01	wykonywać zawód z uwzględnieniem odpowiedzialności społecznej.	KS2.	Wykład, ćwiczenia	obserwacja pracy studenta

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	3	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Wykład Ćwiczenia **w sumie** **ECTS**	30 30 **60** **2,4**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Praca własna (przygotowanie do ćwiczeń, egzaminu) w sumie ECTS	15 15 **0,6**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia **ECTS**	30 **1,2**

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**WYKŁAD (30 h)** 1. Organizacja i funkcjonowanie oddziału intensywnej terapii (OIT, OIOM). 2. Monitorowanie pacjenta w stanie krytycznym (parametry hemodynamiczne, gazometria, EKG). 3. Ostra niewydolność oddechowa i krążeniowa. 4. Sepsa i wstrząs septyczny. 5. Zespół niewydolności wielonarządowej (MODS). 6. Wentylacja mechaniczna – podstawy fizjologiczne. 7. Tlenoterapia bierna i czynna.

<table>
<tr><td></td><td>8. Terapia nerkozastępcza.
9. Powikłania unieruchomienia (odleżyny, sarkopenia, neuropatie OIT).
10. Wczesna rehabilitacja w OIT – dowody naukowe i wytyczne.
ĆWICZENIA (30 h)
1. Wywiad i ocena funkcjonalna pacjenta w OIT.
2. Interpretacja parametrów monitorowania (HR, RR, SpO_2, MAP).
3. Pozycjonowanie pacjenta (profilaktyka odleżyn).
4. Techniki drenażu oskrzelowego i ćwiczenia oddechowe.
5. Mobilizacja bierna i czynna u pacjenta nieprzytomnego.
6. Wczesna pionizacja i transfery.
7. Postępowanie po torakotomii i laparotomii w OIT.
8. Fizjoterapia u pacjenta z urazem wielonarządowym.
9. Edukacja rodziny pacjenta.
10. Analiza przypadków klinicznych.</td></tr>
<tr><td>Metody i techniki kształcenia:</td><td>□ wykład
□ analiza przypadków klinicznych
□ demonstracja technik
□ ćwiczenia praktyczne
□ praca w grupach, w parach
□ dyskusja kliniczna</td></tr>
<tr><td>Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:</td><td>Wykład
Egzamin pisemny. Kryterium uzyskania oceny pozytywnej z testu jest udzielenie poprawnych odpowiedzi na 60% pytań.
Punktacja: za każde pytanie – 1 punkt. Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnego zaliczenia z ćwiczeń.
Podstawę do zaliczenia ćwiczeń stanowią: prawidłowa demonstracja ćwiczeń, prawidlowa interpretacja wyników badań, zaliczenie praktyczne,. kolokwium, aktywność i przygotowanie do zajęć</td></tr>
<tr><td>Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:</td><td>Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.</td></tr>
<tr><td>Sposób obliczania oceny końcowej:</td><td>
<table>
<tr><td>Zakres wartości</td><td>0 – 2,99</td><td>3,00 – 3,24</td><td>3,25 – 3,74</td><td>3,75 – 4,24</td><td>4,25 – 4,74</td><td>powyżej 4,74</td></tr>
<tr><td>Ocena słownie</td><td>niedostateczny</td><td>dostateczny</td><td>dostateczny plus</td><td>dobry</td><td>dobry plus</td><td>bardzo dobry</td></tr>
<tr><td>Ocena liczbowo</td><td>2,0</td><td>3,0</td><td>3,5</td><td>4,0</td><td>4,5</td><td>5,0</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td colspan="2"></td><td>
<table>
<tr><th>Rodzaj zajęć</th><th>Liczba godzin</th><th>Waga</th><th>Ocena</th><th>Wynik</th></tr>
<tr><td>Wykład</td><td>30</td><td>0,5</td><td rowspan="3">ocena uzyskana przez studenta</td><td rowspan="3">odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny</td></tr>
<tr><td>Ćwiczenia</td><td>30</td><td>0,5</td></tr>
<tr><td>Suma</td><td>60</td><td>1</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td colspan="2">Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:</td><td>Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacja, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego</td></tr>
<tr><td colspan="2">Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:</td><td>Wiedza z zakresu anatomii prawidłowej i fizjologii narządu ruchu</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Zalecana literatura</td><td>podstawowa</td><td>1. Stawicki S.P., Firstenberg M.S. (red.). Vademecum Intensywnej Terapii. Medycyna Praktyczna, Kraków, 2021.
2. Marik P.E. (red.). Evidence-Based Critical Care. 4th ed. Springer Nature, Cham, 2020.
3. Woźniewski M. Fizjoterapia w chirurgii. PZWL, 2020.</td></tr>
<tr><td>uzupełniająca</td><td>1. Bissett B. et al. Inspiratory muscle training for intensive care patients. Aust Crit Care, 2019.
2. Hodgson C.L., Tipping C.J. Physiotherapy Management of Intensive Care Unit–Acquired Weakness. Journal of Physiotherapy. 2017;63(1):4–10.</td></tr>
</table>

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Kliniczne podstawy fizjoterapii w neurologii dziecięcej D1m**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Clinical Foundations of Physiotherapy in Pediatric Neurology
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	2
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	7
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	Treści obejmują analizę patomechanizmu, obrazu klinicznego oraz zasad leczenia najczęstszych schorzeń neurologii dziecięcej (MPD, przepuklina oponowo-rdzeniowa, choroby nerwowo-mięśniowe, uszkodzenia splotów). Student uczy się przeprowadzać ocenę rozwoju psychoruchowego, analizować napięcie mięśniowe, planować terapię neurorozwojową oraz formułować cele terapeutyczne zgodnie z ICF. Nabywa kompetencje w zakresie współpracy z rodziną dziecka i zespołem terapeutycznym.
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Wykład: 15 g .
	Ćwiczenia: 30g.,
	Praca własna: 10g.

Cele przedmiotu

C1. Poznanie etiologii i patomechanizmu najczęstszych schorzeń neurologicznych wieku rozwojowego.

C2. Nabycie umiejętności oceny rozwoju psychoruchowego dziecka.

C3. Nabycie umiejętności planowania postępowania fizjoterapeutycznego u dzieci z zaburzeniami neurologicznymi.

C4. Rozwinięcie kompetencji komunikacyjne w pracy z dzieckiem i jego rodziną.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Efekty ogólne z zakresu wiedzy:

Student zna i rozumie:

EU1 W roz.1.1.pkt.6 wskazania i przeciwwskazania do stosowania metod fizjoterapii u dzieci z zaburzeniami neurologicznymi.

EU_W2 (Rozdz. 1.1 pkt 7)-. zalecenia do stosowania fizjoterapii w schorzeniach neurologii dziecięcej.

Efekty ogólne z zakresu umiejętności:

Student potrafi:

EU_U1 (Rozdz. 1.2 pkt 1)- wykonywać zabiegi fizjoterapeutyczne adekwatnie do wieku i stanu klinicznego dziecka.

EU_U2 (Rozdz. 1.2 pkt 3) – planować i modyfikować postępowanie fizjoterapeutyczne u dzieci z uszkodzeniem OUN.

Efekty ogólne z zakresu kompetencji społecznych

student jest gotów do:

EU_K1 (Rozdz. 1.3 pkt 1)- nawiązywać profesjonalny i empatyczny kontakt z dzieckiem i jego opiekunami.

Efekty szczegółowe

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
D1m_W01	etiologię, patomechanizm, objawy i przebieg dysfunkcji narządu ruchu w zakresie neurologii dziecięcej.	D.W1	wykład	Pisemne zaliczenie teoretyczne,
D1m_W02	zasady diagnozowania oraz ogólne zasady leczenia najczęstszych zaburzeń neurologicznych wieku rozwojowego.	D.W2	Wykład, ćwiczenia	Pisemne zaliczenie teoretyczne,
D1m_W03	założenia i zasady ICF w ocenie funkcjonowania dziecka.	D.W16	Wykład, ćwiczenia	Pisemne zaliczenie teoretyczne, sprawdzian praktyczny

W zakresie umiejętności potrafi:				
D1m_U01	przeprowadzać wywiad oraz zbierać informacje dotyczące rozwoju dziecka.	D.U17	ćwiczenia	Ocena wywiadu symulowanego, kolokwium
D1m_U02	oceniać rozwój psychomotoryczny dziecka.	D.U18	ćwiczenia	Ocena czynności praktycznych, ocena prawidłowości interpretacji wyników
D1m_U03	planować i prowadzić postępowanie fizjoterapeutyczne u dzieci z MPD, dysrafizmem rdzeniowym, chorobami nerwowo-mięśniowymi, uszkodzeniami splotów i nerwów obwodowych.	D.U26	ćwiczenia	Kolokwium, ocena prezentacji ćwiczeń
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
D1m_K01	korzystać z obiektywnych źródeł wiedzy naukowej.	KS6.	Wykład, ćwiczenia	obserwacja pracy studenta

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	2	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Wykład Ćwiczenia **w sumie** **ECTS**	15 30 **45** **1,7**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Praca własna (przygotowanie do ćwiczeń, egzaminu) w sumie ECTS	10 10 **0,3**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia **ECTS**	30 **1,2**

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**WYKŁAD (15 h)** 1. Rozwój ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego dziecka. 2. Rozwój psychoruchowy – normy i odchylenia.

<table>
<tr><td></td><td>
3. Mózgowe porażenie dziecięce – etiologia, klasyfikacja, obraz kliniczny.
4. Dysrafizm rdzeniowy i przepuklina oponowo-rdzeniowa.
5. Choroby nerwowo-mięśniowe (dystrofie, SMA).
6. Okołoporodowe uszkodzenia splotu ramiennego.
7. Padaczka wieku dziecięcego – implikacje dla fizjoterapii.
8. Wodogłowie, zespół Arnolda-Chiariego.
9. ICF w neurologii dziecięcej.
ĆWICZENIA (30 h)
1. Badanie podmiotowe i przedmiotowe dziecka neurologicznego.
2. Ocena rozwoju psychoruchowego – kamienie milowe.
3. Ocena napięcia mięśniowego i wzorców ruchowych.
4. Kompleksowa ocena dziecka z MPD.
5. Planowanie terapii w pierwszym roku życia.
6. Planowanie terapii w MPD – cele krótko- i długoterminowe.
7. Postępowanie w przepuklinie oponowo-rdzeniowej.
8. Postępowanie w dystrofiach mięśniowych i SMA.
9. Terapia w uszkodzeniu splotu ramiennego.
10. Analiza przypadków klinicznych i dokumentacja medyczna.
</td></tr>
<tr><td>Metody i techniki kształcenia:</td><td>
 wykład
 analiza przypadków klinicznych
 demonstracja technik
 ćwiczenia praktyczne
 praca w grupach, w parach
 dyskusja kliniczna
</td></tr>
<tr><td>Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:</td><td>
Wykład
zaliczenie pisemne. Kryterium uzyskania oceny pozytywnej z testu jest udzielenie poprawnych odpowiedzi na 60% pytań.
Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnego zaliczenia z ćwiczeń.
Podstawę do zaliczenia ćwiczeń stanowią: prawidłowa demonstracja ćwiczeń, prawidłowa interpretacja wyników badań, zaliczenie praktyczne,. kolokwium, aktywność i przygotowanie do zajęć
</td></tr>
<tr><td>Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:</td><td>
Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.
</td></tr>
<tr><td>Sposób obliczania oceny końcowej:</td><td>
<table>
<tr><td>Zakres wartości</td><td>0 – 2,99</td><td>3,00 – 3,24</td><td>3,25 – 3,74</td><td>3,75 – 4,24</td><td>4,25 – 4,74</td><td>powyżej 4,74</td></tr>
<tr><td>Ocena słownie</td><td>niedostateczny</td><td>dostateczny</td><td>dostateczny plus</td><td>dobry</td><td>dobry plus</td><td>bardzo dobry</td></tr>
<tr><td>Ocena</td><td>2,0</td><td>3,0</td><td>3,5</td><td>4,0</td><td>4,5</td><td>5,0</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td colspan="2"></td><td>
<table>
<tr><td>liczbowo</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
</table>
<table>
<tr><th>Rodzaj zajęć</th><th>Liczba godzin</th><th>Waga</th><th>Ocena</th><th>Wynik</th></tr>
<tr><td>Wykład</td><td>15</td><td>0,4</td><td rowspan="3">ocena uzyskana przez studenta</td><td rowspan="3">odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny</td></tr>
<tr><td>Ćwiczenia</td><td>30</td><td>0,6</td></tr>
<tr><td>Suma</td><td>45</td><td>1</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td colspan="2">Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:</td><td>Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacjach, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Zalecana literatura</td><td>podstawowa</td><td>1. Steinborn B. (red.). Neurologia wieku rozwojowego. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2017.
2. Kuliński W., Zeman K. Fizjoterapia w pediatrii. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2021.
3. Helwich E. (red.). Wcześniak. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, najnowsze wydanie (jeżeli w treściach pojawia się rozwój wcześniaków).</td></tr>
<tr><td>uzupełniająca</td><td>1. Levitt S. Rehabilitacja w porażeniu mózgowym i zaburzeniach ruchu. PZWL, 2004.
2. Hellbrügge H. Monachijska funkcjonalna diagnostyka rozwojowa. Promyk Słońca, 2018.
3. Novak I., Morgan C., Fahey M. i wsp. State of the Evidence Traffic Lights 2019: Systematic Review of Interventions for Preventing and Treating Children with Cerebral Palsy. Current Neurology and Neuroscience Reports. 2020;20(2):3.</td></tr>
</table>

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Kliniczne podstawy fizjoterapii w onkologii i medycynie paliatywnej D1n**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Clinical Foundations of Physiotherapy in Oncology and Palliative Care
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	3
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	7
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	Treści obejmują analizę najczęstszych nowotworów (rak piersi, płuca, przewodu pokarmowego, chłoniaki) oraz powikłań leczenia onkologicznego (obrzęk limfatyczny, neuropatie, osłabienie ogólne). Student uczy się przeprowadzać ocenę funkcjonalną, planować bezpieczne postępowanie usprawniające, wdrażać działania poprawiające jakość życia oraz prowadzić fizjoterapię w medycynie paliatywnej. Kształtowane są kompetencje komunikacyjne i etyczne niezbędne w pracy z pacjentem w zaawansowanym stadium choroby.
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Wykład: 30 g .
	Ćwiczenia: 30g.,
	Praca własna: 15g.

Cele przedmiotu

C1. Poznanie etiologii patomechanizmów, objawów i przebiegu najczęstszych nowotworów.

C2. Poznanie ogólnych zasad leczenia onkologicznego i paliatywnego w kontekście planowania fizjoterapii.

C3. Nabycie umiejętności planowania i prowadzenia postępowania fizjoterapeutycznego u pacjentów onkologicznych i w okresie terminalnym.

C4. Kształtowanie kompetencji komunikacyjnych i etycznych w pracy z pacjentem w medycynie paliatywnej**.**

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Efekty ogólne z zakresu wiedzy:

Student zna i rozumie:

EU1 W roz.1.1.pkt.6 wskazania i przeciwwskazania do wykonywania zabiegów fizjoterapeutycznych u pacjentów onkologicznych.

EU_W2 (Rozdz. 1.1 pkt 7)- zalecenia do stosowania fizjoterapii w stanach po leczeniu chirurgicznym, chemioterapii i radioterapii.

Efekty ogólne z zakresu umiejętności:

Student potrafi:

EU_U1 (Rozdz. 1.2 pkt 1)- planować postępowanie fizjoterapeutyczne adekwatnie do stanu klinicznego pacjenta onkologicznego.

Efekty ogólne z zakresu kompetencji społecznych

student jest gotów do:

EU_K1 (Rozdz. 1.3 pkt 1)- nawiązywać profesjonalny i empatyczny kontakt z pacjentem..

Efekty szczegółowe

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
D1n_W01	etiologię, patomechanizm, objawy i przebieg najczęstszych chorób w zakresie onkologii i medycyny paliatywnej.	D.W3	wykład	Pisemne zaliczenie teoretyczne, egzamin pisemny
D1n_W02	zasady diagnozowania i leczenia w onkologii i medycynie paliatywnej.	D.W4	Wykład,	Pisemne zaliczenie teoretyczne, egzamin pisemny,
D1n_W03	wskazania i przeciwwskazania do wykonywania zabiegów fizjoterapii.	O.W6	Wykład,	Pisemne zaliczenie teoretyczne, egzamin pisemny
D1n_W04	zalecenia do stosowania fizjoterapii w określonych stanach chorobowych.	O.W6	wykład	Pisemne zaliczenie teoretyczne, egzamin pisemny
W zakresie umiejętności potrafi:				
D1n_U01	stosować zasady prawidłowej komunikacji z pacjentem i	D.U47	ćwiczenia	ocena pokazu i demonstracji, ocena instruktażu

	zespołem terapeutycznym.			
D1n_U02	podejmować działania poprawiające jakość życia pacjenta, w tym w okresie terminalnym	D.U48	Ćwiczenia,	Ocena proponowanych ćwiczeń i programu usprawniania, kolokwium
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
D1n_K01	przestrzegać zasad etyki zawodowej w opiece paliatywnej.	KS4.	Wykład, ćwiczenia	obserwacja pracy studenta, rozmowa, kolokwium

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	3	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Wykład Ćwiczenia **w sumie** **ECTS**	30 30 **60** **2,4**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Praca własna (przygotowanie do ćwiczeń, egzaminu) w sumie ECTS	15 15 **0,6**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia **ECTS**	30 **1,2**

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**WYKŁAD (30 h)** 1. Epidemiologia i patofizjologia nowotworów. 2. Diagnostyka i klasyfikacja nowotworów (TNM, markery). 3. Zasady leczenia onkologicznego (chirurgia, radio-, chemioterapia). 4. Rak piersi – leczenie i następstwa funkcjonalne. 5. Rak płuca – powikłania oddechowe. 6. Nowotwory przewodu pokarmowego. 7. Nowotwory układu moczowo-płciowego. 8. Chłoniaki i nowotwory hematologiczne. 9. Obrzęk limfatyczny – patomechanizm i leczenie. 10. Zespoły paranowotworowe. 11. Medycyna paliatywna – organizacja opieki. 12. Leczenie bólu i aspekty etyczne.

ĆWICZENIA (30 h)

1. Wywiad i ocena funkcjonalna pacjenta onkologicznego.
2. Planowanie terapii po mastektomii.
3. Kompleksowa terapia przeciwobrzękowa.
4. Ćwiczenia w trakcie chemioterapii i radioterapii.
5. Profilaktyka powikłań oddechowych i zakrzepowych.
6. Postępowanie w neuropatii po chemioterapii.
7. Rehabilitacja psychiczna i edukacja pacjenta.
8. Fizjoterapia w terminalnym okresie choroby.
9. Postępowanie przeciwodleżynowe i terapia ułożeniowa.
10. Analiza przypadków klinicznych.

Metody i techniki kształcenia:

- wykład
- film, prezentacja multimedialna
- analiza przypadków klinicznych
- demonstracja technik
- ćwiczenia praktyczne
- praca w grupach
- dyskusja kliniczna

Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:

Wykład
Egzamin pisemny. Kryterium uzyskania oceny pozytywnej z testu jest udzielenie poprawnych odpowiedzi na 60% pytań.
Punktacja: za każde pytanie – 1 punkt. Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnego zaliczenia z ćwiczeń.
Podstawę do zaliczenia ćwiczeń stanowią: analiza przypadku klinicznego, zaliczenie praktyczne , kolokwium, aktywność i przygotowanie do zajęć. Prawidłowa demonstracja

Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:

Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.

Sposób obliczania oceny końcowej:

Zakres wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,24	3,25 – 3,74	3,75 – 4,24	4,25 – 4,74	powyżej 4,74
Ocena słownie	niedostateczny	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry
Ocena liczbowo	2,0	3,0	3,5	4,0	4,5	5,0

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik

<table>
<tr><td colspan="2"></td><td><table>
<tr><td>Wykład</td><td>30</td><td>0,5</td><td rowspan="3">ocena uzyskana przez studenta</td><td rowspan="3">odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny</td></tr>
<tr><td>Ćwiczenia</td><td>30</td><td>0,5</td></tr>
<tr><td>Suma</td><td>60</td><td>1</td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td colspan="2">Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:</td><td>Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacja, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego</td></tr>
<tr><td colspan="2">Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:</td><td>Wiedza z zakresu anatomii prawidłowej i fizjologii narządu ruchu</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Zalecana literatura</td><td>podstawowa</td><td>1. Kordek R. (red.). Onkologia. Podręcznik dla studentów i lekarzy. Via Medica, Gdańsk, 2024.
2. Woźniewski M. (red.). Fizjoterapia w onkologii. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2020.
3. Pyszora A., Wójcik A. (red.). Fizjoterapia w opiece paliatywnej. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2013.</td></tr>
<tr><td>uzupełniająca</td><td>1. Polskie Towarzystwo Onkologii Klinicznej (PTOK). Zalecenia postępowania diagnostyczno-terapeutycznego w nowotworach złośliwych. Gdańsk: Via Medica. Aktualne wydanie.
2. Hilgier M. Ból u chorych na nowotwór. PZWL, 2008</td></tr>
</table>

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Fizjoterapia kliniczna w ortopedii i traumatologii D2a**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Clinical Physiotherapy in Orthopaedics and Traumatology
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	4
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	5,6
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	Treści obejmują szczegółową diagnostykę funkcjonalną, analizę mechanizmu urazu, planowanie i prowadzenie fizjoterapii w leczeniu zachowawczym i pooperacyjnym (złamania, uszkodzenia więzadeł, endoprotezoplastyka, amputacje). Student nabywa umiejętność samodzielnego badania pacjenta, programowania terapii, monitorowania efektów leczenia oraz edukowania pacjenta zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i etyki zawodowej.
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Ćwiczenia: sem. 5 - 30g., sem 6- 30 g
	Praca własna: 40g.

Cele przedmiotu

C1. Doskonalenie umiejętności badania funkcjonalnego pacjentów z dysfunkcjami narządu ruchu w ortopedii i traumatologii.

C2. Kształcenie umiejętności planowania i prowadzenia fizjoterapii przed- i pooperacyjnej oraz w leczeniu zachowawczym.

C3. Doskonalenie kompetencji klinicznych w zakresie doboru metod terapeutycznych, kontroli efektów leczenia oraz edukacji pacjenta.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Efekty ogólne z zakresu wiedzy:

Student zna i rozumie:

EU1 W roz.1.1.pkt.6 wskazania i przeciwskazania do wykonywania zabiegów z zakresu fizykoterapii i masażu, kinezyterapii i terapii manualnej oraz specjalnych metod fizjoterapii;

EU_W2 (Rozdz. 1.1 pkt 7) – zalecenia do stosowania fizjoterapii w stanach po urazach, złamaniach oraz leczeniu operacyjnym narządu ruchu (endoprotezoplastyka, rekonstrukcje więzadłowe, zespolenia kostne).

Efekty ogólne z zakresu umiejętności:

Student potrafi:

EU1 U roz.1.2.pkt.1 wykonywać zabiegi fizjoterapeutyczne adekwatnie do stanu klinicznego pacjenta po urazach i zabiegach ortopedycznych.;

EU_U3 (Rozdz. 1.2 pkt 4) – interpretować wyniki badań czynnościowych i testów funkcjonalnych w celu monitorowania efektów terapii.

Efekty ogólne z zakresu kompetencji społecznych

student jest gotów do:

EU1 O roz.1.3.pkt.9 ponosić odpowiedzialność za podejmowane decyzje terapeutyczne.

Efekty szczegółowe

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
D2a_W01	etiologię, patomechanizm, objawy i przebieg dysfunkcji narządu ruchu w zakresie ortopedii i traumatologii w stopniu umożliwiającym racjonalne stosowanie środków fizjoterapii.	D.W1	ćwiczenia	Pisemne zaliczenie teoretyczne,
D2a_W02	zasady diagnozowania oraz ogólne zasady i sposoby leczenia najczęstszych dysfunkcji narządu ruchu w zakresie ortopedii i traumatologii.	D.W2	ćwiczenia	Pisemne zaliczenie teoretyczne, sprawdzian praktyczny
W zakresie umiejętności potrafi:				
D2a_U01	dokonać oceny stanu układu ruchu w warunkach statyki i dynamiki oraz zinterpretować uzyskane wyniki.	D.U3	ćwiczenia	Ocena praktycznego wykonania zadania, ocena poprawnej interpretacji wyników
D2a_U02	Potrafi dobierać – w	D.U4	ćwiczenia	Ocena poprawności

	zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i wykonywać zabiegi z zakresu fizjoterapii u osób po urazach w obrębie tkanek miękkich układu ruchu leczonych zachowawczo i operacyjnie, po urazach w obrębie kończyn (stłuczeniach, skręceniach, zwichnięciach i złamaniach) leczonych zachowawczo i operacyjnie, po urazach kręgosłupa bez porażeń oraz w przypadku stabilnych i niestabilnych złamań kręgosłupa			doboru środków oddziaływania fizjoterapeutycznego, ocena poprawności wykonania działań praktycznych
D2a_U03	Potrafi dobierać–w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i prowadzić postępowanie fizjoterapeutyczne przed- i pooperacyjne u osób po rekonstrukcyjnych zabiegach ortopedycznych, w tym po zabiegach artroskopowych i po endoprotezoplastyce	D.U6	ćwiczenia	Ocena poprawności doboru środków oddziaływania fizjoterapeutycznego, ocena poprawności wykonania działań praktycznych
D2a_U04	instruować pacjentów lub ich opiekunów w zakresie ćwiczeń domowych, treningu medycznego i stosowania wyrobów medycznych.	D.U7	ćwiczenia	Ocena poprawności instruktazu, kolokwium
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
D2a_K01	korzystania z obiektywnych źródeł informacji;	KS6	Ćwiczenia	obserwacja pracy studenta. Ocena kolokwium, rozmowa

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	4	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Ćwiczenia **w sumie** **ECTS**	60 **60** **2,3**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Praca własna (przygotowanie do	40

	ćwiczeń, zaliczenia) w sumie ECTS	 40 **1,7**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia **ECTS**	60 **2,3**

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**SEMESTR 5** **ĆWICZENIA (30 h)** 1. Badanie czynnościowe i funkcjonalne pacjenta ortopedycznego. 2. Testy kliniczne stawu kolanowego, biodrowego i skokowego. 3. Postępowanie fizjoterapeutyczne po skręceniach, zwichnięciach i uszkodzeniach więzadeł. 4. Fizjoterapia w chorobie zwyrodnieniowej stawu biodrowego i kolanowego. 5. Postępowanie przed- i po endoprotezoplastyce stawu biodrowego i kolanowego. 6. Zasady programowania rehabilitacji po złamaniach kończyn dolnych. 7. Edukacja pacjenta i dobór zaopatrzenia ortopedycznego. **SEMESTR 6** **ĆWICZENIA (30 h)** 1. Badanie i fizjoterapia w zespołach bólowych kręgosłupa. 2. Postępowanie po złamaniach stabilnych i niestabilnych kręgosłupa. 3. Fizjoterapia po operacyjnym leczeniu uszkodzeń barku i łokcia. 4. Postępowanie w uszkodzeniach stożka rotatorów. 5. Rehabilitacja po zabiegach rekonstrukcyjnych więzadeł. 6. Postępowanie po amputacjach kończyn – nauka chodu w protezie. 7. Kontrola efektów terapii i modyfikacja programu usprawniania.
Metody i techniki kształcenia:	□ analiza przypadków klinicznych □ demonstracja technik □ ćwiczenia praktyczne □ praca w grupach □ dyskusja kliniczna
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	**Podstawę do zaliczenia ćwiczeń stanowią:** zaliczenie praktyczne (badanie ortopedyczne), analiza przypadku klinicznego, pozytywna ocena demonstracji i umiejętności, prawidłowa interpretacja wyników, aktywność i obecność na zajęciach ; ocena z kolokwium (pytania testowe),
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest	Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.

obowiązkowa:		
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:		Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacjach, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		Znajomość anatomii, biomechaniki i podstaw fizjoterapii klinicznej w ortopedii i traumatologii.
Zalecana literatura	**podstawowa**	1. Buckup K., Buckup J. Badanie kliniczne narządu ruchu. Badanie, testy specjalne i diagnostyka różnicowa. Edra Urban & Partner, Wrocław, 2022. 2. Maxey L., Magnusson J., Pooperacyjna rehabilitacja pacjentów ortopedycznych, DB Publishing, 2018. 3. Białoszewski D., Fizjoterapia w ortopedii, PZWL, 2014. 4. Brotzman S., Wilk K., Rehabilitacja ortopedyczna, Elsevier Urban & Partner, 2008. 5. Ronikier A., Diagnostyka funkcjonalna w fizjoterapii, PZWL, 2014.
	uzupełniająca	1. Kapandji A., Anatomia funkcjonalna stawów, Elsevier, 2014. 2. Gaździk T., Ortopedia i traumatologia, PZWL, 2008.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Fizjoterapia kliniczna w medycynie sportowej D2b**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Clinical Physiotherapy in Sports Medicine
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	2
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	6
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	Treści obejmują diagnostykę i terapię najczęstszych urazów sportowych (ACL, skręcenia stawu skokowego, uszkodzenia ścięgna Achillesa), dobór technik manualnych, kinesiotapingu, ćwiczeń stabilizacyjnych i proprioceptywnych oraz planowanie powrotu do sportu. Student nabywa umiejętność samodzielnego badania sportowca, programowania terapii w zależności od fazy leczenia oraz współpracy z zespołem medycznym.
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Ćwiczenia: sem 6- 30 g
	Praca własna: 40g.

Cele przedmiotu

C1. Doskonalenie umiejętności badania funkcjonalnego sportowca po urazie.

C2. Nabycie umiejętności planowania i prowadzenia fizjoterapii w urazach sportowych.

C3. Doskonalenie umiejętności doboru metod specjalnych oraz treningu medycznego w zależności od dyscypliny sportowej.

C4. Kształtowanie kompetencji pracy w zespole medycznym oraz odpowiedzialności zawodowej.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Efekty ogólne z zakresu wiedzy:

Student zna i rozumie:

EU1 W roz.1.1.pkt.6 wskazania i przeciwwskazania do wykonywania zabiegów z zakresu kinezyterapii, fizykoterapii, terapii manualnej i metod specjalnych w urazach sportowych. EU_W2 (Rozdz. 1.1 pkt 7) – zalecenia do stosowania fizjoterapii w stanach po urazach tkanek miękkich, skręceniach, zwichnięciach, złamaniach oraz zabiegach rekonstrukcyjnych. ostne).

Efekty ogólne z zakresu umiejętności:

Student potrafi:

EU1 U roz.1.2.pkt.1 wykonywać zabiegi fizjoterapeutyczne u pacjentów po urazach sportowych w zależności od fazy gojenia tkanek

EU2 U (Rozdz. 1.2 pkt 3) –. planować i modyfikować postępowanie fizjoterapeutyczne adekwatnie do stanu klinicznego i funkcjonalnego sportowca.

U_U3 (Rozdz. 1.2 pkt 4) – interpretować wyniki testów funkcjonalnych oraz badań obrazowych wykorzystywanych w medycynie sportowej.

Efekty ogólne z zakresu kompetencji społecznych

student jest gotów do:

EU1 KS roz.1.3.pkt.7 współpracować z lekarzem medycyny sportowej i zespołem terapeutycznym.

Efekty szczegółowe

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
D2b_W01	etiologię, patomechanizm, objawy i przebieg dysfunkcji narządu ruchu w zakresie medycyny sportowej	D.W1	ćwiczenia	Pisemne zaliczenie teoretyczne,
D2b_W02	zasady diagnozowania oraz ogólne zasady leczenia najczęstszych urazów sportowych	D.W2	ćwiczenia	Pisemne zaliczenie teoretyczne, sprawdzian praktyczny
W zakresie umiejętności potrafi:				
D2b_U01	przeprowadzać szczegółowe badanie funkcjonalne i testy układu ruchu	D.U1	ćwiczenia	Ocena praktycznego wykonania zadania, ocena poprawnej interpretacji wyników
D2b_U02	dobierać i wykonywać zabiegi fizjoterapeutyczne u osób po urazach tkanek miękkich, skręceniach, zwichnięciach i złamaniach	D.U4	ćwiczenia	Ocena poprawności doboru środków oddziaływania fizjoterapeutycznego, ocena poprawności wykonania działań praktycznych

D2b_U03	prowadzić postępowanie przed- i pooperacyjne po rekonstrukcjach ortopedycznych	D.U6	ćwiczenia	Ocena poprawności doboru środków oddziaływania fizjoterapeutycznego, ocena poprawności wykonania działań praktycznych
D2b_U05	instruować pacjenta w zakresie treningu medycznego i stosowania wyrobów medycznych	D.U7	ćwiczenia	Ocena poprawności instruktazu, kolokwium
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
D2b_K01	korzystania z obiektywnych źródeł informacji;	KS6	Ćwiczenia	obserwacja pracy studenta. Ocena kolokwium, rozmowa

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	2	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Ćwiczenia **w sumie** **ECTS**	30 **30** **1,2**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Praca własna (przygotowanie do ćwiczeń, zaliczenia) w sumie ECTS	20 20 **0,8**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia **ECTS**	30 **1,2**

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**SEMESTR 6** **ĆWICZENIA (30 h)** 1. Diagnostyka funkcjonalna stawu kolanowego (testy łąkotkowe, ACL, PCL). 2. Opracowanie protokołu rehabilitacji po rekonstrukcji ACL. 3. Diagnostyka i postępowanie w uszkodzeniu ścięgna Achillesa. 4. Postępowanie w skręceniach stawu skokowego (I–III°). 5. Techniki terapii manualnej w urazach sportowych (Cyriax, Mulligan, PIR). 6. Kinesiotaping i metody wspomagające leczenie tkanek miękkich. 7. Programowanie treningu stabilizacyjnego i propriocepcji. 8. Zasady postępowania w ostrych urazach (PRICE, PRICEMM). 9. Planowanie powrotu do sportu (Return to Play). 10. Analiza przypadków klinicznych.

Metody i techniki kształcenia:		□ analiza przypadków klinicznych □ demonstracja technik □ ćwiczenia praktyczne □ praca w grupach □ dyskusja kliniczna
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:		**Podstawę do zaliczenia ćwiczeń stanowią:** zaliczenie praktyczne, analiza przypadku klinicznego, pozytywna ocena demonstracji i umiejętności, prawidłowa interpretacja wyników, aktywność i obecność na zajęciach ; ocena z kolokwium (pytania testowe),
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:		Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:		Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacja, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		Znajomość anatomii, biomechaniki i podstaw fizjoterapii klinicznej w ortopedii i traumatologii.
Zalecana literatura	**podstawowa**	1. Donatelli R.A. (red.). Rehabilitacja w sporcie. Edra Urban & Partner, Wrocław, 2018. 2. Brukner P., Khan K. (red.). Kliniczna medycyna sportowa. Edra Urban & Partner, Wrocław, 2021. 3. Dziak A., Tayara S. Urazy i uszkodzenia w sporcie. Wydawnictwo Kasper, Kraków, 2010.
	uzupełniająca	1. Brotzman B., Wilk K. Rehabilitacja ortopedyczna. Elsevier, 2009 2. Ardern C.L., Glasgow P., Schneiders A., Witvrouw E., Clarsen B., Cools A., Gojanovic B., Griffin S., Khan K.M., Moksnes H., Mutch S.A., Phillips N., Reurink G., Sadler R., Silbernagel K.G., Thorborg K., Wangensteen A., Wilk K.E., Bizzini M. 2016 Consensus Statement on Return to Sport From the First World Congress in Sports Physical Therapy, Bern. British Journal of Sports Medicine. 2016;50(14):853–864. doi:10.1136/bjsports-2016-096278.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Fizjoterapia kliniczna w reumatologii D2c**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Clinical Physiotherapy in Rheumatology
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	2
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	7
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	Treści obejmują diagnostykę funkcjonalną, ocenę aktywności choroby oraz planowanie i prowadzenie fizjoterapii u pacjentów z najczęstszymi chorobami reumatologicznymi, w tym reumatoidalnym zapaleniem stawów, zesztywniającym zapaleniem stawów kręgosłupa, chorobą zwyrodnieniową stawów i osteoporozą. Student nabywa umiejętność doboru metod usprawniania odpowiednio do stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta, monitorowania efektów terapii, edukacji chorego oraz współpracy z zespołem terapeutycznym zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i etyki zawodowej.
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Ćwiczenia: sem 7- 30 g
	Praca własna: 40g.

Cele przedmiotu

C1. Doskonalenie umiejętności badania funkcjonalnego pacjenta z chorobą reumatyczną.

C2. Nabycie umiejętności planowania i prowadzenia postępowania fizjoterapeutycznego w chorobach zapalnych i zwyrodnieniowych narządu ruchu.

C3. Doskonalenie umiejętności doboru ćwiczeń, metod fizykalnych oraz zaopatrzenia ortopedycznego w zależności od fazy choroby.

C4. Kształtowanie kompetencji komunikacyjnych oraz odpowiedzialności zawodowej w pracy z pacjentem przewlekle chorym.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Efekty ogólne z zakresu wiedzy:

Student zna i rozumie:

EU1 W roz.1.1.pkt.6 wskazania i przeciwwskazania do wykonywania zabiegów fizjoterapeutycznych u pacjentów z chorobami reumatologicznymi.

EU_W2 (Rozdz. 1.1 pkt 7) – zalecenia do stosowania fizjoterapii w chorobach zapalnych i zwyrodnieniowych stawów oraz w chorobach układowych tkanki łącznej.

EU_W3 (Rozdz. 1.1 pkt 5) – zasady diagnostyki funkcjonalnej oraz oceny aktywności choroby reumatycznej.

Efekty ogólne z zakresu umiejętności:

Student potrafi:

EU1 U roz.1.2.pkt.1 wykonywać zabiegi fizjoterapeutyczne u pacjentów z reumatoidalnym zapaleniem stawów, ZZSK, chorobą zwyrodnieniową stawów i innymi schorzeniami reumatologicznymi.

EU2 U (Rozdz. 1.2 pkt 3) –. planować i modyfikować program usprawniania w zależności od aktywności choroby i wydolności funkcjonalnej pacjenta.

U_U3 (Rozdz. 1.2 pkt 4) – interpretować wyniki testów funkcjonalnych przydatnych w reumatologii (ocena funkcji ręki, lokomocji, zakresów ruchu). **Efekty ogólne z zakresu kompetencji społecznych**

student jest gotów do:

EU1 KS roz.1.3.pkt.9 ponosić odpowiedzialność za podejmowane decyzje terapeutyczne.

Efekty szczegółowe

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
D2c_W01	etiologię, patomechanizm, objawy i przebieg dysfunkcji narządu ruchu w zakresie reumatologii	D.W1	ćwiczenia	Pisemne zaliczenie teoretyczne,
D2c_W02	zasady diagnozowania oraz ogólne zasady leczenia najczęstszych chorób reumatologicznych	D.W2	ćwiczenia	Pisemne zaliczenie teoretyczne, sprawdzian praktyczny
D2c_W03	założenia i zasady Międzynarodowej Klasyfikacji Funkcjonowania (ICF)	D.W16	ćwiczenia	Pisemne zaliczenie teoretyczne,
W zakresie umiejętności potrafi:				
D2c_U01	przeprowadzać testy funkcjonalne przydatne w reumatologii (ocena	D.U8	ćwiczenia	Ocena praktycznego wykonania zadania, ocena poprawnej

	deformacji stawów, funkcji ręki, lokomocji)			interpretacji wyników, ocena znajomości testów
D2c_U02	planować, dobierać i wykonywać zabiegi fizjoterapeutyczne u pacjentów z chorobami reumatologicznymi	D.U9	ćwiczenia	Ocena poprawności doboru środków oddziaływania fizjoterapeutycznego, ocena poprawności wykonania działań praktycznych
D2c_U03	wykonywać pionizację i naukę chodu oraz usprawnianie funkcjonalne ręki reumatoidalnej	D.U10	ćwiczenia	Ocena poprawności doboru środków oddziaływania fizjoterapeutycznego, ocena poprawności wykonania działań praktycznych
D2c_U05	instruować pacjenta w zakresie ćwiczeń domowych i stosowania wyrobów medycznych	D.U7	ćwiczenia	Ocena poprawności instruktażu, kolokwium
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
D2c_K01	nawiązywać profesjonalny i pełen szacunku kontakt z pacjentem przewlekle chorym.	KS1	Ćwiczenia	obserwacja pracy studenta. Ocena wypowiedzi, rozmowa

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	2	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Ćwiczenia **w sumie** **ECTS**	30 **30** **1,2**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Praca własna (przygotowanie do ćwiczeń, zaliczenia) w sumie ECTS	20 20 **0,8**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia **ECTS**	30 **1,2**

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**SEMESTR 7** **ĆWICZENIA (30 h)** 1. Podział chorób reumatycznych, podstawy fizjopatologii i ocena aktywności choroby. 2. Badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta reumatologicznego. 3. Ocena zakresów ruchu, deformacji stawów, funkcji ręki

		(testy funkcjonalne). 4. Postępowanie fizjoterapeutyczne w reumatoidalnym zapaleniu stawów. 5. Postępowanie w zesztywniającym zapaleniu stawów kręgosłupa. 6. Fizjoterapia w chorobie zwyrodnieniowej stawów biodrowych, kolanowych i kręgosłupa. 7. Postępowanie w osteoporozie i chorobach metabolicznych kości. 8. Usprawnianie funkcjonalne ręki reumatoidalnej. 9. Dobór wyrobów medycznych i edukacja pacjenta. 10. Analiza przypadków klinicznych i modyfikacja programu terapii.
Metody i techniki kształcenia:		□ analiza przypadków klinicznych □ demonstracja technik □ ćwiczenia praktyczne □ praca w grupach □ dyskusja kliniczna
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:		**Podstawę do zaliczenia ćwiczeń stanowią:** zaliczenie praktyczne, analiza przypadku klinicznego, pozytywna ocena demonstracji i umiejętności, prawidłowa interpretacja wyników, aktywność i obecność na zajęciach ; ocena z kolokwium (pytania testowe),
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:		Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:		Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacjach, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		Przedmiot stanowi kontynuację treści z zakresu klinicznych podstaw fizjoterapii i rozwija kompetencje praktyczne w obszarze reumatologii.
Zalecana literatura	**podstawowa**	1. Księżopolska-Orłowska K. (red.). Fizjoterapia w reumatologii. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2024. 2. Zimmermann-Górska I. (red.). Reumatologia kliniczna. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, najnowsze wydanie. 3. Szczeklik A., Gajewski P. (red.). Interna Szczeklika 2025. Medycyna Praktyczna, Kraków, 2025. (rozdziały dotyczące chorób reumatycznych).
	uzupełniająca	1. Rosławski A. Ćwiczenia lecznicze w chorobach reumatycznych. PZWL, 2017 2. Smolen J.S., Landewé R.B.M., Bergstra S.A., Kerschbaumer A., Sepriano A., Aletaha D. i wsp. EULAR Recommendations for the

		Management of Rheumatoid Arthritis with Synthetic and Biological Disease-Modifying Antirheumatic Drugs: 2022 Update. Annals of the Rheumatic Diseases. 2023;82(1):3–18. doi:10.1136/ard-2022-223356. 3. European Alliance of Associations for Rheumatology (EULAR). EULAR Recommendations for Physical Activity in People with Inflammatory Arthritis and Osteoarthritis. Annals of the Rheumatic Diseases. 2018;77(9):1251–1260. 4. Samborski W., Brzosko M. Reumatologia praktyczna. Wolters Kluwer, 2011

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Fizjoterapia kliniczna w neurologii i neurochirurgii D2d**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Clinical Physiotherapy in Neurology and Neurosurgery
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	6
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	6,7
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	Treści obejmują praktyczne planowanie i realizację fizjoterapii u pacjentów z udarem mózgu, stwardnieniem rozsianym, chorobą Parkinsona, uszkodzeniami rdzenia kręgowego i nerwów obwodowych. Student nabywa umiejętność bezpiecznego prowadzenia pionizacji, reedukacji chodu, terapii przyłóżkowej oraz edukacji pacjenta, a także doskonali kompetencje pracy w zespole terapeutycznym.
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Ćwiczenia: sem. 6 - 45g., sem 7- 45 g
	Praca własna: 40g.

Cele przedmiotu

C1. Doskonalenie umiejętności przeprowadzania badania neurologicznego dla potrzeb fizjoterapii.
C2. Doskonalenie planowania i prowadzenia postępowania fizjoterapeutycznego u pacjentów z uszkodzeniami ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego.
C3. Kształtowanie umiejętności pracy klinicznej z pacjentem neurologicznym w warunkach oddziału szpitalnego i sali usprawniania.
C4. Kształtowanie odpowiedzialności zawodowej i kompetencji komunikacyjnych w pracy zespołowej.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Efekty ogólne z zakresu wiedzy:

Student zna i rozumie:

EU_W1 (Rozdz. 1.1 pkt 1) – etiologię, patomechanizm i objawy chorób układu nerwowego.

EU_W2 (Rozdz. 1.1 pkt 6) – wskazania i przeciwwskazania do wykonywania zabiegów fizjoterapeutycznych w neurologii.

Efekty ogólne z zakresu umiejętności:

Student potrafi:

EU_U1 (Rozdz. 1.2 pkt 1) – wykonywać zabiegi fizjoterapeutyczne adekwatnie do stanu klinicznego pacjenta.

EU_U2 (Rozdz. 1.2 pkt 3) – planować i modyfikować postępowanie fizjoterapeutyczne w zależności od przebiegu choroby.

Efekty ogólne z zakresu kompetencji społecznych

student jest gotów do:

EU1 O roz.1.3.pkt.4 przestrzegać praw pacjenta i zasad etyki zawodowej.

Efekty szczegółowe

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
D2d_W01	etiologię, patomechanizm, objawy i przebieg dysfunkcji narządu ruchu w zakresie neurologii i neurochirurgii.	D.W1	ćwiczenia	Pisemne zaliczenie teoretyczne,
D2d_W02	zasady postępowania z pacjentem nieprzytomnym oraz po urazach wielomiejscowych i rdzenia kręgowego.	D.W5	ćwiczenia	Pisemne zaliczenie teoretyczne, sprawdzian praktyczny
W zakresie umiejętności potrafi:				
D2d_U01	planować i prowadzić usprawnianie u osób z uszkodzeniami nerwów obwodowych.	D.U14	ćwiczenia	Ocena poprawności doboru środków oddziaływania fizjoterapeutycznego, ocena poprawności wykonania działań praktycznych
D2d_U02	planować i wykonywać fizjoterapię u pacjentów po udarze, w chorobach demielinizacyjnych i po urazach rdzenia.	D.U13	ćwiczenia	Ocena poprawności doboru środków oddziaływania fizjoterapeutycznego, ocena poprawności wykonania działań praktycznych
D2d_U03	układać pacjenta w łóżku, prowadzić pionizację,	D.U15	ćwiczenia	Ocena poprawności doboru środków

	reedukację chodu i funkcji kończyny górnej.			oddziaływania fizjoterapeutycznego, ocena poprawności wykonania działań praktycznych
D2d_U04	instruować pacjenta w zakresie ćwiczeń domowych i wykorzystania wyrobów medycznych.	D.U16	ćwiczenia	Ocena poprawności instruktazu, kolokwium
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
D2d_K01	nawiązania i utrzymania pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych	KS1	Ćwiczenia	obserwacja pracy studenta, rozmowa

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	6	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Ćwiczenia **w sumie** **ECTS**	90 **90** **3,7**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Praca własna (przygotowanie do ćwiczeń, zaliczenia) w sumie ECTS	60 60 **2,3**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia **ECTS**	90 **3,7**

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**SEMESTR 6** **ĆWICZENIA (45 h)** 1. Przypomnienie elementów badania neurologicznego w praktyce klinicznej. 2. Udar mózgu – program usprawniania w okresie ostrym, podostrym i przewlekłym. 3. Rehabilitacja w stwardnieniu rozsianym. 4. Choroba Parkinsona – usprawnianie w różnych stadiach choroby. 5. Guzy mózgu i rdzenia kręgowego – zasady postępowania. 6. Urazy czaszkowo-mózgowe – postępowanie fizjoterapeutyczne. 7. Uszkodzenia rdzenia kręgowego – postępowanie w zależności od poziomu uszkodzenia. 8. Zespoły bólowe kręgosłupa w neurologii. 9. Pionizacja, reedukacja chodu, nauka jazdy na wózku. **SEMESTR 7** **ĆWICZENIA (45 h)** 1. Uszkodzenia nerwów obwodowych i splotów – postępowanie

		usprawniające. 2. Polineuropatie i zespoły uciskowe nerwów. 3. Choroby nerwowo-mięśniowe i miastenia. 4. Ataksje móżdżkowe – różnicowanie i usprawnianie. 5. Zespoły demielinizacyjne. 6. Postępowanie w stanach pourazowych kręgosłupa. 7. Usprawnianie pacjentów hospitalizowanych w oddziale neurologii i neurochirurgii. 8. Analiza przypadków klinicznych i dokumentacja medyczna.
Metody i techniki kształcenia:		□ analiza przypadków klinicznych □ demonstracja technik □ ćwiczenia praktyczne □ praca w grupach □ dyskusja kliniczna
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:		**Podstawę do zaliczenia ćwiczeń stanowią:** zaliczenie praktyczne (badanie neurologiczne), analiza przypadku klinicznego, pozytywna ocena demonstracji i umiejętności, prawidłowa interpretacja wyników, aktywność i obecność na zajęciach ; ocena z kolokwium (pytania testowe),
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:		Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:		Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacjach, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		Wymagane wcześniejsze zaliczenie przedmiotów: Kliniczne podstawy fizjoterapii w neurologii i neurochirurgii oraz Diagnostyka funkcjonalna w neurologii. Wymagana jest również znajomość anatomii i fizjologii układu nerwowego oraz podstaw kinezyterapii.
Zalecana literatura	**podstawowa**	1. Kwolek A. Fizjoterapia w neurologii i neurochirurgii. PZWL, Warszawa 2012. 2. Kwolek A. Rehabilitacja medyczna. Urban & Partner, Wrocław 2013. 3. Laidler P. Rehabilitacja po udarze mózgu. PZWL, Warszawa 2004.
	uzupełniająca	1. Young P.A. Neuroanatomia kliniczna. Edra Urban & Partner, 2016. 2. Kozubski W. Neurologia – kompendium. PZWL, Warszawa 2014. 3. European Stroke Organisation (ESO), European Academy of Neurology (EAN). Guideline on Stroke Rehabilitation. European Stroke Organisation, aktualne wydanie.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Fizjoterapia kliniczna w wieku rozwojowym D2e**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Clinical Physiotherapy in Developmental Age
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	3
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	5
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	Treści obejmują diagnostykę funkcjonalną dziecka, ocenę rozwoju psychomotorycznego, planowanie i prowadzenie fizjoterapii w najczęstszych dysfunkcjach wieku rozwojowego (wady postawy, zaburzenia napięcia, opóźnienia rozwoju), edukację opiekunów oraz stosowanie klasyfikacji ICF w dokumentacji klinicznej. Student nabywa kompetencje do samodzielnej pracy z dzieckiem w warunkach ambulatoryjnych i szpitalnych.
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Ćwiczenia: sem 5- 45 g
	Praca własna: 30g.

Cele przedmiotu

C1. Doskonalenie umiejętności badania funkcjonalnego dziecka w różnym wieku rozwojowym.

C2. Nabycie umiejętności planowania i prowadzenia fizjoterapii w najczęstszych dysfunkcjach narządu ruchu u dzieci.

C3. Doskonalenie umiejętności oceny rozwoju psychomotorycznego oraz interpretacji wyników testów funkcjonalnych.

C4. Kształtowanie kompetencji komunikacyjnych w pracy z dzieckiem i jego opiekunami.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Efekty ogólne z zakresu wiedzy:

Student zna i rozumie:

EU_W1 (Rozdz. 1.1 pkt 6) – wskazania i przeciwwskazania do wykonywania zabiegów fizjoterapeutycznych u dzieci.

EU_W2 (Rozdz. 1.1 pkt 7) – zalecenia do stosowania fizjoterapii w określonych stanach chorobowych wieku rozwojowego.

EU_W3 (Rozdz. 1.1 pkt 10) – zasady diagnostyki funkcjonalnej i planowania postępowania fizjoterapeutycznego.

Efekty ogólne z zakresu umiejętności:

Student potrafi:

EU_U1 (Rozdz. 1.2 pkt 1) – wykonywać zabiegi fizjoterapeutyczne adekwatnie do wieku i stanu klinicznego dziecka.

EU_U2 (Rozdz. 1.2 pkt 3) – planować i modyfikować postępowanie fizjoterapeutyczne w zależności od etapu rozwoju dziecka

Efekty ogólne z zakresu kompetencji społecznych

student jest gotów do:

EU1 KS roz.1.3.pkt.1 nawiązywać profesjonalny kontakt z dzieckiem i jego opiekunami..

Efekty szczegółowe

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
D2e_W01	zasady diagnozowania oraz ogólne zasady i sposoby leczenia najczęstszych dysfunkcji narządu ruchu w zakresie pediatrii i neurologii dziecięcej.	D.W2	ćwiczenia	Pisemne zaliczenie teoretyczne,
D2e_W02	założenia i zasady Międzynarodowej Klasyfikacji Funkcjonowania (ICF).	D.W16	ćwiczenia	Pisemne zaliczenie teoretyczne,
W zakresie umiejętności potrafi:				
D2e_U01	przeprowadzać wywiad i zbierać informacje o rozwoju dziecka.	D.U17	ćwiczenia	Ocena praktycznego wykonania zadania, ocena wywiadu
D2e_U02	oceniać rozwój psychomotoryczny dziecka.	D.U18	ćwiczenia	Ocena poprawności wykonania działań praktycznych, ocena poprawności diagnozowania
D2e_U03	przeprowadzać ocenę	D.U19	ćwiczenia	ocena poprawności

	aktywności spontanicznej noworodka i niemowlęcia.			wykonania działań praktycznych, ocena poprawności interpretacji wyników
D2e_U04	dokonywać oceny poziomu umiejętności funkcjonalnych dziecka w oparciu o odpowiednie skale.	D.U20	ćwiczenia	Ocena poprawności wykonania działań praktycznych, ocena poprawności diagnozowania, doboru testów
D2e_U05	przeprowadzać kliniczną ocenę napięcia mięśniowego.	D.U21	ćwiczenia	ocena poprawności wykonania działań praktycznych, ocena poprawności interpretacji wyników
D2e_U06	instruować opiekunów dzieci w zakresie pielęgnacji ruchowej i ćwiczeń domowych.	D.U27	ćwiczenia	Ocena poprawności instruktażu, kolokwium
D2e_U07	stosować klasyfikację ICF w planowaniu terapii.	D.U39	ćwiczenia	Ocean poprawności interpretacji wyników
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
D2e_K01	przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób	KS3	Ćwiczenia	obserwacja pracy studenta. Ocena wypowiedzi, rozmowa

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	3	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Ćwiczenia **w sumie** **ECTS**	45 **45** **1,8**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Praca własna (przygotowanie do ćwiczeń, zaliczenia) w sumie ECTS	30 30 **1,2**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia **ECTS**	45 **1,8**

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**SEMESTR** **ĆWICZENIA (45 h)** Badanie podmiotowe i przedmiotowe dziecka oraz ocena rozwoju psychomotorycznego w różnych okresach ontogenezy.

	Ocena aktywności spontanicznej noworodka i niemowlęcia oraz wczesna diagnostyka zaburzeń rozwoju. Ocena napięcia mięśniowego, odruchów pierwotnych i reakcji posturalnych. Diagnostyka funkcjonalna dziecka z wykorzystaniem wybranych skal i testów klinicznych (m.in. AIMS, GMFM, PEDI, GMFCS – w zależności od wskazań). Planowanie i prowadzenie fizjoterapii u dzieci z zaburzeniami neurorozwojowymi oraz opóźnieniem rozwoju psychoruchowego. Postępowanie fizjoterapeutyczne u dzieci z mózgowym porażeniem dziecięcym oraz innymi schorzeniami neurologicznymi wieku rozwojowego. Fizjoterapia dzieci z wadami postawy, wadami wrodzonymi narządu ruchu oraz wybranymi schorzeniami ortopedycznymi. Dobór metod usprawniania, zaopatrzenia ortotycznego oraz wyrobów medycznych w zależności od wieku i stanu funkcjonalnego dziecka. Edukacja rodziców i opiekunów w zakresie pielęgnacji, pozycjonowania, wspomagania rozwoju oraz programu ćwiczeń domowych. Analiza przypadków klinicznych, dokumentacja fizjoterapeutyczna oraz planowanie postępowania z wykorzystaniem klasyfikacji ICF.
Metody i techniki kształcenia:	□ analiza przypadków klinicznych □ demonstracja technik □ ćwiczenia praktyczne □ praca w grupach □ dyskusja kliniczna
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	**Podstawę do zaliczenia ćwiczeń stanowią:** zaliczenie praktyczne, analiza przypadku klinicznego, pozytywna ocena demonstracji i umiejętności, prawidłowa interpretacja wyników, aktywność i obecność na zajęciach ; ocena z kolokwium (pytania testowe),
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacja, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	Kliniczne podstawy fizjoterapii w pediatrii Anatomia i fizjologia rozwoju człowieka Znajomość prawidłowego rozwoju psychoruchowego dziecka oraz podstaw kinezyterapii.

Zalecana literatura	**podstawowa**	1. Kuliński W., Zeman K. Fizjoterapia w pediatrii. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2021. 2. Steinborn B. (red.). Neurologia wieku rozwojowego. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2017. 3. Kwolek A. (red.). Rehabilitacja medyczna. Tom 1–2. Edra Urban & Partner, Wrocław, najnowsze wydanie.
	uzupełniająca	1. Matyja M., Neurorozwojowa analiza wad postawy ciała u dzieci i młodzieży, 2012. 2. Orth H., Terapia metodą Vojty, 2013. 3. Levitt S., Rehabilitacja w porażeniu mózgowym i zaburzeniach ruchu, 2004.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Fizjoterapia kliniczna w kardiologii i kardiochirurgii D3a**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Clinical Physiotherapy in Cardiology and Cardiac Surgery
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	3
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	6
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	Treści obejmują diagnostykę funkcjonalną pacjentów z chorobami układu krążenia, interpretację wyników badań (EKG, testy wysiłkowe), planowanie rehabilitacji w okresie szpitalnym i poszpitalnym oraz prowadzenie treningu zdrowotnego. Student nabywa umiejętność bezpiecznego programowania wysiłku fizycznego, monitorowania reakcji organizmu oraz edukacji pacjenta w zakresie prewencji wtórnej.
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Ćwiczenia: sem 6- 45 g
	Praca własna: 30g.

Cele przedmiotu

C1. Doskonalenie umiejętności badania podmiotowego i przedmiotowego pacjenta kardiologicznego.
C2. Nabycie umiejętności planowania i prowadzenia fizjoterapii w chorobach układu sercowo-naczyniowego.
C3. Doskonalenie umiejętności interpretacji podstawowych badań diagnostycznych (EKG, próby wysiłkowe, skale kliniczne).
C4. Kształtowanie kompetencji w zakresie prewencji pierwotnej i wtórnej chorób sercowo-naczyniowych.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Efekty ogólne z zakresu wiedzy:

Student zna i rozumie:

U_W1 (Rozdz. 1.1 pkt 6) – wskazania i przeciwwskazania do wykonywania zabiegów fizjoterapeutycznych w kardiologii.

EU_W2 (Rozdz. 1.1 pkt 7) – zalecenia do stosowania fizjoterapii w określonych stanach chorobowych układu krążenia.

Efekty ogólne z zakresu umiejętności:

Student potrafi:

EU_U1 (Rozdz. 1.2 pkt 1) – wykonywać zabiegi fizjoterapeutyczne adekwatnie do stanu klinicznego pacjenta.

EU_U2 (Rozdz. 1.2 pkt 3) – planować i modyfikować postępowanie fizjoterapeutyczne w zależności od wydolności krążeniowo-oddechowej.

Efekty ogólne z zakresu kompetencji społecznych

student jest gotów do:

EU1 KS roz.1.3.pkt.3 promować zdrowy styl życia.

Efekty szczegółowe

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
D3a_W01	zasady diagnozowania i leczenia w najczęstszych chorobach kardiologicznych i kardiochirurgicznych.	D.W4	ćwiczenia	Pisemne zaliczenie teoretyczne,
D3a_W02	gólne zasady badania kardiologicznego.	D.W6	ćwiczenia	Pisemne zaliczenie teoretyczne,
D3a_W03	zasady interpretacji wyników badań dodatkowych (EKG, próby wysiłkowe).	D.W7	ćwiczenia	Ocena interpretacji wyników i prób wysiłkowych
D3a_W04	wyniki testów wysiłkowych, skalę NYHA, wartość MET.	D.W8	ćwiczenia	Ocena interpretacji wyników i prób wysiłkowych, kolokwium
W zakresie umiejętności potrafi:				
D3a_U01	przeprowadzać pomiary i próby czynnościowe (tętno, ciśnienie, test marszowy, próba wysiłkowa).	D.U28	ćwiczenia	Ocena praktycznego wykonania zadania, ocena poprawności przeprowadzenia prób Ii pomiarów
D3a_U02	planować i wykonywać fizjoterapię u pacjentów z niewydolnością serca, nadciśnieniem, po zawale serca i z zaburzeniami rytmu.	D.U29	ćwiczenia	Ocena poprawności wykonania działań praktycznych, ocena poprawności doboru środków
D3a_U03	planować i prowadzić	D.U30	ćwiczenia	Ocena poprawności

	usprawnianie pacjentów po zabiegach kardiochirurgicznych i interwencyjnych.			wykonania działań praktycznych, ocena poprawności doboru środków
D3a_U04	instruować pacjenta w zakresie ćwiczeń oddechowych i relaksacyjnych.	D.U31	ćwiczenia	Ocena poprawności instruktażu, kolokwium
D3a_U05	instruować pacjenta w zakresie aktywności fizycznej jako elementu prewencji wtórnej.	D.U32	ćwiczenia	Ocena poprawności interpretacji wyników
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
D3a_K01	promować zdrowy styl życia.	KS3	Ćwiczenia	obserwacja pracy studenta. Ocena wypowiedzi, rozmowa

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	3	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Ćwiczenia **w sumie** **ECTS**	45 **45** **1,8**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Praca własna (przygotowanie do ćwiczeń, zaliczenia) w sumie ECTS	30 30 **1,2**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia **ECTS**	45 **1,8**

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**SEMESTR 6** **ĆWICZENIA (45 h)** 1. Badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta kardiologicznego. 2. Pomiar tętna, ciśnienia tętniczego, saturacji – interpretacja wyników. 3. Rehabilitacja szpitalna po zawale serca – modele postępowania. 4. Rehabilitacja po zabiegach kardiochirurgicznych (CABG, wymiana zastawek). 5. Postępowanie po angioplastyce wieńcowej i zabiegach elektrofizjologicznych. 6. Programowanie wysiłku fizycznego – okresy rehabilitacji. 7. Kryteria kwalifikacji i przeciwwskazania do ćwiczeń. 8. Testy wysiłkowe (6MWT, próba Bruce'a – zasady interpretacji). 9. Rehabilitacja w nadciśnieniu tętniczym. 10. Prewencja pierwotna i wtórna chorób sercowo-naczyniowych. 11. Edukacja pacjenta i jego rodziny. 12. Analiza przypadków klinicznych i dokumentacja medyczna.

Metody i techniki kształcenia:		□ analiza przypadków klinicznych □ demonstracja technik □ ćwiczenia praktyczne □ praca w grupach □ dyskusja kliniczna
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:		**Podstawę do zaliczenia ćwiczeń stanowią:** zaliczenie praktyczne, analiza przypadku klinicznego, pozytywna ocena demonstracji i umiejętności, prawidłowa interpretacja wyników, aktywność i obecność na zajęciach ; ocena z kolokwium (pytania testowe),
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:		Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:		Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacja, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		Kliniczne podstawy fizjoterapii w kardiologii i kardiochirurgii Anatomia i fizjologia układu krążenia Znajomość podstaw kinezyterapii oraz zasad pomiaru parametrów życiowych.
Zalecana literatura	**podstawowa**	1. Smolis-Bąk E., Kazimierska B. (red.), Fizjoterapia w kardiologii, Lapisart, 2018. 2. Bromboszcz J., Dylewicz P., Rehabilitacja kardiologiczna. Stosowanie ćwiczeń fizycznych, ELIPSA-JAIM, 2009. 3. Wytyczne ESC i PTK – aktualne zalecenia dotyczące niewydolności serca, choroby niedokrwiennej i nadciśnienia tętniczego (online).
	uzupełniająca	1. Szczeklik A., Tendera M. (red.), Kardiologia, Medycyna Praktyczna, 2010. 2. McDonagh T.A., Metra M., Adamo M., i wsp. 2023 Focused Update of the 2021 ESC Guidelines for the Diagnosis and Treatment of Acute and Chronic Heart Failure. European Heart Journal. 2023;44:3627–3639.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Fizjoterapia kliniczna w pulmunologii D3b**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Clinical Physiotherapy in Pulmonology
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	2
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	7
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	Treści obejmują ocenę funkcjonalną pacjentów z chorobami obturacyjnymi i restrykcyjnymi płuc, planowanie i prowadzenie fizjoterapii oddechowej, interpretację badań czynnościowych oraz edukację zdrowotną. Student nabywa umiejętność bezpiecznego programowania ćwiczeń, monitorowania wydolności oddechowej oraz współpracy w zespole terapeutycznym.
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Ćwiczenia: sem 7- 30 g
	Praca własna: 40g.

Cele przedmiotu

C1. Doskonalenie umiejętności badania podmiotowego i przedmiotowego pacjenta z chorobą układu oddechowego.

C2. Nabycie umiejętności planowania i prowadzenia fizjoterapii w chorobach obturacyjnych i restrykcyjnych płuc.

C3. Doskonalenie umiejętności interpretacji wyników badań czynnościowych (spirometria, testy marszowe).

C4. Kształtowanie kompetencji komunikacyjnych oraz odpowiedzialności zawodowej w pracy z pacjentem pulmonologicznym**.**

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Efekty ogólne z zakresu wiedzy:

Student zna i rozumie:

EU1 W roz.1.1.pkt.6 wskazania i przeciwwskazania do wykonywania zabiegów fizjoterapii oddechowej u pacjentów z chorobami układu oddechowego.

EU_W2 (Rozdz. 1.1 pkt 7) – zalecenia do stosowania fizjoterapii w stanach po zapaleniach płuc, POChP, astmie oskrzelowej, mukowiscydozie oraz po zabiegach torakochirurgicznych.

Efekty ogólne z zakresu umiejętności:

Student potrafi:

EU1 U roz.1.2.pkt.1 wykonywać zabiegi z zakresu fizjoterapii oddechowej w ostrych i przewlekłych chorobach płuc.

EU2 U (Rozdz. 1.2 pkt 3) –. planować i modyfikować program usprawniania w zależności od stanu klinicznego i wydolności oddechowej pacjenta.

U_U3 (Rozdz. 1.2 pkt 4) – interpretować wyniki badań czynnościowych układu oddechowego i monitorować efekty terapii.

Efekty ogólne z zakresu kompetencji społecznych

student jest gotów do:

EU1 KS roz.1.3.pkt.4 przestrzegać praw pacjenta i zasad etyki zawodowej.

Efekty szczegółowe

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
D3b_W01	wyniki testów wysiłkowych w fizjoterapii pulmonologicznej (test marszowy, spiroergometria, MET, NYHA)	D.W8	ćwiczenia	Pisemne zaliczenie teoretyczne, poprawność interpretacji wyników
D3b_W02	zasady badania pulmonologicznego i kwalifikacji do fizjoterapii oddechowej	D.W9	ćwiczenia	Pisemne zaliczenie teoretyczne, odpowiedź ustna
W zakresie umiejętności potrafi:				
D3b_U01	przeprowadzać badania czynnościowe układu oddechowego oraz interpretować wyniki badan spirometrycznych i wysiłkowych	D.U33	ćwiczenia	Ocena praktycznego wykonania zadania, ocena poprawnej interpretacji wyników, ocean znajomości testów
D3b_U02	planować i wykonywać ćwiczenia w chorobach obturacyjnych i restrykcyjnych	D.U34	ćwiczenia	Ocena poprawności doboru środków oddziaływaina fizjoterapeutycznego, ocena poprawności wykonania działań praktycznych

D3b_U03	wykonywać zabiegi fizjoterapii oddechowej w różnych chorobach pulmonologicznych	D.U35	ćwiczenia	Ocena poprawności doboru środków oddziaływaina fizjoterapeutycznego, ocena poprawności wykonania działan praktycznych
D3b_U04	instruować pacjenta w zakresie ćwiczeń domowych i prewencji wtórnej	D.U36	ćwiczenia	Ocean poprawności instruktazu, kolokwium
D3b_U05	wdrażać strategię wczesnego uruchamiania po zabiegach torakochirurgicznych	D.U38	ćwiczenia	Ocena poprawności doboru środków oddziaływaina fizjoterapeutycznego, ocena poprawności wykonania działan praktycznych
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
D3b_K01	wdrażania zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym	KS7	Ćwiczenia	obserwacja pracy studenta. Ocena wypowiedzi, rozmowa

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	2	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Ćwiczenia **w sumie** **ECTS**	30 **30** **1,2**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Praca własna (przygotowanie do ćwiczeń, zaliczenia) w sumie ECTS	20 20 **0,8**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia **ECTS**	30 **1,2**

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**SEMESTR** **ĆWICZENIA (30 h)** 1. Badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta z chorobami układu oddechowego – ocena duszności, wydolności oddechowej oraz tolerancji wysiłku.

	2. Ocena czynności układu oddechowego – interpretacja wyników spirometrii, pulsoksymetrii, gazometrii oraz podstawowych badań obrazowych wykorzystywanych w pulmonologii. 3. Ocena wydolności funkcjonalnej pacjenta – test 6-minutowego marszu (6MWT), test Shuttle Walk Test, skala Borga, skala mMRC oraz monitorowanie parametrów życiowych podczas wysiłku. 4. Fizjoterapia w przewlekłej obturacyjnej chorobie płuc (POChP) – planowanie programu usprawniania, trening wytrzymałościowy i oporowy, edukacja pacjenta. 5. Postępowanie fizjoterapeutyczne u pacjentów z astmą oskrzelową oraz chorobami restrykcyjnymi płuc, w tym śródmiąższowymi chorobami płuc. 6. Techniki fizjoterapii oddechowej – ćwiczenia oddechowe, efektywny kaszel, techniki oczyszczania drzewa oskrzelowego, wspomaganie ewakuacji wydzieliny oraz trening mięśni oddechowych. 7. Fizjoterapia po zabiegach torakochirurgicznych – profilaktyka powikłań pooperacyjnych, wczesna pionizacja, uruchamianie chorego oraz ćwiczenia oddechowe. 8. Postępowanie fizjoterapeutyczne u pacjentów wentylowanych mechanicznie oraz leczonych na oddziałach intensywnej terapii – zasady bezpiecznej mobilizacji, monitorowanie stanu chorego i współpraca z zespołem terapeutycznym. 9. Programowanie aktywności fizycznej oraz edukacja pacjenta i jego rodziny w zakresie profilaktyki wtórnej, samoopieki i kontynuacji ćwiczeń w warunkach domowych. 10. Analiza przypadków klinicznych – planowanie, realizacja i modyfikacja programu fizjoterapii u pacjentów z chorobami układu oddechowego oraz dokumentowanie postępowania fizjoterapeutycznego.
Metody i techniki kształcenia:	□ analiza przypadków klinicznych □ demonstracja technik □ ćwiczenia praktyczne □ praca w grupach □ dyskusja kliniczna
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	**Podstawę do zaliczenia ćwiczeń stanowią:** zaliczenie praktyczne, analiza przypadku klinicznego, pozytywna ocena demonstracji i umiejętności, prawidłowa interpretacja wyników, aktywność i obecność na zajęciach ; ocena z kolokwium (pytania testowe),
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest	Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i

obowiązkowa:		skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:		Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacja, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		Anatomia, Fizjologia, Patologia ogólna, Kinezjologia, Kliniczne podstawy fizjoterapii w pulmonologii. Student powinien posiadać umiejętność podstawowego badania funkcjonalnego oraz znajomość patofizjologii układu oddechowego.
Zalecana literatura	**podstawowa**	1. Szczegielniak J., Woźniewski M., Richter M. (red.). Fizjoterapia w chorobach układu oddechowego. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2022. 2. Śliwiński Z., Sieroń A., Stanek A., Szczegielniak J., Żak M. (red.). Wielka Fizjoterapia. Tom II. Edra Urban & Partner, Wrocław, 2022. (rozdziały dotyczące fizjoterapii pulmonologicznej i intensywnej terapii). 3. Antczak A. (red.). Pulmonologia. Medycyna Praktyczna, Kraków, 2023.
	uzupełniająca	1. Nowobilski R. Rehabilitacja w chorobach układu oddechowego. MP, 2021 2. Global Initiative for Chronic Obstructive Lung Disease (GOLD). Global Strategy for the Diagnosis, Management, and Prevention of Chronic Obstructive Pulmonary Disease. 2025 Report. GOLD, 2025.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Fizjoterapia kliniczna w geriatrii D3c**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Fizjoterapia kliniczna w geriatrii
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	3
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	8
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	Treści obejmują kompleksową ocenę funkcjonalną osoby starszej, planowanie i realizację fizjoterapii w najczęstszych problemach geriatrycznych (sarkopenia, osteoporoza, upadki, zaburzenia równowagi, choroby neurodegeneracyjne), profilaktykę powikłań unieruchomienia oraz edukację pacjenta i opiekunów. Student nabywa kompetencje do bezpiecznej i odpowiedzialnej pracy z pacjentem geriatrycznym w warunkach szpitalnych i ambulatoryjnych.
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Ćwiczenia: sem 8- 45 g
	Praca własna: 30g.

Cele przedmiotu

C1. Doskonalenie umiejętności przeprowadzania całościowej oceny geriatrycznej.
C2. Nabycie umiejętności planowania i prowadzenia fizjoterapii u osób w wieku podeszłym.
C3. Doskonalenie umiejętności doboru ćwiczeń i metod terapeutycznych z uwzględnieniem wielochorobowości i polipragmazji.
C4. Kształtowanie kompetencji komunikacyjnych w pracy z pacjentem geriatrycznym.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Efekty ogólne z zakresu wiedzy:

Student zna i rozumie:

EU_W1 (Rozdz. 1.1 pkt 6) – wskazania i przeciwwskazania do wykonywania zabiegów fizjoterapeutycznych u osób starszych.

EU_W2 (Rozdz. 1.1 pkt 7) – zalecenia do stosowania fizjoterapii w najczęstszych chorobach wieku podeszłego.

EU_W3 (Rozdz. 1.1 pkt 10) – zasady badania funkcjonalnego i planowania postępowania fizjoterapeutycznego

Efekty ogólne z zakresu umiejętności:

Student potrafi:

EU_U1 (Rozdz. 1.2 pkt 1) – wykonywać zabiegi fizjoterapeutyczne adekwatnie do stanu klinicznego osoby starszej.

EU_U2 (Rozdz. 1.2 pkt 3) – planować i modyfikować postępowanie fizjoterapeutyczne w zależności od stanu funkcjonalnego pacjenta geriatrycznego.

Efekty ogólne z zakresu kompetencji społecznych

student jest gotów do:

EU1 KS roz.1.3.pkt.2 wykonywać zawód świadomie, z uwzględnieniem roli społecznej fizjoterapeuty.

Efekty szczegółowe

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
D3c_W01	etiologię, patomechanizm i przebieg najczęstszych chorób geriatrycznych.	D.W3	ćwiczenia	Pisemne zaliczenie teoretyczne,
D3c_W02	fizjologię procesu starzenia się oraz zasady opieki i fizjoterapii geriatrycznej.	D.W12	ćwiczenia	Pisemne zaliczenie teoretyczne,
D3c_W03	zagrożenia związane z hospitalizacją osób starszych.	D.W7	ćwiczenia	Pisemne zaliczenie teoretyczne,
W zakresie umiejętności potrafi:				
D3c_U01	przeprowadzać szczegółowe badanie dla potrzeb fizjoterapii.	D.U1	ćwiczenia	Ocena praktycznego wykonania zadania, ocena poprawności przeprowadzenia badania
D3c_U02	przeprowadzać całościową ocenę geriatryczną i interpretować jej wyniki.	D.U44	ćwiczenia	Ocena poprawności wykonania działań praktycznych, ocena poprawności doboru testów i interpretacji wyników
D3c_U03	dobierać i wykonywać zabiegi z zakresu fizjoterapii geriatrycznej oraz instruować osoby starsze w zakresie ćwiczeń domowych.	D.U45	ćwiczenia	Ocena poprawności wykonania działań praktycznych, ocena poprawności doboru środków, Ocena poprawności

				instruktażu,
D3c_U04	stosować zasady prawidłowej komunikacji z pacjentem i zespołem terapeutycznym.	D.U47	ćwiczenia	Ocena poprawności komunikacji z pacjentem oraz wydawanych poleceń.
D3c_U05	podejmować działania poprawiające jakość życia pacjenta geriatrycznego.	D.U48	ćwiczenia	Ocena poprawności wykonania działań praktycznych, ocena poprawności doboru środków,
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
D3c_K01	promować zdrowy styl życia.	KS3	Ćwiczenia	obserwacja pracy studenta. Ocena wypowiedzi, rozmowa

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	3	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Ćwiczenia **w sumie** **ECTS**	45 **45** **1,8**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Praca własna (przygotowanie do ćwiczeń, zaliczenia) w sumie ECTS	30 30 **1,2**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia **ECTS**	45 **1,8**

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**SEMESTR 8** **ĆWICZENIA (45 h)** 1. Całościowa ocena geriatryczna (COG) – praktyczne wykonanie i interpretacja. 2. Skutki unieruchomienia i hospitalizacji osób starszych. 3. Profilaktyka upadków – testy oceny ryzyka (TUG, Berg, skale funkcjonalne). 4. Fizjoterapia w sarkopenii i zespole kruchości. 5. Postępowanie fizjoterapeutyczne w osteoporozie. 6. Rehabilitacja pacjentów po złamaniach w wieku podeszłym. 7. Postępowanie w chorobie Parkinsona i udarze mózgu u osób starszych. 8. Fizjoterapia w zaburzeniach równowagi i chodu. 9. Postępowanie w odleżynach i profilaktyce przeciwodleżynowej. 10. Fizjoterapia w nietrzymaniu moczu. 11. Dobór zaopatrzenia ortopedycznego. Dobór sprzętu pomocniczego do lokomocji (laski, kule, balkoniki, chodziki) oraz nauka ich użytkowania. 12. Planowanie aktywności fizycznej osób starszych. 13. Komunikacja z pacjentem geriatrycznym z deficytami poznawczymi.

		14. Analiza przypadków klinicznych i opracowanie konspektu terapii.
Metody i techniki kształcenia:		□ analiza przypadków klinicznych □ demonstracja technik □ ćwiczenia praktyczne □ praca w grupach □ dyskusja kliniczna
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:		**Podstawę do zaliczenia ćwiczeń stanowią:** zaliczenie praktyczne, analiza przypadku klinicznego, pozytywna ocena demonstracji i umiejętności, prawidłowa interpretacja wyników, aktywność i obecność na zajęciach ; ocena z kolokwium (pytania testowe),
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:		Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:		Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacjach, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		Kliniczne podstawy fizjoterapii w geriatrii Fizjoterapia w chorobach narządów wewnętrznych Anatomia, fizjologia i patologia ogólna
Zalecana literatura	**podstawowa**	1. Skrzek A., Wieczorkowska-Tobis K. (red.), Fizjoterapia w geriatrii, PZWL, Warszawa 2020. 2. Guccione A., Wong R., Avers D., Fizjoterapia kliniczna w geriatrii, Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2014. 3. Marchewka A., Dąbrowski Z., Żołądź J., Fizjologia starzenia się. Profilaktyka i rehabilitacja, PWN, Warszawa 2012.
	uzupełniająca	1. Grodzicki T., Kocemba J., Skalska A., Geriatria z elementami gerontologii ogólnej, Via Medica, Gdańsk 2006. 2. Wieczorowska-Tobis K., Talarska D. (red.). Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, najnowsze wydanie. 3. Cruz-Jentoft A.J., Bahat G., Bauer J., Boirie Y., Bruyère O., Cederholm T. i wsp. Sarcopenia: Revised European Consensus on Definition and Diagnosis. Age and Ageing. 2019;48(1):16–31. doi:10.1093/ageing/afy169.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Fizjoterapia kliniczna w psychiatrii D3d**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Clinical Physiotherapy in Psychiatry
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	2
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	8
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	Treści obejmują planowanie i prowadzenie fizjoterapii u pacjentów z zaburzeniami psychotycznymi, afektywnymi i lękowymi, dobór ćwiczeń aktywizujących i relaksacyjnych, komunikację terapeutyczną oraz współpracę interdyscyplinarną. Student nabywa kompetencje do bezpiecznego i odpowiedzialnego prowadzenia terapii ruchowej w warunkach oddziału psychiatrycznego i ambulatoryjnego.
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Ćwiczenia: sem 8- 20 g
	Praca własna: 25g.

Cele przedmiotu

C1. Doskonalenie umiejętności planowania fizjoterapii u pacjentów z zaburzeniami psychicznymi.
C2. Nabycie umiejętności doboru i prowadzenia ćwiczeń aktywizujących, relaksacyjnych i uspokajających.
C3. Doskonalenie umiejętności komunikacji terapeutycznej z pacjentem psychiatrycznym.
C4. Kształtowanie postawy empatycznej i odpowiedzialnej w pracy z osobą z zaburzeniami psychicznymi.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Efekty ogólne z zakresu wiedzy:

Student zna i rozumie:

EU_W1 (Rozdz. 1.1 pkt 6) – wskazania i przeciwwskazania do wykonywania zabiegów fizjoterapeutycznych u pacjentów z zaburzeniami psychicznymi.

EU_W2 (Rozdz. 1.1 pkt 7) – zalecenia do stosowania fizjoterapii w określonych stanach chorobowych w psychiatrii.

Efekty ogólne z zakresu umiejętności:

Student potrafi:

EU_U1 (Rozdz. 1.2 pkt 1) – wykonywać zabiegi fizjoterapeutyczne adekwatnie do stanu klinicznego i psychicznego pacjenta.

EU_U2 (Rozdz. 1.2 pkt 3) – planować i modyfikować postępowanie fizjoterapeutyczne w zależności od stanu funkcjonalnego i emocjonalnego pacjenta.

Efekty ogólne z zakresu kompetencji społecznych

student jest gotów do:

EU1 KS roz.1.3.pkt.1 nawiązywać i utrzymywać pełen szacunku kontakt z pacjentem.

Efekty szczegółowe

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
D3d_W01	etiologię, patomechanizm, objawy i przebieg najczęstszych chorób psychiatrycznych.	D.W3	ćwiczenia	Pisemne zaliczenie teoretyczne,
D3d_W02	zasady diagnozowania oraz ogólne zasady leczenia w psychiatrii.	D.W4	ćwiczenia	Pisemne zaliczenie teoretyczne,
D3d_W03	specyfikę postępowania z pacjentem z chorobą psychiczną i zasady właściwego podejścia do niego.	D.W14	ćwiczenia	Kolokwium, ocena zachowania
W zakresie umiejętności potrafi:				
D3d_U01	stosować zasady prawidłowej komunikacji z pacjentem oraz komunikować się z zespołem terapeutycznym.	D.U47	ćwiczenia	Ocena komunikacji, wypowiedzi, przekazywania informacji
D3d_U02	planować, dobierać i modyfikować programy fizjoterapii pacjentów z różnymi dysfunkcjami psychiatrycznymi w zależności od stanu klinicznego i psychicznego.	D.U49	ćwiczenia	Ocena poprawności doboru środków oddziaływania fizjoterapeutycznego, ocena poprawności wykonania działań praktycznych
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				

D3d_K01	rozpoznawać własne ograniczenia i potrzeby edukacyjne.	KS5	Ćwiczenia	obserwacja pracy studenta. Ocena kolokwium, rozmowa

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	2	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Ćwiczenia **w sumie** **ECTS**	20 **20** **0,8**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Praca własna (przygotowanie do ćwiczeń, zaliczenia) w sumie ECTS	30 30 **1,28**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia **ECTS**	20 **0,8**

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**SEMESTR** **ĆWICZENIA (20 h)** 1. Specyfika kompleksowej rehabilitacji pacjentów z zaburzeniami psychicznymi. 2. Zasady komunikacji terapeutycznej w psychiatrii. 3. Planowanie i prowadzenie ćwiczeń aktywizujących i integracyjnych. 4. Ćwiczenia relaksacyjne (trening autogenny Schultza, relaksacja progresywna Jacobsona). 5. Choreoterapia, muzykoterapia, elementy arteterapii w pracy fizjoterapeuty. 6. Fizjoterapia w zaburzeniach depresyjnych i lękowych. 7. Postępowanie w zaburzeniach psychotycznych. 8. Aktywność fizyczna jako element profilaktyki i terapii zaburzeń psychicznych. 9. Współpraca interdyscyplinarna (psychiatra, psycholog, terapeuta zajęciowy). Rola aktywności fizycznej w profilaktyce nawrotów chorób psychicznych oraz poprawie jakości życia pacjentów. 10. Analiza przypadku klinicznego – opracowanie planu terapii.
Metody i techniki kształcenia:	□ analiza przypadków klinicznych □ demonstracja technik □ ćwiczenia praktyczne □ praca w grupach □ dyskusja kliniczna
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych,	**Podstawę do zaliczenia ćwiczeń stanowią:** zaliczenie praktyczne, analiza przypadku klinicznego, pozytywna ocena demonstracji i umiejętności, prawidłowa interpretacja wyników, aktywność i obecność na zajęciach ; ocena z kolokwium (pytania testowe),

a także warunki dopuszczenia do egzaminu:		
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:		Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:		Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacja, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		Psychologia ogólna i kliniczna Socjologia ogólna i niepełnosprawności Kliniczne podstawy fizjoterapii w psychiatrii
Zalecana literatura	**podstawowa**	1. Bilikiewicz A. (red.). Psychiatria. Podręcznik dla studentów medycyny. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2022. 2. Jarema M. (red.). Psychiatria. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2021.
	uzupełniająca	1. Probst M., Physiotherapy in Mental Health and Psychiatry, Elsevier, 2017. 2. American Psychiatric Association. Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (DSM-5-TR). 5th ed., Text Revision. American Psychiatric Association Publishing, Washington, DC, 2022.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Fizjoterapia kliniczna w chirurgii i intensywnej terapii D3e**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Clinical Physiotherapy in Surgery and Intensive Care
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	2
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	6
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	Treści obejmują badanie funkcjonalne pacjenta chirurgicznego oraz pacjenta leczonego w oddziale intensywnej terapii, planowanie i prowadzenie fizjoterapii w okresie przed- i pooperacyjnym, wczesną mobilizację oraz fizjoterapię oddechową. Student nabywa umiejętność oceny stanu funkcjonalnego chorego, doboru odpowiednich metod usprawniania, profilaktyki powikłań pooperacyjnych oraz bezpiecznego postępowania z pacjentem w stanie ciężkim, zgodnie z zasadami współpracy w zespole interdyscyplinarnym.
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Ćwiczenia: sem 6- 30 g
	Praca własna: 40g.

Cele przedmiotu

C1. Doskonalenie umiejętności badania funkcjonalnego pacjenta po leczeniu chirurgicznym oraz w stanie zagrożenia życia.

C2. Nabycie umiejętności planowania i prowadzenia fizjoterapii przed- i pooperacyjnej.

C3. Doskonalenie umiejętności stosowania fizjoterapii oddechowej i wczesnej mobilizacji w oddziale intensywnej terapii.

C4. Kształtowanie kompetencji pracy w zespole interdyscyplinarnym oraz odpowiedzialności zawodowej.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Efekty ogólne z zakresu wiedzy:

Student zna i rozumie:

EU_W1 roz.1.1.pkt.6 wskazania i przeciwwskazania do wykonywania zabiegów fizjoterapeutycznych u pacjentów po leczeniu chirurgicznym oraz w oddziale intensywnej terapii.

EU_W2 (Rozdz. 1.1 pkt 7) – zalecenia do stosowania fizjoterapii w stanach po zabiegach operacyjnych jamy brzusznej, klatki piersiowej oraz w stanach ostrej niewydolności krążeniowo-oddechowej.

EU_W3 (Rozdz. 1.1 pkt 5) – zasady kwalifikacji do zabiegów operacyjnych i podstawowe zasady postępowania z pacjentem nieprzytomnym.

Efekty ogólne z zakresu umiejętności:

Student potrafi:

EU_U1 (Rozdz. 1.2 pkt 1) – wykonywać zabiegi fizjoterapii oddechowej oraz wdrażać wczesną mobilizację po zabiegach chirurgicznych..

EU_U2 (Rozdz. 1.2 pkt 3) – planować i modyfikować postępowanie fizjoterapeutyczne w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta.

EU_U3 (Rozdz. 1.2 pkt 4) – interpretować wyniki badań klinicznych i monitorować efekty fizjoterapii w warunkach oddziału chirurgii i OIT.

Efekty ogólne z zakresu kompetencji społecznych

student jest gotów do:

EU1 KS roz.1.3.pkt.4 przestrzegać praw pacjenta i zasad etyki zawodowej.

Efekty szczegółowe

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
D3e_W01	etiologię, patomechanizm i przebieg najczęstszych chorób w zakresie chirurgii i intensywnej terapii	D.W3	ćwiczenia	Pisemne zaliczenie teoretyczne,
D3e_W02	zasady diagnozowania oraz ogólne zasady leczenia w chirurgii	D.W4	ćwiczenia	Pisemne zaliczenie teoretyczne, odpowiedź ustna
D3e_W03	zasady kwalifikacji do zabiegów operacyjnych oraz podstawowe zabiegi operacyjne	D.W9		
W zakresie umiejętności potrafi:				
D3e_U01	planować i wykonywać zabiegi fizjoterapeutyczne	D.U37	ćwiczenia	Ocena praktycznego wykonania zadania,

	u pacjentów po amputacjach z przyczyn naczyniowych			ocena doboru zabiegów
D3e_U02	wdrażać strategię wczesnego uruchamiania pacjenta po zabiegu na jamie brzusznej lub klatce piersiowej	D.U38	ćwiczenia	Ocena poprawności doboru środków oddziaływania fizjoterapeutycznego, ocena poprawności wykonania działań praktycznych
D3e_U03	stosować zasady prawidłowej komunikacji z pacjentem i zespołem terapeutycznym	D.U47	ćwiczenia	Ocena zachowania studenta, komunikacji, umiejetności współpracy
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
D3e_K01	współpracować w zespole specjalistów	KS7	Ćwiczenia	obserwacja pracy studenta. Ocena wypowiedzi, rozmowa

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	2	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Ćwiczenia **w sumie** **ECTS**	30 **30** **1,2**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Praca własna (przygotowanie do ćwiczeń, zaliczenia) w sumie ECTS	20 20 **0,8**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia **ECTS**	30 **1,2**

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**SEMESTR** **ĆWICZENIA (30 h)** 1. Badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta chirurgicznego. 2. Ocena stanu ogólnego pacjenta (świadomość, wydolność krążeniowo-oddechowa). 3. Fizjoterapia w okresie przedoperacyjnym. 4. Wczesna mobilizacja po operacjach jamy brzusznej i klatki piersiowej. 5. Fizjoterapia oddechowa – techniki rozprężające płuca i oczyszczające drogi oddechowe.

		6. Postępowanie u pacjenta wentylowanego mechanicznie. 7. Mobilizacja pacjenta w oddziale intensywnej terapii zgodnie z zasadami wczesnej rehabilitacji oraz monitorowanie bezpieczeństwa terapii. 8. Ocena funkcjonalna pacjenta w OIT i kwalifikacja do wczesnej mobilizacji. 9. Rehabilitacja po amputacjach z przyczyn naczyniowych. 10. Profilaktyka powikłań pooperacyjnych (zakrzepica, odleżyny, zapalenie płuc). 11. Różnice w postępowaniu po operacjach klasycznych i laparoskopowych. 12. Analiza przypadków klinicznych – planowanie i modyfikacja terapii.
Metody i techniki kształcenia:		□ analiza przypadków klinicznych □ demonstracja technik □ ćwiczenia praktyczne □ praca w grupach □ dyskusja kliniczna
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:		**Podstawę do zaliczenia ćwiczeń stanowią:** zaliczenie praktyczne, analiza przypadku klinicznego, pozytywna ocena demonstracji i umiejętności, prawidłowa interpretacja wyników, aktywność i obecność na zajęciach ; ocena z kolokwium (pytania testowe),
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:		Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:		Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacjach, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		Anatomia, Fizjologia, Patologia ogólna, Kinezjologia, Kliniczne podstawy fizjoterapii w chirurgii. Przedmiot stanowi kontynuację kształcenia klinicznego i rozwija kompetencje praktyczne w zakresie postępowania przed- i pooperacyjnego.
Zalecana literatura	**podstawowa**	1. Śliwiński Z., Sieroń A., Stanek A., Szczegielniak J., Żak M. (red.). Wielka Fizjoterapia. Tom II. Edra Urban & Partner, Wrocław, 2022. 2. Wołowicka L., Dyk D. Anestezjologia i intensywna terapia. Kliniczne podstawy. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa,. 3. Stawicki S.P., Firstenberg M.S. (red.). Vademecum Intensywnej Terapii. Medycyna Praktyczna, Kraków, 2021.
	uzupełniająca	1. Brzostek T., Mika P., Brombosz J. Miażdżyca tętnic kończyn dolnych – leczenie i rehabilitacja. Rehabilitacja Medyczna, 2004

		2. Devlin J.W., Skrobik Y., Gélinas C., Needham D.M., Slooter A.J.C., Pandharipande P.P. i wsp. Clinical Practice Guidelines for the Prevention and Management of Pain, Agitation/Sedation, Delirium, Immobility, and Sleep Disruption in Adult Patients in the ICU. Critical Care Medicine

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Fizjoterapia kliniczna w ginekologii i położnictwie D3f**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Clinical Physiotherapy in Gynaecology and Obstetrics
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	2
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	8
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Ćwiczenia: sem 8- 30 g
	Praca własna: 40g.

Cele przedmiotu

C1. Doskonalenie umiejętności badania funkcjonalnego kobiet w ciąży, połogu oraz z zaburzeniami ginekologicznymi.

C2. Nabycie umiejętności planowania i prowadzenia fizjoterapii w okresie ciąży, połogu i po zabiegach ginekologicznych.

C3. Doskonalenie umiejętności prowadzenia fizjoterapii w zaburzeniach statyki narządu rodnego i nietrzymaniu moczu.

C4. Kształtowanie kompetencji komunikacji z pacjentką oraz odpowiedzialności zawodowej.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Efekty ogólne z zakresu wiedzy:

Student zna i rozumie:

EU_W1 (Rozdz. 1.1 pkt 6) – wskazania i przeciwwskazania do wykonywania zabiegów fizjoterapeutycznych u kobiet w ciąży, połogu oraz po zabiegach ginekologicznych.

EU_W2 (Rozdz. 1.1 pkt 7) – zalecenia do stosowania fizjoterapii w określonych stanach klinicznych w ginekologii i położnictwie.

Efekty ogólne z zakresu umiejętności:

Student potrafi:

EU_U1 (Rozdz. 1.2 pkt 1) – wykonywać zabiegi fizjoterapeutyczne adekwatnie do stanu klinicznego pacjentki.

EU_U2 (Rozdz. 1.2 pkt 3) – planować i modyfikować postępowanie fizjoterapeutyczne w zależności od okresu ciąży, połogu i rodzaju zabiegu operacyjnego.

Efekty ogólne z zakresu kompetencji społecznych

student jest gotów do:

EU_KS1 roz.1.3.pkt.4 przestrzegać praw pacjenta i zasad etyki zawodowej..

Efekty szczegółowe

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
D3f_W01	etiologię, patomechanizm, objawy i przebieg chorób w zakresie ginekologii i położnictwa.	D.W3	ćwiczenia	Pisemne zaliczenie teoretyczne,
D3f_W02	zasady diagnozowania oraz ogólne zasady leczenia w ginekologii i położnictwie.	D.W4	ćwiczenia	Pisemne zaliczenie teoretyczne, odpowiedź ustna
W zakresie umiejętności potrafi:				
D3f_U01	planować, dobierać i wykonywać zabiegi fizjoterapeutyczne po porodzie.	D.U40	ćwiczenia	Ocena praktycznego wykonania zadania, ocena doboru zabiegów
D3f_U02	wykonywać zabiegi fizjoterapeutyczne u kobiet z nietrzymaniem moczu oraz instruować w zakresie ćwiczeń domowych.	D.U42	ćwiczenia	Ocena poprawności doboru środków oddziaływania fizjoterapeutycznego, ocena poprawności wykonania działań praktycznych, Ocena poprawności udzielanych instrukcji, ocena pokazu
D3f_U03	instruować kobiety ciężarne w zakresie wykonywania ćwiczeń przygotowujących do porodu i w okresie połogu.	D.U41	ćwiczenia	Ocena poprawności udzielanych instrukcji, ocena pokazu
D3f_U04	planować i modyfikować programy rehabilitacji w zależności od stanu	D.U49	ćwiczenia	kolokwium

	klinicznego pacjentki.			
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
D3f_K01	współpracować w zespole specjalistów	KS7	Ćwiczenia	obserwacja pracy studenta. Ocena wypowiedzi, rozmowa

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	2	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Ćwiczenia **w sumie** **ECTS**	30 **30** **1,2**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Praca własna (przygotowanie do ćwiczeń, zaliczenia) w sumie ECTS	20 20 **0,8**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia **ECTS**	30 **1,2**

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**SEMESTR** **ĆWICZENIA (30 h)** 1. Badanie funkcjonalne kobiety ciężarnej i po porodzie. 2. Planowanie ćwiczeń w poszczególnych trymestrach ciąży. 3. Szkoła rodzenia – praktyczna rola fizjoterapeuty. 4. Fizjoterapia po porodzie fizjologicznym i po cięciu cesarskim. 5. Fizjoterapia w zaburzeniach dna miednicy i nietrzymaniu moczu. 6. Ocena funkcjonalna mięśni dna miednicy oraz dobór metod terapii zachowawczej z wykorzystaniem aktualnych rekomendacji. 7. Postępowanie przed i po operacjach ginekologicznych. 8. Fizjoterapia w ginekologii onkologicznej – zasady postępowania. 9. Edukacja pacjentki dotycząca profilaktyki dysfunkcji dna miednicy oraz bezpiecznego powrotu do aktywności fizycznej po porodzie i zabiegach ginekologicznych. 10. Programowanie procesu usprawniania i monitorowanie efektów terapii. 11. Analiza przypadków klinicznych.

Metody i techniki kształcenia:		☐ analiza przypadków klinicznych ☐ demonstracja technik ☐ ćwiczenia praktyczne ☐ praca w grupach ☐ dyskusja kliniczna
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:		**Podstawę do zaliczenia ćwiczeń stanowią:** zaliczenie praktyczne, analiza przypadku klinicznego, pozytywna ocena demonstracji i umiejętności, prawidłowa interpretacja wyników, aktywność i obecność na zajęciach ; ocena z kolokwium (pytania testowe),
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:		Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:		Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacjach, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		Kliniczne podstawy fizjoterapii w ginekologii i położnictwie Znajomość anatomii, fizjologii i patofizjologii układu rozrodczego oraz zasad badania funkcjonalnego.
Zalecana literatura	**podstawowa**	1. Szukiewicz D. (red.). Fizjoterapia w ginekologii i położnictwie. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2020. 2. Bręborowicz G.H. (red.). Położnictwo i ginekologia. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, najnowsze wydanie. 3. Śliwiński Z., Sieroń A., Stanek A., Szczegielniak J., Żak M. (red.). Wielka Fizjoterapia. Tom II. Edra Urban & Partner, Wrocław, 2022 (rozdziały dotyczące fizjoterapii uroginekologicznej).
	uzupełniająca	1. Mantle J., Haslam J., Barton S. Physiotherapy in Obstetrics and Gynecology. Elsevier, 2019. 2. Chmielewska D., Stania M. Fizjoterapia w zachowawczym leczeniu nietrzymania moczu u kobiet. AWF Katowice, 2016.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Fizjoterapia kliniczna w pediatrii D3g**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Clinical Physiotherapy in Pediatrics
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	3
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	7
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	Treści obejmują diagnostykę rozwoju psychoruchowego dziecka, ocenę napięcia mięśniowego i funkcji ruchowych, planowanie fizjoterapii w najczęstszych chorobach pediatrycznych (ortopedycznych, neurologicznych, oddechowych i kardiologicznych), dobór ćwiczeń krążeniowo-oddechowych oraz edukację opiekunów w zakresie terapii domowej. Student nabywa kompetencje do samodzielnej i odpowiedzialnej pracy z dzieckiem w warunkach klinicznych i ambulatoryjnych.
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Ćwiczenia: sem 7- 45 g
	Praca własna: 30g.

Cele przedmiotu

C1. Doskonalenie umiejętności oceny rozwoju psychomotorycznego dziecka.
C2. Nabycie umiejętności planowania i prowadzenia fizjoterapii u dzieci z chorobami narządu ruchu i chorobami wewnętrznymi.
C3. Doskonalenie umiejętności doboru ćwiczeń krążeniowo-oddechowych adekwatnych do wieku i stanu klinicznego dziecka.
C4. Kształtowanie umiejętności edukacji rodziców/opiekunów w zakresie pielęgnacji ruchowej i terapii domowej.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Efekty ogólne z zakresu wiedzy:

Student zna i rozumie:

EU_W1 (Rozdz. 1.1 pkt 6) – wskazania i przeciwwskazania do wykonywania zabiegów fizjoterapeutycznych u dzieci.

EU_W2 (Rozdz. 1.1 pkt 7) – zalecenia do stosowania fizjoterapii w określonych stanach chorobowych wieku rozwojowego.

EU_W3 (Rozdz. 1.1 pkt 10) – zasady diagnostyki funkcjonalnej i planowania postępowania fizjoterapeutycznego.

Efekty ogólne z zakresu umiejętności:

Student potrafi:

EU_U1 (Rozdz. 1.2 pkt 1) – wykonywać zabiegi fizjoterapeutyczne adekwatnie do stanu klinicznego dziecka.

EU_U2 (Rozdz. 1.2 pkt 3) – planować i modyfikować postępowanie fizjoterapeutyczne w zależności od wieku rozwojowego i stanu funkcjonalnego pacjenta.

Efekty ogólne z zakresu kompetencji społecznych

student jest gotów do:

EU_ K1 roz.1.3.pkt.2 przyjmować odpowiedzialność za decyzje terapeutyczne podejmowane wobec dziecka.

Efekty szczegółowe

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
D3g_W01	etiologię, patomechanizm, objawy i przebieg dysfunkcji w pediatrii.	D.W1	ćwiczenia	Pisemne zaliczenie teoretyczne,
D3g_W02	zasady diagnozowania i leczenia najczęstszych dysfunkcji narządu ruchu u dzieci.	D.W12	ćwiczenia	Pisemne zaliczenie teoretyczne, sprawdzian praktyczny
W zakresie umiejętności potrafi:				
D3g_U01	przeprowadzać wywiad oraz zebrać informacje na temat rozwoju i stanu zdrowia dziecka.	D.U17	ćwiczenia	Ocena praktycznego wykonania zadania, ocena poprawności przeprowadzenia wywiadu
D3g_U02	oceniać rozwój psychomotoryczny dziecka.	D.U18	ćwiczenia	Ocena poprawności wykonania działań praktycznych, ocena poprawności doboru testów i interpretacji wyników
D3g_U03	przeprowadzać ocenę aktywności spontanicznej noworodka i niemowlęcia.	D.U19	ćwiczenia	Ocena poprawności wykonania działań praktycznych, doboru testów
D3g_U04	oceniać poziom umiejętności funkcjonalnych dziecka w oparciu o odpowiednie	D.U20	ćwiczenia	Ocena znajomości skal i interpretacji wyników, kolokwium

	skale.			
D3g_U05	oceniać napięcie mięśniowe i zaburzenia ruchowe.	D.U21	ćwiczenia	Ocena poprawności wykonania działań praktycznych, kolokwium
D3g_U06	planować i prowadzić fizjoterapię u dzieci z chorobami układu ruchu.	D.U24	ćwiczenia	Ocena poprawności wykonania działań praktycznych, ocena poprawności doboru środków
D3g_U07	instruować opiekunów w zakresie pielęgnacji ruchowej i ćwiczeń domowych.	D.U27	ćwiczenia	Ocena poprawności instruktażu
D3g_U08	planować i prowadzić ćwiczenia krążeniowo-oddechowe u dzieci.	D.U43	ćwiczenia	Ocena poprawności wykonania działań praktycznych, ocena poprawności doboru środków
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
D3g_K01	Jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	KS5	Ćwiczenia	obserwacja pracy studenta. Ocena wypowiedzi, rozmowa

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	3	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Ćwiczenia **w sumie** **ECTS**	45 **45** **1,8**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Praca własna (przygotowanie do ćwiczeń, zaliczenia) w sumie ECTS	30 30 **1,2**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia **ECTS**	45 **1,8**

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**SEMESTR 7** **ĆWICZENIA (45 h)** 1. Ocena prawidłowego i opóźnionego rozwoju psychoruchowego dziecka. 2. Metody jakościowej i ilościowej oceny rozwoju (Monachijska Funkcjonalna Diagnostyka Rozwojowa). 3. Badanie napięcia mięśniowego i odruchów noworodkowych. 4. Postępowanie fizjoterapeutyczne u wcześniaka. 5. Fizjoterapia w dysplazji stawu biodrowego i wadach postawy.

		6. Rehabilitacja w jałowej martwicy kości (choroba Perthesa). 7. Postępowanie w młodzieńczym idiopatycznym zapaleniu stawów. 8. Fizjoterapia w mukowiscydozie i astmie oskrzelowej. 9. Ćwiczenia krążeniowo-oddechowe w wadach serca u dzieci. 10. Postępowanie w mózgowym porażeniu dziecięcym. 11. Terapia dzieci z zespołami genetycznymi (Downa, Retta, Marfana). 12. Programowanie usprawniania w chorobach nerwowo-mięśniowych. 13. Ocena funkcjonalna dziecka z wykorzystaniem standaryzowanych skal (GMFM, GMFCS, PEDI, AIMS) oraz monitorowanie efektów fizjoterapii. 14. Edukacja rodziców w zakresie pielęgnacji ruchowej i terapii domowej. 15. Analiza przypadków klinicznych – opracowanie planu terapii.
Metody i techniki kształcenia:		☐ analiza przypadków klinicznych ☐ demonstracja technik ☐ ćwiczenia praktyczne ☐ praca w grupach ☐ dyskusja kliniczna
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:		**Podstawę do zaliczenia ćwiczeń stanowią:** zaliczenie praktyczne, analiza przypadku klinicznego, pozytywna ocena demonstracji i umiejętności, prawidłowa interpretacja wyników, aktywność i obecność na zajęciach ; ocena z kolokwium (pytania testowe),
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:		Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:		Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacjach, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		Kliniczne podstawy fizjoterapii w pediatrii i neurologii dziecięcej
Zalecana literatura	**podstawowa**	1. Kulinski W., Zeman K. (red.). Fizjoterapia w pediatrii. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2021. 2. Steinborn B. (red.). Neurologia wieku rozwojowego. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2017. 3. Kwolek A. (red.). Rehabilitacja medyczna. Tom 1–2. Edra Urban & Partner, Wrocław, najnowsze wydanie.
	uzupełniająca	1. Sadowska L., Neurokinezjologiczna diagnostyka i terapia dzieci z zaburzeniami rozwoju psychoruchowego, AWF Wrocław 2001. 2. Novak I., Morgan C., Fahey M., Finch-Edmondson M., Galea C., Hines A. i wsp. State of the Evidence Traffic Lights 2019: Systematic Review of Interventions for Preventing and Treating Children with Cerebral Palsy. Current Neurology and Neuroscience Reports.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Fizjoterapia kliniczna w onkologii i medycynie paliatywnej D3h**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Clinical Physiotherapy in Oncology and Palliative Care
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	2
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	8
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	Treści obejmują planowanie i prowadzenie fizjoterapii u pacjentów po leczeniu onkologicznym (mastektomia, operacje jamy brzusznej, nowotwory płuca), terapię obrzęku limfatycznego oraz postępowanie w opiece paliatywnej. Student nabywa umiejętność bezpiecznego programowania terapii, poprawy jakości życia pacjenta oraz prowadzenia komunikacji terapeutycznej w sytuacjach klinicznie trudnych.
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Ćwiczenia: sem 8- 30 g
	Praca własna: 40g.

Cele przedmiotu

C1. Doskonalenie umiejętności badania funkcjonalnego pacjenta onkologicznego.

C2. Nabycie umiejętności planowania i prowadzenia fizjoterapii w przebiegu choroby nowotworowej.

C3. Doskonalenie umiejętności postępowania w obrzęku limfatycznym oraz po mastektomii.

C4. Kształtowanie kompetencji komunikacyjnych i etycznych w pracy z pacjentem w okresie terminalnym.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Efekty ogólne z zakresu wiedzy:

Student zna i rozumie:

EU_W1 (Rozdz. 1.1 pkt 6) – wskazania i przeciwwskazania do wykonywania zabiegów fizjoterapeutycznych u pacjentów onkologicznych.

EU_W2 (Rozdz. 1.1 pkt 7) – zalecenia do stosowania fizjoterapii w przebiegu leczenia chirurgicznego, chemioterapii i radioterapii oraz w opiece paliatywnej.

Efekty ogólne z zakresu umiejętności:

Student potrafi:

EU_U1 (Rozdz. 1.2 pkt 1) – wykonywać zabiegi fizjoterapeutyczne adekwatnie do stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta onkologicznego.

EU_U2 (Rozdz. 1.2 pkt 3) – planować i modyfikować postępowanie fizjoterapeutyczne u pacjentów w okresie leczenia oraz w stanie terminalnym.

Efekty ogólne z zakresu kompetencji społecznych

student jest gotów do:

EU_ K1 roz.1.3.pkt.9 ponosić odpowiedzialność za podejmowane decyzje terapeutyczne.

Efekty szczegółowe

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
D3h_W01	etiologię, patomechanizm, objawy i przebieg najważniejszych chorób w zakresie onkologii i medycyny paliatywnej.	D.W3	ćwiczenia	Pisemne zaliczenie teoretyczne,
D3h_W02	zasady diagnozowania oraz ogólne zasady leczenia w onkologii i medycynie paliatywnej.	D.W4	ćwiczenia	Pisemne zaliczenie teoretyczne, odpowiedź ustna
W zakresie umiejętności potrafi:				
D3h_U01	planować, dobierać i wykonywać zabiegi fizjoterapii kobiet po mastektomii, w tym postępowanie w obrzęku limfatycznym.	D.U46	ćwiczenia	Ocena praktycznego wykonania zadania, ocena doboru zabiegów
D3h_U02	planować i modyfikować programy rehabilitacji pacjentów z chorobami wewnętrznymi w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego.	D.U49	ćwiczenia	Ocena poprawności doboru środków oddziaływania fizjoterapeutycznego, ocena poprawności wykonania działań praktycznych, Ocena poprawności

				udzielanych instrukcji, ocena pokazu
D3h_U03	stosować zasady prawidłowej komunikacji z pacjentem oraz zespołem terapeutycznym.	D.U47	ćwiczenia	Ocena poprawności udzielanych instrukcji, komunikacji, wypowiedzi
D3h_U04	podejmować działania poprawiające jakość życia pacjenta, w tym pacjenta w okresie terminalnym.	D.U48	ćwiczenia	Kolokwium, Ocena praktycznego wykonania zadania, ocena doboru zabiegów
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
D3h_K01	prezentowania postawy promującej zdrowy styl życia, propagowania i aktywnego kreowania zdrowego stylu życia i promocji zdrowia w trakcie działań związanych z wykonywaniem zawodu i określania poziomu sprawności niezbędnego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty	KS3	Ćwiczenia	obserwacja pracy studenta. Ocena wypowiedzi, rozmowa

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	2	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Ćwiczenia **w sumie** **ECTS**	30 **30** **1,2**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Praca własna (przygotowanie do ćwiczeń, zaliczenia) w sumie ECTS	20 20 **0,8**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia **ECTS**	30 **1,2**

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**SEMESTR 8** **ĆWICZENIA (30 h)** 1. Specyfika fizjoterapii w onkologii. 2. Planowanie postępowania fizjoterapeutycznego po mastektomii. 3. Metody zwalczania obrzęku limfatycznego (CDT, drenaż, ćwiczenia). 4. Fizjoterapia oddechowa u pacjentów z rakiem płuca.

		5. Rehabilitacja po operacjach nowotworów przewodu pokarmowego. 6. Postępowanie w nowotworach tkanek miękkich i kości. 7. Aktywność ruchowa w chorobie nowotworowej. 8. Fizjoterapia w terminalnym okresie choroby – poprawa komfortu życia. 9. Komunikacja terapeutyczna z pacjentem paliatywnym. 10. Ocena ryzyka i monitorowanie tolerancji wysiłku u pacjenta onkologicznego podczas fizjoterapii. 11. Profilaktyka i postępowanie w leczeniu zmęczenia nowotworowego (cancer-related fatigue) zgodnie z aktualnymi rekomendacjami. 12. Analiza przypadków klinicznych.
Metody i techniki kształcenia:		□ analiza przypadków klinicznych □ demonstracja technik □ ćwiczenia praktyczne □ praca w grupach □ dyskusja kliniczna
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:		**Podstawę do zaliczenia ćwiczeń stanowią:** zaliczenie praktyczne, analiza przypadku klinicznego, pozytywna ocena demonstracji i umiejętności, prawidłowa interpretacja wyników, aktywność i obecność na zajęciach ; ocena z kolokwium (pytania testowe),
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:		Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:		Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacjach, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		Kliniczne podstawy fizjoterapii w onkologii i medycynie paliatywnej Znajomość anatomii, patofizjologii nowotworów oraz podstaw diagnostyki funkcjonalnej.
Zalecana literatura	**podstawowa**	1. Woźniewski M. (red.). Fizjoterapia w onkologii. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, najnowsze wydanie. 2. Kordek R. (red.). Onkologia. Podręcznik dla studentów i lekarzy. Via Medica, Gdańsk, 2023. 3. Śliwinski Z., Sieroń A., Stanek A., Szczegielniak J., Żak M. (red.). Wielka Fizjoterapia. Tom II. Edra Urban & Partner, Wrocław, 2022 (rozdziały dotyczące fizjoterapii onkologicznej).
	uzupełniająca	1. Kordek R. Onkologia. Via Medica, 2019. 2. Pyszora A., Graczyk M. Rehabilitacja w opiece paliatywnej. Polska Medycyna Paliatywna, 2006.

		3. Polskie Towarzystwo Onkologii Klinicznej (PTOK). Zalecenia postępowania diagnostyczno-terapeutycznego w nowotworach złośliwych. Aktualne wydanie.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Diagnostyka funkcjonalna i planowanie fizjoterapii w dysfunkcjach układu ruchu D4a
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Functional Diagnostics and Physiotherapy Planning in Musculoskeletal Disorders
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	6
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	8,9
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	Treści obejmują szczegółową diagnostykę funkcjonalną w dysfunkcjach ortopedycznych, pourazowych i zwyrodnieniowych, interpretację testów klinicznych, analizę biomechaniczną ruchu oraz programowanie postępowania fizjoterapeutycznego z uwzględnieniem etapu leczenia i stanu funkcjonalnego pacjenta. Student nabywa kompetencje w zakresie samodzielnego planowania, modyfikowania i monitorowania terapii.
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Wykład: sem. 8 -15g., sem.9- 15 g .
	Ćwiczenia: sem. 8 - 30g., sem 9- 30 g
	Praca własna: 60g.

Cele przedmiotu

C1. Nabycie umiejętności prowadzenia kompleksowej diagnostyki funkcjonalnej w dysfunkcjach układu ruchu.

C2. Doskonalenie umiejętności planowania, programowania i modyfikowania postępowania fizjoterapeutycznego.

C3. Kształtowanie umiejętności analizy klinicznej i podejmowania decyzji terapeutycznych.

C4. Doskonalenie pracy w oparciu o zasady EBM i ICF.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Efekty ogólne z zakresu wiedzy:

Student zna i rozumie:

EU_W1 (Rozdz. 1.1 pkt 6) – zasady diagnozowania oraz ogólne zasady i sposoby leczenia najczęstszych dysfunkcji narządu ruchu.

EU_W2 (Rozdz. 1.1 pkt 7) – zalecenia do stosowania fizjoterapii w określonych stanach chorobowych.

EU_W3 (Rozdz. 1.1 pkt 1) – etiologię, patomechanizm, objawy i przebieg dysfunkcji narządu ruchu.

Efekty ogólne z zakresu umiejętności:

Student potrafi:

EU_U1 (Rozdz. 1.2 pkt 1) – przeprowadzać szczegółowe badanie funkcjonalne układu ruchu i interpretować jego wyniki.

EU_U2 (Rozdz. 1.2 pkt 2) – interpretować wyniki badań czynnościowych i testów funkcjonalnych.

EU_U3 (Rozdz. 1.2 pkt 3) – planować, dobierać i modyfikować program fizjoterapii adekwatnie do stanu klinicznego pacjenta.

EU_U4 (Rozdz. 1.2 pkt 4) – kontrolować efekty postępowania fizjoterapeutycznego.

Efekty ogólne z zakresu kompetencji społecznych

student jest gotów do:
KS1 (Rozdz. 1.3 pkt 1) – przestrzegania praw pacjenta i zasad etyki zawodowej.
KS2 (Rozdz. 1.3 pkt 3) – współpracy w zespole terapeutycznym.
KS3 (Rozdz. 1.3 pkt 5) – dostrzegania własnych ograniczeń i potrzeby ustawicznego kształcenia.

Efekty szczegółowe

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
D4a_W01	etiologię, patomechanizm, objawy i przebieg dysfunkcji narządu ruchu w zakresie ortopedii, traumatologii, medycyny sportowej, reumatologii oraz neurologii – w stopniu umożliwiającym racjonalne stosowanie środków fizjoterapii.	D.W1	wykład	zaliczenie pisemne, odpowiedź ustna, egzamin pisemny
D4a_W02	zasady diagnozowania oraz ogólne zasady i sposoby leczenia	D.W2	Wykład, ćwiczenia	zaliczenie pisemne, odpowiedź ustna, egzamin pisemny, sprawdzian praktyczny, przygotowanie

	najczęstszych dysfunkcji narządu ruchu.			planu,
D4a_W03	ogólne zasady podmiotowego i przedmiotowego badania ortopedycznego	D.W6	Wykład, ćwiczenia	Pisemne zaliczenie teoretyczne, egzamin, sprawdzian praktyczny
D4a_W04	założenia i zasady Międzynarodowej Klasyfikacji Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia (ICF).	D.W16	wykład	Pisemne zaliczenie teoretyczne, egzamin
D4a_W05	metody oceny zaburzeń strukturalnych i funkcjonalnych, narzędzia diagnostyczne i metody oceny stanu pacjenta dla potrzeb fizjoterapii.	C.W4	Wykład, ćwiczenia	zaliczenie pisemne, odpowiedź ustna, egzamin pisemny, sprawdzian praktyczny, wykonanie badania
D4a_W06	zasady doboru środków, form i metod terapeutycznych w zależności od rodzaju dysfunkcji, stanu i wieku pacjenta.	C.W5	Wykład, ćwiczenia	zaliczenie pisemne, odpowiedź ustna, egzamin pisemny, sprawdzian praktyczny,
W zakresie umiejętności potrafi:				
D4a_U01	przeprowadzić szczegółowe badanie dla potrzeb fizjoterapii i testy funkcjonalne układu ruchu oraz zapisać i zinterpretować jego wyniki.	D.U1	ćwiczenia	ocena praktycznego wykonania zadania obserwacja pracy studenta, ocena znajomości testów i interpretacji wyników
D4a_U02	przeprowadzić analizę biomechaniczną prostych i złożonych ruchów w warunkach prawidłowych i w dysfunkcjach układu ruchu.	D.U2	ćwiczenia	obserwacja pracy studenta, ocena analizy, poprawność opisania dysfunkcji
D4a_U03	dokonać oceny stanu układu ruchu w warunkach statyki i dynamiki oraz przeprowadzić analizę chodu.	D.U3	ćwiczenia	ocena praktycznego wykonania zadania, ocena znajomości testów, poprawności diagnozowania

D4a_U04	dobierać i wykonywać zabiegi z zakresu fizjoterapii u osób po urazach leczonych zachowawczo i operacyjnie.	D.U4	ćwiczenia	ocena praktycznego wykonania zadania, ocena doboru środków oddziaływania fizjoterapeutycznego
D4a_U05	prowadzić postępowanie fizjoterapeutyczne przed- i pooperacyjne w ortopedii.	D.U6	ćwiczenia	ocena praktycznego wykonania zadania, ocena doboru środków oddziaływania fizjoterapeutycznego
D4a_U06	stosować Międzynarodową Klasyfikację Funkcjonowania (ICF).	D.U39	ćwiczenia	ocena prawidłowej interpretacji badania
D4a_U07	planować, dobierać i modyfikować programy rehabilitacji pacjentów z różnymi dysfunkcjami narządu ruchu w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego.	D.U49	Ćwiczenia, wykład	ocena praktycznego wykonania zadania, ocena doboru środków oddziaływania fizjoterapeutycznego, egzamin
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
D4a_K01	przestrzegania praw pacjenta i zasad etyki zawodowej	KS4	ćwiczenia	obserwacja pracy studenta
D4a_K02	dostrzegania własnych ograniczeń oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	KS5	ćwiczenia, wykład	Samoocena działań praktycznych i wyników zaliczenia, egzaminu
D4a_K03	współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych.	KS5	ćwiczenia	obserwacja pracy studenta

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	6	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Wykład Ćwiczenia	30 60

	w sumie **ECTS**	**90** **3,7**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Praca własna (przygotowanie do ćwiczeń, egzaminu) w sumie ECTS	60 60 **2,4**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia **ECTS**	60 **2,4**

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**SEMESTR 8** **WYKŁAD (15 h)** **1. Podstawowe pojecia diagnostyki, diagnostyka ogólna, róznicowa i diagnostyka funkcjonalna. Znaczenie badan diagnostycznych w medycynie i fizjoterapii. Dobór metod diagnostycznych do celu badan oraz do rodzaju schorzenia.** **2. Badanie podmiotowe obejmujace podstawowe informacje dotyczace pacjenta, historia choroby jej przebieg i leczenie. Badania dodatkowe diagnostyczne, róznicujace i precyzujace konkretne schorzenia – badania obrazowe. Diagnostyka radiologiczna w okreslaniu schorzen narzadu ruchu: zdjecia RTG, tomografia komputerowa CT, rezonans magnetyczny MRI, badanie ultrasonograficzne USG, scyntygrafia, densytometria, badanie elektrofizjologiczne ENG i EMG –** **3. Zasady diagnozowania oraz ogólne zasady i sposoby leczenia najczestszych dysfunkcji narzadu ruchu w zakresie ortopedii i traumatologii, reumatologii, medycyny sportowej. Zagadnienia z zakresu planowania, postepowania fizjoterapeutycznego oraz kontrolowania efektów rehabilitacji w zakresie ortopedii i traumatologii, reumatologii medycyny sportowej. Zagadnienia zwiazane z kształtowaniem, podtrzymywaniem i przywracaniem sprawnosci osobom w róznym wieku.** **4. Interpretacja wyników badan czynnościowych oraz testów funkcjonalnych w schorzeniach narzadu ruchu niezbednych do tworzenia, weryfikowania i modyfikowania programu fizjoterapii.** **5. Zasady promocji zdrowia w różnym wieku.** **6. Stosowanie zapisu choroby zgodnie z Miedzynarodowa Klasyfikacja Funkcjonowania, Niepełnosprawnosci i Zdrowia (International Classification of Functioning, Disability and Health, ICF) dotyczaca schorzen ortopedycznych, traumatologicznych, reumatologicznych oraz z medycyny sportowej** **ĆWICZENIA (30 h)** **SEMESTR 8**

	Statyczna i dynamiczna ocena narządu ruchu z wykorzystaniem fizjoterapeutycznych testów diagnostycznych oraz ich interpretacja. Badanie wzrokowe, przeprowadzanie badan pulsacyjnych i testów czynnosciowych. Przeprowadzanie testów funkcjonalnych, testów prowokacyjnych charakterystycznych dla danego schorzenia narządu ruchu. Interpretacja wyników badań czynnosciowych i testów funkcjonalnych niezbędnych do tworzenia, weryfikowania i modyfikowania programu fizjoterapii w obrębie konczyny górnej i dolnej. Diagnostyka i planowanie programu rehabilitacji w zespołach bólowych obręczy barkowej. Róznicowanie uszkodzenia stożka rotatorów, zmian zwyrodnieniowych, chorób reumatycznych, wrodzonych i onkologicznych. Kliniczny zespół górnego otworu klatki piersiowej- diagnostyka róznicujaca problemy pochodzenia odkregosłupowego i stawu barkowego. Staw łokciowy - testy pasywne, testy oporowe i funkcjonalne oceniające przedział wiązadłowy przyśrodkowy i boczny. Nadgarstek i ręka- testy czynnościowe, testy stabilności. Różnicowanie zmian w stawach biodrowych, kolanowych i skokowych, wady wrodzone, nabyte, uraz -skręcenia, zwichnięcia, złamania, badania statyczne i dynamiczne. Interpretacja wyników badań czynnościowych oraz testów funkcjonalnych w wyżej wymienionych schorzeniach narządu ruchu niezbednych do tworzenia, weryfikowania i modyfikowania programu fizjoterapii. **WYKŁAD (15 h)** **Sem.9** Zasady przeprowadzania standardowych testów, podstawowe zasady pomiarów z wykorzystaniem aparatury pomiarowej w ocenie postawy ciała, równowagi, siły mieśniowej, wytrzymałości, lokomocji w postępowaniu fizjoterapeutycznym u pacjentów z obrażeniami i dysfunkcjami narządu ruchu oraz w zaburzeniach i chorobach neurologicznych. Stosowane testy kliniczne, skale i kwestionariusze wykorzystywane do diagnozy i oceny pacjentów z chorobami narządu ruchu w zakresie neurologii i neurochirurgii. Diagnostyka w chorobach zwyrodnieniowych kregosłupa, rwa barkowa, rwa kulszowa. Planowanie programu rehabilitacji w zależnosci od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta –zabiegi z zakresu fizjoterapii u osób po urazach w obrębie tkanek miekkich układu ruchu leczonych zachowawczo i operacyjnie, po urazach, po urazach kręgosłupa bez porażeń oraz w przypadku stabilnych i niestabilnych złamań kręgosłupa. Stosowanie zapisu choroby zgodnie z Miedzynarodowa Klasyfikacją Funkcjonowania, Niepełnosprawnosci i Zdrowia (International Classification of Functioning, Disability and Health, ICF). **ĆWICZENIA (30 h)**

	Sem.9 Wywiad z analizą przyczynową i wnioskowaniem (clinical reasoning) w dolegliwościach pacjenta z dysfunkcja narządu ruchu w ortopedii i traumatologii. Zaburzenia równowagi w diagnostyce funkcjonalnej pacjenta z dysfunkcją narządu ruchu. Ocena ryzyka upadku. Analiza przypadków klinicznych. Badanie i ocena równowagi - testy równoważne. Diagnostyka funkcjonalna kręgosłupa oraz miednicy i ich struktur okalających z praktycznym zastosowaniem testów funkcjonalnych i kwestionariuszy opisujących stan funkcjonalny pacjenta. Analiza przypadków klinicznych. Planowanie fizjoterapii pacjenta z dysfunkcją kręgosłupa i miednicy. Testy bezpieczeństwa. Diagnostyka funkcjonalna pacjenta z dysfunkcją stawów obwodowych (kończyna górna) i ich struktur okalających z praktycznym zastosowaniem testów funkcjonalnych. Planowanie fizjoterapii w dysfunkcjach stawów obwodowych (kończyna górna) i ich struktur okalających. Analiza przypadków klinicznych. Diagnostyka funkcjonalna pacjenta z dysfunkcją stawów obwodowych (kończyna dolna) i ich struktur okalających z praktycznym zastosowaniem testów funkcjonalnych. Planowanie fizjoterapii w dysfunkcjach stawów obwodowych (kończyna dolna) i ich struktur okalających. Analiza przypadków klinicznych. Diagnostyka funkcjonalna chodu. Analiza przypadków klinicznych. Ocena wyników zgłaszanych przez pacjenta (Patient-Reported Outcome Measures – PROMs) z wykorzystaniem standaryzowanych kwestionariuszy funkcjonalnych (m.in. ODI, NDI, DASH, LEFS, KOOS, HOOS) oraz ich interpretacja w planowaniu, monitorowaniu i ocenie skuteczności fizjoterapii. Przeprowadzenie pełnego badania funkcjonalnego pacjenta z zastosowaniem testów funkcjonalnych i kwestionariuszy opisujących stan funkcjonalny.
Metody i techniki kształcenia:	Metoda audiowizualnego wykładu i prelekcji. Metoda pokazu – omówienie z demonstracją. Metoda zadaniowa – wykonywanie przez studentów badania funkcjonalnego oraz ćwiczeń usprawniających. Analiza przypadków klinicznych Dyskusja.
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych	**Wykład** Egzamin pisemny. Kryterium uzyskania oceny pozytywnej z testu jest

<table>
<tr><td>form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:</td><td>udzielenie poprawnych odpowiedzi na 60% pytań.
Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnego zaliczenia z ćwiczeń.
Podstawę do zaliczenia ćwiczeń stanowią: zaliczenie praktyczne (badanie ortopedyczne), analiza przypadku klinicznego, pozytywna ocena działań praktycznych, umiejętności planowania i diagnozowania, umiejętność prawidłowej interpretacji wyników testów, aktywność i obecność na zajęciach ; ocena z kolokwium,</td></tr>
<tr><td>Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:</td><td>Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział
w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.</td></tr>
<tr><td>Sposób obliczania oceny końcowej:</td><td>
<table>
<tr><td>Zakres wartości</td><td>0 – 2,99</td><td>3,00 – 3,24</td><td>3,25 – 3,74</td><td>3,75 – 4,24</td><td>4,25 – 4,74</td><td>powyżej 4,74</td></tr>
<tr><td>Ocena słownie</td><td>niedostateczny</td><td>dostateczny</td><td>dostateczny plus</td><td>dobry</td><td>dobry plus</td><td>bardzo dobry</td></tr>
<tr><td>Ocena liczbowo</td><td>2,0</td><td>3,0</td><td>3,5</td><td>4,0</td><td>4,5</td><td>5,0</td></tr>
</table>
<table>
<tr><th>Rodzaj zajęć</th><th>Liczba godzin</th><th>Waga</th><th>Ocena</th><th>Wynik</th></tr>
<tr><td>Wykład</td><td>30</td><td>0,4</td><td rowspan="3">ocena uzyskana przez studenta</td><td rowspan="3">odczytywany tabeli powyżs jest wynikier ilorazu wag oraz oceny</td></tr>
<tr><td>Ćwiczenia</td><td>60</td><td>0,6</td></tr>
<tr><td>Suma</td><td>90</td><td>1</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:</td><td>Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacjach, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego</td></tr>
<tr><td>Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:</td><td>Wiedza z zakresu anatomii prawidłowej i fizjologii narządu ruchu</td></tr>
<tr><td>Zalecana literatura</td><td>podstawowa</td><td>1. Buckup K., Buckup J. Testy kliniczne w badaniu kości, stawów i mięśni. Edra Urban & Partner, Wrocław, najnowsze wydanie.
2. Magee D.J. Orthopedic Physical Assessment. 7th ed. Elsevier, St. Louis, 2021.
3. Kwolek A. (red.). Rehabilitacja medyczna. Tom 1–2. Edra Urban & Partner, Wrocław, najnowsze wydanie.
4. Śliwiński Z., Sieron A., Stanek A., Szczegielniak J., Żak M. (red.). Wielka Fizjoterapia. Tom I. Edra Urban & Partner,</td></tr>
</table>

		Wrocław, 2022.
	uzupełniająca	1. Taradaj J.,Ozon M., Dymarek R I wsp.: Impact of selected magnetic fields on the therapeutic effect in patients with lumbar discopathy: A prospective, randomized, single-blinded, and placebo-controlled clinical trial. Adv Clin Exp Med. 2018 May;27(5):649-666. doi: 10.17219/acem/68690. 2. Opara J, Mehlich K, Bielecki A.: Walking index for spinal cord injury. Ortop Traumatol Rehabil. 2007 MarApr;9(2):122-7. 3. Cook C.E., Hegedus E.J. Orthopedic Physical Examination Tests: An Evidence-Based Approach. 3rd ed. Pearson, 2021. 4. World Health Organization. International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF). WHO, Geneva, aktualne wydanie.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Diagnostyka funkcjonalna i planowanie fizjoterapii w chorobach wewnętrznych D4b
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Functional Assessment and Physiotherapy Planning in Internal Diseases
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	6
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	8,9
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	Treści obejmują kompleksową diagnostykę funkcjonalną w chorobach wewnętrznych, interpretację testów wydolnościowych i badań czynnościowych oraz planowanie, programowanie i monitorowanie fizjoterapii w kardiologii, pulmonologii i innych schorzeniach internistycznych. Student nabywa kompetencje samodzielnego podejmowania decyzji terapeutycznych i bezpiecznego prowadzenia rehabilitacji.
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Wykład: sem. 8 -15g., sem.9- 15 g .
	Ćwiczenia: sem. 8 - 30g., sem 9- 30 g
	Praca własna: 60g.

Cele przedmiotu

- doskonalenie umiejętności przeprowadzania diagnostyki funkcjonalnej w chorobach układu krążenia, oddechowego i innych schorzeniach internistycznych
- nabycie umiejętności interpretacji badań czynnościowych i laboratoryjnych istotnych dla fizjoterapii
- doskonalenie umiejętności programowania, modyfikowania i monitorowania postępowania fizjoterapeutycznego
- kształtowanie umiejętności dokumentowania procesu fizjoterapii zgodnie z ICF
- kształtowanie odpowiedzialności klinicznej i współpracy w zespole terapeutycznym

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Efekty ogólne z zakresu wiedzy:

Student zna i rozumie:

EU_W1 (Rozdz. 1.1 pkt 3) – etiologię, patomechanizm, objawy i przebieg najczęstszych chorób wewnętrznych w stopniu umożliwiającym racjonalne stosowanie środków fizjoterapii.

EU_W2 (Rozdz. 1.1 pkt 6) – zasady podmiotowego i przedmiotowego badania pacjenta w chorobach wewnętrznych.

EU_W3 (Rozdz. 1.1 pkt 7) – zalecenia do stosowania fizjoterapii w określonych jednostkach chorobowych.

EU_W4 (Rozdz. 1.1 pkt 16) – założenia i zasady klasyfikacji ICF.

Efekty ogólne z zakresu umiejętności:

Student potrafi:

EU_U1 (Rozdz. 1.2 pkt 28) – przeprowadzać pomiary i próby czynnościowe (tętno, ciśnienie tętnicze, testy wysiłkowe, spirometria – w zakresie kompetencji fizjoterapeuty).

EU_U2 (Rozdz. 1.2 pkt 29) – planować i modyfikować postępowanie fizjoterapeutyczne w zależności od stanu klinicznego pacjenta.

EU_U3 (Rozdz. 1.2 pkt 34–38) – planować i prowadzić fizjoterapię w chorobach układu krążenia i oddechowego.

EU_U4 (Rozdz. 1.2 pkt 49) – planować i modyfikować program rehabilitacji w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta.

Efekty ogólne z zakresu kompetencji społecznych

student jest gotów do:
KS1 (Rozdz. 1.3 pkt 1) – nawiązywania profesjonalnej relacji terapeutycznej.
KS4 (Rozdz. 1.3 pkt 4) – przestrzegania zasad etyki zawodowej i praw pacjenta.
KS6 (Rozdz. 1.3 pkt 6) – korzystania z obiektywnych źródeł informacji i aktualnych wytycznych klinicznych.
KS9 (Rozdz. 1.3 pkt 9) – ponoszenia odpowiedzialności za podejmowane decyzje kliniczne.

Efekty szczegółowe

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
D4b_W01	etiologię, patomechanizm, objawy oraz przebieg najczęstszych chorób wewnętrznych (kardiologicznych, pulmonologicznych, metabolicznych) w	D.W1	wykład	zaliczenie pisemne, odpowiedź ustna, egzamin pisemny

	stopniu umożliwiającym planowanie fizjoterapii.			
D4b_W02	zasady diagnozowania i ogólne zasady leczenia w wybranych jednostkach chorobowych z zakresu chorób wewnętrznych.	D.W2	Wykład, ćwiczenia	zaliczenie pisemne, odpowiedź ustna, egzamin pisemny, sprawdzian praktyczny,
D4b_W03	ogólne zasady podmiotowego i przedmiotowego badania internistycznego dla potrzeb fizjoterapii.	D.W6	wykład	zaliczenie teoretyczne, egzamin, ocena praktycznego postepowania
D4b_W04	mechanizmy adaptacji i ograniczenia wysiłkowe w chorobach układu krążenia i oddechowego.	D.W12	wykład	zaliczenie teoretyczne, egzamin,
D4b_W05	założenia i zasady klasyfikacji ICF w opisie funkcjonowania pacjenta.	D.W16	wykład	zaliczenie teoretyczne, egzamin,
D4b_W06	metody oceny zaburzeń strukturalnych i funkcjonalnych oraz narzędzia diagnostyczne stosowane w chorobach wewnętrznych.	C.W4	Wykład, ćwiczenia	zaliczenie pisemne, odpowiedź ustna, egzamin pisemny, sprawdzian praktyczny, wykonanie badania
D4b_W07	zasady doboru środków, form i metod terapeutycznych w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta.	C.W5	Wykład, ćwiczenia	zaliczenie pisemne, odpowiedź ustna, egzamin pisemny, sprawdzian praktyczny,
W zakresie umiejętności potrafi:				
D4b_U01	przeprowadzić szczegółowe badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta z chorobą wewnętrzną oraz zinterpretować jego	D.U1	ćwiczenia	Ocena przeprowadzonego badania i interpretacji wyników

	wyniki.			
D4b_U02	przeprowadzać pomiary i próby czynnościowe (pomiar tętna, ciśnienia tętniczego, saturacji, test 6MWT, próby wysiłkowe) z zachowaniem zasad bezpieczeństwa.	D.U28	ćwiczenia	ocena praktycznego wykonania zadania, ocena znajomości prób, ocena poprawności wykonania testów
D4b_U03	stosować klasyfikację ICF w planowaniu i dokumentowaniu procesu fizjoterapii.	D.U39	ćwiczenia	ocena prawidłowego doboru i zastosowania narzędzi diagnostycznych,
D4b_U04	planować i wykonywać fizjoterapię w chorobach układu krążenia.	D.U29	ćwiczenia, wykład	ocena praktycznego wykonania zadania, ocena doboru środków oddziaływania fizjoterapeutycznego, egzamin
D4b_U05	planować i prowadzić postępowanie usprawniające po zabiegach kardiochirurgicznych i w niewydolności serca.	D.U30	ćwiczenia	ocena praktycznego wykonania zadania, ocena doboru środków oddziaływania fizjoterapeutycznego, egzamin
D4b_U06	planować i prowadzić fizjoterapię w chorobach układu oddechowego.	D.U31	ćwiczenia	ocena praktycznego wykonania zadania, ocena doboru środków oddziaływania fizjoterapeutycznego, egzamin
D4b_U07	wykorzystywać ICF w planowaniu i dokumentowaniu postępowania fizjoterapeutycznego.	D.U39	ćwiczenia	ocena praktycznego wykonania zadania
D4b_U08	planować, dobierać i modyfikować program rehabilitacji w zależności od stanu klinicznego, funkcjonalnego i odpowiedzi pacjenta na leczenie.	D.U49	Ćwiczenia, wykład	ocena praktycznego wykonania zadania, ocena doboru środków oddziaływania fizjoterapeutycznego, egzamin
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
D4b_K01	przestrzegania praw pacjenta i zasad etyki zawodowej	KS4	ćwiczenia	obserwacja pracy studenta
D4b_K02	dostrzegania własnych ograniczeń oraz dokonywania	KS5	ćwiczenia, wykład	Samoocena działań praktycznych i wyników zaliczenia, egzaminu

	samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.			
D4b_K03	współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych.	KS7	ćwiczenia	obserwacja pracy studenta
D4b_K04	ponosić odpowiedzialność za podejmowane decyzje terapeutyczne.	KS5	ćwiczenia	obserwacja pracy studenta

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	6	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Wykład Ćwiczenia **w sumie** **ECTS**	30 60 **90** **3,7**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Praca własna (przygotowanie do ćwiczeń, egzaminu) w sumie ECTS	60 60 **2,3**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia **ECTS**	60 **2,3**

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	WYKŁADY sem.8 1. Zaawansowane badanie podmiotowe w chorobach wewnętrznych- struktura wywiadu internistycznego na potrzeby fizjoterapii, analiza objawów alarmowych (red flags), charakterystyka duszności (skale mMRC, Borg), bólu w klatce piersiowej, czynniki ryzyka sercowo-naczyniowego, ograniczenia wysiłkowe i zmęczenie przewlekłe. 2. Badanie przedmiotowe i parametry życiowe- ocena tętna, ciśnienia tętniczego, saturacji, częstości oddechów, interpretacja nieprawidłowości w kontekście wysiłku fizycznego, ocena obrzęków obwodowych i cech niewydolności krążenia, ocena toru oddechowego i pracy mięśni pomocniczych, 3. Diagnostyka czynnościowa w kardiologii- test 6-minutowego marszu (6MWT) – wykonanie i interpretacja, próba wysiłkowa – zasady interpretacji w zakresie kompetencji fizjoterapeuty, klasyfikacja NYHA, ocena rezerwy wysiłkowej (MET). 4. Diagnostyka czynnościowa w pulmonologii- podstawy interpretacji spirometrii (FEV1, FVC, FEV1/FVC), próby wysiłkowe w POChP i

	astmie, ocena efektywności kaszlu, kwalifikacja do drenażu ułożeniowego. 5. ICF i planowanie terapii- identyfikacja ograniczeń funkcji, aktywności i uczestnictwa, czynniki środowiskowe i osobowe, formułowanie problem list, konstruowanie celów terapeutycznych SMART **ĆWICZENIA sem.8** 1. Kompleksowa ocena funkcjonalna pacjenta internistycznego, przeprowadzenie wywiadu i badania przedmiotowego, dokumentacja wyników w karcie badania, interpretacja parametrów życiowych. 2. Ocena tolerancji wysiłku- wykonanie 6MWT, ocena skali Borga przed i po wysiłku, analiza odpowiedzi hemodynamicznej na wysiłek 3. Ocena funkcji oddechowej- analiza wzorca oddechowego, ocena efektywności wentylacji, planowanie ćwiczeń oddechowych 4. Planowanie terapii w niewydolności serca- dobór intensywności wysiłku, planowanie treningu interwałowego i ciągłego, monitorowanie bezpieczeństwa, 5. Dokumentacja i plan terapeutyczny- zapis diagnozy funkcjonalnej, opracowanie planu terapii etapowej, określenie kryteriów progresji. **WYKŁADY sem.9** 1. Planowanie fizjoterapii w kardiologii- rehabilitacja szpitalna i poszpitalna, postępowanie po zawale serca, rehabilitacja po CABG i zabiegach interwencyjnych, prewencja wtórna 2. Planowanie fizjoterapii w pulmonologii- fizjoterapia w POChP, trening mięśni oddechowych, techniki oczyszczania drzewa oskrzelowego, edukacja pacjenta w zakresie aktywności. 3. Planowanie terapii w onkologii i chorobach metabolicznych- ograniczenia wysiłkowe w trakcie i po leczeniu onkologicznym, planowanie aktywności fizycznej w cukrzycy i otyłości. 4. Monitorowanie efektów terapii- re-testy funkcjonalne, analiza skuteczności terapii, kryteria zakończenia procesu usprawniania. 5. Pacjent wysokiego ryzyka- przeciwwskazania bezwzględne i względne do wysiłku, postępowanie w sytuacjach nagłych, zasady bezpieczeństwa w trakcie terapii **Ćwiczenia sem.9** **1**. Programowanie treningu fizycznego- wyznaczanie intensywności wysiłku (HRmax, rezerwa tętna), trening aerobowy, interwałowy i oporowy, dobór częstotliwości i czasu trwania. 2. Planowanie terapii w POChP- ćwiczenia oddechowe (przeponowe, z

<table>
<tr><td></td><td>oporem), drenaż ułożeniowy, reedukacja wzorca oddechowego

3. Planowanie terapii po zabiegach kardiochirurgicznych- progresja pionizacji, ćwiczenia przeciwzakrzepowe, mobilizacja klatki piersiowej.

4. Modyfikacja programu terapii- analiza braku postępu, dostosowanie obciążenia, monitorowanie parametrów bezpieczeństwa.

5. Ocena wyników zgłaszanych przez pacjenta (Patient-Reported Outcome Measures – PROMs) z wykorzystaniem standaryzowanych kwestionariuszy (np. MLHFQ, CAT, SGRQ) oraz ich zastosowanie w planowaniu i monitorowaniu fizjoterapii.

6. Studium przypadku- opracowanie pełnej diagnozy funkcjonalnej, zapis ICF, zaplanowanie terapii, prezentacja i obrona decyzji terapeutycznych</td></tr>
<tr><td>Metody i techniki kształcenia:</td><td>Metoda audiowizualnego wykładu i prelekcji.
Metoda pokazu – omówienie z demonstracją.
Metoda zadaniowa – wykonywanie przez studentów badania funkcjonalnego oraz ćwiczeń usprawniających.
Analiza przypadków klinicznych
Dyskusja.</td></tr>
<tr><td>Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:</td><td>Wykład
Egzamin pisemny. Kryterium uzyskania oceny pozytywnej z testu jest udzielenie poprawnych odpowiedzi na 60% pytań.
Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnego zaliczenia z ćwiczeń.
Podstawę do zaliczenia ćwiczeń stanowią: zaliczenie praktyczne (badanie funkcjonalne pacjenta z chorobami wewnętrznymi), analiza przypadku klinicznego, pozytywna ocena działań praktycznych, umiejętności planowania i diagnozowania, umiejętność prawidłowej interpretacji wyników testów, aktywność i obecność na zajęciach ; ocena z kolokwium,</td></tr>
<tr><td>Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:</td><td>Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.</td></tr>
<tr><td>Sposób obliczania oceny końcowej:</td><td>
<table>
<tr><td>Zakres wartości</td><td>0 – 2,99</td><td>3,00 – 3,24</td><td>3,25 – 3,74</td><td>3,75 – 4,24</td><td>4,25 – 4,74</td><td>powyżej 4,74</td></tr>
<tr><td>Ocena słownie</td><td>niedostateczny</td><td>dostateczny</td><td>dostateczny plus</td><td>dobry</td><td>dobry plus</td><td>bardzo dobry</td></tr>
<tr><td>Ocena liczbowo</td><td>2,0</td><td>3,0</td><td>3,5</td><td>4,0</td><td>4,5</td><td>5,0</td></tr>
</table>
<table>
<tr><td>Rodzaj zajęć</td><td>Liczba godzin</td><td>Waga</td><td>Ocena</td><td>Wynik</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

		Wykład	30	0,4	ocena uzyskana przez studenta	odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
		Ćwiczenia	60	0,6		
		Suma	90	1		
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:		Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacjach, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego				
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		Kliniczne podstawy fizjoterapii w kardiologii i pulmonologii Fizjoterapia kliniczna w chorobach wewnętrznych Anatomia, fizjologia, patologia ogólna				
Zalecana literatura	**podstawowa**	1. Smolis-Bąk E., Kazimierska B. (red.). Rehabilitacja kardiologiczna. Praktyczny podręcznik dla fizjoterapeutów i lekarzy. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2021. 2. Szczegielniak J., Woźniewski M., Richter M. (red.). Fizjoterapia w chorobach układu oddechowego. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2022. 3. Kwolek A. (red.). Rehabilitacja medyczna. Tom 1–2. Edra Urban & Partner, Wrocław, najnowsze wydanie.				
	uzupełniająca	1. Woźniewski M. (red.), Fizjoterapia w onkologii, PZWL, Warszawa 2020. 2. Aktualne wytyczne ESC, ERS, PTK, PTChP. 3. McDonagh T.A., Metra M., Adamo M. i wsp. 2023 Focused Update of the 2021 ESC Guidelines for the Diagnosis and Treatment of Acute and Chronic Heart Failure. European Heart Journal. 2023;44:3627–3639.				

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Diagnostyka funkcjonalna i planowanie fizjoterapii w wieku rozwojowym D4c
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Functional Diagnostics and Physiotherapy Planning in Developmental Age
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	6
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	8,9
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	Treści obejmują szczegółową diagnostykę neurorozwojową i ortopedyczną dziecka, interpretację badań klinicznych i obrazowych, ocenę funkcjonalną w oparciu o standaryzowane skale oraz programowanie i modyfikowanie postępowania fizjoterapeutycznego w chorobach neurologicznych i ortopedycznych wieku rozwojowego. Student nabywa kompetencje samodzielnego prowadzenia procesu diagnostyczno-terapeutycznego z uwzględnieniem wieku rozwojowego oraz współpracy z rodziną dziecka.
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Wykład: sem. 8 -15g., sem.9- 15 g .
	Ćwiczenia: sem. 8 - 30g., sem 9- 30 g
	Praca własna: 60g.

Cele przedmiotu

C1. Nabycie wiedzy z zakresu diagnostyki funkcjonalnej dziecka w różnych okresach rozwojowych.
C2. Doskonalenie umiejętności interpretacji wyników badań klinicznych i funkcjonalnych w pediatrii.
C3. Nabycie umiejętności planowania i programowania fizjoterapii w ortopedii i neurologii dziecięcej.
C4. Kształtowanie umiejętności prowadzenia postępowania terapeutycznego adekwatnie do wieku rozwojowego i stanu klinicznego dziecka.
C5. Kształtowanie kompetencji współpracy z dzieckiem i jego opiekunami.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Efekty ogólne z zakresu wiedzy:

Student zna i rozumie:

EU_W1 (Rozdz. 1.1 pkt 2) – zasady diagnozowania oraz ogólne zasady i sposoby leczenia najczęstszych dysfunkcji narządu ruchu w pediatrii i neurologii dziecięcej.

EU_W2 (Rozdz. 1.1 pkt 1) – etiologię, patomechanizm, objawy i przebieg zaburzeń rozwojowych w wieku dziecięcym.

EU_W3 (Rozdz. 1.1 pkt 16) – założenia i zasady Międzynarodowej Klasyfikacji Funkcjonowania (ICF). **Efekty ogólne z zakresu umiejętności**:

Student potrafi:

EU_U1 (Rozdz. 1.2 pkt 17) – przeprowadzić wywiad oraz zebrać informacje dotyczące rozwoju i stanu zdrowia dziecka.

EU_U2 (Rozdz. 1.2 pkt 18) – ocenić rozwój psychomotoryczny dziecka.

EU_U3 (Rozdz. 1.2 pkt 19) – przeprowadzić ocenę aktywności spontanicznej noworodka i niemowlęcia.

EU_U4 (Rozdz. 1.2 pkt 20) – dokonać oceny poziomu umiejętności funkcjonalnych dziecka w oparciu o odpowiednie skale.

EU_U5 (Rozdz. 1.2 pkt 21) – przeprowadzić ocenę napięcia mięśniowego u dziecka.

EU_U6 (Rozdz. 1.2 pkt 22–23) – przeprowadzić ocenę postawy ciała oraz interpretować badania RTG w diagnostyce skolioz.

EU_U7 (Rozdz. 1.2 pkt 24–26) – planować i prowadzić postępowanie fizjoterapeutyczne u dzieci z chorobami ortopedycznymi i neurologicznymi.

EU_U8 (Rozdz. 1.2 pkt 27) – instruować opiekunów dziecka w zakresie terapii domowej.

EU_U9 (Rozdz. 1.2 pkt 43) – planować ćwiczenia krążeniowo-oddechowe u dzieci.

Efekty ogólne z zakresu kompetencji społecznych

student jest gotów do:
KS1 – wykazywać empatię wobec dziecka i jego rodziny.
KS4 – przestrzegać praw pacjenta i zasad etyki zawodowej.
KS7 – współpracować w zespole terapeutycznym.
KS9 – ponosić odpowiedzialność za podejmowane decyzje terapeutyczne.

Efekty szczegółowe

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
D4c_W01	etiologię, patomechanizm, objawy i przebieg dysfunkcji w zakresie pediatrii, neurologii dziecięcej, w stopniu umożliwiającym racjonalne	D.W1	wykład	zaliczenie pisemne, odpowiedź ustna, egzamin pisemny

	stosowanie środków fizjoterapii			
D4c_W02	zasady diagnozowania oraz ogólne zasady i sposoby leczenia najczęstszych dysfunkcji narządu ruchu w pediatrii/ortopedii i neurologii dziecięcej.	D.W2	Wykład, ćwiczenia	zaliczenie pisemne, odpowiedź ustna, egzamin pisemny, sprawdzian praktyczny, przygotowanie planu,
D4c_W03	założenia i zasady Międzynarodowej Klasyfikacji Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia (ICF).	D.W16	wykład	Pisemne zaliczenie teoretyczne, egzamin
D4c_W04	metody oceny zaburzeń strukturalnych i funkcjonalnych, narzędzia diagnostyczne i metody oceny stanu pacjenta dla potrzeb fizjoterapii.	C.W4	Wykład, ćwiczenia	zaliczenie pisemne, odpowiedź ustna, egzamin pisemny, sprawdzian praktyczny, wykonanie badania
D4c_W05	zasady doboru środków, form i metod terapeutycznych w zależności od rodzaju dysfunkcji, stanu i wieku pacjenta.	C.W5	Wykład, ćwiczenia	zaliczenie pisemne, odpowiedź ustna, egzamin pisemny, sprawdzian praktyczny,
W zakresie umiejętności potrafi:				
D4c_U01	przeprowadzać wywiad pediatryczny i interpretować informacje rozwojowe.	D.U17	ćwiczenia	Ocena przeprowadzonego wywiadu i interpretacji informacji
D4c_U02	oceniać rozwój psychomotoryczny dziecka.	D.U18	ćwiczenia	ocena praktycznego wykonania zadania, ocena znajomości testów, poprawności diagnozowania
D4c_U03	dobierać i stosować skale funkcjonalne właściwe dla wieku rozwojowego.	D.U20	ćwiczenia	ocena prawidłowego doboru i zastosowania skal,
D4c_U04	planować, dobierać i modyfikować program fizjoterapii dziecka w zależności od rozpoznania, wieku i stanu funkcjonalnego.	D.U49	ćwiczenia, wykład	ocena praktycznego wykonania zadania, ocena doboru środków oddziaływania fizjoterapeutycznego, egzamin

D4c_U05	wykonywać kliniczną ocenę napięcia mięśniowego i kontroli posturalnej.	D.U21	ćwiczenia	ocena prawidłowej wykonania i interpretacji badania
D4c_U06	wykorzystywać ICF w planowaniu i dokumentowaniu postępowania fizjoterapeutycznego.	D.U39	ćwiczenia	ocena praktycznego wykonania zadania
D4c_U07	planować, dobierać i modyfikować programy rehabilitacji pacjentów z różnymi dysfunkcjami narządu ruchu w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego.	D.U49	Ćwiczenia, wykład	ocena praktycznego wykonania zadania, ocena doboru środków oddziaływania fizjoterapeutycznego, egzamin
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
D4c_K01	przestrzegania praw pacjenta i zasad etyki zawodowej	KS4	ćwiczenia	obserwacja pracy studenta
D4c_K02	dostrzegania własnych ograniczeń oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	KS5	ćwiczenia, wykład	Samoocena działań praktycznych i wyników zaliczenia, egzaminu
D4c_K03	współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych.	KS7	ćwiczenia	obserwacja pracy studenta

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	6	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Wykład Ćwiczenia **w sumie** **ECTS**	30 60 **90** **3,7**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Praca własna (przygotowanie do ćwiczeń, egzaminu) w sumie ECTS	60 60 **2,3**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia **ECTS**	60 **2,3**

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	WYKŁADY sem.8 1. Podstawy rozwoju psychoruchowego dziecka. 2. Wywiad pediatryczny i ocena czynników ryzyka okołoporodowego. 3. Ocena neurorozwojowa (Prechtl, HINE, Monachijska Diagnostyka Rozwojowa). 4. Ocena napięcia mięśniowego i kontroli posturalnej. 5. Diagnostyka wad postawy i deformacji kręgosłupa (skoliozy – kąt Cobba, Risser). 6. Diagnostyka wad wrodzonych narządu ruchu. 7. Zastosowanie ICF w planowaniu terapii dziecka. ĆWICZENIA sem.8 1. Przeprowadzanie badania funkcjonalnego noworodka i niemowlęcia. 2. Ocena rozwoju psychomotorycznego (skale funkcjonalne). 3. Kliniczna ocena postawy ciała (skoliometr, analiza punktowa). 4. Interpretacja badań RTG w diagnostyce skolioz. 5. Planowanie fizjoterapii w wadach postawy i wadach wrodzonych. 6. Programowanie postępowania w aseptycznych martwicach kości. WYKŁADY sem.9 1. Diagnostyka i planowanie fizjoterapii w mózgowym porażeniu dziecięcym (GMFCS, TCMS). 2. Postępowanie w dysrafizmie rdzeniowym. 3. Diagnostyka i planowanie terapii w chorobach nerwowo-mięśniowych (SMA, dystrofie). 4. Rehabilitacja dzieci z uszkodzeniami nerwów obwodowych. 5. Planowanie terapii w zespołach genetycznych. 6. Edukacja rodziców i program terapii domowej. **Ćwiczenia sem.9** **1**. Diagnostyka funkcjonalna dziecka z zaburzeniami neurologicznymi – część I struktura badania funkcjonalnego (obserwacja spontaniczna, próby zadaniowe, reakcje równoważne), ocena napięcia mięśniowego (hipo-/hipertonia), reakcje posturalne, identyfikacja ograniczeń aktywności i uczestnictwa (ICF – zapis problemów). Dobór i zastosowanie skali odpowiedniej do wieku i funkcji (GMFM/GMFCS lub równoważne w praktyce) 2. Diagnostyka funkcjonalna dziecka z zaburzeniami neurologicznymi – część II ocena lokomocji: siad, czworakowanie, stanie, chód (analiza jakościowa), ocena funkcji kończyny górnej (chwyt, manipulacja, koordynacja), ocena symetrii i kompensacji ruchowych, formułowanie problem list i hipotez

	terapeutycznych. 3. Planowanie terapii w MPD z uwzględnieniem poziomu funkcjonalnego- interpretacja klasyfikacji funkcjonalnych (np. GMFCS) w kontekście doboru celów, cele krótkoterminowe i długoterminowe (SMART), dobór strategii: torowanie, inhibicja, nauka funkcji, trening czynnościowy, dobór elementów terapii neurorozwojowej (NDT Bobath / Vojta – zastosowania kliniczne) 4. Planowanie fizjoterapii w chorobach nerwowo-mięśniowych- zasady bezpiecznego obciążania (monitorowanie zmęczenia, ryzyko przetrenowania), dobór ćwiczeń: oddechowe, przeciwprzykurczowe, funkcjonalne, równoważne. Profilaktyka deformacji (przykurcze, skoliozy), zasady pozycjonowania, edukacja opiekunów: pielęgnacja ruchowa, ergonomia, transfery 5. Diagnostyka i planowanie terapii w dysrafizmie / po urazach / po neurochirurgii dziecięcej- ocena funkcji motorycznych i czucia (klinicznie – na potrzeby fizjoterapii), ocena lokomocji, wydolności i tolerancji wysiłku, planowanie pionizacji, reedukacji chodu, treningu równowagi. Przeciwwskazania i zasady bezpieczeństwa po zabiegach (monitorowanie objawów alarmowych). **6**. Diagnostyka w ortopedii dziecięcej – planowanie terapii przed- i pooperacyjnej- badanie funkcjonalne po zabiegach ortopedycznych (bólowość, obrzęk, ROM, siła, wzorzec chodu), planowanie postępowania etapowego: ochrona → mobilizacja → funkcja → powrót do aktywności. Kryteria progresji (np. ROM, kontrola ruchu, tolerancja obciążenia), przygotowanie zestawu ćwiczeń domowych i instruktażu. 7. Planowanie terapii w deformacjach postawy i skoliozach – przypadki zaawansowane- interpretacja danych z badania klinicznego i obrazowego (w zakresie fizjoterapii), dobór postępowania w zależności od obrazu klinicznego i wieku rozwojowego, planowanie terapii korekcyjnej (autokorekcja, stabilizacja, oddech, kontrola tułowia), edukacja rodziców: zasady ergonomii, aktywności, współpraca z ortopedą. 8. ICF w pediatrii – dokumentacja i planowanie terapii- zapis diagnozy funkcjonalnej w schemacie ICF (funkcje/struktury, aktywność, uczestnictwo, czynniki środowiskowe), tworzenie planu terapii w oparciu o problemy ICF, monitorowanie efektów (dobór re-testów i wskaźników funkcjonalnych). Przygotowanie kompletnej dokumentacji przypadku (karta badania + plan + ewaluacja) 9. Edukacja rodziców i program terapii domowej- nauka bezpiecznego podnoszenia, transferów, pozycjonowania- dobór ćwiczeń domowych (częstotliwość, dawka, kontrola jakości ruchu), zasady komunikacji z opiekunem (instrukcja, informacja zwrotna, motywowanie), materiały edukacyjne: schematy, checklisty, plan tygodniowy. 11. Ocena wyników zgłaszanych przez rodziców/opiekunów (Parent-Reported Outcome Measures – PROMs) oraz wykorzystanie standaryzowanych kwestionariuszy jakości życia i funkcjonowania dziecka w monitorowaniu efektów

<table>
<tr><td></td><td>fizjoterapii.

10. Zajęcia podsumowujące – prezentacje przypadków (case study)- opracowanie przypadku klinicznego (diagnoza funkcjonalna + ICF + cele + plan terapii), obrona planu terapii w dyskusji (clinical reasoning), modyfikacja planu na podstawie „zmiany stanu klinicznego” (symulacja)</td></tr>
<tr><td>Metody i techniki kształcenia:</td><td>Metoda audiowizualnego wykładu i prelekcji.
Metoda pokazu – omówienie z demonstracją.
Metoda zadaniowa – wykonywanie przez studentów badania funkcjonalnego oraz ćwiczeń usprawniających.
Analiza przypadków klinicznych
Dyskusja.</td></tr>
<tr><td>Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:</td><td>Wykład
Egzamin pisemny. Kryterium uzyskania oceny pozytywnej z testu jest udzielenie poprawnych odpowiedzi na 60% pytań.
Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnego zaliczenia z ćwiczeń.
Podstawę do zaliczenia ćwiczeń stanowią: zaliczenie praktyczne (badanie funkcjonalne pacjenta pediatrycznego.), analiza przypadku klinicznego, pozytywna ocena działań praktycznych, umiejętności planowania i diagnozowania, umiejętność prawidłowej interpretacji wyników testów, aktywność i obecność na zajęciach ; ocena z kolokwium,</td></tr>
<tr><td>Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:</td><td>Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.</td></tr>
<tr><td>Sposób obliczania oceny końcowej:</td><td>
<table>
<tr><td>Zakres wartości</td><td>0 – 2,99</td><td>3,00 – 3,24</td><td>3,25 – 3,74</td><td>3,75 – 4,24</td><td>4,25 – 4,74</td><td>powyżej 4,74</td></tr>
<tr><td>Ocena słownie</td><td>niedostateczny</td><td>dostateczny</td><td>dostateczny plus</td><td>dobry</td><td>dobry plus</td><td>bardzo dobry</td></tr>
<tr><td>Ocena liczbowo</td><td>2,0</td><td>3,0</td><td>3,5</td><td>4,0</td><td>4,5</td><td>5,0</td></tr>
</table>
<table>
<tr><td>Rodzaj zajęć</td><td>Liczba godzin</td><td>Waga</td><td>Ocena</td><td>Wynik</td></tr>
<tr><td>Wykład</td><td>30</td><td>0,4</td><td rowspan="3">ocena uzyskana przez studenta</td><td rowspan="3">odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny</td></tr>
<tr><td>Ćwiczenia</td><td>60</td><td>0,6</td></tr>
<tr><td>Suma</td><td>90</td><td>1</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:</td><td>Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacjach, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego</td></tr>
</table>

Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		Kliniczne podstawy fizjoterapii w pediatrii Kliniczne podstawy fizjoterapii w neurologii dziecięcej Fizjoterapia kliniczna w pediatrii i wieku rozwojowym Student powinien posiadać umiejętność przeprowadzania podstawowego badania funkcjonalnego dziecka.
Zalecana literatura	**podstawowa**	1. Tecklin J.S. Fizjoterapia pediatryczna. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, najnowsze wydanie. 2. Kwolek A. (red.). Rehabilitacja medyczna. Tom 1–2. Edra Urban & Partner, Wrocław, najnowsze wydanie. 3. Novak I., Honan I. Paediatric Rehabilitation – Principles and Practice. Elsevier, 2019.
	uzupełniająca	1. Levitt S., Rehabilitacja w porażeniu mózgowym i zaburzeniach ruchu, PZWL, Warszawa 2004. 2. Bobath B., Hemiplegia dziecięca, PZWL, Warszawa 1997. 3. Orth H., Terapia metodą Vojty, Urban & Partner, Wrocław 2013. 4. Novak I., Morgan C., Fahey M. i wsp. State of the Evidence Traffic Lights 2019: Systematic Review of Interventions for Preventing and Treating Children with Cerebral Palsy. Current Neurology and Neuroscience Reports. 2020;20(2):3. 5. Graham H.K., Rosenbaum P., Paneth N. i wsp. Cerebral Palsy. Nature Reviews Disease Primers. 2016;2:15082.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**E1 Praktyka asystencka wakacyjna**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Summer assistant internship
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	Stacjonarna
Punkty ECTS:	5
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	2
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu		
Celem przedmiotu jest zapoznanie studenta ze specyfiką pracy fizjoterapeuty. Poznanie organizacji pracy w placówkach świadczących usługi z zakresu ochrony zdrowia. Zapoznanie z zasadami BHP i PPOŻ na stanowisku pracy fizjoterapeuty. Obserwacja badania fizjoterapeutycznego oraz metod oceny zaburzeń funkcjonalnych . Obserwacja metodyki wykonywania zabiegów stosowanych w procesie usprawniania pacjentów w danej placówce. Wykonywanie czynności organizacyjnych w zakresie typowych zajęć fizjoterapeutycznych. Zapoznanie z dokumentacją fizjoterapeutyczną obowiązującą w danej placówce. Asysta w zakresie usprawniania chorego. Kreowanie wrażliwości na potrzeby osób z niepełnosprawnościami .		
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Wykład	0 h
	Ćwiczenia praktyczne	150 h
	Praca własna studenta	0 h

Cele przedmiotu

- poznanie struktury i organizacji pracy zakładu opieki zdrowotnej
- doskonalenie umiejętności organizacji stanowiska pracy fizjoterapeuty
- nabycie umiejętności asystowania przy zabiegach fizjoterapeutycznych
- kształtowanie umiejętności pracy w zespole terapeutycznym
- doskonalenie umiejętności komunikacji z pacjentem
- kształtowanie postaw etycznych i odpowiedzialności zawodowej
- zapoznanie z dokumentacją medyczną i zasadami jej prowadzenia

Ogólne efekty ze standardu:
W zakresie wiedzy student zna i rozumie:

- **EU_W1 (Rozdz. 1.1 pkt 6)** – wskazania i przeciwwskazania do wykonywania zabiegów fizjoterapeutycznych oraz zasady kwalifikacji pacjenta do terapii.

- **EU_W2 (Rozdz. 1.1 pkt 7)** – zalecenia do stosowania fizjoterapii w określonych stanach klinicznych.
- **EU_W3 (Rozdz. 1.1 pkt 10)** – zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz postępowania w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia.
- **EU_W4 (Rozdz. 1.1 pkt 16)** – podstawowe zasady dokumentowania procesu fizjoterapii oraz znaczenie klasyfikacji ICF w opisie funkcjonowania pacjenta.

W zakresie umiejętności student potrafi:

- **EU_U1 (Rozdz. 1.2 pkt 3)** – uczestniczyć w planowaniu i realizacji postępowania fizjoterapeutycznego adekwatnie do stanu klinicznego pacjenta.
- **EU_U2 (Rozdz. 1.2 pkt 5)** – przygotować stanowisko pracy i pacjenta do zabiegów fizjoterapeutycznych z zachowaniem zasad bezpieczeństwa.
- **EU_U3 (Rozdz. 1.2 pkt 14)** – współpracować w zespole terapeutycznym oraz komunikować się z pacjentem i personelem medycznym.
- **EU_U4 (Rozdz. 1.2 pkt 17)** – stosować zasady etyki zawodowej oraz przestrzegać praw pacjenta w praktyce klinicznej.

W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:

- **KS1 (Rozdz. 1.3 pkt 1)** – nawiązywać profesjonalny i empatyczny kontakt z pacjentem.
- **KS4 (Rozdz. 1.3 pkt 4)** – przestrzegać praw pacjenta oraz zasad etyki zawodowej.
- **KS7 (Rozdz. 1.3 pkt 7)** – współpracować w zespole interdyscyplinarnym.
- **KS9 (Rozdz. 1.3 pkt 9)** – ponosić odpowiedzialność za podejmowane działania zawodowe.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
E1_W01	zjawiska zachodzące w organizmie człowieka pod wpływem czynników zewnętrznych	F.W1	Praktyka asystencka	dziennik praktyk, obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk
E1_W02	etyczne , prawne i społeczne uwarunkowania wykonywania zawodu fizjoterapeuty.	F.W13	Praktyka asystencka	dziennik praktyk, obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk
E1_W03	podstawowe zasady stosowania kinezyterapii, fizykoterapii i masażu oraz ich miejsce w procesie fizjoterapii.	F.W2	Praktyka asystencka	dziennik praktyk, obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk
E1_W04	zasady etyczne obowiązujące w pracy z pacjentem	F.W9	Praktyka asystencka	dziennik praktyk, obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk
E1_W05	rolę fizjoterapeuty w procesie kompleksowej rehabilitacji i innych specjalistów w zespole terapeutycznym.	F.W12	Praktyka asystencka	dziennik praktyk, obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk
E1_W06	zasady promocji zdrowia oraz rolę fizjoterapeuty w propagowaniu zdrowego stylu życia.	F.W14	Praktyka asystencka	dziennik praktyk, obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk
E1_W07	zasady etyki zawodowej fizjoterapeuty.	F.W17	Praktyka asystencka	dziennik praktyk, obserwacja pracy studenta, opinia

				opiekuna praktyk
E1_W08	zasady odpowiedzialności zawodowej fizjoterapeuty.	F.W18	Praktyka asystencka	dziennik praktyk, obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk
w zakresie umiejętności potrafi:				
E1_U01	pracować w zespole interdyscyplinarnym i komunikować się z członkami zespołu oraz pacjentem.	F.U8	Praktyka zawodowa	opinia opiekuna praktyk
E1_U02	aktywnie uczestniczyć w pracach zespołu terapeutycznego.	F.U14	Praktyka zawodowa	opinia opiekuna praktyk
E1_U03	stosować zasady deontologii zawodowej.	F.U16	Praktyka zawodowa	opinia opiekuna praktyk
E1_U04	przestrzegać praw pacjenta.	F.U17	Praktyka zawodowa	opinia opiekuna praktyk
E1_U05	nawiązać relację z pacjentem i współpracownikami opartą na wzajemnym zaufaniu i szacunku.	F.U18	Praktyka zawodowa	opinia opiekuna praktyk
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
E1_K01	nawiązywać pełen szacunku kontakt z pacjentem	KS1	Praktyka zawodowa	obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk
E1_K02	przestrzegać praw pacjenta i zasad etyki zawodowej.	KS4	Praktyka zawodowa	obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk
E1_K03	wykonywać zawód świadomie i odpowiedzialnie.	KS9	Praktyka zawodowa	obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	5	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	praktyka	150
	ECTS	**5**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć		
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	praktyka **w sumie:** **ECTS**	150 **150** **5**

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Zapoznanie z organizacją pracy podmiotu leczniczego oraz miejscem fizjoterapeuty w zespole terapeutycznym. Zapoznanie z zasadami prowadzenia dokumentacji medycznej i fizjoterapeutycznej. Obserwacja procesu badania podmiotowego i przedmiotowego pacjenta oraz podstawowej diagnostyki funkcjonalnej. Obserwacja organizacji i przebiegu postępowania fizjoterapeutycznego z wykorzystaniem podstawowych metod fizjoterapii (kinezyterapii, fizykoterapii i masażu). Asystowanie fizjoterapeucie podczas wykonywania zabiegów oraz wykonywanie prostych czynności praktycznych pod bezpośrednim nadzorem opiekuna praktyki. Zapoznanie z zasadami komunikacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracy fizjoterapeuty z członkami zespołu terapeutycznego. Zapoznanie z zasadami bezpieczeństwa pracy, ochrony danych medycznych, praw pacjenta oraz etyki zawodowej fizjoterapeuty. Kształtowanie postawy odpowiedzialności zawodowej, przestrzegania zasad etycznych oraz dbałości o bezpieczeństwo pacjenta.
Metody i techniki kształcenia:	obserwacja pracy fizjoterapeuty asystowanie przy zabiegach udział w pracy zespołu terapeutycznego analiza dokumentacji medycznej
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	Zaliczenie na podstawie obecności na wszystkich zajęciach. W przypadku absencji chorobowych (potwierdzonych zwolnieniem lekarskim) oraz zdarzeń losowych nieobecność należy uzupełnić w terminie wskazanym przez opiekuna praktyk. Student jest zobowiązany do prowadzenia dziennika praktyki w którym odnotowane mają być wszystkie czynności wykonane w ramach praktyk. Koordynator praktyki dokonuje wpisu zaliczenia praktyki na podstawie dzienniczka praktyki i oceny wystawionej przez opiekuna praktyki.
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na	Zasady uczestnictwa w zajęciach: •100% obecności; •terminowe odbywanie praktyki w wyznaczonych placówkach ochrony zdrowia, w podziale na grupy – wg ustalonego, przez koordynatora praktyk,

zajęciach jest obowiązkowa:		harmonogramu; •w przypadku usprawiedliwionej nieobecności - przedłożenie zwolnienia lekarskiego i kontakt z koordynatorem praktyk, celem ustalenia możliwości odrobienia opuszczonej ilości godzin; •stosowanie się do regulaminu praktyk, przedstawionego przez koordynatora na odprawie przed rozpoczęciem praktyk; •przestrzeganie zasad bhp, obowiązujących w placówkach i na poszczególnych stanowiskach pracy; •przestrzeganie zasad etyki zawodowej, poszanowania godności człowieka oraz zachowania tajemnicy zawodowej; •obowiązuje strój szpitalny: - obuwie zdrowotne, - biały fartuch / szpitalne ubranie, - identyfikator; • punktualność; •stosowanie się do poleceń opiekuna praktyki w danej placówce; •dbałość o sprzęt, aparaturę i inne wyposażenie placówek, w których odbywają się praktyki; •czynne uczestnictwo w pracach zespołu terapeutycznego w pracy z pacjentem; •bieżące przygotowanie do pracy z pacjentem/mi; •codzienne prowadzenie dokumentacji pracy własnej, w postaci zeszytu praktyk.
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:		Prowadzący zajęcia określa sposób i termin uzupełnienia zaległości powstałych na wskutek nieobecności studenta na zajęciach (np. odrobienie zajęć w innym terminie).
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		Szkolenie w zakresie BHP i PPOŻ w danej placówce w której student odbywa praktykę . Zapoznanie z zasadami obowiązującymi w pracowni fizykoterapii i kinezyterapii. Asystowanie i pomoc podczas pracy z pacjentem.
Zalecana literatura	**podstawowa**	1. Kwolek A. (red.). Rehabilitacja medyczna. Tom 1–2. Edra Urban & Partner, Wrocław, najnowsze wydanie. 2. Nowotny J. Podstawy fizjoterapii. Wydawnictwo Kasper, Kraków, najnowsze wydanie. 3. Śliwiński Z., Sieroń A., Stanek A., Szczegielniak J., Żak M. (red.). Wielka Fizjoterapia. Tom I. Edra Urban & Partner, Wrocław, 2022. 4. Kruczyński J., Szulc A. (red.). Wiktora Degi Ortopedia i rehabilitacja. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, najnowsze wydanie. 5. Straburzyńska-Lupa A., Straburzyński G. Fizjoterapia z elementami klinicznymi. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, najnowsze wydanie.
	uzupełniająca	1. Ustawa z dnia 25 września 2015 r. o zawodzie fizjoterapeuty (Dz.U. z późn. zm.). 2. Krajowa Izba Fizjoterapeutów. Kodeks etyki fizjoterapeuty Rzeczypospolitej Polskiej. Aktualne wydanie. 3. World Physiotherapy. Policy Statement: Description of Physical Therapy. Aktualna wersja.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**E2 Wakacyjna praktyka z kinezyterapii**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Summer Internship in Kinesiotherapy
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	Stacjonarna
Punkty ECTS:	11
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	4
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu		
Treści praktyki obejmują samodzielne i nadzorowane wykonywanie czynności z zakresu kinezyterapii, w tym przeprowadzanie badania podmiotowego i przedmiotowego, wykonywanie pomiarów funkcjonalnych (zakres ruchu, siła mięśniowa, ocena chodu), planowanie i realizację programu ćwiczeń leczniczych (biernych, czynnych, oporowych, oddechowych, proprioceptywnych, przeciwzakrzepowych), pionizację i naukę chodu oraz dokumentowanie procesu terapeutycznego. Student uczestniczy w pracy zespołu terapeutycznego, przestrzega zasad BHP i etyki zawodowej oraz nabywa kompetencje odpowiedzialnego i bezpiecznego wykonywania zabiegów kinezyterapeutycznych pod nadzorem opiekuna praktyki.		
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Wykład	0 h
	Praktyka	300 h
	Praca własna studenta	0 h

Cele przedmiotu

C1- doskonalenie umiejętności praktycznego wykonywania zabiegów kinezyterapeutycznych.
C2 nabycie umiejętności przeprowadzania badania podmiotowego i przedmiotowego dla potrzeb kinezyterapii.
C3- doskonalenie umiejętności planowania i realizowania programu ćwiczeń leczniczych.
C4 - kształtowanie odpowiedzialności zawodowej oraz przestrzegania zasad etyki i praw pacjenta.
C5 -doskonalenie umiejętności pracy w zespole terapeutycznym.
Ogólne efekty ze standardu:
W zakresie wiedzy student zna i rozumie:
EU_W1 (Rozdz. 1.1 pkt 1) – problematykę z zakresu nauk biologicznych, w tym budowę i funkcje organizmu człowieka w warunkach prawidłowych i patologicznych.

EU_W2 (Rozdz. 1.1 pkt 4) – zasady oddziaływania sił mechanicznych na organizm człowieka zdrowego i chorego.
EU_W3 (Rozdz. 1.1 pkt 6) – wskazania i przeciwwskazania do wykonywania zabiegów z zakresu kinezyterapii oraz innych metod fizjoterapii.
EU_W4 (Rozdz. 1.1 pkt 9) – zagadnienia z zakresu diagnostyki funkcjonalnej oraz planowania postępowania fizjoterapeutycznego.
EU_W5 (Rozdz. 1.1 pkt 13) – etyczne, prawne i społeczne uwarunkowania wykonywania zawodu fizjoterapeuty

W zakresie umiejętności student potrafi:
EU_U1 (Rozdz. 1.2 pkt 1) – wykonywać zabiegi z zakresu kinezyterapii zgodnie z zasadami metodyki i bezpieczeństwa.
EU_U2 (Rozdz. 1.2 pkt 2) – przeprowadzać testy funkcjonalne i interpretować ich wyniki na potrzeby doboru środków fizjoterapii.
EU_U3 (Rozdz. 1.2 pkt 3) – tworzyć, weryfikować i modyfikować programy fizjoterapii stosownie do stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta.
EU_U4 (Rozdz. 1.2 pkt 10) – komunikować się z pacjentem i jego rodziną w atmosferze zaufania oraz współpracować w zespole terapeutycznym.
EU_U5 (Rozdz. 1.2 pkt 14) – postępować zgodnie z zasadami etycznymi i bioetycznymi w wykonywaniu czynności zawodowych.

W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:
KS1 (Rozdz. 1.3 pkt 1) – nawiązywania i utrzymywania pełnego szacunku kontaktu z pacjentem.
KS4 (Rozdz. 1.3 pkt 4) – przestrzegania praw pacjenta i zasad etyki zawodowej.
KS7 (Rozdz. 1.3 pkt 7) – współpracy w zespole specjalistów.
KS9 (Rozdz. 1.3 pkt 9) – przyjmowania odpowiedzialności za decyzje podejmowane w ramach działalności zawodowej.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
E2_W01	metody oceny stanu układu ruchu człowieka dla potrzeb fizjoterapii.	F.W3	praktyka z kinezyterapii	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk, odpowiedź ustna
E2_W02	zasady stosowania metod kinezyterapii oraz ich miejsce w procesie fizjoterapii.	F.W2	praktyka z kinezyterapii	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk, odpowiedź

				ustna
E2_W03	zasady doboru adaptowanej aktywności fizycznej.	F.W7	praktyka z kinezyterapii	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk, odpowiedź ustna
E2_W04	zasady etyczne obowiązujące w pracy z pacjentem	F.W9	praktyka z kinezyterapii	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk, odpowiedź ustna
E2_W05	rolę fizjoterapeuty w procesie kompleksowej rehabilitacji i innych specjalistów w zespole terapeutycznym.	F.W12	praktyka z kinezyterapii	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk, odpowiedź ustna
E2_W06	zasady etyki zawodowej fizjoterapeuty.	F.W17	praktyka z kinezyterapii	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk, odpowiedź ustna
E2_W07	zasady odpowiedzialności zawodowej fizjoterapeuty.	F.W18	praktyka z kinezyterapii	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk, odpowiedź ustna
w zakresie umiejętności potrafi:				
E2_U01	przeprowadzić badanie i zinterpretować jego wyniki dla potrzeb kinezyterapii.	F.U1	praktyka z kinezyterapii	Ocena dziennika praktyk, obserwacja

				pracy studenta, realizacja zadań praktycznych, opinia opiekuna praktyk,
E2_U02	aktywnie uczestniczyć w pracach zespołu terapeutycznego.	F.U14	praktyka z kinezyterapii	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, realizacja zadań praktycznych, opinia opiekuna praktyk,
E2_U03	samodzielnie wykonywać zabiegi z zakresu kinezyterapii.	F.U2	praktyka z kinezyterapii	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, realizacja zadań praktycznych, opinia opiekuna praktyk,
E2_U04	tworzyć i modyfikować programy usprawniania.	F.U03	praktyka z kinezyterapii	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, realizacja zadań praktycznych, opinia opiekuna praktyk,
E2_U05	przestrzegać praw pacjenta.	F.U17	praktyka z kinezyterapii	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, realizacja zadań praktycznych, opinia opiekuna praktyk,
E2_U06	nawiązać relację z pacjentem i współpracownikami opartą na wzajemnym zaufaniu i szacunku.	F.U18	praktyka z kinezyterapii	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, realizacja

				zadań praktycznych, opinia opiekuna praktyk,
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
E1_K01	nawiązywać pełen szacunku kontakt z pacjentem	KS1	Praktyka zawodowa	obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk
E2_K02	przestrzegać praw pacjenta i zasad etyki zawodowej.	KS4	Praktyka zawodowa	obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk
E2_K03	wykonywać zawód świadomie i odpowiedzialnie.	KS9	Praktyka zawodowa	obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	11	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	praktyka z kinezyterapii **w sumie** **ECTS**	300 **300** **11**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć		
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Praktyka **ECTS**	300 **11**

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Organizacja pracy gabinetu kinezyterapii oraz zasady bezpieczeństwa i higieny pracy. Samodzielne przeprowadzanie badania podmiotowego i przedmiotowego dla potrzeb kinezyterapii. Wykonywanie pomiarów funkcjonalnych (zakres ruchu w stawach, siła mięśniowa, długość i obwody kończyn, ocena postawy ciała, analiza chodu oraz podstawowe testy funkcjonalne). Interpretacja wyników badania funkcjonalnego oraz identyfikacja problemów funkcjonalnych pacjenta. Planowanie krótko- i długoterminowych celów fizjoterapii oraz opracowanie programu kinezyterapii dostosowanego do stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta. Samodzielne wykonywanie zabiegów kinezyterapeutycznych pod nadzorem opiekuna praktyki, obejmujących ćwiczenia bierne, czynne, czynne z oporem, izometryczne, oddechowe, proprioceptywne, równoważne, koordynacyjne, przeciwzakrzepowe oraz naukę pionizacji i chodu.

	Monitorowanie przebiegu terapii, ocena efektów postępowania oraz modyfikacja programu usprawniania w zależności od reakcji pacjenta. Prowadzenie dokumentacji fizjoterapeutycznej zgodnie z obowiązującymi przepisami. Komunikacja z pacjentem i jego rodziną oraz edukacja w zakresie wykonywania ćwiczeń i profilaktyki wtórnej. Współpraca z członkami zespołu terapeutycznego oraz przestrzeganie zasad etyki zawodowej, praw pacjenta i odpowiedzialności zawodowej fizjoterapeuty.
Metody i techniki kształcenia:	nauczanie przez uczestnictwo w pracy z pacjentem pokaz z objaśnieniem studium przypadku dyskusja kliniczna prowadzenie dokumentacji
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	Zaliczenie na podstawie obecności na wszystkich zajęciach. W przypadku absencji chorobowych (potwierdzonych zwolnieniem lekarskim) oraz zdarzeń losowych nieobecność należy uzupełnić w terminie wskazanym przez opiekuna praktyk. Student wykonuje czynności praktyczne pod nadzorem opiekuna praktyki zgodnie z zakresem kompetencji wynikających z etapu kształcenia. Student jest zobowiązany do prowadzenia dziennika praktyki w którym odnotowane mają być wszystkie czynności wykonane w ramach praktyk. Koordynator praktyki dokonuje wpisu zaliczenia praktyki na podstawie dzienniczka praktyki i oceny wystawionej przez opiekuna praktyki.
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Zasady uczestnictwa w zajęciach: •100% obecności; •terminowe odbywanie praktyki w wyznaczonych placówkach ochrony zdrowia, w podziale na grupy – wg ustalonego, przez koordynatora praktyk, harmonogramu; •w przypadku usprawiedliwionej nieobecności - przedłożenie zwolnienia lekarskiego i kontakt z koordynatorem praktyk, celem ustalenia możliwości odrobienia opuszczonej ilości godzin; •stosowanie się do regulaminu praktyk, przedstawionego przez koordynatora na odprawie przed rozpoczęciem praktyk; •przestrzeganie zasad bhp, obowiązujących w placówkach i na poszczególnych stanowiskach pracy; •przestrzeganie zasad etyki zawodowej, poszanowania godności człowieka oraz zachowania tajemnicy zawodowej; •obowiązuje strój szpitalny: - obuwie zdrowotne, - biały fartuch / szpitalne ubranie, - identyfikator; • punktualność; •stosowanie się do poleceń opiekuna praktyki w danej placówce; •dbałość o sprzęt, aparaturę i inne wyposażenie placówek, w których odbywają się praktyki; •czynne uczestnictwo w pracach zespołu terapeutycznego w pracy z pacjentem; •bieżące przygotowanie do pracy z pacjentem/mi; •codzienne prowadzenie dokumentacji pracy własnej, w postaci zeszytu praktyk.
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Prowadzący zajęcia określa sposób i termin uzupełnienia zaległości powstałych na wskutek nieobecności studenta na zajęciach (np. odrobienie zajęć w innym terminie).
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie	Zaliczenie przedmiotów: Anatomia, Fizjologia, Patologia ogólna, Biomechanika, Kinezyterapia. Praktyka realizowana po IV semestrze – student posiada

w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		umiejętność przeprowadzenia badania funkcjonalnego, wykonywania podstawowych ćwiczeń leczniczych oraz przestrzegania zasad BHP i praw pacjenta.
Zalecana literatura	**podstawowa**	6. Kwolek A. (red.). Rehabilitacja medyczna. Tom 1 i 2. Edra Urban & Partner, Wrocław, 2022. 7. Śliwiński Z., Sieroń A., Stanek A., Szczegielniak J., Żak M. (red.). Wielka Fizjoterapia. Tom I. Edra Urban & Partner, Wrocław, 2022. 8. Buckup K., Buckup J. Testy kliniczne w badaniu kości, stawów i mięśni. Edra Urban & Partner, Wrocław, 2022. 9. Magee D.J. Orthopedic Physical Assessment. 7th Edition. Elsevier, St. Louis, 2021.
	uzupełniająca	1. Krajowa Izba Fizjoterapeutów. Kodeks etyki fizjoterapeuty Rzeczypospolitej Polskiej. KIF, Warszawa, aktualne wydanie. 2. Ustawa z dnia 25 września 2015 r. o zawodzie fizjoterapeuty (Dz.U. z 2025 r., poz. 280, z późn. zm.).

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**E3 Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu I**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Clinical Physiotherapy, Physical Therapy and Massage Practice I
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	Stacjonarna
Punkty ECTS:	4
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	5
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu		
Praktyka umożliwia samodzielne wykonywanie zabiegów fizykoterapeutycznych i masażu w warunkach klinicznych, planowanie postępowania terapeutycznego na podstawie badania funkcjonalnego oraz ocenę skuteczności zastosowanych procedur. Student nabywa kompetencje w zakresie bezpiecznej obsługi aparatury, prowadzenia dokumentacji oraz pracy w zespole terapeutycznym, z zachowaniem zasad etyki i odpowiedzialności zawodowej.		
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	100 h

Cele przedmiotu

C1. Doskonalenie umiejętności wykonywania zabiegów fizykoterapeutycznych i masażu w warunkach klinicznych.
C2. Nabycie umiejętności przeprowadzania badania funkcjonalnego i interpretacji wyników.
C3. Kształtowanie umiejętności doboru i realizacji postępowania fizjoterapeutycznego adekwatnego do stanu klinicznego pacjenta.
C4. Doskonalenie umiejętności prowadzenia dokumentacji medycznej.
C5. Kształtowanie postawy odpowiedzialności zawodowej, przestrzegania zasad etyki i pracy zespołowej.

Ogólne efekty ze standardu:
W zakresie wiedzy student zna i rozumie:
EU_W1 (Rozdz. 1.1 pkt 6) – wskazania i przeciwwskazania do wykonywania zabiegów z zakresu fizykoterapii, masażu i kinezyterapii oraz zasady kwalifikacji pacjenta do zabiegów.
EU_W2 (Rozdz. 1.1 pkt 7) – zalecenia do stosowania fizjoterapii w określonych stanach chorobowych oraz ograniczenia wynikające ze stanu klinicznego pacjenta.

EU_W3 (Rozdz. 1.1 pkt 9) – podstawy diagnostyki funkcjonalnej oraz zasady planowania i monitorowania postępowania fizjoterapeutycznego.
EU_W4 (Rozdz. 1.1 pkt 13) – etyczne, prawne i organizacyjne uwarunkowania wykonywania zawodu fizjoterapeuty, w tym prawa pacjenta i odpowiedzialność zawodową.

W zakresie umiejętności student potrafi:
EU_U1 (Rozdz. 1.2 pkt 1) – wykonywać zabiegi fizjoterapeutyczne (w tym fizykoterapię i masaż) zgodnie z metodyką i zasadami bezpieczeństwa.
EU_U2 (Rozdz. 1.2 pkt 2) – wykonywać podstawowe testy i pomiary funkcjonalne oraz interpretować ich wyniki na potrzeby doboru zabiegów i oceny efektów terapii.
EU_U3 (Rozdz. 1.2 pkt 3) – planować, realizować i modyfikować postępowanie fizjoterapeutyczne adekwatnie do stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta.
EU_U4 (Rozdz. 1.2 pkt 10) – komunikować się z pacjentem i jego rodziną oraz współpracować w zespole terapeutycznym w trakcie realizacji zabiegów.
EU_U5 (Rozdz. 1.2 pkt 14) – postępować zgodnie z zasadami etycznymi i bioetycznymi oraz respektować prawa pacjenta podczas wykonywania czynności zawodowych.

W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:
KS1 (Rozdz. 1.3 pkt 1) – nawiązywania i utrzymywania pełnego szacunku kontaktu z pacjentem.
KS4 (Rozdz. 1.3 pkt 4) – przestrzegania praw pacjenta i zasad etyki zawodowej.
KS7 (Rozdz. 1.3 pkt 7) – współpracy w zespole specjalistów.
KS9 (Rozdz. 1.3 pkt 9) – przyjmowania odpowiedzialności za decyzje podejmowane w ramach działalności zawodowej.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
E3_W01	zjawiska fizyczne zachodzące w organizmie pod wpływem czynników fizykalnych.	F.W1	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk, odpowiedź ustna
E3_W02	teoretyczne i metodyczne podstawy fizykoterapii i masażu leczniczego.	F.W2	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk, odpowiedź ustna
E3_W03	metody oceny zaburzeń strukturalnych i funkcjonalnych.	F.W4	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk, odpowiedź ustna
E3_W04	metody opisu i interpretacji jednostek chorobowych w stopniu umożliwiającym racjonalne planowanie fizjoterapii.	F.W5	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk, odpowiedź ustna

E3_W05	zasady etyki zawodowej fizjoterapeuty.	F.W17	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk, odpowiedź ustna
E3_W06	zasady odpowiedzialności zawodowej fizjoterapeuty.	F.W18	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk, odpowiedź ustna
w zakresie umiejętności potrafi:				
E3_U01	przeprowadzić badanie i zinterpretować jego wyniki dla potrzeb doboru środków fizjoterapii.	F.U1	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, realizacja zadań praktycznych, opinia opiekuna praktyk,
E3_U02	samodzielnie wykonywać zabiegi z zakresu fizykoterapii i masażu leczniczego.	F.U2	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, realizacja zadań praktycznych, opinia opiekuna praktyk,
E3_U03	tworzyć i modyfikować program usprawniania.	F.U3	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, realizacja zadań praktycznych, opinia opiekuna praktyk,
E3_U04	obsługiwać aparaturę fizykoterapeutyczną i przygotować stanowisko pracy.	F.U7	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	obserwacja pracy studenta, realizacja zadań praktycznych, opinia opiekuna praktyk,
E3_U05	pracować w zespole terapeutycznym.	F.U8	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	obserwacja pracy studenta, realizacja zadań praktycznych, opinia opiekuna praktyk,
E3_U06	prowadzić dokumentację medyczną.	F.U9	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	Ocena dziennika praktyk, opinia opiekuna praktyk,
E3_U07	przestrzegać praw pacjenta.	F.U17	Praktyka z fizjoterapii	Ocena dziennika praktyk,

			klinicznej, fizykoterapii i masażu	obserwacja pracy studenta, realizacja zadań praktycznych, opinia opiekuna praktyk,
E3_U08	nawiązać relację z pacjentem i współpracownikami opartą na wzajemnym zaufaniu i szacunku.	F.U18	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, realizacja zadań praktycznych, opinia opiekuna praktyk,
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
E3_K01	nawiązywać pełen szacunku kontakt z pacjentem	KS1	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk
E3_K02	przestrzegać praw pacjenta i zasad etyki zawodowej.	KS4	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk
E3_K03	wykonywać zawód świadomie i odpowiedzialnie.	KS7	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk
E3_K04	przyjmowania odpowiedzialności za decyzje podejmowane w praktyce zawodowej.	KS9	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	11	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	praktyka z kinezyterapii **w sumie** **ECTS**	100 **100** **4**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć		
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Praktyka **ECTS**	100 **4**

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	1. Organizacja pracy jednostki, zasady BHP i etyki zawodowej. 2. Zapoznanie z dokumentacją medyczną i zasadami jej prowadzenia.

	3. Przeprowadzanie badania funkcjonalnego i kwalifikacja pacjenta do zabiegów. 4. Wykonywanie zabiegów fizykoterapii: • elektroterapia (galwanizacja, jonoforeza, TENS, prądy średniej częstotliwości), • światłolecznictwo, laseroterapia, • ultradźwięki i terapia skojarzona, • magnetoterapia, • termoterapia i krioterapia, • hydroterapia. 5. Dobór parametrów zabiegów fizykoterapeutycznych z uwzględnieniem wskazań, przeciwwskazań i bezpieczeństwa pacjenta. 6. Wykonywanie masażu klasycznego i wybranych technik specjalnych. 7. Monitorowanie efektów terapii i modyfikacja programu usprawniania. 8. Ocena skuteczności zastosowanego postępowania fizjoterapeutycznego oraz modyfikacja programu terapii na podstawie uzyskanych efektów. 9. Prowadzenie dokumentacji zabiegowej i raportowanie wyników terapii. 10. Współpraca z zespołem terapeutycznym.
Metody i techniki kształcenia:	nauczanie przez uczestnictwo w pracy z pacjentem pokaz z objaśnieniem studium przypadku dyskusja kliniczna prowadzenie dokumentacji
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	Zaliczenie na podstawie obecności na wszystkich zajęciach. W przypadku absencji chorobowych (potwierdzonych zwolnieniem lekarskim) oraz zdarzeń losowych nieobecność należy uzupełnić w terminie wskazanym przez opiekuna praktyk. Student jest zobowiązany do prowadzenia dziennika praktyki w którym odnotowane mają być wszystkie czynności wykonane w ramach praktyk. Koordynator praktyki dokonuje wpisu zaliczenia praktyki na podstawie dzienniczka praktyki i oceny wystawionej przez opiekuna praktyki.
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Zasady uczestnictwa w zajęciach: •100% obecności; •terminowe odbywanie praktyki w wyznaczonych placówkach ochrony zdrowia, w podziale na grupy – wg ustalonego, przez koordynatora praktyk, harmonogramu; •w przypadku usprawiedliwionej nieobecności - przedłożenie zwolnienia lekarskiego i kontakt z koordynatorem praktyk, celem ustalenia możliwości odrobienia opuszczonej ilości godzin; •stosowanie się do regulaminu praktyk, przedstawionego przez koordynatora na odprawie przed rozpoczęciem praktyk; •przestrzeganie zasad bhp, obowiązujących w placówkach i na poszczególnych stanowiskach pracy; •przestrzeganie zasad etyki zawodowej, poszanowania godności człowieka oraz zachowania tajemnicy zawodowej; •obowiązuje strój szpitalny: - obuwie zdrowotne, - biały fartuch / szpitalne ubranie, - identyfikator;

		• punktualność; •stosowanie się do poleceń opiekuna praktyki w danej placówce; •dbałość o sprzęt, aparaturę i inne wyposażenie placówek, w których odbywają się praktyki; •czynne uczestnictwo w pracach zespołu terapeutycznego w pracy z pacjentem; •bieżące przygotowanie do pracy z pacjentem/mi; •codzienne prowadzenie dokumentacji pracy własnej, w postaci zeszytu praktyk.
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:		Prowadzący zajęcia określa sposób i termin uzupełnienia zaległości powstałych na wskutek nieobecności studenta na zajęciach (np. odrobienie zajęć w innym terminie).
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		Szkolenie w zakresie BHP i PPOŻ w danej placówce w której student odbywa praktykę. Zapoznanie z zasadami obowiązującymi w pracowni fizykoterapii, masażu oraz kinezyterapii. Warunkiem dopuszczenia do praktyki jest uzyskanie zaliczenia z przedmiotów: Fizykoterapia Masaż Kinezyterapia Kliniczne podstawy fizjoterapii Student posiada wiedzę z zakresu: biofizyki, podstaw patofizjologii, wskazań i przeciwwskazań do zabiegów, zasad dokumentacji medycznej
Zalecana literatura	**podstawowa**	1. Kasprzak W., Mańkowska A. Medycyna fizykalna w praktyce klinicznej. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2022. 2. Śliwiński Z., Sieroń A., Stanek A., Szczegielniak J., Żak M. (red.). Wielka Fizjoterapia. Tom II. Edra Urban & Partner, Wrocław, 2022. 3. Magiera L. Klasyczny masaż leczniczy. Bio-Styl, Kraków, 2015. 4. Buckup K., Buckup J. Testy kliniczne w badaniu kości, stawów i mięśni. Edra Urban & Partner, Wrocław, 2022. 5. Krajowa Izba Fizjoterapeutów. Kodeks etyki fizjoterapeuty Rzeczypospolitej Polskiej. KIF, Warszawa, aktualne wydanie.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**E4 Wakacyjna praktyka profilowana – wybieralna I (w ortopedii i traumatologii, medycynie sportowej, kardiologii i kardiochirurgii, intensywnej terapii, neurologii i neurochirurgii)**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Summer Profile-Oriented Elective Clinical Practice I
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	Stacjonarna
Punkty ECTS:	7
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	6
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu		
Praktyka umożliwia samodzielne przeprowadzanie badania funkcjonalnego, planowanie i realizację terapii w wybranym obszarze klinicznym, analizę skuteczności zastosowanych procedur oraz współpracę z zespołem terapeutycznym. Student doskonali umiejętność bezpiecznego wykonywania zabiegów oraz prowadzenia dokumentacji medycznej.		
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	200 h

Cele przedmiotu

C1. Doskonalenie umiejętności przeprowadzania badania funkcjonalnego pacjenta zgodnie z ICF.
C2. Doskonalenie umiejętności doboru metod kinezyterapii, fizykoterapii, masażu i terapii manualnej w wybranym obszarze klinicznym.
C3. Kształtowanie umiejętności analizy skuteczności terapii i jej modyfikacji.

C4. Doskonalenie współpracy z zespołem terapeutycznym oraz komunikacji z pacjentem i jego rodziną.
C5. Kształtowanie odpowiedzialności zawodowej i przestrzegania zasad etyki.
Ogólne efekty ze standardu:
W zakresie wiedzy student zna i rozumie:
EU_W1 (Rozdz. 1.1 pkt 6) – wskazania i przeciwwskazania do stosowania zabiegów fizjoterapeutycznych.
EU_W2 (Rozdz. 1.1 pkt 7) – zalecenia do stosowania fizjoterapii w określonych jednostkach chorobowych.

EU_W4 (Rozdz. 1.1 pkt 10) – zasady bezpieczeństwa w pracy z pacjentem.
EU_W5 (Rozdz. 1.1 pkt 13) – prawne i etyczne uwarunkowania wykonywania zawodu.

W zakresie umiejętności student potrafi:

EU_U1 (Rozdz. 1.2 pkt 1) – wykonywać zabiegi fizjoterapeutyczne zgodnie z zasadami metodyki i bezpieczeństwa.

EU_U2 (Rozdz. 1.2 pkt 2) – przeprowadzać testy funkcjonalne i interpretować ich wyniki.

EU_U4 (Rozdz. 1.2 pkt 10) – komunikować się z pacjentem i współpracować w zespole terapeutycznym.

EU_U5 (Rozdz. 1.2 pkt 14) – stosować zasady etyki zawodowej.

W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:

KS1 (Rozdz. 1.3 pkt 1) – nawiązywać pełen szacunku kontakt z pacjentem.

KS4 (Rozdz. 1.3 pkt 4) – przestrzegać praw pacjenta.

KS7 (Rozdz. 1.3 pkt 7) – współpracować w zespole interdyscyplinarnym.

KS9 (Rozdz. 1.3 pkt 9) – ponosić odpowiedzialność za podejmowane decyzje.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
E4_W01	teoretyczne i metodyczne podstawy kinezyterapii, fizykoterapii, masażu oraz innych metod specjalnych stosowanych w fizjoterapii.	F.W2	Praktyka wakacyjna	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk, odpowiedź ustna
E4_W02	metody oceny stanu funkcjonalnego pacjenta oraz zasady interpretacji wyników badań klinicznych.	F.W3	Praktyka wakacyjna	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk, odpowiedź ustna
E4_W03	mechanizmy powstawania zaburzeń strukturalnych i funkcjonalnych oraz ich wpływ na aktywność i uczestnictwo pacjenta.	F.W4	Praktyka wakacyjna	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk, odpowiedź ustna
E4_W04	zasady dokumentowania procesu fizjoterapii i znaczenie klasyfikacji ICF w opisie funkcjonowania pacjenta.	F.W10	Praktyka wakacyjna	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk, odpowiedź ustna
E4_W05	rolę fizjoterapeuty w zespole terapeutycznym oraz znaczenie współpracy interdyscyplinarnej.	F.W12	Praktyka wakacyjna	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk, odpowiedź ustna
w zakresie umiejętności potrafi:				
E4_U01	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i	F.U1	Praktyka wakacyjna	Ocena dziennika praktyk,

	przedmiotowe pacjenta oraz sformułować diagnozę funkcjonalną.			obserwacja pracy studenta, realizacja zadań praktycznych, opinia opiekuna praktyk,
E4_U02	dobierać i wykonywać zabiegi fizjoterapeutyczne adekwatnie do stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta.	F.U2	Praktyka wakacyjna	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, realizacja zadań praktycznych, opinia opiekuna praktyk,
E4_U03	dobierać środki fizykoterapeutyczne i techniki masażu w terapii skojarzonej.	F.U11	Praktyka wakacyjna	obserwacja pracy studenta, realizacja zadań praktycznych, opinia opiekuna praktyk,
E4_U04	stosować elementy terapii manualnej i metod specjalnych w zależności od obszaru klinicznego praktyki.	F.U12	Praktyka wakacyjna	obserwacja pracy studenta, realizacja zadań praktycznych, opinia opiekuna praktyk,
E4_U05	wprowadzić dane i uzyskane informacje oraz opis efektów zabiegów i działań terapeutycznych do dokumentacji pacjenta,	F.U9	Praktyka wakacyjna	Ocena dziennika praktyk, opinia opiekuna praktyk,
E4_U06	współpracować z członkami zespołu terapeutycznego w planowaniu i realizacji procesu usprawniania.	F.U13	Praktyka wakacyjna	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, realizacja zadań praktycznych, opinia opiekuna praktyk,
E4_U07	nawiązać relację z pacjentem i współpracownikami opartą na wzajemnym zaufaniu i szacunku.	F.U18	Praktyka wakacyjna	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, realizacja zadań praktycznych, opinia opiekuna praktyk,
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
E4_K01	nawiązywania i utrzymywania profesjonalnego kontaktu z pacjentem oraz jego rodziną.	KS1	Praktyka wakacyjna	obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk
E4_K02	przestrzegać praw pacjenta i zasad etyki zawodowej.	KS4	Praktyka wakacyjna	obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk
E4_K03	współpracy w zespole interdyscyplinarnym z	KS7	Praktyka wakacyjna	obserwacja pracy studenta, opinia

	poszanowaniem kompetencji innych specjalistów.			opiekuna praktyk
E4_K03	przyjmować odpowiedzialność za decyzje podejmowane w praktyce zawodowej.	KS9	Praktyka wakacyjna	obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	7	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	praktyka z kinezyterapii **w sumie** **ECTS**	200 **200** **7**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć		
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Praktyka **ECTS**	200 **7**

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Poznanie organizacji pracy placówki i zasad BHP. Analiza dokumentacji medycznej i zleceń lekarskich. Przeprowadzanie badania podmiotowego i przedmiotowego. Planowanie procesu usprawniania. Realizacja zabiegów z zakresu kinezyterapii, fizykoterapii, masażu i terapii manualnej. Monitorowanie efektów terapii i jej modyfikację. Dobór sprzętu rehabilitacyjnego i zaopatrzenia ortopedycznego. Wykorzystanie klasyfikacji ICF w dokumentowaniu i planowaniu procesu fizjoterapii; Edukacja pacjenta i jego rodziny w zakresie samoopieki oraz profilaktyki wtórnej właściwej dla wybranego profilu praktyki.
Metody i techniki kształcenia:	praktyczne wykonywanie czynności zawodowych pod nadzorem opiekuna praktyki, nauczanie przez uczestnictwo w realnym procesie terapeutycznym, pokaz z objaśnieniem i instruktaż stanowiskowy, studium przypadku (case study) z analizą diagnozy funkcjonalnej i planu terapii, dyskusja kliniczna dotycząca doboru metod i modyfikacji postępowania, analiza dokumentacji medycznej i interpretacja wyników badań, refleksja kliniczna i omówienie postępowania terapeutycznego z opiekunem praktyki.
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	Zaliczenie na podstawie obecności na wszystkich zajęciach. W przypadku absencji chorobowych (potwierdzonych zwolnieniem lekarskim) oraz zdarzeń losowych nieobecność należy uzupełnić w terminie wskazanym przez opiekuna praktyk. Student jest zobowiązany do prowadzenia dziennika praktyki w którym odnotowane mają być wszystkie czynności wykonane w ramach praktyk. Koordynator praktyki dokonuje wpisu zaliczenia praktyki na podstawie dzienniczka praktyki i oceny wystawionej przez opiekuna praktyki.
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na	Zasady uczestnictwa w zajęciach: •100% obecności; •terminowe odbywanie praktyki w wyznaczonych placówkach ochrony zdrowia, w podziale na grupy – wg ustalonego, przez koordynatora

zajęciach jest obowiązkowa:		praktyk, harmonogramu; •w przypadku usprawiedliwionej nieobecności - przedłożenie zwolnienia lekarskiego i kontakt z koordynatorem praktyk, celem ustalenia możliwości odrobienia opuszczonej ilości godzin; •stosowanie się do regulaminu praktyk, przedstawionego przez koordynatora na odprawie przed rozpoczęciem praktyk; •przestrzeganie zasad bhp, obowiązujących w placówkach i na poszczególnych stanowiskach pracy; •przestrzeganie zasad etyki zawodowej, poszanowania godności człowieka oraz zachowania tajemnicy zawodowej; •obowiązuje strój szpitalny: - obuwie zdrowotne, - biały fartuch / szpitalne ubranie, - identyfikator; • punktualność; •stosowanie się do poleceń opiekuna praktyki w danej placówce; •dbałość o sprzęt, aparaturę i inne wyposażenie placówek, w których odbywają się praktyki; •czynne uczestnictwo w pracach zespołu terapeutycznego w pracy z pacjentem; •bieżące przygotowanie do pracy z pacjentem/mi; •codzienne prowadzenie dokumentacji pracy własnej, w postaci zeszytu praktyk.
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:		Prowadzący zajęcia określa sposób i termin uzupełnienia zaległości powstałych na wskutek nieobecności studenta na zajęciach (np. odrobienie zajęć w innym terminie).
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		Warunkiem realizacji praktyki jest zaliczenie przedmiotów kierunkowych i klinicznych właściwych dla wybranego obszaru profilowania, w szczególności: • Kliniczne podstawy fizjoterapii w ortopedii i traumatologii • Kliniczne podstawy fizjoterapii w medycynie sportowej • Kliniczne podstawy fizjoterapii w kardiologii i kardiochirurgii • Kliniczne podstawy fizjoterapii w intensywnej terapii • Kliniczne podstawy fizjoterapii w neurologii i neurochirurgii • Kinezyterapia • Fizykoterapia • Masaż Student realizuje praktykę w jednym z wybranych obszarów klinicznych zgodnie z profilem praktyki.
Zalecana literatura	**podstawowa**	1. Buckup K., Buckup J. Testy kliniczne w badaniu kości, stawów i mięśni. Edra Urban & Partner, Wrocław, 2022. 2. Śliwiński Z., Sieroń A., Stanek A., Szczegielniak J., Żak M. (red.). Wielka Fizjoterapia. Tom I. Edra Urban & Partner, Wrocław, 2022. 3. Hueter-Becker A., Dölken M. Badanie kliniczne w fizjoterapii. Edra Urban & Partner, Wrocław, 2018. 4. Kwolek A. (red.). Rehabilitacja medyczna. Tom 1–2. Edra Urban & Partner, Wrocław, 2022.

		5. World Health Organization. International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF). World Health Organization, Geneva, aktualne wydanie.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**E5 Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu II**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Clinical Physiotherapy, Physical Therapy and Massage Practice II
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	Stacjonarna
Punkty ECTS:	4
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	7
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu		
Praktyka umożliwia samodzielne planowanie i realizację terapii fizykoterapeutycznej i masażu w warunkach klinicznych, interpretację wyników badań funkcjonalnych oraz podejmowanie decyzji terapeutycznych pod nadzorem opiekuna praktyk. Student rozwija kompetencje w zakresie odpowiedzialności zawodowej i pracy zespołowej.		
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	100 h

Cele przedmiotu

C1. Doskonalenie umiejętności klinicznych nabytych podczas Praktyki I.
C2. Pogłębianie umiejętności samodzielnego planowania i realizowania zabiegów fizjoterapeutycznych.
C3. Doskonalenie umiejętności stosowania fizykoterapii i masażu w różnych jednostkach chorobowych.
C4. Rozwijanie kompetencji w zakresie prowadzenia dokumentacji medycznej.
C5. Kształtowanie odpowiedzialności zawodowej i pracy w zespole terapeutycznym.

Ogólne efekty ze standardu:

W zakresie wiedzy student zna i rozumie:

EU_W1 (Rozdz. 1.1 pkt 6) – wskazania i przeciwwskazania do stosowania zabiegów fizjoterapeutycznych.

EU_W2 (Rozdz. 1.1 pkt 7) – zalecenia do stosowania fizjoterapii w określonych jednostkach chorobowych.

EU_W3 (Rozdz. 1.1 pkt 9) – zasady diagnostyki funkcjonalnej oraz planowania postępowania fizjoterapeutycznego.

EU_W4 (Rozdz. 1.1 pkt 13) – prawne i etyczne uwarunkowania wykonywania zawodu fizjoterapeuty.

W zakresie umiejętności student potrafi:

EU_U1 (Rozdz. 1.2 pkt 1) – wykonywać zabiegi fizykoterapii i masażu zgodnie z zasadami bezpieczeństwa.
EU_U2 (Rozdz. 1.2 pkt 2) – przeprowadzać testy funkcjonalne i interpretować ich wyniki.
EU_U3 (Rozdz. 1.2 pkt 3) – planować, realizować i modyfikować program fizjoterapii.
EU_U4 (Rozdz. 1.2 pkt 10) – współpracować w zespole terapeutycznym.
EU_U5 (Rozdz. 1.2 pkt 14) – postępować zgodnie z zasadami etycznymi.
W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:
KS1 (Rozdz. 1.3 pkt 1) – profesjonalnej komunikacji z pacjentem.
KS4 (Rozdz. 1.3 pkt 4) – przestrzegania praw pacjenta.
KS7 (Rozdz. 1.3 pkt 7) – współpracy interdyscyplinarnej.
KS9 (Rozdz. 1.3 pkt 9) – odpowiedzialności za podejmowane decyzje.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
E5_W01	teoretyczne, metodyczne i praktyczne podstawy kinezyterapii, fizykoterapii i masażu leczniczego.	F.W2	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk, odpowiedź ustna
E5_W02	metody oceny zaburzeń strukturalnych i funkcjonalnych.	F.W4	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk, odpowiedź ustna
E5_W03	metody opisu i interpretacji jednostek chorobowych umożliwiające racjonalne planowanie fizjoterapii.	F.W5	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk, odpowiedź ustna
E5_W04	zasady etyki zawodowej fizjoterapeuty.	F.W17	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk, odpowiedź ustna
E5_W05	zasady odpowiedzialności zawodowej fizjoterapeuty.	F.W18	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk, odpowiedź ustna
w zakresie umiejętności potrafi:				
E5_U01	przeprowadzić badanie i	F.U1	Praktyka z	Ocena dziennika

	zinterpretować jego wyniki dla potrzeb doboru środków fizjoterapii.		fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	praktyk, obserwacja pracy studenta, realizacja zadań praktycznych, opinia opiekuna praktyk,
E5_U02	samodzielnie wykonywać zabiegi z zakresu fizykoterapii i masażu leczniczego.	F.U2	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, realizacja zadań praktycznych, opinia opiekuna praktyk,
E5_U03	tworzyć i modyfikować program usprawniania.	F.U3	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, realizacja zadań praktycznych, opinia opiekuna praktyk,
E5_U04	obsługiwać aparaturę fizykoterapeutyczną i przygotować stanowisko pracy.	F.U7	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	obserwacja pracy studenta, realizacja zadań praktycznych, opinia opiekuna praktyk,
E5_U05	pracować w zespole interdyscyplinarnym i komunikować się z pacjentem.	F.U8	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	obserwacja pracy studenta, realizacja zadań praktycznych, opinia opiekuna praktyk,
E5_U06	prowadzić dokumentację medyczną.	F.U9	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	Ocena dziennika praktyk, opinia opiekuna praktyk,
E5_U07	przestrzegać praw pacjenta.	F.U17	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, realizacja zadań praktycznych, opinia opiekuna praktyk,
E5_U08	nawiązać relację terapeutyczną opartą na zaufaniu i szacunku.	F.U18	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, realizacja zadań praktycznych, opinia opiekuna praktyk,

w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
E5_K01	nawiązywać pełen szacunku kontakt z pacjentem	KS1	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk
E5_K02	przestrzegać praw pacjenta i zasad etyki zawodowej.	KS4	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk
E5_K03	wykonywać zawód świadomie i odpowiedzialnie.	KS7	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk
E5_K04	przyjmowania odpowiedzialności za decyzje podejmowane w praktyce zawodowej.	KS9	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	4	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	praktyka z kinezyterapii **w sumie** **ECTS**	100 **100** **4**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć		
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Praktyka **ECTS**	100 **4**

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Organizacja pracy jednostki i zasady BHP. Analiza dokumentacji medycznej i zleceń lekarskich. Badania czynnościowe w rehabilitacji. Planowanie i realizacja zabiegów fizykoterapeutycznych (światłolecznictwo, elektroterapia, magnetoterapia, ultradźwięki, krioterapia, termoterapia). Dobór parametrów zabiegów fizykoterapeutycznych z uwzględnieniem wskazań, przeciwwskazań oraz bezpieczeństwa pacjenta. Wykonywanie masażu klasycznego i elementów technik specjalnych. Elektrostymulacja i elektrodiagnostyka. Wodlecznictwo i elementy balneoterapii. Ocena skuteczności postępowania fizjoterapeutycznego oraz modyfikacja programu usprawniania na podstawie uzyskanych efektów terapii. Planowanie leczenia poszpitalnego.
Metody i techniki kształcenia:	nauczanie przez uczestnictwo w pracy z pacjentem pokaz z objaśnieniem studium przypadku dyskusja kliniczna prowadzenie dokumentacji

Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:		Zaliczenie na podstawie obecności na wszystkich zajęciach. W przypadku absencji chorobowych (potwierdzonych zwolnieniem lekarskim) oraz zdarzeń losowych nieobecność należy uzupełnić w terminie wskazanym przez opiekuna praktyk. Student jest zobowiązany do prowadzenia dziennika praktyki w którym odnotowane mają być wszystkie czynności wykonane w ramach praktyk. Koordynator praktyki dokonuje wpisu zaliczenia praktyki na podstawie dzienniczka praktyki i oceny wystawionej przez opiekuna praktyki.
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:		Zasady uczestnictwa w zajęciach: •100% obecności; •terminowe odbywanie praktyki w wyznaczonych placówkach ochrony zdrowia, w podziale na grupy – wg ustalonego, przez koordynatora praktyk, harmonogramu; •w przypadku usprawiedliwionej nieobecności - przedłożenie zwolnienia lekarskiego i kontakt z koordynatorem praktyk, celem ustalenia możliwości odrobienia opuszczonej ilości godzin; •stosowanie się do regulaminu praktyk, przedstawionego przez koordynatora na odprawie przed rozpoczęciem praktyk; •przestrzeganie zasad bhp, obowiązujących w placówkach i na poszczególnych stanowiskach pracy; •przestrzeganie zasad etyki zawodowej, poszanowania godności człowieka oraz zachowania tajemnicy zawodowej; •obowiązuje strój szpitalny: - obuwie zdrowotne, - biały fartuch / szpitalne ubranie, - identyfikator; • punktualność; •stosowanie się do poleceń opiekuna praktyki w danej placówce; •dbałość o sprzęt, aparaturę i inne wyposażenie placówek, w których odbywają się praktyki; •czynne uczestnictwo w pracach zespołu terapeutycznego w pracy z pacjentem; •bieżące przygotowanie do pracy z pacjentem/mi; •codzienne prowadzenie dokumentacji pracy własnej, w postaci zeszytu praktyk.
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:		Prowadzący zajęcia określa sposób i termin uzupełnienia zaległości powstałych na wskutek nieobecności studenta na zajęciach (np. odrobienie zajęć w innym terminie).
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		Zaliczenie: Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu I Fizykoterapia Masaż Kinezyterapia Kliniczne podstawy fizjoterapii Student posiada umiejętność samodzielnej pracy z pacjentem, zna zasady BHP i potrafi prowadzić dokumentację
Zalecana literatura	**podstawowa**	1. Kasprzak W., Mańkowska A. Medycyna fizykalna w praktyce klinicznej. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2022. 2. Śliwiński Z., Sieroń A., Stanek A., Szczegielniak J., Żak M. (red.). Wielka Fizjoterapia. Tom II. Edra Urban & Partner, Wrocław, 2022. 3. Magiera L. Klasyczny masaż leczniczy. Bio-Styl, Kraków, 2015. 4. Buckup K., Buckup J. Testy kliniczne w badaniu kości, stawów i

		mięśni. Edra Urban & Partner, Wrocław, 2022. 5. Straburzyńska-Lupa A., Straburzyński G. Fizjoterapia z elementami klinicznymi. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2022. 6. Robertson V., Ward A., Low J., Reed A. Electrotherapy Explained: Principles and Practice. 5th Edition. Elsevier, Edinburgh, 2020.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Wakacyjna praktyka profilowana – wybieralna II E6**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Summer Profile-Oriented Elective Clinical Practice II
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	Stacjonarna
Punkty ECTS:	7
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	8
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu		
Praktyka umożliwia samodzielne prowadzenie procesu fizjoterapii – od badania funkcjonalnego, poprzez diagnozę, planowanie terapii, realizację i ocenę efektów – w wybranym obszarze klinicznym (choroby narządu ruchu, choroby wewnętrzne, neurologia, pediatria, intensywna terapia). Student doskonali umiejętność podejmowania decyzji terapeutycznych, prowadzenia dokumentacji medycznej, edukacji pacjenta oraz współpracy z zespołem terapeutycznym.		
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Wakacyjna praktyka profilowana – wybieralna II – 200 h	200 h

Cele przedmiotu

C1. Pogłębienie umiejętności samodzielnego prowadzenia procesu fizjoterapii w wybranym obszarze klinicznym.
C2. Doskonalenie umiejętności planowania, realizacji i modyfikacji programu usprawniania zgodnie z EBM.
C3. Doskonalenie umiejętności przeprowadzania kompleksowego badania funkcjonalnego zgodnie z ICF.
C4. Rozwijanie kompetencji klinicznych w zakresie terapii skojarzonej (kinezyterapia, fizykoterapia, masaż, terapia manualna).
C5. Kształtowanie odpowiedzialności zawodowej, samodzielności decyzyjnej i pracy w zespole interdyscyplinarnym.

Ogólne efekty ze standardu:

W zakresie wiedzy student zna i rozumie:

EU_W1 (Rozdz. 1.1 pkt 6) – wskazania i przeciwwskazania do stosowania zabiegów fizjoterapeutycznych.
EU_W2 (Rozdz. 1.1 pkt 7) – zalecenia do stosowania fizjoterapii w określonych jednostkach chorobowych.
EU_W4 (Rozdz. 1.1 pkt 10) – zasady bezpieczeństwa w pracy z pacjentem.

EU_W5 (Rozdz. 1.1 pkt 13) – prawne i etyczne uwarunkowania wykonywania zawodu.

W zakresie umiejętności student potrafi:

EU_U1 (Rozdz. 1.2 pkt 1) – wykonywać zabiegi fizjoterapeutyczne zgodnie z zasadami metodyki i bezpieczeństwa.

EU_U2 (Rozdz. 1.2 pkt 2) – przeprowadzać testy funkcjonalne i interpretować ich wyniki.

EU_U3 (Rozdz. 1.2 pkt 3) – planować, realizować i modyfikować program fizjoterapii.

EU_U4 (Rozdz. 1.2 pkt 10) – komunikować się z pacjentem i współpracować w zespole terapeutycznym.

EU_U5 (Rozdz. 1.2 pkt 14) – stosować zasady etyki zawodowej.

W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:

KS1 (Rozdz. 1.3 pkt 1) – nawiązywać pełen szacunku kontakt z pacjentem.

KS4 (Rozdz. 1.3 pkt 4) – przestrzegać praw pacjenta.

KS7 (Rozdz. 1.3 pkt 7) – współpracować w zespole interdyscyplinarnym.

KS9 (Rozdz. 1.3 pkt 9) – ponosić odpowiedzialność za podejmowane decyzje.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
E6_W01	teoretyczne i metodyczne podstawy kinezyterapii, fizykoterapii, masażu oraz innych metod specjalnych stosowanych w fizjoterapii.	F.W2	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk, odpowiedź ustna
E6_W02	metody oceny stanu układu ruchu i narządów wewnętrznych.	F.W3	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk, odpowiedź ustna
E6_W03	mechanizmy powstawania zaburzeń strukturalnych i funkcjonalnych oraz ich wpływ na aktywność i uczestnictwo pacjenta.	F.W4	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk,

				odpowiedź ustna
E6_W04	metody opisu i interpretacji podstawowych jednostek i zespołów chorobowych w stopniu umożliwiającym racjonalne stosowanie środków fizjoterapii i planowanie fizjoterapii,	F.W5	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk, odpowiedź ustna
E6_W05	zasady postępowania fizjoterapeutycznego oparte na EBM.	F.W10	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk, odpowiedź ustna
E6_W06	standardy fizjoterapeutyczne.	F.W11		
E6_W07	rolę fizjoterapeuty w zespole terapeutycznym oraz znaczenie współpracy interdyscyplinarnej.	F.W12	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk, odpowiedź ustna
E6_W08	zasady odpowiedzialności zawodowej.	F.W18	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk, odpowiedź ustna
w zakresie umiejętności potrafi:				
E6_U01	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta oraz sformułować diagnozę funkcjonalną.	F.U1	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, realizacja zadań

				praktycznych, opinia opiekuna praktyk,
E6_U02	samodzielnie wykonywać zabiegi fizjoterapeutyczne.	F.U2	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, realizacja zadań praktycznych, opinia opiekuna praktyk,
E6_U03	planować, realizować i modyfikować program fizjoterapii z uwzględnieniem reakcji pacjenta na terapię.	F.U3	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, realizacja zadań praktycznych, opinia opiekuna praktyk,
E6_U04	dobierać środki fizykoterapeutyczne i techniki masażu w terapii skojarzonej.	F.U11	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	obserwacja pracy studenta, realizacja zadań praktycznych, opinia opiekuna praktyk,
E6_U05	obsługiwać aparaturę i przygotować stanowisko pracy.	F.U7	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	obserwacja pracy studenta, realizacja zadań praktycznych, opinia opiekuna praktyk,
E6_U06	komunikować się z pacjentem i zespołem terapeutycznym.	F.U8	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	Ocena dziennika praktyk, opinia opiekuna praktyk,
E6_U07	prowadzić dokumentację medyczną.	F.U9	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy

				studenta, realizacja zadań praktycznych, opinia opiekuna praktyk,
E6_U08	samodzielnie wykonywać powierzone zadania i właściwie organizować własną pracę oraz brać za nią odpowiedzialność,	F.U12	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, realizacja zadań praktycznych, opinia opiekuna praktyk,
E6_U09	aktywnie uczestniczyć w pracach zespołu terapeutycznego.	F.U14	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, realizacja zadań praktycznych, opinia opiekuna praktyk,
E6_U10	nawiązać relację z pacjentem i współpracownikami opartą na wzajemnym zaufaniu i szacunku.	F.U18	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, realizacja zadań praktycznych, opinia opiekuna praktyk,
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
E6_K01	nawiązywania i utrzymywania profesjonalnego kontaktu z pacjentem oraz jego rodziną.	KS1	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk
E6_K02	wykonywania zawodu z poczuciem odpowiedzialności społecznej.	KS9	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk

E6_K03	przestrzegać praw pacjenta i zasad etyki zawodowej.	KS4	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk
E6_K04	współpracy w zespole interdyscyplinarnym z poszanowaniem kompetencji innych specjalistów.	KS7	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk
E6_K05	przyjmowania odpowiedzialności za decyzje podejmowane w praktyce zawodowej.	KS9	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu	obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	7	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	praktyka z kinezyterapii **w sumie** **ECTS**	200 **200** **7**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć		
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Praktyka **ECTS**	200 **7**

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	• Samodzielne prowadzenie procesu terapeutycznego u wybranych pacjentów. • Tworzenie i modyfikacja programów usprawniania w zależności od przebiegu leczenia. • Realizacja terapii skojarzonej (kinezyterapia + fizykoterapia + terapia manualna + masaż). • Wykorzystanie klasyfikacji ICF w dokumentowaniu i planowaniu procesu fizjoterapii; • Ocena jakości i skuteczności prowadzonej fizjoterapii z wykorzystaniem standaryzowanych narzędzi oceny funkcjonalnej oraz zasad EBM. • Edukacja pacjenta w zakresie autoterapii i profilaktyki wtórnej. • Udział w konsultacjach zespołu terapeutycznego. • Prowadzenie pełnej dokumentacji medycznej zgodnie ze standardami.
Metody i techniki kształcenia:	nauczanie przez uczestnictwo w realnym procesie terapeutycznym, studium przypadku (case study), analiza dokumentacji medycznej, dyskusja kliniczna, refleksja kliniczna i omówienie postępowania terapeutycznego z opiekunem.

Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:		Zaliczenie na podstawie obecności na wszystkich zajęciach. W przypadku absencji chorobowych (potwierdzonych zwolnieniem lekarskim) oraz zdarzeń losowych nieobecność należy uzupełnić w terminie wskazanym przez opiekuna praktyk. Student jest zobowiązany do prowadzenia dziennika praktyki w którym odnotowane mają być wszystkie czynności wykonane w ramach praktyk. Koordynator praktyki dokonuje wpisu zaliczenia praktyki na podstawie dzienniczka praktyki i oceny wystawionej przez opiekuna praktyki.
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:		Zasady uczestnictwa w zajęciach: •100% obecności; •terminowe odbywanie praktyki w wyznaczonych placówkach ochrony zdrowia, w podziale na grupy – wg ustalonego, przez koordynatora praktyk, harmonogramu; •w przypadku usprawiedliwionej nieobecności - przedłożenie zwolnienia lekarskiego i kontakt z koordynatorem praktyk, celem ustalenia możliwości odrobienia opuszczonej ilości godzin; •stosowanie się do regulaminu praktyk, przedstawionego przez koordynatora na odprawie przed rozpoczęciem praktyk; •przestrzeganie zasad bhp, obowiązujących w placówkach i na poszczególnych stanowiskach pracy; •przestrzeganie zasad etyki zawodowej, poszanowania godności człowieka oraz zachowania tajemnicy zawodowej; •obowiązuje strój szpitalny: - obuwie zdrowotne, - biały fartuch / szpitalne ubranie, - identyfikator; • punktualność; •stosowanie się do poleceń opiekuna praktyki w danej placówce; •dbałość o sprzęt, aparaturę i inne wyposażenie placówek, w których odbywają się praktyki; •czynne uczestnictwo w pracach zespołu terapeutycznego w pracy z pacjentem; •bieżące przygotowanie do pracy z pacjentem/mi; •codzienne prowadzenie dokumentacji pracy własnej, w postaci zeszytu praktyk.
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:		Prowadzący zajęcia określa sposób i termin uzupełnienia zaległości powstałych na wskutek nieobecności studenta na zajęciach (np. odrobienie zajęć w innym terminie).
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		Warunkiem realizacji jest zaliczenie: Wakacyjnej praktyki profilowanej – wybieralnej I Wszystkich klinicznych podstaw fizjoterapii Zajęć z fizjoterapii klinicznej
Zalecana literatura	**podstawowa**	Buckup K., Buckup J. Testy kliniczne w badaniu kości, stawów i mięśni. Edra Urban & Partner, Wrocław, 2022. Śliwiński Z., Sieroń A., Stanek A., Szczegielniak J., Żak M. (red.). Wielka Fizjoterapia. Tom I. Edra Urban & Partner, Wrocław, 2022. Hueter-Becker A., Dölken M. Badanie kliniczne w fizjoterapii. Edra Urban & Partner, Wrocław, 2018. Kwolek A. (red.). Rehabilitacja medyczna. Tom 1–2. Edra Urban & Partner, Wrocław, 2022. Ronikier A. Diagnostyka funkcjonalna w fizjoterapii. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2021.

		World Health Organization. International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF). World Health Organization, Geneva, aktualne wydanie. Cook C.E., Hegedus E.J. Orthopedic Physical Examination Tests: An Evidence-Based Approach. 3rd Edition. Pearson, New York, 2021.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu- semestralna E7**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Clinical Internship in Physiotherapy, Physical Therapy and Massage III
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	Stacjonarna
Punkty ECTS:	20
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	10
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu		
Praktyka semestralna stanowi końcowy etap przygotowania do samodzielnego wykonywania zawodu fizjoterapeuty. Student samodzielnie prowadzi proces fizjoterapii pod nadzorem opiekuna praktyki – od badania funkcjonalnego, poprzez diagnozę funkcjonalną, planowanie i realizację postępowania fizjoterapeutycznego, monitorowanie efektów terapii oraz prowadzenie dokumentacji medycznej. Doskonali umiejętność podejmowania decyzji klinicznych zgodnie z zasadami EBM, współpracy w zespole interdyscyplinarnym, edukacji pacjenta oraz organizacji własnej pracy z zachowaniem zasad etyki zawodowej i bezpieczeństwa pacjenta.		
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu- semestralna	510 h

Cele przedmiotu

- Doskonalenie samodzielności klinicznej w planowaniu i realizacji procesu fizjoterapii.
- Pogłębianie umiejętności kompleksowej diagnostyki funkcjonalnej pacjentów w różnych działach klinicznych.
- Doskonalenie doboru i wykonywania zabiegów z zakresu fizykoterapii, kinezyterapii, terapii manualnej i masażu.
- Rozwijanie kompetencji pracy w interdyscyplinarnym zespole terapeutycznym.
- Kształtowanie odpowiedzialności zawodowej i samodzielności decyzyjnej.

Ogólne efekty ze standardu:

W zakresie wiedzy student zna i rozumie:

EU_W1 (Rozdz. 1.1 pkt 6) – wskazania i przeciwwskazania do wykonywania zabiegów z zakresu fizykoterapii, masażu, kinezyterapii i terapii manualnej.

EU_W2 (Rozdz. 1.1 pkt 7) – zalecenia do stosowania fizjoterapii w określonych jednostkach chorobowych i stanach klinicznych.

EU_W3 (Rozdz. 1.1 pkt 9) – zasady diagnostyki funkcjonalnej oraz planowania postępowania fizjoterapeutycznego.
EU_W4 (Rozdz. 1.1 pkt 10) – zasady bezpieczeństwa pacjenta i fizjoterapeuty podczas wykonywania zabiegów.
EU_W5 (Rozdz. 1.1 pkt 13) – prawne, etyczne i organizacyjne uwarunkowania wykonywania zawodu fizjoterapeuty.
W zakresie umiejętności student potrafi:
EU_U1 (Rozdz. 1.2 pkt 1) – wykonywać zabiegi fizjoterapeutyczne zgodnie z zasadami metodyki i bezpieczeństwa.
EU_U2 (Rozdz. 1.2 pkt 2) – przeprowadzać badania funkcjonalne oraz interpretować ich wyniki.
EU_U3 (Rozdz. 1.2 pkt 3) – planować, realizować i modyfikować program fizjoterapii adekwatnie do stanu klinicznego pacjenta.
EU_U4 (Rozdz. 1.2 pkt 10) – komunikować się z pacjentem i współpracować w zespole terapeutycznym.
EU_U5 (Rozdz. 1.2 pkt 14) – przestrzegać zasad etyki zawodowej i praw pacjenta.
W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:
KS1 (Rozdz. 1.3 pkt 1) – nawiązywać profesjonalny i empatyczny kontakt z pacjentem.
KS4 (Rozdz. 1.3 pkt 4) – przestrzegać praw pacjenta i zasad etyki zawodowej.
KS7 (Rozdz. 1.3 pkt 7) – współpracować w zespole interdyscyplinarnym.
KS9 (Rozdz. 1.3 pkt 9) – ponosić odpowiedzialność za podejmowane decyzje terapeutyczne.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
E7_W01	zjawiska fizyczne zachodzące w organizmie pod wpływem czynników fizykalnych.	F.W2	Praktyka semestralna	obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk, odpowiedź ustna
E7_W02	teoretyczne i metodyczne podstawy kinezyterapii, fizykoterapii, masażu oraz innych metod specjalnych stosowanych w fizjoterapii.	F.W2	Praktyka semestralna	obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk, odpowiedź ustna
E7_W03	metody oceny stanu układu ruchu i narządów wewnętrznych.	F.W3	Praktyka semestralna	obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk, odpowiedź ustna
E7_W04	mechanizmy powstawania zaburzeń strukturalnych i funkcjonalnych oraz ich wpływ na aktywność i uczestnictwo pacjenta.	F.W4	Praktyka semestralna	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk, odpowiedź ustna

E7_W05	zasady interpretacji jednostek chorobowych i planowania fizjoterapii.	F.W5	Praktyka semestralna	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk, odpowiedź ustna
E7_W06	zasady postępowania fizjoterapeutycznego oparte na EBM.	F.W10	Praktyka semestralna	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk, odpowiedź ustna
E7_W07	standardy fizjoterapeutyczne.	F.W11	Praktyka semestralna	
E7_W08	rolę fizjoterapeuty w zespole terapeutycznym oraz znaczenie współpracy interdyscyplinarnej.	F.W12	Praktyka semestralna	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk, odpowiedź ustna
E7_W09	zasady odpowiedzialności zawodowej.	F.W18	Praktyka semestralna	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk, odpowiedź ustna
w zakresie umiejętności potrafi:				
E7_U01	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta oraz sformułować diagnozę funkcjonalną.	F.U1	Praktyka semestralna	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, realizacja zadań praktycznych, opinia opiekuna praktyk,
E7_U02	samodzielnie wykonywać zabiegi kinezyterapii, fizykoterapii i masażu.	F.U2	Praktyka semestralna	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, realizacja zadań praktycznych, opinia opiekuna

				praktyk,
E7_U03	tworzyć, weryfikować i modyfikować programy usprawniania osób z różnymi dysfunkcjami układu ruchu i innych narządów oraz układów, stosownie do ich stanu klinicznego i funkcjonalnego, oraz celów kompleksowej rehabilitacji,	F.U3	Praktyka semestralna	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, realizacja zadań praktycznych, opinia opiekuna praktyk,
E7_U04	dobierać wyroby medyczne stosownie do rodzaju dysfunkcji i potrzeb pacjenta na każdym etapie rehabilitacji,	F.U5	Praktyka semestralna	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, realizacja zadań praktycznych, opinia opiekuna praktyk,
E7_U05	zastosować wyroby medyczne oraz poinstruować pacjenta, jak z nich korzystać,	F.U6	Praktyka semestralna	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, realizacja zadań praktycznych, opinia opiekuna praktyk,
E7_U06	wykorzystywać i obsługiwać aparaturę, sprzęt do fizjoterapii i sprzęt do badań funkcjonalnych oraz przygotować stanowisko pracy,	F.U7	Praktyka semestralna	obserwacja pracy studenta, realizacja zadań praktycznych, opinia opiekuna praktyk,
E7_U07	pracować w zespole interdyscyplinarnym zapewniającym ciągłość opieki nad pacjentem oraz komunikować się z innymi członkami zespołu, z pacjentem i jego rodziną,	F.U8	Praktyka semestralna	Ocena dziennika praktyk, opinia opiekuna praktyk,
E7_U08	wprowadzić dane i uzyskane informacje oraz opis efektów zabiegów i działań terapeutycznych do dokumentacji pacjenta,	F.U9	Praktyka semestralna	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, realizacja zadań praktycznych, opinia opiekuna praktyk,
E7_U09	określić zakres swoich kompetencji zawodowych i współpracować z przedstawicielami innych zawodów medycznych,	F.U11	Praktyka semestralna	
E7_U10	samodzielnie wykonywać powierzone zadania i właściwie organizować własną pracę oraz	F.U12	Praktyka semestralna	Ocena dziennika praktyk,

	brać za nią odpowiedzialność,			obserwacja pracy studenta, realizacja zadań praktycznych, opinia opiekuna praktyk,
E7_U11	pracować w zespole i przyjmować odpowiedzialność za udział w podejmowaniu decyzji,	F.U14	Praktyka semestralna	
E7_U12	aktywnie uczestniczyć w pracach zespołu terapeutycznego.	F.U14	Praktyka semestralna	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, realizacja zadań praktycznych, opinia opiekuna praktyk,
E7_U13	stosować się do zasad deontologii zawodowej, w tym do zasad etyki zawodowej fizjoterapeuty,	F.U16	Praktyka semestralna	
E7_U14	przestrzegać praw pacjenta,	F.U17	Praktyka semestralna	
E7_U15	nawiązać relację z pacjentem i współpracownikami opartą na wzajemnym zaufaniu i szacunku.	F.U18	Praktyka semestralna	Ocena dziennika praktyk, obserwacja pracy studenta, realizacja zadań praktycznych, opinia opiekuna praktyk,
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
E7_K01	nawiązywania i utrzymywania profesjonalnego kontaktu z pacjentem oraz jego rodziną.	KS1	Praktyka semestralna	obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk
E7_K02	wykonywania zawodu z poczuciem odpowiedzialności społecznej.	KS9	Praktyka semestralna	obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk
E7_K03	przestrzegać praw pacjenta i zasad etyki zawodowej.	KS4	Praktyka semestralna	obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk
E7_K04	współpracy w zespole interdyscyplinarnym z poszanowaniem kompetencji innych specjalistów.	KS7	Praktyka semestralna	obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk
E7_K05	przyjmowania odpowiedzialności za decyzje podejmowane w praktyce zawodowej.	KS9	Praktyka semestralna	obserwacja pracy studenta, opinia opiekuna praktyk

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	20	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	praktyka z kinezyterapii **ECTS**	510 **20**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć		
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Praktyka **ECTS**	510 **20**

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	• Organizacja pracy placówki i dokumentacja medyczna. • Diagnostyka funkcjonalna pacjentów w ortopedii, neurologii, kardiologii, pulmonologii, pediatrii, geriatrii, chirurgii, intensywnej terapii. • Planowanie krótko- i długoterminowych programów usprawniania. • Realizacja zabiegów fizykoterapii, masażu, terapii manualnej i kinezyterapii. • Monitorowanie efektów terapii i modyfikacja postępowania. • Wykorzystanie klasyfikacji ICF do planowania i dokumentowania procesu fizjoterapii, • Edukacja pacjenta i prewencja wtórna. • Planowanie rehabilitacji poszpitalnej.
Metody i techniki kształcenia:	• nauczanie przez uczestnictwo w pracy klinicznej, • pokaz i instruktaż stanowiskowy, • analiza przypadków klinicznych, • samodzielna realizacja procesu terapeutycznego, • dyskusja kliniczna, • refleksja zawodowa pod nadzorem opiekuna.
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	Zaliczenie na podstawie obecności na wszystkich zajęciach. W przypadku absencji chorobowych (potwierdzonych zwolnieniem lekarskim) oraz zdarzeń losowych nieobecność należy uzupełnić w terminie wskazanym przez opiekuna praktyk. Student jest zobowiązany do prowadzenia dziennika praktyki w którym odnotowane mają być wszystkie czynności wykonane w ramach praktyk. Koordynator praktyki dokonuje wpisu zaliczenia praktyki na podstawie dzienniczka praktyki i oceny wystawionej przez opiekuna praktyki.
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Zasady uczestnictwa w zajęciach: •100% obecności; •terminowe odbywanie praktyki w wyznaczonych placówkach ochrony zdrowia, w podziale na grupy – wg ustalonego, przez koordynatora praktyk, harmonogramu; •w przypadku usprawiedliwionej nieobecności - przedłożenie zwolnienia lekarskiego i kontakt z koordynatorem praktyk, celem ustalenia możliwości odrobienia opuszczonej ilości godzin; •stosowanie się do regulaminu praktyk, przedstawionego przez koordynatora na odprawie przed rozpoczęciem praktyk; •przestrzeganie zasad bhp, obowiązujących w placówkach i na poszczególnych stanowiskach pracy; •przestrzeganie zasad etyki zawodowej, poszanowania godności człowieka oraz zachowania tajemnicy zawodowej;

		•obowiązuje strój szpitalny: - obuwie zdrowotne, - biały fartuch / szpitalne ubranie, - identyfikator; • punktualność; •stosowanie się do poleceń opiekuna praktyki w danej placówce; •dbałość o sprzęt, aparaturę i inne wyposażenie placówek, w których odbywają się praktyki; •czynne uczestnictwo w pracach zespołu terapeutycznego w pracy z pacjentem; •bieżące przygotowanie do pracy z pacjentem/mi; •codzienne prowadzenie dokumentacji pracy własnej, w postaci zeszytu praktyk.
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:		Prowadzący zajęcia określa sposób i termin uzupełnienia zaległości powstałych na wskutek nieobecności studenta na zajęciach (np. odrobienie zajęć w innym terminie).
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		Zaliczenie: • wszystkich praktyk wcześniejszych, • fizjoterapii klinicznej w poszczególnych działach, • diagnostyki funkcjonalnej i planowania fizjoterapii, • fizykoterapii, masażu, terapii manualnej, • przedmiotów klinicznych (ortopedia, neurologia, kardiologia, pulmonologia, pediatria, geriatria, chirurgia, intensywna terapia).
Zalecana literatura	**podstawowa**	Kwolek A. (red.). Rehabilitacja medyczna. Tom 1–2. Edra Urban & Partner, Wrocław, 2022. Śliwiński Z., Sieroń A., Stanek A., Szczegielniak J., Żak M. (red.). Wielka Fizjoterapia. Tom I–II. Edra Urban & Partner, Wrocław, 2022. Buckup K., Buckup J. Testy kliniczne w badaniu kości, stawów i mięśni. Edra Urban & Partner, Wrocław, 2022. Hueter-Becker A., Dölken M. Badanie kliniczne w fizjoterapii. Edra Urban & Partner, Wrocław, 2018. Ronikier A. Diagnostyka funkcjonalna w fizjoterapii. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2021. Krajowa Izba Fizjoterapeutów. Kodeks etyki fizjoterapeuty Rzeczypospolitej Polskiej. KIF, Warszawa, aktualne wydanie. Ustawa z dnia 25 września 2015 r. o zawodzie fizjoterapeuty (Dz.U. z późn. zm.).

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Metodologia badań naukowych**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Research methodology
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	Praktyczny
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Punkty ECTS:	3 ECTS
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	VII, VIII (rok 4)
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu		
Przekazanie wiedzy z zakresu kierunku rozwoju badań naukowych i metodologii ich prowadzenia. Zapoznanie studenta z przygotowaniem i przeprowadzeniem zgodnie z procedurą prowadzenia badań naukowych. Nabycie umiejętności korzystania z literatury naukowej.		
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów: **Nie dotyczy studiów drugiego stopnia*	Wykład	30 godz.
	Ćwiczenia audytoryjne	30 godz.
	Praca własna studenta*	20 godz.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
F1_W01	metody i techniki badawcze stosowane w ramach realizowanego badania naukowego.	E.W.1	Wykład	Zaliczenie pisemne
w zakresie umiejętności potrafi:				
F1_U01	zaplanować badanie naukowe i omówić jego cel oraz spodziewane wyniki,	E.U.1	Ćwiczenia	Kolokwium

F1_U02	zinterpretować badanie naukowe i odnieść je do aktualnego stanu wiedzy,	E.U.2	Ćwiczenia	Praca pisemna
F1_U03	korzystać ze specjalistycznej literatury naukowej krajowej i zagranicznej,	E.U.3	Ćwiczenia	Praca pisemna
F1_U04	przeprowadzić badanie naukowe, zinterpretować i udokumentować jego wyniki,	E.U.4	Ćwiczenia	Praca pisemna
F1_U05	zaprezentować wyniki badania naukowego,	E.U.5	Ćwiczenia	Praca pisemna
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
F1_K01	korzystania z obiektywnych źródeł informacji,	K.S.6	Ćwiczenia	Aktywność i zaangażowanie na zajęciach
F1_K02	formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej,	K.S.8	Ćwiczenia	Aktywność i zaangażowanie na zajęciach
F1_K03	przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób.	K.S.9	Ćwiczenia	Aktywność i zaangażowanie na zajęciach

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	3,0	**Stacjonarne**
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Wykład Ćwiczenia audytoryjne **w sumie** **ECTS**	30 30 **60** **2,2**
B. Liczba godzin nie kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Praca własna studenta **w sumie** **ECTS**	20 **20** **0,8**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS		

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**Semestr VII** **Wykłady:** • Nauka i badania naukowe w fizjoterapii – rozwój nauki, metodologia badań medycznych oraz rola badań naukowych w Evidence-Based Physiotherapy. • Projektowanie badań naukowych – etapy procesu badawczego, formułowanie problemów i hipotez badawczych, dobór metod oraz organizacja badań. • Rodzaje badań naukowych w medycynie i fizjoterapii – badania obserwacyjne, eksperymentalne, kliniczne, jakościowe i mieszane; hierarchia dowodów naukowych. • Zasady prowadzenia badań z udziałem ludzi – aspekty etyczne, zgoda komisji bioetycznej, świadoma zgoda uczestnika, dobra praktyka naukowa (Good Research Practice) oraz zasady rzetelności naukowej. • Evidence-Based Medicine (EBM) i Evidence-Based Physiotherapy (EBP) – wyszukiwanie, ocena i wykorzystanie dowodów naukowych w praktyce fizjoterapeuty. **Ćwiczenia:** 1. Formułowanie problemów badawczych, celów i hipotez badawczych oraz planowanie projektu badawczego. 2. Wyszukiwanie literatury naukowej z wykorzystaniem baz PubMed, Scopus i Web of Science oraz ocena jakości źródeł naukowych. 3. Zarządzanie piśmiennictwem z wykorzystaniem programów Mendeley i Zotero. Tworzenie cytowań i bibliografii zgodnie z wybranym stylem. 4. Hierarchia dowodów naukowych. Krytyczna analiza publikacji naukowych oraz ocena jakości badań klinicznych. 5. Opracowanie projektu badania naukowego z zakresu fizjoterapii. **Semestr VIII** **Wykłady:** • Podstawy statystyki w badaniach naukowych – rodzaje zmiennych, skale pomiarowe, dobór metod statystycznych oraz interpretacja wyników. • Analiza i interpretacja wyników badań naukowych. Znaczenie istotności statystycznej, wielkości efektu oraz przedziałów ufności. • Przeglądy systematyczne i metaanalizy jako najwyższy poziom dowodów naukowych. • Struktura pracy naukowej i dyplomowej. Przygotowanie manuskryptu naukowego zgodnie z wymaganiami czasopism biomedycznych. • Wykorzystanie sztucznej inteligencji w badaniach naukowych – możliwości, ograniczenia oraz zasady etycznego korzystania z narzędzi AI w procesie przygotowania publikacji naukowych. **Ćwiczenia:** 1. Opracowanie i prezentacja wyników badań – tabele, wykresy oraz zasady prezentacji danych naukowych. 2. Dobór i interpretacja podstawowych metod analizy statystycznej w badaniach z zakresu fizjoterapii. 3. Krytyczna analiza artykułów naukowych z wykorzystaniem zasad EBM oraz

<table>
<tr><td></td><td>wytycznych PRISMA, CONSORT i STROBE.
4. Przygotowanie wybranych elementów pracy dyplomowej lub publikacji naukowej (wstęp, metodyka, wyniki, dyskusja, wnioski, bibliografia).
5. Prezentacja projektu badawczego oraz dyskusja nad jego założeniami metodologicznymi i możliwością praktycznego wykorzystania wyników.</td></tr>
<tr><td>Metody i techniki kształcenia:</td><td>Wykład – metody podające (wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny, wykład multimedialny)

Ćwiczenia audytoryjne – metoda pracy w grupie, metaplan, debata oksfordzka</td></tr>
<tr><td>Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:</td><td>Wykład:
Zaliczenie z oceną. Kryterium uzyskania oceny pozytywnej z testu jest udzielenie poprawnych odpowiedzi na 60% pytań.
Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnego zaliczenia z ćwiczeń.

Podstawę do zaliczenia ćwiczeń stanowią:
1. aktywność na zajęciach (40%),
2. ocena z kolokwium – pytania testowe (60%).

Samokształcenie:
Warunkiem zaliczenia samokształcenia jest samodzielne opanowanie wiedzy z tematyki przewidzianej na samokształcenie (analiza artykułu naukowego), oraz przygotowanie się do ćwiczeń i egzaminu.</td></tr>
<tr><td>Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:</td><td>Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.</td></tr>
<tr><td>Sposób obliczania oceny końcowej:</td><td>
<table>
<tr><td>Zakres wartości</td><td>0 – 2,99</td><td>3,00 – 3,24</td><td>3,25 – 3,74</td><td>3,75 – 4,24</td><td>4,25 – 4,74</td><td>powyżej 4,74</td></tr>
<tr><td>Ocena słownie</td><td>niedostateczny</td><td>dostateczny</td><td>dostateczny plus</td><td>dobry</td><td>dobry plus</td><td>bardzo dobry</td></tr>
<tr><td>Ocena liczbowo</td><td>2,0</td><td>3,0</td><td>3,5</td><td>4,0</td><td>4,5</td><td>5,0</td></tr>
</table>
<table>
<tr><td>Rodzaj zajęć</td><td>Liczba godzin</td><td>Waga</td><td>Ocena</td><td>Wynik</td></tr>
<tr><td>Wykład (Sk)</td><td>30</td><td>0,6</td><td rowspan="3">ocena uzyskana przez studenta</td><td rowspan="3">odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny</td></tr>
<tr><td>Ćwiczenia</td><td>30</td><td>0,4</td></tr>
<tr><td>Suma</td><td>60</td><td>1</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych</td><td>Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacjach, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego.</td></tr>
</table>

wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	Wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne z zakresu nauki w obszarze fizjoterapii.
Zalecana literatura	Literatura podstawowa: 1. Bedyńska S., Brzezicka A. (red.). Statystyczny drogowskaz 1. Praktyczne wprowadzenie do analizy danych. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2021. 2. Bedyńska S., Cypryańska M. (red.). Statystyczny drogowskaz 2. Praktyczne zastosowanie metod statystycznych. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2021. 3. Creswell J.W., Creswell J.D. Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches. 6th Edition. Sage Publications, Thousand Oaks, 2023. Hulley S.B., Cummings S.R., Browner W.S., Grady D.G., Newman T.B. Designing Clinical Research. 5th Edition. Wolters Kluwer, Philadelphia, 2022.
	Literatura uzupełniająca: 1. Portney L.G. Foundations of Clinical Research: Applications to Evidence-Based Practice. 4th Edition. F.A. Davis, Philadelphia, 2020. 2. Greenhalgh T. How to Read a Paper: The Basics of Evidence-Based Medicine and Healthcare. 7th Edition. Wiley-Blackwell, Oxford, 2024. 3. Moher D., Liberati A., Tetzlaff J., Altman D.G.; PRISMA Group. Preferred Reporting Items for Systematic Reviews and Meta-Analyses: The PRISMA Statement. PLoS Medicine. 2009;6(7):e1000097. (lub nowsze wytyczne PRISMA 2020)

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Seminarium magisterskie (przygotowanie pracy dyplomowej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego)**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Master's seminar (preparation of the thesis and preparation for the diploma exam)
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	Praktyczny
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Punkty ECTS:	22 ECTS
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	IX, X (rok 5)
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu		
Samodzielne przygotowanie pracy o charakterze badawczym/projektowym/aplikacyjnym pod opieką promotora. Przygotowanie do samodzielnego rozwiązania problemu ogólnego.		
	Seminarium	60 godz.
	Praca własna studenta*	490 godz.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
F2_W01	Metody i techniki badawcze stosowane w ramach realizowanego badania naukowego,	E.W.1	Seminarium	Zaliczenie z oceną
W zakresie umiejętności potrafi:				
F2_U01	Zaplanować badanie naukowe i omówić jego cel oraz spodziewane wyniki,	E.U.1	Seminarium	Ocena konspektu pracy dyplomowej i jej poszczególnych rozdziałów
F2_U02	Zinterpretować badania naukowe i odnieść je do aktualnego stanu wiedzy,	E.U.2	Seminarium	Ocena konspektu pracy dyplomowej i jej poszczególnych

				rozdziałów
F2_U03	Korzystać ze specjalistycznej literatury naukowej krajowej i zagranicznej,	E.U.3	Seminarium	Ocena konspektu pracy dyplomowej i jej poszczególnych rozdziałów
F2_U04	Przeprowadzić badania naukowe, zinterpretować i udokumentować jego wyniki,	E.U.4	Seminarium	Ocena konspektu pracy dyplomowej i jej poszczególnych rozdziałów
F2_U05	Zaprezentować wyniki badania naukowego,	E.U.5	Seminarium	Ocena konspektu pracy dyplomowej i jej poszczególnych rozdziałów
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
F2_K01	Formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej.	K.S.8	Seminarium	Dyskusja

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

		Stacjonarne
Całkowita liczba punktów ECTS	22 ECTS	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Seminarium **w sumie** **ECTS**	60 **60** **2,1**
B. Liczba godzin nie kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Praca własna studenta – przygotowanie pracy dyplomowej **w sumie** **ECTS**	490 **19,9**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	planowanie badań, prowadzenie badań, analiza danych, interpretacja wyników, przygotowanie pracy naukowej, przygotowanie prezentacji wyników. **w sumie** **ECTS**	**60** **2,1**

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**Semestr IX** **Seminarium:** 1. Wybór tematu pracy magisterskiej oraz określenie problemu badawczego, celów i hipotez badawczych. 2. Krytyczna analiza piśmiennictwa naukowego z wykorzystaniem baz PubMed, Scopus, Web of Science oraz Wirtualnej Biblioteki Nauki. 3. Zasady wyszukiwania, selekcji i oceny jakości publikacji naukowych zgodnie z zasadami Evidence-Based Physiotherapy (EBP). 4. Zarządzanie bibliografią z wykorzystaniem programów Mendeley i Zotero oraz przygotowanie cytowań zgodnie z wymaganiami wybranego stylu bibliograficznego. 5. Opracowanie projektu badawczego, przygotowanie metodyki badań oraz dokumentacji wymaganej do realizacji projektu (w tym dokumentacji dla komisji bioetycznej, jeśli jest wymagana). 6. Przygotowanie części teoretycznej pracy magisterskiej z wykorzystaniem aktualnego piśmiennictwa naukowego. 7. Konsultacje indywidualne dotyczące postępów realizacji pracy dyplomowej.. **Semestr X** **Seminarium:** 1. Organizacja i realizacja badań własnych oraz kontrola jakości gromadzonych danych. 2. Opracowanie i analiza wyników badań z wykorzystaniem odpowiednich metod statystycznych oraz interpretacja wyników. 3. Krytyczna dyskusja wyników badań z odniesieniem do aktualnego stanu wiedzy oraz zasad Evidence-Based Medicine (EBM) i Evidence-Based Physiotherapy (EBP). 4. Zasady przygotowania pracy naukowej zgodnie z wytycznymi PRISMA, CONSORT i STROBE – odpowiednio do rodzaju realizowanego projektu badawczego. 5. Przygotowanie tabel, rycin i materiałów graficznych zgodnie z wymaganiami czasopism naukowych. 6. Wykorzystanie narzędzi sztucznej inteligencji w pracy naukowej – możliwości, ograniczenia oraz zasady etycznego korzystania z AI zgodnie z rekomendacjami uczelni i wydawców naukowych. 7. Przygotowanie pracy do kontroli antyplagiatowej, omówienie wyników raportu oraz wprowadzenie niezbędnych korekt. 8. Przygotowanie prezentacji wyników badań oraz wystąpienia na egzaminie dyplomowym. **9.** Złożenie pracy dyplomowej oraz podsumowanie procesu badawczego.
Metody i techniki kształcenia:	**Seminarium** –objaśnienie, dyskusja **Samokształcenie** – praca własna studenta w bibliotece
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady	zaakceptowanie projektu badawczego, terminowe składanie kolejnych rozdziałów, przygotowanie prezentacji pracy, przygotowanie do egzaminu dyplomowego.

<table>
<tr><td colspan="2">zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:</td><td>Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Sposób obliczania oceny końcowej:</td><td>
<table>
<tr><td>Zakres wartości</td><td>0 – 2,99</td><td>3,00 – 3,24</td><td>3,25 – 3,74</td><td>3,75 – 4,24</td><td>4,25 – 4,74</td><td>powyżej 4,74</td></tr>
<tr><td>Ocena słownie</td><td>niedostateczny</td><td>dostateczny</td><td>dostateczny plus</td><td>dobry</td><td>dobry plus</td><td>bardzo dobry</td></tr>
<tr><td>Ocena liczbowo</td><td>2,0</td><td>3,0</td><td>3,5</td><td>4,0</td><td>4,5</td><td>5,0</td></tr>
</table>
<table>
<tr><td>Rodzaj zajęć</td><td>Liczba godzin</td><td>Waga</td><td>Ocena</td><td>Wynik</td></tr>
<tr><td>Wykład (Sk)</td><td>0</td><td>0</td><td rowspan="3">ocena uzyskana przez studenta</td><td rowspan="3">odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny</td></tr>
<tr><td>Ćwiczenia</td><td>60</td><td>1</td></tr>
<tr><td>Suma</td><td>60</td><td>1</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td colspan="2">Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:</td><td>Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na seminariach poprzez udział w konsultacjach, samokształcenie.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:</td><td>Wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne z zakresu nauki w obszarze fizjoterapii.</td></tr>
<tr><td>Zalecana literatura</td><td>podstawowa</td><td>1. Bedyńska S., Brzezicka A. (red.). Statystyczny drogowskaz 1. Praktyczne wprowadzenie do analizy danych. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2021.
2. Bedyńska S., Cypryańska M. (red.). Statystyczny drogowskaz 2. Praktyczne zastosowanie metod statystycznych. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2021.
3. Apanowicz J. Metodologia badań naukowych. Difin, Warszawa, 2016.</td></tr>
</table>

		4. Pabis S. Metodologia i metody nauk empirycznych. Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa, 1985. (klasyczna pozycja metodologiczna – nadal często cytowana) 5. Creswell J.W., Creswell J.D. Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches. 6th Edition. Sage Publications, Thousand Oaks, 2023.
	uzupełniająca	1. Greenhalgh T. Jak czytać publikacje medyczne. Podstawy EBM (Evidence-Based Medicine). Medipage, Warszawa, najnowsze wydanie (jeżeli dostępne). 2. Page M.J., McKenzie J.E., Bossuyt P.M. i wsp. The PRISMA 2020 Statement: An Updated Guideline for Reporting Systematic Reviews. BMJ. 2021;372:n71. 3. von Elm E., Altman D.G., Egger M. i wsp. The Strengthening the Reporting of Observational Studies in Epidemiology (STROBE) Statement. International Journal of Surgery. 2014;12(12):1495–1499. 4. World Medical Association. Declaration of Helsinki – Ethical Principles for Medical Research Involving Human Participants. Aktualna wersja. 5. Committee on Publication Ethics (COPE). COPE Guidelines: Principles of Transparency and Best Practice in Scholarly Publishing. Aktualna wersja. 6. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Dokumenty dotyczące rzetelności naukowej i dobrych praktyk w badaniach naukowych – aktualne wytyczne.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Ćwiczenia w wodzie z elementami pływania korekcyjnego G1**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Corrective Water Exercises with Elements of Therapeutic Swimming
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Studia jednolite magisterskie
Profil:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne,
Punkty ECTS:	2
Język wykładowy:	Polski
Rok akademicki:	Od 2026/2027
Semestr: **Koordynator przedmiotu:**	2,3 Dr Grzegorz Sobolewski

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	
Treści programowe obejmują wykorzystanie właściwości fizycznych wody w terapii i profilaktyce wad postawy, metodykę nauczania czynności ruchowych w środowisku wodnym oraz zasady doboru ćwiczeń korekcyjnych w zależności od rodzaju dysfunkcji, wieku i możliwości funkcjonalnych uczestnika. Obejmują także zastosowanie elementów technik pływackich w korekcji postawy, dobór przyborów wypornościowych, projektowanie, prowadzenie i ewaluację zajęć terapeutycznych w wodzie, analizę i korektę błędów ruchowych oraz kształtowanie postaw prozdrowotnych z uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa i odpowiedzialności zawodowej.	
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	st. stacjonarne sem.2- ćw. 15 godz. sem.3 ćw.15godz.
Cele przedmiotu Przygotowanie studenta do planowania i prowadzenia zajęć korekcyjnych w środowisku wodnym z wykorzystaniem elementów technik pływackich w profilaktyce i terapii wad postawy oraz przygotowanie do wykorzystania środowiska wodnego w profilaktyce, terapii i usprawnianiu funkcjonalnym pacjentów w różnym wieku.	

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się

G1_W01 G1_W02 G1_W03	**Student zna i rozumie:** 1. zasady doboru środków, form i metod terapeutycznych w zależności od rodzaju dysfunkcji, stanu i wieku pacjenta; 2. teoretyczne i metodyczne podstawy procesu uczenia się i nauczania czynności ruchowych; 3. zasady doboru różnych form adaptowanej aktywności fizycznej, sportu, turystyki oraz rekreacji terapeutycznej w procesie leczenia i podtrzymywania sprawności osób ze specjalnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami	C.W5 C.W6 C.W11, G.W3	Samodzielne prowadzenie zajęć Zajęcia warsztatowe, konsultacje	Ocena konspektu Ocena samodzielnego prowadzenia fragmentu zajęć.
G1_U01 G1_U02 G1_U03 G1_U04	**Student potrafi:** 1. dobrać poszczególne ćwiczenia dla osób z różnymi zaburzeniami i możliwościami funkcjonalnymi oraz metodycznie uczyć ich wykonywania, stopniując natężenie trudności oraz wysiłku fizycznego; 2. wykazać umiejętności ruchowe konieczne do demonstracji i zapewnienia bezpieczeństwa podczas wykonywania poszczególnych ćwiczeń; 3. podejmować działania promujące zdrowy styl życia na różnych poziomach oraz zaprojektować program profilaktyczny w zależności od wieku, płci, stanu zdrowia oraz warunków życia pacjenta, ze szczególnym uwzględnieniem aktywności fizycznej. 4. nauczać różnych form aktywności fizycznej i elementów techniki w popularnych dyscyplinach sportowych i rekreacyjnych	C.U6 G.U2 C.U7 C.U17 G.U3	Zajęcia warsztatowe, konsultacja	Ocena samodzielnego prowadzenia fragmentu zajęć Ocena właściwego doboru środków dydaktycznych. Ocena umiejętności korygowania błędów
K. S1	**W zakresie kompetencji społecznych**:		Zajęcia warsztatowe	Obserwacja udział w

	1. dba o stan własnego zdrowia, cechuje się zachowaniami prozdrowotnymi niezbędnymi do wykonywania pracy w zawodzie fizjoterapeuty.		,	dyskusjach, aktywność na zajęciach, uczestnictwo w dodatkowych zajęciach Ocena prowadzonych fragmentu zajęć

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)		
Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	2	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	ćwiczenia – warsztatowe **W sumie:** ECTS	30 **30** **1,2**
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	przygotowanie konspektu samodzielne doskonalenie umiejętności **w sumie**: ECTS	8 12 **20** **0,8**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Udział w ćwiczeniach Przygotowanie praktyczne Przygotowanie konspektu **w sumie:** ECTS	30 12 8 **50** **2**

Dodatkowe elementy (* - opcjonalnie)

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Treści kształcenia: Ćwiczenia: SEMESTR 2 (15 h) 1. Bezpieczeństwo i higiena pracy na zajęciach w wodzie. Zasady zaliczenia przedmiotu. Sprawdzian umiejętności pływackich. 2. Właściwości środowiska wodnego oraz ich wpływ na organizm człowieka. Elementy adaptacji wstępnej do środowiska wodnego. 3. Elementy oswojenia z wodą, gry i zabawy w adaptacji do środowiska wodnego. 4. Gry i zabawy w ćwiczeniach oddechowych i leżeniu na piersiach i plecach. Znaczenie ćwiczeń oddechowych w postępowaniu korekcyjnym. 5. Ćwiczenia korekcyjne przy brzegu basenu i na płytkiej wodzie. Pozycje wyjściowe. 6. Pływackie ćwiczenia korekcyjne w wadach kręgosłupa w

	płaszczyźnie strzałkowej (plecy okrągłe, plecy wklęsłe, plecy okrągło-wklęsłe, plecy płaskie). 7. Pływackie ćwiczenia korekcyjne w wadach klatki piersiowej. Ćwiczenia: SEMESTR 3 (15 h) 8. Pływackie ćwiczenia korekcyjne w wadach kończyn dolnych (kolana koślawe i szpotawe, płaskostopie). 9. Pływackie ćwiczenia korekcyjne w bocznych skrzywieniach kręgosłupa – ćwiczenia symetryczne i asymetryczne- zgodnie z aktualnymi rekomendacjami postępowania w skoliozach funkcjonalnych i strukturalnych. 10. Organizacja zajęć z pływania korekcyjnego – dobór metod, form środków dydaktycznych, dobór przyborów wypornościowych oraz sprzętu wspomagającego. Budowa konspektu i lekcji z uwzględnieniem toku lekcyjnego dla poszczególnych wad. 11. -15.Prowadzenia jednostki lekcyjnej fragmentu zajęć z pływania korekcyjnego na wyznaczony temat wg przygotowanego konspektu z wykorzystaniem arkusza obserwacji oraz informacji zwrotnej od prowadzącego i grupy.
Metody i techniki kształcenia:	**metody praktyczne**: ćwiczenia praktyczne, pokaz, symulacja **metody podające**: opis i objaśnienie z podkreśleniem najczęściej popełnianych błędów, **metody eksponujące**: pokaz, analiza błędów
*** Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:**	obowiązkowy, aktywny udział w ćwiczeniach zgodnie z harmonogramem zajęć, dopuszczalna jedna nieusprawiedliwiona nieobecność w semestrze umiejętność doboru ćwiczeń do poszczególnych wad postawy i umiejętności dzieci właściwe opracowanie konspektu zajęć lekcyjnych o określonej tematyce przeprowadzenie lekcji prawidłowy dobór ćwiczeń do określonej dysfunkcji, samodzielne przeprowadzenie fragmentu zajęć, przestrzeganie zasad bezpieczeństwa obowiązujących na pływalni.
*** Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:**	Aktywne uczestnictwo w zajęciach ćwiczeniach praktycznych w wodzie.
Sposób obliczania oceny końcowej:	Ocena końcowa z przedmiotu jest średnią arytmetyczną ocen wystawionych w oparciu o następujące kryteria: frekwencja i aktywność na zajęciach: 20% właściwe przygotowanie ćwiczeń i konspektu – 30% przeprowadzenie lekcji – 50%Ocena końcowa z przedmiotu (w poszczególnych semestrach), jest średnią arytmetyczną ocen wystawionych w oparciu o następujące kryteria:
*** Sposób i tryb wyrównywania zaległości**	Udział w konsultacjach i samodoskonalenie na zajęciach dodatkowych przygotowanie konspektu z tematu realizowanego na zajęciach na których student był nieobecny.

powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	elementarne umiejętności pływania i stan zdrowia umożliwiający udział w kursie
Zalecana literatura:	1. Karpiński R. Pływanie. Podstawy techniki i nauczanie. Wydawnictwo Akademii Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki, Katowice, 2005. 2. Dybińska E. Metodyka nauczania pływania. Akademia Wychowania Fizycznego w Krakowie, Kraków, 2018. 3. Morgulec-Adamowicz N., Kosmol A. (red.). Adaptowana aktywność fizyczna dla fizjoterapeutów. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2021. 4. Guzik A., Wolan-Nieroda A., Kwolek A. (red.). Rehabilitacja medyczna. Edra Urban & Partner, Wrocław, 2022. (rozdziały dotyczące aktywności fizycznej i kinezyterapii). 5. Campion M.R. Hydrotherapy in Practice. Routledge, London, 2015.
Literatura uzupełniająca:	1. Becker B.E., Cole A.J. Comprehensive Aquatic Therapy. 3rd Edition. Washington State University Publishing, 2011. 2. Getz M., Hutzler Y., Vermeer A. The Halliwick Concept in Rehabilitation and Therapy. Aktualne wydania. 3. Aktualne rekomendacje Polskiego Towarzystwa Fizjoterapii dotyczące aktywności fizycznej dzieci i młodzieży.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Podstawy żywienia człowieka G2**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Fundamentals of human nutrition
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny (P)
Forma studiów:	stacjonarne / niestacjonarne
Punkty ECTS:	2
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	1
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu		
Wiedza z zakresu żywienia człowieka oraz umiejętność stosowania zasad zdrowego żywienia uwzględniających wiek, poziom aktywności fizycznej i stan zdrowia.		
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów: **Nie dotyczy studiów drugiego stopnia*	Wykład	15
	Ćwiczenia	15
	Praca własna studenta	20

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
G2_W02	posiada uporządkowaną wiedzę na temat zasad prawidłowego żywienia, roli makro- i mikroskładników, wybranych roślin leczniczych oraz suplementów diety, ich mechanizmów działania, wskazań, ze szczególnym uwzględnieniem ich znaczenia w procesach regeneracji, adaptacji wysiłkowej, profilaktyki zdrowotnej oraz	G.W4	wykład	Zaliczenie pisemne

	wspomagania procesu rehabilitacji.			
G2_U01	potrafi ocenić podstawowe nawyki żywieniowe pacjenta oraz sposób stosowania przez niego suplementów diety i preparatów ziołowych, a następnie – w granicach kompetencji fizjoterapeuty – sformułować bezpieczne, ogólne zalecenia wspierające proces rehabilitacji, regeneracji i poprawy sprawności funkcjonalnej, z uwzględnieniem stanu zdrowia, poziomu aktywności fizycznej oraz możliwych przeciwwskazań i interakcji.	G.U4	ćwiczenia	Zadanie praktyczne, opracopwanie jadłospisu, opracowanie bilansu energetycznego
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
G2_K01	korzystania z obiektywnych źródeł informacji	KS.6	Wykład ćwiczenia	Zaliczenie pisemne Zadanie praktyczne

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	2	Stacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Wykład Ćwiczenia **w sumie** **ECTS**	15 15 **30** **1,2**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Praca własna studenta **w sumie** **ECTS**	20 **20** **0,8**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia **ECTS**	15 0,7

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**Wykłady (15 godz.)** **1. Podstawy żywienia człowieka i żywienie oparte na dowodach naukowych (Evidence-Based Nutrition)** • podstawowe pojęcia z zakresu żywienia człowieka, • aktualne modele zdrowego żywienia, • normy żywienia dla populacji Polski, • rola żywienia w promocji zdrowia, profilaktyce i procesie

	rehabilitacji, • wiarygodne źródła informacji żywieniowej. **2. Składniki odżywcze i ich znaczenie dla organizmu** • białka, tłuszcze i węglowodany, • witaminy i składniki mineralne, • błonnik pokarmowy, • gospodarka wodno-elektrolitowa, • znaczenie nawodnienia organizmu. **3. Zapotrzebowanie energetyczne organizmu** • podstawowa i całkowita przemiana materii, • bilans energetyczny, • metody oceny stanu odżywienia, • wskaźniki antropometryczne (BMI, WHR, skład ciała), • wpływ aktywności fizycznej na zapotrzebowanie energetyczne. **4. Żywienie w profilaktyce i rehabilitacji** • żywienie w otyłości i nadwadze, • żywienie w cukrzycy, • żywienie w chorobach układu sercowo-naczyniowego, • żywienie osób starszych, • żywienie w sarkopenii, • znaczenie żywienia w gojeniu tkanek i regeneracji. **5. Suplementacja i żywienie osób aktywnych fizycznie** • suplementy diety — wskazania i zagrożenia, • żywienie okołowysiłkowe, • żywienie wspomagające regenerację, • preparaty ziołowe, • bezpieczeństwo stosowania suplementów, • rola fizjoterapeuty w edukacji żywieniowej pacjenta. **Ćwiczenia (15 godz.)** **1. Ocena sposobu żywienia pacjenta** • wywiad żywieniowy, • dzienniczek żywieniowy, • analiza najczęściej popełnianych błędów żywieniowych, • ocena stanu odżywienia. **2. Obliczanie zapotrzebowania energetycznego** • obliczanie PPM i CPM, • bilans energetyczny, • planowanie podaży energii,

<table>
<tr><td></td><td>
interpretacja wyników.
3. Analiza jakości diety
ocena jadłospisu,
analiza wartości odżywczej,
interpretacja etykiet produktów spożywczych,
ocena jakości suplementów diety.
4. Planowanie zaleceń żywieniowych
opracowanie ogólnych zaleceń żywieniowych dla pacjenta,
żywienie wspomagające rehabilitację,
żywienie osób aktywnych fizycznie,
edukacja zdrowotna pacjenta.
5. Studium przypadków klinicznych
analiza przypadków pacjentów z nadwagą, otyłością, cukrzycą, osteoporozą oraz sarkopenią,
dobór ogólnych zaleceń żywieniowych w granicach kompetencji fizjoterapeuty,
współpraca fizjoterapeuty z dietetykiem,
prezentacja i omówienie opracowanych przypadków.
</td></tr>
<tr><td>Metody i techniki kształcenia:</td><td>
Podająca: wykład wspomagany prezentacją multimedialną.
Praktyczna/aktywizująca: analiza materiałów źródłowych, dyskusja, studium przypadku, praca w grupach.
Samokształcenie: praca własna studenta
</td></tr>
<tr><td>Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:</td><td>
Wykład
zaliczenie pisemne kolokwium w formie testu
Ćwiczenia
aktywność na zajęciach
ocena uzyskana z zadań praktycznych
Praca własna studenta
samodzielne opanowanie wiedzy z materiałów przewidzianych do samokształcenia, co umożliwia wykonanie zaliczenia pisemnego.
</td></tr>
<tr><td>Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:</td><td>Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.</td></tr>
<tr><td>Sposób obliczania oceny końcowej:</td><td>
<table>
<tr><td>Zakres wartości</td><td>0 – 2,99</td><td>3,00 – 3,24</td><td>3,25 – 3,74</td><td>3,75 – 4,24</td><td>4,25 – 4,74</td><td>powyżej 4,74</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

Ocena słownie	niedostateczny	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry
Ocena liczbowo	2,0	3,0	3,5	4,0	4,5	5,0

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Wykład (+PWS)	15+20	0,7	ocena uzyskana przez studenta	odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Ćwiczenia	15	0,3		
Suma	30	1		

Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacjach, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	-

Zalecana literatura	**podstawowa**	1. Jarosz M. (red.). Normy żywienia dla populacji Polski. Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH–PIB, Warszawa, 2024 (najnowsza edycja, jeśli została już przyjęta do programu). 2. Wojtasik A., Charzewska J. (red.). Zasady prawidłowego żywienia dzieci i młodzieży oraz wskazówki dotyczące zdrowego stylu życia. NIZP PZH–PIB, Warszawa. 3. Thomas D.T., Erdman K.A., Burke L.M. Position of the Academy of Nutrition and Dietetics, Dietitians of Canada, and the American College of Sports Medicine: Nutrition and Athletic Performance. Journal of the Academy of Nutrition and Dietetics. 4. Aktualne stanowiska Polskiego Towarzystwa Dietetyki dotyczące suplementacji i żywienia.

	uzupełniająca	1. Śliż D., Mamcarz A. Medycyna stylu życia. Wyd. PZWL 2018. 2. Gajda R., Kołodziejczyk A., Podstawy żywienia człowieka z zadaniami, MedPharm Polska, Wrocław 2019 3. Czasopisma naukowe z zakresu żywienia człowieka

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Korekcja wad postawy G3**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Postural Correction and Postural Re-education
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	5-letnie studia magisterskie
Profil:	Praktyczny
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	2
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	3
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	
Treści programowe obejmują zagadnienia z zakresu biomechaniki i fizjologii postawy ciała, diagnostyki wad postawy oraz zasad i metod korekcji i reedukacji posturalnej. Realizacja treści w formie wykładów i ćwiczeń praktycznych umożliwia osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych niezbędnych w pracy fizjoterapeuty.	
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Wykład: 15 godz.
	Ćwiczenia: 30 godz.
	Praca własna studenta: 10 godz.

Cele przedmiotu

C1. Zapoznanie studentów z etiologią, klasyfikacją oraz patomechaniką wad postawy ciała.
C2. Przekazanie wiedzy dotyczącej zasad diagnostyki postawy oraz doboru postępowania korekcyjnego.
C3. Przygotowanie studenta do planowania i prowadzenia ćwiczeń korekcyjnych oraz reedukacji posturalnej.
C4. Kształtowanie odpowiedzialnej postawy zawodowej fizjoterapeuty w pracy z pacjentem z wadami postawy.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
G3_W01	mechanizmy zaburzeń strukturalnych i funkcjonalnych wywołanych	C.W2	Wykład, ćwiczenia	Kolokwium, zaliczenie pisemne

	chorobą lub urazem			
G3_W02	wskazania i przeciwwskazania do ćwiczeń stosowanych w gimnastyce korekcyjnej i reedukacji posturalnej	C.W8	Wykład, ćwiczenia	Kolokwium, zaliczenie pisemne
Umiejętności. Student potrafi				
G3_U01	planować, projektować i prowadzić skuteczne działania zapobiegające powstawaniu, pogłębianiu się wad postawy, programować postępowanie korekcyjne – reedukacji posturalnej w poszczególnych rodzajach wad	CU1, CU3, CU5, CU6	ćwiczenia	sprawdziany praktyczne, zaliczenie praktyczne końcowe
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
G3_K1	przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób.	KS9	Wykład, ćwiczenia	Dyskusja, wymiana poglądów, obserwacja

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	2	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	wykład ćwiczenia **w sumie** **ECTS**	15 g. 30g 45 1,8.
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Przygotowanie do zajęć, do zaliczenia, egzaminu ECTS	10 g. 0,2
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	30 g. **ECTS**	1,2

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**Wykłady – 15 godzin** **1. Postawa ciała – definicje, uwarunkowania i znaczenie kliniczne** • pojęcie postawy prawidłowej, nawykowej i wadliwej, • czynniki anatomiczne, biomechaniczne, funkcjonalne i środowiskowe kształtujące postawę, • zależność między postawą ciała a sprawnością funkcjonalną, • znaczenie oceny postawy w praktyce fizjoterapeutycznej.

	2. Rozwój postawy ciała w ontogenezie • kształtowanie postawy od okresu niemowlęcego do dorosłości, • okresy szczególnej podatności na rozwój zaburzeń posturalnych, • wpływ wzrastania, dojrzewania, aktywności fizycznej i stylu życia na postawę ciała, • profilaktyka zaburzeń posturalnych w różnych grupach wiekowych. **3. Biomechanika i kontrola posturalna** • warunki utrzymania równowagi statycznej i dynamicznej, • rola układu mięśniowego, przedsionkowego, wzrokowego i proprioceptywnego, • ustawienie głowy, obręczy barkowej, kręgosłupa, miednicy i kończyn dolnych, • podstawy kontroli motorycznej i stabilizacji posturalnej. **4. Klasyfikacja wad postawy** • podział wad postawy według płaszczyzny i lokalizacji, • wady funkcjonalne i strukturalne, • zaburzenia lokalne i globalne, • różnicowanie odchyleń fizjologicznych od zmian wymagających postępowania fizjoterapeutycznego. **5. Wady postawy w płaszczyźnie strzałkowej** • plecy okrągłe, • plecy wklęsłe, • plecy okrągło-wklęsłe, • plecy płaskie, • etiologia, patomechanika, obraz funkcjonalny i zasady postępowania. **6. Zaburzenia ustawienia głowy, obręczy barkowej i miednicy** • protrakcja głowy, • asymetria obręczy barkowej, • skrzywienia kompensacyjne, • przodopochylenie i tyłopochylenie miednicy, • wpływ ustawienia miednicy na kręgosłup i kończyny dolne. **7. Skoliozy – podstawy kliniczne** • definicja i klasyfikacja skolioz, • skolioza funkcjonalna i strukturalna, • skolioza idiopatyczna,

	• czynniki ryzyka progresji, • znaczenie wieku kostnego i okresu wzrastania. **8. Diagnostyka skolioz** • badanie kliniczne, • test Adamsa, • ocena rotacji tułowia skoliometrem, • ocena asymetrii tułowia, • podstawy interpretacji badania radiologicznego i kąta Cobba, • kryteria kierowania pacjenta do lekarza specjalisty. **9. Aktualne zasady postępowania w skoliozach** • założenia leczenia zachowawczego, • znaczenie fizjoterapeutycznych ćwiczeń specyficznych dla skolioz, • zalecenia SOSORT, • obserwacja, ćwiczenia, gorsetowanie i leczenie operacyjne, • współpraca fizjoterapeuty z lekarzem i ortotykiem. **10. Wady klatki piersiowej** • klatka piersiowa lejkowata, • klatka piersiowa kurza, • wpływ wad klatki piersiowej na mechanikę oddychania, • rola ćwiczeń oddechowych, korekcyjnych i posturalnych. **11. Wady osi kończyn dolnych** • kolana koślawe i szpotawe, • zaburzenia osi kończyn dolnych, • rotacyjne ustawienia kończyn, • wpływ ustawienia kończyn dolnych na postawę i chód. **12. Wady stóp** • stopa płaska, • stopa płasko-koślawa, • stopa wydrążona, • zaburzenia funkcji łuku podłużnego i poprzecznego, • wpływ stopy na ustawienie kończyny dolnej i miednicy. **13. Zasady planowania postępowania korekcyjnego** • ustalanie celu terapii, • dobór ćwiczeń do rodzaju zaburzenia, • indywidualizacja postępowania, • dawkowanie, progresja i monitorowanie efektów,

	• przeciwwskazania i zasady bezpieczeństwa. **14. Profilaktyka wad postawy** • rola aktywności fizycznej, • ergonomia nauki, pracy i wypoczynku, • edukacja dzieci, rodziców, nauczycieli i opiekunów, • ograniczenie zachowań sedenteryjnych, • profilaktyka przeciążeń związanych z używaniem urządzeń elektronicznych. **15. Odpowiedzialność zawodowa i współpraca interdyscyplinarna** • zakres kompetencji fizjoterapeuty, • dokumentowanie badania i procesu terapii, • komunikacja z pacjentem i opiekunem, • współpraca z lekarzem, nauczycielem, trenerem i innymi członkami zespołu, • bezpieczeństwo i etyka postępowania. **Ćwiczenia – 30 godzin** **1. Badanie postawy w pozycji stojącej** • przygotowanie stanowiska, • obserwacja sylwetki z przodu, z tyłu i z boku, • ocena ustawienia głowy, barków, łopatek, miednicy, kolan i stóp, • sporządzanie opisu badania. **2. Ocena postawy w różnych pozycjach i czynnościach** • stanie swobodne i skorygowane, • siad, • leżenie, • chód, • przysiad, • analiza zmian postawy w ruchu. **3. Pomiary i testy kliniczne** • ocena długości kończyn, • pomiar zakresu ruchu, • testy skrócenia mięśni, • ocena ruchomości kręgosłupa, • podstawowa dokumentacja wyników. **4. Nauka autokorekcji** • korekcja ustawienia głowy, • korekcja obręczy barkowej,

	• ustawienie miednicy, • korekcja krzywizn kręgosłupa, • kontrola oddechu podczas autokorekcji. **5. Ćwiczenia elongacyjne** • elongacja osiowa, • ćwiczenia w siadzie, staniu i leżeniu, • zastosowanie przyborów, • kontrola jakości wykonania. **6. Ćwiczenia stabilizacyjne** • aktywacja mięśni głębokich, • stabilizacja tułowia i miednicy, • ćwiczenia w łańcuchach otwartych i zamkniętych, • progresja obciążenia. **7. Postępowanie w plecach okrągłych** • analiza typowych ograniczeń, • dobór ćwiczeń rozciągających i wzmacniających, • korekcja ustawienia obręczy barkowej, • reedukacja wzorców ruchowych. **8. Postępowanie w plecach wklęsłych** • ocena ustawienia miednicy, • praca nad kontrolą lordozy, • ćwiczenia mięśni brzucha i pośladkowych, • rozciąganie struktur skróconych. **9. Postępowanie w plecach okrągło-wklęsłych** • analiza kompensacji, • łączenie korekcji odcinka piersiowego i lędźwiowego, • stabilizacja centralna, • nauka ergonomicznych pozycji. **10. Postępowanie w plecach płaskich** • mobilizacja i kształtowanie fizjologicznych krzywizn, • poprawa elastyczności i amortyzacji, • ćwiczenia dynamiczne, • nauka prawidłowego obciążania kończyn. **11. Badanie przesiewowe w kierunku skoliozy** • test Adamsa, • ocena asymetrii tułowia, • użycie skoliometru, • interpretacja podstawowych wyników,

	• kryteria skierowania do dalszej diagnostyki. **12. Ćwiczenia w skoliozach** • nauka trójpłaszczyznowej autokorekcji, • ćwiczenia symetryczne i asymetryczne, • oddychanie kierunkowe, • zasady bezpieczeństwa, • indywidualizacja programu. **13. Korekcja wad klatki piersiowej** • ćwiczenia oddechowe, • mobilizacja klatki piersiowej, • wzmacnianie mięśni posturalnych, • kształtowanie prawidłowego toru oddechowego. **14. Korekcja ustawienia łopatek i obręczy barkowej** • ocena ruchu łopatki, • aktywacja stabilizatorów, • ćwiczenia kontroli nerwowo-mięśniowej, • korekcja podczas ruchów kończyn górnych. **15. Korekcja wad osi kończyn dolnych** • ustawienie bioder, kolan i stóp, • ćwiczenia kontroli osi kończyny, • ćwiczenia w podporze i obciążeniu, • dobór ćwiczeń do koślawości i szpotawości. **16. Korekcja wad stóp** • ocena wysklepienia stopy, • ćwiczenia mięśni krótkich stopy, • kontrola ustawienia pięty, • ćwiczenia równoważne i proprioceptywne. **17. Reedukacja chodu** • ocena faz chodu, • analiza ustawienia miednicy, kolan i stóp, • nauka prawidłowego przetaczania stopy, • korekcja typowych kompensacji. **18. Ćwiczenia równoważne i proprioceptywne** • stabilizacja w pozycjach statycznych i dynamicznych, • wykorzystanie niestabilnego podłoża, • progresja trudności, • bezpieczeństwo ćwiczeń. **19. Projektowanie programu korekcyjnego**

		• formułowanie celów krótko- i długoterminowych, • dobór środków i metod, • ustalanie częstotliwości i objętości ćwiczeń, • planowanie kontroli efektów. **20. Prowadzenie fragmentu zajęć przez studenta** • przygotowanie konspektu, • demonstracja ćwiczeń, • udzielanie instrukcji, • korekcja błędów, • ocena bezpieczeństwa i skuteczności.
Metody i techniki kształcenia:		**Wykład –** metody podające (wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny, wykład problemowy), aktywizujące (studium przypadku, dyskusja, eksponujące (film). **Ćwiczenia audytoryjne** – metody aktywizujące (studium przypadku, praca w parach, dyskusja dydaktyczna, warsztaty praktyczne
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:		**Wykład** Zaliczenie pisemne. Kryterium uzyskania oceny pozytywnej z testu jest udzielenie poprawnych odpowiedzi na 60% pytań. Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnego zaliczenia z ćwiczeń. **Podstawę do zaliczenia ćwiczeń stanowią:** ocena z kolokwium – pytania testowe (60%),
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:		Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:		Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacja, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		Student posiada podstawową wiedzę z zakresu anatomii prawidłowej i funkcjonalnej, fizjologii człowieka, biomechaniki narządu ruchu oraz kinezjologii, umożliwiającą analizę postawy ciała i podstawowych zaburzeń funkcji układu ruchu.
Zalecana literatura	**podstawowa**	1. Makarczuk A. Charakterystyka wad postawy ciała. Diagnoza, kompensacja i korekcja. Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź, 2024. 2. Śliwiński Z., Sieroń A., Stanek A., Szczegielniak J., Żak M. (red.). Wielka Fizjoterapia. Tom I. Edra Urban & Partner, Wrocław, 2022. 3. Białoszewski D. (red.). Fizjoterapia w ortopedii. Wydanie II zmienione i uaktualnione. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa, 2022. 4. Buckup K., Buckup J. Testy kliniczne w badaniu kości, stawów i mięśni. Edra Urban & Partner, Wrocław, 2022.

		5. Kasperczyk T. Wady postawy ciała. Diagnostyka i leczenie. Kasper, Kraków.
	uzupełniająca	1. Negrini S., Donzelli S., Aulisa A.G. i wsp. 2016 SOSORT Guidelines: Orthopaedic and Rehabilitation Treatment of Idiopathic Scoliosis During Growth. Scoliosis and Spinal Disorders, 2018. 2. Trzcińska S., Myśliwiec A., Koszela K., Żurawski A. Nowoczesna diagnostyka skolioz. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa, 2022. 3. Domagała K. Wady postawy. Skolioza, plecy okrągłe, plecy wklęsłe – ćwiczenia korygujące. Konfizjo, Kluczbork, 2024. 4. Johnson J. Korekcja wad postawy. Techniki terapeutyczne. Edra Urban & Partner, Wrocław, 2022. 5. Wybrane aspekty fizjoterapii wad postawy. Praca zbiorowa. Elamed, Katowice, 2024

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Obóz zimowy z elementami narciarstwa osób z niepełnosprawnościami (G4)**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Winter camp with elements of skiing for people with disabilities
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne,
Punkty ECTS:	2
Język wykładowy:	Polski
Rok akademicki:	Od 2026/2027
Semestr:	3
Koordynator przedmiotu:	Dr Grzegorz Sobolewski

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Przygotowanie studentów do prowadzenia zajęć zimowych z osobami z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Zapoznanie z technikami narciarstwa zjazdowego adaptowanego. Rozwijanie umiejętności oceny potrzeb i możliwości uczestników z niepełnosprawnościami. Kształtowanie kompetencji w zakresie bezpieczeństwa na stokach oraz organizacji zajęć w warunkach zimowych. Praktyczne przygotowanie do prowadzenia aktywności ruchowej w warunkach zimowych .				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	st. stacjonarne sem.3- ćw. 40 godz.			
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
G4_W01	Student zna i rozumie: ograniczenia i uwarunkowania kształcenia osób z niepełnosprawnościami, zasady radzenia sobie z problemami pedagogicznymi u tych osób oraz współczesne tendencjew rewalidacji osób	**B.W7**	ćwiczenia	Obserwacja w trakcie zajęć

	z niepełnosprawnościami;)			
G4_W02	Student zna i rozumie czynniki decydujące o zdrowiu oraz o zagrożeniu zdrowia;	**B.W11**	Ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne
G4_W03	Student zna i rozumie teoretyczne i metodyczne podstawy procesu uczenia się i nauczania czynności ruchowych;	**C.W6**	Ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne
G4_W04	Student zna i rozumie zasady doboru różnych form adaptowanej aktywności fizycznej, sportu, turystyki oraz rekreacji terapeutycznej w procesie leczenia i podtrzymywania sprawności osób ze specjalnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami;	**C.W11**	Ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne
G4_W05	Student zna i rozumie zagrożenia i ograniczenia treningowe związane z niepełnosprawnością	**C.W13**	Ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne
G4_U01	Student potrafi organizować działania ukierunkowane na edukację zdrowotną, promocję zdrowia i profilaktykę niepełnosprawności;	**B.U4**	Ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne
G4_U02	Student potrafi wykazać umiejętności ruchowe z zakresu wybranych form aktywności fizycznej (rekreacyjnych i zdrowotnych);	**B.U9**	Ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne
G4_U03	Student potrafi konstruować trening medyczny, w tym różnorodne ćwiczenia, dostosowywać poszczególne ćwiczenia do potrzeb ćwiczących, dobrać odpowiednie przyrządy i przybory do ćwiczeń ruchowych oraz stopniować trudność wykonywanych ćwiczeń;	**C.U5**	Ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne
G4_U04	Student potrafi wykazać umiejętności ruchowe konieczne do demonstracji i zapewnienia bezpieczeństwa podczas wykonywania poszczególnych ćwiczeń;	**C.U7**	Ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne
G4_U05	Student potrafi prowadzić zajęcia z wybranych dyscyplin sportowych dla osób z niepełnosprawnościami, w tym zademonstrować elementy techniki i taktyki w wybranych dyscyplinach sportowych dla osób z niepełnosprawnościami;	**C.U15**	Ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)				

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	2	stacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	**Zajęcia praktyczne** ECTS	40 1,5
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	Analiza literatury Samodoskonalenie elementów technicznych **w sumie:** **ECTS**	**2 godz.** **10 godz.** **12 godz.** **0,5**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	**Zajęcia praktyczne** **w sumie:** ECTS	40 40 1,5

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**Ćwiczenia praktyczne (40 godz.)**
	
	Moduł I. Organizacja obozu zimowego oraz bezpieczeństwo (4 godz.)
	
	• Organizacja obozu zimowego – planowanie, logistyka i dokumentacja.
	• Regulaminy obowiązujące na terenach narciarskich.
	• Zasady bezpieczeństwa na stokach narciarskich (Międzynarodowy Dekalog FIS).
	• Ocena ryzyka podczas prowadzenia zajęć.
	• Pierwsza pomoc w urazach narciarskich oraz postępowanie w stanach nagłych.
	• Odpowiedzialność instruktora i fizjoterapeuty podczas prowadzenia zajęć zimowych.
	
	Moduł II. Podstawy techniki narciarstwa zjazdowego (16 godz.)
	
	• Zapoznanie ze sprzętem narciarskim oraz jego przygotowaniem do zajęć.
	• Oswojenie ze środowiskiem śnieżnym oraz bezpieczne poruszanie się na stoku.
	• Doskonalenie równowagi i koordynacji ruchowej.
	• Przemieszczanie się po płaskim terenie.
	• Podejścia:
	  o krokiem zwykłym,
	  o schodkowaniem,

- rozkrokiem.
- Nauka bezpiecznego upadania i podnoszenia się.
- Zjazd w linii spadku stoku.
- Jazda w skos stoku.
- Zmiana kierunku jazdy z przestępowaniem.
- Krok łyżwowy.
- Hamowanie pługiem.
- Łuki płużne.
- Ześlizgi.
- Skręt dostokowy.
- Skręt z pługu.
- Skręt ślizgowy.
- Zatrzymanie awaryjne (skręt stop).

Moduł III. Doskonalenie techniki narciarskiej (10 godz.)

- Skręt równoległy niski i wysoki.
- Skręt równoległy długi.
- Skręt równoległy krótki.
- Śmig.
- Jazda sportowa.
- Jazda w różnych warunkach śniegowych.
- Jazda w zróżnicowanym terenie.
- Doskonalenie płynności jazdy.
- Dobór techniki jazdy do warunków terenowych.
- Demonstracja i metodyka nauczania podstawowych elementów techniki narciarskiej.

Moduł IV. Narciarstwo adaptowane osób z niepełnosprawnościami (10 godz.)

Wprowadzenie do narciarstwa adaptowanego

- znaczenie narciarstwa jako formy rehabilitacji, aktywizacji i integracji społecznej,
- podstawy narciarstwa adaptowanego,
- klasyfikacja funkcjonalna osób z niepełnosprawnościami uprawiających sporty zimowe.

Rodzaje niepełnosprawności

- osoby z niepełnosprawnością narządu ruchu,
- osoby po amputacjach,
- osoby z porażeniami i niedowładami,
- osoby z niepełnosprawnością wzroku,
- osoby z niepełnosprawnością intelektualną,
- możliwości i ograniczenia uczestnictwa w narciarstwie.

Sprzęt specjalistyczny

- mono-ski,
- dual-ski,

- bi-ski,
- stabilizatory (outriggery),
- uprzęże i systemy asekuracyjne,
- dobór sprzętu do rodzaju niepełnosprawności.

Metodyka prowadzenia zajęć

- planowanie zajęć narciarskich dla osób z niepełnosprawnościami,
- indywidualizacja procesu nauczania,
- stopniowanie trudności ćwiczeń,
- dobór środków dydaktycznych,
- komunikacja z uczestnikiem zajęć.

Bezpieczeństwo

- asekuracja podczas jazdy,
- pomoc podczas korzystania z wyciągów,
- organizacja bezpiecznych zajęć,
- procedury postępowania w sytuacjach zagrożenia.

Technika jazdy

- podstawowe elementy techniki jazdy na mono-ski i dual-ski,
- nauka równowagi,
- skręty,
- hamowanie,
- prowadzenie osoby korzystającej ze sprzętu adaptowanego.

Narciarstwo osób z niepełnosprawnością wzroku

- komunikacja werbalna,
- współpraca z przewodnikiem,
- prowadzenie narciarza niewidomego i słabowidzącego.

Narciarstwo osób z niepełnosprawnością intelektualną

- zasady komunikacji,
- motywowanie uczestników,
- organizacja zajęć indywidualnych i grupowych.

Projektowanie zajęć

- opracowanie konspektu zajęć,
- dobór celów terapeutycznych,
- planowanie ćwiczeń,
- ocena efektów prowadzonych zajęć.

Współpraca interdyscyplinarna

	• współpraca fizjoterapeuty z instruktorem narciarstwa, lekarzem, opiekunami i rodziną uczestnika, • etyczne aspekty prowadzenia zajęć z osobami z niepełnosprawnościami.
Metody i techniki kształcenia:	Pokaz, ćwiczenia, obserwacja w trakcie zajęć
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	Na ocenę końcową (podsumowującą) z przedmiotu składają się: 40% – sprawdzian praktyczny 20% – prowadzenie zajęć z wykorzystaniem narciarstwa adaptowanego 20% – kolokwium 20% – aktywność i zaangażowanie podczas obozu
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Udział zgodnie z regulaminem studiów
Sposób obliczania oceny końcowej:	Punkty uzyskane z poszczególnych form zaliczeń (ocen formujących) są przeliczane na procenty, którym odpowiadają oceny: Poniżej 50% max.pkt.- ndst (2,0) 51-60% max. pkt.- dst (3,0) 61-70% max. pkt.- dst plus (3,5) 71-80% max. pkt.- db (4,0) 81-90% max. pkt.- db plus(4,5) 91-100% max. pkt.- bdb (5,0)
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Podczas konsultacji
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	Student posiada podstawową wiedzę z zakresu anatomii, fizjologii, biomechaniki oraz aktywności fizycznej osób z niepełnosprawnościami. Wymagana jest podstawowa sprawność fizyczna umożliwiająca bezpieczny udział w zajęciach terenowych oraz brak przeciwwskazań zdrowotnych do uczestnictwa w obozie

	zimowym.
Zalecana literatura:	**Literatura podstawowa:** 1. Program nauczania narciarstwa SITN-PZN. Najnowsze wydanie, SITN-PZN, Kraków. 2. International Ski Instructors Association (ISIA). Teaching Snowsports. Najnowsze wydanie. 3. Śliwiński Z. i wsp. (red.). Wielka Fizjoterapia. Edra Urban & Partner, 2022. 4. Buckup K., Buckup J. Testy kliniczne w badaniu kości, stawów i mięśni. Edra Urban & Partner, 2022. 5. Zadarko E.,Barabasz Z., ABC narciarstwa zjazdowego. PWSZ Krosno 6. Pomes G., Czarnota B.,(red) Komunikacja werbalna i pozawerbalna w narciarstwie adaptowanym. Rzeszów 2019

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Sprawność fizyczna ukierunkowana na zdrowie G5a**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Health related fitness
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	stacjonarne
Punkty ECTS:	2
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	1
Koordynator przedmiotu:	Dr hab. Emilian Zadarko Prof. PANS

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	
Diagnozowanie i interpretacja wyników sprawności i aktywności fizycznej osób zróżnicowanych wiekowo tworzenie zestawów ćwiczeń kształtujących sprawność fizyczną, wzmacniających mięśnie, rozwijające gibkość, zwiększające wytrzymałość, ułatwiające utrzymanie prawidłowej postawy ciała, programowanie jednostek treningowych	
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Wykład sem. 1 - 15 godzin Ćwiczenia sem. 1 - 15 godzin Praca własna sem. 1 - 20 godzin

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Efekty ogólne z zakresu wiedzy:
Student zna i rozumie:
EU1 W roz.1.1 pkt. 11 zagadnienia związane z kształtowaniem, podtrzymywaniem i przywracaniem sprawności oraz wydolności osobom w różnym wieku
Efekty ogólne z zakresu umiejętności:
Student potrafi:
EU1 U roz.1.2. pkt.7 tworzyć, weryfikować i modyfikować programy fizjoterapii osób z różnymi dysfunkcjami
Efekty ogólne z zakresu kompetencji społecznych:

Student jest gotów do:

EU1 O roz.1.3. pkt.1 prezentowania postawy promującej zdrowy styl życia, propagowania i aktywnego stylu życia i promocji zdrowia.

Efekty szczegółowe

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
G5a_W01	jak nauczać różnych form ruchu i elementów dyscyplin sportowych	G.W.3	Wykład	Pisemne zaliczenie teoretyczne
G5a_W2	zasady promocji zdrowia, jej zadania oraz rolę fizjoterapeuty w propagowaniu zdrowego stylu życia	F.W.14	Wykład, ćwiczenia	Pisemne zaliczenie teoretyczne,
G5a_W3	zagadnienie związane z promocją zdrowia i fizjoprofilaktyką	C.W.17	Wykład, ćwiczenia	Pisemne zaliczenie teoretyczne, projekt
G5a_W4	metody kontroli sprawności fizyczne człowieka i sposoby kształtowania zdolności motorycznych. Ma wiedzę na temat projektowania i prowadzenia badań diagnostycznych z uwzględnieniem specjalnych potrzeb pacjentów	G.W.1	ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne
w zakresie umiejętności potrafi:				
G5a_U01	Dokonać pomiaru i zinterpretować wyniki analiz podstawowych wskaźników czynności układu krążenia (tętno, ciśnienie tętnicze krwi) składu krwi oraz statycznych i dynamicznych wskaźników układu oddechowego, a także ocenić odruchy z wszystkich poziomów układu nerwowego w zakresie bezpiecznego stosowania metod fizjoterapii	A.U4	ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne
G5a_U02	Nauczać różnych form aktywności fizycznej i elementów techniki w popularnych dyscyplinach sportowych i rekreacyjnych	G.U3	ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne
G5a_U03	Inicjować, organizować i realizować działania ukierunkowane na edukację zdrowotną, promocję zdrowia i profilaktykę	F.U11	ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne
G5a_U04	dobrać i zastosować metody, formy i środki kształtowania aktywności fizycznej w zależności od potrzeb pedagogiczno-zdrowotnych	G.U2	ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				

G5a_K01	Korzystania z obiektywnych źródeł informacji	KS6	ćwiczenia	Obserwacja w trakcie zajęć, odpowiedź ustna

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	2	Stacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	wykład	15
	ćwiczenia	15
	w sumie	30
	Punkty ECTS	1,2
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Praca własna W sumie	20 20 0,8
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia w sumie ECTS	15 15 0,6

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**Wykłady:** 1. Zdrowie i jego wymiary. Koncepcja sprawności fizycznej ukierunkowanej na zdrowie H-RF Health Related Fitness i sprawność fizyczna ukierunkowana na motoryczność Motor Fitness Performance M-FP. 2. Rekomendacje aktywności fizycznej dla zdrowia według WHO. 3. Konsekwencja hipokinezji?, czy są odwracalne?. Sposoby na odbudowanie organizmu. 4. Znaczenie wytrzymałości krążeniowo-oddechowej (CRF) w profilaktyce rozwoju chorób cywilizacyjnych. 5. Wskaźniki antropometryczne związane z otyłością w kontekście sprawności fizycznej i kontroli masy ciała **Ćwiczenia:** 1. Aktywność fizyczna w kontekście zdrowia fizycznego, psychicznego. 2. Podstawy diagnostyki wytrzymałości krążeniowo-oddechowej CRF- metody laboratoryjne i terenowe. 3. Tworzenie Profilu Wydolności Prozdrowotnej i jego interpretacja. 4. Kontrola masy ciała-pomiary i szacowanie składu ciała za pomocą pomiarów antropometrycznych i metody BIA. 5. Tworzenie zestawów ćwiczeń kształtujących CRF. 6. Metody oceny obciążeń wewnętrznych organizmu (HR, RPE, pułapu tlenowego, biochemiczne). 7. Korzystanie z aplikacji treningowych np., Studentfit, Health-calc, Fitnessgram.

<table>
<tr><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Metody i techniki kształcenia:</td><td>Wykład – metody podające (wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny, wykład problemowy), aktywizujące (studium przypadku, dyskusja, giełda pomysłów), eksponujące (film).

Ćwiczenia audytoryjne – metody aktywizujące (studium przypadku, praca w parach, rozmowa sokratyczna, dyskusja dydaktyczna, giełda pomysłów).</td></tr>
<tr><td>Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:</td><td>Wykład – kolokwium zaliczeniowe ocena procentowa

Podstawę do zaliczenia ćwiczeń stanowią:
Konspekt (40%)
ocena z kolokwium – (60%).

Samokształcenie
Warunkiem zaliczenia samokształcenia jest samodzielne opanowanie wiedzy z tematyki przewidzianej na samokształcenie (przygotowanie konspektu).</td></tr>
<tr><td>Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:</td><td>Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.</td></tr>
<tr><td>Sposób obliczania oceny końcowej:</td><td>
<table>
<tr><td>Zakres wartości</td><td><50%</td><td>51-60%</td><td>61-70%</td><td>71-80%</td><td>81-90%</td><td>91-100%</td></tr>
<tr><td>Ocena słownie</td><td>niedostateczny</td><td>dostateczny</td><td>dostateczny plus</td><td>dobry</td><td>dobry plus</td><td>bardzo dobry</td></tr>
<tr><td>Ocena liczbowo</td><td>2,0</td><td>3,0</td><td>3,5</td><td>4,0</td><td>4,5</td><td>5,0</td></tr>
</table>
<table>
<tr><th>Rodzaj zajęć</th><th>Liczba godzin</th><th>Waga</th><th>Ocena</th><th>Wynik</th></tr>
<tr><td>Wykład (Sk)</td><td>15</td><td>0,5</td><td rowspan="3">ocena uzyskana przez studenta</td><td rowspan="3">suma ocen pomnożonyc przez przypisane i wagi.</td></tr>
<tr><td>Ćwiczenia</td><td>15</td><td>0,5</td></tr>
<tr><td>Suma</td><td>30</td><td>1</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:		Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacjach, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		-
Zalecana literatura	**podstawowa**	1. Morgulec-Adamowicz N., Kosmol A., Molik B., Adaptowana aktywnośc fizyczna dla fizjoterapeuty. Wyd. PZWL 2014. 2. Górski J., Fizjologia wysiłku I treningu fizycznego. Wyd. PZWL 2019. 3. Fortuna M., Trening zdrowotny w wybranych chorobach kardiologicznych , Wyd. KPSW w Jeleniej Górze, 2012. 4. Groffik D., Metodyka stosowania ćwiczeń fizycznych w profilaktyce i terapii. Wyd. AWF Katowice 2009. 5. Kucio C., Nowak Z., Trening fizyczny w wybranych chorobach narządów wewnętrznych Dlaczego? Jak?. Wyd. AWf Katowice 2011 6. Iskra J., Grabara M., Trening zdrowotny :podstawy teoretyczne I praktyczne rozwiązania, Akademia Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach, Katowice 2022.
	uzupełniająca	1. Drabik J; Aktywność fizyczna w treningu osób dorosłych, Cześć II, AWF Gdańsk 1996. 2. Herbert J., Grzywacz R., Petrovets V., Łoś A., Wilczyńska E., Gruszka M., Zadarko E., Wyd. Uniwersytet Rzeszowski 2022.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Podstawy treningu zdrowotnego G5b**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	The basics of health training
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	stacjonarne
Punkty ECTS:	2
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	1
Koordynator przedmiotu:	Dr hab. Emilian Zadarko Prof. PANS

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	
Diagnozowanie i interpretacja wyników sprawności i aktywności fizycznej osób zróżnicowanych wiekowo tworzenie zestawów ćwiczeń kształtujących sprawność fizyczną, wzmacniających mięśnie, rozwijające gibkość, zwiększające wytrzymałość, ułatwiające utrzymanie prawidłowej postawy ciała, programowanie jednostek treningowych	
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów: **Nie dotyczy studiów drugiego stopnia*	Wykład sem. 1 - 15 godzin ćwiczenia sem. 1 - 15 godzin Praca własna sem. 3 - 20 godzin

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Efekty ogólne z zakresu wiedzy:
Student zna i rozumie:
EU1 W roz.1.1 pkt. 11 zagadnienia związane z kształtowaniem, podtrzymywaniem i przywracaniem sprawności oraz wydolności osobom w różnym wieku (…)
Efekty ogólne z zakresu umiejętności:
Student potrafi:
EU1 U roz.1.2. pkt.5 tworzyć, weryfikować i modyfikować programy fizjoterapii osób z różnymi dysfunkcjami (…)
EU2 U roz.1.2. pkt.6 zastosować działania z zakresu adaptowanej aktywności fizycznej i sportu osób z niepełnosprawnościami (…) w tym starszych
EU3 U roz.1.2. pkt.7 zastosować działanie ukierunkowane na edukacje zdrowotną, promocję zdrowia, profilaktykę (…)
Efekty ogólne z zakresu kompetencji społecznych:
Student jest gotów do:
EU1 O roz.1.3. pkt.1 prezentowania postawy promującej zdrowy styl życia, propagowania i

aktywnego stylu życia i promocji zdrowia (…)

Efekty szczegółowe

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
G5b_W01	Podstawy uczenia się kontroli postawy i ruchu oraz nauczania czynności ruchowych	A.W.16	Wykład	Pisemne zaliczenie teoretyczne
G5b _W2	Wskazania i przeciw wskazania do ćwiczeń stosowanych w kinezyterapii, terapii manualnej i masażu oraz specjalnych metod fizjoterapii	C.W.8	Wykład, ćwiczenia	Pisemne zaliczenie teoretyczne, projekt
G5b _W3	Zagadnienie związane z promocją zdrowia i fizjoprofilaktyką	C.W.17	Wykład, ćwiczenia	Pisemne zaliczenie teoretyczne, projekt
G5b _W4	wyniki testów wysiłkowych w fizjoterapii kardiologicznej i pulmonologicznej (test na ergometrze rowerowym, bieżni ruchomej, testy marszowe, test spiroergometryczny, skalę niewydolności serca NYHA (New York heart essociation) oraz wartości równoważnika metabolicznego MET.	D.W 8	Wykład, ćwieczenia	Pisemne zaliczenie teoretyczne, projekt
G5b _W5	Metody kontroli sprawności fizyczne człowieka i sposoby kształtowania zdolności motorycznych. Ma wiedzę na temat projektowania i prowadzenia badań diagnostycznych z uwzględnieniem specjalnych potrzeb pacjentów	G.W.1	ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne
w zakresie umiejętności potrafi:				
G5b _U01	Dokonać pomiaru i zinterpretować wyniki analiz podstawowych wskaźników czynności układu krążenia (tętno, ciśnienie tętnicze krwi) składu krwi oraz statycznych i dynamicznych wskaźników układu oddechowego, a także ocenić odruchy z wszystkich poziomów układu nerwowego w zakresie bezpiecznego stosowania metod fizjoterapii	A.U4.	ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne
G5b _U02	dobierać i prowadzić kinezyterapię ukierunkowaną	C.U3	ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne

	na kształtowanie poszczególnych zdolności motorycznych u osób zdrowych oraz osób z różnymi dysfunkcjami, przeprowadzić zajęcia ruchowe o określonym celu, prowadzić reedukację chodu i ćwiczenia z zakresu edukacji i reedukacji posturalnej oraz reedukacji funkcji kończyn górnych,			
G5b _U03	konstruować trening medyczny, w tym różnorodne ćwiczenia, dostosowywać poszczególne ćwiczenia do potrzeb ćwiczących, dobrać odpowiednie przyrządy i przybory do ćwiczeń ruchowych oraz stopniować trudność wykonywanych ćwiczeń,	C.U5.	ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne
G5b _U04	dobrać poszczególne ćwiczenia dla osób z różnymi zaburzeniami i możliwościami funkcjonalnymi oraz metodycznie uczyć ich wykonywania, stopniując natężenie trudności oraz wysiłku fizycznego,	C.U6.	ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne
G5b _U05	dobrać i zastosować metody, formy i środki kształtowania aktywności fizycznej w zależności od potrzeb pedagogiczno-zdrowotnych	G.U2.	ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
G5b _K01	prezentowania postawy promującej zdrowy styl życia, propagowania i aktywnego kreowania zdrowego stylu życia i promocji zdrowia w trakcie działań związanych z wykonywaniem zawodu i określania poziomu sprawności niezbędnego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty,	KS3.	ćwiczenia	Obserwacja w trakcie zajęć

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	2	

A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	wykład	15
	ćwiczenia	15
	W sumie	30
	Punkty ECTS	1,2
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Praca własna W sumie	20 0,8
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia w sumie ECTS	15 15 0,6

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**Wykłady:** 6. Podstawy, definicja treningu zdrowotnego i jego etapowość. 7. Założenia teoretyczne kształtowania zdrowia poprzez aktywność fizyczną, trening zdrowotny. 8. Trening zdrowotny jako podstawowa rewitalizacja i doskonalenie zdrowia osób w różnym wieku. 9. Mierniki zdrowia pozytywnego. **Ćwiczenia:** 8. Cele treningu zdrowotnego oraz jego struktura, budowa jednostki zajęć w treningu zdrowotnym 9. Sposoby oceny aktywności fizycznej, obliczanie wydatku energetycznego 10. Trening zdrowotny – ćwiczenia aktywizujące mięśnie głębokie stabilizacj centralna i obwodowa 11. Podstawowe zasady dostosowywania treningu zdrowotnego do wieku poziomu sprawności, stanu zdrowia i występujących czynników ryzyka. 12. Tworzenie zestawu ćwiczeń kształtujących wybrane zdolności motoryczne, także ułatwiające utrzymanie prawidłowej postawy ciała 13. Diagnostyka i ocena efektów procesu treningowego 14. Korzystanie z aplikacji treningowych
Metody i techniki kształcenia:	**Wykład –** metody podające (wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny, wykła problemowy), aktywizujące (studium przypadku, dyskusja, giełda pomysłów eksponujące (film). **Ćwiczenia audytoryjne** – metody aktywizujące (studium przypadku, praca w paracl rozmowa sokratyczna, dyskusja dydaktyczna, giełda pomysłów).
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	**Wykład – kolokwium zaliczeniowe ocena procentowa** **Podstawę do zaliczenia ćwiczeń stanowią:** Projekt (35%) Zeszyt przedmiotowy- (25%) ocena z kolokwium – (40%).

<table>
<tr><td colspan="2"></td><td>Samokształcenie
Warunkiem zaliczenia samokształcenia jest samodzielne opanowanie wiedzy z tematyk przewidzianej na samokształcenie (prowadzenie zeszytu przedmiotowego, projektu).</td></tr>
<tr><td colspan="2">Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:</td><td>Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udzia w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studen nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą d niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowyc zajęciach.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Sposób obliczania oceny końcowej:</td><td>
<table>
<tr><td>Zakres wartości</td><td>>50%</td><td>51-60%</td><td>61-70%</td><td>71-80%</td><td>81-90%</td><td>91-100%</td></tr>
<tr><td>Ocena słownie</td><td>niedostateczny</td><td>dostateczny</td><td>dostateczny plus</td><td>dobry</td><td>dobry plus</td><td>bardzo dobry</td></tr>
<tr><td>Ocena liczbowo</td><td>2,0</td><td>3,0</td><td>3,5</td><td>4,0</td><td>4,5</td><td>5,0</td></tr>
</table>
<table>
<tr><td>Rodzaj zajęć</td><td>Liczba godzin</td><td>Waga</td><td>Ocena</td><td>Wynik</td></tr>
<tr><td>Wykład (Sk)</td><td>15</td><td>0,5</td><td rowspan="3">ocena uzyskana przez studenta</td><td rowspan="3">odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny</td></tr>
<tr><td>Ćwiczenia</td><td>15</td><td>0,5</td></tr>
<tr><td>Suma</td><td>30</td><td>1</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td colspan="2">Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:</td><td>Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniac poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacja, wypełnienie dodatkowych zada zleconych przez prowadzącego</td></tr>
<tr><td colspan="2">Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:</td><td>-</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Zalecana literatura</td><td>podstawowa</td><td>7. Kuński H; Trening Zdrowotny osób dorosłych , Poradnik lekarza i trener Medsportpress, Warszawa 2003.
8. Fortuna M.Trening zdrowotny w wybranych chorobach kardiologicznych , Wy KPSW w Jeleniej Górze, 2012.
9. Górski J; Fizjologiczne podstawy wysiłku fizycznego , PZWL, Warszawa, 2001.
10. Iskra J., Grabara M., Trening zdrowotny :podstawy teoretyczne I praktyczn rozwiązania, Akademia Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki Katowicach, Katowice 2022.</td></tr>
<tr><td>uzupełniająca</td><td>3. Jaskólski A., JAskólska A., Podstawy wysiłku fizycznego z zarysem fizjolog człowieka. Awf Wrocław 2006.
4. Drabik J; Aktywność fizyczna w treningu osób dorosłych, Cześć II, AWF Gdańsk 199</td></tr>
</table>

		5. Herbert J., Grzywacz R., Petrovets V., Łoś A., Wilczyńska E., Gruszka M., Zadarko E Wyd. Uniwersytet Rzeszowski 2022.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**G6a Podstawy rekreacji ruchowej**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Basics of physical recreation
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	Stacjonarna
Punkty ECTS:	1
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	2
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu		
Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z problematyką rekreacji i czasu wolnego, wyposażenie w podstawową wiedzę przygotowującą do zrozumienia problemów sportu dla wszystkich umożliwiającą w przyszłości wybrania właściwej drogi kształcenia, analiza procesów dokonujących się w obszarze rekreacji i jej rozwoju, zaznajomienie z prawidłowościami rządzącymi aktywnością ruchową, rozwinięcie umiejętności analizy procesów rozwoju i oceny skutków jej uprawiania.		
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Wykład	5 h
	Ćwiczenia praktyczne	15 h
	Praca własna studenta	5 h

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
G6a_W02	podstawy edukacji zdrowotnej, promocji zdrowia oraz profilaktyki z uwzględnieniem zjawiska niepełnosprawności,	F.W6	W/Ć	Ocena pracy pisemnej i wypowiedzi ustnej
G6a _W03	zasady doboru różnych form adaptowanej aktywności fizycznej oraz dyscyplin sportowych osób z niepełnosprawnościami w rehabilitacji kompleksowej i podtrzymywaniu sprawności osób ze specjalnymi potrzebami,	F.W7	W/Ć	Ocena pracy pisemnej i wypowiedzi ustnej
G6a _W04	zasady promocji zdrowia, jej zadania oraz rolę fizjoterapeuty w	F.W14	W/Ć	Ocena pracy pisemnej i wypowiedzi ustnej

	propagowaniu zdrowego stylu życia,			
G6a _W06	jak nauczać różnych form ruchu i elementów dyscyplin sportowych,	G.W3	W/Ć	Ocena pracy pisemnej i wypowiedzi ustnej
w zakresie umiejętności potrafi:				
G6a _U01	wykazać specjalistyczne umiejętności ruchowe z zakresu wybranych form aktywności fizycznej,	F.U4	Ćwiczenia	Oceny za aktywność na zajęciach. Ocena z prezentacji. Ocena pokazu.
G6a _U02	dobrać i zastosować metody, formy i środki kształtowania aktywności fizycznej w zależności od potrzeb pedagogiczno-zdrowotnych	G.02	Ćwiczenia	Ocena doboru form aktywności z uwzględnieniem dysfunkcji. Ocena prowadzenia części zajęć. Ocena z prezentacji
G6a _U03	nauczać różnych form aktywności fizycznej i elementów techniki w popularnych dyscyplinach sportowych i rekreacyjnych.	G.03	Ćwiczenia	Ocena doboru form aktywności z uwzględnieniem dysfunkcji. Ocena prowadzenia części zajęć. Ocena z prezentacji
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
G6a _K01	prezentowania postawy promującej zdrowy styl życia, propagowania i aktywnego kreowania zdrowego stylu życia i promocji zdrowia w trakcie działań związanych z wykonywaniem zawodu i określania poziomu sprawności niezbędnego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty,	K.S3	W/Ć	Ocena aktywności na zajęciach i prezentacji
G6a _K02	korzystania z obiektywnych źródeł informacji	K.S7	W/Ć	Ocena aktywności na zajęciach i prezentacji

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	1	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Wykład	5
	Ćwiczenia	15
	w sumie	**20**
	ECTS	**0,7**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Przygotowanie do zajęć, przygotowanie prezentacji **w sumie:** **ECTS**	5 **5** **0,3**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia **w sumie:** **ECTS**	15 15 0,6

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**Wykłady (5 godz.)** 1. **Istota rekreacji ruchowej i jej znaczenie dla zdrowia** o definicje rekreacji ruchowej i czasu wolnego, o funkcje rekreacji ruchowej, o rekreacja jako element promocji zdrowia i profilaktyki chorób cywilizacyjnych. 2. **Społeczne i zdrowotne uwarunkowania rekreacji ruchowej** o aktywność fizyczna w różnych okresach życia, o wpływ rekreacji na jakość życia i dobrostan psychofizyczny, o rekomendacje WHO dotyczące aktywności fizycznej. 3. **Organizacja rekreacji ruchowej** o formy organizacyjne rekreacji, o planowanie i organizacja imprez rekreacyjnych, o bezpieczeństwo uczestników, o rola organizatora i animatora rekreacji. 4. **Rekreacja ruchowa dla różnych grup odbiorców** o dzieci i młodzież, o osoby dorosłe, o seniorzy, o osoby z niepełnosprawnościami, o dobór form aktywności do możliwości funkcjonalnych uczestników. 5. **Nowoczesne trendy w rekreacji ruchowej** o aktywność outdoorowa, o rekreacja prozdrowotna, o wykorzystanie aplikacji mobilnych i urządzeń monitorujących aktywność fizyczną, o organizacja wydarzeń promujących zdrowy styl życia. **Ćwiczenia praktyczne (15 godz.)**

	1. Analiza potrzeb rekreacyjnych różnych grup społecznych. 2. Dobór form rekreacji ruchowej odpowiednich dla: o dzieci, o młodzieży, o osób dorosłych, o seniorów, o osób z niepełnosprawnościami. 3. Metodyka prowadzenia zajęć rekreacyjnych z uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa. 4. Budowa jednostki rekreacyjnej oraz dobór środków i metod prowadzenia zajęć. 5. Projektowanie programu rekreacji ruchowej ukierunkowanego na promocję zdrowia. 6. Organizacja imprez i wydarzeń rekreacyjno-prozdrowotnych – planowanie, podział zadań, regulaminy oraz zasady bezpieczeństwa. 7. Rekreacyjne formy aktywności ruchowej dla seniorów – dobór ćwiczeń, intensywność wysiłku oraz przeciwwskazania. 8. Rekreacja osób z niepełnosprawnościami – dobór aktywności do rodzaju i stopnia niepełnosprawności, zasady organizacji zajęć oraz podstawy adaptowanej aktywności fizycznej. 9. Wykorzystanie nowoczesnych technologii i aplikacji mobilnych do planowania, monitorowania i oceny aktywności fizycznej. 10. Opracowanie scenariusza zajęć rekreacyjnych lub wydarzenia prozdrowotnego dla wybranej grupy uczestników oraz jego prezentacja i omówienie.
Metody i techniki kształcenia:	Metody dydaktyczne: metody podające: wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie lub wyjaśnienie, pogadanka metody problemowe: wykład problemowy, dyskusja dydaktyczna eksponujące – prezentacje własne studentów
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	**Wykład** Forma zaliczenia końcowego: **pisemna** Kryterium uzyskania oceny pozytywnej jest udzielenie poprawnych odpowiedzi na 60% pytań. Punktacja – za każde pytanie 1 punkt. Warunkiem dopuszczenia do zaliczeina końcowego jest uzyskanie pozytywnego zaliczenia z ćwiczeń. **Podstawę do uzyskania zaliczenia z ćwiczeń stanowi:** – obecność na ćwiczeniach 100% – aktywny udział w ćwiczeniach – ocena z projektu Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest zaliczenie ćwiczeń.
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów . Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.
Sposób i tryb wyrównywania zaległości	Prowadzący zajęcia określa sposób i termin uzupełnienia zaległości powstałych na wskutek nieobecności studenta na zajęciach (np.

powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:		przygotowanie prezentacji, praca pisemna).
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		Brak wymagań specjalistycznych. Student powinien posiadać podstawową wiedzę z zakresu biologii człowieka oraz zainteresowanie aktywnością fizyczną i promocją zdrowia.
Zalecana literatura	**podstawowa**	1. Leś A., Lipko-Kowalska M. Podstawy rekreacji. Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego, Warszawa, 2022. 2. Morgulec-Adamowicz N., Kosmol A., Molik B. (red.). Adaptowana aktywność fizyczna dla fizjoterapeutów. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa, 2021. 3. World Health Organization. WHO Guidelines on Physical Activity and Sedentary Behaviour. World Health Organization, Geneva, 2020. 4. Iskra J., Grabara M. Trening zdrowotny. Podstawy teoretyczne i praktyczne rozwiązania. Akademia Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki, Katowice, 2022. 5. Górski J. (red.). Fizjologia wysiłku i treningu fizycznego. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa, 2019.
	uzupełniająca	1.Winiarski R., Wstęp do teorii rekreacji. AWF, Kraków 1989.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**G6b Podstawy treningu sportowego**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Basics of sports training
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	Stacjonarna
Punkty ECTS:	1
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	2
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu		
Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawowymi zasadami treningu fizycznego, adaptacji wysiłkowej oraz planowania procesu treningowego. Student zdobędzie wiedzę niezbędną do świadomego i bezpiecznego stosowania treningu w sporcie i rekreacji ruchowej.		
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Wykład	5 h
	Ćwiczenia praktyczne	15 h
	Praca własna studenta	5 h

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Efekty ogólne z zakresu wiedzy:

Student zna i rozumie:

14) EU1 W roz. 1.1.pkt.1 problematykę z zakresu dyscypliny naukowej – nauki biologiczne w tym rozwój, budowę i funkcje organizmu człowieka w warunkach prawidłowych i patologicznych;

Efekty ogólne z zakresu umiejętności:

Student potrafi:

15) EU2 U roz.1.2.pkt.10 inspirować inne osoby do uczenia się oraz podejmowania aktywności fizycznej;

Efekty ogólne z zakresu kompetencji społecznych

student jest gotów do:

10) EU1 O roz.1.3.pkt.3 prezentowania postawy promującej zdrowy styl życia, propagowania i aktywnego kreowania zdrowego stylu życia i promocji zdrowia w trakcie działań związanych z wykonywaniem zawodu i określania poziomu sprawności niezbędnego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty;

Efekty szczegółowe

Całkowita liczba punktów ECTS		zanie z EU	Forma zajęć dydaktycznych	sób weryfikacji y efektów uczenia się
		1	**zna i rozumie:**	
			Wykład, ćwiczenia	Stacjonarne ium, wypowiedź
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć		Wykład		5
		Ćwiczenia		15
		w sumie		**20**
		ECTS		**0,8**
B. Liczba godzin nie kontaktowych z podziałem na formy zajęć		Przygotowanie do zajęć, do zaliczenia		5
		w sumie:		**5**
		ECTS		**0,2**
		tności potrafi:		
	formy i środki kształtowania aktywności fizycznej w zależności od potrzeb pedagogiczno-zdrowotnych		Ćwiczenia	kolokwium, wypowiedź ustna
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
G6b_K01	prezentowania postawy promującej zdrowy styl życia, propagowania i aktywnego kreowania zdrowego stylu życia i promocji zdrowia w trakcie działań związanych z wykonywaniem zawodu i określania poziomu sprawności niezbędnego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty,	KS3.	Wykład, ćwiczenia	rozmowa nieformalna

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia **w sumie:** **ECTS**	15 **15** **0,6**	**Dodatkowe elementy**

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**Wykłady (5 godz.)** 1. **Podstawy teorii treningu fizycznego** o pojęcie treningu, o cele i zadania treningu, o adaptacja organizmu do wysiłku fizycznego, o biologiczne podstawy treningu. 2. **Zdolności motoryczne człowieka** o siła, o wytrzymałość, o szybkość, o moc, o gibkość, o koordynacja ruchowa, o metody ich kształtowania. 3. **Zasady planowania procesu treningowego** o zasada indywidualizacji, o progresji obciążeń, o specyficzności, o zmienności, o regeneracji, o bezpieczeństwa treningu. 4. **Monitorowanie efektów treningu** o ocena wydolności i sprawności fizycznej, o kontrola obciążeń treningowych, o zmęczenie i regeneracja, o profilaktyka przetrenowania. 5. **Rola treningu fizycznego w fizjoterapii i promocji zdrowia** o trening zdrowotny, o aktywność fizyczna w profilaktyce chorób, o podstawy treningu osób starszych, o podstawy treningu osób z chorobami przewlekłymi i osób z niepełnosprawnościami. **Ćwiczenia praktyczne (15 godz.)** 1. Ocena poziomu sprawności fizycznej oraz interpretacja wyników prostych testów funkcjonalnych. 2. Dobór metod treningowych odpowiednich do wieku, poziomu sprawności oraz celu treningowego. 3. Planowanie jednostki treningowej z uwzględnieniem rozgrzewki, części głównej i zakończenia zajęć. 4. Dobór ćwiczeń rozwijających podstawowe zdolności motoryczne. 5. Planowanie obciążeń treningowych z wykorzystaniem intensywności, objętości i częstotliwości wysiłku. 6. Monitorowanie reakcji organizmu na wysiłek (tętno, skala Borga, czas regeneracji, subiektywna ocena zmęczenia). 7. Analiza najczęściej popełnianych błędów w planowaniu treningu oraz zasad profilaktyki przeciążeń i urazów.

		8. Projekt programu treningowego ukierunkowanego na poprawę sprawności lub zdrowia wybranej grupy osób. 9. Modyfikacja programu treningowego dla seniorów, osób z chorobami przewlekłymi oraz osób z niepełnosprawnościami. 10. Prezentacja i omówienie przygotowanego programu treningowego.
Metody i techniki kształcenia:		**Wykłady –** metody podające: wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie. **Ćwiczenia** – metody praktyczne: instruktaż, pokaz, objaśnienie, analiza przypadku, projekt
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:		Ćwiczenia praktyczne: - zaliczenie z oceną Warunkiem zaliczenia końcowego jest: - obecność na zajęciach zgodnie z regulaminem studiów, - pozytywne zaliczenie kolokwium, - ocena wykonywania zadań w trakcie zajęć i przedstawienia prezentacji, - ocena rozmów nieformalnych na zajęciach
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:		Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:		Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacja, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		
Zalecana literatura	**podstawowa**	1. Bompa T.O., Buzzichelli C. *Periodization: Theory and Methodology of Training.* 6th ed., Human Kinetics, Champaign, 2019. 2. Adach Z., Naczk M. *Fizjologia wysiłku i treningu fizycznego.* PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa, 2019. 3. Górski J. (red.). *Fizjologia wysiłku i treningu fizycznego.* PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa, 2019. 4. American College of Sports Medicine. *ACSM's Guidelines for Exercise Testing and Prescription.* 12th ed., Wolters Kluwer, Philadelphia, 2025.
	uzupełniająca	1. Issurin V.B. Block Periodization of Sports Training. Ultimate Athlete Concepts, Michigan, 2021. 2. Kenney W.L., Wilmore J.H., Costill D.L. Physiology of Sport and Exercise. Human Kinetics, Champaign, 2021.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Ćwiczenia relaksacyjne G7a- przedmiot do wyboru**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Relaxation exercises
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	stacjonarne
Punkty ECTS:	1
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	5
Koordynator przedmiotu:	dr Edyta Nizioł-Babiarz

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	
Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się na poziomie wiedzy. Przyswojenie przez studentów podstawowej wiedzy o stresie i metodach redukcji. Znajomość procesów poznawczych, emocjonalnych, motywacyjnych. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się na poziomie umiejętności zapewniają studentom wykorzystanie zdobytej wiedzy w praktycznym, codziennym działaniu. Student potrafi opisywać poszczególne procesy poznawcze, emocjonalne i motywacyjne odnośnie samego siebie oraz innych. Student umie sprawnie komunikować się z ludźmi w oparciu o różne formy komunikacji werbalnej i niewerbalnej, skutecznie (nieagresywnie) porozumiewać się w sytuacjach konfliktowych. Posiada umiejętności radzenia sobie z trudnościami oraz stresem. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się na poziomie kompetencji społecznych. wiedza i umiejętności poszerzą zakres pracy fizjoterapeuty.	
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Ćwiczenia- 15 godzin Praca własna- 10 godzin

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Efekty ogólne z zakresu wiedzy:
Student zna i rozumie:
EU1 W roz.1.1 pkt. 11 zagadnienia związane z kształtowaniem, podtrzymywaniem i przywracaniem sprawności oraz wydolności osobom w różnym wieku (…)
Efekty ogólne z zakresu umiejętności:
Student potrafi:
EU3 U roz.1.2. pkt.7 zastosować działanie ukierunkowane na edukacje zdrowotną, promocję

zdrowia, profilaktykę (…)
Efekty ogólne z zakresu kompetencji społecznych:
Student jest gotów do:
EU1 O roz.1.3. pkt.1 prezentowania postawy promującej zdrowy styl życia, propagowania i aktywnego stylu życia i promocji zdrowia (…)

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
G7a_W01	Podstawy uczenia się kontroli postawy i ruchu oraz nauczania czynności ruchowych	A.W16.	ćwiczenia	Pisemne zaliczenie teoretyczne
G7a_W02	Zagadnienie związane z promocją zdrowia i fizjoprofilaktyką	C.W17.	ćwiczenia	Pisemne zaliczenie teoretyczne, projekt
G7a_W03	Jak nauczać różnych form ruchu	G.W3.	ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne, projekt
Umiejętności				
G7a_U02	Dobrać i zastosować metody , formy i środki kształtowania aktywności fizycznej w zależności od potrzeb pedagogiczno-zdrowotnych	G.U2.	ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne
G7a_U03	Nauczać różnych form aktywności fizycznej	G.U3.	ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
G7a_K01	prezentowania postawy promującej zdrowy styl życia, propagowania i aktywnego kreowania zdrowego stylu życia i promocji zdrowia w trakcie działań związanych z wykonywaniem zawodu i określania poziomu sprawności niezbędnego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty,	KS3.	ćwiczenia	Obserwacja w trakcie zajęć

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	1	Stacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	ćwiczenia	15
	W sumie	15
	ECTS	0,6

B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Praca własna W sumie ECTS	10 10 0,4
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia w sumie ECTS	15 0,6

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:		**Ćwiczenia** 1. Znaczenie i zastosowanie relaksacji w pracy z dziećmi, młodzieżą i dorosłymi. Ćwiczenia świadomości ciała – naprężenia i rozluźnienia, rozciągania i wzmacniania różnych grup mięśniowych, prawidłowej postawy i równowagi. 2. Podstawowe techniki relaksacyjne. Treningi relaksacyjne: Schultza, Jacobsona, Lazarusa, eutoniczny. 3. Ćwiczenia z zakresu: Wizualizacji, Afirmacji, Medytacji. Ćwiczenia relaksacyjne z przyborami. Ćwiczenia relaksująco-koncentrujące. 4. Joga – przykład techniki relaksacyjnej opartej na systemie orientalnym. 5. Znaczenie ćwiczeń oddechowych w relaksacji.
Metody i techniki kształcenia:		**Ćwiczenia praktyczne** – metody aktywizujące (studium przypadku, praca w parach, rozmowa , dyskusja dydaktyczna, przygotowanie zestawu ćwiczeń).
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:		**Podstawę do zaliczenia ćwiczeń stanowią:** Demonstracja, poprawność wykonania i omówienia ćwiczeń (40%) ocena z kolokwium – (60%). **Samokształcenie** Warunkiem zaliczenia samokształcenia jest samodzielne opanowanie wiedzy z tematyki przewidzianej na samokształcenie (przygotowanie projektu metody relaksacyjnej wraz z zestawem ćwiczeń).
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:		Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:		Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacjach, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		-
Zalecana literatura	**podstawowa**	1. Zieliński P. Relaksacja w teorii i praktyce pedagogicznej, SJD, Częstochowa 2011 2. Zabłocka-Żytka L. Dobrenko. K., Weker M., Relaks akademicki. Przykłady działań wspierających zdrowie psychiczne w środowisku akademickim. Wyd. Difin 2023
	uzupełniająca	1. Black S., Dreutsch A., *Radość ciała – baw się razem z nami,* Świat książki, Warszawa, 1997

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**G7b Trening seniora**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Senior training
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	Praktyczny
Forma studiów:	Stacjonarna
Punkty ECTS:	1
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	5
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu		
Zapoznanie studentów z ogólną wiedzą dotyczącą problematyki aktywności ruchowej osób starszych w czasie wolnym oraz programowania treningu seniora. Uzyskanie przez studentów umiejętności planowania i prowadzenia zajęć ogólnokondycyjnych z osobami w wieku starszym.		
	Ćwiczenia praktyczne	15 h
	Praca własna studenta	10 h

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
G6b_W01	zasady edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia oraz elementy polityki społecznej dotyczącej ochrony zdrowia,	B.W12	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta
G6b _W02	znaczenie oddziaływania terapeutycznego w procesie leczenia i podtrzymywania sprawności osób ze specjalnymi potrzebami, w tym osób starszych	C.W11	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta
G6b _W03	zagrożenia i ograniczenia treningowe związane z wiekiem,	C.W13	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta
G6b _W04	jak nauczać różnych form ruchu i elementów dyscyplin sportowych,	G.W3	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta
w zakresie umiejętności potrafi:				
G6b _U01	wykazać umiejętności ruchowe	B.U9	Ćwiczenia	obserwacja

	z zakresu wybranych form aktywności fizycznej (rekreacyjnych i zdrowotnych)		praktyczne	pracy studenta
G6b _U02	konstruować trening medyczny, w tym różnorodne ćwiczenia, dostosowywać poszczególne ćwiczenia do potrzeb ćwiczących, dobrać odpowiednie przyrządy i przybory do ćwiczeń ruchowych oraz stopniować trudność wykonywanych ćwiczeń,	C.U5	czenia praktyczne	obserwacja pracy studenta
G6b _U03	wykazać umiejętności ruchowe konieczne do demonstracji i zapewnienia bezpieczeństwa podczas wykonywania poszczególnych ćwiczeń	C.U7	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta
G6b _U04	poinstruować osoby ze specjalnymi potrzebami, w tym osoby z niepełnosprawnościami oraz w wieku starszym w zakresie różnych form adaptowanej aktywności fizycznej, sportu, turystyki oraz rekreacji terapeutycznej,	C.U13	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta
G6b _U05	prowadzić zajęcia z wybranych dyscyplin sportowych dla seniorów,	C.U15	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta
G6b _U06	podejmować działania promujące zdrowy styl życia na różnych poziomach oraz zaprojektować program profilaktyczny w zależności od wieku, płci, stanu zdrowia oraz warunków życia pacjenta, ze szczególnym uwzględnieniem aktywności fizycznej	C.U17	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
G6b _K01	prezentowania postawy promującej zdrowy styl życia, propagowania i aktywnego kreowania zdrowego stylu życia i promocji zdrowia w trakcie działań związanych z wykonywaniem zawodu i określania poziomu sprawności niezbędnego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty,	KS3	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Dodatkowe elementy

Całkowita liczba punktów ECTS	1	Stacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Wykład	0
	Ćwiczenia	15
	w sumie	**15**
	ECTS	**0,6**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Przygotowanie do zajęć, opracowanie konspektu w sumie: ECTS	10 **10** **0,4**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia **w sumie:** **ECTS**	15 **15** **0,6**

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**Ćwiczenia praktyczne (15 godz.)** 1. **Proces starzenia się organizmu oraz znaczenie aktywności fizycznej** o zmiany inwolucyjne, o wpływ aktywności fizycznej na sprawność funkcjonalną i jakość życia osób starszych. 2. **Ocena sprawności funkcjonalnej seniorów** o wywiad, o ocena ryzyka upadków, o podstawowe testy funkcjonalne (np. TUG, 30-Second Chair Stand Test, 6-Minute Walk Test, Berg Balance Scale). 3. **Planowanie treningu zdrowotnego osób starszych** o kwalifikacja do wysiłku, o dobór intensywności, objętości i częstotliwości ćwiczeń, o zasady bezpieczeństwa. 4. **Trening siłowy i funkcjonalny seniorów** o ćwiczenia z masą własnego ciała, o taśmy oporowe, o lekkie obciążenia, o trening czynności dnia codziennego. 5. **Trening równowagi i koordynacji** o profilaktyka upadków, o ćwiczenia propriocepcji, o trening stabilizacji. 6. **Trening wytrzymałościowy osób starszych** o marsz, o Nordic Walking, o rower stacjonarny, o ćwiczenia aerobowe. 7. **Ćwiczenia gibkości, mobilności i oddechowe** o stretching, o ćwiczenia oddechowe, o ćwiczenia relaksacyjne. 8. **Modyfikacja programu treningowego** o osoby z osteoporozą, o chorobami układu krążenia, o cukrzycą, o chorobą zwyrodnieniową stawów, o zespołem kruchości (frailty). 9. **Programowanie treningu zdrowotnego seniora** o opracowanie indywidualnego programu ćwiczeń, o dobór ćwiczeń do możliwości funkcjonalnych, o monitorowanie postępów. 10. **Prowadzenie fragmentu zajęć praktycznych** • przygotowanie konspektu, • prowadzenie ćwiczeń, • omówienie najczęściej popełnianych błędów.
Metody i techniki kształcenia:	**metody praktyczne**: ćwiczenia praktyczne, **metody podające**: opis i objaśnienie z podkreśleniem najczęściej popełnianych błędów, pokaz
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady	Obowiązkowy, aktywny udział w ćwiczeniach zgodnie z

zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:		harmonogramem zajęć.
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:		Obowiązek aktywnego uczestnictwa studenta we wszystkich formach zajęć
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:		Prowadzący zajęcia określa sposób i termin uzupełnienia zaległości powstałych na wskutek nieobecności studenta na zajęciach (np. przygotowanie prezentacji, praca pisemna).
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		Znajomość anatomii, fizjologii, bhp, metodyki nauczania czynności ruchowych
Zalecana literatura	**podstawowa**	1. Marchewka A., Dąbrowski Z., Żołądź J.A. (red.). Fizjologia starzenia się. Profilaktyka i rehabilitacja. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2013. 2. Biercewicz M., Kędziora-Kornatowska K. (red.). Gerontologia i opieka geriatryczna. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2021. 3. Górski J. (red.). Fizjologia wysiłku i treningu fizycznego. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2019. 4. World Health Organization. WHO Guidelines on Physical Activity and Sedentary Behaviour. World Health Organization, Geneva, 2020. 5. American College of Sports Medicine. ACSM's Guidelines for Exercise Testing and Prescription. 12th ed., Wolters Kluwer, Philadelphia, 2025.
	uzupełniająca	1. Kozdroń E. Aktywność rekreacyjna w procesie pomyślnego starzenia się. Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego, Warszawa. 2. Szwarc H., Wolańska T., Łobosiewicz T. (1988) Rekreacja i turystyka ludzi w starszym wieku, IWZZ, Warszawa.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Trening Funkcjonalny G8a**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Functional Training
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	Stacjonarne
Punkty ECTS:	2
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	1
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu		
Treści programowe obejmują teoretyczne podstawy treningu funkcjonalnego, jego miejsce w fizjoterapii oraz różnice względem treningu tradycyjnego. Uwzględniają zagadnienia z zakresu biomechaniki i kontroli motorycznej, stabilizacji centralnej, równowagi i propriocepcji, a także ocenę funkcjonalną pacjenta z wykorzystaniem analizy wzorców ruchowych i testów funkcjonalnych. Obejmują naukę podstawowych wzorców ruchowych, zasady planowania programu treningowego, progresję i regresję ćwiczeń oraz zastosowanie treningu funkcjonalnego w profilaktyce urazów i w postępowaniu fizjoterapeutycznym u różnych grup pacjentów, w tym osób starszych i sportowców, z uwzględnieniem indywidualizacji i bezpieczeństwa terapii.		
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Ćwiczenia praktyczne	30 godz.
	Praca własna	20 godz.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
G8a_W01	kinezjologiczne mechanizmy kontroli ruchu i regulacji procesów metabolicznych zachodzących w organizmie człowieka oraz fizjologię wysiłku fizycznego,	A.W9.	ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne
G8a_W02	podstawy uczenia się kontroli postawy i ruchu oraz	A.W16., G.W3	ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne

	nauczania czynności ruchowych			
G8a_W03	metody kontroli sprawności fizycznej człowieka i sposoby kształtowania zdolności motorycznych. Ma wiedzę na temat projektowania i prowadzenia badań diagnostycznych z uwzględnieniem specjalnych potrzeb pacjentów	G.W1	ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne, pokaz
W zakresie umiejętności				
G8a_U01	przeprowadzić szczegółową analizę biomechaniczną prostych i złożonych ruchów człowieka w warunkach prawidłowych i w przypadku różnych zaburzeń układu ruchu,	**A.U3**	ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne, pokaz
G8a_U02	ocenić poszczególne cechy motoryczne	**A.U12**	ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne
G8a_U03	przeprowadzić badanie podmiotowe, badanie przedmiotowe oraz wykonywać podstawowe badania czynnościowe i testy funkcjonalne	**C.U1**	ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne
G8a_U04	dobrać i zastosować metody, formy i środki kształtowania aktywności fizycznej w zależności od potrzeb pedagogiczno-zdrowotnych	**G.U2.**	ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne, konspekt zajęć
G8a_U05	nauczać różnych form aktywności fizycznej i elementów techniki w popularnych dyscyplinach sportowych i rekreacyjnych.	**G.U3**	ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne, pokaz, samodzielne prowadzenie zajęć
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
G8a_K01	prezentowania postawy promującej zdrowy styl życia, propagowania i aktywnego kreowania zdrowego stylu życia i promocji zdrowia w trakcie działań związanych z wykonywaniem zawodu i określania poziomu sprawności niezbędnego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty	KS3.	ćwiczenia	Obserwacja podczas zajec
G8a_K02	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb	**KS5.**	ćwiczenia	Obserwacja podczas zajec

	edukacyjnych			

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	2 punkty ECTS	Stacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Ćwiczenia praktyczne ECTS	30 **1,3**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Przygotowanie ogólne, Przygotowanie konspektów oraz planów treningowych, samodzielne doskonalenie umiejętności W sumie ECTS	2 5 10 **17** **0,7**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia praktyczne. ECTS	30 **1,3**

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	1. Wprowadzenie do treningu funkcjonalnego – teoria Definicja i historia treningu funkcjonalnego – teoria Rola treningu funkcjonalnego w fizjoterapii Różnice między treningiem funkcjonalnym a tradycyjnym 2. Podstawy biomechaniki i kontroli motoryczne. Stabilizacja centralna (core stability) Równowaga i propriocepcja 3. Ocena funkcjonalna pacjenta. Analiza wzorców ruchowych Testy funkcjonalne (np. FMS – Functional Movement Screen) Identyfikacja ograniczeń i kompensacji 4. Podstawowe wzorce ruchowe. Przysiad Martwy ciąg Wykrok Pchanie i ciągnięcie Rotacja i antyrotacja 5. Planowanie treningu funkcjonalnego. Zasady doboru ćwiczeń Progresja i regresja Intensywność, objętość i częstotliwość Trening funkcjonalny w profilaktyce urazów 6. Trening funkcjonalny w fizjoterapii. Zastosowanie treningu funkcjonalnego w różnych jednostkach chorobowych Trening funkcjonalny osób starszych Trening funkcjonalny sportowców Adaptacja ćwiczeń do możliwości pacjenta
Metody i techniki kształcenia:	**Ćwiczenia praktyczne** – studium przypadku, praca w parach, pokaz i omówienie,

Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:		Podstawę zaliczenia stanowią: Przeprowadzony fragment treningu funkcjonalnego 40% Konspekt 20% Ocena z kolokwium 40% **Samokształcenie** Warunkiem zaliczenia samokształcenia jest samodzielne opanowanie wiedzy z tematyki przewidzianej na samokształcenie (analiza artykułu naukowego) przygotowanie konspektu opartego o aktualne trendy treningu funkcjonalnego.
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:		Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:		Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacja, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		-
Zalecana literatura	**podstawowa**	1. Bompa Tudor O., Haff Gregory G.: Periodyzacja teoria i metodyka treningu, Centralny Ośrodek Sportu. Warszawa 2011. 2. Santana Juan Carlos: Trening funkcjonalny. JCS 2016 3. Starrett K.: Bądź sprawny jak lampart. Wyd. Galaktyka, Wydanie I, dodruk 2016 4. Christiane Wilke, Ingo Frobose Trening terapeutyczny w rehabilitacji. Edra Urban & Partner 2025
	uzupełniająca	1.Michale Boyle: Nowoczesny trening funkcjonalny trenuj efektywniej i zmniejsz ryzyko kontuzji. MB 2019

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**G8b Trening siłowy**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Strength training
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	Stacjonarne
Punkty ECTS:	2
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	1
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu		
Celem przedmiotu jest zapoznanie studenta z zasadami treningu siłowego, jego walorami zdrowotnymi i użytkowymi. Przygotowanie studenta do samodzielnego planowania i kontrolowania efektywności treningu siłowego z uwzględnieniem wieku, możliwości i poziomu sprawności ćwiczących. Praktyczne nauczanie ćwiczeń na przyrządach i z przyborami z zachowaniem zasad bezpieczeństwa..		
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Ćwiczenia praktyczne	30 godz.
	Praca własna	20 godz.

Efekty ogólne z zakresu wiedzy:

Student zna i rozumie:

EU1 W roz. 1.1.pkt.1 problematykę z zakresu dyscypliny naukowej – nauki biologiczne w tym rozwój, budowę i funkcje organizmu człowieka w warunkach prawidłowych i patologicznych**;**

Student potrafi:

EU2 U roz.1.2.pkt.10 inspirować inne osoby do uczenia się oraz podejmowania aktywności fizycznej**;**

student jest gotów do:

EU1 O roz.1.3.pkt.3 prezentowania postawy promującej zdrowy styl życia, propagowania i aktywnego kreowania zdrowego stylu życia i promocji zdrowia w trakcie działań związanych z wykonywaniem zawodu i określania poziomu sprawności niezbędnego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty;

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
G8b_W01	metody kontroli sprawności fizycznej człowieka i sposoby kształtowania zdolności motorycznych. Ma wiedzę na temat projektowania i prowadzenia badań diagnostycznych z uwzględnieniem specjalnych potrzeb pacjentów	G.W1.	ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne
W zakresie umiejętności				
G8b_U01	dobrać i zastosować metody, formy i środki kształtowania aktywności fizycznej w zależności od potrzeb pedagogiczno-zdrowotnych	G.U2.	ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne, ocena poprawności doboru i interpretacji testów
G8b_U02	ocenić poszczególne cechy motoryczne	A.U12	ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne, ocena poprawności doboru i interpretacji testów
G8b_U03	przeprowadzić podstawowe badania czynnościowe i testy funkcjonalne	C.U1	ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne, ocena poprawności doboru i interpretacji testów
G8b_U04	nauczać różnych form aktywności fizycznej i elementów techniki w popularnych dyscyplinach sportowych i rekreacyjnych.	G.U3	ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne, pokaz, samodzielne prowadzenie zajęć, dobór ćwiczeń
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
G8b_K01	prezentowania postawy promującej zdrowy styl życia, propagowania i aktywnego kreowania zdrowego stylu życia i promocji zdrowia w trakcie działań związanych z wykonywaniem zawodu i określania poziomu sprawności niezbędnego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty	KS3.	ćwiczenia	Obserwacja podczas zajec

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	2 punkty ECTS	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Ćwiczenia praktyczne	30
	ECTS	**1,3**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Przygotowanie ogólne, Przygotowanie konspektów oraz planów treningowych, samodzielne doskonalenie umiejętności W sumie ECTS	2 5 10 17 **0,7**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia praktyczne. ECTS	30 **1,3**

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Ćwiczenia: Bezpieczeństwo podczas wykonywania ćwiczeń. Omówienie zasad korzystania ze sprzętu wykorzystywanego podczas treningu siłowego. Siła mięśniowa- podstawowe pojęcia. Rozgrzewka w treningu siłowym. Zasady poprawnego wykonywania ćwiczeń bazowych, stanowiących podstawę każdego z rodzajów treningu: przysiad, martwy ciąg, wyciskanie stojąc, podciąganie na drążku, pompka i pompki na poręczach. Ćwiczenia bazowe, podział ćwiczeń ze względu na zaangażowane w ruch grupy mięśniowe, podział ze względu na złożoność ruchu. Ćwiczenia na wybrane grupy mięśniowe: klatka piersiowa, obręcz barkowa, biceps, triceps. Ćwiczenia na wybrane grupy mięśniowe: mięśnie grzbietu i karku, mięśnie brzucha, kończyn dolnych i obręczy biodrowej. Metoda wstępnej adaptacji, metoda body building, metoda ciężkoatletyczna. Metoda ekscentryczna, izometryczna. Zasady treningu Joe Weidera. Trening stacyjny dla początkujących i średniozaawansowanych. Programy treningowe ukierunkowane na redukcję tkanki tłuszczowej. Programy treningowe ukierunkowane na wzrost masy mięśniowej z rozkładem obciążeń jak w HST. Programy treningowe ukierunkowane na rozwój siły mięśniowej. Trening siłowy w profilaktyce i fizjoterapii: trening osób starszych, trening w osteopenii i osteoporozie, trening w przewlekłych bólach kręgosłupa, trening po urazach narządu ruchu, trening u osób z chorobami przewlekłymi. Trening siłowy w sporcie: przygotowanie motoryczne, profilaktyka urazów, ćwiczenia wielostawowe, rozwój siły maksymalnej, mocy i wytrzymałości siłowej.

		Programowanie i prowadzenie treningu: opracowanie programu treningowego dla wybranego pacjenta, przygotowanie konspektu zajęć, samodzielne prowadzenie fragmentu treningu, analiza błędów technicznych oraz ich korekcja.
Metody i techniki kształcenia:		**Ćwiczenia praktyczne** – instruktaż, praca w parach, pokaz i omówienie,
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:		Ćwiczenia praktyczne: - zaliczenie z oceną Warunkiem zaliczenia końcowego jest: - obecność na zajęciach zgodnie z regulaminem studiów, - pozytywne zaliczenie kolokwium, - ocena wykonywania zadań w trakcie zajęć i przedstawienia prezentacji, - ocena instruktażu - ocena doboru ćwiczeń
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:		Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:		Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacja, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		-
Zalecana literatura	**podstawowa**	1. Górski J. (red.). Fizjologia wysiłku i treningu fizycznego. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2019. 2. Wilke C., Froböse I. Trening terapeutyczny w rehabilitacji. Edra Urban & Partner, Wrocław, 2025. 3. Bompa T.O., Buzzichelli C. Periodyzacja. Teoria i metodyka treningu. Centralny Ośrodek Sportu, Warszawa (wydanie polskie). 4. American College of Sports Medicine. ACSM's Guidelines for Exercise Testing and Prescription. 12th ed., Wolters Kluwer, Philadelphia, 2025.
	uzupełniająca	1. Kruszewski M. Metodyka treningu i dietetyki w sportach siłowych. Centralny Ośrodek Sportu, Warszawa, 2007. 2. Schoenfeld B.J. Science and Development of Muscle Hypertrophy. 2nd ed., Human Kinetics, Champaign, 2020.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Podstawy kształtowania zdolności wysiłkowych G9**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Fundamentals of Physical Performance Development
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	Stacjonarna
Punkty ECTS:	1
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	3
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu		
Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z zasadami kształtowania zdolności wysiłkowych, w aspektach zdrowotnych i specyfiki różnych dyscyplin sportowych. Przygotowanie studentów do samodzielnego planowania i kontrolowania efektywności treningu wytrzymałości tlenowej i beztlenowej z uwzględnieniem wieku, możliwości i poziomu sprawności ćwiczących.		
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Wykład	10 h
	Ćwiczenia praktyczne	15 h
	Praca własna studenta	5 h

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Efekty ogólne z zakresu wiedzy:

Student zna i rozumie:

EU1 W roz. 1.1.pkt.1 problematykę z zakresu dyscypliny naukowej – nauki biologiczne w tym rozwój, budowę i funkcje organizmu człowieka w warunkach prawidłowych i patologicznych;

Efekty ogólne z zakresu umiejętności:

Student potrafi:

EU2 U roz.1.2.pkt.10 inspirować inne osoby do uczenia się oraz podejmowania aktywności fizycznej;

Efekty ogólne z zakresu kompetencji społecznych

student jest gotów do:

EU1 O roz.1.3.pkt.3 prezentowania postawy promującej zdrowy styl życia, propagowania i aktywnego kreowania zdrowego stylu życia i promocji zdrowia w trakcie działań związanych z wykonywaniem zawodu i określania poziomu sprawności niezbędnego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty;

Efekty szczegółowe

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
G9_W01	metody kontroli sprawności fizycznej człowieka i sposoby kształtowania zdolności motorycznych. Ma wiedzę na temat projektowania i prowadzenia badań diagnostycznych z uwzględnieniem specjalnych potrzeb pacjentów	G.W1.	Wykład, ćwiczenia	kolokwium, wypowiedź ustna
G9_W02	podstawowe teorie dotyczące wychowania, uczenia się i nauczania, rozumie różnorodne uwarunkowania tych procesów oraz przebieg procesu pedagogicznego.	G.W2.	Wykład, ćwiczenia	kolokwium, wypowiedź ustna
w zakresie umiejętności potrafi:				
G9_U01	komunikować się z jednostką, sprawdzić i określić potrzeby jednostki w zakresie ruchu, aktywności fizycznej i zdrowia. Potrafi określić wiek morfologiczny oraz poziom zdolności motorycznych i umiejętności na podstawie testów	G.U1.	Wykład, ćwiczenia	kolokwium, wypowiedź ustna
G9_U02	dobrać i zastosować metody, formy i środki kształtowania aktywności fizycznej w zależności od potrzeb pedagogiczno-zdrowotnych	G.U2.	Wykład, ćwiczenia	kolokwium, wypowiedź ustna
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
G9_K01	prezentowania postawy promującej zdrowy styl życia, propagowania i aktywnego kreowania zdrowego stylu życia i promocji zdrowia w trakcie działań związanych z wykonywaniem zawodu i określania poziomu sprawności	KS3.	Wykład, ćwiczenia	rozmowa nieformalna

	niezbędnego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty,			

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Dodatkowe elementy

Całkowita liczba punktów ECTS	1	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Wykład	10
	Ćwiczenia	15
	w sumie	**25**
	ECTS	**0,8**
B. Liczba godzin nie kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Przygotowanie do zaliczenia, zajęć, przygotowanie projektu **w sumie:** **ECTS**	5 **5** **0,2**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia **w sumie:** **ECTS**	15 **15** **0,6**

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**Wykłady (10 godz.)** 1. Pojęcie zdolności wysiłkowych oraz ich znaczenie w fizjoterapii, sporcie i promocji zdrowia. 2. Fizjologiczne podstawy wysiłku fizycznego: • systemy energetyczne, • adaptacja organizmu, • zmęczenie i regeneracja. 3. Wytrzymałość tlenowa i beztlenowa: • mechanizmy, • metody oceny, • czynniki determinujące poziom wydolności. 4. Zasady programowania treningu wytrzymałościowego: • intensywność, • objętość, • częstotliwość, • periodyzacja. 5. Monitorowanie efektów treningu: • tętno, • VO_2max, • próg mleczanowy, • RPE, • testy terenowe.

<table>
<tr><td></td><td>

Ćwiczenia praktyczne (15 godz.)

1. Dobór metod oceny wydolności fizycznej.
2. Przeprowadzanie wybranych testów wydolnościowych.
3. Wyznaczanie intensywności treningu na podstawie tętna i skali RPE.
4. Planowanie treningu wytrzymałości tlenowej.
5. Planowanie treningu wytrzymałości beztlenowej.
6. Programowanie aktywności fizycznej dla dzieci, dorosłych i seniorów.
7. Monitorowanie adaptacji treningowych oraz ocena efektów programu.
8. Opracowanie indywidualnego programu kształtowania zdolności wysiłkowych.

</td></tr>
<tr><td>Metody i techniki kształcenia:</td><td>Wykłady – metody podające: wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie.
Ćwiczenia – metody praktyczne: instruktaż, pokaz, objaśnienie, analiza przypadku, projekt</td></tr>
<tr><td>Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:</td><td>Ćwiczenia praktyczne: - zaliczenie z oceną
Warunkiem zaliczenia końcowego jest:
- obecność na zajęciach zgodnie z regulaminem studiów, - pozytywne zaliczenie kolokwium,
- ocena wykonywania zadań w trakcie zajęć i przedstawienia prezentacji,
- ocena rozmów nieformalnych na zajęciach</td></tr>
<tr><td>Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:</td><td>Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.</td></tr>
<tr><td>Sposób obliczania oceny końcowej:</td><td>

Zakres wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,24	3,25 – 3,74	3,75 – 4,24	4,25 – 4,74	powyżej 4,74
Ocena słownie	niedostateczny	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry
Ocena liczbowo	2,0	3,0	3,5	4,0	4,5	5,0

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Wykład (Sk)	10	0,4	ocena uzyskana przez studenta	odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Ćwiczenia	15	0,6		
Suma	25	1		

</td></tr>
<tr><td>Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:</td><td>Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacja, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego</td></tr>
</table>

Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		Znajomość anatomii, fizjologii wysiłku.
Zalecana literatura	**podstawowa**	1. Górski J. (red.). Fizjologia wysiłku i treningu fizycznego. PZWL, Warszawa, 2019. 2. Adach Z., Naczk M. Fizjologia wysiłku i treningu fizycznego. PZWL, Warszawa, 2019. 3. Bompa T.O., Buzzichelli C. Periodyzacja. Teoria i metodyka treningu. Centralny Ośrodek Sportu, Warszawa. 4. American College of Sports Medicine. ACSM's Guidelines for Exercise Testing and Prescription. 12th ed., 2025.
	uzupełniająca	1. Bangsbo J. Sprawność fizyczna. Naukowe podstawy treningu. COS, Warszawa. 2. Kenney W.L., Wilmore J.H., Costill D.L. Physiology of Sport and Exercise. Human Kinetics, 2021. 3. World Health Organization. WHO Guidelines on Physical Activity and Sedentary Behaviour. WHO, 2020.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**G10 Wybrane metody diagnostyczne sprawności fizycznej**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Diagnostic Methods in Physical Fitness Evaluation
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	Stacjonarna
Punkty ECTS:	1
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	3
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu		
Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z prawidłowym diagnozowaniem aktualnego stanu organizmu, jego gotowości wysiłkowej i interpretacji wyników sprawności i aktywności fizycznej.		
	Ćwiczenia praktyczne	15 h
	Praca własna studenta	10 h

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Efekty szczegółowe

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
G10_W01	metody kontroli sprawności fizycznej człowieka i sposoby kształtowania zdolności motorycznych. Ma wiedzę na temat projektowania i prowadzenia badań diagnostycznych z uwzględnieniem specjalnych potrzeb pacjentów	G.W1.	Ćwiczenia	kolokwium, wypowiedź ustna, dobór testów,
G10_W02	podstawowe teorie dotyczące wychowania, uczenia się i nauczania, rozumie różnorodne uwarunkowania tych procesów oraz przebieg procesu pedagogicznego.	G.W2.	Ćwiczenia	kolokwium, wypowiedź ustna

w zakresie umiejętności potrafi:				
G10_U01	sprawdzić i określić potrzeby jednostki w zakresie ruchu, aktywności fizycznej i zdrowia. Potrafi określić wiek morfologiczny oraz poziom zdolności motorycznych i umiejętności na podstawie testów	G.U1.	Ćwiczenia	kolokwium, wypowiedź ustna, ocena doboru testów, interpretacji wyników, prawidłowej obsługi sprzętu diagnostycznego
G10_U02	dobrać i zastosować metody, formy i środki kształtowania aktywności fizycznej w zależności od potrzeb pedagogiczno-zdrowotnych	G.U2.	Ćwiczenia	ocena doboru testów, interpretacji wyników, prawidłowej obsługi sprzętu diagnostycznego
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
G10_K01	prezentowania postawy promującej zdrowy styl życia, propagowania i aktywnego kreowania zdrowego stylu życia i promocji zdrowia w trakcie działań związanych z wykonywaniem zawodu i określania poziomu sprawności niezbędnego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty,	KS3.	Wykład, ćwiczenia	rozmowa nieformalna

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Dodatkowe elementy

Całkowita liczba punktów ECTS	1	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Ćwiczenia	15
	w sumie	**15**
	ECTS	**0,6**
B. Liczba godzin nie kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Przygotowanie do zajęć, przygotowanie projektu **w sumie:** **ECTS**	10 **10** **0,4**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia **ECTS**	15 **0,6**
Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form	**Ćwiczenia praktyczne (15 godz.)**	

zajęć:	1. **Znaczenie diagnostyki sprawności fizycznej w fizjoterapii** o cele i zadania diagnostyki funkcjonalnej, o kwalifikacja do badań sprawności fizycznej, o przeciwwskazania do wykonywania testów wysiłkowych, o kwestionariusz gotowości do wysiłku fizycznego (PAR-Q+). 2. **Podstawowe metody oceny stanu funkcjonalnego organizmu** o pomiary antropometryczne, o analiza składu ciała metodą bioimpedancji (BIA), o ocena wskaźników budowy ciała i ich interpretacja. 3. **Diagnostyka wydolności fizycznej** o test PWC170, o pośrednia ocena VO_2max, o terenowe testy wydolności, o dobór metod oceny do wieku i stanu zdrowia badanego. 4. **Diagnostyka zdolności siłowo-szybkościowych** o test Wingate, o ocena wyskoku pionowego, o wykorzystanie platform dynamometrycznych w diagnostyce funkcjonalnej, o interpretacja podstawowych parametrów siły, mocy i impulsu. 5. **Ocena sprawności funkcjonalnej** o dobór testów funkcjonalnych odpowiednich do celu badania, o podstawowe testy równowagi, mobilności i sprawności, o interpretacja uzyskanych wyników. 6. **Interpretacja wyników badań i planowanie postępowania** o opracowanie raportu diagnostycznego, o wykorzystanie wyników badań do planowania treningu zdrowotnego lub procesu fizjoterapii, o monitorowanie efektów usprawniania i aktywności fizycznej.
Metody i techniki kształcenia:	**Ćwiczenia** – metody praktyczne: instruktaż, pokaz, objaśnienie, analiza przypadku, obsługa sprzetu diagnostycznego
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	Ćwiczenia praktyczne: - zaliczenie z oceną Warunkiem zaliczenia końcowego jest: - obecność na zajęciach zgodnie z regulaminem studiów, - pozytywne zaliczenie kolokwium, znajomość obsługi aparatury do badań, prawidłowa interpretacja wyników,
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest	Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do

obowiązkowa:		niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:		Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacja, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		Znajomość anatomii, fizjologii wysiłku.
Zalecana literatura	**podstawowa**	1. Górski J. (red.). Fizjologia wysiłku i treningu fizycznego. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2019. 2. Kusy K., Zieliński J. Diagnostyka w sporcie. Podręcznik nowoczesnego trenera. Akademia Wychowania Fizycznego w Poznaniu, Poznań, 2017. 3. Wilke C., Froböse I. Trening terapeutyczny w rehabilitacji. Edra Urban & Partner, Wrocław, 2025. 4. American College of Sports Medicine. ACSM's Guidelines for Exercise Testing *and Prescription.* 12th ed., Wolters Kluwer, Philadelphia, 2025.
	uzupełniająca	4. Jaskólski A., Jaskólska A. Podstawy fizjologii wysiłku fizycznego. Akademia Wychowania Fizycznego we Wrocławiu, Wrocław. 5. World Health Organization. WHO Guidelines on Physical Activity and Sedentary Behaviour. World Health Organization, Geneva, 2020. 6. Kenney W.L., Wilmore J.H., Costill D.L. Physiology of Sport and Exercise. 7th ed., Human Kinetics, Champaign, 2021.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Ziołolecznictwo G11a**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Phytotherapy
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	stacjonarne
Punkty ECTS:	2,0
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	3
Koordynator przedmiotu:	dr Henryk Różański

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu		
Rozwój i znaczenie ziołolecznictwa w medycynie oraz znaczenie roślin zielarskich w leczeniu poszczególnych jednostek chorobowych, skutki stosowania preparatów zielarskich i efekty uboczne, wskazania i przeciwwskazania do ich stosowania.		
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów: *Nie dotyczy studiów drugiego stopnia	wykład	15
	ćwiczenia	15

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
G11a_W01	Zna historię zielarstwa oraz współczesnych uwarunkowań jego rozwoju.	B.W11 B.W12	wykład	zaliczenie pisemne
G11a_W02	Zna właściwości i zastosowanie roślin zielarskich uprawowych i dzikorosnących.		wykład	zaliczenie pisemne
G12_W03	Zna podstawowe techniki zbioru, konserwacji i		wykład	zaliczenie pisemne

	przechowywania surowców zielarskich.			
w zakresie umiejętności potrafi:				
G11a_U01	Potrafi wyszukiwać, analizować i stosuje informacje pochodzące z różnych źródeł dotyczące ziołolecznictwa.	B.U4 E.U3	ćwiczenia	prace pisemne
G11a_U02	Potrafi analizować rolę i znaczenie roślinnych suplementów diety w diecie człowieka.		ćwiczenia	prace pisemne
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
G11a_K01	Jest gotów krytycznie podchodzić do posiadanej wiedzy oraz zasięgać opinie ekspertów w przypadku trudności z rozwiązaniem problemu.	K.S9	wykład ćwiczenia	aktywność, zaangażowanie na zajęciach, dyskusja
G11a_K02	Jest gotów ciągle podnosić kwalifikacje zawodowe.	K.S9	wykład ćwiczenia	aktywność, zaangażowanie na zajęciach, dyskusja

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	2,0	Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	wykład	15	
	ćwiczenia	15	
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	praca własna studenta	20	
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia ECTS	15 1,0	

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**Wykłady (15 godz.)** 1. Historia ziołolecznictwa oraz znaczenie fitoterapii we współczesnej medycynie i fizjoterapii. 2. Podstawy fitoterapii – substancje biologicznie czynne występujące w roślinach leczniczych oraz mechanizmy ich działania. 3. Regulacje prawne dotyczące stosowania produktów leczniczych pochodzenia roślinnego i suplementów ziołowych w Polsce oraz Unii Europejskiej. 4. Bezpieczeństwo stosowania preparatów roślinnych – działania

	niepożądane, przeciwwskazania oraz interakcje z lekami. 5. Zastosowanie fitoterapii w wybranych schorzeniach układu ruchu, układu nerwowego, krążenia, oddechowego i pokarmowego. 6. Możliwości wspomagania procesu rehabilitacji z wykorzystaniem preparatów roślinnych. 7. Fitoterapia u osób starszych, kobiet w ciąży, kobiet karmiących oraz dzieci – ograniczenia i zasady bezpiecznego stosowania. Ćwiczenia (15 godz.) 1. Identyfikacja najważniejszych surowców zielarskich oraz ich właściwości terapeutycznych. 2. Analiza wskazań i przeciwwskazań do stosowania wybranych preparatów roślinnych. 3. Dobór preparatów wspomagających leczenie wybranych schorzeń narządu ruchu oraz regenerację po wysiłku fizycznym. 4. Analiza przypadków klinicznych z uwzględnieniem możliwości wykorzystania fitoterapii jako elementu wspomagającego proces fizjoterapii. 5. Ocena bezpieczeństwa stosowania preparatów ziołowych u pacjentów z chorobami przewlekłymi i przyjmujących leki. 6. Krytyczna analiza informacji dotyczących preparatów ziołowych dostępnych na rynku oraz ocena wiarygodności źródeł informacji.
Metody i techniki kształcenia:	**Wykład –** metody podające (wykład informacyjny, wykład problemowy), eksponujące (film), prezentacja multimedialna **Ćwiczenia** – metody: praca pojedyncza oraz w grupach, dyskusja dydaktyczna, opis, objaśnianie.
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	**Wykład** Zaliczenie pisemne. Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnego zaliczenia z ćwiczeń. **Podstawę do zaliczenia ćwiczeń stanowią:** uzyskanie pozytywnych ocen z wykonywanych podczas ćwiczeń prac. **Samokształcenie** Warunkiem zaliczenia samokształcenia jest samodzielne opanowanie wiedzy z tematyki przewidzianej na samokształcenie (analiza artykułu naukowego z zakresu ziołolecznictwa).
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.

Sposób obliczania oceny końcowej:

Zakres wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,24	3,25 – 3,74	3,75 – 4,24	4,25 – 4,74	powyżej 4,74
Ocena słownie	niedostateczny	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry
Ocena liczbowo	2,0	3,0	3,5	4,0	4,5	5,0

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Wykład (Sk)	15	0,5	ocena uzyskana przez studenta	odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Ćwiczenia	15	0,5		
Suma	30	1		

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Suplementy diety G11**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Dietary supplements
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	stacjonarne
Punkty ECTS:	2,0
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	3
Koordynator przedmiotu:	dr inż. Bernadetta Bienia

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu		
Aspekty prawne i bezpieczeństwo stosowania suplementów diety. Krytyczna analiza informacji marketingowych. Analiza składu suplementów diety.		
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	wykład	15
	ćwiczenia	15

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
G11b_W01	posiada uporządkowaną wiedzę na temat zasad prawidłowego żywienia, roli makro- i mikroskładników, wybranych roślin leczniczych oraz suplementów diety, ich mechanizmów działania, wskazań, ze szczególnym uwzględnieniem ich znaczenia w procesach regeneracji, adaptacji wysiłkowej, profilaktyki zdrowotnej oraz wspomagania procesu rehabilitacji.	G.W4	wykład	zaliczenie pisemne
G11b_W02	czynniki decydujące o zdrowiu oraz o zagrożeniu zdrowia,	B.W11	wykład	zaliczenie pisemne

G11b_W03	wymagania prawne dotyczące suplementów diety	B.W10	wykład	zaliczenie pisemne
G11b_W03	podstawy edukacji zdrowotnej i profilaktyki	F.W6	wykład	zaliczenie pisemne
w zakresie umiejętności potrafi:				
G11b_U01	analizować skład suplementów diety i określić ich znaczenie w diecie człowieka	B.U4 E.U3	ćwiczenia	wykonanie ćwiczeń
G11b_U02	zaprojektować własny suplement diety		ćwiczenia	projekt
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
G11b_K01	krytycznej oceny działań związanych z używaniem suplementów	K.S9	wykład ćwiczenia	aktywność, zaangażowanie na zajęciach, dyskusja

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	2,0	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	wykład ćwiczenia w sumie ECTS	15 15 30 1,2
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Przygotowanie do zajęć, zaliczenia ECTS	20 0,8
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia ECTS	15 0,6

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**Wykłady (15 godz.)** 1. Definicja, historia i rynek suplementów diety. 2. Różnice pomiędzy suplementem diety, produktem leczniczym, żywnością specjalnego przeznaczenia oraz żywnością funkcjonalną. 3. Aspekty prawne dotyczące produkcji, rejestracji i obrotu suplementami diety w Polsce i Unii Europejskiej. 4. Charakterystyka najważniejszych składników suplementów diety (witaminy, składniki mineralne, aminokwasy, kwasy tłuszczowe, probiotyki, preparaty roślinne i inne substancje bioaktywne). 5. **Suplementacja wspomagająca proces fizjoterapii i rehabilitacji** – zastosowa wybranych preparatów w regeneracji tkanek, leczeniu urazów oraz wspomagan terapii. 6. **Suplementacja osób starszych** – wskazania, ograniczenia oraz najczęściej stosowane preparaty. 7. **Suplementacja sportowców i osób aktywnych fizycznie** – zasady stosowania, skuteczność oraz aspekty bezpieczeństwa. 8. **Bezpieczeństwo stosowania suplementów diety** – działania niepożądane, ryzy przedawkowania oraz jakość produktów. 9. **Interakcje lek–suplement oraz suplement–suplement** i ich znaczenie w praktyce fizjoterapeuty. 10. Aktualne trendy i kierunki rozwoju rynku suplementów diety.

Ćwiczenia (15 godz.)

1. Analiza składu, jakości oraz oznakowania suplementów diety dostępnych na rynku.
2. Krytyczna ocena materiałów reklamowych i informacji marketingowych dotyczących suplementów diety.
3. Dobór suplementacji w różnych grupach wiekowych oraz u osób o zróżnicowanym poziomie aktywności fizycznej.
4. Analiza przypadków klinicznych z uwzględnieniem możliwości zastosowania suplementacji w fizjoterapii.
5. Ocena bezpieczeństwa stosowania suplementów oraz identyfikacja potencjalny interakcji z lekami.
6. Projektowanie składu suplementu diety dla określonego celu zdrowotnego lub funkcjonalnego wraz z uzasadnieniem doboru składników.

Metody i techniki kształcenia:

Wykład – metody podające (wykład informacyjny, wykład problemowy), eksponuj (film), prezentacja multimedialna
Ćwiczenia – metody: praca pojedyncza oraz w grupach, dyskusja dydaktyczna, o objaśnianie.

Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:

Wykład
Zaliczenie pisemne (test). Kryterium uzyskania oceny
pozytywnej z testu jest udzielenie poprawnych odpowiedzi na 60% pytań.
Punktacja: za każde pytanie – 1 punkt. Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia przedmi jest uzyskanie pozytywnego zaliczenia z ćwiczeń.

Podstawę do zaliczenia ćwiczeń stanowią:
uzyskanie pozytywnych ocen z wykonywanych podczas ćwiczeń prac.

Samokształcenie
Warunkiem zaliczenia samokształcenia jest samodzielne opanowanie wiedzy z temat przewidzianej na samokształcenie (analiza artykułu naukowego z zakresu suplement diety).

Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:

Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny ud w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność stude nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkow zajęciach.

Sposób obliczania oceny końcowej:

Zakres wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,24	3,25 – 3,74	3,75 – 4,24	4,25 – 4,74	powyż 4,74
Ocena słownie	niedostateczny	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardz dobry
Ocena liczbowo	2,0	3,0	3,5	4,0	4,5	5,0

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Wykład (Sk)	15	0,5	ocena uzyskana	odczytywany z tabeli

<table>
<tr><td colspan="2"></td><td>
<table>
<tr><td>Ćwiczenia</td><td>15</td><td>0,5</td><td rowspan="2">przez studenta</td><td rowspan="2">powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny</td></tr>
<tr><td>Suma</td><td>30</td><td>1</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td colspan="2">Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:</td><td>Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeni poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacja, wypełnienie dodatkowych za zleconych przez prowadzącego</td></tr>
<tr><td colspan="2">Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:</td><td>-</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Zalecana literatura</td><td>podstawowa</td><td>1. Wawer I. Kompendium suplementów diety: jak dbać o zdrowie. Wyd. Med Warszawa 2023
2. Sznitowska M., Jambor J. red. Technologia produktów roślinnych: leki, supleme diety i kosmetyki, Wyd. MedPharm Polska, Wrocław 2023
3. Moyad M., Lee J., Przewodnik po świecie suplementów: jak bezpiecznie wspon leczenie ponad 100 chorób i dolegliwości : witaminy, składniki mineralne, zioła, W Galaktyka, Łódź 2016</td></tr>
<tr><td>uzupełniająca</td><td>1. Sikorski Z., Staroszczyk H., Chemia żywności, t I i II, Wyd. Naukowe PWN, Warsza 2017
2. Zachwieja Z. Interakcje leków z pożywieniem, Wyd. MedPharm Polska, Wrocław 20
3. Fiedurek J. red., Aspekty zdrowotne składników żywności pochodzenia roślinne Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2024</td></tr>
</table>

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Kompleksowa terapia przeciwobrzękowa G12a**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Comprehensive Decongestive Therapy
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	Stacjonarne
Punkty ECTS:	2
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	5
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu		
Student nabywa umiejętność samodzielnego przeprowadzenia diagnostyki obrzęku, zaplanowania i wykonania kompleksowej terapii przeciwobrzękowej, w tym manualnego drenażu limfatycznego oraz kompresjoterapii, z uwzględnieniem wskazań, przeciwwskazań oraz zasad bezpieczeństwa.		
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Ćwiczenia praktyczne	30 godz.
	Praca własna	20 godz.

Cele przedmiotu

- Nabycie wiedzy z zakresu patofizjologii obrzęków oraz funkcjonowania układu limfatycznego.
- Opanowanie technik manualnego drenażu limfatycznego.
- Doskonalenie umiejętności stosowania elementów kompleksowej terapii przeciwobrzękowej (KTP).
- Kształtowanie umiejętności planowania terapii u pacjentów z obrzękiem limfatycznym i pourazowym.
- Rozwijanie odpowiedzialności zawodowej i bezpieczeństwa pracy terapeutycznej.

Ogólne efekty ze standardu

W zakresie wiedzy student zna i rozumie:

EU_W1 (Rozdz. 1.1 pkt 6) – wskazania i przeciwwskazania do wykonywania zabiegów fizykoterapii i masażu w obrzękach.
EU_W2 (Rozdz. 1.1 pkt 7) – zalecenia do stosowania fizjoterapii w obrzęku limfatycznym i pooperacyjnym.

W zakresie umiejętności student potrafi:
EU_U1 (Rozdz. 1.2 pkt 1) – wykonywać zabiegi fizjoterapeutyczne zgodnie z zasadami metodyki i bezpieczeństwa.
EU_U2 (Rozdz. 1.2 pkt 3) – planować i modyfikować program terapii przeciwobrzękowej adekwatnie do stanu klinicznego pacjenta.

W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:
KS1 (Rozdz. 1.3 pkt 1) – nawiązywać profesjonalny i empatyczny kontakt z pacjentem.
KS9 (Rozdz. 1.3 pkt 9) – ponosić odpowiedzialność za podejmowane decyzje terapeutyczne.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
G12a_W01	zna mechanizmy powstawania obrzęku limfatycznego i pourazowego.	D.W2	ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne, odpowiedź ustna
G12a_W02	zna mechanizmy oddziaływania zabiegów fizjoterapeutycznych.	C.W3	ćwiczenia	Kolokwium, odpowiedź ustna
G12a_W03	zna wskazania i przeciwwskazania do kompresjoterapii i drenażu limfatycznego.	C.W10	ćwiczenia	Kolokwium, odpowiedź ustna
W zakresie umiejętności				
G12a_U01	planuje i wykonuje postępowanie fizjoterapeutyczne u pacjentów z obrzękiem limfatycznym.	D.U46	ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne, pokaz, ocena umiejętności
G12a_U02	podejmuje działania poprawiające jakość życia pacjenta z przewlekłym obrzękiem.	D.U48	ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
G12a_K01	przyjmuje odpowiedzialność za decyzje terapeutyczne.	KS9.	ćwiczenia	Obserwacja podczas zajęć

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	2 punkty ECTS	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Ćwiczenia praktyczne	30
	ECTS	1,3
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Przygotowanie ogólne, opracowanie studium przypadku, samodzielne doskonalenie technik manualnych. samodzielne doskonalenie umiejętności	2 5 10

	W sumie ECTS	17 0,7
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia praktyczne. ECTS	30 1,3

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	• Anatomia i fizjologia układu limfatycznego. • Patofizjologia obrzęków (przesięk, wysięk, obrzęk limfatyczny, obrzęki pourazowe i pooperacyjne). • Diagnostyka obrzęku – klasyfikacja, **pomiar obwodów i objętości kończyny**, skale oceny oraz dokumentacja postępów terapii. • Założenia kompleksowej terapii przeciwobrzękowej (KTP/CDT) oraz etapy postępowania terapeutycznego. • Manualny drenaż limfatyczny – techniki podstawowe i specjalistyczne. • Manualny drenaż limfatyczny kończyny górnej, kończyny dolnej, twarzy, szyi, klatki piersiowej i brzucha. • Kompresjoterapia – bandażowanie wielowarstwowe, **dobór odzieży uciskowej** oraz zasady stosowania wyrobów kompresyjnych. • Kinezyterapia oraz terapia oddechowa wspomagająca leczenie obrzęku limfatycznego. • Kompleksowa terapia przeciwobrzękowa po mastektomii, w obrzękach pourazowych oraz po zabiegach chirurgicznych. • **Edukacja pacjenta**, zasady **autoterapii**, samoopieki oraz **profilaktyki nawrotów obrzęku**. • Planowanie, realizacja i ocena skuteczności kompleksowej terapii przeciwobrzękowej na podstawie studium przypadku.
Metody i techniki kształcenia:	pokaz i instruktaż technik manualnych ćwiczenia praktyczne w parach studium przypadku analiza aktualnego piśmiennictwa dyskusja kliniczna
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	poprawne wykonanie technik manualnego drenażu limfatycznego praktyczne zaliczenie końcowe (wykonanie KTP w wybranej jednostce chorobowej) zaliczenie kolokwium
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta	Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacja, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego

na zajęciach:		
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		Zaliczenie przedmiotów: Anatomia, Fizjologia, Patologia ogólna, Fizykoterapia, Masaż leczniczy. Student posiada umiejętność wykonywania masażu klasycznego oraz podstawowych technik fizjoterapeutycznych.
Zalecana literatura	**podstawowa**	Foldi M., Strossenreuther R., Podstawy manualnego drenażu limfatycznego, Urban & Partner, 2012. Tomson D., Schuchhardt C., Drenaż limfatyczny. Teoria i techniki, Urban & Partner, 2020. Gültig O., Miller A., Zöltzer H., Limfologia, Urban & Partner, 2017.
	uzupełniająca	Taradaj J., Analiza skuteczności procedur fizjoterapeutycznych w leczeniu obrzęku limfatycznego, KIF, 2017.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Elementy terapii zajęciowej G12b**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Elements of occupational therapy
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Studia magisterskie jednolite
Profil:	Praktyczny
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Punkty ECTS:	2
Język wykładowy:	Polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	III
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu		
Zapoznanie studenta z podstawowymi pojęciami, zaburzeniami i specyfiką pracy związanej z terapią zajęciową dorosłych		
Przygotowanie studentów do profesjonalnego korzystania z głosu w procesie dydaktyczno-wychowawczym Kształcenie prawidłowej fonacji, artykulacji i dykcji.	Wykład	15
	Ćwiczenia praktyczne	30
	Praca własna studenta	30

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Wydawnictwa Lekarskie PZWL

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
G12b_W01	podstawowe teorie dotyczące wychowania, uczenia się i nauczania, rozumie różnorodne uwarunkowania tych procesów oraz przebieg procesu pedagogicznego.	**G.W03**	Ćwiczenia praktyczne Praca własna	Kolokwium Analiza przypadku

G12b_W02	Problematykę z zakresu dyscyplin naukowych – psychologia, pedagogika	**G.W03**	Wykład	Kolokwium
w zakresie umiejętności potrafi:				
G12b_U01	Zastosować działania ukierunkowane na edukację zdrowotną, promocję zdrowia, profilaktykę niepełnosprawności, a także pierwotną i wtórną profilaktykę chorób;	**G.U2.**	Ćwiczenia praktyczne Praca własna	Kolokwium Analiza przypadku
G12b_U02	dobrać i zastosować metody, formy i środki terapeutyczne w zależności od potrzeb pedagogiczno-zdrowotnych	**G.U2.**	Ćwiczenia praktyczne	Praktyczne wykonanie zadania, pokaz, dobór środków terapeutycznych
W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
G12b_K01	Nawiązania i utrzymania pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych	**K01**	Ćwiczenia praktyczne Praca własna	Obserwacja

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	2 punkty ECTS	Stacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Ćwiczenia praktyczne	30
	ECTS	1,3
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Przygotowanie ogólne, Przygotowanie konspektów , W sumie ECTS	2 15 17 0,7
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia praktyczne. ECTS	30 1,3

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Ćwiczenia praktyczne: 1. Rodzaje i cele terapii zajęciowej oraz jej miejsce w procesie kompleksowej rehabilitacji. 2. Metody terapii zajęciowej – terapia kreatywna, arteterapia, biblioterapia, muzykoterapia, teatroterapia, psychodrama oraz terapia przez aktywność. 3. Wykorzystanie wybranych metod terapeutycznych w pracy indywidualnej i grupowej. 4. Terapia zajęciowa u pacjentów neurologicznych (m.in. po udarze mózgu, z chorobą Parkinsona, stwardnieniem rozsianym). 5. Terapia zajęciowa w geriatrii – aktywizacja osób starszych, profilaktyka utraty samodzielności oraz trening czynności dnia codziennego. 6. Terapia zajęciowa w ortopedii i traumatologii – wspomaganie powrotu do sprawności po urazach i zabiegach operacyjnych. 7. Terapia zajęciowa po amputacjach – adaptacja funkcjonalna, trening czynności dnia codziennego oraz przygotowanie do korzystania z protez. 8. Wykorzystanie technologii wspomagających (Assistive Technology) i sprzętu pomocniczego w terapii zajęciowej. 9. Organizacja pracy w warsztatach terapii zajęciowej, zakładach opiekuńczo-leczniczych, domach pomocy społecznej oraz innych placówkach ochrony zdrowia. 10. Rola zespołu terapeutycznego, dokumentacja procesu terapeutycznego oraz ocena efektów terapii. 11. Planowanie indywidualnego programu terapii zajęciowej na podstawie analizy przypadku oraz oceny potrzeb i możliwości pacjenta. 12. Praca własna studenta- opracowanie studium przypadku obejmującego ocenę funkcjonalną pacjenta oraz przygotowanie indywidualnego programu terapii zajęciowej wraz z uzasadnieniem doboru metod terapeutycznych.
Metody i techniki kształcenia:	Wykład: konwersatoryjny, informacyjny i problemowy. Dyskusja, analiza tekstów. Ćwiczenia audytoryjne: dyskusja, analiza tekstów, metoda przypadku, burza mózgów, symulacje dydaktyczne. Praca własna studenta – studium przypadku.
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	ćwiczenia praktyczne – kolokwium. aktywność, przygotowanie projektu terapeutycznego, analiza przypadku.
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Obecność zgodnie z regulaminem studiowania.

Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:		Konsultacje w czasie dyżurów wykładowcy, wyrównywanie zaległości powstałych w wyniku nieobecności.
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		brak
Zalecana literatura	**podstawowa**	Bac A., Terapia zajęciowa. Kompendium, Wydawnictwa Lekarskie PZWL, Warszawa 2023. Janus E., Terapia zajęciowa. Praktycy praktykom, Dyfin, Warszawa 2023. Konieczna E.J., Arteterapia w teorii i praktyce, Impuls, Kraków 2022 Kospin M., Terapia zajęciowa gry i zabawy w pracy z seniorami, Czas Seniora, Warszawa 2019 Stańko-Kaczmarek M., Arteterapia i warsztaty edukacji twórczej, Dyfin, Warszawa 2014
	uzupełniająca	Janus E., Terapia zajęciowa osób z niepełnosprawnością intelektualną, Wydawnictwa Lekarskie PZWL, Warszawa 2018. Kuśnierz M., Janus E., Misiorek A., Bugaj R., Współczesna terapia zajęciowa. Od teorii do praktyki, Wydawnictwa Lekarskie PZWL, Warszawa 2019

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**G13a Rekreacyjne formy aktywności ruchowej – fitness (do wyboru)**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Recreational forms of physical activity – fitness/aerobics
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	Stacjonarna
Punkty ECTS:	1
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	5
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu		
Przedmiot obejmuje zagadnienia związane z planowaniem, organizacją i prowadzeniem zajęć fitness z uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa, metodyki nauczania oraz doboru ćwiczeń odpowiednio do wieku, poziomu sprawności i stanu zdrowia uczestników. Student nabywa umiejętność praktycznego wykorzystania różnych form treningu fitness, sprzętu i przyborów treningowych oraz projektowania programów aktywności fizycznej wspomagających promocję zdrowia, profilaktykę oraz proces fizjoterapii.		
	Ćwiczenia praktyczne	15 h
	Praca własna studenta	10 h

Cele przedmiotu

1. Przygotowanie studentów do planowania i prowadzenia zajęć fitness z uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa oraz metodyki nauczania.
2. Kształtowanie umiejętności doboru ćwiczeń fitness odpowiednio do wieku, poziomu sprawności oraz stanu zdrowia uczestników.
3. Zapoznanie studentów z nowoczesnymi formami treningu fitness wykorzystywanymi w promocji zdrowia, profilaktyce oraz wspomaganiu procesu fizjoterapii.
4. Rozwijanie umiejętności wykorzystania sprzętu i przyborów fitness oraz prawidłowej demonstracji i instruktażu ćwiczeń.
5. Kształtowanie kompetencji w zakresie propagowania aktywności fizycznej jako elementu zdrowego stylu życia.

OGÓLNE EFEKTY ZE STANDARDU

W zakresie wiedzy student zna i rozumie:

EU_W1 (Rozdz. 1.1 pkt 6) – wskazania i przeciwwskazania do stosowania różnych form aktywności fizycznej, w tym ćwiczeń fitness
EU_W2 (Rozdz. 1.1 pkt 7) – zalecenia dotyczące stosowania aktywności fizycznej w promocji zdrowia oraz w profilaktyce i terapii wybranych jednostek chorobowych.
EU_W4 (Rozdz. 1.1 pkt 11) – zasady kształtowania, podtrzymywania i przywracania sprawności fizycznej z wykorzystaniem różnych form ruchu.

W zakresie umiejętności student potrafi:

EU_U1 (Rozdz. 1.2 pkt 1) – wykonywać oraz demonstrować ćwiczenia z zakresu fitnessu z zachowaniem zasad bezpieczeństwa.
EU_U2 (Rozdz. 1.2 pkt 3) – planować i modyfikować program aktywności ruchowej adekwatnie do potrzeb i możliwości uczestników.
EU_U3 (Rozdz. 1.2 pkt 7) – podejmować działania z zakresu promocji zdrowia z wykorzystaniem aktywności fizycznej.
EU_U4 (Rozdz. 1.2 pkt 10) – komunikować się z uczestnikami zajęć i instruować ich w sposób zrozumiały i bezpieczny.
W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:
KS1 (Rozdz. 1.3 pkt 1) – nawiązywać profesjonalny kontakt z uczestnikami zajęć.
KS3 (Rozdz. 1.3 pkt 3) – promować zdrowy styl życia poprzez aktywność fizyczną.
KS9 (Rozdz. 1.3 pkt 9) – ponosić odpowiedzialność za bezpieczeństwo prowadzonej aktywności ruchowej.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
G13a_W01	zasady edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia oraz elementy polityki społecznej dotyczącej ochrony zdrowia,	B.W12	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta
G13a_W02	znaczenie zajęć z fitness i aerobic jako narzędzia terapeutycznego w procesie leczenia i podtrzymywania sprawności osób ze specjalnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami,	C.W11	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta
G13a_W03	zagrożenia i ograniczenia treningowe związane z niepełnosprawnością,	C.W13	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta
G13a_W04	jak nauczać różnych form ruchu i elementów dyscyplin sportowych,	G.W3	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, samodzielne prowadzenie części zajęć, opracowanie konspektu zajęć
w zakresie umiejętności potrafi:				

G13a_U01	wykazać umiejętności ruchowe z zakresu wybranych form aktywności fizycznej (rekreacyjnych i zdrowotnych)	B.U9	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, ocena pokazu i objaśnienia,
G13a_U02	konstruować trening medyczny, w tym różnorodne ćwiczenia, dostosowywać poszczególne ćwiczenia do potrzeb ćwiczących, dobrać odpowiednie przyrządy i przybory do ćwiczeń ruchowych oraz stopniować trudność wykonywanych ćwiczeń,	C.U5	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, opracowanie konspektu, samodzielne prowadzenie części zajęć
G13a_U03	wykazać umiejętności ruchowe konieczne do demonstracji i zapewnienia bezpieczeństwa podczas wykonywania poszczególnych ćwiczeń	C.U7	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, pokaz i objaśnienie, samodzielne prowadzenie zajęć
G13a_U04	poinstruować osoby ze specjalnymi potrzebami, w tym osoby z niepełnosprawnościami, w zakresie różnych form adaptowanej aktywności fizycznej, sportu, turystyki oraz rekreacji terapeutycznej,	C.U13	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, pokaz i objaśnienie, samodzielne prowadzenie zajęć
G13a_U05	prowadzić zajęcia z wybranych dyscyplin sportowych dla osób z niepełnosprawnościami, w tym zademonstrować elementy techniki i taktyki w wybranych dyscyplinach sportowych dla osób z niepełnosprawnościami,	C.U15	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, pokaz i objaśnienie, samodzielne prowadzenie zajęć
G13a_U05	podejmować działania promujące zdrowy styl życia na różnych poziomach oraz zaprojektować program profilaktyczny w zależności od wieku, płci, stanu zdrowia oraz warunków życia pacjenta, ze szczególnym uwzględnieniem aktywności fizycznej	C.U17	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, pokaz i objaśnienie, samodzielne prowadzenie zajęć
G13a_U05	dobrać i zastosować metody, formy i środki kształtowania aktywności fizycznej w zależności od potrzeb pedagogiczno-zdrowotnych	G.U2	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, pokaz i objaśnienie, samodzielne prowadzenie zajęć, opracowanie konspektu
G13a_U06	nauczać różnych form aktywności fizycznej i elementów techniki w popularnych dyscyplinach sportowych i rekreacyjnych.	G.U2	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, pokaz i objaśnienie, samodzielne prowadzenie zajęć, opracowanie konspektu
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				

G13a_K01	prezentowania postawy promującej zdrowy styl życia, propagowania i aktywnego kreowania zdrowego stylu życia i promocji zdrowia w trakcie działań związanych z wykonywaniem zawodu i określania poziomu sprawności niezbędnego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty,	KS3	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	**1**	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Ćwiczenia **ECTS**	15 **0,6**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Przygotowanie do zaliczenia, przygotowanie konspektu, samodoskonalenie umiejętności w sumie: ECTS	**10** **0,4**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia **ECTS**	**15** **0,6**

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	1. Podstawy fitness – cele, rodzaje oraz znaczenie treningu fitness w promocji zdrowia i fizjoterapii. 2. Nauka prawidłowej techniki podstawowych ćwiczeń wzmacniających, stabilizacyjnych i funkcjonalnych. 3. Trening Core Stability, ćwiczenia posturalne oraz stabilizacja centralna. 4. Wykorzystanie przyborów fitness (step, piłki gimnastyczne, taśmy oporowe, hantle, kettlebell, wałki i inne).

		5. Planowanie oraz prowadzenie treningu Full Body Workout, TBC, ABT i innych form fitness. 6. Stretching, mobility oraz ćwiczenia regeneracyjne po wysiłku. 7. Dobór ćwiczeń fitness dla osób o różnym poziomie sprawności, osób starszych oraz osób z wybranymi ograniczeniami funkcjonalnymi. 8. Fitness jako element profilaktyki oraz wspomagania procesu fizjoterapii w wybranych schorzeniach narządu ruchu. 9. Samodzielne przygotowanie i przeprowadzenie fragmentu zajęć fitness wraz z oceną poprawności metodycznej.
Metody i techniki kształcenia:		**metody praktyczne**: ćwiczenia praktyczne, **metody podające**: opis i objaśnienie z podkreśleniem najczęściej popełnianych błędów, pokaz
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:		Obowiązkowy, aktywny udział w ćwiczeniach zgodnie z harmonogramem zajęć.
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:		Obowiązek aktywnego uczestnictwa studenta we wszystkich formach zajęć, obowiązek odrobienia nieobecności w innym terminie lub z inną grupą
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:		Prowadzący zajęcia określa sposób i termin uzupełnienia zaległości powstałych na wskutek nieobecności studenta na zajęciach (np. przygotowanie prezentacji, praca pisemna).
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		-
Zalecana literatura	**podstawowa**	1. Delavier F. Atlas treningu siłowego. Anatomia ćwiczeń. Wydawnictwo AHA, Warszawa, najnowsze wydanie. 2. McGill S. Low Back Disorders. Evidence-Based Prevention and Rehabilitation. Human Kinetics, Champaign, 2016. 3. Bompa T.O., Buzzichelli C. Periodization: Theory and Methodology of Training. Human Kinetics, 2019. 4. NSCA. Essentials of Strength Training and Conditioning. 4th ed., Human Kinetics, 2021.
	uzupełniająca	1. Brańska Żywilla Aerobik sportowy AWF Warszawa 2002.

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**G13a Rekreacyjne formy aktywności ruchowej – aerobik (do wyboru)**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Recreational forms of physical activity – fitness/aerobics
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	Stacjonarna
Punkty ECTS:	1
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	5
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu		
Przedmiot obejmuje zagadnienia dotyczące planowania, organizacji i prowadzenia zajęć aerobiku jako formy prozdrowotnej aktywności fizycznej wykorzystywanej w promocji zdrowia, profilaktyce oraz wspomaganiu sprawności fizycznej. Student zdobywa wiedzę i umiejętności z zakresu metodyki prowadzenia zajęć z muzyką, nauczania podstawowych kroków aerobowych, budowy choreografii, doboru muzyki oraz dostosowania intensywności i form ćwiczeń do wieku, poziomu sprawności i stanu zdrowia uczestników, z uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa.		
	Ćwiczenia praktyczne	15 h
	Praca własna studenta	10 h

Cele przedmiotu

- Przygotowanie studentów do planowania i prowadzenia zajęć aerobiku zgodnie z zasadami metodyki i bezpieczeństwa.
- Kształtowanie umiejętności nauczania podstawowych kroków aerobowych oraz budowy prostych układów choreograficznych.
- Zapoznanie studentów z rolą aerobiku w promocji zdrowia, profilaktyce oraz utrzymaniu sprawności fizycznej.
- Rozwijanie umiejętności doboru muzyki, tempa oraz intensywności zajęć odpowiednio do wieku i możliwości uczestników.

- Kształtowanie kompetencji w zakresie prowadzenia grupowych zajęć ruchowych oraz promowania aktywnego stylu życia.

OGÓLNE EFEKTY ZE STANDARDU

W zakresie wiedzy student zna i rozumie:

EU_W1 (Rozdz. 1.1 pkt 6) – wskazania i przeciwwskazania do stosowania różnych form aktywności fizycznej, w tym ćwiczeń aerobiku.
EU_W2 (Rozdz. 1.1 pkt 7) – zalecenia dotyczące stosowania aktywności fizycznej w promocji zdrowia oraz w profilaktyce i terapii wybranych jednostek chorobowych.
EU_W4 (Rozdz. 1.1 pkt 11) – zasady kształtowania, podtrzymywania i przywracania sprawności fizycznej z wykorzystaniem różnych form ruchu.

W zakresie umiejętności student potrafi:

EU_U1 (Rozdz. 1.2 pkt 1) – wykonywać oraz demonstrować ćwiczenia z zakresu aerobiku z zachowaniem zasad bezpieczeństwa.
EU_U2 (Rozdz. 1.2 pkt 3) – planować i modyfikować program aktywności ruchowej adekwatnie do potrzeb i możliwości uczestników.
EU_U3 (Rozdz. 1.2 pkt 7) – podejmować działania z zakresu promocji zdrowia z wykorzystaniem aktywności fizycznej.
EU_U4 (Rozdz. 1.2 pkt 10) – komunikować się z uczestnikami zajęć i instruować ich w sposób zrozumiały i bezpieczny.
W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:
KS1 (Rozdz. 1.3 pkt 1) – nawiązywać profesjonalny kontakt z uczestnikami zajęć.
KS3 (Rozdz. 1.3 pkt 3) – promować zdrowy styl życia poprzez aktywność fizyczną.
KS9 (Rozdz. 1.3 pkt 9) – ponosić odpowiedzialność za bezpieczeństwo prowadzonej aktywności ruchowej.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
G13a_W01	Zna zasady edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia oraz rolę aerobiku w kształtowaniu sprawności fizycznej.	B.W12	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta
G13a_W02	Zna metodykę prowadzenia zajęć aerobiku, zasady doboru muzyki oraz budowy choreografii.	C.W11	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta
G13a_W03	Zna wskazania, przeciwwskazania oraz zasady bezpiecznego prowadzenia grupowych zajęć aerobowych.	C.W13	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta
G13a_W04	Zna metody nauczania ruchu oraz organizacji zajęć aerobiku.	G.W3	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, samodzielne prowadzenie części zajęć, opracowanie konspektu zajęć
w zakresie umiejętności potrafi:				
G13a_U01	Wykazuje umiejętności ruchowe niezbędne do demonstracji podstawowych kroków i elementów aerobiku.	B.U9	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, ocena pokazu i objaśnienia,

G13a_U02	Planuje i prowadzi zajęcia aerobiku z uwzględnieniem wieku, poziomu sprawności i możliwości uczestników.	C.U5	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, opracowanie konspektu, samodzielne prowadzenie części zajęć
G13a_U03	Dobiera muzykę, tempo oraz intensywność zajęć odpowiednio do celu treningowego.	C.U7	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, pokaz i objaśnienie, samodzielne prowadzenie zajęć
G13a_U04	poinstruować osoby ze specjalnymi potrzebami, w tym osoby z niepełnosprawnościami, w zakresie różnych form adaptowanej aktywności fizycznej, sportu, turystyki oraz rekreacji terapeutycznej,	C.U13	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, pokaz i objaśnienie, samodzielne prowadzenie zajęć
G13a_U05	Instruktażowo prowadzi zajęcia aerobiku oraz koryguje błędy techniczne uczestników.	C.U15	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, pokaz i objaśnienie, samodzielne prowadzenie zajęć
G13a_U05	Projektuje program grupowych zajęć aerobowych wspomagających promocję zdrowia.	C.U17	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, pokaz i objaśnienie, samodzielne prowadzenie zajęć
G13a_U05	Samodzielnie przygotowuje i prowadzi fragment zajęć aerobiku zgodnie z zasadami metodyki.	G.U2	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, pokaz i objaśnienie, samodzielne prowadzenie zajęć, opracowanie konspektu
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
G13a_K01	prezentowania postawy promującej zdrowy styl życia, propagowania i aktywnego kreowania zdrowego stylu życia i promocji zdrowia w trakcie działań związanych z wykonywaniem zawodu i określania poziomu sprawności niezbędnego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty,	KS3	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	**1**	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Ćwiczenia **ECTS**	15 **0,6**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Przygotowanie do zaliczenia, przygotowanie konspektu, samodoskonalenie umiejętności w sumie:	**10**

	ECTS	**0,4**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia **ECTS**	**15** **0,6**

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	10. Aerobik jako forma prozdrowotnej aktywności fizycznej – cele, rodzaje i zastosowanie. 11. Nauka podstawowych kroków aerobowych oraz zasad ich łączenia w sekwencje ruchowe. 12. Dobór muzyki, rytmu i tempa do charakteru zajęć oraz możliwości uczestników. 13. Metodyka nauczania kroków aerobowych oraz techniki komunikacji i instruktażu (cueing). 14. Budowa prostych układów choreograficznych z wykorzystaniem metod add-on, block i pyramid. 15. Zajęcia Low Impact oraz podstawowe elementy High Impact z zachowaniem zasad bezpieczeństwa. 16. Podstawy Step Aerobiku – technika wykonywania ćwiczeń oraz budowa prostych układów. 17. Stretching i ćwiczenia wyciszające jako element zakończenia zajęć aerobowych. 18. Samodzielne przygotowanie i przeprowadzenie fragmentu zajęć aerobiku wraz z oceną poprawności metodycznej.
Metody i techniki kształcenia:	**metody praktyczne**: ćwiczenia praktyczne, **metody podające**: opis i objaśnienie z podkreśleniem najczęściej popełnianych błędów, pokaz
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	Obowiązkowy, aktywny udział w ćwiczeniach zgodnie z harmonogramem zajęć.
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Obowiązek aktywnego uczestnictwa studenta we wszystkich formach zajęć, obowiązek odrobienia nieobecności w innym terminie lub z inną grupą
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Prowadzący zajęcia określa sposób i termin uzupełnienia zaległości powstałych na wskutek nieobecności studenta na zajęciach (np. przygotowanie prezentacji, praca pisemna).

Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		-
Zalecana literatura	**podstawowa**	5. Cichalewska A., Kolarczyk E., Arlet A. Aerobic. Podstawy teoretyczne i zasób ćwiczeń gimnastycznych. AWF Kraków, 2004. 6. Grodzka-Kubiak E. Fitness czy aerobik? AWF Poznań, 2002. 7. Olex-Mierzejewska D. Fitness. Metodyka prowadzenia zajęć. AWF Katowice, 2002.
	uzupełniająca	1. Brańska Żywilla Aerobik sportowy AWF Warszawa 2002.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**G13b Rekreacyjne formy aktywności ruchowej – jogging i nordic walking**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Recreational forms of physical activity – jogging and Nordic walking
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	Stacjonarna
Punkty ECTS:	1
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	6
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu		
Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z joggingiem oraz nordic walking jako formami aktywności rekreacyjnej i prozdrowotnej możliwej do wykorzystania w fizjoterapii, profilaktyce i promocji zdrowia. Student nabywa umiejętność prawidłowej techniki marszu z kijami i biegu rekreacyjnego, planowania jednostki treningowej, doboru intensywności wysiłku oraz dostosowania aktywności do wieku i stanu funkcjonalnego uczestników. Rozwijana jest sprawność fizyczna niezbędna w zawodzie fizjoterapeuty oraz kompetencje w zakresie prowadzenia bezpiecznych zajęć terenowych.		
	Ćwiczenia praktyczne	15 h
	Praca własna studenta	10 h

OGÓLNE EFEKTY ZE STANDARDU

W zakresie wiedzy student zna i rozumie:

EU_W1 (Rozdz. 1.1 pkt 6) – wskazania i przeciwwskazania do stosowania różnych form aktywności fizycznej, w tym jogging oraz nordic walking
EU_W2 (Rozdz. 1.1 pkt 7) – zalecenia dotyczące stosowania aktywności fizycznej w promocji zdrowia oraz w profilaktyce i terapii wybranych jednostek chorobowych.
EU_W4 (Rozdz. 1.1 pkt 11) – zasady kształtowania, podtrzymywania i przywracania sprawności fizycznej z wykorzystaniem różnych form ruchu.

W zakresie umiejętności student potrafi:

EU_U1 (Rozdz. 1.2 pkt 1) – wykonywać oraz demonstrować ćwiczenia z zakresu joggingu i nordic walking z zachowaniem zasad bezpieczeństwa.
EU_U2 (Rozdz. 1.2 pkt 3) – planować i modyfikować program aktywności ruchowej adekwatnie do potrzeb i możliwości uczestników.

EU_U3 (Rozdz. 1.2 pkt 7) – podejmować działania z zakresu promocji zdrowia z wykorzystaniem aktywności fizycznej.
EU_U4 (Rozdz. 1.2 pkt 10) – komunikować się z uczestnikami zajęć i instruować ich w sposób zrozumiały i bezpieczny.
W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:
KS1 (Rozdz. 1.3 pkt 1) – nawiązywać profesjonalny kontakt z uczestnikami zajęć.
KS3 (Rozdz. 1.3 pkt 3) – promować zdrowy styl życia poprzez aktywność fizyczną.
KS9 (Rozdz. 1.3 pkt 9) – ponosić odpowiedzialność za bezpieczeństwo prowadzonej aktywności ruchowej.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
G13b_W01	zasady edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia oraz elementy polityki społecznej dotyczącej ochrony zdrowia,	B.W12	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta
G13b_W02	znaczenie joggingu i nordic walking jako narzędzia terapeutycznego w podtrzymywaniu sprawności osób ze specjalnymi potrzebami	C.W11	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta
G13b_W03	zagrożenia i ograniczenia treningowe związane z niepełnosprawnością i chorobami przewlekłymi	C.W13	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta
G13b_W04	jak nauczać różnych form ruchu i elementów dyscyplin sportowych,	G.W3	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, samodzielne prowadzenie części zajęć, opracowanie konspektu zajęć
w zakresie umiejętności potrafi:				
G13b_U01	wykazać umiejętności ruchowe w zakresie techniki nordic walking i biegu rekreacyjnego	B.U9	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, ocena pokazu i objaśnienia,
G13b_U02	konstruować jednostkę treningową oraz stopniować obciążenie wysiłkowe	C.U5	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, opracowanie konspektu, samodzielne prowadzenie części zajęć
G13b_U03	wykazać umiejętności ruchowe konieczne do demonstracji i zapewnienia bezpieczeństwa podczas wykonywania poszczególnych ćwiczeń	C.U7	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, pokaz i objaśnienie, samodzielne prowadzenie zajęć
G13b_U04	poinstruować osoby ze specjalnymi potrzebami, w tym osoby z niepełnosprawnościami, w zakresie różnych form	C.U13	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, pokaz i objaśnienie, samodzielne prowadzenie zajęć

	adaptowanej aktywności fizycznej, sportu, turystyki oraz rekreacji terapeutycznej,			

Całkowita liczba punktów ECTS	1	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Ćwiczenia	15

G13b_U05	projektować program aktywności marszowo-biegowej w celach profilaktycznych	C.U17	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, pokaz i objaśnienie, samodzielne prowadzenie zajęć
G13b_U06	dobrać i zastosować metody, formy i środki kształtowania aktywności fizycznej w zależności od potrzeb pedagogiczno-zdrowotnych	G.U2	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, pokaz i objaśnienie, samodzielne prowadzenie zajęć, opracowanie konspektu
G13b_U07	nauczać różnych form aktywności fizycznej i elementów techniki w popularnych dyscyplinach sportowych i rekreacyjnych.	G.U2	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, pokaz i objaśnienie, samodzielne prowadzenie zajęć, opracowanie konspektu
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
G13b_K01	prezentowania postawy promującej zdrowy styl życia, propagowania i aktywnego kreowania zdrowego stylu życia i promocji zdrowia w trakcie działań związanych z wykonywaniem zawodu i określania poziomu sprawności niezbędnego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty,	KS3	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta

	ECTS	**0,6**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Przygotowanie do zaliczenia, przygotowanie konspektu, samodoskonalenie umiejętności **w sumie:** **ECTS**	**10** **0,4**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia **ECTS**	15 **0,6**

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Część teoretyczna (pogadanka podczas zajęć) 1. Charakterystyka joggingu i nordic walking jako form prozdrowotnej aktywności fizycznej. 2. Zastosowanie joggingu i nordic walking w promocji zdrowia, profilaktyce oraz wspomaganiu procesu fizjoterapii. 3. Wykorzystanie nordic walking u osób starszych oraz osób z wybranymi schorzeniami narządu ruchu i chorobami przewlekłymi. 4. Rola joggingu i nordic walking w profilaktyce chorób cywilizacyjnych (otyłości, cukrzycy typu 2, chorób układu krążenia, osteoporozy). 5. Technika marszu z kijami oraz biegu rekreacyjnego. 6. Dobór kijów do nordic walking oraz wyposażenia niezbędnego do bezpiecznego treningu. 7. Monitorowanie intensywności wysiłku fizycznego z wykorzystaniem pomiaru tętna (HR) oraz subiektywnej skali odczuwanego wysiłku Borga (RPE). 8. Wskazania i przeciwwskazania do treningu marszowo-biegowego. 9. Zasady bezpieczeństwa podczas prowadzenia zajęć terenowych. Ćwiczenia praktyczne 1. Nauka prawidłowej techniki nordic walking (krok naprzemianstronny, praca ramion, odpychanie kijami). 2. Nauka techniki biegu rekreacyjnego. 3. Analiza oraz korekcja techniki marszu i biegu z uwzględnieniem najczęściej popełnianych błędów. 4. Budowa jednostki treningowej z wykorzystaniem joggingu i nordic walking. 5. Trening marszowo-biegowy oraz interwałowy. 6. Stretching oraz ćwiczenia regeneracyjne po wysiłku. 7. Planowanie programu marszowo-biegowego dla różnych grup uczestników i pacjentów (osoby młode, seniorzy, osoby z nadwagą oraz osoby po wybranych schorzeniach). 8. Praca w grupach – opracowanie i samodzielne

		przeprowadzenie fragmentu zajęć terenowych.
Metody i techniki kształcenia:		metody praktyczne: ćwiczenia terenowe metody podające: opis, objaśnienie, pokaz metoda zadaniowa – opracowanie konspektu
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:		Aktywny udział w zajęciach, poprawne wykonanie elementów technicznych, przygotowanie konspektu zajęć oraz samodzielne przeprowadzenie fragmentu jednostki treningowej.
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:		Obowiązek aktywnego uczestnictwa studenta we wszystkich formach zajęć, obowiązek odrobienia nieobecności w innym terminie lub z inną grupą
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:		Prowadzący zajęcia określa sposób i termin uzupełnienia zaległości powstałych na wskutek nieobecności studenta na zajęciach (np. przygotowanie prezentacji, praca pisemna).
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		-
Zalecana literatura	**podstawowa**	1. Figurska A. Nordic Walking. Marsz po zdrowie. PZWL, Warszawa, 2021. 2. Galloway J. Bieganie metodą Gallowaya. Wyd. Helion, Gliwice, najnowsze wydanie. 3. Drabik J. Aktywność fizyczna w edukacji zdrowotnej społeczeństwa. AWFiS Gdańsk, 2011.
	uzupełniająca	1. World Health Organization. WHO Guidelines on Physical Activity and Sedentary Behaviour. Geneva, 2020. 2. American College of Sports Medicine. ACSM's Guidelines for Exercise Testing and Prescription. 12th ed., Wolters Kluwer, 2025. 3. Mynarski W. Rekreacja ruchowa w promocji zdrowia. AWF Katowice.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**G13c Rekreacyjne formy aktywności ruchowej – skitouring**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Recreational forms of physical activity – Skitouring
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	Stacjonarna
Punkty ECTS:	1
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	7
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu		
Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawami narciarstwa skitourowego jako formy aktywności rekreacyjnej i prozdrowotnej możliwej do wykorzystania w promocji zdrowia, turystyce kwalifikowanej oraz fizjoprofilaktyce. Student opanowuje podstawowe elementy techniki podejścia i zjazdu, zasady organizacji wycieczek skiturowych oraz podstawy bezpieczeństwa w terenie górskim zimą. Przedmiot rozwija sprawność fizyczną, umiejętność planowania wysiłku w warunkach środowiskowych oraz kompetencje odpowiedzialnego prowadzenia aktywności terenowej.		
	Ćwiczenia praktyczne	15 h
	Praca własna studenta	10 h

OGÓLNE EFEKTY ZE STANDARDU

W zakresie wiedzy student zna i rozumie:

EU_W1 (Rozdz. 1.1 pkt 6) – wskazania i przeciwwskazania do stosowania różnych form aktywności fizycznej, w tym skitouringu
EU_W2 (Rozdz. 1.1 pkt 7) – zalecenia dotyczące stosowania aktywności fizycznej w promocji zdrowia oraz w profilaktyce i terapii wybranych jednostek chorobowych.
EU_W4 (Rozdz. 1.1 pkt 11) – zasady kształtowania, podtrzymywania i przywracania sprawności fizycznej z wykorzystaniem różnych form ruchu.

W zakresie umiejętności student potrafi:

EU_U1 (Rozdz. 1.2 pkt 1) – wykonywać oraz demonstrować ćwiczenia z zakresu skitouringu z zachowaniem zasad bezpieczeństwa.
EU_U2 (Rozdz. 1.2 pkt 3) – planować i modyfikować program aktywności ruchowej adekwatnie do potrzeb i możliwości uczestników.

EU_U3 (Rozdz. 1.2 pkt 7) – podejmować działania z zakresu promocji zdrowia z wykorzystaniem aktywności fizycznej.
EU_U4 (Rozdz. 1.2 pkt 10) – komunikować się z uczestnikami zajęć i instruować ich w sposób zrozumiały i bezpieczny.
W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:
KS1 (Rozdz. 1.3 pkt 1) – nawiązywać profesjonalny kontakt z uczestnikami zajęć.
KS3 (Rozdz. 1.3 pkt 3) – promować zdrowy styl życia poprzez aktywność fizyczną.
KS9 (Rozdz. 1.3 pkt 9) – ponosić odpowiedzialność za bezpieczeństwo prowadzonej aktywności ruchowej.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
G13c_W01	zasady edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia	B.W12	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, zaliczenie teoretyczne
G13c_W02	znaczenie aktywności zimowej w podtrzymywaniu sprawności osób ze specjalnymi potrzebami	C.W11	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta,
G13c_W03	zagrożenia związane z uprawianiem skitouringu, zasady bezpieczeństwa lawinowego oraz organizacji aktywności w terenie górskim zimą.	C.W13	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, zaliczenie teoretyczne
G13c_W04	jak nauczać różnych form ruchu i elementów dyscyplin sportowych,	G.W3	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, samodzielne prowadzenie części zajęć, opracowanie konspektu zajęć
w zakresie umiejętności potrafi:				
G13c_U01	wykazać umiejętności techniczne w zakresie podstaw podejścia i zjazdu	B.U9	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, ocena pokazu i objaśnienia,
G13c_U02	planować wysiłek w warunkach górskich	C.U5	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, opracowanie konspektu, samodzielne prowadzenie części zajęć
G13c_U03	wykazać umiejętności ruchowe konieczne do demonstracji i zapewnienia bezpieczeństwa podczas wykonywania poszczególnych ćwiczeń	C.U7	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, pokaz i objaśnienie, samodzielne prowadzenie zajęć
G13c_U04	poinstruować osoby ze specjalnymi potrzebami, w tym osoby z niepełnosprawnościami, w zakresie różnych form adaptowanej aktywności fizycznej, sportu, turystyki oraz rekreacji terapeutycznej,	C.U13	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, pokaz i objaśnienie, samodzielne prowadzenie zajęć

G13c_U05	dobrać i zastosować metody, formy i środki kształtowania aktywności fizycznej w zależności od potrzeb pedagogiczno-zdrowotnych	G.U2	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, pokaz i objaśnienie, samodzielne prowadzenie zajęć, opracowanie konspektu
G13c_U06	nauczać różnych form aktywności fizycznej i elementów techniki w popularnych dyscyplinach sportowych i rekreacyjnych.	G.U2	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, pokaz i objaśnienie, samodzielne prowadzenie zajęć, opracowanie konspektu
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
G13c_K01	prezentowania postawy promującej zdrowy styl życia, propagowania i aktywnego kreowania zdrowego stylu życia i promocji zdrowia w trakcie działań związanych z wykonywaniem zawodu i określania poziomu sprawności niezbędnego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty,	KS3	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

			Dodatkowe elementy
Całkowita liczba punktów ECTS	1		
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Ćwiczenia	15	
	ECTS	**0,6**	
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Przygotowanie do zaliczenia, przygotowanie konspektu, samodoskonalenie umiejętności **w sumie:** **ECTS**	**10** **0,4**	
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia **ECTS**	15 **0,6**	

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**Część teoretyczna (realizowana w ramach ćwiczeń)** 1. Charakterystyka skitouringu jako formy aktywności rekreacyjnej, turystyki kwalifikowanej i prozdrowotnej. 2. Zastosowanie skitouringu w promocji zdrowia, profilaktyce

	oraz kształtowaniu wydolności fizycznej. 3. Dobór sprzętu skiturowego, wyposażenia ochronnego oraz odzieży do warunków terenowych i pogodowych. 4. Podstawy planowania wycieczki skiturowej z wykorzystaniem map, aplikacji nawigacyjnych oraz prognoz pogody. 5. Komunikaty lawinowe, ocena zagrożenia lawinowego oraz zasady bezpiecznego poruszania się w terenie górskim zimą. 6. Wpływ wysiłku fizycznego w warunkach zimowych i wysokogórskich na organizm człowieka. 7. Wskazania i przeciwwskazania do uprawiania skitouringu oraz przygotowanie kondycyjne do aktywności zimowej. **Ćwiczenia praktyczne** 1. Przygotowanie sprzętu skiturowego do wyjścia w teren (dopasowanie wiązań, zakładanie i zdejmowanie fok, regulacja wyposażenia). 2. Nauka techniki podejścia na nartach skiturowych (krok naprzemianstronny, zakosy, nawroty). 3. Doskonalenie techniki poruszania się w zróżnicowanym terenie oraz efektywnego gospodarowania wysiłkiem. 4. Nauka podstaw techniki zjazdu w warunkach terenowych. 5. Analiza i korekcja techniki podejścia oraz zjazdu. 6. Podstawy posługiwania się sprzętem lawinowym (detektor lawinowy, sonda i łopata) oraz procedury postępowania w sytuacjach zagrożenia. 7. Planowanie i organizacja bezpiecznej wycieczki skiturowej z uwzględnieniem możliwości uczestników, warunków pogodowych oraz terenowych. 8. Samodzielne przygotowanie i przeprowadzenie fragmentu zajęć terenowych oraz ocena poprawności organizacji i bezpieczeństwa.
Metody i techniki kształcenia:	ćwiczenia praktyczne w terenie pokaz i objaśnienie metoda zadaniowa (projekt wycieczki) analiza sytuacji problemowych
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	Aktywny udział w zajęciach, poprawne wykonanie elementów technicznych, przygotowanie projektu wycieczki skiturowej oraz zaliczenie praktyczne z zakresu techniki i zasad bezpieczeństwa.
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Obowiązek aktywnego uczestnictwa studenta we wszystkich formach zajęć, obowiązek odrobienia nieobecności w innym terminie lub z inną grupą
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Prowadzący zajęcia określa sposób i termin uzupełnienia zaległości powstałych na wskutek nieobecności studenta na zajęciach

Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		Podstawowa umiejętność jazdy na nartach zjazdowych, dobra sprawność fizyczna oraz brak przeciwwskazań zdrowotnych do podejmowania wysiłku w warunkach zimowych.
Zalecana literatura	**podstawowa**	4. SITN PZN, Program nauczania narciarstwa zjazdowego, Kraków. 5. Żemolej M., Narciarstwo tourowe, śladowe, biegowe, Kraków. 6. Szczęsny K.J., Narciarstwo współczesne, Kraków.
	uzupełniająca	1. Aktualne komunikaty GOPR/TOPR dotyczące bezpieczeństwa w górach. 2. Materiały szkoleniowe dotyczące profilaktyki lawinowej.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**G13d Rekreacyjne formy aktywności ruchowej – Gry terenowe i siatkówka plażowa**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Recreational forms of physical activity – Field games and beach volleyball
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	Stacjonarna
Punkty ECTS:	1
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	8
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu		
Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z metodyką organizacji rekreacyjnych gier terenowych oraz siatkówki plażowej jako form aktywności możliwych do wykorzystania w promocji zdrowia, profilaktyce oraz animacji czasu wolnego. Student nabywa umiejętności planowania, prowadzenia i modyfikowania zajęć w środowisku naturalnym (teren otwarty, plaża), zapewniania bezpieczeństwa oraz dostosowywania aktywności do możliwości uczestników.		
	Ćwiczenia praktyczne	15 h
	Praca własna studenta	10 h

OGÓLNE EFEKTY ZE STANDARDU

W zakresie wiedzy student zna i rozumie:

EU_W1 (Rozdz. 1.1 pkt 6) – wskazania i przeciwwskazania do stosowania różnych form aktywności fizycznej.
EU_W2 (Rozdz. 1.1 pkt 7) – zalecenia dotyczące stosowania aktywności fizycznej w promocji zdrowia oraz w profilaktyce i terapii wybranych jednostek chorobowych.
EU_W4 (Rozdz. 1.1 pkt 11) – zasady kształtowania, podtrzymywania i przywracania sprawności fizycznej z wykorzystaniem różnych form ruchu.

W zakresie umiejętności student potrafi:

EU_U1 (Rozdz. 1.2 pkt 1) – wykonywać oraz demonstrować zabawy terenowe oraz elementy siatkówki plażowej
EU_U2 (Rozdz. 1.2 pkt 3) – planować i modyfikować program aktywności ruchowej adekwatnie do potrzeb i możliwości uczestników.
EU_U3 (Rozdz. 1.2 pkt 7) – podejmować działania z zakresu promocji zdrowia z wykorzystaniem aktywności fizycznej.

EU_U4 (Rozdz. 1.2 pkt 10) – komunikować się z uczestnikami zajęć i instruować ich w sposób zrozumiały i bezpieczny.

W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:

KS1 (Rozdz. 1.3 pkt 1) – nawiązywać profesjonalny kontakt z uczestnikami zajęć.

KS3 (Rozdz. 1.3 pkt 3) – promować zdrowy styl życia poprzez aktywność fizyczną.

KS9 (Rozdz. 1.3 pkt 9) – ponosić odpowiedzialność za bezpieczeństwo prowadzonej aktywności ruchowej.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
G13d_W01	zasady edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia	B.W12	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, zaliczenie teoretyczne
G13d_W02	znaczenie różnych form aktywności w podtrzymywaniu sprawności osób ze specjalnymi potrzebami	C.W11	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta,
G13d_W03	jak nauczać różnych form ruchu i elementów dyscyplin sportowych,	G.W3	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, samodzielne prowadzenie części zajęć, opracowanie konspektu zajęć
w zakresie umiejętności potrafi:				
G13d_U01	wykazać umiejętności ruchowe w zakresie gier terenowych i siatkówki plażowej.	B.U9	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, ocena pokazu i objaśnienia,
G13d_U02	konstruować jednostkę zajęć dostosowaną do wieku i możliwości uczestników.	C.U5	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, opracowanie konspektu, samodzielne prowadzenie części zajęć
G1d_U03	zapewnić bezpieczeństwo podczas aktywności w terenie	C.U7	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, pokaz i objaśnienie, samodzielne prowadzenie zajęć
G13d_U04	instruować uczestników w zakresie zasad gier, techniki i bezpieczeństwa podczas zajęć .	C.U13	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, pokaz i objaśnienie, samodzielne prowadzenie zajęć
G13d_U05	dobrać i zastosować metody, formy i środki kształtowania aktywności fizycznej w zależności od potrzeb pedagogiczno-zdrowotnych	G.U2	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, pokaz i objaśnienie, samodzielne prowadzenie zajęć, opracowanie konspektu
G13d_U06	nauczać różnych form aktywności fizycznej i elementów techniki w popularnych dyscyplinach	G.U2	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, pokaz i objaśnienie, samodzielne

	sportowych i rekreacyjnych.			prowadzenie zajęć, opracowanie konspektu
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
G13d_K01	prezentowania postawy promującej zdrowy styl życia, propagowania i aktywnego kreowania zdrowego stylu życia i promocji zdrowia w trakcie działań związanych z wykonywaniem zawodu i określania poziomu sprawności niezbędnego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty,	KS3	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Dodatkowe elementy

Całkowita liczba punktów ECTS	1	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Ćwiczenia	15
	ECTS	**0,6**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Przygotowanie do zaliczenia, przygotowanie konspektu, samodoskonalenie umiejętności **w sumie:** **ECTS**	**10** **0,4**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia **ECTS**	15 **0,6**

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**Gry terenowe** 1. Charakterystyka gier terenowych jako formy rekreacji ruchowej i aktywności prozdrowotnej. 2. Zastosowanie gier terenowych w promocji zdrowia, integracji grup oraz aktywizacji osób w różnym wieku. 3. Organizacja i planowanie gier terenowych z uwzględnieniem wieku, liczebności grupy oraz celu zajęć. 4. Zasady bezpieczeństwa podczas prowadzenia zajęć w

	środowisku naturalnym. 5. Orientacja w terenie z wykorzystaniem mapy, kompasu oraz urządzeń GPS. 6. Projektowanie scenariusza gry terenowej z elementami współpracy, komunikacji i rozwiązywania problemów. 7. Ocena ryzyka oraz przygotowanie miejsca prowadzenia zajęć terenowych. 8. Podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy podczas aktywności terenowych. 9. Samodzielne przygotowanie i przeprowadzenie gry terenowej. **Siatkówka plażowa** 1. Charakterystyka siatkówki plażowej jako rekreacyjnej formy aktywności fizycznej. 2. Różnice pomiędzy siatkówką halową a plażową. 3. Specyfika wysiłku fizycznego na podłożu piaszczystym oraz jego wpływ na organizm. 4. Organizacja i prowadzenie rozgrzewki przed zajęciami na piasku. 5. Nauka i doskonalenie podstawowych elementów techniki: odbicia sposobem górnym i dolnym, zagrywka, atak, kiwnięcie, poruszanie się po boisku oraz współpraca w zespole. 6. Podstawowe elementy taktyki gry 2 × 2. 7. Analiza i korekcja najczęściej popełnianych błędów technicznych. 8. Modyfikowanie ćwiczeń i gier dla osób o różnym poziomie sprawności fizycznej. 9. Zasady bezpieczeństwa oraz profilaktyka urazów podczas gry na piasku. 10. Organizacja mini-turnieju rekreacyjnego oraz samodzielne prowadzenie fragmentu zajęć z siatkówki plażowej.
Metody i techniki kształcenia:	ćwiczenia praktyczne w terenie i na boisku plażowym pokaz i instruktaż metoda zadaniowa (opracowanie scenariusza gry / fragmentu zajęć) gra szkolna
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	Obowiązkowy, aktywny udział w ćwiczeniach, zaliczenie teoretyczne, zaliczenie praktyczne, pokaz, demonstracja, opanowanie umiejętności praktycznych, znajomosc zasad gier i zabaw, przeprowadzenie fragmentu gry terenowej lub części zajęć z siatkówki plażowej, przygotowanie krótkiego konspektu zajęć
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Obowiązek aktywnego uczestnictwa studenta we wszystkich formach zajęć, obowiązek odrobienia nieobecności w innym terminie lub z inną grupą
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta	Prowadzący zajęcia określa sposób i termin uzupełnienia zaległości powstałych na wskutek nieobecności studenta na zajęciach

na zajęciach:		
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		Ogólna sprawność fizyczna
Zalecana literatura	**podstawowa**	7. Bondarowicz M. Wielka księga zabaw i gier ruchowych. Wyd. BK, Warszawa. 8. Grządziel G., Naglak Z. Siatkówka. Nauczanie techniki i taktyki gry. AWF Wrocław. 9. Strugarek J. Organizacja imprez sportowych i rekreacyjnych. Poznań. 10. Oficjalne Przepisy Gry w Siatkówkę Plażową FIVB/PZPS. Najnowsze wydanie.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**G13e Rekreacyjne formy aktywności ruchowej – badminton (przedmiot do wyboru)**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Recreational forms of physical activity – Table tennis (optional subject)
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	Stacjonarna
Punkty ECTS:	1
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	9
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu		
Treści programowe obejmują zapoznanie studentów z tenisem stołowym jako rekreacyjną formą aktywności fizycznej możliwą do wykorzystania w promocji zdrowia i fizjoprofilaktyce.		
	Ćwiczenia praktyczne	15 h
	Praca własna studenta	10 h

Cele kształcenia

C1. Doskonalenie umiejętności technicznych w zakresie podstawowych uderzeń w badmintonie

C2. Nabycie umiejętności planowania i prowadzenia zajęć rekreacyjnych z wykorzystaniem elementów badmintona.

C3. Kształtowanie koordynacji, szybkości reakcji i sprawności manualnej przydatnej w zawodzie fizjoterapeuty.

C4. Kształtowanie postawy promującej zdrowy styl życia poprzez aktywność rekreacyjną.

OGÓLNE EFEKTY ZE STANDARDU

W zakresie wiedzy student zna i rozumie:

EU_W1 (Rozdz. 1.1 pkt 6) – wskazania i przeciwwskazania do stosowania różnych form aktywności fizycznej.

EU_W2 (Rozdz. 1.1 pkt 7) – zalecenia dotyczące stosowania aktywności fizycznej w promocji zdrowia oraz w profilaktyce i terapii wybranych jednostek chorobowych.

EU_W4 (Rozdz. 1.1 pkt 11) – zasady kształtowania, podtrzymywania i przywracania sprawności fizycznej z wykorzystaniem różnych form ruchu.

W zakresie umiejętności student potrafi:

EU_U1 (Rozdz. 1.2 pkt 1) – wykonywać oraz demonstrować elementy badmintona
EU_U2 (Rozdz. 1.2 pkt 3) – planować i modyfikować program aktywności ruchowej adekwatnie do potrzeb i możliwości uczestników.
EU_U3 (Rozdz. 1.2 pkt 7) – podejmować działania z zakresu promocji zdrowia z wykorzystaniem aktywności fizycznej.
EU_U4 (Rozdz. 1.2 pkt 10) – komunikować się z uczestnikami zajęć i instruować ich w sposób zrozumiały i bezpieczny.
W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:
KS1 (Rozdz. 1.3 pkt 1) – nawiązywać profesjonalny kontakt z uczestnikami zajęć.
KS3 (Rozdz. 1.3 pkt 3) – promować zdrowy styl życia poprzez aktywność fizyczną.
KS9 (Rozdz. 1.3 pkt 9) – ponosić odpowiedzialność za bezpieczeństwo prowadzonej aktywności ruchowej.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
G13e_W01	zasady edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia	B.W12	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, zaliczenie teoretyczne
G13e_W02	znaczenie różnych form aktywności w podtrzymywaniu sprawności osób ze specjalnymi potrzebami	C.W11	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta,
G13e_W04	jak nauczać różnych form ruchu i elementów dyscyplin sportowych,	G.W3	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, samodzielne prowadzenie części zajęć, opracowanie konspektu zajęć
w zakresie umiejętności potrafi:				
G13e_U01	wykazać umiejętności ruchowe w zakresie badmintona	B.U9	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, ocena pokazu i objaśnienia,
G13e_U02	konstruować jednostkę zajęć dostosowaną do wieku i możliwości uczestników.	C.U5	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, opracowanie konspektu, samodzielne prowadzenie części zajęć
G13e_U04	instruować uczestników w zakresie zasad gier, techniki i bezpieczeństwa podczas zajęć .	C.U13	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, pokaz i objaśnienie, samodzielne prowadzenie zajęć
G13e_U05	dobrać i zastosować metody, formy i środki kształtowania aktywności fizycznej w zależności od potrzeb pedagogiczno-zdrowotnych	G.U2	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, pokaz i objaśnienie, samodzielne prowadzenie zajęć, opracowanie konspektu
G13e_U06	nauczać różnych form aktywności fizycznej i elementów techniki w popularnych dyscyplinach	G.U2	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, pokaz i objaśnienie, samodzielne

	sportowych i rekreacyjnych.			prowadzenie zajęć, opracowanie konspektu
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
G13e_K01	prezentowania postawy promującej zdrowy styl życia, propagowania i aktywnego kreowania zdrowego stylu życia i promocji zdrowia w trakcie działań związanych z wykonywaniem zawodu i określania poziomu sprawności niezbędnego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty,	KS3	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Dodatkowe elementy

Całkowita liczba punktów ECTS	1	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Ćwiczenia	15
	w sumie	**15**
	ECTS	**0,6**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Przygotowanie do zaliczenia, zajęć, przygotowanie konspektu **w sumie:** **ECTS**	10 10 **0,4**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia **ECTS**	15 **0,6**

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**Część teoretyczna (realizowana w ramach ćwiczeń)** 1. Charakterystyka badmintona jako rekreacyjnej i prozdrowotnej formy aktywności fizycznej. 2. Znaczenie badmintona w rozwijaniu koordynacji ruchowej, szybkości reakcji, zwinności oraz wydolności organizmu. 3. Organizacja zajęć rekreacyjnych z wykorzystaniem badmintona. 4. Dobór sprzętu sportowego (rakieta, lotki) oraz przygotowanie boiska do gry. 5. Zasady bezpieczeństwa podczas prowadzenia zajęć. 6. Podstawowe przepisy gry oraz zasady sędziowania. **Ćwiczenia praktyczne** 1. Nauka prawidłowego chwytu rakiety oraz pozycji wyjściowej.

		2. Nauka i doskonalenie poruszania się po korcie. 3. Doskonalenie podstawowych elementów techniki: serwis krótki i długi, uderzenia forehand i backhand, smecz, drop oraz clear. 4. Podstawowe elementy taktyki gry pojedynczej, podwójnej i mieszanej. 5. Analiza i korekcja najczęściej popełnianych błędów technicznych. 6. Organizacja i prowadzenie rozgrzewki przed zajęciami. 7. Modyfikacja ćwiczeń dla osób o różnym poziomie sprawności fizycznej. 8. Organizacja mini-turnieju rekreacyjnego. 9. Samodzielne przygotowanie i przeprowadzenie fragmentu zajęć z badmintona.
Metody i techniki kształcenia:		instruktaż i pokaz ćwiczenia praktyczne metoda zadaniowa (prowadzenie fragmentu zajęć) gra szkolna
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:		obecność zgodnie z regulaminem studiów aktywne uczestnictwo w ćwiczeniach zaliczenie praktyczne obejmujące demonstrację elementów techniki oraz prowadzenie fragmentu zajęć
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:		Obowiązek aktywnego uczestnictwa studenta we wszystkich formach zajęć, obowiązek odrobienia nieobecności w innym terminie lub z inną grupą
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:		Prowadzący zajęcia określa sposób i termin uzupełnienia zaległości powstałych na wskutek nieobecności studenta na zajęciach
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		Podstawowe umiejętności z zakresu gier rakietowych. Brak przeciwwskazań zdrowotnych do wysiłku fizycznego.
Zalecana literatura	**podstawowa**	1. Nawara H. Badminton. Program szkolenia i metodyka nauczania. AWF Wrocław. 2. Grządziel G. Metodyka nauczania sportów rakietowych. AWF Wrocław. 3. Badminton World Federation. Laws of Badminton. Aktualne wydanie.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**G13e Rekreacyjne formy aktywności ruchowej – Tenis stołowy (przedmiot do wyboru)**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Recreational forms of physical activity – Table tennis (optional subject)
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	Stacjonarna
Punkty ECTS:	1
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	9
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu		
Treści programowe obejmują zapoznanie studentów z tenisem stołowym jako rekreacyjną formą aktywności fizycznej możliwą do wykorzystania w promocji zdrowia i fizjoprofilaktyce.		
	Ćwiczenia praktyczne	15 h
	Praca własna studenta	10 h

Cele kształcenia

C1. Doskonalenie umiejętności technicznych w zakresie podstawowych uderzeń w tenisie stołowym.
C2. Nabycie umiejętności planowania i prowadzenia zajęć rekreacyjnych z wykorzystaniem elementów tenisa stołowego.
C3. Kształtowanie koordynacji, szybkości reakcji i sprawności manualnej przydatnej w zawodzie fizjoterapeuty.
C4. Kształtowanie postawy promującej zdrowy styl życia poprzez aktywność rekreacyjną.

OGÓLNE EFEKTY ZE STANDARDU

W zakresie wiedzy student zna i rozumie:

EU_W1 (Rozdz. 1.1 pkt 6) – wskazania i przeciwwskazania do stosowania różnych form aktywności fizycznej.
EU_W2 (Rozdz. 1.1 pkt 7) – zalecenia dotyczące stosowania aktywności fizycznej w promocji zdrowia oraz w profilaktyce i terapii wybranych jednostek chorobowych.
EU_W4 (Rozdz. 1.1 pkt 11) – zasady kształtowania, podtrzymywania i przywracania sprawności fizycznej z wykorzystaniem różnych form ruchu.

W zakresie umiejętności student potrafi:

EU_U1 (Rozdz. 1.2 pkt 1) – wykonywać oraz demonstrować elementy tenisa stołowego
EU_U2 (Rozdz. 1.2 pkt 3) – planować i modyfikować program aktywności ruchowej adekwatnie do potrzeb i możliwości uczestników.
EU_U3 (Rozdz. 1.2 pkt 7) – podejmować działania z zakresu promocji zdrowia z wykorzystaniem aktywności fizycznej.
EU_U4 (Rozdz. 1.2 pkt 10) – komunikować się z uczestnikami zajęć i instruować ich w sposób zrozumiały i bezpieczny.
W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:
KS1 (Rozdz. 1.3 pkt 1) – nawiązywać profesjonalny kontakt z uczestnikami zajęć.
KS3 (Rozdz. 1.3 pkt 3) – promować zdrowy styl życia poprzez aktywność fizyczną.
KS9 (Rozdz. 1.3 pkt 9) – ponosić odpowiedzialność za bezpieczeństwo prowadzonej aktywności ruchowej.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
G13e_W01	zasady edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia	B.W12	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, zaliczenie teoretyczne
G13e_W02	znaczenie różnych form aktywności w podtrzymywaniu sprawności osób ze specjalnymi potrzebami	C.W11	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta,
G13e_W04	jak nauczać różnych form ruchu i elementów dyscyplin sportowych,	G.W3	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, samodzielne prowadzenie części zajęć, opracowanie konspektu zajęć
w zakresie umiejętności potrafi:				
G13e_U01	wykazać umiejętności ruchowe w zakresie badmintona	B.U9	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, ocena pokazu i objaśnienia,
G13e_U02	konstruować jednostkę zajęć dostosowaną do wieku i możliwości uczestników.	C.U5	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, opracowanie konspektu, samodzielne prowadzenie części zajęć
G13e_U04	instruować uczestników w zakresie zasad gier, techniki i bezpieczeństwa podczas zajęć .	C.U13	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, pokaz i objaśnienie, samodzielne prowadzenie zajęć
G13e_U05	dobrać i zastosować metody, formy i środki kształtowania aktywności fizycznej w zależności od potrzeb pedagogiczno-zdrowotnych	G.U2	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, pokaz i objaśnienie, samodzielne prowadzenie zajęć, opracowanie konspektu
G13e_U06	nauczać różnych form aktywności fizycznej i elementów techniki w popularnych dyscyplinach	G.U2	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta, pokaz i objaśnienie, samodzielne

	sportowych i rekreacyjnych.			prowadzenie zajęć, opracowanie konspektu
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
G13e_K01	prezentowania postawy promującej zdrowy styl życia, propagowania i aktywnego kreowania zdrowego stylu życia i promocji zdrowia w trakcie działań związanych z wykonywaniem zawodu i określania poziomu sprawności niezbędnego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty,	KS3	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja pracy studenta

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Dodatkowe elementy

Całkowita liczba punktów ECTS	1	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Ćwiczenia	15
	w sumie	**15**
	ECTS	**0,6**
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Przygotowanie do zaliczenia, zajęć, przygotowanie konspektu **w sumie:** **ECTS**	10 10 **0,4**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia **ECTS**	15 **0,6**

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**Część teoretyczna (realizowana w ramach ćwiczeń)** 1. Charakterystyka tenisa stołowego jako rekreacyjnej formy aktywności fizycznej oraz jego znaczenie w promocji zdrowia. 2. Wpływ gry w tenisa stołowego na rozwój koordynacji ruchowej, szybkości reakcji, koncentracji oraz sprawności psychomotorycznej. 3. Organizacja zajęć rekreacyjnych z wykorzystaniem tenisa stołowego. 4. Dobór sprzętu sportowego (rakietka, okładziny, piłeczki) oraz przygotowanie stanowiska do gry. 5. Zasady bezpieczeństwa podczas prowadzenia zajęć. 6. Podstawowe przepisy gry oraz zasady sędziowania. **Ćwiczenia praktyczne**

		1. Nauka prawidłowego chwytu rakietki oraz pozycji gotowości. 2. Nauka i doskonalenie poruszania się przy stole. 3. Doskonalenie podstawowych uderzeń: forhend, bekhend, blok, podcięcie oraz topspin. 4. Nauka serwisu i przyjęcia serwisu. 5. Podstawowe elementy taktyki gry pojedynczej i deblowej. 6. Analiza i korekcja najczęściej popełnianych błędów technicznych. 7. Modyfikacja ćwiczeń i gier dla osób o różnym poziomie sprawności oraz w różnym wieku. 8. Organizacja mini-turnieju rekreacyjnego. 9. Samodzielne przygotowanie i przeprowadzenie fragmentu zajęć z tenisa stołowego.
Metody i techniki kształcenia:		instruktaż i pokaz ćwiczenia praktyczne metoda zadaniowa (prowadzenie fragmentu zajęć) gra szkolna
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:		obecność zgodnie z regulaminem studiów aktywne uczestnictwo w ćwiczeniach zaliczenie praktyczne obejmujące demonstrację elementów techniki oraz prowadzenie fragmentu zajęć
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:		Obowiązek aktywnego uczestnictwa studenta we wszystkich formach zajęć, obowiązek odrobienia nieobecności w innym terminie lub z inną grupą
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:		Prowadzący zajęcia określa sposób i termin uzupełnienia zaległości powstałych na wskutek nieobecności studenta na zajęciach
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		Podstawowe umiejętności z zakresu gier rakietowych. Brak przeciwwskazań zdrowotnych do wysiłku fizycznego.
Zalecana literatura	**podstawowa**	11. Grubba A., Nauka tenisa stołowego w weekend, Warszawa 1996. 12. Kulczycki R., Tenis stołowy bez tajemnic, Gorzów Wlkp. 2002. 13. Sieniek Cz., Sporty całego życia, 1997.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**G14 Obóz letni**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Summer Training Camp
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	Stacjonarna
Punkty ECTS:	2
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	2
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu		
Realizacja zajęć ruchowych w warunkach terenowych i wodnych z wykorzystaniem takich form aktywności jak: kajakarstwo, windsurfing, żeglarstwo, pływanie, SUP (stand up paddle), turystyka rowerowa oraz gry i zabawy terenowe. Zasady bezpieczeństwa nad wodą i w terenie, podstawy asekuracji oraz elementy pierwszej pomocy. Planowanie i prowadzenie animacji czasu wolnego oraz integracyjnych form aktywności prozdrowotnej. Analiza wpływu wysiłku fizycznego w środowisku naturalnym na organizm człowieka oraz możliwości wykorzystania tych form ruchu w pracy fizjoterapeuty (profilaktyka, rekreacja, utrzymanie sprawności).		
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Ćwiczenia praktyczne	40 h
	Praca własna studenta	10 h

Cele kształcenia

C1. Doskonalenie sprawności fizycznej oraz wydolności organizmu poprzez udział w zróżnicowanych formach aktywności wodnej i terenowej.
C2. Kształtowanie umiejętności wykorzystania rekreacyjnych form ruchu (kajakarstwo, windsurfing, żeglarstwo, pływanie, SUP, turystyka rowerowa) w profilaktyce i promocji zdrowia.
C3. Nabycie umiejętności organizowania i animowania czasu wolnego z elementami aktywności prozdrowotnej.
C4. Kształtowanie odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i uczestników zajęć w warunkach terenowych i wodnych.

C5. Rozwijanie kompetencji współpracy w grupie oraz komunikacji w sytuacjach wymagających organizacji i koordynacji działań.

Ogólne efekty ze standardu

W zakresie wiedzy student zna i rozumie:

EU_W1 (Rozdz. 1.1 pkt 6) – wskazania i przeciwwskazania do podejmowania wysiłku fizycznego w różnych warunkach środowiskowych.

EU_W2 (Rozdz. 1.1 pkt 11) – zasady kształtowania i podtrzymywania sprawności fizycznej oraz wydolności organizmu.

EU_W3 (Rozdz. 1.1 pkt 13) – zasady bezpieczeństwa, odpowiedzialności i etyki w prowadzeniu zajęć ruchowych.
W zakresie umiejętności student potrafi:
EU_U1 (Rozdz. 1.2 pkt 1) – wykonywać i demonstrować ćwiczenia oraz aktywności ruchowe z zachowaniem zasad bezpieczeństwa.
EU_U2 (Rozdz. 1.2 pkt 3) – planować i realizować program aktywności ruchowej dostosowany do warunków środowiskowych oraz możliwości uczestników.
EU_U3 (Rozdz. 1.2 pkt 7) – podejmować działania z zakresu promocji zdrowia poprzez rekreacyjne formy aktywności fizycznej.
EU_U4 (Rozdz. 1.2 pkt 10) – współpracować w grupie i skutecznie komunikować się podczas realizacji zadań zespołowych.

W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:

KS1 (Rozdz. 1.3 pkt 1) – współdziałania i budowania relacji w grupie.

KS3 (Rozdz. 1.3 pkt 3) – promowania zdrowego stylu życia poprzez aktywność fizyczną.

KS9 (Rozdz. 1.3 pkt 9) – ponoszenia odpowiedzialności za bezpieczeństwo swoje i innych.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
G14_W01	zasady doboru środków, form i metod terapeutycznych w zależności od rodzaju aktywności ruchowej, poziomu sprawności uczestników oraz warunków środowiskowych (np. środowisko wodne, terenowe).	C.W5.	Zajęcia praktyczne, wykład	zaliczenie teoretyczne i praktyczne
G14_W02	zagadnienia związane z promocją zdrowia i fizjoprofilaktyką w kontekście aktywności rekreacyjnej i turystyki aktywnej.	C.W17	Zajęcia praktyczne, wykład	zaliczenie teoretyczne i praktyczne
G14_W03	jak nauczać różnych form ruchu i elementów dyscyplin sportowych,	G.W3.	Zajęcia praktyczne, wykład	zaliczenie teoretyczne i praktyczne
G14_W04	wskazania i przeciwwskazania do ćwiczeń ruchowych oraz aktywności rekreacyjnych w zależności od stanu zdrowia uczestnika.	C.W8	Zajęcia praktyczne, wykład	zaliczenie teoretyczne i praktyczne
G14_W05	czynniki decydujące o zdrowiu oraz o zagrożeniu zdrowia w warunkach aktywności	B.W11	Zajęcia praktyczne, wykład	Zaliczenie teoretyczne

	plenerowej i wodnej			
w zakresie umiejętności potrafi:				
G14_U01	dobierać i prowadzić zajęcia ruchowe (kajakarstwo, windsurfing, żeglarstwo, pływanie, SUP, turystyka rowerowa, zabawy terenowe) ukierunkowane na kształtowanie wybranych zdolności motorycznych	C.U3	Ćwiczenia praktyczne	Zaliczenie praktyczne
G14_U02	dobrać i zastosować metody, formy i środki kształtowania aktywności fizycznej w zależności od potrzeb pedagogiczno-zdrowotnych	G.U2	Ćwiczenia praktyczne	Zaliczenie praktyczne
G14_U03	nauczać różnych form aktywności fizycznej i elementów techniki w popularnych dyscyplinach sportowych i rekreacyjnych.	G.U2	Ćwiczenia praktyczne	Zaliczenie praktyczne
G14_U04	konstruować i modyfikować program zajęć rekreacyjnych dostosowany do wieku, poziomu sprawności i bezpieczeństwa uczestników.	C.U5	Ćwiczenia praktyczne	Zaliczenie praktyczne
G14_U05	wykazać umiejętności ruchowe konieczne do demonstracji ćwiczeń i zapewnienia bezpieczeństwa podczas aktywności terenowych i wodnych.	C.U7	Ćwiczenia praktyczne	Zaliczenie praktyczne
G14_U06	instruować uczestników w zakresie bezpiecznego podejmowania różnych form aktywności fizycznej i rekreacyjnej.	C.U13	Ćwiczenia praktyczne	Zaliczenie praktyczne
G14_U07	samodzielnie wykonywać powierzone zadania organizacyjne i ruchowe oraz właściwie organizować własną pracę podczas realizacji programu obozu.	F.U12	Ćwiczenia praktyczne	Zaliczenie praktyczne
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				

G14_K01	prezentowania postawy promującej zdrowy styl życia, propagowania i aktywnego kreowania zdrowego stylu życia i promocji zdrowia w trakcie działań związanych z wykonywaniem zawodu i określania poziomu sprawności niezbędnego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty,	K.S3	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja zachowania studenta, jego aktywności
G14_K02	nawiązywania i utrzymywania pełnego szacunku kontaktu z uczestnikami zajęć, z uwzględnieniem różnic indywidualnych i kulturowych.	K.S3	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja zachowania studenta, jego aktywności, umiejętności współpracy
G14_K03	współpracy w zespole organizującym zajęcia obozowe oraz wdrażania zasad koleżeństwa zawodowego.	KS7	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja zachowania studenta, jego aktywności, umiejętności współpracy
G14_K04	przyjęcia odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i uczestników podczas realizacji aktywności wodnych i terenowych.	KS9	Ćwiczenia praktyczne	obserwacja zachowania studenta, jego aktywności, umiejętności współpracy

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	2		**Dodatkowe elementy**
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Wykład	2	
	Ćwiczenia	38	
	w sumie	**40**	
	ECTS	**1,6**	
B. Liczba godzin niekontaktowych z podziałem na formy zajęć	Przygotowanie do zajęć praca własna studenta**w sumie:** **ECTS**	10 **10** **0,4**	
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia **ECTS**	38 **1,5**	

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	1. Organizacja obozu letniego oraz zasady bezpiecznego uczestnictwa w zajęciach terenowych i wodnych. 2. Planowanie aktywności rekreacyjnych z uwzględnieniem wieku,

	sprawności oraz stanu zdrowia uczestników. 3. Kajakarstwo – podstawy techniki wiosłowania, manewrowania oraz zasady bezpieczeństwa. 4. Windsurfing – budowa sprzętu, przygotowanie zestawu, podstawowe elementy techniki. 5. Żeglarstwo – podstawowe manewry, obsługa jachtu oraz bezpieczeństwo na wodzie. 6. SUP (Stand Up Paddle) – technika pływania, utrzymanie równowagi oraz zastosowanie rekreacyjne. 7. Pływanie rekreacyjne i gry wodne jako element promocji zdrowia. 8. Turystyka rowerowa – planowanie tras, zasady bezpiecznej jazdy oraz organizacja wycieczek. 9. Gry i zabawy terenowe rozwijające współpracę, komunikację i sprawność fizyczną. 10. Organizacja animacji czasu wolnego oraz imprez rekreacyjnych. 11. Elementy pierwszej pomocy i postępowania w sytuacjach zagrożenia.
Metody i techniki kształcenia:	wykład ćwiczenia praktyczne w terenie i na wodzie, pokaz i instruktaż, zadania zespołowe i organizacyjne, elementy animacji i pracy w grupie, analiza bezpieczeństwa i warunków środowiskowych.
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	Aktywny udział we wszystkich zajęciach obozowych, poprawne wykonanie zadań praktycznych, zaliczenie sprawdzianów umiejętności z poszczególnych form aktywności, przygotowanie i przeprowadzenie wybranego elementu programu rekreacyjnego oraz zaliczenie teoretyczne z zasad bezpieczeństwa.
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Obowiązek aktywnego uczestnictwa studenta we wszystkich formach zajęć
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Udział studenta w dodatkowych zajęciach nad woda, praca pisemna na zadany temat
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	Podstawowe umiejętności pływania

Zalecana literatura	**podstawowa**	1. Parnicki F., Czubak D. Podstawy windsurfingu. Przewodnik dla początkujących i instruktorów. AWF Warszawa, 2024. 2. Cholewa J. Wybrane elementy turystyki kajakowej. AWF Katowice. 3. Merski J., Warecka J. Turystyka kwalifikowana. PWE, Warszawa. 4. Haber F. Vademecum żeglarza i sternika jachtowego. Najnowsze wydanie. Literatura uzupełniająca • aktualne wytyczne WOPR dotyczące bezpieczeństwa nad wodą, • aktualne materiały PZŻ i PZKaj,

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**G15a Gry zespołowe do wyboru – Koszykówka**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	**Team Sports – Basketball (optional course)**
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	Stacjonarna
Punkty ECTS:	2
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	3
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu		
Charakterystyka koszykówki jako zespołowej gry sportowej oraz formy rekreacji i aktywnego spędzania czasu wolnego. Walory zdrowotne i wysiłkowe dyscypliny oraz jej dostępność dla osób o zróżnicowanym poziomie sprawności fizycznej. Podstawy techniki (postawa, poruszanie się, podania, kozłowanie, rzuty, gra w obronie) oraz elementy taktyki w grze 5×5 i 3×3. Podstawowe przepisy gry i zasady bezpieczeństwa podczas zajęć.		
	Ćwiczenia praktyczne	30 h
	Praca własna studenta	20 h

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Efekty ogólne z zakresu wiedzy:

Student zna i rozumie:

15) EU_W1 roz. 1.1.pkt.11 zagadnienia związane z kształtowaniem, podtrzymywaniem i przywracaniem sprawności oraz wydolności osobom w różnym wieku, w tym osobom starszym, utraconej lub obniżonej wskutek różnych chorób lub urazów, a także zasady promocji zdrowia – w stopniu zaawansowanym;

Efekty ogólne z zakresu umiejętności:

Student potrafi:

16) EU_ U2 roz.1.2.pkt.6 zastosować działania z zakresu adaptowanej aktywności fizycznej i sportu osób z niepełnosprawnościami dla planowania, doboru, modyfikowania oraz

tworzenia różnych form zajęć rekreacyjnych i sportowych dla osób ze specjalnymi potrzebami, w tym osób starszych;

17) EU_ U2roz.1.2.pkt.7 zastosować działania ukierunkowane na edukację zdrowotną, promocję zdrowia, profilaktykę niepełnosprawności, a także pierwotną i wtórną profilaktykę chorób;

18) Efekty ogólne z zakresu kompetencji społecznych

student jest gotów do:

11) EU_ O1 roz.1.3.pkt.3 prezentowania postawy promującej zdrowy styl życia, propagowania i aktywnego kreowania zdrowego stylu życia i promocji zdrowia w trakcie działań związanych z wykonywaniem zawodu i określania poziomu sprawności niezbędnego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty;

Efekty szczegółowe

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
G15a_W01	podstawowe teorie dotyczące wychowania, uczenia się i nauczania, rozumie różnorodne uwarunkowania tych procesów oraz przebieg procesu pedagogicznego.	G.W2.	Ćwiczenia	zaliczenie teoretyczne
G15a_W02	jak nauczać różnych form ruchu i elementów dyscyplin sportowych,	G.W3	Ćwiczenia	samodzielne prowadzenie części zajęć opracowanie konspektu zajęć
G15a_W03	Teoretyczne i metodyczne podstawy procesu uczenia się i nauczania czynności ruchowych.	C.W6	Ćwiczenia	Kolokwium, samodzielne prowadzenie części zajęć
w zakresie umiejętności potrafi:				
G15a_U01	dobrać i zastosować metody, formy i środki kształtowania aktywności fizycznej w zależności od potrzeb pedagogiczno-zdrowotnych	G.U2.	Ćwiczenia	zaliczenie praktyczne
G15a_U02	nauczać różnych form aktywności fizycznej i elementów techniki w popularnych dyscyplinach sportowych i rekreacyjnych.	G.U3.	Ćwiczenia	zaliczenie praktyczne, prowadzenie części zajęć, konspekt
G15a_U03	Wykazuje umiejętności ruchowe z zakresu wybranych form aktywności fizycznej (rekreacyjnych i zdrowotnych).	B.U9	Ćwiczenia	Pokaz, zaliczenie praktyczne elementów techniki (odbicia, zagrywka)
G15a_U04	Projektuje program profilaktyczny z uwzględnieniem aktywności fizycznej.	C.U17	Ćwiczenia	Konspekt zajęć,

w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
G15a_K01	prezentowania postawy promującej zdrowy styl życia, propagowania i aktywnego kreowania zdrowego stylu życia i promocji zdrowia w trakcie działań związanych z wykonywaniem zawodu i określania poziomu sprawności niezbędnego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty,	KS3.	Wykład, ćwiczenia	rozmowa nieformalna

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Dodatkowe elementy

Całkowita liczba punktów ECTS	2	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Wykład	
	Ćwiczenia	30
	w sumie	**30**
	ECTS	**1,2**
B. Liczba godzin nie kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Przygotowanie do zaliczenia, przygotowanie do zajęć (konspekt, perzepisy), samodzielne doskonalenie umiejętności **w sumie:** **ECTS**	**20** **0,8**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia **ECTS**	30 1,2

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**Część teoretyczna (realizowana w ramach ćwiczeń)** 1. Charakterystyka koszykówki jako zespołowej gry sportowej i rekreacyjnej. 2. Wpływ koszykówki na rozwój sprawności fizycznej oraz zdolności motorycznych. 3. Organizacja zajęć rekreacyjnych z wykorzystaniem koszykówki. 4. Zasady bezpieczeństwa podczas prowadzenia zajęć. 5. Podstawowe przepisy gry 5 × 5 oraz 3 × 3. 6. Zastosowanie koszykówki w promocji zdrowia i aktywizacji osób

		w różnym wieku. **Ćwiczenia praktyczne** 1. Nauka i doskonalenie postawy koszykarskiej oraz poruszania się po boisku. 2. Chwyty i podania piłki. 3. Kozłowanie prawą i lewą ręką. 4. Rzut z miejsca, po kozłowaniu oraz dwutakt. 5. Elementy gry w obronie. 6. Podstawy współpracy zespołowej. 7. Małe gry (1 × 1, 2 × 2, 3 × 3). 8. Gra szkolna oraz gra właściwa. 9. Analiza i korekcja najczęściej popełnianych błędów 10. Organizacja mini-turnieju koszykówki.
Metody i techniki kształcenia:		**Ćwiczenia** – metody praktyczne: instruktaż, pokaz, objaśnienie, metoda alityczna, syntetyczna, mieszana, formy ścisłe I zabawowe w nauczaniu
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:		aktywny udział w zajęciach, zaliczenie praktyczne z podstawowych elementów techniki, przygotowanie konspektu oraz samodzielne przeprowadzenie fragmentu zajęć.
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:		Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:		Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacja, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		Podstawowa sprawność fizyczna oraz brak przeciwwskazań zdrowotnych do podejmowania wysiłku fizycznego.
Zalecana literatura	**podstawowa**	1. 1. Arlet T. Koszykówka. Extrema. Kraków 2001 2. 2. H. Oszast, M. Kasperzec: „Koszykówka" AWF Kraków, 3. 3. Oficjalne przepisy gry w koszykówkę. www.pzkosz. 4. 4. W. Ljach „Koszykówka, podręcznik dla studentów wychowania fizycznego" AWF Kraków
	uzupełniająca	7. T. Huciński „Koszykówka" "BK". Wrocław 2001 2. T. Huciński, R. Jakubiak „Koszykówka. Metodyka nauczania i doskonalenie podstaw" WIK Wrocław

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**G15b Gry zespołowe do wyboru – Piłka nożna**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	**Team Sports – Football (optional course)**
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	Stacjonarna
Punkty ECTS:	2
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	3
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu		
Zapoznanie studenta z systematyką ćwiczeń oraz metodami, formami, zasadami i środkami wykorzystywanymi w nauczaniu umiejętności specjalnych w piłce nożnej. Praktyczne nauczanie i doskonalenie podstawowych elementów techniki (przyjęcie piłki, podania, strzały) oraz indywidualnej i zespołowej taktyki gry. Kształtowanie umiejętności planowania i prowadzenia zajęć z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i profilaktyki urazów, z uwzględnieniem aspektów biomechanicznych i funkcjonalnych istotnych w pracy fizjoterapeuty. Ukazanie piłki nożnej jako formy rekreacji ruchowej i aktywności prozdrowotnej, stanowiącej sport możliwy do podejmowania w różnych okresach ontogenezy.		
	Ćwiczenia praktyczne	30 h
	Praca własna studenta	20 h

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Efekty ogólne z zakresu wiedzy:

Student zna i rozumie:

16) EU1 W roz. 1.1.pkt.11 zagadnienia związane z kształtowaniem, podtrzymywaniem i przywracaniem sprawności oraz wydolności osobom w różnym wieku, w tym osobom starszym, utraconej lub obniżonej wskutek różnych chorób lub urazów, a także zasady promocji zdrowia – w stopniu zaawansowanym;

Efekty ogólne z zakresu umiejętności:

Student potrafi:

19) EU2 U roz.1.2.pkt.6 zastosować działania z zakresu adaptowanej aktywności fizycznej i sportu osób z niepełnosprawnościami dla planowania, doboru, modyfikowania oraz tworzenia różnych form zajęć rekreacyjnych i sportowych dla osób ze specjalnymi potrzebami, w tym osób starszych;
20) EU2 U roz.1.2.pkt.7 zastosować działania ukierunkowane na edukację zdrowotną, promocję zdrowia, profilaktykę niepełnosprawności, a także pierwotną i wtórną profilaktykę chorób;

21) Efekty ogólne z zakresu kompetencji społecznych

student jest gotów do:

12) EU1 O roz.1.3.pkt.3 prezentowania postawy promującej zdrowy styl życia, propagowania i aktywnego kreowania zdrowego stylu życia i promocji zdrowia w trakcie działań związanych z wykonywaniem zawodu i określania poziomu sprawności niezbędnego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty;

Efekty szczegółowe

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
G15b_W01	podstawowe teorie dotyczące wychowania, uczenia się i nauczania, rozumie różnorodne uwarunkowania tych procesów oraz przebieg procesu pedagogicznego.	G.W2.	Ćwiczenia	zaliczenie teoretyczne
G15b_W02	jak nauczać różnych form ruchu i elementów dyscyplin sportowych,	G.W3	Ćwiczenia	samodzielne prowadzenie części zajęć opracowanie konspektu zajęć
G15b_W03	Teoretyczne i metodyczne podstawy procesu uczenia się i nauczania czynności ruchowych.	C.W6	Ćwiczenia	Kolokwium, samodzielne prowadzenie części zajęć
w zakresie umiejętności potrafi:				
G15b_U01	dobrać i zastosować metody, formy i środki kształtowania aktywności fizycznej w zależności od potrzeb pedagogiczno-zdrowotnych	G.U2.	Ćwiczenia	zaliczenie praktyczne
G15b_U02	nauczać różnych form aktywności fizycznej i elementów techniki w popularnych dyscyplinach sportowych i rekreacyjnych.	G.U3.	Ćwiczenia	zaliczenie praktyczne, prowadzenie części zajęć, konspekt
G15b_U03	Wykazuje umiejętności ruchowe z zakresu wybranych form aktywności fizycznej (rekreacyjnych i zdrowotnych).	B.U9	Ćwiczenia	Pokaz, zaliczenie praktyczne elementów techniki (prowadzenie piłki, podania, przyjęcia,

				strzały, zwody).
G15b_U04	Projektuje program profilaktyczny z uwzględnieniem aktywności fizycznej.	C.U17	Ćwiczenia	Konspekt zajęć,
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
G15b_K01	prezentowania postawy promującej zdrowy styl życia, propagowania i aktywnego kreowania zdrowego stylu życia i promocji zdrowia w trakcie działań związanych z wykonywaniem zawodu i określania poziomu sprawności niezbędnego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty,	KS3.	Wykład, ćwiczenia	rozmowa nieformalna

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Dodatkowe elementy

Całkowita liczba punktów ECTS	2	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Wykład	
	Ćwiczenia	30
	w sumie	**30**
	ECTS	**1,2**
B. Liczba godzin nie kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Przygotowanie do zaliczenia, przygotowanie do zajęć (konspekt, perzepisy), samodzielne doskonalenie umiejętności **w sumie:** **ECTS**	**20** **0,8**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia **ECTS**	30 1,2

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**Część teoretyczna (realizowana w ramach ćwiczeń)** 1. Charakterystyka piłki nożnej jako zespołowej gry sportowej i rekreacyjnej. 2. Wpływ gry na rozwój sprawności fizycznej i zdrowia.

		3. Organizacja zajęć rekreacyjnych z wykorzystaniem piłki nożnej. 4. Zasady bezpieczeństwa i profilaktyki urazów. 5. Podstawowe przepisy gry. 6. Zastosowanie piłki nożnej w promocji zdrowia. **Ćwiczenia praktyczne** 1. Nauka i doskonalenie poruszania się po boisku. 2. Prowadzenie piłki. 3. Przyjęcia i podania. 4. Strzały na bramkę. 5. Zwody i drybling. 6. Gra bramkarza. 7. Małe gry (2×2, 3×3, 4×4). 8. Gra szkolna i gra właściwa. 9. Analiza i korekcja najczęściej popełnianych błędów. 10. Organizacja mini-turnieju piłkarskiego.
Metody i techniki kształcenia:		**Ćwiczenia** – metody praktyczne: instruktaż, pokaz, objaśnienie, metoda analityczna, syntetyczna, mieszana, formy ścisłe I zabawowe w nauczaniu
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:		Ćwiczenia praktyczne: - zaliczenie z oceną Warunkiem zaliczenia końcowego jest: znajomość metodyki nauczania, opracowanie konspektu na zadany temat, znajomość przepisów, zaliczenie prowadzenia fragmentu zajęć
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:		Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:		Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacja, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		Podstawowa sprawność fizyczna oraz brak przeciwwskazań zdrowotnych do podejmowania wysiłku fizycznego.
Zalecana literatura	**podstawowa**	5. Polski Związek Piłki Nożnej. Przepisy gry w piłkę nożną. Aktualne wydanie. 6. Paluszek K. Kompendium instruktora piłki nożnej. Najnowsze wydanie. 7. Bangsbo J., Mohr M. Fitness Training in Football. Human Kinetics.
	uzupełniająca	8. FIFA. Laws of the Game. 9. Aktualne materiały szkoleniowe PZPN. 10. Wybrane publikacje dotyczące metodyki nauczania piłki nożnej.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**G15c Gry zespołowe do wyboru – Piłka siatkowa**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	**Team Sports – Volleyball (optional course)**
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	Stacjonarna
Punkty ECTS:	2
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	3
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu		
Zapoznanie studenta z systematyką ćwiczeń oraz metodami, formami, zasadami i środkami wykorzystywanymi w nauczaniu umiejętności specjalnych w piłce siatkowej. Praktyczne nauczanie i doskonalenie podstawowych elementów techniki (odbicia, zagrywka, atak, blok, obrona) oraz indywidualnej i zespołowej taktyki gry. Kształtowanie umiejętności planowania i prowadzenia zajęć z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i profilaktyki urazów, z uwzględnieniem aspektów biomechanicznych i funkcjonalnych istotnych w pracy fizjoterapeuty. Ukazanie piłki siatkowej jako formy rekreacji ruchowej i aktywności prozdrowotnej, stanowiącej sport całego życia, możliwy do podejmowania w różnych okresach ontogenezy.		
	Ćwiczenia praktyczne	30 h
	Praca własna studenta	20 h

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Efekty ogólne z zakresu wiedzy:

Student zna i rozumie:

17) EU1 W roz. 1.1.pkt.11 zagadnienia związane z kształtowaniem, podtrzymywaniem i przywracaniem sprawności oraz wydolności osobom w różnym wieku, w tym osobom starszym, utraconej lub obniżonej wskutek różnych chorób lub urazów, a także zasady promocji zdrowia – w stopniu zaawansowanym;

Efekty ogólne z zakresu umiejętności:

Student potrafi:

22) EU2 U roz.1.2.pkt.6 zastosować działania z zakresu adaptowanej aktywności fizycznej i sportu osób z niepełnosprawnościami dla planowania, doboru, modyfikowania oraz tworzenia różnych form zajęć rekreacyjnych i sportowych dla osób ze specjalnymi potrzebami, w tym osób starszych;
23) EU2 U roz.1.2.pkt.7 zastosować działania ukierunkowane na edukację zdrowotną, promocję zdrowia, profilaktykę niepełnosprawności, a także pierwotną i wtórną profilaktykę chorób;

24) Efekty ogólne z zakresu kompetencji społecznych

student jest gotów do:

13) EU1 O roz.1.3.pkt.3 prezentowania postawy promującej zdrowy styl życia, propagowania i aktywnego kreowania zdrowego stylu życia i promocji zdrowia w trakcie działań związanych z wykonywaniem zawodu i określania poziomu sprawności niezbędnego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty;

Efekty szczegółowe

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
G15c_W01	podstawowe teorie dotyczące wychowania, uczenia się i nauczania, rozumie różnorodne uwarunkowania tych procesów oraz przebieg procesu pedagogicznego.	G.W2.	Ćwiczenia	zaliczenie teoretyczne
G15c_W02	jak nauczać różnych form ruchu i elementów dyscyplin sportowych,	G.W3	Ćwiczenia	samodzielne prowadzenie części zajęć opracowanie konspektu zajęć
G15c_W03	Teoretyczne i metodyczne podstawy procesu uczenia się i nauczania czynności ruchowych.	C.W6	Ćwiczenia	Kolokwium, samodzielne prowadzenie części zajęć
w zakresie umiejętności potrafi:				
G15c_U01	dobrać i zastosować metody, formy i środki kształtowania aktywności fizycznej w zależności od potrzeb pedagogiczno-zdrowotnych	G.U2.	Ćwiczenia	zaliczenie praktyczne
G15c_U02	nauczać różnych form aktywności fizycznej i elementów techniki w popularnych dyscyplinach sportowych i rekreacyjnych.	G.U3.	Ćwiczenia	zaliczenie praktyczne, prowadzenie części zajęć, konspekt
G15c_U03	Wykazuje umiejętności ruchowe z zakresu wybranych form aktywności fizycznej (rekreacyjnych i zdrowotnych).	B.U9	Ćwiczenia	Pokaz, zaliczenie praktyczne elementów techniki (odbicia, zagrywka)

G15c_U04	Projektuje program profilaktyczny z uwzględnieniem aktywności fizycznej.	C.U17	Ćwiczenia	Konspekt zajęć,
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
G15c_K01	prezentowania postawy promującej zdrowy styl życia, propagowania i aktywnego kreowania zdrowego stylu życia i promocji zdrowia w trakcie działań związanych z wykonywaniem zawodu i określania poziomu sprawności niezbędnego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty,	KS3.	Wykład, ćwiczenia	rozmowa nieformalna

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

Dodatkowe elementy

Całkowita liczba punktów ECTS	2	S ↵
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Wykład	
	Ćwiczenia	30
	w sumie	**30**
	ECTS	**1,2**
B. Liczba godzin nie kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Przygotowanie do zaliczenia, przygotowanie do zajęć (konspekt, perzepisy), samodzielne doskonalenie umiejętności **w sumie:** **ECTS**	**20** **0,8**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia **ECTS**	30 1,2

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	**Część teoretyczna (realizowana w ramach ćwiczeń)** 1. Charakterystyka piłki siatkowej jako zespołowej gry sportowej oraz rekreacyjnej formy aktywności fizycznej. 2. Wpływ gry w piłkę siatkową na rozwój sprawności fizycznej oraz

		kompetencji społecznych. 3. Organizacja zajęć rekreacyjnych z wykorzystaniem piłki siatkowej. 4. Podstawowe przepisy gry oraz zasady bezpieczeństwa i profilaktyki urazów. 5. Metodyka nauczania podstawowych elementów techniki i taktyki gry. **Ćwiczenia praktyczne** 1. Nauka postaw siatkarskich oraz poruszania się po boisku. 2. Nauka i doskonalenie odbić sposobem górnym i dolnym. 3. Nauka zagrywki dolnej i tenisowej. 4. Nauka ataku, bloku oraz obrony. 5. Analiza i korekcja najczęściej popełnianych błędów technicznych. 6. Ćwiczenia doskonalące technikę z wykorzystaniem form zabawowych. 7. Małe gry (2×2, 3×3, 4×4). 8. Gra szkolna oraz gra właściwa. 9. Organizacja mini-turnieju siatkarskiego. 10. Samodzielne przygotowanie i przeprowadzenie fragmentu zajęć.
Metody i techniki kształcenia:		**Ćwiczenia** – metody praktyczne: instruktaż, pokaz, objaśnienie, metoda analityczna, syntetyczna, mieszana, formy ścisłe i zabawowe w nauczaniu
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:		Ćwiczenia praktyczne: - zaliczenie z oceną Warunkiem zaliczenia końcowego jest: znajomość metodyki nauczania, opracowanie konspektu na zadany temat, znajomość przepisów, zaliczenie prowadzenia fragmentu zajęć
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:		Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:		Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacja, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:		Podstawowa sprawność fizyczna oraz brak przeciwwskazań zdrowotnych do podejmowania wysiłku fizycznego.
Zalecana literatura	**podstawowa**	8. Frączek K. 2010. Piłka siatkowa. Technika. Metodyka nauczania. Przykłady ćwiczeń. Prace dydaktyczne PWSZ w Krośnie 9. Klocek T., Szczepanik M. 2003 . Siatkówka na lekcji wychowania fizycznego. Biblioteka trenera, COS, Warszawa. 10. FIVB. Official Volleyball Rules. Aktualna edycja.
	uzupełniająca	11. Frączek K. 2019. Taktyka gry w piłkę siatkową. Prace dydaktyczne PWSZ w Krośnie.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**G16 Gry i zabawy ruchowe dzieci i dorosłych**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	**Movement Games for Children and Adults**
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	Stacjonarna
Punkty ECTS:	2
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	4
Koordynator przedmiotu:	

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu		
Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z rolą gier i zabaw ruchowych w rozwoju psychofizycznym dzieci oraz w aktywizacji ruchowej dorosłych. Przygotowanie do planowania i prowadzenia zajęć ruchowych dostosowanych do wieku, możliwości i stanu zdrowia uczestników. Nabycie umiejętności wykorzystania gier i zabaw ruchowych w profilaktyce zdrowotnej oraz elementach fizjoterapii. Kształtowanie kompetencji organizacyjnych i społecznych niezbędnych do pracy z grupą. Kształtowanie samodyscypliny, podporządkowaniu się pewnym regułom i zasadom gry oraz zapoznanie się z zasadami bezpieczeństwa podczas ich realizacji.		
	Ćwiczenia praktyczne	30 h
	Praca własna studenta	20 h

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Efekty ogólne z zakresu wiedzy:

Student zna i rozumie:

18) EU1 W roz. 1.1.pkt.11 zagadnienia związane z kształtowaniem, podtrzymywaniem i przywracaniem sprawności oraz wydolności osobom w różnym wieku, w tym osobom starszym, utraconej lub obniżonej wskutek różnych chorób lub urazów, a także zasady promocji zdrowia – w stopniu zaawansowanym;

Efekty ogólne z zakresu umiejętności:

Student potrafi:

25) EU2 U roz.1.2.pkt.6 zastosować działania z zakresu adaptowanej aktywności fizycznej i sportu osób z niepełnosprawnościami dla planowania, doboru, modyfikowania oraz tworzenia różnych form zajęć rekreacyjnych i sportowych dla osób ze specjalnymi potrzebami, w tym osób starszych;
26) EU2 U roz.1.2.pkt.7 zastosować działania ukierunkowane na edukację zdrowotną, promocję zdrowia, profilaktykę niepełnosprawności, a także pierwotną i wtórną profilaktykę chorób;

27) Efekty ogólne z zakresu kompetencji społecznych

student jest gotów do:

14) EU1 O roz.1.3.pkt.3 prezentowania postawy promującej zdrowy styl życia, propagowania i aktywnego kreowania zdrowego stylu życia i promocji zdrowia w trakcie działań związanych z wykonywaniem zawodu i określania poziomu sprawności niezbędnego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty;

Efekty szczegółowe

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
w zakresie wiedzy zna i rozumie:				
G16_W01	zasady edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia oraz elementy polityki społecznej dotyczącej ochrony zdrowia,	B.W12		zaliczenie teoretyczne
G16_W02	podstawowe teorie dotyczące wychowania, uczenia się i nauczania, rozumie różnorodne uwarunkowania tych procesów oraz przebieg procesu pedagogicznego.	G.W2.	Ćwiczenia	zaliczenie teoretyczne
G16_W03	jak nauczać różnych form ruchu i elementów dyscyplin sportowych,	G.W3	Ćwiczenia	samodzielne prowadzenie części zajęć opracowanie konspektu zajęć
G16_W04	znaczenie gier i zabaw jako środków terapeutycznych w procesie leczenia i podtrzymywania sprawności osób ze specjalnymi potrzebami i w różnym wieku	C.W11	Ćwiczenia	Kolokwium, odpowiedź ustna
w zakresie umiejętności potrafi:				
G16_U01	dobrać i zastosować metody, formy i środki kształtowania aktywności fizycznej w zależności od potrzeb pedagogiczno-zdrowotnych	G.U2.	Ćwiczenia	zaliczenie praktyczne

G16_U02	nauczać różnych form aktywności fizycznej i elementów techniki w ćwiczących, dobrać odpowiednie przyrządy i przybory do ćwiczeń ruchowych oraz stopniować trudność wykonywanych ćwiczeń,	G.U3.	Ćwiczenia	zaliczenie praktyczne, prowadzenie części zajęć, konspekt
G16_U04	dobrać poszczególne ćwiczenia dla osób z różnymi zaburzeniami i możliwościami funkcjonalnymi oraz metodycznie uczyć ich wykonywania, stopniując natężenie trudności oraz wysiłku fizycznego,	C.U5	Ćwiczenia	zaliczenie praktyczne, prowadzenie części zajęć, konspekt
G16_U05	Wykazuje umiejętności ruchowe z zakresu wybranych form aktywności fizycznej (rekreacyjnych i zdrowotnych).	B.U9	Ćwiczenia	Pokaz oraz zaliczenie praktyczne prowadzenia wybranych gier i zabaw ruchowych z zachowaniem zasad bezpieczeństwa
G16_U06	Projektuje program profilaktyczny z uwzględnieniem aktywności fizycznej.	C.U17	Ćwiczenia	Konspekt zajęć,
w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:				
G16_K01	prezentowania postawy promującej zdrowy styl życia, propagowania i aktywnego kreowania zdrowego stylu życia i promocji zdrowia w trakcie działań związanych z wykonywaniem zawodu i określania poziomu sprawności niezbędnego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty,	KS3.	Wykład, ćwiczenia	rozmowa nieformalna

Całkowita liczba punktów ECTS	2	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć	Wykład	
	Ćwiczenia	30
	w sumie	**30**
	ECTS	**1,2**
B. Liczba godzin nie kontaktowych z podziałem na	Przygotowanie do	

Nakład pracy studenta oraz punkty ECTS

formy zajęć	zaliczenia, przygotowanie do zajęć (konspekt, perzepisy), samodzielne doskonalenie umiejętności **w sumie:** **ECTS**	**20** **0,8**	**Dodatkowe elementy**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Ćwiczenia **ECTS**	30 1,2	

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	1. Znaczenie gier i zabaw ruchowych w rozwoju psychomotorycznym człowieka. 2. Klasyfikacja gier i zabaw ruchowych. 3. Metodyka organizacji zajęć dla dzieci, młodzieży, dorosłych i osób starszych. 4. Bezpieczeństwo podczas prowadzenia zajęć z gier i zabaw 5. Wykorzystanie gier i zabaw w profilaktyce zdrowotnej i elementach rehabilitacji 6. Gry i zabawy kształtujące zdolności motoryczne (siłę, szybkość, wytrzymałość, koordynację). 7. Zabawy integracyjne i rekreacyjne dla różnych grup wiekowych. 8. Gry i zabawy ruchowe wspomagające korekcję postawy ciała. 9. Modyfikowanie zabaw w zależności od możliwości funkcjonalnych uczestników. 10. Samodzielne przygotowanie i prowadzenie fragmentu zajęć przez studentów. 11. Gry i zabawy ruchowe rozwijające komunikację, współpracę oraz kompetencje społeczne uczestników. 12. Planowanie, organizacja i ewaluacja zajęć z wykorzystaniem gier i zabaw ruchowych w pracy fizjoterapeuty.
Metody i techniki kształcenia:	**Ćwiczenia** – metody praktyczne: instruktaż, pokaz, objaśnienie, metoda analityczna, syntetyczna, mieszana, formy ścisłe i zabawowe w nauczaniu
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	Aktywny udział w ćwiczeniach, przygotowanie konspektu zajęć, samodzielne przeprowadzenie fragmentu zajęć z wykorzystaniem gier i zabaw ruchowych oraz zaliczenie praktyczne obejmujące prawidłowy dobór i organizację aktywności ruchowej.
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Studenta, zgodnie z Regulaminem Studiów, obowiązuje aktywny udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych programem studiów. Nieobecność studenta nawet usprawiedliwiona, na więcej niż 1/3 zajęć w semestrze, może być podstawą do niezaliczenia tych zajęć i skreślenia studenta z powodu braku udziału w obowiązkowych zajęciach.
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Wyrównywanie zaległości powstałych wskutek nieobecności na wykładach/ćwiczeniach poprzez nadrabianie z inną grupą, udział w konsultacja, wypełnienie dodatkowych zadań zleconych przez prowadzącego
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	Podstawowa sprawność fizyczna oraz brak przeciwwskazań zdrowotnych do podejmowania wysiłku fizycznego.

Zalecana literatura	**podstawowa**	11. Trześniowski R., Gry i zabawy ruchowe, Wydawnictwa szkolne i pedagogiczne, Warszawa 1995. 12. Bondarowicz Marian, Wielka księga zabaw i gier ruchowych, cz. I; Wrocław 2007 13. Bondarowicz M., Owczarek S., Zabawy i gry ruchowe w gimnastyce korekcyjnej, KORSO 2017

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Elementy kultury współczesnej G17a (do wyboru)**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	**Elements of Contemporary Culture**
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	Praktyczny
Forma studiów:	Stacjonarne
Punkty ECTS:	2
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	od 2026/2027
Semestr:	1
Koordynator przedmiotu:	

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	
Treści uczenia się koncentrują się wokół kluczowych dla kultury XXI wieku pojęć określających tożsamość człowieka ponowoczesnego. Stanowią tym samym wprowadzenie do złożonego systemu kultury uwikłanej w zależności ekonomiczne, globalną politykę, media i tradycyjne zagadnienia socjologii i humanistyki. Celem przedmiotu jest przygotowanie słuchaczy do świadomego i czynnego udziału w kulturze; kształtowanie pożądanych społecznie postaw i zachowań cechujących przyszłe elity zawodowe i intelektualne, rozbudzenie wrażliwości etycznej i estetycznej; rozwinięcie pożądanych w życiu zawodowym sprawności komunikacyjnych, aktywizacja w zakresie uczestnictwa w kulturze współczesnej.	
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Wykład – 30 h

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	**Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:**	**Powiązanie z KEU**	**Forma zajęć dydaktycznych**	**Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się**
G17a_W01	ma podstawową wiedzę z zakresu kultury współczesnej polskiej i obcej, umie rozpoznać jej przejawy, nurty i najbardziej charakterystyczne cechy, zwraca uwagę na nowe formy kultury audiowizualnej i przejawy zachowań	B.W1	Wykład	Pisemne zaliczenie

	społecznych			
G17a_W02	ma wiedzę na temat oczekiwanych w życiu zawodowym kompetencji społecznych i kulturowo-komunikacyjnych, zna i rozumie reguły etykiety, rozumie mechanizmy kontaktów	B.W3, B.W4	Wykład	Pisemne zaliczenie
G17a_W03	student ma wiedzę na temat pożądanych społecznie i utrwalonych w polskiej kulturze wzorców zachowań obowiązujących w różnych okolicznościach oficjalnych, zawodowych i towarzyskich; szczególnie w aspekcie komunikacyjnym	B.W4, B.W10	Wykład	Pisemne zaliczenie
G17a_U01	zachować się stosownie do obowiązujących w polskim obyczaju towarzyskim i zawodowym reguł; umie wykorzystać posiadaną kompetencję kulturowo-komunikacyjne w różnych okolicznościach życia, w kontaktach służbowych, ogólnych i prywatnych.	B.U10, D.U47 B.U08	Wykład	Pisemne zaliczenie, debata
G17a_K01	troszczy się o odpowiedni poziom stosunków międzyludzkich w miejscu pracy, potrafi porozumiewać się i współpracować w grupie	KS1.	Wykład	Obserwacja studenta, ocena wypowiedzi
G17a_K02	Krytycznie ocenia estetykę komunikatu werbalnego oraz doskonali własne standardy grzeczności w utrzymaniu relacji społecznych i zawodowych	KS4.	Wykład	Obserwacja studenta, ocena wypowiedzi

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)		
Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	**2**	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	wykład **w sumie:** ECTS	30 **30** **1,2**

B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	Praca własna, przygotowanie do debaty, analiza stylów komunikacji **w sumie:** ECTS	20 **20** **0,8**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:		

Dodatkowe informacje

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	1. Kultura współczesna i jej przejawy. Kultura awangardowa, popularna i masowa w stosunku do społeczeństwa. 2. Język mediów i reklamy – strategie komunikacyjne, metody perswazji 3. Wiedza o komunikacji społecznej, manipulacja, propaganda a społeczeństwo informacyjne. 4. Rola mediów i nowych kanałów komunikacyjnych w tworzeniu wspólnot kulturowych 5. Komunikacja interpersonalna w dobie Internetu (portale społecznościowe, itp.) a kształtowanie się tożsamości ponowoczesnej 6. Aktualne zjawiska we współczesnej kulturze polskiej i światowej (literatura, film, teatr, muzyka) – ku świadomej aktywności. 7. Kultura osobista i kultura języka
Metody i techniki kształcenia:	Wykład interaktywny, wykład multimedialny, analiza przypadku, dyskusja moderowana. elementy treningu interpersonalnego,
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	Zaliczenie pisemne części wykładowej, przygotowanie indywidualnie opracowania zagadnienia w wybranej przez studenta/studentkę formie: prezentacji, prezentacji multimedialnej
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Obecność obowiązkowa
Sposób i tryb wyrównywania	Indywidualnie na konsultacjach

zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	-
Zalecana literatura:	1. 1. Antropologia kultury. Zagadnienia i wybór tekstów, red. Andrzej Mencwel, Warszawa 2003. 2. 2. Encyklopedia kultury polskiej XX wieku. Pojęcia i problemy wiedzy o kulturze, red. A. Kłoskowska, Wrocław 1991 3. 3. Nowicka E., Świat człowieka – świat kultury, Warszawa 2006. 4. 4. Rojek, T. Polski savoir-vivre, Warszawa 1984. 5. 5. Strinati, D. Wprowadzenie do kultury popularnej, Poznań 1998.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	**Komunikacja społeczna G17b**
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Social Communication
Kierunek studiów:	Fizjoterapia
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie
Profil:	Praktyczny
Forma studiów:	Stacjonarne
Punkty ECTS:	2
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	od 2026/2027
Semestr:	1
Koordynator przedmiotu:	Dr hab. Beata Zatwarnicka-Madura, prof. PANS

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	
Zapoznanie studentów ze współczesnymi teoriami dotyczącymi komunikacji społecznej, z różnymi poziomami komunikowania społecznego – interpersonalnego, grupowego, medialnego. Przekazanie wiedzy z zakresu negatywnych zjawisk komunikacyjnych w nowych mediach. Uświadomienie studentom problemów związanych z komunikowaniem przez media.	
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	Wykład – 30 h

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu

Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
G17b_W01	modele komunikowania się w opiece zdrowotnej, podstawowe umiejętności komunikowania się z pacjentem oraz członkami interdyscyplinarnego zespołu terapeutycznego;	B.W3	Wykład	Pisemne zaliczenie
G17b_W02	zasady motywowania pacjentów do prozdrowotnych zachowań i informowania o niepomyślnym rokowaniu, znaczenie komunikacji	B.W4	Wykład	Pisemne zaliczenie

	werbalnej i niewerbalnej w procesie komunikowania się z pacjentami oraz pojęcie zaufania w interakcji z pacjentem			
G17b_W03	w zaawansowanym stopniu teorię dotyczącą rodzajów, typów, technik komunikacji oraz rozpoznaje mechanizmy i formy komunikowania społecznego w obszarze fizjoterapii	B.W21	Wykład	Pisemne zaliczenie
G17b_W04	podstawowe teorie dotyczące wychowania, uczenia się i nauczania, rozumie różnorodne uwarunkowania tych procesów oraz przebieg procesu pedagogicznego.	G.W2	Wykład	Pisemne zaliczenie
G17b_U01	przeprowadzić rozmowę z pacjentem dorosłym, dzieckiem i rodziną pacjenta z zastosowaniem techniki aktywnego słuchania i wyrażania empatii, a także rozmawiać z pacjentem o jego sytuacji zdrowotnej w atmosferze zaufania podczas całego postępowania fizjoterapeutycznego	B.U10	Wykład	wystąpienie w debacie oksfordzkiej
G17b_U02	umiejętnie prezentować własne pomysły wątpliwości i sugestie, popiera je rozbudowaną argumentacją w kontekście komunikacji społecznej z perspektywy wybranych koncepcji teoretycznych, poglądów różnych autorów, kierując się przy tym zasadami etycznymi	B.U12	Wykład	wystąpienie w debacie oksfordzkiej, wypowiedź studenta
G17b_K01	nawiązania i utrzymania pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych	KS1.	Wykład	Ocena aktywności w czasie zajęć, samoocena
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)				
Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	**2**			
A. Liczba godzin	wykład			30

kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	**w sumie:** ECTS	**30** **1,2**
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	Praca własna, przygotowanie do debaty, analiza stylów komunikacji **w sumie:** ECTS	20 **20** **0,8**
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:		

Dodatkowe informacje

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Wprowadzenie do komunikacji społecznej. Podstawowe, wybrane teorie komunikowania społecznego. Wybrane modele komunikacji. Pojęcie kompetencji komunikacyjnych; umiejętności komunikacyjne, cechy osobowości. Typy komunikowania (komunikowanie informacyjne i perswazyjne). Rodzaje komunikacji (komunikacja werbalna i niewerbalna). Metody i techniki komunikacji. Bariery w komunikacji. Komunikowanie masowe. Komunikowanie się w organizacjach. Komunikowanie polityczne i publiczne – formy komunikowania publicznego. Komunikacja internetowa. Komunikacja interpersonalna. Komunikacja w zespole. Konfilkt i komunikacja. Perswazja i manipulacja w relacjach społecznych. Negocjacje jako proces komunikacji. Komunikacja z pacjentem z wykorzystaniem telemedycyny. Wpływ sztucznej inteligencji i mediów społecznościowych na komunikację w ochronie zdrowia.
Metody i techniki kształcenia:	Wykład interaktywny, wykład multimedialny, analiza przypadku, dyskusja moderowana. elementy treningu interpersonalnego, nabycia wglądu we własne trudności komunikacyjne, ćwiczenia w autorefleksji i autodiagnozie,
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form	Zaliczenie pisemne części wykładowej, przygotowanie indywidualnie opracowania zagadnienia w wybranej przez studenta/studentkę formie: prezentacji, prezentacji

zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	multimedialnej
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Obecność obowiązkowa
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Indywidualnie na konsultacjach
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	-
Zalecana literatura:	6. Ptaszek G. (red.): *E-podręcznik do komunikacji społecznej*. Wydawnictwo AGH: Kraków 2020. Dostępny online: 7. https://epodreczniki.open.agh.edu.pl/handbook/33 8. Adler R., Rosenfeld L., Proctor R. II, *Relacje interpersonalne. Proces porozumiewania się*. Wyd. 6. Rebis: Poznań 2018. 9. Pisarek W., *Wstęp do nauki o komunikowaniu*, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2008.

Łączna liczba godzin oraz punktów ECTS, jaką student uzyska w ramach:	
zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia (na studiach stacjonarnych co najmniej 50 % punktów ECTS):	Stacjonarne Liczba godzin: 5415 ECTS: 208 (69%) z praktykami
samokształcenia:	Stacjonarne Liczba godzin: 2447 ECTS: 94
zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów na danym poziomie:	Stacjonarne Liczba godzin: 4426 ECTS: 170 (56%)
zajęć podlegających wyborowi przez studenta (w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów na danym poziomie):	Stacjonarne Liczba godzin: 245 ECTS: 15 (5%)
zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne:	Stacjonarne Liczba godzin: 110 ECTS: 8
lektoratu języka obcego:	Stacjonarne Liczba godzin:120 ECTS: 5
praktyk zawodowych:	Stacjonarne Liczba godzin: 1560 ECTS: 58